

UZUN DÜNYA

TERRY PRATCHETT
STEPHEN BAXTER

> BİLİMKURGU

Terry Pratchett, İngiltere'nin en popüler yazarlarından biridir. Kitapları dünya genelinde 70 milyondan fazla satış yapmıştır ve neredeyse 40 dile çevrilmiştir. Carnegie Medal da dâhil çok sayıda ödül kazanmasının yanı sıra edebiyata hizmetlerinden dolayı şövalyelik unvanını hak etmiştir. Yazar Wiltshire'da yaşamaktadır.

Stephen Baxter, İngiltere'nin en beğenilen ve ödül alan bilimkurgu yazarlarından biridir. Pek çok kitabı arasında klasik *Xeelee* dizisi, *A Time Odyssey* romanları (Arthur C. Clarke ile birlikte yazdığı) ve H.G. Wells'in *The Time Machine* romanının devamı olan *The Time Ships* de bulunmaktadır. Yazar Northumberland'da yaşamaktadır.

UZUN DÜNYA

Terry Pratchett & Stephen Baxter

Çeviren
Cihan Karamancı

Uzun Dünya
Terry Pratchett & Stephen Baxter

Özgün Adı
The Long Earth

İthaki Yayınları - 910

Redaksiyon: Berfun Çağınli
Düzeltili: Alican Saygı Ortanca
Kapak Tasarımı: Şükrü Karakoç
Grafik Uygulama: Kübra Tekeli
1. Baskı, Şubat 2014, İstanbul
ISBN: 978-605-375-354-4

Sertifika No: 11407

© Terry ve Lyn Pratchett ve Stephen Baxter, 2012 İlk olarak The Long Earth adıyla The Random House Group Ltd'nin bir markası olan Transworld Publishers tarafından yayımlanmıştır.

Türkçe Çeviri © Cihan Karamancı, 2014

© İthaki, 2014

Bu eserin tüm hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Her hakkı saklıdır.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15
Kadıköy - İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34 ithaki@ithaki.com.tr —
www.ithaki.com.tr —
www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

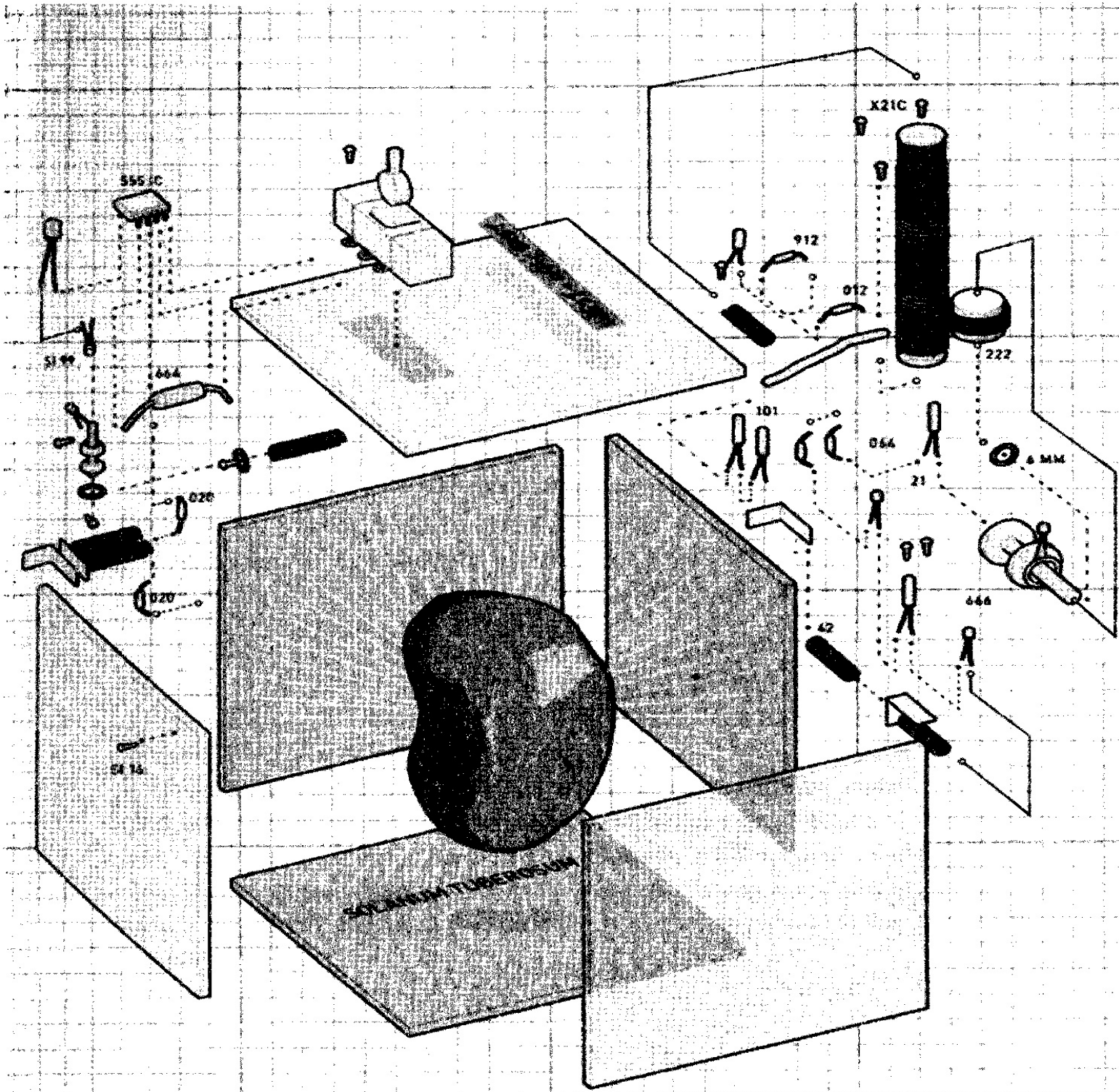
Gümüşsüyü Cad. Topkapı Çenter, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-

Istanbul Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 25001

Her zamanki gibi Lyn ve Rhianna için
T.P.

Sandra için
S.B.

Willis Linsay'in orijinal "Adımcısının" isimsiz olarak internete yüklenmiş planı.

(Lütfen dikkat edin: Yayıncı bu diyagramın veya onun temsil ettiği teknolojinin uygunsuz kullanımıyla ilgili hiçbir sorumluluk kabul etmez.)

1

Ormandaki bir açıklıkta:

Er Percy kuş cıvıltıları arasında uyandı. Silahlar yüzünden kuş cıvıltısı duymayalı uzun zaman olmuştu. Bir müddet huzur verici sessizlikte uzanmakla yetindi.

Seyyar döşeği yerine nemli fakat hoş kokulu çimenlerde yatıyor olması, beyin sarsıntısı geçirdiği için onu biraz endişelendiriyordu. Az öncesine kadar bulunduğu yerde pek fazla hoş bir kokuya rastlamak mümkün değildi. Barut, kızgın yağ, yanık et ve yıkanmamış adamların leş kokusu: İşte Percy, bunlara alışkındı.

Er Percy ölüp ölmediğini merak etti. Ne de olsa dehşet verici bir bombardımana maruz kalmıştı.

Eh, öldüyse bile onca gürültünün, çığlığın ve çamurun ardından böyle bir cennete hiç itirazı yoktu. Hem cennette olmasaydı, çavuşu ona tekme basar, kolundan tutup ayağa kaldırır, üstünü başını kontrol eder ve bir fincan çay içip iki lokma bir şey yemesi için yemekhaneye yollardı. Fakat ortada ne çavuş ne de ağaçlardan gelen kuş cıvıltıları dışında herhangi bir ses vardı.

Şafağın ilk ışıkları gökyüzüne karışırken Er Percy'nin aklından merakla şu düşünce geçti: “Ne ağacı?”

Bombardımanlarla paramparça olmamış, yaprakları eksiksiz ağaçlar bir yana hayal meyal ağaca benzer bir ağaç görmeyeli ne kadar zaman geçmişti? Ama şimdi ağaçlarla, hem de bir orman dolusu ağaçla karşı karşıyaydı.

Pratik zekâlı ve sistematik bir delikanlı olan Er Percy, sonunda bu rüyada kendisini asla öldürmeye kalkışmamış ağaçlara bakarak endişelenmemeye karar verdi. Tekrar yere uzandı ve bir süreliğine içi geçti. Gözlerini açtığında ortalık günlük güneşlikti ve Percy susamıştı.

Etraf aydınlıktı ama nerede olduğu konusunda hiçbir fikri yoktu. Eh, herhalde Fransa'daydı. Percy'i bayıltan top mermisi onu fazla uzağa fırlatmış olamazdı. İyi ama orman da nereden çıkmıştı? Üstelik burada silahların gümbürtüsü ve insanların çığlıkları gibi Fransa'nın geleneksel seslerinden de eser yoktu.

Tüm bunlar tam bir muammaydı. Ve Percy bir yudum su için yanıp tutuşuyordu.

Kuşların dadandığı o ruhani sessizliğin arasında endişelerini eski püskü asker heybesinden geriye kalan şeyin içine dolduran Percy, şarkıda biraz doğruluk payı olduğunu düşündü: endişelenmenin kime ne faydası vardı? İnsanların sabah çivi gibi buhar olup uçtuklarını gördükten sonra endişe etmeye sahiden de değmezdi.

Fakat Percy ayağa kalkarken sol bacak kemiğinin içinde o tanıdık acıyı hissetti. Ona kamuflajlı oğlanların¹ arasında kıyak bir görev yeri ile asker heybesindeki ezik büzük bir boya kutusu vermiş olan yaranın kalıntısı hâlâ yerli yerindeydi ve Percy'yi eve göndermeye yetmemişti. Bacağı hâlâ ağrıdığına göre bu bir rüya olamazdı! Ama Percy'nin önceden bulunduğu yerde olmadığı da kesindi.

Diğer yönle kıyasla daha az ağacın bulunduğu benzer bir yönde yürürken aman vermez bir düşünce zihnini doldurdu. Neden şarkı söyledik? Aklımızı mı kaçırdık? Ne halt ettiğimizi sanıyorduk? Her yer kollarla ve bacaklarla doluyken, insanlar gözümüzün önünde etten ve kemikten bir bulut halinde darmadağın olurken biz kalkıp şarkı söyledik!

Amma da büyük bir budalalık ettik!

Er Percy yarım saatin sonunda bir bayırdan aşağı inerek sığ bir vadideki dereye ulaştı. Su biraz tuzlu olsa da Percy suyu bir at yalağından içmeye bile hazırды; hem de bir atla yan yana.

Bir nehirle birleşene kadar o dereyi takip etti. Nehir henüz pek geniş değilse de Er Percy taşra çocuğuydu ve nehir kıyısının altlarında karavideler olduğunu biliyordu. Ve bahsi geçen o karavideler yarım saat içinde çıtır çıtır kızarıyordu. Percy daha önce hiç bu kadar irilerini ve sulularını görmemişti! Hem de bu kadar çok sayıda! Dal parçalarına geçirdiği avlarını alelacele yaktığı bir ateşin üstünde döndüre döndüre pişirerek ve onları elleriyle parçalayarak karnı ağrıyana kadar yedi. Sonra aklında yeni bir düşünce belirdi. Belki de gerçekten ölüp cennete gitmişimdir. Ve bu kadarı bana yeter de artar bile. Çünkü Tanrım, cehennemi yeterince gördüm.

Er Percy o gece heybesini yastık yaparak nehrin yanındaki bir açıklıkta uzandı. Gökyüzünde hayatında hiç görmediği kadar parlak yıldızlar belirirken 'Dertlerini Eski Heybene Kaldır'² şarkısını söylemeye başladı. Şarkı bitmeden önce sesi kesildi ve derin bir uykuya daldı.

Günüşiği tekrar yüzüne değerken Percy uyandı, zihninin açılması için biraz bekledi ve doğrulup oturdu, sonra da üstüne çevrili sakın bakışlar karşısında bir heykel misali donup kaldı. Arka arkaya dizili bir şekilde kendisini seyreden adamların sayısı bir düzineyi buluyordu.

Bunlar kimdi? Neydi? Biraz ayıya benzeseler de suratları ayı surati değildi. Aslında biraz maymunu andırdıkları da söylenebilirdi ama daha şişmandılar. Üstelik uysalca bakmaktan başka bir şey de yapmıyorlardı. Herhalde Fransız olamazlardı, değil mi?

Percy yine de Fransızca konuşmayı denedi. "Parley buffon say?"

Adamlar ona boş gözlerle baktılar.

O sessizlikte kendisinden daha fazlasının beklendiğini düşünen Percy genzini temizledi ve bir kez daha "Dertlerini Kaldır" şarkısına başladı.

Şarkısı bitene kadar adamlar onu pür dikkat dinlediler. Ardından aralarında bakiştılar. Sonunda bir tür anlaşmaya varmışlar gibi içlerinden biri öne çıktı ve mükemmel bir tonda şarkıyı tekrar etmeye başladı

Er Percy büyük bir şaşkınlıkla ona kulak verdi.

Ve bir asır sonra:

Tek tük meşe ağaçlarının yer aldığı çayır düz, yeşil ve gürdü. Tepedeki gökyüzü öyle bir mekâna yakışır biçimde masmaviydi. Ufukta bulutların gölgesini andıran bir kıpırtı mevcuttu ve koca bir hayvan sürüsü hareket halindeydi.

Bir tür iç geçirme, uzun uzun verilen bir nefes duyuldu. Yeteri kadar yakında bulunan bir gözlemci, teni okşayan bir esintinin fısıltısını işitebilirdi.

Çimenlerde bir kadın yatıyordu.

Kadının adı Maria Valiente'ydi. Üzerinde en sevdiği tiftik kazağı vardı. Yalnızca on beş yaşında olmasına rağmen hamileydi ve bebek geliyordu. Doğum sancuları kadının sıska bedenini titretiyordu. Az öncesine kadar doğumdan mı, yoksa Maria'nın annesinden kalan tek yadigâr maymunlu bileziğe günah olduğunu söyleyip el koyan Rahibe Stephanie'den mi daha çok korktuğundan emin değildi.

Şimdiyse bu. Sivası nikotin lekeleriyle kaplı tavanın olması gereken yerde gökyüzü; yıpranmış halıların olması gereken yerde ise çimenler ve ağaçlar vardı. Her şey yanlıştı. Burası da neresiydi? Burası hâlâ Madison muydu? Maria buraya nasıl gelebilirdi?

Ama bunların hiçbiri önem taşımıyordu. Bedeni yine acıyla dolan Maria bebeğin geldiğini hissetti. Ona yardım edecek hiç kimse yoktu, Rahibe Stephanie bile. Maria gözlerini kapadı, çığlık attı ve ıkındı.

Bebek çimenlerin üstüne düştü. Maria plasentanın da çıkması için beklemesi gerektiğini biliyordu. İş bittiğinde bacakları arasında sıcak bir yığın ve yapış yapış, kanlı dokuyla kaplı bir bebek vardı. Bebek —oğlan— ağzını açtı ve tiz bir sesle ağlamaya başladı.

Uzaklardan gök gürültüsünü andıran bir ses geldi. Hayvanat bahçesinde duyacağınız türden, bir aslanınki gibi bir kükremeydi.

Maria bu sefer korkuyla çığlık attı.

“Bir aslan mı?”

Bir düğmeye basılmış gibi çığlık kesiliverdi. Maria gitmişti. Bebek yalnız kalmıştı.

Bebeğin içine akan ve onunla sonu gelmeyen bir sesle konuşan evren dışında yapayalnızdı. Hepsinin arkasında bir Sessizlik yatıyordu.

Bebeğin ağlayışı bir şırıltı halini aldı. Sessizlik huzur vericiydi.

Bir tür iç geçirme, uzun uzun verilen bir nefes duyuldu. Maria yeşil çimenlerin üstüne ve mavi göğün altına döndü. Genç kadın doğrulup oturdu ve panik içerisinde etrafa bakındı. Yüzü kül gibi olmuştu; çok kan kaybediyordu. Fakat bebeği buradaydı.

Maria plasentayla beraber henüz göbek bağına bile kesmediği bebeği aldı, onu tiftik kazağına sardı ve kollarını ona kundak yaptı. Oğlanın yüzü nedense çok sakindi. Maria onu kaybettiğini düşündü. “Joshua,” dedi. “Adın Joshua Valiente.”

Hafif bir pat sesiyle beraber ikisi de gözden kayboldu.

Kurumakta olan kan ve vücut sıvısı birikintisinin, çimenlerin ve de göğün dışında çayırdaki hiçbir şey kalmadı. Kan kokusu, çok yakında dikkatleri oraya çekecekti.

Ve uzun zaman önce bir gölge kadar yakın bir dünyada:

Kuzey Amerika'nın çok farklı bir versiyonu, devasa, karayla çevrili, tuzlu bir deniz barındırıyordu. Bu deniz mikrobik yaşamla kaynıyordu. Tüm bu yaşam tek ve muazzam bir organizmaya hizmet ediyordu.

Ve bu dünyada, bulutlu bir gökyüzünün altında o bulanık denizin tamamı tek bir düşünceyle çalkalanıyordu.

Ben...

Bu düşünceyi bir başkası takip ediyordu.

Hangi amaçla?

1 Orj. camouflage corps: I. Dünya Savaşı sırasında Fransız ordusu tarafından kurulan, ağaç gözlem istasyonları ve ağır silah istihkâmları gibi unsurları kamufle etmekle görevli olan askeri birlikler. —çn

2 Orj. Pack Up Your Troubles In Your Old Kit Bag; I. Dünya Savaşı'nda yaygın olarak söylenen bir asker şarkısı, —çn

Modern görünümlü bir meşrubat makinesinin yanındaki bank son derece konforluydu. Joshua Valiente bugünlerde rahatlığa pek de alışkın değildi. Mobilyalarıyla ve halılarıyla dünyaya bir tür sükûnet bindiren binaların içinde bulunmanın yarattığı o mayışıklık hissine de oldukça yabancıydı. Lüks bankın yanında kuşe kâğıda basılmış dergilerden oluşan bir yığın vardı ama Joshua'nın parlak kâğıtlarla da arası pek iyi sayılmazdı. Ya kitaplar? Kitaplara bir itirazı yoktu. Joshua kitaplardan hoşlanırdı; özellikle de ciltsiz olanlardan. O hafif ve taşınması kolay kitapları daha sonra tekrar okumak istemeseniz bile nispeten ince ve yumuşak kâğıtlar için daima bir kullanım alanı bulunurdu.

Normalde yapacak hiçbir şey olmadığı zaman Joshua durup Sessizliği dinlerdi.

Sessizlik burada güç bela hissediliyordu. Gündelik dünyanın sesleri arasında boğulur gibiydi. Bu göz alıcı binadaki insanlar buldukları yerin ne kadar gürültülü olduğunun farkında mıydılar? Klimaların ve bilgisayar fanlarının kükreyişi, işitilen fakat bir türlü anlaşılamayan pek çok konuşmanın fısıltısı, boğuk telefon seslerinin ardından orada olmadıklarını söyleyip sinyal sesinden sonra isminizi bırakmanızı isteyen açıklamalar ve müteakiben öten sinyaller. Burası Black Şirketi'nin bir kolu olan TransDünya Enstitüsü'nün ofisiydi. Baştan aşağı alçıpan ve krom kaplı bu meçhul ofise dev bir logo ve bir de satranç atının sembolü hâkimdi. Burası Joshua'nın dünyası değildi. Bunların hiçbiri *onun* dünyasına ait değildi. Aslına bakılırsa Joshua'nın tek bir dünyası da yoktu. *Tüm* dünyalar Joshua'nındı...

Uzun Dünya'nın tümü.

Dünyalar, sayısı belirsiz Dünyalar. Bazılarına göre varsayıldığından daha çok Dünya. Ve sonu gelmez bir zincir gibi dizili bu Dünyalara gitmek için tek yapmanız gereken onlara yan yan yürümekti.

Bu durum, Oxford Üniversitesi'nden Profesör Wotan Ulm gibi uzmanlar için büyük bir asabiyet kaynağıydı. “Tüm bu paralel dünyalar,” demişti BBC'ye, “ufak ayrıntılar dışında birbirinden farksızdır. Oh, tabii boş olmaları dışında. Şey, aslında çoğunlukla ormanlarla ve bataklıklarla doludurlar. İnsandan yoksun büyük, karanlık, sessiz ormanlarla ve derin, yapışkan ve ölümcül bataklıklarla Dünya kalabalıktır ama Uzun Dünya boştur. Bu da açtığı savaşı hiçbir yerde kazanmasına izin verilmeyen Adolf Hitler için talihsiz bir durumdur!

“Bilim insanları için m-brane³ çokkatmanları veya kuantum çoklu evrenleri hakkında saçmalamadan Uzun Dünya'dan bahsetmek bile zordur. Bakın, her bir yaprak düştüğünde evren çatallanıyor, her an bir milyar farklı dala ayrılıyor olabilir. En azından kuantum fiziği bize öyle söylüyor gibi görünüyor. Burada mesele tecrübe edilebilecek milyarlarca farklı gerçekliğin bulunması değil; tıpkı kemandaki tek bir telin armonisinde olduğu gibi kuantum hallerinin de birbiriyle çakışmasıdır. Fakat —mesela bir yanardağ harekete geçtiğinde, gökte bir yıldız kayduğunda veya gerçek aşk ihanete uğradığında— ayrı bir deneysel gerçekliğe ulaştığınızda, kuantum ipliklerinden örülmüş bir örgüyle karşılaştığınız anlar olabilir. Ve belki de bu örgüler benzerliklerine dayanarak hep birlikte daha üst bir boyuta çekiliyor ve bir dizi dünya kendi kendine sıralanıyordu Ya da onun gibi bir şey işte! Belki de tüm bunlar insanlığın toplu hayal

gücünün ürünü olan bir rüyadır.

“İşin aslı şu ki Hubble'ın genişleyen evreninden bir kesit görmesi durumunda Dante ne kadar şaşkına dönerse biz de bu fenomen karşısında o kadar şaşkınız. Onu tarif etmekte kullandığımız dil bile muhtemelen çoğu insanın anlayabildiği iskambil benzetmesinden daha doğru değildir: Uzun Dünya her biri kendi başına bir Dünya olan koca bir deste dolusu üç boyutlu kartın bir üst boyutsal uzayda üst üste yığılmasına benzer.

“Daha da önemlisi Uzun Dünya çoğu insan için ardına kadar açık. Neredeyse herkes deyim yerindeyse kartları delerek destenin içinde inip çıkabilir. İnsanlar tüm bu boşluğa hızla yayılıyor. Elbette yayılacaklar! Bu bizler için ilkel bir içgüdü. Biz bozkır maymunları hâlâ karanlıktaki leoparlardan korkuyoruz; ama yeteri kadar yayılabilirsek leoparlar hepimizi birden pençesine düşüremez.

“Tüm bunlar ziyadesiyle can sıkıcı. Hiçbir şey birbirini tutmuyor! Peki niye bu olağanüstü kart destesi insanlığa tam da *şimdi*, boş bir alana daha önce hiç olmadığı kadar ihtiyaç duyduğumuz bir zamanda verildi? Ama zaten bilim denen şey daha başka sorulara yol açan bir dizi sorudan ibaret değil midir? İyi ki de öyle, yoksa ondan doğru düzgün bir iş çıkmazdı. Eh, bu soruların cevabı ne olursa olsun inanın bana, insanlık için her şey değişiyor.. Bu kadarı yeterli mi, Jocasta? Ben Dante'den bahsederken ahmağın biri kalemini çıtlatıyordu.”

Joshua elbette ki TransDünya'nın tüm bu değişimlerden yararlanmak için var olduğunun bilincindeydi. Zaten kendisi de muhtemelen o nedenle çok uzaklardaki bir dünyadan az çok kendi isteği dışında buraya getirilmişti.

Kapı nihayet açıldı. Altın varak kadar ince bir dizüstü bilgisayar taşıyan bir kadın içeri girdi. Joshua da genellikle yabancı sebze yemeği tariflerine bakmak için Ev'de daha kalın ve antika bir model bulundururdu. “Bay Valiente? Gelmeniz ne büyük incelik. Adım Selena Jones TransDünya Enstitüsü'ne hoş geldiniz.”

Joshua kadının kesinlikle çekici biri olduğunu düşündü. Kadınlardan hoşlanır, kısa birkaç ilişkisini de zevkle hatırlardı. Fakat kadınlarla fazla *zaman* geçirmemişti ve onların yanında sakarlaşırdı. “Hoş mu geldim? Bana seçme fırsatı bırakmadınız ki. Posta kutumu buldunuz. Bu da hükümetle bağlantılı olduğunuzu gösterir.”

“Aslına bakarsanız yanılıyorsunuz. Bazen hükümet için çalışırız ama kesinlikle hükümete bağlı değiliz.”

“Öyleyse adli bir makam mısınız?”

Kadın küçümser bir tavırla gülümsedi. “Posta kutusu kodunuzu Lobsang buldu.”

“Peki Lobsang kim?”

“Benim,” dedi meşrubat makinesi.

“Sen bir meşrubat makinesisin,” dedi Joshua.

“Seçeceğin bir meşrubatı saniyeler içinde üretebilmeme rağmen tahmininde yanılıyorsun.”

“İyi de her yerinde Coca Cola yazıyor!”

“Lütfen espri anlayışım için beni mazur gör. Tabii gazlı bir içecek umuduyla parayı riske atsaydın o parayı mutlaka sana geri verir veya içeceği temin ederdim.”

Joshua bu karşılaşmadan bir anlam çıkarmaya uğraşıyordu. “Adın Lobsang ise soyadın ne?”

“Bir soyadım yok. Eski Tibet'te yalnızca aristokratlar ve Yaşayan Budaların soyadı olurdu, Joshua. Benim öyle iddialarım yok.”

“Sen bir bilgisayar mısın?”

“Neden soruyorsun?”

“Çünkü içinde bir insan olmadığından eminim ve ayrıca tuhaf konuşuyorsun.”

“Bay Valiente, ben tanıdığın herkesten daha düzgün ve anlaşılır konuşabilirim ve de sahiden meşrubat makinesinin içinde değilim. Şey en azından bütünüyle.”

“Adama sataşmayı bırak artık, Lobsang,” diyen Selena Joshua'ya döndü. “Bay Valiente, dünya Lobsang'den ilk haberdar olduğunda sizin başka bir yerde bulunduğunuzu biliyorum. Lobsang eşsizdir. O fiziksel olarak bir bilgisayardır ama eskiden —nasıl söylesem?— Tibetli bir motosiklet tamircisiydi.”

“Peki Tibet'ten gelip bir meşrubat makinesinin içine nasıl girdi?”

“İşte o uzun hikâyeye, Bay Valiente...”

Joshua onca zamandır uzaklarda bulunmasaydı Lobsang'i mutlaka o da duyardı. Lobsang bir mahkemeyi insan olduğuna başarıyla ikna edebilmiş ilk makineydi.

“Tabii,” dedi Selena, “başka altıncı nesil makineler de daha önce bunu denediler. Yan odada durdukları ve sizinle bir hoparlör aracılığıyla konuştukları müddetçe en az etrafta gördüğünüz bazı mankafalar kadar insanca konuşabilirler ama bu durum yasaların gözünde hiçbir şey ispatlamaz. Fakat Lobsang düşünebilen bir makine olduğunu iddia etmiyor. Bu yüzden hak talebinde de bulunmadı. Sadece ölü bir Tibetli olduğunu söyledi.”

“Eh, Joshua, işte o zaman onları faka bastırdı. Reenkarnasyon hâlâ dünya inancının köşe taşlarından biridir. Lobsang de bir bilgisayar programı olarak reenkarnasyon geçirdiğini söylemekle yetindi. Ve mahkemeye sunulan kanıtta da yer aldığı gibi —istersen belgeleri sana gösterebilirim— bahsi geçen yazılım, telaffuzu çok zor olan Lhasalı bir motosiklet tamircisinin öldüğü mikrosaniyede devreye girdi. Anlaşılan bedensiz kalmış ruhlar için bir jel katmana yerleştirilmiş yirmi bin teraflop⁴ değerindeki teknolojik sihir ile birkaç kiloluk cıvık beyin dokusu birbiriyle aynı gözüküyor. Çok sayıdaki uzman tanık, Lobsang'in önceki yaşamından hatırladığı kısa anların hayret verici doğruluğu konusunda ifade verdi. Ben de suratı kurumuş şeftaliyi andıran ufak tefek ve sıska bir ihtiyar tamircinin uzaktan bir kuzeninin saatler boyunca Lobsang'le neşeli bir sohbet ederek Lhasa'daki eski güzel günleri andığına bizzat şahit oldum. Ne hoş bir akşamüstüydü!”

“Niye?” diye sordu Joshua. “Lobsang bundan ne elde edebilir ki?”

“Ben burada değilmişim gibi konuşmayın,” dedi meşrubat makinesi. “Tahtadan da yapılmadım.”

“Pardon.”

“Ne mi elde ettim? İnsan hakları. Güvenlik. Mülk edinme hakkı.”

“Peki senin fişini çekmek cinayet mi olur?”

“Aynen öyle. Bu arada öyle bir şey fiziksel açıdan mümkün değil ama şimdilik o konuya girmeyelim.”

“Yani mahkeme senin insan olduğuna mı karar verdi?” “insan olmanın hiç yasal bir tanımı yapılmadı ki.”

“Ve şimdi de TransDünya için çalışıyorsun.”

“Onun hissedarıyım. Kurucusu Douglas Black bana ortaklık teklifinde bulunurken hiç tereddüt etmedi. Yalnızca kötü şöhretim sebebiyle de değil —tabii aslında o tür şeylerden hoşlanmıyor desem yalan olur— asıl sebep insanüstü zekâmdı.”

“Sahi mi?”

“İşimize dönelim,” dedi Selena. “Sizi bulmak epey zor oldu, Bay Valiente.”

Joshua kadına baktı ve gelecek sefere *daha da* zor bulunmayı aklının bir köşesine not etti.

“Bugünlerde Dünya'yı nadiren ziyaret ediyorsunuz.”

“Ben *her zaman* Dünya'dayım.”

“Ne demek istediğimi biliyorsunuz. Bunu kastediyorum,” dedi Selena. “Esas Dünya ya da Aşağı Dünyalardan biri bile olabilir.”

“Ben kiralık değilim,” dedi Joshua çabucak, kaygısını sesinden uzak tutmaya çalıştı. “Yalnız çalışmaktan hoşlanırım.”

“Bu bile çok yetersiz bir ifade, öyle değil mi?”

Joshua hayatını Esas Dünya'dan çok uzaktaki, hem de çoğu insanın gitmeyeceği kadar uzaktaki Dünyalarda bulunan istihkâmlarda geçirmeyi yeğlerdi. Üstelik oralarda bile başkalarından sakınırdı. Daniel Boone'un⁵ başka bir adamın ateşinden yükselen dumanı gördüğü anda pılını pırtını toplayıp gittiği söylenirdi. Fakat Joshua'ya kıyasla o bile anormal derecede sıcakkanlı ve girişken sayılırdı.

“Ama sizi işe yarar kılan da bu. insanlara ihtiyaç duymadığınızın farkındayız.” Selena bir elini kaldırdı. “Oh, antisosyal olduğunuzdan değil. Fakat bir düşünün. Uzun Dünya'dan önce insanlık tarihindeki hiç kimse asla yalnız değildi; *cidden* yalnız demek istiyorum. En zorlu denizci bile oralarda bir yerlerde başkalarının olduğunu bilirdi. Eskilerin ayda yürüyen astronotları dahi Dünya'yı *görebilirdi*. Herkes başkalarının yalnızca belirli bir mesafede olduğunu farkındaydı.”

“Evet ama Adımcılarla da sadece bir satranç atı mesafesindeler.”

“Ama yine de içgüdülerimiz bunu idrak edemiyor. Kaç kişinin yalnız başına keşfe çıktığını biliyor musunuz?”

“Hayır.”

“Hiç kimse. Şey, yani hemen hemen hiç kimse. Bütün bir gezegende yalnız kalmak, bir evrende muhtemelen tek zekâ olmak? Yüz kişiden doksan dokuzu bunu kaldıramaz.”

Fakat Joshua asla yalnız olmadığını düşündü. Sessizlik daima orada, gökyüzünün hemen ardındaydı.

“Selena'nın da dediği gibi seni işe yarar kılan da bu,” dedi Lobsang. “O ve daha sonra konuşabileceğimiz diğer bazı nitelikler. Oh, tabii bir de elimizde sana karşı kullanabileceğimiz bir kozumuzun olduğu gerçeği.”

Joshua'nın kafasında bir ampul yandı. “Benden bir tür yolculuğa çıkmamı istiyorsunuz. Uzun Dünya'ya.”

“Eşsiz denebilecek kadar başarılı olduğun alan da bu,” dedi Selena tatlı dille. “Senden Yukarı Menziller'e gitmeni istiyoruz, Joshua.”

Yukarı Menziller: Bazı kâşiflerin çoğu birer efsaneden ibaret olan ve Dünya'yla arasında bir milyon adımdan fazla mesafe bulunan dünyalar için kullandıkları bir terim.

“Niçin?”

“Sebeplerin en masumu için,” dedi Lobsang. “Orada neler olduğunu görmek için.”

Selena gülümsedi. “Uzun Dünya hakkındaki bilgiler TransDünya'nın sermayesidir, Bay Valiente.”

Lobsang daha açık konuştu. “Bir düşün, Joshua. On beş yıl öncesine kadar insanlığın tek bir dünyası vardı ve sadece birkaç tanesini daha düşlüyorduk; hepsi de ıssız ve ulaşması aşırı derecede pahalı olan güneş sisteminin dünyalarıydı. Şimdi elimizde sayamayacağımız kadar çok

dünyanın anahtarı var! Üstelik en yakındakileri bile daha doğru düzgün keşfetmedik. Biz şimdi bunu yapma şansına sahibiz.”

“Biz mi?” dedi Joshua. “Seni de yanımda mı götüreceğim? Benden istenilen iş bu mu? Kendisine şoförlük yapmam için bir bilgisayar bana para mı ödeyecek?”

“Evet, üç aşağı beş yukarı öyle,” dedi Selena.

Joshua kaşlarını çattı. “Peki, bunu niye yapacağım? Elinizde bana karşı kullanabileceğiniz bilgiler olduğunu söylediniz.”

“O kısma daha sonra değineceğiz,” diye lafı dolandırdı Selena. “Seni inceledik, Joshua Dosyalarda bıraktığın en eski iz, Adım Günü'nden hemen sonra Madison Polis Memuru Monica Jansson tarafından hazırlanan bir rapor. Rapor, başka çocuklarla beraber *geri gelen* gizemli bir oğlan hakkında. Meğer fareli köyün kavalcısıymışsın da haberimiz yokmuş. Başka bir zamanda yaşasaydık, ününü duymayan kalmazdı.”

“Ve,” diye ekledi Lobsang, “başka bir zamanda yaşasaydık sana cadı gözüyle bakılırdı.”

Joshua iç geçirdi. O günkü olaylar ne zaman unutulup gidecekti? Joshua hiçbir zaman kahraman olmak istememişti; kendisine öyle tuhaf bir gözle bakılmasından hoşlanmıyordu. Aslından kendisine *herhangi* bir gözle bakılmasından da hoşlanmadığını söylemek daha doğru olurdu. “Her şey kördüğüm olmuştu, hepsi bu,” dedi. “Bunu nereden öğrendiniz?”

“Jansson'un ki gibi polis raporlarından,” dedi meşrubat makinesi. “Polisler her şeyi dosyalarda saklarlar. Ve ben dosyalara bayılırım. Dosyalar bana pek çok şey söyler. Mesela annenin kim olduğu gibi, Joshua. Adı Maria'ydı, değil mi?”

“Annemin adı seni hiç ilgilendirmez.”

“Joshua, beni herkes ilgilendirir ve herkes o veya bu dosyada yer alır. Ve dosyalar bana senin hakkındaki her şeyi anlattı. Çok özel biri olduğunu. Adım Günü'nde orada bulunduğunu.”

“Herkes Adım Günü'nde orada bulundu.”

“Evet ama *sen* kendini evinde gibi hissettin, değil mi, Joshua? Evine *gelmiş* gibi hissettin. Hayatında ilk defa doğru yerde olduğunu bildin...”

³ Fizikte çok sayıda uzaysal boyuta yayılan kuramsal nesnelere verilen ad. —çn

⁴ Saniyede 1 trilyon işlem yapma kapasitesi, —çn

⁵ Ünlü bir Amerikalı kâşif. —çn

Adım Günü. On beş yıl öncesi. Joshua o zaman sadece on üçündeydi.

Daha sonra herkes Adım Günü'nde nerede olduğunu hatırlayacaktı. Çoğunun başı beladaydı.

O sırada hiç kimse Adımcı'nın devre şemasını internete kimin yüklediğini bilmiyordu. Fakat akşam vakti bir tırpan gibi dünyayı biçip geçerken dört bir yandaki çocuklar Adımcıları bir araya getirmeye başlamışlardı bile. Madison'daki Ev'in bulunduğu mahallede de düzinelerce adımcı vardı. Radio Shack'e⁶ resmen bir akın başladı. İşin elektronik kısmı gülünç denebilecek kadar basit görünüyordu. Cihazın ortasına yerleştirmeniz gereken patates de gülünçtü ama önemliydi de, zira güç kaynağınız oydu. Tabii bir de şalter vardı. Şalter hayati önem taşıyordu. Bazı çocuklar şaltere ihtiyaçları olmadığını sanıyorlardı. Onlara göre telleri birbirine dolamak yeterliydi. Sonunda çığılığı basanlar da her zaman onlar olurdu.

Joshua ilk Adımcısını *dikkatle* yapmıştı. Zaten hep büyük bir titizlikle çalışırdı. O her zaman montajdan önce parçaları boyayıp da birleştiren, işe girişmeden evvel her bir bileşeni özenle dizip onları doğru sırayla bir araya getiren türde bir oğlandı. Joshua sürekli yeni bir *işe girişirdi*. Öylesi kulağa *başlamaktan* daha planlı gelirdi. Ev'de, o eski, yıpranmış ve eksik yapbozlardan birinin üzerinde çalışırken daima parçaları sınıflandırır; herhangi iki parçayı bile gökyüzünü, denizi ve kıyıları ayırdıktan sonra birleştirirdi. İş bittikten sonra yapboz eksik çıkarsa, küçük atölyesine gider ve biriktirdiği tahta kırıklarını kullanarak eksik parçayı büyük bir dikkatle şekillendirir, sonra da yapboza uyması için boyardı. Böyle bir şey yaptığını bilmeseniz, yapbozun eksikleri olduğuna da asla inanmazdınız. Joshua bazen Rahibe Serendipity'nin gözetiminde yemek de pişirirdi. Tüm malzemeleri toplar, hepsini itinayla önceden hazırlar ve tarifi ondan sonra uygular. Hatta işe devam ederken bir yandan da bulaşıkları yıkardı. Yemek pişirmekten de, yemek pişirmenin Ev'de kendisine kazandırdığı beğeniden de hoşlanırdı.

Joshua işte böyle biriydi. İşlerini böyle hallederdi. Zaten o yüzden dünyadan dışarı adımlayan ilk çocuk olmamıştı. Çünkü sadece Adımcı kutusunu cilalamakla kalmamış, bir de cilanın kurummasını beklemişti ve işte bu nedenle de altına kaçırmadan —yahut daha kötüsünü yapmadan— geri gelen ilk çocuk da Joshua olmuştu.

Adım Günü. Çocuklar ortadan kayboluyorlardı. Ebeveynler mahallelerde dört dönüyorlardı. Çocuklar, en son çıkan bu çılgınca oyuncakla oynarlarken bir anda oynamaz oluyorlardı. Çılgına dönmüş ebeveynler telaşlı diğer ebeveynlerle karşılaştıkça çaresizlik daha da kötü bir hal alıyordu. Polisi arayanlar oluyordu ama ne için? Kim tutuklanacaktı? Nerelere bakılacaktı?

Joshua da işte o zaman ilk kez adımladı.

Daha az önce Ev'deki atölyesindeydi. Şimdiyse ay ışığının yere zar zor ulaştığı gür ve balta girmemiş bir ormandaydı. Her yerde daha başka çocukların kustuklarını, ağlayarak ebeveynlerine seslendiklerini, birkaçının da yaralanmışçasına haykırdığını duyabiliyordu. Tüm bu sıkıntının nedenini merak etti. Kustuğu falan da yoktu. Evet, bulunduğu yer ürkütücüydü. Sıcak bir geceydi. Joshua sivrisinek vızıltılarını duyabiliyordu. Tek soru bu sıcak gecenin *nerede* olduğuydu.

Tüm o ağlayışlar Joshua'nın dikkatini dağıttı. Yakınlardaki bir çocuk annesine sesleniyordu. Ses, Ev'in bir diğer sakini olan Sarah'ya aitmiş gibiydi. Joshua kızın adını bağırdı.

Kız ağlamayı kesti. Joshua onun sesinin epey yakından geldiğini duydu: “Joshua?”

Joshua durumu enine boyuna düşündü. Akşamın geç saatleriydi. Sarah atölyeden yaklaşık yirmi metre uzaklıktaki kızlar yatakhanelerinde olmalıydı. Joshua hareket etmemesine rağmen başka bir yere geldiği açıkça ortadaydı. Burası Madison değildi. Madison'da gürültüler, arabalar, uçaklar, ışıklar olurdu. Şimdiyse Joshua kitaplardan fırlamışa benzeyen bir ormanda duruyordu. Baktığı hiçbir tarafta tek bir sokak lâmbasının izine bile rastlamadı. Burası her neresiyse, Sarah da burada bir yerde olmalıydı. Tüm bu düşünce dizileri eksik bir yapboz gibi kendini parça parça şekillendirdi. Panik yapma, düşün. Senin şimdi —veya önceden— nerede bulunduğuna bağlı olarak Sarah da şimdi —veya önceden— bulunduğu yerde olacak. Şu an burada herhangi bir koridor veya oda olmasa bile tek yapman gereken koridordan geçip onun odasına gitmek. İşte problem çözüldü.

Tabii o anda Joshua'nın kıza ulaşması için hemen önündeki bir ağacın içinden geçmesi gerekiyordu. Hem de dev gibi bir ağacın.

Joshua bu son derece yabancı ormanda birbirine dolanmış çalıkların, fundaların, düşmüş dalların arasında ite kaka ilerleyerek ağacın etrafından dolandı. “Konuşmaya devam et,” dedi. “Hareket etme. Yanına geliyorum.”

“Joshua?”

“Bak ne diyeceğim. Şarkı söyle. Hiç durmadan şarkı söyle. Böylece seni karanlıkta bulabilirim.” Joshua el fenerini yaktı. Fener cebine sığabilecek kadar küçüktü. Joshua tahmin edilebileceği gibi geceleri yanında el feneri taşırdı. Eh, ne de olsa o Joshua'ydı.

Sarah şarkı söylemedi. Dua etmeye koyuldu. “Cennetteki Tanrım...”

Joshua insanların ara sıra da olsa söz dinlemelerini ne çok isterdi.

Ormanın etrafından, karanlığın içinden daha başka sesler de duaya katıldı. “Adın kutsal kılınsın...”

Joshua ellerini çırpıp bağırdı. “Herkes çenesini kapasın! Sizi buradan çıkaracağım. Bana güvenin.” Kendisine niye güvenmeleri gerektiğini bilmiyordu; ama otoriter ses tonu işe yaradı ve diğer sesler kesildi. Joshua derin bir nefes aldı. “Sarah, önce sen. Tamam mı? Diğer herkes duanın geldiği yere doğru gitsin. Hiçbir şey söylemeyin. Sadece duanın geldiği tarafa yürüyün.”

Sarah baştan başladı. “Cennet mekânındaki Tanrım...”

Ellerini öne uzatıp fundaları yararak, köklerin üstünden tırmanarak, her adımını dikkatle atarak ilerleyişini sürdüren Joshua dört bir yanında hareket eden insanların gürültüsünü duyuyor, kulağına daha başka bağrışmalar da ulaşıyordu. Bazıları kaybolmaktan yakınırken, diğerleri ise cep telefonlarının çekmediğinden şikâyet ediyordu. Küçük ekranları birer ateşböceği gibi parıldayan telefonlar ara sıra Joshua'nın gözüne ilişiyordu. Biçare ağlayışlar, hatta acı dolu iniltiler de cabasıydı.

Dua tüm ormanda yankılanan bir amin ile sonlandı. “Joshua?” dedi Sarah. “Bitirdim.”

Ben de onun akıllı olduğunu sanıyordum, diye kafasından geçirdi Joshua. “Öyleyse yeniden başla.”

Ev'in sadece yarı uzunluğundaki bir mesafede bulunmasına rağmen Joshua'nın kıza ulaşması dakikalar sürdü. Joshua yine de bu ormanlık alanın oldukça küçük olduğunu görebiliyordu. Ormanın ötesinde, ay ışığında Arboretum'daki⁷ bozkır çiçeklerine benzer şeyler görür gibi oldu. Fakat hâlâ Ev'den veya Allied Drive'dan eser yoktu.

Sonunda kızın yanına vardı. Sarah ona doğru sendeledi ve Joshua'ya sıkıca tutundu. “Neredeyiz?”

“Herhalde başka bir yerde. Bilirsin ya. Narnia gibi.”

Ay ışığı ona kızın gözünden akan yaşları ve burnunun altındaki sümükleri gösterdi. Sarah'nın geceliğinden yükselen kustumuk kokusu burnuna kadar geldi. “İyi de ben gardıroba falan girmedim ki.”

Joshua kahkahalara boğuldu. Kız ona bakakaldı. Fakat Joshua güldüğü için Sarah da gülmeye başladı. Ve kahkahalar o küçük açıklığı doldurmaya başladı. Çünkü diğer çocuklar da ağır ağır o tarafa, el fenerinin ışığına doğru geliyorlardı ve bu durum kısa bir süreliğine korkuyu bastırdı. Kayıp ve yalnız olmak ayrı şeydi, bir kalabalığın içinde kaybolmak ve gülmek ayrı bir şey.

Biri onu kolundan tuttu. “Josh?”

“Freddie?”

“Korkunç bir şeydi. Karanlıktaydım ve *aşağı düştüm*. Kendimi yerde buldum.”

Joshua, oğlanda mide iltihabı olduğunu anımsadı. Freddie, Ev'in birinci katındaki sanatoryumda kalıyordu. Bina ortadan kaybolunca aşağı düşmüş olmalıydı. “Yaralandın mı?” “Hayır... Josh, eve nasıl gideceğiz?”

Joshua uzanıp Sarah'nın elini tuttu. “Sarah, bir Adımcı mı yaptın?”

“Evet.”

Joshua kızın elindeki bileşen yığınının bir göz attı. Parçalar kendisinininki gibi belirli bir amaç için dikkatle hazırlanmış bir kutuyu bırak, ayakkabı kutusu gibi sıradan bir kaba bile konmamıştı. “Şalter olarak ne kullandın?”

“Ne şalteri? Sadece telleri birbirine doladım.”

“İyi de tarifte kesinlikle merkezi bir şalter konulması yazıyordu.” Kızın Adımcısını büyük bir dikkatle ellerine aldı. Sarah'nın yanındayken her zaman çok dikkatli olmak gerekirdi. Sarah bir sorun teşkil etmiyordu, fakat bütün aksilikler de nedense onu bulurdu.

En azından cihazın üç teli vardı. Joshua dokunarak devre sistemini kontrol etti. Devre şemasına bakarak saatler geçirmişti; şemayı artık ezbere biliyordu. Telleri ayırdı ve eğri büğrü yığını tekrar kızın eline tutuşturdu. “Dinle. Ben söylediğim zaman o kabloyu şuna bağla. Kendini odanda bulursan cihazı yere bırakıp yatağına git. Tamam mı?”

“Ya işe yaramazsa?” diye burnunu çekerek sordu kız.

“Eh, o zaman sen de ben de hâlâ burada olacağız. Bu da o kadar kötü bir şey sayılmaz, değil mi? Hazır mısın? Hadi. Birlikte ondan geriye sayalım. Dokuz, sekiz...”

Sıfıra geldiklerinde kız ortadan kayboldu ve sabun köpüğünün patlamasına benzer bir ses duyuldu.

Diğer çocuklar kızın az önce bulunduğu yere, sonra da Joshua'ya bakakaldılar. Çocuklardan bazıları yabancıydı. Joshua az çok seçebildiği suratların çoğunu tanımiyordu ve çocukların karanlıkta ne kadarlık bir mesafe yürüdüklerine dair hiçbir fikri yoktu.

O anda oranın kralı oydu. Bu çaresiz çocuklar kendilerine ne söylenirse yapacaklardı. Joshua bu histen hoşlanmadı. Ona göre bu tam bir angaryaydı.

Freddie'ye döndü. “Tamam, Freddie. Sıra sende. Sarah'yı tanıyorsun. Ona kaygılanmamasını, bir sürü çocuğun eve onun yatak odasından geçerek geleceğini söyle. Eve dönmenin tek yolu buymuş de. Lütfen sinirlenmesin. Şimdi bana Adımcını göster.”

Kayıp oğlanlar ve kızlar patlama sesleri eşliğinde teker teker ortadan kayboldular.

Yakındakilerin sonuncusu da gittikten sonra bile ormanın daha uzak kısımlarından, hatta daha başka insan sesleri geliyordu. Joshua'nın onlar için yapabileceği hiçbir şey yoktu. Şimdi bile

doğru şeyi yaptığından emin değildi. O durgunlukta yalnız başına dikilerek kulak kesildi. Uzaklardan gelen insan sesleri bir yana, etrafta sivrisineklerin incecik vızıltıları dışında hiçbir gürültü yoktu. Sivrisineklerin zamanla bir atı bile öldürebildikleri söylenirdi.

Joshua dikkatle hazırlamış olduğu kendi Adımcısını eline alıp şalteri kaydırdı.

Ve bir anda tam da geri yolladığı son kız hâlâ isterik bir halde koridora girip kaybolduğu sırada kendini Ev'de, Sarah'ın ufak ve dağınık odasındaki yatağının yanında buldu. Daha sonra adını bağırarak rahibelerin tiz seslerini duydu.

Şalteri aceleyle tekrar oynattı ve ormanın —*kendi* ormanının— yalnızlığına geri döndü.

Artık yakınlarda daha fazla insan sesi vardı. Hıçkırıklarla ağlayanlar. Haykıranlar. “Affedersiniz. Biri bana yardım edebilir mi?” diyordu bir çocuk çok kibar bir şekilde. Sonra bir öğürtü. Kusmalar.

Gelen başkaları da var. Neden herkesin midesi bulanıyor? diye aklından geçirdi Joshua. ileride Adım Günü'nü ne zaman hatırlasa burnuna o koku çalınacaktı. Kendisi dışında herkes kusmuştu.

Joshua ona seslenen son çocuğu aramak için karanlıkta yola koyuldu.

O çocuktan sonra bir başkası daha vardı. Ve sonra görünüşe bakılırsa yukarıdaki bir kattan düşerek kolunu kırmış bir başkası daha. Sonra bir tane daha. Hep bir çocuk daha vardı.

Kuş cıvıltılarıyla beraber şafağın ilk ışıkları da ormanlık araziye kapladı. Acaba evde de şafak vakti miydi?

Artık bacağına sivri uçlu bir tahta parçası saplanmış son kayıp oğlanın hıçkırıkları dışında insanlığa dair hiç ses yoktu. Çocuğun kendi Adımcısını kullanması mümkün değildi. Çok yazık olmuştu, çünkü Joshua o soluk ışıpta bile cihazın işçiliğini çok beğenmişti. Radio Shack'te epeyce vakit geçirdiği anlaşılan oğlan akıllıydı ama yanında bir el feneri veya sivrisineksavar getirecek kadar akıllı değildi.

Joshua dikkatlice eğildi, çocuğu kollarına aldı ve doğruldu. Yaralı oğlan inledi. Joshua tek eliyle kendi Adımcısının şalterini yoklarken talimatlara harfiyen uyduğuna bir kez daha sevindi.

Bu sefer karşı tarafa adımladıklarında Joshua'nın yüzüne parlak bir ışık vurdu ve saniyeler için bir Madison kentine ait polis arabası yolda kayarak önlerinde durdu. Joshua olduğu yerde çakıldı kaldı.

Arabadan iki polis çıktı. İçlerinden biri, fosforlu yekek giyen genç bir adam yaralı oğlanı nazikçe Joshua'dan alıp çimenlerin üstüne yatırdı. Diğer polis memuru ise Joshua'nın önünde durdu. Gülümseyen kadının elleri iki yana açıldı. Onun bu hali Joshua'yı tedirgin etti. Rahibeler bir Problem karşısında aynen böyle gülümserlerdi. İleri uzanarak kucak açan kollar kaşla göz arasında insanı yakalayabilirdi. Polislerin arkası tıpkı bir film setindeki gibi ışıklarla doluydu.

“Merhaba, Joshua,” dedi kadın polis memuru. “Benim adım Monica Jansson.”

[6](#) Amerika'daki ünlü bir elektronik eşya mağazaları zinciri. —çn

[7](#) Wisconsin, Madison'daki büyük bir botanik parkı, —çn

Önceki gün, polis memuru Jansson için her şey çok erken bir vakitte başlamıştı: kadın son birkaç ayda üçüncü kez Mifflin Sokağı'nın hemen çıkışında bulunan Linsay'in yanan evine uğramıştı.

Jansson oraya neden geri geldiğinden emin değildi. Bu sefer kimse polis çağırmamıştı. Kadın, eskiden mobilya olan bu kül ve kömür yığının arasını bir kez daha eşeledi. Eski bir düz ekran televizyonun parçalanmış kalıntılarının başına çömeldi... Kavrulup sırlıklam olmuş, yangın söndürme köpüğüyle lekelenmiş, itfaiyecilerin ve polislerin koca koca ayak izleriyle bezenmiş bir halının üstünden dikkatlice atlıyordu. Bir zamanlar kapsamlı bir not dizisiymiş gibi duran, okunmaz bir el yazısıyla kaleme alınmış matematiksel denklemler içeren bir şeyin yanıp küle dönüşmüş kalıntılarına bir kere daha göz attı...

Jansson, polis arabasında o günkü beşinci Starbucks kahvesini içen ortağı Clancy'nin kendisine tam bir budala gözüyle baktığını düşündü. Dedektifler her şeyi araştırdıktan ve olay yeri inceleme birimi işini gördükten sonra geriye ne kalmış olabilirdi ki? Evin kızı, yani Sally denen o acayip üniversite öğrencisi bile her şeyi şaşırmadan yahut endişelenmeden kabullenmişti. Babasının kundakçılık, terörizmi teşvik ve hayvanlara zulüm şüphesiyle sorgulanmak için arandığını öğrenince bile sakın sakın kafa sallamakla yetinmişti. Sanki Linsaylerin evinde tüm bunlar her gün karşılaşılan bir durummuş gibi kafa sallayıp geçmişti.

Yaşananlar başka hiç kimsenin umurunda değildi. Yakında burası suç mahali olmaktan çıkacaktı. Ondan sonra ev sahibi ortalığı toparlamaya ve sigorta şirketiyle tartışmaya başlayabilirdi. O küçük yangında adamın öldüğüne dair herhangi bir emare bulunmadığı için sanki hiç kimse —Willis Linsay bile— yaralanmamış gibi gözüküyordu. Her şey muhtemelen asla çözülemeyecek bir bulmaca gibiydi. Clancy tecrübeli polislerin böyle şeylerle sürekli karşılaştıklarını ve ne zaman vazgeçileceğinin bilinmesini gerektiğini söylemişti. Yirmi dokuz yaşındaki Jansson belki de hâlâ çok acemiydi.

Veya belki de sebep Jansson'un birkaç ay önce gelen o ilk aramaya cevap verdiklerinde gördüğü şeye kafayı takmasıydı. Çünkü ilk arama buradan, Madison'ın orta yerindeki bu tek katlı eve kucağında keçiyle giren bir adam gördüğünü bildiren bir komşudan gelmişti.

Bir keçi mi? Bunu duyan Clancy ile sevk memuru arasında tahmin edilebilir bir şakalaşma yaşanmıştı. Belki de komşuda keçi inadı vardı... vesaire vesaire, ha ha ha. Fakat aynı komşu, yani o telaşlı kadın o gün gördüğü adamın başka zamanlarda da buzağuları ve hatta bir tayı bile ön kapıdan içeri soktuğunu söylemişti. Bir kafes dolusu tavuk da cabası. Yine de ne bir gürültü ne de çiftlik hayvanları kokusu şikâyetinde bulunulmuştu. Orada canlı hayvan beslendiğine dair herhangi bir delil yoktu. Peki öyleyse adam o hayvanlarla ne yapıyordu? Onları düzüyor muydu, yoksa pişiriyor muydu?

Willis Linsay'in yıllar önce karısını bir trafik kazasında kaybettiğinden beri yalnız yaşadığı ortaya çıkmıştı. Adamın Sally adında on sekiz yaşında bir kızı vardı. Sally Wisconsin Madisor Üniversitesi'nde öğrenciydi ve teyzesinin yanında kalıyordu. Linsay bir tür bilim adamıydı ve hatta bir zamanlar Princeton Üniversitesi'nde kuramsal fizik profesörlüğü bile yapmıştı. Şimdilerde Wisconsin Üniversitesi'nde gezici öğretmenlik yaparak para kazanıyordu ve vaktinin geri kalanında... eh, vaktinin geri kalanında ne yaptığını kimse bilmiyordu. Yine de Jansson adamın başka bir isim ile Douglas Black olarak bilinen o sanayici için bazı çalışmalar yaptığını

dair tek tük kayıtlar bulmuştu. Bu pek de büyük bir sürpriz sayılmazdı. Bugünlerde neredeyse herkes o veya bu şekilde Black için çalışıyordu.

Linsay neyin peşinde olursa olsun oturma odasında keçi bulundurmuyordu. Belki de tüm bu iddialar daha en başından itibaren kötü niyetliydi. İşgüzar bir mahalle sakini tuhaf yan komşusunun başına iş açmaya çalışıyor olabilirdi. İnsan bazen böyle şeylerle karşılaşır.

Fakat bir sonraki arama farklı olmuştu.

Birisi “Adımcı” ismini verdiği bir aletin planını internete sürmüştü. Tasarımı kendinize göre kişiselleştirebiliyordunuz; fakat sonuçta ortaya tepesinde üç konumlu bir şalter ve içinde çeşitli elektronik bileşenlerin olduğu taşınabilir bir cihaz çıkıyordu. Cihazın elektrik kablosu ise bir... patatese mi bağlanıyordu?

Yetkililer bunu fark edince endişe etmişlerdi. Cihaz tam da State Caddesi'nde⁸ gezintiye çıkmadan önce bir intihar bombacısının göğsüne bağlayacağı türden bir şeye benziyordu. Benzediği bir diğer şey de dünyadaki her çocuğun odasındaki yedek parçalarla bir araya getirebileceği bir oyuncaktı. Herkes “patates” sözcüğünün —bir kalıp plastik patlayıcı gibi— başka bir madde yerine kullanıldığını zannetmişti.

Fakat Yurtiçi Güvenlik⁹ görevlileriyle olay mahalinde buluşmak üzere Linsay'ın evine bir ekip otosu gönderilene kadar öncekilerden bambaşka olan üçüncü bir arama yapılmıştı: ev yanıyordu. Jansson ihbara cevap verenlerden biriydi. Ve Willis Linsay hiçbir yerde bulunamıyordu.

Ev kundaklanmıştı. Olay yeri inceleme birimi yangın çıkartmakta kullanılan yağlı bir bez parçası, ucuz bir sigara çakmağı ve bir kâğıt yığını ile kırık mobilya parçaları bulmuştu. Yangın, Linsay'ın not yığınlarını ve diğer eşyalarını yok etme amacıyla çıkartılmışa benziyordu. Olayın faili Linsay olabileceği gibi, onu hedef alan başkası da olabilirdi.

Jansson'un içinden bir ses yangını bizzat Linsay'ın çıkardığını söylüyordu. Adamla daha önce ne tanışmış ne de onun herhangi bir fotoğrafını görmüştü. Fakat aralarındaki uzak temas bile zihninde bir izlenim yaratmaya yetmişti. Linsay'ın fazlasıyla zeki olduğu belliydi. Aksi takdirde Princeton'da fizik dersi veremezsiniz. Fakat ortada eksik bir şey vardı. Adamın evinin içi karmakarışık. “Ne o ne de bu” amaçlı kundaklama girişimi durumu açıklamaya yetmiyordu.

Jansson'un asıl anlamadığıysa tüm bunların *ne amaçla* yapıldığıydı? Linsay neyin peşindeydi?

Kadın o sırada Linsay'ın kendi Adımcısının prototipini buldu. Cihaz, oturma odasında, on yıldır yakılmayan şöminenin üst rafında duruyordu. Belki de adamın bulması için kasıtlı olarak cihazı orada bırakmıştı. Olay yeri inceleme memurları cihazı görmüşler ve parmak izi tespiti yaptıktan sonra cihazı tozlu bir şekilde bırakıp evi terk etmişlerdi. Olay mahali dağıtıldıktan sonra herhalde depoya kaldırılacaktı.

Jansson cihazı incelemek üzere eğildi. Küp şeklindeki şeffaf plastik kutunun her bir kenarı yaklaşık on santimdi. Olay yeri inceleme birimi bir zamanlar kutuda üç buçuk inçlik o antika disketlerden bulunmuş olabileceğini düşünmüştü. Linsay'ın o tür ıvır zıvrı saklayacak türde bir adam olduğu belliydi. Kutunun şeffaf yüzeylerinden içeri baktığınızda kıvrılıp lehimlenmiş bakır tellerin yanı sıra birbirine bağlanan elektriksel bileşenleri, kondansatörleri ve rezistansları, röleleri ve bobinleri görebiliyordunuz. Kapağın üstünde büyük bir üç konumlu şalter mevcuttu. Konumların her biri siyah keçeli kalemle işaretlenmişti.

O anda şalter KAPALI konumdaydı.

Kutudaki boşluğun geri kalanındaysa bir... patates vardı. Ne plastik patlayıcı, ne asit dolu bir şişe, ne çivi, ne de modern terör silahlarının herhangi bir çeşidi, sadece bir patates. Olay yeri inceleme memurlarından biri tıpkı klasik patates saatlerindeki gibi patatesin de bir güç kaynağı niyetine kullanılabileceğini öne sürmüştü. Çoğu kimseyse bunun yalnızca deliliğin bir belirtisi veya garip bir şaka olduğu görüşündeydi. Her ne olursa olsun dünyanın dört bir tarafındaki çocuklar o sırada böyle bir cihaz yapmak için birbirleriyle yarışıyorlardı.

Adımcı bir kâğıt parçasının üstüne bırakılmış halde bulunmuştu. Kâğıda aynı keçeli kalemle ve aynı el yazısıyla BENİ DENE sözcükleri karalanmıştı. Her şey Alice Harikalar Diyarı'nda fırlamış gibiydi. Sanki bu Linsay'in onlara vedasıydı. Jansson'un aklına meslektaşlarından hiçbirinin kâğıt parçasındaki —BENİ DENE— talimatını yerine getirmediği geldi.

Kadın kutuyu eline aldı; ağırlığı yok denecek kadar azdı. Kapağı açtı. Kutunun içindeki BENİ TAMAMLA başlıklı bir diğer kâğıt parçasında internete yüklenen versiyonuna benzer bir devre şemasının basit talimatları yer alıyordu. Kâğıtta yazılanlara göre hiçbir demir parça kullanmamalıydınız; bu kısmın altı çiziliydi. Jansson'un tek yapması gereken bir çift bakır tel bobini sarıp bitirmek ve ardından bobinleri birbirine uydurmak için kontakları yerine yerleştirmektir.

Jansson işe koyuldu. Nedenini tam olarak açıklayamasa da bobinleri sarmak tuhaf bir şekilde zevkli bir faaliyetti. Kristal telsiz¹⁰ montajı yapan bir çocuk gibi aletleriyle baş başa kalmak güzeldi. Cihazı uyumlamak da kolaydı; Jansson sürgülü kontağı doğru konuma getirdiğini hisseder gibi oldu, tabii bunun açıklamasını yapması zordu ve raporunda belirtmeyi iple çektiği de söylenemezdi.

İşi bitince kapağı kapatıp şalteri tuttu, kafasında yazı tura attı ve şalteri BATI konumuna getirdi.

Ev bir temiz hava akımının içinde kayboldu.

Bir tabiat parkındaymış gibi her yer bel hizasına kadar gelen kır çiçekleriyle doluydu.

Jansson karnına yumruk yemiş gibiydi, inleyerek iki büklüm oldu ve kutuyu elinden düşürdü. Ayaklarının altı topraktı. Cilalı ayakkabıları çimenlerin üstündeydi. Burun deliklerini dolduran taze ve keskin havada artık ne kül ne de yangın söndürme köpüğü kokusu vardı.

Suçlunun biri ona saldırmış mıydı? Jansson hemen elini silahına attı. Silah hâlâ kılıfındaydı ama garip bir his veriyordu; Glock tabancanın polimer çerçevesi ve şarjör yuvası iyi durumdaymış gibi gözükse de *silahın sanki bir takırtı sesi geldi*.

Kadın ihtiyatla doğruldu. Karnı kötü durumda olmasına rağmen kendini darbe yemiş gibi hissetmiyor, sadece midesi bulanıyordu. Etrafına bakındı. Burada endişe verici olsun veya olmasın kimsecikler yoktu.

Aynı şekilde Mifflin Sokağı'nın çıkışındaki evin dört duvarı da kaybolmuştu. Yalnızca kır çiçekleri, otuz metrelik ağaçlardan oluşan bir koruluk ve hem uçakların bıraktığı duman izlerinden hem de hava kirliliğinden yoksun mavi bir gökyüzü mevcuttu. Manzara tıpkı Arboretum'da, yani Madison kent sınırları dâhilindeki devasa kırık alanda olduğu gibiydi. Arboretum kenti tamamıyla yutmuştu. Ve Jansson ansızın işte burada, tüm bunların tam

ortasındaydı. “Aman,” dedi. Bu tepki kendi başına yetersiz gibiydi. Biraz düşündükten sonra tepkisine küçük bir ekleme yapmayı uygun buldu. Üstelik böyle yaparak hayatı boyunca süregelen ve büsbütün ateizme kaymakta olan agnostik bir inanç sistemini reddetmesi gerekse bile “Tanrım” dedi.

Jansson silahını yerine koyup bir polis gibi düşünmeye, bir polis gibi *bakmaya* çalıştı. Ayaklarının dibinde, düşürmüş olduğu Adımcının yanında bazı çöpler fark etti. Sigara izmaritleri. Sığır dışkısına benzer bir şey. Willis Linsay'ın gittiği yer burası mıydı? Öyleyse bile ne adamdan ne de hayvanlarından bir iz yoktu.

Hava bile çok farklıydı. Yoğundu ve baş döndürücü bir hava vardı. Jansson havayı soluduğu an kafasının güzelleştiğini hissetti. Her şey muhteşemdi ama bir o kadar da imkânsızdı. Nereye gelmişti böyle? Durumun olağanüstülüğü karşısında kahkahalarla güldü.

Sonra Madison'daki —hatta her yerdeki— tüm çocukların çok yakında bu kutulardan birine sahip olacağını fark etti. Ve hepsi de dünyanın her tarafında şalterlere basmaya başlayacaktı.

İşte o zaman eve dönmenin iyi bir düşünce olabileceğini anladı.

Adımcı kutusunu düşürdüğü yerden aldı. Cihazın üstünde halen parmak izi tespiti için bırakılmış toz vardı. Şalter KAPALI konuma gelmişti. Jansson kaygıyla şalteri kavradı, gözlerin kapadı, üçten geriye saydı ve şalteri DOĞU konumuna getirdi.

Ve ayakları dibindeki halının üstünde silahının metalik parçaları gibi gözüken bir yığınla beraber kendini Linsaylerin evinde buldu. Polis rozeti, yaka isimliği, hatta kravat iğnesi de silahıyla beraber halıdaydı. Hepsi de kaybettiğinin farkına bile varmadığı başka metal parçalarıydı.

Clancy onu arabada bekliyordu. Jansson tüm bunları ona nasıl açıklayacağını düşünmeye koyuldu.

Karakola geri döndüğünde santral memuru Dodd'un takip panosuna iliştirilmiş mahalle başına bir iki kayıp ihbarı göze çarpıyordu. Pano yavaş yavaş dolmaktaydı.

Daha sonra ise ülkenin dört bir tarafından uyarılar gelmeye başladı.

CNN'e bir göz attıktan sonra “Dünyanın her köşesinden de uyarılar gelmeye devam etti” dedi Dodd meraklı bir şekilde. “Bir kayıp insan vebası. Çin'de bile. Şuna bakın.”

Gece hepsi için daha da karmaşık bir hal aldı. Bir dizi hırsızlık olayı yaşandı. Soyulan yerlerin arasında Meclis binasındaki bir kasa odası da vardı. Madison Emniyet Teşkilatı ihbarlara cevap vermekte bile zorlanıyordu. Hele bir de Yurtiçi Güvenlik'ten ve FBI'dan talimatlar yağmaya başlayınca işler iyice çığrından çıktı.

Jansson görevli başkomiseri köşeye kısırmayı başardı. “Neler oluyor, komiserim?”

Harris kül gibi bir suratla ona doğru döndü. “Bana mı soruyorsun? Bilmiyorum. Teröristler? Yurtiçi Güvenlik bu ihtimal yüzünden hop oturup hop kalkıyor. Uzaylılar? Lobideki alüminyum folyo bir şapka takan adam tüm bunlara onların sebep olduğunu söyleyip duruyor.”

“Ben ne yapmalıyım, komiserim?”

“Önünde ne varsa onu yap.” Ve adam hızla yürüyüp gitti.

Jansson bu söz üzerinde düşündü. Kendisi sokaklardaki bir vatandaş olsa en çok neye önem verirdi? Tabii ki kayıp çocuklara. Karakoldan ayrılıp işe koyuldu.

Çocukları da buldu. Ve onlarla konuştu. Bazıları hastanedeydi. Konuştuğu her iki çocuktan biri kendilerini güvenli bir yere ulaştırın soğukkanlı bir kahramandan bahsetti. İçlerinde Musa¹¹

benzetmesi yapan bile oldu, fakat çocuğun adı Musa değil, Joshua'ydı.

Joshua geri geri yürüyerek polisten uzaklaştı.

“Sen Joshua'sın, değil mi? Hemen belli oluyor. Üstünden kusmuk damlamayan tek çocuk sensin.”

Joshua tek kelime etmedi.

“Bana kendilerini Joshua'nın kurtardığını söylediler. Joshua onları alıp evlerine kadar taşımış. Meğer sen tam bir *Holden Caulfield*¹² imişsin. O kitabı hiç okudun mu? Okumalısın. Ama belki de Ev'de yasaklanmıştır. Evet, Ev'den haberim var. Peki sen bunu nasıl yaptın, Joshua?”

“Yanlış bir şey yapmadım. Ben bir Problem değilim,” dedi Joshua, geri çekilmeyi sürdürerek.

“Bir Problem olmadığının farkındayım. Ama farklı bir şey yaptın. Sadece ne yaptığını bilmek istiyorum. Söyle bana, Joshua.”

Joshua isminin tekrarlanmasından nefret ederdi. İnsanlar karşısındaki kişinin bir Problem olduğunu düşündüklerinde onu sakinleştirmek için öyle yaparlardı. “Talimatlara uydum, o kadar. Kimse anlamıyor. Sadece talimatlara uyacaksın.”

“Anlamak istiyorum,” dedi kadın. “Söyle bana. Benden korkmana gerek yok.”

“Bak,” dedi Joshua, “basit bir tahta kutu bile yapsan onu vernikleme gerekir. Yoksa kutu nemlendiğinde her şey şişer ve düzenek bozulur. Ne yaparsan yap doğru şekilde yapmalısın. Talimatlara uymalısın. Talimatlar o yüzden var.” Joshua çok fazla şeyi çok hızlı bir şekilde söylüyordu. Sustu. Susmak genelde işe yarardı. Zaten söylenecek ne vardı ki?

Jansson bu çocuğa anlam veremiyordu. Anlaşıldığı kadarıyla herkes karanlıkta paniğe kapılmıştı. Çocuklar çığlık çığlığa bağırıyorlar, kusuyorlar, yerlere kapaklanmışlar, altlarına kaçırmışlar, sivrisineklere hedef olmuşlar ve ağaçlara toslamışlardı. Fakat Joshua'nın başına ise bunlardan hiçbiri gelmemişti. Joshua sakindi. Jansson onu alıcı gözle süzdü. Joshua ince yapılı ve yaşına göre uzun boyluydu. Yüzü solgun olsa da saçları Akdeniz karasıydı. Oğlan soğukkanlı bir muammaydı.

Jansson sesini yükselterek konuştu. “Joshua, anlatılan öyküler o çocuklardan bazılarının uyuşturucu kullanmış olabileceğini söylüyor. Bunun dışında hepsinin de üstü başı yapraklarla ve çiziklerle kaplıydı. Sanki şehrin orta yerinde bir orman gezisine çıkmış gibi bir halleri vardı.”

Kadın ileri doğru ufak bir adım attı. Joshua da biraz geri çekildi.

Jansson yürümeyi bırakıp ellerini indirdi. “Bak, Joshua. Doğruyu söylediğini biliyorum. *Çünkü oraya ben de gittim*. Bu kadar oyun yeter. Konuş benimle. Elindeki kutu diğerlerine kıyasla epey güzel görünüyor. Ona bir göz atabilir miyim? Seni kandırmaya çalıştığım yok. Kutuyu yere bırakıp geri çekilsen de olur. Yalnızca şehrin dört bir yanındaki çocukların niçin gizemli bir ormanda kaybolarak orklara yem olmaktan korktuklarını anlamaya çalışıyorum, hepsi bu.”

Nedense bu sözler Joshua'yı tuhaf bir şekilde etkiledi. Oğlan kutuyu yere bırakıp geri çekildi. “Kutumu geri isterim. Tekrar Radio Shack'e gitmeye yetecek kadar param yok.” Bir anlığına tereddüt etti. “Sahiden de orklar olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Hayır. Öyle bir şey düşünmüyorum. Ama ne düşüneceğimi de bilemiyorum. Bak, Joshua, sen benim için kutuyu bıraktın ya, ben de senin için buraya kartımı bırakıyorum. Tamam mı? Orada kişisel numaram yazıyor. İçimden bir ses aramızdaki iletişimi kesmememizin iyi olacağını söylüyor.” Jansson elinde kutuyla beraber bir iki adım geri gitti. “İşçiliği bir harika!”

Fakat şimdi uzunlarını yakmış bir diğer araba geliyordu. Polis memuru Jansson etrafına

bakınarak “Yalnızca devriye gezen diğer polisler,” dedi. “Endişelenmene gerek yok...”

Hafif bir *pat sesi* duyuldu.

Jansson önce elindeki kutuya, sonra da boş kaldırıma baktı. “Joshua?”

Joshua birden kutusunu orada bıraktığını fark etti.

Kutusuz adımlamıştı! Daha da kötüsü polis onun kutusuz adımladığını *görmüştü*. İşte şimdi başı dertteydi.

Joshua da o yüzden kaçtı. Az önce bulunduğu yerden uzağa adımlamayı sürdürdü. Ne yavaşladı ne de durdu; ilerleyişini sürdürdü. Birbiri ardına attığı her adım, midesine verilen düşük voltajlı bir elektrik akımı gibiydi. Bir dizi odanın içinden geçermiş gibi dünyalar birbirini izledi. Polis memuru Jansson'dan adım adım uzaklaştı. Bu ormanlık alandaki geçidin daha da derinlerine gitti.

O ilerleyişini sürdürürken artık ne şehir, ne binalar, ne ışıklar, ne de insanlar kaldı. Sadece bu orman vardı ama o da her adımda değişiyordu. Çocukların Ev'de düzenledikleri tiyatro oyunlarındaki sahne dekorları gibi attığı bir adımda ağaçlar yoktan var olmuşçasına beliriveriyor, biraz sonraki adımda ise ortadan kayboluyordu. Yine de tüm ağaçlar gerçek gözüküyordu. Hepsi de sert ve kaskatı olup kökleri toprağın derinlerine kadar uzanıyordu. Hava bazen daha sıcak oluyor, bazen az da olsa soğuyordu. Fakat etrafında hep o orman vardı. Ve vakit daima alacakaranlıktı. Demek ki bazı şeyler değişmiyordu: ayaklarının altındaki sapasağlam toprak ve gökyüzündeki şafak gibi. Bu durum, yani bu yeni dünyada bir düzen tespit etmek Joshua'yı memnun etti.

İnternetteki talimatlarda kutusuz adımlamaya yönelik hiçbir şey yoktu bu yüzden de Joshua adımlamayı gelişigüzel bir şekilde yapıyordu. Bu düşünce bir uçurumun kenarında duruyormuşçasına iç titretici bir hisse yol açıyor, fakat aynı zamanda kuralları çiğnemekten doğan bir heyecan da veriyordu. Billy Chambers'la beraber kırık pencereyi tamire gelmiş işçilerden bir şişe bira aldıkları, onu kazan dairesinin köşesinde içip bitirdikleri ve sonra da şişeyi kırıp geri dönüşüm kutusuna attıklarında olduğu gibi. Bu anı karşısında sıyrılmadan edemedi.

Joshua gerektiğinde ağaçların karşısında yana çekilerek yola devam etti. Fakat zamanla ağaçlar değişti. Etrafı artık daha sert kabuklara, dar ve dikenli yaprakları olan alçak dallara sahip ağaçlarla çevriliydi. Bu bir çam ormanıydı. Üstelik hava daha soğuktu. Fakat hâlâ bir ormandaydı, Joshua ilerleyişini sürdürdü.

Karşısında bir Duvar vardı. Ne kadar yan tarafa doğru adımlarsa adımlasın ötesine geçemediği bir yerdi. Hatta hızlı bir şekilde biraz geri çekilip duvara doğru koşarak zorla karşıya geçmeye çalıştı. Bunu yapmak canını yakmadı; yaptığı şey avucu yukarıya doğru açık koca bir ele koşarak çarpmak gibiydi. Lâkin daha fazla ilerleyemedi.

Madem ki bu gür ormanı aşamayacaktı, belki onun üstüne tırmanabilirdi. Etraftaki en uzun ağacı buldu. Kendini en alçaktaki dallara çekti ve oradan daha da yükseklerle çıktı. Elleri çam iğneleri battı. Yaklaşık her iki metrede bir sırf yapıp yapamayacağını görmek için yanlamasına adımladı; fakat Duvar halen aynı yerdeydi.

Ve aniden bu çabası işe yaradı.

Joshua engebeli bir beton kaplamayı andıran sert, kuru ve gri renkli düz bir zemine düştü. Etrafta ne bir ağaç ne de bir orman vardı. Sadece hava, gökyüzü ve bu zemin. Zemin çok

soğuktu, o soğuğu gerek kot pantolonla kaplı dizleriyle, gerekse de çıplak elleriyle hissediyordu. Buz!

Joshua ayağa kalktı. Verdiği soluklar yüzünün etrafında buhar oluyordu. Soğuk hava giysilerini delip de etine saplanan iğneler gibiydi. Tüm dünya buzla kaplıydı. Joshua bir tür geniş dere yatağındaydı. Yatağın kazılı olduğu buzlar gri ve sert tümsekler halinde çevresinde yükselmekteydi. Buz eski ve kirliydi. Şafağın erken saatlerinin o boş mavi gri rengini taşıyan hava açıktı. Hiçbir şey kıpırdamıyordu; ne bir kuş, ne de bir uçak. Ayrıca Joshua bir bina veya herhangi bir canlı göremiyordu. Etrafta tek bir çimen bile yoktu.

Oğlan sırttı.

Sonra çam ormanına doğru geriye adımladı ve bir sabun köpüğünün pıt sesiyle gözden kayboldu.

[8](#) Orj. State Street: Wisconsin eyaletinin Madison kentindeki büyük bir cadde, —çn

[9](#) Orj. Homeland Security Department: Amerika'da yurtiçi güvenlikle ilgilenen resmî birim. —çn

[10](#) Herhangi bir elektrik kaynağına ihtiyaç duymayan, uzun bir tel yardımıyla radyo dalgalarından güç alan basit bir telsiz alıcısı, —çn

[11](#) Joshua (Yûşa), Hz. Musa'nın ölümünden sonra Yahudilere liderlik etmişti. —çn

[12](#) J.D. Salinger'ın, Çavdar Tarlasında Çocuklar isimli romanının başkahramanı —çn

"Jansson denen o polis memuru gözünü senin üzerinden ayırmıyor. Bunu biliyorsun, değil mi, Joshua?"

Joshua daldığı düşüncelerden sıyrıldı. "Bir meşrubat makinesi için fazla akıllısın."

"Şaşırmış olmalısın. Selena, lütfen Joshua'yı alt kata götürür müsün?"

Kadın şaşırılmış gözüktü, "İyi de Lobsang, daha onu güvenlik kontrolünden geçirmedi ki."

Meşrubat makinesi bir tangırtı çıkardı ve hazneye bir kutu Dr Pepper¹³ düştü. "En kötü ne olabilir ki? Hem yeni dostumuzun benimle doğru düzgün bir şekilde tanışmasını istiyorum. Bu arada, Joshua, içecek senin için. Ben ısmarlıyorum." Joshua ayağa kalktı. "Hayır, teşekkürler. Gazlı içeceklere olan düşkünlüğümü yıllar önce yitirdim." *Zaten yitirmeseydim bile şimdi senin onu sıçtığını görünce yitirirdim*, diye aklından geçirdi.

Merdivenlere giderlerken Selena tekrar söze girdi. "Aklıma gelmişken, tıraş olmakla iyi etmişsin. Cidden bu keşif dolu günlerde keçi sakalının modası geçiyor. İnsanlar yeni moda olan her şeye pek meraklı." Kadın gülümsedi. "Sanırım karşımızda bir tür mağara adamı bulmayı bekliyorduk."

"Eh, bir zamanlar ben de öyleydim galiba."

Bu kibar geçiştirmenin kadını kızdırdığı belliydi; Selena sanki bundan daha fazlasını duymayı beklemişti.

İşaretsiz metal kapılardan ibaret olan bir sahanlığa ulaştılar. Selena yaklaşırken o kapılardan biri kayarak açıldı ve Joshua peşinden içeri girdikten sonra sessiz bir şekilde kayarak tekrar kapandı. Birlikte başka bir merdivenden aşağı inmeye koyuldular.

"Joshua, sana bir şey söylemem gerekiyor," dedi kadın, buruk bir tür neşeyle. "Seni merdivenden aşağı itesim geliyor! Niye biliyor musun? Çünkü buraya daha yeni geldin ve bir anda sıfır güvenlik derecesi aldın. Evet, koca bir yuvarlak. Bu da teoride burada olup biten her şeyin sana söylenebileceği anlamına geliyor. Öte yandan benim güvenlik derecem beş. Yani benim üstümsün; üstelik de başlangıçtan beri TransDünya'da ve ona bağlı şirketlerde çalışıyor olmama rağmen! Sen kimsin ki içeri girer girmez bütün sırları öğreniyorsun?"

"Şey, kusura bakma. Ben sadece Joshua'yım. Hem zaten 'başlangıçtan beri' de ne demek? Başlangıç bendim! O yüzden buradayım, değil mi?"

"Evet. Elbette. Ama sanırım her insanın ilk adımı o kişi için başlangıç oluyor..."

¹³ Amerika'da yaygın olarak tüketilen gazlı bir içecek. —çn

6

Jim Russo internet chat odalarını dolduran heyecanlı ziyaretçilerin daha sonra Uzun Dünya demeye başladıkları şeye ilk adımını hırs yüzünden atmıştı. Ve otuz sekiz yaşındaki adam bir ömür boyunca kötü talihin ve ihanetin ardından diğer herkesten daha uyanık olduğunu düşünmeye başlamıştı.

Russo, Adım Günü'nden çok kısa bir süre sonra planını kurdu ve ne yapması gerektiğini hesapladı. Kalkıp dosdoğru California'nın bu köşesine doğru hareket etti. Marshal'ın onca yıl önce keşfettiği yeri tam olarak bulabilmek için yanına haritalar ve fotoğraflar da aldı. Komşu dünyalarda GPS'in çalışmadığının, o nedenle her şeyin kâğıtlara yazılı olması gerektiğinin fazlasıyla farkındaydı. Fakat South Fork American River'in¹⁴ kıyısındaki Sutter Değirmeni'ni¹⁵ bulmak için elbette ki haritaya ihtiyacınız yoktu, en azından Esas Dünya'da. Bölge tarihi bir devlet parkındaydı ve bir California Tarihi Abidesi sayılıyordu. Orijinal değirmenin yerini göstermek için bir anıt inşa edilmişti. Böylece James Marshall'ın değirmenin su akıtma kanalında altın taneciklerinin ışıltısını ilk fark ettiği yeri kolayca bulabiliyordunuz. Hatta isterseniz orada, tam o noktada durabiliyordunuz. Jim Russo da kafasında binbir tilkinin döndüğü o anda aynen öyle yapıyordu.

Sonra Batı 1'e adımladı ve restore edilmiş bina ortadan kayboldu. Arazi su değirmenlerini inşa etmek için Marshall'ın, Sutter'ın ve ahbablarının oraya geldikleri zamanki kadar yabaniydi. Hatta belki daha da yabaniydi, çünkü adımlamaya başlanmadan önce burada Kızılderililer yaşamamıştı. Tabii bugün burada başkaları, Esas Dünya'dan gelerek bölgeyi inceleyen turistler vardı. Hatta bir iki küçük bilgilendirme levhası bile yerleştirilmişti. Batı ile Doğu 1'deki Sutterlar Esas Dünya'dakinin tamamlayıcıları olarak daha şimdiden abideye eklenmişti. Jim, faltaşı gibi açılmış gözlerle manzarayı seyreden turistlerin budalalığına ve hayal gücü eksikliğine sırıtmadan edemedi.

On veya on beş dakika süren mide bulantısı geçtikten sonra gücünü toparlar toparlamaz daha da ileriye adımladı. Sonra bir kez daha. Ve bir kez daha.

Yeterince uzak olduğuna karar verdiği Batı 5'te durakladı. Etrafta kimsecikler yoktu. Jim yüksek sesle gülerek bağırdı. Hiç cevap gelmedi. Bir yankı duyuldu ve bir yerlerde bir kuş öttü. Adam yapayalnızdı.

Bu sefer mide bulantısının geçmesini beklemedi. Nehrin yanına çöktü ve midesinin yatışması için derin derin nefes alarak çantasından kalburunu çıkardı. Tam burada, 24 Ocak 1848 tarihinde James Marshall suda tuhaf kaya oluşumları fark etmişti ve aradan bir gün bile geçmeden kendini altın tanecikleri nehirden çıkarırken bulmuştu. California'da altına hücum işte böyle başlamıştı. Jim de Marshall'ın bulduğu taneciğin aynısına rastlamayı hayal ediyordu. Şimdilerde Smithsonian Enstitüsü'nde saklanan o şeyi bulmak ne büyük bir olay olurdu! Fakat burada elbette bir değirmen yoktu. O yüzden bir su akıtma kanalı da bulunmuyordu ve nehir yatağı Esas Dünya'da Marshall'ın zamanındaki gibi bozulmamıştı. O yüzden Jim'in aynı taneciğ bulması pek mümkün gözüküyordu. Eh, zengin olmakla da yetinebilirdi.

Jim'in büyük planı işte buydu. Sutter Değirmeni altınının yerini tam olarak biliyordu, çünkü Marshall'ın peşinden gelen madenciler tüm altını bulup çıkarmışlardı. Jim tam burada yatan maden haritalarına da sahipti. Maden yataklarının hiçbirine el değmemişti; ama bu dünyada ne

Sutter, ne Marshall, ne de değirmen var olmuştı, tabii altına hücum da. Tüm o servet —daha doğrusu bir kopyası—Jim sahiplensin diye hâlâ toprağın içinde yatıyordu.

Tam o sırada hemen arkasından bir kahkaha yükseldi.

Doğrılmaya çalışarak hızla arkasına dönen Jim sendeledi ve akıntıya girip ayaklarını ıslattı.

Karşısında kalın kot kumaştan dikilmiş giysileri ve geniş kenarlı bir şapkası olan bir adam vardı. Adam sırtında turuncu renkli ağır bir sırt çantası ile bir tür kazma taşıyordu. Jim'e bakıp gülümserken bembeyaz dişleri kirli suratında hemen belli oluyordu. Adamın etrafında başkaları da belirdi: benzer kıyafetler giyen, yorgun görünümlü ve kir pas içindeki erkekler ve kadınlar. Adımlamanın verdiği mide bulantısına rağmen Jim'i fark edince hepsi de sırttı.

“Bir tane daha mı?” dedi bir kadın.

Kadın onca toz toprağın altında çekici görünüyordu. Çekici bir kadın onunla alay ediyordu. Yüzü kızaran Jim başını çevirdi.

“Öyle gözüküyor,” dedi ilk adam. “Mesele nedir, ahbap? Sutter altınlarından bir servet toplamak için mi buraya geldin?”

“Bundan sana ne?”

Adam başını iki yana salladı. “Senin gibi insanların nesi var böyle? Başkalarından bir adım önde düşünüyorsunuz ama sonraki hamlelere bakmıyorsunuz.” Kibirli ve alaycı adam Jim'e bir üniversite öğrencisini hatırlatıyordu. “Bu bölgede çıkarılmamış altın olduğunu düşündün. Haklısın, gerçekten de var. Peki ya Batı 6, 7, 8'de ve gidebileceğin kadar uzaktaki diğer yerlerde? Tıpkı senin gibi tüm o komşu dünyalardaki dereleri tarayan onca insan ne olacak? Bunu hiç düşünmedin, değil mi?” Adam cebinden güvercin yumurtası büyüklüğünde bir parça altın çıkardı. “Dostum, aynı fikir diğer herkesin de aklına geldi!”

“Hadi ama. Adamcağıza bu kadar çok yüklenme, Mac,” dedi kadın. “Elini çabuk tutarsa biraz para kazanabilir. Altının değeri henüz düşmedi; bulunanların çoğu geri götürülmüş değil. Üstelik onu ticari bir mal olarak da satabilir. Sadece altın ağırlığına göre altın etmiyor artık, o kadar!”

Başka kahkahalar yükseldi.

Mac kafa salladı. “Tüm bu komşu dünyaların ekonomik olarak şaşırtıcı derecede düşük değer taşımalarının bir örneği daha. Gerçek bir paradoks.”

Adamın üniversite öğrencilerine özgü kibirli tavırları Jim'i kızdırdı. “Madem ki altının hiç değeri yok, ukala herif, öyleyse siz burada ne arıyorsunuz?”

“Oh, biz de kazı yapıyorduk,” dedi Mac. “Tıpkı senin gibi Marshall ile diğerlerinin izinden gidiyorduk. Ama biz daha da ileri gittik. Hatta ilk kâşifler gibi altını bulup çıkarabilmek için değirmenin bir kopyasını bile inşa ettik ve demir aletler yapabilelim diye bir demirhane kurduk. Resmen tarihi baştan yazdık. Gelecek yıl Discovery kanalında yayınlanacak; mutlaka bir göz at. Yani biz oraya altının kendisi için gitmedik. Al.” Adam yumurta biçimli altını Jim'e attı. Parça Jim'in ayaklarının dibindeki ıslak çakıllara düştü.

“Sizi gidi aşağılık herifler sizi.”

Onun bu kabalığı karşısında hüsrana uğramışçasına Mac'in tebessümü yüzünden silindi. “Sanırım yeni dostumuz centilmenlikten pek anlamıyor, bayanlar ve baylar. Eh, ne yapalım...”

Jim yumruklarını savurarak grubun üstüne yürüdü. Yabancılar onun bu haline kahkahalarla gülererek teker teker ortadan kayboldular. Jim tek bir yumruk bile indiremedi.

[15](#) Orj. Sutter's Mili: 19. yzylda gerekleŖen altına hücum hareketinde n kazanmıŖ bir su değirmeni, —n

Sally Linsay için Adım Günü'nden bir sene sonra Esas Dünya'dan ayrılmak hiç de ilk adım gib değildi. Sally'nin dünyadan ayrılmasının sebebi babasının, babasından önce de ailesinin büyük bölümünün ondan önce oradan gitmiş olmasıydı. Sally artık on dokuz yaşındaydı.

Genç kadın bu konuda acele etmemiştir. Teçizatını toplamaya, işlerini yoluna koymaya vakit ayırmıştı. Ne de olsa bir daha geri gelmeyi planlamıyordu.

Sonra bir sabah erkenden bol cepli kolsuz montunu giydi, çantasını aldı ve teyzesinin evindeki odasından son defa çıktı. Tiffany Teyze o sırada evde değildi ve bu durumun Sally için bir sakıncası yoktu; vedalardan hiç hoşlanmazdı. Genç kadın Park Sokağı'na kadar gidip kampüste gezindi. Ortalıkta bir temizlik işçisi bile görünmüyordu; Wisconsin Üniversitesi uykudaydı. Sally sabahın o erken saatlerinin alışılmıştan daha sessiz olduğuna emindi. Belki de sandığından daha fazla kişi adımlamıştı. Göl kenarına vardığında kütüphanenin yanından geçip Lakeshore Path boyunca batıya ilerledi ve Picnic Point'e doğru yürümeyi sürdürdü. Mendota Gölü'nde bir iki tane yelkenli tekne, uçuk turuncu renkli bir dalgıç kıyafeti giyen azimli bir rüzgâr sörfçüsü ve de üniversite kürek kulübünün iki kanosu vardı. Kanolardaki antrenörlerin megafondan çıkan bağrırları suyu aşır oraya kadar ulaşıyordu. Ufuk yeşille bezeliydi.

Bazıları için gölün yanındaki bu yemyeşil üniversite cennetten bir köşe gibi olabilirdi. Fakat Sally için burası hiçbir anlam ifade etmiyordu. Sally gerçek tabiatı hoşlanırdı. Uzun Dünya onun gözünde yeni moda, Adım Günü hizmete giren bir eğlence parkı değildi. Sally orada *büyümüştü*. O anda kanolara ve sörfçülere bakarken gördüğü tek şey bir kargaşa, kuşları kaçıran bir avuç budalaydı. Aynı şey ağzı bir karışık daha başka budalaların adımlayarak rast geldikleri diğer dünyalarda da yaşanıyordu. Bu berrak göl bile Sally'nin gözünde anlamsız bir israftan ibaretti. En azından bu yere, her daim mutsuz olmadığı gölün yanındaki bu şehre veda etmek için güzel bir gün seçmişti. Üstelik hava da temizdi. Fakat gideceği yerde daha da temiz olacaktı.

Genç kadın تنها bir kısım bulup patikadan çıktı ve ağaçların gölgesine karıştı. Alet çantasını son bir kez gözden geçirdi. Hafif bir yaylı arbalet de dâhil yanına bazı silahlar almıştı. Adımcısı babasının kullandığı türden plastik bir kutudaydı. Kutunun içi temel cihazın haricinde yedek parçalarla, hassas optik aletlerle, uzunca bir lehimle ve devre şemalarının çıktıklarıyla doluydu. Tabii karmakarışık haldeki tüm o eski püskü elektronik bileşenlerin ortasında bir de patates olduğunu unutmamak gerekti. Acilen karın doyurması gerektiğinde mideye indirilebilecek bir pil kullanmak ne kadar zekice bir fikirdi. Bu, profesyonel bir gezginin teçizat setiydi. Sally kutuya bir Wisconsin Üniversitesi çıkartması yapıştırarak kadar da nostaljikti.

Fakat aslında kutu bir kılıftı. Sally'nin adımlamak için bir Adımcı'ya ihtiyacı yoktu.

Uzun Dünya'yı ve onun içinde nasıl yolculuk edeceğini biliyordu. Şimdi oraya babasını bulmak için gidiyordu. Tabii bir de küçük bir kızken babasının Wyoming'deki kulübesinin önünde oyun oynadığı günlerden beri sürekli kafasını kurcalamış bir soruya cevap aramak, tüm bunların *ne amaçla* olduğunu öğrenmek için de gidiyordu.

Sally hiçbir zaman kararsız biri olmamıştı. Rastgele bir yön seçti, sırtı ve adımladı. Etrafındaki göl ve ağaç kümeleri yol boyunca ona eşlik etti. Fakat patika, kanolar ve o budala sörfçü gözden kaybolmuştu.

O ilk günlerde insanlar sırf zevk olsun diye akıllarına esen her yere gitmişlerdi. Fakat hiçbiri Joshua'dan daha uzağa gidebilmiş değildi.

O ilk aylarda hâlâ on üç, on dört yaşlarında olan Joshua yukarı dünyalarda kendine sığınaklar inşa etmişti. Onlara istihkâmlar diyordu. Ve içlerinden en iyileri sahiden de birer istihkâma benziyordu, tıpkı Robinson Crusoe'nunki gibi, insanlar, Robinson Crusoe hakkında yanlış düşüncelere sahipti. Crusoe'nun popüler imajı keçi postundan iç çamaşırlarına düşkün olan azimli, neşeli bir adam olarak çizilmişti. Fakat Ev'de o kitabın eski, yıpranmış bir kopyası vardı ve Joshua her zamanki gibi Joshualık ederek onu baştan sona okumuştı. Robinson Crusoe adada yirmi altı yılı aşkın bir süre yaşamıştı ve vaktinin çoğunu istihkâmlar inşa ederek geçirmişti. Joshua onun bu davranışını tasvip ediyordu; adamın kafasının iyi çalıştığı belliydi.

İlk başladığında işi zordu. Madison, Wisconsin'da gerçeklik duvarlarının Doğu ve Batı taraflarında genellikle kırlarla karşılaşılırdınız. Joshua ilk kez adımladığında mevsimlerden kış olmadığı için şansının yaver gittiğini biliyordu; yoksa sıfırın altında on beş derecelik sıcaklıklara hazırlıksız yakalanabilirdi. Şansının yaver gittiği bir diğer husus da o doğmadan uzun süre önce birilerinin Esas Dünya'da kurutup tarım arazisine dönüştürmüş olduğu bir bataklığa düşmemesiydi.

Vahşi dünyalara yalnız başına gidip de geceyi geçirmeye çalıştığı ilk sefer epey zor geçti. Tanıdığı tek yiyecek böğürtlen oldu. Su ihtiyacını ise bitkilerin çanaklarında biriken yağmur sularından karşıladı. Yanına bir battaniye aldı ama hava öyle bir şey için fazla sıcaktı. Joshua da onu sivrisineklerden kurtulmak için bir cibinlik olarak kullandı. Kendi güvenliği için bir ağaçta uyudu. Pumaların ağaçlara tırmanabildiklerini öğrenmesi zaman alacaktı...

O günden sonra karşısına çıkan şeyleri tanıyabilmek amacıyla hem Ev'den hem de şehir kütüphanesinden birkaç kitap ödünç aldı. Ayrıca eski usûl açılıktan iyi anlayan Rahibe Serendipity'e sorular sordu ve oralarda açılıktan ölmek için tam bir budala olunması gerektiğini anladı. Komşu dünyalarda dutlar, mantarlar, palamutlar, cevizler, sukamışları, kökleri karbonhidrat bakımından zengin iri iri yeşil kamışlar boldu. Hastalanıldığı zaman kullanılabilecek bitkiler —hatta yabancı kinin— de cabasıydı. Göller balıklarla doluydu ve tuzak kurmak kolaydı. Joshua bir iki defa avlanmayı denedi. Tavşanlarla başa çıkabildi; fakat beyaz kuyruklu ceylanlar ve geyikler için büyümeyi beklemesi gerekecekti. Hindilerin bile biraz kovalanması gerekiyordu. Fakat öylece duracak ve yanlarına kadar gidip kendilerini kapıvermenize izin verecek kadar aptal yaban güvercinleri varken niye öyle bir şeyle uğraşacaktınız ki? Hayvanlar, hatta balıklar bile fazlasıyla masumdu. Verdikleri yaşam armağanı için avlarına teşekkür etme âdeti geliştiren Joshua, Kızılderili avcılarının da o şekilde avlandıklarını daha sonra öğrenecekti.

Hazırlıklı olmanız lazımdı. Ateş yakmak için kibrit veya büyüteç merceği kullanabilirdiniz. Joshua acil durumlarda faydalanmak üzere ateş yayı¹⁶ yapmayı da öğrendi ama öyle bir şeyin gündelik kullanımı çok zordu. Sivrisinek kovucuyu ise ev tipi kimyasal maddelerin takasıyla ilgili Badger Caddesindeki bir devlet programı olan Temiz Eller sayesinde ücretsiz olarak edindi. Aynı şey su arıtmak için kullanılan ağartıcılar için de geçerliydi.

Elbette kimse avcıyken av olmak istemezdi, iyi de neye? Bir insanı alaşağı edebilecek

hayvanlar olduğu kesindi. Vaşaklar, size uzun uzun baktıktan sonra daha kolay bir av bulmak için koşup giden köpek cüssesindeki kediler. Alman av köpekleri kadar iri olmasına rağmen tam bir kedi ruhuna sahip pumalar. Joshua bir keresinde sırtına atlayarak ve şah damarından ısırarak bir geyiği yere deviren bir puma bile görmüştü. Daha uzaklara açıldığında gözüne kurtlar ve daha egzotik hayvanlar da ilişti, mesela dev bir kunduzu andıran bir yaratık ve hem ahesteliğiyle hem de aptallığıyla onu güldüren bir tembelhayvan. Joshua tüm bu hayvanların insanlar çıkagelmeden önce Esas Dünya'da da bulunduğunu, fakat zamanla soylarının tükendiğini tahmin ediyordu. Komşu dünyalardaki hayvanların hiçbiri daha önce bir insana rastlamamıştı ve en azılı avcılar bile bilmedikleri şeyler karşısında temkinli davranmaya çalışıyorlardı. Aslına bakılırsa sivrisinekler kurtlardan daha büyük bir dertti.

O ilk günlerde Joshua'nın uzun uzun dışarıda kaldığı hiç olmadı. Her gittiğinde en fazla birkaç gece geçirdi. Kimi zaman adımlama kabiliyetinin kendiliğinden sona ermesiyle birlikte orada mahzur kalmayı ve yaşamını sürdürüp sürdüremeyeceğini görmeyi düşünüyordu. Ev'e geri gittiğinde Rahibe Agnes ona şöyle soracaktı: "Oraları ıssız ve korkutucu bulmuyor musun?" Fakat hiçbir yer yeterince ıssız değildi. Hem korkacak ne vardı ki? Öyle bir şey Pasifik sahilinde ayağını suya sokan birinin tüm o okyanustan korkması gibi olurdu.

Hem zaten çok yakında Aşağı Dünyalar neyin ne olduğunu görmeye gelen yolcularla dolup taşacaktı. Bu meraklı kimseler tüm ciddiyetleriyle ve şevkleriyle yeni arazileri keşfedecekler ya da en azından yönlerini şaşırıp yollarını kaybedeceklerdi ve "Bu topraklar kime ait?" diye soracaklardı. "Hâlâ Wisconsin'da mıyız? hatta burası Birleşik Devletler mi?"

En kötüsü de Tanrının gazabından kaçanlar veya belki de onu arayanlardı. Öyleleri çoktu. Yoksa Uzun Dünya mahşer gününün ve Eski dünyanın yok oluşunun ve seçilmişlerin gidebilecekleri yeni bir dünyanın bir işareti miydi? Çok fazla insan o seçilmişlerin arasında yer almak istiyordu ve yine çok fazlası bu cennetsi dünyalarda rızklarını Tanrının vereceğini sanıyordu. Doğru, Tanrı herkese rızkını ziyadesiyle veriyordu; etrafta bol miktarda yiyecek mevcuttu. Fakat Tanrı aynı zamanda kendi kendine yardım edenlere de yardım ederdi ve görünüşe bakılırsa seçilmişlerinden yanlarında kalın giysiler, su arıtma tabletleri, temel ilaçlar, o günlerde çok satan bronz bıçaklar gibi silahlar ve de muhtemelen bir çadır getirmelerini bekliyordu. Yani kısacası onlardan sağduyulu davranmalarını istediği söylenebilirdi. Sağduyulu olmazsanız ve şanslıysanız sadece sivrisineklere yem olurdunuz. Sadece. İncil benzetmelerinin kapsamını biraz daha genişletmek isterseniz Joshua'ya göre bu mahşerin de kendine has dört atlısı vardı. Adları Açgözlülük, Kurallara Uymama, Kafa Karışıklığı ve İrili Ufaklı Yaralanmalar idi Joshua kısa bir süre sonra Kurtarılmışları kurtarmaktan bıkip usandı.

Artık herkesten bıkmış usanmıştı. Bu insanlar onun gizli yerlerini işgal etme hakkını nereden buluyorlardı?

Daha da kötüsü Sessizliğe engel oluyorlardı. Joshua daha şimdiden ona böyle demeye başlamıştı. Diğer insanlar sessizliği, dünya kalabalığının arkasındaki o uzak ve derin varlığı boğuyorlardı. Joshua ömrü boyunca o varlığın farkında gibiydi ve tam da onu duyabilecek kadar Esas Dünya'dan uzaklaştığında onu tanımıştı. Bu yüzden güneşte iyice kararmış tüm gezginlerden, tüm o gürültücü gençlerden ve çıkardıkları patırtıdan bıkmaya başladı.

Yine de kendini nefret ettiği tüm o insanlara yardım etmeye mecburmuş gibi hissediyordu ve bu durum kafasını karıştırıyordu. Kafasını karıştıran bir diğer şey ise uzunca bir süre yalnız kalmasına rağmen bu yalnızlıktan garip bir şekilde hoşlanıyor olmasıydı. Bu yüzden konuyu

Rahibe Agnes'a açtı.

Rahibe Agnes tuhaf bir biçimde dini bütün bir insandı. Kadının Ev'deki odasının sıkış tepiş duvarlarında iki resim asılıydı: biri Kutsal Yürek¹⁷, diğeryse Meat Loaf¹⁸. Rahibe Agnes eski Jim Steinman albümlerini diğer rahibelerin başını şişirecek kadar yüksek sesle çalardı. Joshua motosikletlerden fazla anlamazdı ama Rahibe Agnes'ın Harley Davidson'ı o kadar esk duruyordu ki bir zamanlar motosikletin yan sepetine Aziz Paul bile binmiş olabilirdi. Bazen aşırı derecede kıllı motosiklet düşkünleri, kadının Allied Drive'daki Ev'de yer alan tamirhanesine eyaletler arası hac ziyaretleri düzenlerlerdi. Agnes da onlara kahve ikram eder ve yeni boyanan yüzeylere ellerini sürmediklerinden emin olurdu.

Tüm çocuklar ondan, o da çocuklardan hoşlanırdı. Fakat Rahibe Agnes en çok Joshua'yı severdi; özellikle de Joshua onun Harley'ini şahane bir biçimde boyadıktan ve kütüphaneden bulduğu bir kitaptaki fiyakalı bir italik alfabeyle “Cehennem Yarasanı” sloganını motorun benzin deposuna büyük bir özenle işledikten sonra. O günün ardından Rahibe Agnes oğlanı yere göğe sığdıramaz olmuş ve canı ne zaman isterse aletlerini kullanmasına izin vermişti.

Joshua'nın güvенеbileceği biri varsa o kişi Rahibe Agnes'ti ve ondan çok uzun müddet uzak kaldığı bazı zamanlarda oğlanın alışıldık suskunluğu bir barajın çökmesi gibi bir sözcük seli haline dönüşüyor, söylenmesi gereken her şey birbiri ardına ağzından dökülüyoruyordu.

Joshua da kadına kayıpları, ahmakları ve aynasızları kurtarıp durmanın, onların meraklı bakışlarına maruz kalmanın, “Sen osun, değil mi? Hani şu on beş dakika boyunca midesi allak bullak olmadan adımlayabilen çocuk,” laflarını duymanın nasıl bir şey olduğunu anlattı. İnsanların bunu nasıl bildiklerine dair hiçbir fikri yoktu; fakat Polis Memuru Jansson'un verdiği güvenceye rağmen haber nasıl oluyorsa yayılıyordu. Bu da Joshua'yı farklı kılıyordu ve farklı olmak onu bir Problem haline getiriyordu. İşte bu kötü bir şeydi ve o gerçeği burada, Rahibe Agnes'ın çalışma odasında bile unutamazdınız. Çünkü Kutsal Yürek ve Meat Loaf resimlerinin hemen üzerinde bir Problem olduğu için çarpmıha gerilmiş bir adamın küçük bir heykelciği asılıydı.

Rahibe Agnes Joshua'nın kendisinininkine benzer ilahi bir görevin sorumluluğu altında kalmış olabileceğini söyledi. Agnes, “For Crying Out Loud” şarkısının o güne dek kaydedilmiş en kutsa şarkılardan biri olduğu yönünde ısrar etmesinde olduğu gibi insanlara anlamak istemedikleri bir şeyi anlatmanın ne kadar güç olduğunu biliyordu. Sonunda da Joshua'ya kalbinin sesini dinlemesini ve ayrıca ne zaman isterse buraya gidip gelebileceğini söyledi. Ne de olsa Ev gerçekten de onun eviydi.

Ayrıca iyi bir polis memuru ve sıkı bir Steinman¹⁹ hayranı olan Memur Jansson'a güvенеbileceğini de belirtti (Konuşma sırasında başka bir rahibenin “Katolik” diyeceği yerde “Steinman hayranı” ifadesini kullanması ilginçti). Anlattıklarına bakılırsa Jansson bir ara onu görmeye gelmiş, Joshua'yla tanışıp tanışamayacağını sorup oğlandan yardım istemişti.

¹⁶ Ateş yakmakta kullanılan, ok atan yaylara benzer basit bir düzenek. —çn

¹⁷ Katolikler arasında yaygın olarak kullanılan bir sembol, —çn

¹⁸ Ünlü bir Amerikalı rock şarkıcısı, —çn

¹⁹ James Richard Steinman; ünlü bir Amerikalı rock bestecisi. —çn

Adım Günü'nden altı ay sonra Monica Jansson'un kariyeri bir satranç atı gibi yanlamasına bir seyir izlemişti.

Genç kadın Madison Emniyeti Güney Bölgesi karakolunun önünde durdu, Adımcısını şalterini kaydırıp ve her zamanki gibi karnına bir yumruk inerken karakolun yerini uzun ağaçlar ile yeşil gölgeler aldı. İlkel ormanın bu kısmındaki açıklığa bir kulübe inşa edilmişti. Kulübenin kapısında Madison Emniyet Teşkilatı'nın arması, önünde alçak bir bank ve de yakınında Amerikan bayrağının asılı olduğu budanmış bir fidan bulunuyordu. Jansson banka oturdu ve iki büklüm bir şekilde mide bulantısının geçmesini bekledi. Bank tam da polis memurları diğer meslektaşlarıyla görüşmeden önce adımlamanın etkilerini üzerlerinden daha rahat atabilsinler diye oraya konmuştu.

Adım Günü'nden beri her şey çok çabuk ilerliyordu. Teknisyenler polis kullanımına özel bir Adımcı tasarlamışlardı. Şık bir siyah plastik kutunun içindeki Adımcı yakın mesafeden yapılan atışlara bile dayanıklıydı. Tabii diğer tüm Adımcılarda —ve Jansson'un başlangıçta bulunduğu Linsay'ın prototipinde— olduğu gibi cihazın çalışması için bileşenlerin montajını bizzat tamamlamanız gerekiyordu. Aygıt güzel olmasına güzeldi ama çalışması için ihtiyaç duyulan patatesle ilgili esprileri duymazdan gelmeniz gerekiyordu. “Yanında bir tabak patates kızartması da ister misiniz, memur bey?” Ha ha ha.

Fakat hiç kimse bir adımın ardından çoğu insanı etkisiz hale getiren mide bulantısı konusunda bir şey yapamamıştı. Yardımcı olduğu söylenen bir ilaç vardı ama Jansson ilaç bağımlılığından daima kaçınmıştı ve zaten o ilaç da idrarınızı maviye çeviriyordu.

Baş dönmesi ve mide bulantısı geçmeye başladığında ayağa kalktı. O gün en azından Madison Batı 1'de hava durgun, soğuk ve kapalı olmasına rağmen yağmursuzdu. Jansson o gün Willis Linsay'ın harabe evinden buraya adımladığından beri bu komşu dünya hiç değişmemişti: yaprakların hışırtısı, temiz hava, kuş cıvıltıları. Fakat ormanda yer açmak için ağaçlar azar azar kesildikçe ve kır çiçekleri budandıkça burası da değişiyordu. Ev sahipleri mülklerini “genişletiyorlar,” girişimciler bir dünya dolusu yüksek kaliteli keresteden ve egzotik yaban hayatından kâr etmenin yollarını arıyorlar, Madison Emniyet Teşkilatı gibi resmi kurumlar yerleşkelerini bir sonraki dünyalara doğru yaymaya çalışıyorlardı. Hatta daha şimdiden çok durgun günlerde bile havanın dumanlandığı söyleniyordu. Jansson boş gökyüzünde uçak izlerini ne zaman görmeye başlayacağını merak ediyordu.

Ama asıl merak ettiği Joshua Valiente'nin o sırada nerede olduğuydu. Joshua, onun kendine sakladığı bir sırdı.

Clichy'le randevusuna neredeyse geç kalmıştı.

Kulübenin içine uzun süre önce hazırlanmış kahve kokusu hâkimdi.

Burada iki polis memuru vardı: masasının arkasında oturarak dizüstü bilgisayarına bakmakta olan Başkomiser Clichy ve çizgili sarı kâğıtlardan oluşan büyük bir kayıt defterine bir çeşit rapor yazmakla uğraşan Mike Christopher adlı kıdemsiz bir polis memuru. Halen elektronik destekten yoksun olan bu dünyada polisler okunabilir bir el yazısıyla yazı yazmayı yeniden —veya ilk defa— öğrenmek zorunda kalıyorlardı.

Clichy gözlerini bilgisayardan ayırmadan kadına el salladı. “Kahve, sandalye.”

Jansson'un fincana doldurduğu kahve o kadar koyuydu ve sıcaktı ki onu karıştırırken kullandığı bronz kaşığın eriyeceğini sandı. Sonra gidip yazı masasının karşısındaki kabaca yontulmuş el yapımı hasır sandalyeye oturdu. Jack Clichy yıpranmış valizi andıran bir surata sahip bodur, tıknaz bir adamdı. Jansson ona bakarken gülümsemeden duramadı. “Evinizdeymiş gibi görünüyorsunuz, başkomiserim.”

Adam onu süzdü. “Bana laga luga yapma, Jansson. Neyim ben, Davy Crockett²⁰ mi? Bak, ben Brooklyn'de büyüdüm. Madison'ın göbeği bile bana vahşi batı gibi gelir. Burasının kahrolası bir lunaparktan farkı yok.”

“Beni niye görmek istediniz, amirim?”

“Strateji, Jansson. Bu beklenmedik ilave dünyalar meselesiyle nasıl başa çıkacağımız konulu eyalet çapında bir genelgeye katkıda bulunmamız isteniyor. Kısa, orta ve uzun vadeli planlarımızı belirleyecekmişiz. Genelgenin bir versiyonu federal hükümete de gönderilecekmiş. Emniyet müdürü başımın etini yiyor, çünkü onun da belirttiği gibi elimizde ister kısa, ister orta, ister uzun vadeli olsun hiçbir plan yok. O yüzden şimdiye kadar olaylara tepki vermek dışında bir şey yapamadık.” “Yani buraya bunun için mi geldim?”

“Dur, şu dosyaları bir bulayım...” Adam klavyedeki bir dizi tuşa bastı.

Christopher'ın telsizi cızırdadı ve genç adam cevaben bir şeyler mırıldandı. Cep telefonları burada tabii ki çalışmıyordu. Sağlam bir halde taşınabilmeleri için demir bileşenler olmaksızın kişiselleştirildikleri sürece geleneksel telsiz alıcılarında ve vericilerinde herhangi bir sorun rastlanmazdı. Bakır kablolarla eski tip bir telefon hattı şebekesi kurulabileceği konuşuluyordu.

“İşte başlıyoruz.” Jansson da ekranı görebilsin diye Clichy dizüstünü çevirdi. “Elimde vaka kayıtları ve video kesitleri var. Tüm bunlardan bir anlam çıkarmaya uğraşıyordum. Karşıma sen çıkıp durdun, Jansson. Seni o yüzden buraya çağırdım.”

Jansson çocukların o ilk geceki paniği ve Linsay'in evindeki yangınla ilgili raporunun bağlantısı takıldı.

“İlk birkaç günümüz epey zorlu geçti. Tüm o kayıp çocuklar. Yüksekten düşüp bir yerlerini kıranlar. Hayvanlar tarafından ısırılanlar. Hapishane kaçakları. Okullardaki, işyerlerindeki, kamu kuruluşlarındaki devamsızlıklar. Ekonomi bile ulusal, hatta küresel düzeyde sarsıldı. Bunu biliyor muydun? Kafalarına göre çekip giden o aşağılık herifler geri gelene kadar fazladan bir Şükran Günü tatili verilmiş gibi olduğunu duydum...”

Jansson kafa salladı. O ilk günde adımlayanlardan çoğu çabucak geri gelmişti. Fakirler geri dönmeye daha eğilimliydiler; zenginlerin ise Esas Dünya'ya döndüklerinde kaybedecek daha çok şeyleri vardı. O yüzden Mumbai, Lagos ve hatta bazı Amerikan kentleri gibi yerlerde sokak çocukları hazırlıksız bir şekilde vahşi dünyalara adımlamışlar ve şaşkına dönmüşlerdi. Fakat madem ki o dünyalar başkalarına ait değildi, neden onlara sahip olmasınlardı? Olayların peşi sıra ortaya çıkan *Sineklerin Tanrısı*²¹ benzeri kargaşayı bir düzene sokmak için Amerikan Kızıl Haç ve diğer kurumlar, o insanların arkasından yardım ekipleri yollamıştı.

Jansson'a göre Uzun Dünya'nın asıl cazibesi işte buydu. Joshua Valiente'nin davranışı daha en başından itibaren bu gerçeği gözler önüne sermişti. Uzun Dünya insanlara *boş bir alan* sunuyordu. Size kaçıp gidebileceğiniz, kimsenin sizi bulamayacağı bir yer temin ediyordu. Dünyanın dört bir yanında pek çok insan hiçbir plan veya hazırlık yapmaksızın bilinmeyene akıp gidiyordu. Ve evde Adımcıları ne kadar süslü püslü olursa olsun bir türlü adımlayamayan yalnız

ve küskün bir azınlığın daha Şimdiden sorun çıkardığı bildiriliyordu.

Başkomiser Clichy'nin önceliği, elbette ki yeni dünyaların Esas Dünya'ya karşı kullanılma Őekliydi.

“Kayıtlara bir bak,” dedi adam. “Birkaç günün ardından insanlar bu haltı çözmeye başladılar ve önceden tasarlanmış daha fazla suçla karşılaşır olduk. Karmaşık hırsızlıklar. Büyük kentlerde bir dizi intihar saldırısı. Ve tabii Brewer suikastı, daha doğrusu suikast girişimi. Senin isminin geçmeye başladığı yer de orası, Memur Jansson.”

Jansson hatırladı. Bir uyuşturucu baronunun eski karısı olan Mel Brewer kocasına karşı ifade vermek üzere savcılıkla anlaŐmıŐtı ve tanık koruma programına alınmak üzereydi. Adımlayan bir suikastinin cinayet teŐebbüsünden kıl payı kurtulmuŐtu. Onu bir mahzene saklama fikri Jansson'dan çıkmıştı. O mahzenin kapladığı alan Batı 1 ve Doğu 1 gibi komşu dünyalarda sağlam zeminle kaplı olduğu için içerisine doğrudan adımlayamazdınız. Ya paralel bir çukur kazmanız, ya da yer seviyesinden aşağıya kadar bu sağlam zemini bertaraf ederek inmeniz gerekirdi. Her iki durumda da karşı tarafı hazırlıksız yakalama Őansınız kalmazdı. Ertesi sabah meclis binasındaki de dhil tüm polis karakollarının yer altı tesisleri birer sığınma alanı olarak dzenlenmiŐtı.

“Bunu akıl eden tek kişi sen olmadın, Jansson. Ama ulusal düzeyde bile ilk akıl edenlerden biriydin. Bir yerde Amerikan başkanının dahi artık Beyaz Saray'ın altındaki bir sığınakta uyuduğunu okudum.”

“Bunu duyuduğuma sevindim, başkomiserim.”

“Evet evet. Sonra işler daha egzotik bir hal aldı.”

“O sözcüğü arkasına 'dansçı' eklemeden kullanmanız kulağa çok garip geliyor, amirim²².”

“Şansını zorlama, Jansson.” Adam ona aklını oynatmıŐ çeşitli aşırı dincilere dair raporlar gösterdi. “Yeni Cennetlerin” bu niden “beliriŐini” mahşerin bir emaresi olarak gören kıyamet düŐkünü tipler oralara akın etmişlerdi. Hatta Hıristiyanlığın bir mezhebi İsa'nın çarmıha gerilmekten sağ kurtulduğuna ve havarileri O'nun kutsal bedenini aramak için gelene dek kabirden dışarı adımlamış olması gerektiğine inanıyordu. Bu düŐünceden yola çıkılırsa O'nun Şu anda Uzun Dünya'da bir yerde olduğu sonucuna varmak pek de zor değildi. Tabii tüm bunlar polis teşkilatı için kamu düzeni oluŐturmada yaşanan zorlukları da gözler önüne seriyordu.

Clichy önündeki dizüstü bilgisayar ıttı ve etli burnunun üst kısmını ovuşturdu. “Kimim ben, Stephen Hawking mi? Beynim laka oldu. Öte yandan sen, Memur Jansson, bir domuzun pisliği aliŐması gibi bu duruma aliŐiverdin.”

“ylesi biraz aşırı bir benzetme...”

“Bana kendi anladığın Şekilde izah et yeter. En temel sorun —Madison polis teşkilatı için demek istiyorum— silahlarımızı sağlam bir Şekilde karşı tarafa taşıyamıyor olmamız, değil mi?”

“Evet. elik parçaları yüzünden bir Glock²³ bile geiremeyiz. Hiçbir metalik demir karşı tarafa götürülemez, amirim. Veya elik. Onlar dışında yanınıza alabildiğiniz her Şeyi götürebilirsiniz. Tabii diğer dünyalarda demir madeni var ve *oralardaki madenleri* ıkarabilir, iŐleyebilir ve de demir haline getirebilirsiniz. Ama yine de onları komşu dünyalara götüremezsiniz.”

“Yani yerleŐtiđin her dünyada bir demir imalathanesi kurman gerek.”

“Evet, başkomiserim.”

“Benim gibi bir ŐapŐalı bile neyin ŐaŐırttıđını sana söyleyeyim, Jansson. Hepimizin kanında demir falan bulunduğunu sanıyordum. Nasıl oluyor da adımlarken vücudumuzdaki demir geride kalmıyor?”

“Kanınızdaki demir kimyasal olarak organik moleküllere bağlıdır. Demir, moleküller halinde hemoglobinin içinde bulunur. Demir molekülleri onun gibi kimyasal bileşimlerin içindeyken karşı tarafa geçebilir. Sadece metal halindeyken geçemez. Hatta pas bile karşıya aktarılabilir; çünkü pas demirin, suyun ve oksijenin bileşiminden oluşur. Yani gövdedeki pas dışında aletinizi yanınızda götüremezsiniz.”²⁴

Adam Jansson'ı süzdü. “Müstehcen bir espri yapmıyorsun, değil mi, Jansson?”
“Öyle bir şeyi aklımdan bile geçirmem, başkomiserim.” “Bu durumun nedenini bilen biri var mı?”

“Hayır, amirim.” Jansson yapılan tartışmaları elinden geldiğince takip ediyordu. Bazı fizikçiler demir çekirdeğinin tabiattaki en kararlı çekirdek olduğunu belirtmişlerdi; demir, güneşin kalbinde gerçekleşen karmaşık bir füzyon sürecinin nihai ürünüydü. Dünyalar arasında yolculuk yapma konusundaki isteksizliği bu yüzden olabilirdi. Belki de dünyalar arasında adımlamak bir kuantum tüneli açmaya, yani enerjinin halleri arasında düşük ihtimalli bir geçit oluşturmaya benziyordu. Demir, en kararlı atom çekirdeğine sahip olduğu için Esas Dünya'daki enerji kaynağından kaçacak enerjiden de yoksun olabilirdi... Veya belki de sebep manyetizmaydı. Yahut başka bir şey. Kısacası hiç kimse bunun sebebini bilmiyordu.

Pratik zekâlı bir adam olan Clichy sadece kafasını sallamakla yetindi... “En azından kuralları biliyoruz. Tabii, çoğu Amerikalı için ansızın silah kısıtlamalarıyla karşılaşmak kolay bir durum değil. Daha başka? Diğer dünyalarda insanlar yok, değil mi? Yani bizimkinden kaçanlar dışında.”

“Doğru, başkomiserim. Şey, en azından bildiğimiz kadarıyla. Henüz en yakındaki dünyalar bile sistemli bir biçimde keşfedilmiş değil. Bir sonraki tepenin ardında kimlerin saklandığını bilemeyiz. Ama birkaç keşif balonu ve hava kamerası yolladıkları oldu. Görebildiğimiz yerlerde hiçbir insan izine rastlanmadı.”

“Tamam. Bir de bu dünyalar koca bir zincir gibi, değil mi? Doğru ve Batı olmak üzere iki yönde.”

“Evet, başkomiserim. Bir koridorda ilerler gibi birinden diğerine atlanıyor. Her iki yönde de — Doğu veya Batı— gidilebiliyor. Tabii, bu sadece gelişigüzel bir ifade. Onlar dünyamızdaki gerçek yönleri temsil etmiyor.”

“Hiç kestirme yol yok mu? İki milyonuncu dünyaya ışınlanamaz mıyım?”

“Bildiğimiz kadarıyla hayır, amirim.”

“Bu dünyalardan kaç tane var? Bir mi? İki mi? Daha mı çok? Bir milyon, bir milyar?”

“Onu da bilen yok, başkomiserim. İnsanların ne kadar uzaklaştıklarını bile bilmiyoruz.” Jansson elini sağa sola salladı. “Hiçbir şey kesin değil. Tüm bunlar kontrolsüz olarak yürüyor.”

“Ve bu dünyalardan her biri tamamen ayrı bir Dünya, değil mi?”

“Bildiğimiz kadarıyla öyle.”

“Peki ya Güneş? Mars ve Venüs? Kahrolası Ay? Onlar da bizimkilerle aynı mı? Demek istiyorum ki...”

“Her Dünya kendi evreniyle beraber geliyor, başkomiserim. Yıldızlar aynı. Tüm dünyalardaki tarih de aynı. Hatta saat bile. Astronomlar bunu yıldız haritalarıyla kanıtladılar; arada bir asırlık bir kayma olsa hemen tespit ederlerdi.”

“Yıldız haritaları. Asırlar. Tanrım. Daha bu akşamüstü Vali'nin başkanlık ettiği hükümetin yetki alanı konulu bir konferansa katıldım. Kahrolası Madison Batı 14'de bir suç işlersen seni tutuklayacak yetkiye sahip miyim o bile belli değil.”

Jansson kafa salladı. Adım Günü'nden kısa süre sonra bazıları vahşi dünyalara kayıp giderken diğerleri hak iddiasında bulunmaya bile başlamıştı. Gidip sahipsiz gibi görünen bir yere yerleşiyor, tabelalarınızı çakıyor ve tarlanızı ekip çocuklarınızı yetiştirmeye hazırlanıyordunuz. İyi de oranın gerçek sahibi kimdi? Hak iddiasında bulunabilirdiniz; fakat hükümet bunu tanır mıydı? Paralel Amerikalılar sahiden de Birleşik Devletler toprağı mıydı? Eh, yönetim artık bu konuda pozisyon almaya karar vermişti.

“Söylentilere bakılırsa Başkan tüm komşu Amerikalıları aynı yasaların geçerli olduğu Birleşik Devletler toprağı ilan edecekmiş. Komşu topraklar 'federal hükümetin himayesi altındadır' gibi bir dil kullanılacakmış. Eh, herhalde bu durum işleri biraz basitleştirir. Eh, tabii yetki alanının sınırlandırılmamasına 'basit' diyebilirsiniz. Hem biz hem de diğer tüm kurumlar çok yetersiziz. Ordu savaş bölgelerinden geri çekilerek eve dönüyor, Yurtiçi Güvenlik, teröristlerin savunmamızı etkisiz hale getirebilecekleri sayısız senaryo kuruyor ve bir yandan da şirketler neleri ele geçirebileceklerini görmek için sessiz sedasız yola koyuluyorlar... Of be. Keşke annemin sözünü dinleyip Brooklyn'de kalsaymışım.

“Bak, beni dinle, Memur Jansson.” Adam ellerini birbirine kenetleyip büyük bir ciddiyetle öne eğildi. “Seni niye çağırdığımı söyleyeyim. Yasal bakış açısı ne olursa olsun biz hâlâ Madison'da huzuru sağlamakla görevliyiz. Ve ne kadar şanslıyız ki Madison bu konuda zırdeliler için bir mıkmatıstan farksız.”

“Biliyorum, başkomiserim...”

Madison daha en başından itibaren Adımcı teknolojisinin kaynağı olması sebebiyle olayların doğal bir merkezi haline gelmişti. Ve Jansson komşu dünyalara yapılacak uzun yolculuklar için buraya gelen insanlarla ilgili raporları okuduktan sonra onları bu bölgeye çeken başka bir şey olup olmadığını merak etmeye başlamıştı. Nedense adımlamak burada *daha kolaydı*. Belki de Uzun Dünya'da önemli olan dengeydi. Belki de adımlamanın en kolay olduğu yerler kıtanın en eski ve durağan kısımlarıydı, tıpkı en kararlı atom çekirdeğinin demirde bulunması gibi. Ve de Kuzey Amerika'nın kalbinde yer alan Madison jeolojik bakımdan gezegendeki en kararlı yerlerden biriydi. Joshua'yı tekrar görürse Jansson bunu ona da sormak istiyordu.

“Yani bize özel bir sorunla karşı karşıyayız, Jansson,” dedi Clichy. “Sana işte o yüzden ihtiyacım var.”

“Ben bu konuda uzman değilim ki, başkomiserim.”

“Ama tüm o *Alacakaranlık Kuşağı* saçmalığı olup biterken işini yapmaya devam ettin. O ilk gecede bile paniğe kapılmayıp önceliğini güvenliği sağlamaya verdin, üstelik de saygıdeğer meslektaşlarından bazıları altlarına kaçırmakla veya sağa sola kusmakla meşgulken. Bu konuda başı çekmeni istiyorum. Beni anlıyor musun? Hem münferit olaylarda, hem de onların altında yatan düzende diğerlerine önyak olmanı istiyorum. Bazı hergeleler bu haltı bize karşı kullanmanın daha başka yollarını da bulacaklardır. Senden benim Mulder'im olmanı istiyorum, Memur Jansson.”

Kadın gülümsedi. “Scully²⁵ demek daha uygun olur.”

“Her neyse. Bak, karşılığında sana herhangi bir şey için söz vermiyorum. Bu sıradışı bir görev. Yapacağın katkının siciline yansması çok zor. Ama elimden gelenin en iyisini yapacağım. Vaktinin büyük bölümünü evden uzakta geçirmen gerekebilir. Hatta epey yalnız kalabilirsin. Özel hayatın...”

Kadın omuz silkti. “Evde beni bekleyen tek şey bir kedi. O da başının çaresine bakabilir.”

Adam klavyedeki bir tuşa bastı ve Jansson büyük ihtimalle sicil dosyasının açıldığını anladı. “Yirmi sekiz yaşındaymışsın.”

“Yirmi dokuz, başkomiserim.”

“Minnesota'da doğmuşsun. Ailen hâlâ oradaymış. Kardeşin veya çocuğun yokmuş. Boşanmayla sonuçlanan eşcinsel bir evlilik mi yaptın?”

“Şu aralar cinsel hayatım askıda, amirim.”

“Jansson, işin o kısmını gerçekten de bilmek istemiyorum. Tamam, Esas Dünya'ya dön ve diğer görevlerini komiserinle hallet, sonra da bu karakola ve Doğu 1'dekine geçmek için ne yapman gerektiğini öğren, kısacası belediye başkanına meşgul gözükmenin bir yolunu bul, Memur Jansson.” “Emredersiniz, başkomiserim.”

Jansson daha sonra düşündüğünde hem bu görüşmeden hem de yeni görevinden memnun kalacaktı. Yapılan konuşma ona Clichy ve onun amirleri gibi kimselerin bu olağanüstü fenomenle, yani Uzun Dünya'nın ansızın önlerinde açılıvermesi durumuyla kendilerinden beklenebileceği kadar iyi bir şekilde başa çıkabildiklerini gösteriyordu. Haberlerden ve diğer kaynaklardan öğrendiklerine bakılırsa aynı şey dünyadaki her ülkede geçerli değildi.

[20](#) Tanınmış bir 19. yüzyıl Amerikan kâşifi. —çn

[21](#) Orj. Lord of the Flies: issiz bir adaya düşen ve kendi kendilerini yönetme çabaları felaketle sonuçlanan bir grup İngiliz çocuğun anlatıldığı William Golding tarafından yazılmış bir roman. —çn

[22](#) Amerika'da striptizcilere egzotik dansçı da denir. Burada Jansson amiriyle şaka yollu alay ediyor. —çn

[23](#) Seramik ağırlıklı bir tabanca. —çn

[24](#) İngilizcede alet (piece) sözcüğü argo olarak “erkeklik organı” anlamında da kullanılır. —çn

[25](#) Mulder ve Scully; Doğaüstü olayların konu alındığı The X Files dizisinin baş kahramanları (Mulder erkek, Scully ise kadın). —çn

“İyi de sayın başbakanım, adımlamayı yasaklayamaz mıyız? Sonuçta bu apaçık bir güvenlik riski!”

“Geoffrey, o dediğinin nefes almayı yasaklamaktan bir farkı olmaz. Kendi annem bile adımladı!”

“Ama nüfusumuz kaçıyor. Varoşlar hayalet kasabalara döndü. Ekonomi çöküyor. Bir şeyler yapmaya mecburuz...”

Hermione söylenenlerin ustaca bir özetini çıkardı.

Hermione Dawer özet çıkarmakta son derece başarılıydı. Bu becerisinden gurur duyardı; insanların söyledikleri sözlerden ne demek istediklerini anlamak bir sanattı ve Hermione her kulvardan siyasi lider için neredeyse otuz yıldır bu sanatı icra etmekteydi. Hiç evlenmemiştir ve bu hususla barışıktı; parmağından eksik etmediği altın yüzüğün bir tür bekâret kemeri vazifesi gördüğünü diğer sekreterlere gülerek anlatırdı. Güvenilir biriydi ve o güveni hak ederdi. Patronlarının tespit edebildikleri tek minik kusuru Bob Dylan'ın yayınlamış olduğu her albüme sahip olmasıydı.

Hermione birlikte çalıştığı hiç kimsenin kendisini tanımadığını hissediyordu. Buna iş yerinde bulunduğu sırada apartman dairesine belirli aralıklarla izinsiz giren ve orayı büyük bir dikkatle arayan baylar da dâhildi. Adamların ön kapı ile kapı kirişi arasına sıkıştırılmış minicik tahta parçasını özenle yerine yerleştirirlerken birbirlerine tebessüm ettiklerine şüphe yoktu. Hermione de oturma odasının kapısı önündeki halıdan hiç eksik etmediği ve asla göze çarpmayan ekmek kırıntısının koca ayaklar altında ezildiğini gördüğünde benzer bir ifadeyle gülümserdi.

Altın yüzüğünü hiç çıkarmadığı için yüzüğün iç kısmına “It's Alright Ma (I'm Only Bleeding)” adlı bir Dylan şarkısından alınmış bir mısrayı epey pahalıya kazıtmış olduğunu kendisinden ve Tanrıdan başka hiç kimse bilmezdi. Zaten bugünlerde çoğu bakan da dâhil olmak üzere birlikte çalıştığı işgüzarların arasından bu alıntının kaynağını bilen birinin çıkabileceğinden emin değildi.

Ve şimdi, yani Adım Günü'nden birkaç yıl sonra Bakanlar Kurulu Salonu'nda yine panik dolu bir görüşme yapılırken ahmakların değil de efendilerin²⁶ yanında çalışabilmek için çok yaşlı olup olmadığını düşündü.

“Öyleyse hepsi de izne tabi tutulmalı. Ekonomik açıdan Uzun Dünya tam bir bataklık olabilir; fakat oraya ulaşmak için gereken kutulara vergi koymak en azından biraz gelir getirecektir!”

“Saçmalama be adam.” Başbakan koltuğunda arkasına yaslandı. “Hadi ama. Sıf kontrol edemiyoruz diye bir şeye vergi koyamayız.”

Sağlık ve güvenlikten sorumlu bakan şaşırılmış gözükte. “Niye koyamayacakmışız ki? Daha önce koyduğumuz çok oldu.”

Başbakan kalemini hafifçe masasına vurdu. “Varoşlar boşalıyor. Ekonomi çöküyor. Tabii bu durumun bir de iyi tarafı var. Yasadışı göç alma sorunumuz kalmadı...” Adam bir kahkaha atsa da omuzları çöker gibi oldu. Tekrar konuştuğunda ise sesi Hermione'ye ümitsiz geldi. “Tanrı yardımcımız olsun, baylar. Bilim adamlarımız Dünya gezegeninin insanlardan daha çok sayıda kopyasının olabileceğini söylüyorlar. *Böyle* bir şey karşısında nasıl bir siyaset izleyebiliriz ki?”

Bu kadarı da fazlaydı: Hermione durum karşısında ansızın öyle bir hisse kapıldı.

Mızımız, akılsız ve amaçsız konuşma sürerken Hermione belli belirsiz bir tebessüm ederek

kusursuz Pitman stenosuyla birkaç satır yazdı, not defterini önündeki masaya bıraktı ve Başbakan'ın kafa sallayarak izin vermesiyle beraber odadan çıktı. Muhtemelen başka hiç kimse onun gittiğini fark etmemişti. Kadın Downing Caddesi'ne çıktı oradan hemen yanı başındaki Londra kent merkezine yürüdü. Ortalık güvenlik görevlileriyle kaynamasına rağmen Hermione onca yıl sonra o kadar tanıdık bir simaydı ki kimlik kartına bakıp geçmesine izin verdiler.

Hermione adımladı. Sonra tekrar adımladı. Ve tekrar...

Hermione'nin kaybolduğu epey sonra fark edilince zarif çizgilerle ve yuvarlak kıvrımlarla kaleme aldığı küçük notu tercüme etsin diye diğer sekreterlerden biri içeri çağrıldı.

“Bana bir şiir gibi geliyor, efendim. Veya bir şarkının sözleri gibi. İnsanların anlayamadıkları şeyleri eleştirmeleri hakkında.” Kadın başını kaldırıp Başbakan'a baktı. “Size bir anlam ifade ediyor mu, efendim? Efendim? İyi misiniz, efendim?”

“Bir kocanız var mı, bayan, pardon, isminiz nedir?”

“Caroline, efendim. Bir erkek arkadaşım var. El işlerinden anlayan güvenilir bir adam. İsterseniz size bir doktor çağırabilirim.”

“Hayır hayır. Sorun fazlasıyla yetersiz kalıyor olmamız, Caroline. Hükümet denen şey öyle bir maskaralık ki. Kendi kaderimizi kendimizin çizebildiğine inanmamız ne komik. Yerinde olsam, Caroline, gerçekten iyi biriye o güvenilir erkek arkadaşınla hemen evlenirdim ve başka bir dünyaya çekip giderdim. Burası olmasın da neresi olursa olsun.” Adam gözlerini kapayıp koltuğunda kaykıldı. “Tanrı İngiltere'nin ve bizlerin yardımcısı olsun.”

Caroline adamın uyuyup uyumadığından emin değildi. Sonunda Hermione'nin terk edilmiş not defterini de yanına alıp sessizce dışarı çıktı.

26 Masters, fools; Bob Dylan'ın It's Alright, Ma adlı şarkısında hükmedenleri (efendiler) ve hükmedilenleri (ahmaklar) temsil eden ifadeler. —çn

Clichy'le yaptığı görüşmenin üzerinden daha bir hafta bile geçmeden Jansson'un meslektaşları ona “Acayip” Jansson demeye başladılar.

Ve Jansson bir ay içinde Joshua'nın tabiriyle “Ev'den” bir randevu aldı. Ev denilen yer Madison'daki en kötü muhitlerin birinde bulunan Allied Drive'da federal hükümet desteğiyle inşa edilmiş bakımsız bir apartman kompleksinden dönüştürülmüş bir yetimhaneydi. Eski olmasına rağmen yetimhaneye iyi bakıldığı anlaşılıyordu. Jansson on dört yaşındaki Joshua Valiente'yle orada bir kez daha sessiz sedasız buluştu. Joshua iletişimi koparmazsa ona bir Problem gözüyle değil, Batman gibi insanlara yardım eden biri gözüyle bakılacağına yemin etti.

İşte Adım Günü'nden birkaç yıl sonra Joshua'nın yaşamı böyle şekillendi.

Joshua'yı TransDünya tesisinin derinliklerine götürürken “O günler senin için artık çok geride kalmış olsa gerek,” dedi Selena tatlı bir dille.

Joshua cevap vermedi.

“Bir kahraman olup çıktın. Pelerin de takar mıydın?” diye sordu Selena.

Kadının alaycı tavrı Joshua'nın hoşuna gitmedi. “Yağmurlu günler için yanımda muşamba taşırdım.”

“Aslında bu bir şakaydı.”

“Biliyorum.”

Bir diğer yıldırıcı kapının açılmasıyla birlikte karşılına yeni bir koridor çıktı.

“Fort Knox²⁷ buranın yanında kevgir gibi kalıyor, değil mi?” diye tedirgin bir sesle sordu Selena.

“Fort Knox bugünlerde *sahiden* bir kevgir gibi,” dedi Joshua. “İnsanların altın külçelerini elle taşıyamıyor olmaları büyük şans.”

Kadın burun kıvrıdı. “Yalnızca bir kıyaslama yapıyordum, Joshua.”

“Evet. Biliyorum.”

Selena durdu. Joshua'nın cevap verme şekli sinir bozucuydu; özellikle de Selena tüm bu komşu dünyalar meselesinin oldukça korkutucu olduğunu ifade etmeye çalışırken. Fakat anlaşılın Joshua için hiç de öyle değildi. Selena kendini tebessüm etmeye zorladı. “Seninle burada birbirimizden ayrılacağız; en azından şimdilik. Çoğu insan gibi benim de Lobsang'e fazla yaklaşmama izin verilmiyor. Yine de Lobsang'in uzak komşu dünyalara yaptığın o ilk seyahat hakkında seninle görüşmek istediğini biliyorum. Herhalde seyahatin neticesiyle ilgili olarak açılmış kongre soruşturmasında karşılaştığın güçlükleri konuşacaksınız.”

Kadın elbette ki Joshua'nın ağzını arıyordu. Joshua, Lobsang'in kendisini işe almak için kullanmayı umduğu kozun bu olduğu fikrindeydi.

Fakat hiçbir şey söylemedi. Selena da onun tepkisini ölçemedi.

Kadın onu nazikçe bir sonraki odaya yönlendirdi. “Seninle yüz yüze tanışmak ne güzel, Joshua.”

“Umarım gönlünden geçen güvenlik derecesine kavuşursun, Selena,” dedi genç adam.

Kadın kapanmakta olan kapıya uzun uzun baktı. Karşısındaki ifadesiz yüzde bir gülümseme belirlediğinden emindi.

Kale benzeri üste yer alan bu kutsal yer şöminesinde yanan odunlara kadar bir Edward dönemi²⁸ soylusunun çalışma odası tarzında döşenmişti. Lâkin ateş yapay olup pek de inandırıcı değildi, en azından tabiatta her gece gerçek bir odun ateşi yakan Joshua'ya göre. Buna rağmen tüm davetkârlığıyla ateşin yanında duran koltuğun derisi hakikiydi.

“İyi akşamlar, Joshua,” diye boşluktan bir ses yükseldi. “Beni göremediğin için üzgünüm; fakat doğrusunu söylemek gerekirse burada bana dair görülebilecek çok az şey var. Ve o kısmı gözlemlemenin senin için oldukça can sıkıcı geçeceğinden eminim.”

Joshua koltuğa yerleşti. Bir müddet dostane denebilecek bir sessizlik yaşandı. Yanındaki ateş yapay bir sesle çıtırdamaktaydı. Dikkatle dinlerseniz çıtırtılarda belirli bir düzen saptayarak ses dosyasının her kırk bir saniyede bir tekrar ettiğini anlayabilirdiniz.

Lobsang'in sesi huzur verici bir tondaydı. “Ona daha çok özen göstermeliydim. Evet, ateşi kastediyorum. Oh, endişelenme, Joshua. Zihin okuyamam, en azından şimdilik. Her birkaç saniyede bir ateşe göze atıyordun ve sayı sayarken dudaklarını sessizce oynatmak gibi bir huyun var. Ne ilginçtir ki senden başka hiç kimse ateşin bu küçük kusurunu fark etmedi.

“Ama sen *tabii ki* fark ettin. İzliyorsun, dinliyorsun, analiz ediyorsun ve mevcut durumun tasarlayabildiğin tüm muhtemel sonuçlarını o geniş kafatasının içinde bir video gibi gözden geçiriyorsun. Eskiden bir İngiliz siyasetçi için kışına tekme basarsan bu konuda ne yapacağına karar verene kadar suratındaki tek bir kasın bile oynamayacağı söylenirdi. Seni bu kadar faydalı kılan vasıflardan biri de işte bu dikkatin.

“Kaygılı bir insan da değilsin, öyle değil mi? Sende en ufak bir korku bile saptayamıyorum. Belki de kale gibi korunan bu odada bulunup da canı istediği an çekip gidebileceğini bilen tek insan olduğun için korkmuyorsun. Peki niye? Çünkü bir Adımcı kutusu olmadan da adımlayabiliyorsun. Oh, evet, onun da farkındayım. Üstelik sonrasında miden bulanmıyor.”

Joshua oltaya gelmedi. “Selena bana kongre soruşturmasıyla ilgili anlatacakların olduğunu söyledi.”

“Evet, keşif gezisi. O konuda başın belaya girdi, değil mi, Joshua?”

“Bak, burada yalnızca ikimiz varız, değil mi? O nedenle ikide bir bana ismimi söylemene hiç gerek yok. Niye öyle yaptığını biliyorum. Üstümde baskı kurmak için.” Bu Joshua'nın hayatı boyunca haz etmediği bir davranış biçimiydi. “Çok akıllı olmayabilirim, Lobsang, ama kuralları anlamak için çok akıllı olmaya gerek yok!”

Bir süre yapay ateşin tekrar eden çıtırtısından başka hiçbir ses duyulmadı. Joshua, Lobsang'le yapılan bir konuşmada duraksamalar yaşanıyorsa bunun etki yaratmak amacıyla olduğunu daha sonra öğrenecekti. Saat hızı²⁹ göz önüne alındığında Lobsang herhangi bir soruya siz onu sorduktan sonra saniyeler içinde cevap verebilirdi. Üstelik o kadarlık bir gecikme bile onun için bir insanın ömrü boyunca düşünüp taşınmasına eşdeğerdi.

“Seninle benzer bir kafa yapısına sahibiz, dostum,” dedi Lobsang.

“Gel, şimdilik 'tanıdık' sözcüğünü kullanalım.”

Lobsang güldü. “Elbette. Karşında hatalı bir duruş sergiledim. Daha doğrusu hatalı bir bedensizlik halinde boşlukta asılı durdum. Ama senin dostun olmak istiyorum. Çünkü kuramsal açıdan nasıl bir durumla karşılaşırsak karşılaşalım ikimizin de her şeyden önce *kuralların ne olduğunu öğrenmeye* ilgi duyduğuna inanıyorum.

“İnanmışım bir diğer şey de senin son derece değerli bir birey olduğun. Yeteri kadar zekisin,

Joshua; yoksa Uzun Dünya'da yalnız başına bunca zamandır hayatta kalamazdın. Oh, tabii ki senden zekiler de var ve şu anda üniversiteleri doldurarak hiçbir şey yapmadan öylece oturuyorlar. Fakat zekâ bir genişlik kadar bir derinliğe de sahiptir. Bazı zekâlar sorunların üstünü örter. Bazılarıysa Tanrının değirmen taşları³⁰ gibi ağır ağır dönerek sorunları iyice ufalar ve sonunda doğruluğu kanıtlanmış bir cevap bulur. Sen de işte öylesin, Joshua.” Lobsang yeniden güldü. “Bu arada kahkahalarım bir ses kaydı değil. Her bir kahkaha o ânın eşsiz bir ürünüdür ve bugüne kadar çıkardığım diğer tüm kahkahalardan belirgin bir şekilde farklıdır. O kahkaha sadece senin içindi. Biliyorsun, bir zamanlar ben de insandım. Hâlâ da öyleyim.

“Joshua, gel seninle birbirimizi tanıyalım. Sana yardım etmek istiyorum. Ve tabii ki senin de bana yardım etmeni istiyorum. Planladığım ve çok uzaklara adımlamayı gerektirecek keşif gezisinde bana eşlik edecek senden daha iyi birini düşünemiyorum. Sanırım böyle bir gezi senin de ilgini çekebilir. Çıldırıcı kalabalıktan uzakta olmak hoşuna gidiyor, değil mi, Joshua?”

“Thomas Hardy'nin kitabının adı çılgın kalabalıkla ilgiliydi.”³¹

“Oh, elbette öyleydi. Ama çokbilmiş gözükmemek için arada bir ufak tefek dil sürçmeleri yapmam iyi oluyor.”

Joshua bu beceriksiz akıl çelme girişimi karşısında giderek sabırsızlanıyordu. “Lobsang, bana nasıl yardım edebilirsin?”

“Kongre keşif gezisinde yaşananların senin suçun olmadığını biliyorum. Ve bunu ispatlayabilirim.”

Joshua işte şimdi asıl konuya girdiklerini düşündü. “Hepsi o götoşlar yüzündendi,” dedi.

“Oh evet, o götoşlar,” dedi Lobsang. “Zaten onları ön soruşturma komisyonuna da öyle tarif ettin. Özellikle etobur bir babun türüne benzer son derece nahış ve bilinmeyen bir primat cinsi. Yine de yaptığın bu 'götoş' yakıştırmasının Linnaean Cemiyeti³² tarafından uygun görüleceğini sanmam.”

“O adamları ben öldürmedim. Doğru, başkalarından uzak yaşamak konusunda sıkıntı çekmiyorum. Ama bililerini öldürmek için de hiçbir sebepim yoktu. Raporu okudun mu? O göt —”

“Lütfen *babun* kelimesini kullanabilir miyiz, Joshua? Öylesi kayıtlarda göze daha hoş geliyor.”

O ücretli yolculuğu Joshua'ya eski dostu Memur Jansson ayarlamıştı. “Ben yaşlanırken sen büyüdün, Joshua,” demişti kadın. “Ve şimdi sana bir devlet işi buldum. Bir tür yakın koruma ve kılavuz olacaksın...”

Bilim adamlarından, avukatlardan ve bir Kongre üyesinden kurulacak bir grupla uzak Batı dünyalarına bir yolculuk düzenlenecekti. Bir askeri müfreze de gruba eşlik edecekti. Yolculuk katliamla sonuçlanmıştı.

Bilim adamları veri topluyorlardı. Avukatlar Kongre üyesinin bir dünyadan diğerine ayak basarken fotoğraflarını çekiyorlar, böylece Esas'taki federal hükümetin komşu Amerikalıları sahiplendiğini sembolik olarak ilan eden bir tür görsel hak iddiasında bulunuyorlardı. Askerlerse yemeklerden ve ayaklarının ağrısından yakınıp duruyorlardı. Joshua alacağı ücret karşılığında gruba yardım etmekten memnun, fakat kutusuz ve yan etkisiz adımlayabilme kabiliyetini gizleyecek kadar da akıllıydı. O nedenle yanında adımlama kaynaklı mide bulantısının ürünü olan kusmuğa benzer bayat bir süt ve doğranmış sebze karışımı taşıyordu. Tüm olan bitenden sonra kim gelip de karışıma yakından bakacaktı ki?

Her şey iyi gidiyordu. Yolcular iki bin Dünya boyunca dırdır etmişler, didişmişler ve

ağlaşmışlardı. Ve Joshua her adımlamanın ardından etrafa yapay kustumuklar saçarak midesi bulanıyormuş gibi yapmıştı. Ve sonra o ölümcül saldırı gerçekleşmişti.

Yaratıklar babunu andıran birer maymundu. Fakat daha akıllı ve acımasızdılar. Bilim adamlarından bazıları onlara “süper babunlar” adını takmıştı. Joshua ise onları kaçırttıktan sonra sağa sola sallanarak uzaklaşan pembe kıçlarına bakarak “götoşlar” yakıştırmasında bulunmuştu.

Daha doğrusu Joshua'nın anlattığı kadarıyla grubun başına bunlar gelmişti. Asıl mesele onu doğrulayacak hiçbir görgü tanığının bulunmamasıydı ve her şey o kadar uzakta olup bitmişti ki başka bir keşif heyeti göndermek mümkün değildi.

“Kahrolası şeyler bir saldırı planlayabiliyorlardı! İçlerinden ikisini öldürdükten sonra bana hiç ilişmediler ama askeri birliği çabucak bertaraf ettiler. Bilim adamlarıysa kendilerini korumaktan zerre kadar bile anlamıyorlardı.”

“Yani cesetleri babunlara mı bıraktın?”

“Bir elinde plastik bir silah tutarken tahta bir kürekle mezar kazmak hiç de kolay değildir. Kampı yakıp oradan hemen kaçtım.”

“Hep soruşturma komisyonunun verdiği kararın sana yapılan bir haksızlık olduğunu düşündüm. Ortada bir belirsizlik vardı. Ama artık dediklerinin doğru olduğunu kanıtlayabileceğimi bilmeni isterim. Tıpkı anlattığın gibi su çukurunun yanındaki kamp alanından yaklaşık bir kilometre uzakta siyah bir kayalık bulunduğunu, onun arkasında da vurduğun alfa hayvanın leşinin yattığını *kanıtlayabilirim*. Bu arada o kayalar düşük kaliteli bir kömürden oluşuyordu.”

“Tüm bunları nasıl bilebilirsin ki?”

“Senin izinden gittim. Verdiğin bilgiler oldukça isabetliydi. Geri döndüm, Joshua.”

“*Sen* mi geri döndün? Ne zaman?”

“Dün.”

“Dün geri mi geldin?”

“Dün gidip geldim,” dedi Lobsang sabırla.

“Öyle bir şey yapamazsın! O kadar uzağa adımlamak mümkün değil.”

“Sen öyle san, Joshua. Zamanla gerçeği öğreneceksin. Ama tıpkı soruşturmada bahsettiğin gibi o gün cesetlerin üstünü taşlarla örtme girişiminde bulundun ve mezarların başına birer işaret bıraktın. Her şeyi fotoğraflarla kayıt altına aldım. Yani sözlerini kanıtladım.

“Aslına bakarsan tüm olayı baştan yarattım. Feromon izlerinden faydalandım, atış açılarını ve cesetlerin yatış şeklini kontrol ettim. Tüm mermileri tek tek buldum. Tabii DNA örnekleri de aldım. Hatta alfa hayvanın kafatasını yanımda getirdim, tabii onu öldüren mermiyi de. Her şey ifadenle uyuyor. O götoş maymunlar saldırdığında askerlerin hiçbiri etkili bir savunma ortaya koyamadı, değil mi? O süper babunlar hayvanlar âlemi standartlarına göre tam birer manyak. Tüyler ürpertecek kadar saldırganlar. Ama askerlerden biri ürküp de ateş açmasaydı sanırım saldırı hiç gerçekleşmezdi.”

Joshua utançla kıpırdandı. “Her şeyi gözden geçirdiyse çatışma sırasında altıma sıçtığımı da biliyorsundur.”

“Bu yüzden seni küçük göreceğimi mi sanıyorsun? Tehlikeli bir durumda fazla yükü dışarı atmak tüm hayvanlar için mantıklı bir davranıştır. Gelmiş geçmiş bütün savaş meydanları gibi tüm ötücü kuşlar da bunu kanıtlar. Ama sen oraya *geri gittin* ve süper babunlardan birini

kafasından bıçakladın. Ardından geri kalanları kaçırdın ve takibi sadece lideri vurup öldürdükten sonra bıraktın. Oraya geri döndün, işte bu davranışın bütün kabahatlerini affettiriyor.”

Joshua bir müddet düşündü. “Tamam. Elinde sahiden de bir koz var. Adımı temize çıkarabilirsin. İyi de böyle bir işte benden niçin faydalanmak istiyorsun?”

“O kısmı daha önce de konuştuk. Jansson'un daha en başında seni Kongre Üyesi Popper'ın grubuna önermesiyle aynı sebepten dolayı. Sende Daniel Boone sendromu var, Joshua. Bu çok nadir bir şey. İnsanlara ihtiyaç duymuyorsun. İnsanlardan, en azından bazılarında hoşlanmasına hoşlanıyorsun ama onların eksikliği seni endişelendirmiyor. Gideceğimiz yerlerde bu çok işe yarayacak. Yolculuk başladıktan sonra çok fazla insanla tanışmayı beklemiyorum. Bu niteliğin, yani odaklanabilmen ve Uzun Dünya'nın olağanüstü ıssızlığı karşısında dikkatin dağılmadığı için bana çok yardımın dokunabilir. Ve Memur Jansson'un ilk başta da gördüğü gibi eşsiz kabiliyetin, yani kendiliğinden, yardıma ihtiyaç duymadan adımlayabiliyor ve daha da önemlisi her adımdan sonra kendini çabucak toparlayabiliyor olman sorun çıkması halinde epey fayda sağlayacaktır. Ki sorun çıkacağından eminim.

“Bana eşlik etmeyi onaylarsan karşılığında alacağın mükâfatlar son derecede cömertçe ve kişisel tercihlerine uygun olacak. Onların arasında Kongre araştırmacılarının katledilmesi olayında seni tamamen aklayan güvenilir bir rapor da yer alacak. Bu rapor yola çıktığımız gün yetkililere teslim edilecek.”

“Sahiden de o kadar değerli miyim?”

Lobsang yeniden güldü. “Joshua, değer dediğin nedir ki? Altına sadece parıltısı için kıymet biçildiği, çünkü her insanın kendine ait bir altın madeni edinebildiği bugünlerde paranın ne anlamı var? Ya da mülk edinmenin? Uzun Dünya'nın yapısı gereği bundan böyle istersek her birimiz kendi dünyamıza sahip olabiliriz. Yeni bir çağa girdik, Joshua. Bundan böyle sevgi, işbirliği ve hakikat gibi yeni değerlerle karşılaşacağız. Ve evet, Lobsang'in dostluğu hepsinin üstünde yer alacak. Sözümü dinlesen iyi edersin, Joshua Valiente. Dünyanın —hayır, Uzun Dünya'nın— sonuna gitmeye niyetliyim. Ve seni de yanımda götürmek istiyorum. Benimle gelecek misin?”

Joshua gözünü boşluğa dikerek bir süre öylece oturdu. “Ateşinin artık tamamen rastgele sesler çıkardığının farkında mısın?”

“Evet. Düzeltmesi kolay oldu. Bunun seni biraz daha rahatlatacağını düşündüm.”

“Yani seninle gelirim o kongre raporundan kurtulacak mıyım?”

“Evet, kesinlikle. Söz veriyorum.”

“Peki gelmemeyi seçersem ne olacak?”

“Her hâlükârda raporu halledeceğim. Elinden gelen her şeyi yaptığına ve o insanların kesinlikle senin yüzünden ölmediklerine inanıyorum. Bunun kanıtı heyete sunulacak.”

Joshua ayağa kalktı. “Doğru cevap.”

Joshua o gece Ev'deki bir bilgisayar ekranının önünde oturup Lobsang hakkında bazı yazılar okudu.

Görünüşe bakılırsa Lobsang'in MIT'deki³³ son derece yüksek yoğunluklu ve hızlı erişimli bir bilgisayar sunucusunda bulunduğu, dolayısıyla TransDünya tesislerinde yer almadığına inanılıyordu. Joshua bunu okuduğu zaman MIT'deki aşırı soğutulmuş kutunun içinde duran şey

her neyse onun Lobsang —en azından Lobsang'ın *tamamı*— olmadığı gibi güçlü bir hisse kapıldı. Lobsang zekiye —ki gerçekten de öyleydi— bir kapatma düğmesine karşı önlem olarak kendini *her yere* yaymaya çalışırdı. Böylece hiç kimsenin, hatta Douglas Black adındaki süper güçlü ortağının bile kendisine hükmedemeyeceği biri hale gelirdi. *İşte kuralları iyi bilen biri*, diye aklından geçirdi Joshua.

Genç adam ekranı kapattı. Bir diğer kural da şuydu: Rahibe Agnes açık bırakılan bütün bilgisayar ekranlarının er ya da geç patlayacağına canı gönülden inanırdı. Joshua arkasına yaslanıp düşündü.

Lobsang insan mıydı, yoksa insan taklidi yapan bir yapay zekâ mı? Joshua'nın aklına yazışmalardaki gülümseme işareti geldi: iki nokta üst üste ve bir sağa parantez. Ona baktığınızda bir insan yüzü görürdünüz. Bir insanı *gerçekten* görmek için gereken en az şey neydi? Neler söylenmesi, nelere gülünmesi gerekirdi? Sonuçta insanlar sadece topraktan oluşmuyorlar mıydı; şey, tabii mecazi anlamda (yine de mecaz anlamlara bir tür hile gözüyle bakan Joshua'nın onlarla arası pek iyi sayılmazdı). Üstelik tıpkı dikkatli bir insanın yapacağı gibi Lobsang'ın de Joshua'nın aklından geçenleri tahmin etmekte epey başarılı olduğunu reddedemezsiniz. Belki de gerçekten akıllı bir simülasyon ile bir insan arasındaki kayda değer tek fark bir insana yumruk attığınız zaman çıkardığı sestir.

İyi de... Uzun Dünya'nın sonuna yolculuk ne oluyordu?

Son diye bir şey var mıydı? İnsanlar tüm o Dünyaların koskoca bir halka olduğunu söylüyorlardı, çünkü Adımcı kutusu sizi ya Doğu'ya ya da Batı'ya götürüyordu ve herkes Doğu'nun Batı'yla birleşmesi gerektiğine inanıyordu. Fakat hiç kimse bundan emin değildi. Hiç kimse tüm o Dünyaların ne amaçla var olduğunu bile bilmiyordu. Belki de birilerinin bu soruya cevap bulma vakti gelmişti.

Joshua internet üzerinden satın aldığı çift kutuplu, çift yönlü bir şalter kullanarak kısa zaman önce tamamladığı son Adımcı kutusuna baktı. Yanındaki masanın üstünde duran kutu kırmızı ve gümüş renkli olup Rahibe Regina'nın eski asansörlü merdiven taburesinden aşırılmış bir şalterle yaptığı ilk kutusunun aksine son derece profesyonel görünüyordu. Nasıl adımladığını bilmediği için *her ihtimale karşı* yanına bir Adımcı kutusu almanın mantıklı bir davranış olduğunu akıl ettiğinden beri kutusuz bir yere gittiği yoktu. Ne de olsa ansızın ve açıklanamaz bir biçimde ortaya çıkan bir yetenek geldiği gibi kolayca gidebilirdi de. Hem zaten kutu bir kılıftı. Joshua adımlayıcıyla kalabalıklarının arasında göze batmak istemiyordu.

Kutuyu elinde çevirirken Lobsang'ın Adımcı kutusu yapımındaki en ilginç şeyi fark edip etmediğini merak etti. Joshua bunun farkına Adım Günü'nde varmıştı ve üzerinde biraz düşündüğünüz zaman oldukça belirgin bir hale geliyordu. Hiç kimse bu ufak ama garip ayrıntının önem taşıdığını düşünmüyor gibiyken Joshua daima ayrıntıların önemli olduğuna inanırdı. Bu tip ayrıntılar Memur Jansson'un da gözünden kaçmazdı. Mesele talimatları harfiyen uygulamakla ilgiliydi. Bir Adımcı'yı ancak onu kendiniz yaptığınız takdirde —veya en azından montajını kendiniz tamamlarsanız— kullanabilirdiniz.

Joshua parmaklarıyla kutunun üstünde tempo tuttu. Lobsang'le beraber gidebilirdi de, gitmeyebilirdi de. Artık yirmi sekiz yaşındaydı; hiç kimseden izin almak zorunda değildi. Fakat o kahrolası kongre raporu başına bela olmuştu.

Zaten erişilmez olma fikrinden hep hoşlanmıştı.

Jansson'un yıllar evvel verdiği sözlere rağmen kötü adamlar bir iki defa Joshua'yı rahatsız

etmişlerdi. Adım Günü'nden kısa bir zaman sonra rozetli adamlar Ev'e zorla girmişler ve Joshua'yı alıp götürülebilmek için onu uyutmaya çalışmışlardı. Rahibe Agnes bir lastik levyesiyle içlerinden birini bayıltmıştı. Hemen polise haber verilmişti ve Memur Jansson çıkagelmişti. Ardından belediye başkanı da olaya karışmıştı. Joshua'nın Adım Günü'nde yardım ettiği çocuklardan birinin başkanın oğlu olduğu anlaşılmıştı ve bununla birlikte sivil plakalı üç siyah araba kentten son sürat ayrılmıştı. Joshua'yla konuşmak isteyen biri çıkarsa o kişinin önce Memur Jansson'la konuşmasının gerektiği kuralı da o günden sonra konulmuştu. Belediye başkanı sorunun Joshua olmadığını söylemişti. Asıl sorun suç, hapisane firarları ve dünyada güvenlik denen bir şeyin kalmamasıydı. Belediye meclisine Joshua'nın belki biraz tuhaf ama olağanüstü yetenekli biri olduğu söylenmişti. Ayrıca Memur Jansson onun Madison emniyet teşkilatına büyük yardımlarının dokunduğu konusunda ifade vermişti. Takınılan resmi tutum buydu.

Fakat bu bile *bakılmaktan* nefret eden Joshua'ya pek fazla huzur vermemişti. Bir Problem olduğu düşünölsün veya düşünölmesin, giderek artan sayıda insan tarafından *farklı olduğunun bilinmesi* onu çok rahatsız ediyordu.

Joshua son yıllarda yalnız başına adımlayarak Uzun Dünya'da hep daha uzaklara açılmış, gençliğinde inşa ettiği Robinson Crusoe istihkâmlarının çok daha ötesine geçmişti. Gittiği dünyalar o denli uzaktı ki kaçıklar, hatta rozetli ve tutuklama emirli kaçıklar konusunda bile endişelenmesine gerek kalmıyordu. Ve o adamlar ortaya çıktıklarında Joshua yeniden adımlayıp kaçıyor, onlar kusmayı bitirene kadar yüz dünya uzaklaşabiliyordu. Yine de kimi zaman onlar kusmakla uğraşırken ayakkabı bağcıklarını birbirine bağlamak için geri adımladığı oluyordu. Eh, sonuçta insan kendini bir şekilde eğlendirmek istiyordu. Yolculukları giderek daha uzun sürüyor ve hep daha uzaklarda son buluyordu. Joshua bunlara yıllık izin diyordu. Öyle yaparak hem kalabalıklardan, hem de Esas Dünya'ya —hatta bugünlerde tüm Aşağı Dünyalara— döndüğünde kafasında beliren o tuhaf basınçtan kurtuluyordu. O basınç, Sessizliği dinlemesine engel oluyordu.

Kısacası Joshua garip biriydi. Fakat rahibeler tüm dünyanın garipleştiğini söylüyorlardı. Rahibe Georgina bile kibar İngiliz aksanıyla aynı şeyi söylemişti. “Joshua, belki de sen insan ırkının geri kalanının biraz daha ilerisindedir, o kadar. Herhalde ilk *Homo sapiens* kendini nasıl hissettiyse sen de Adımcı kutularımıza ve etrafa kusmamıza baktığında öyle hissediyorsundur. Nasıl ki *Homo Sapiens* başkalarının iki heceyi bir araya getirmekte niçin zorlandığını merak ettiyse sen de bize bakıp benzer bir meraka kapılıyorsundur.” Farklılık bir çeşit üstünlük duygusu sağlasa bile Joshua farklı olma fikrinin hoşuna gittiğinden emin değildi.

Joshua buna rağmen neredeyse Rahibe Agnes'i sevdiği kadar Rahibe Georgina'yı da severdi. Rahibe Georgina ona Keats, Wordsworth ve Ralph Waldo Emerson okurdu. Kadın Cambridge'de —kendi deyimiyle “Massachusetts'teğinde değil, İngiltere'deki gerçeğinde”— eğitim almıştı. Joshua bazen Ev'i idare eden rahibelerin televizyonda gördüklerine hiç benzemediklerini düşünürdü. Bunu Rahibe Georgina'ya sorduğunda kadın bir kahkaha atmıştı. “Belki biz de senin gibiyizdir, Joshua,” demişti ona. “Buradayız çünkü başka bir yere uyum sağlayamıyoruz.” Genç adam Lobsang'le beraber seyahat ederken onları özleyeceğini fark etti.

Nasil olduysa karar kendiliğinden verilmişti.

- [28](#) İngiltere'de Kral VII. Edward'ın hüküm sürdüğü 1901'den 1910'a kadarki dönem, —çn
- [29](#) Bir işlemcinin hertz cinsinden işlem yapma kapasitesi. —çn
- [30](#) Orj. Mills of God: Henry Wadsworth Longfellow'un “Retribution” adlı kısa şiirinden yapılan bir alıntı. — çn
- [31](#) Thomas Hardy'nin Çılgın Kalabalıktan Uzak adlı eserine gönderme yapılıyor. Lobsang “çılgın” yerine benzer bir anlam taşıyan “çıldırıcı” sözcüğünü kullanıyor ve Joshua bu hatayı yakalıyor, —çn
- [32](#) Orj. Linnaean Society: Canlı türlerinin sınıflandırılması ve tabiat bilimi alanlarında dünyanın önde gelen kurumu, —çn
- [33](#) Massachusetts Institute of Technology; Massachusetts Teknoloji Enstitüsü: Özellikle bilim ve teknoloji alanlarında uzmanlaşmış ünlü bir Amerikan üniversitesi. — çn

Joshua'nın TransDünya'da yaptığı görüşmeden bir hafta sonra Rahibe Agnes genç adama eşine rastlanmayan bir ayrıcalık tanıyarak onu Dane İlçesi Bölgesel Havaalanı'na kadar Harley'inin arkasında götürdü. Joshua kadını her zaman havaalanına vardıkları sırada Tanrının onun uçağını kaçırmamasını istemediğini, çünkü karşılaştıkları tüm trafik ışıklarının yavaşlamalarına mecbur kalmadan hemen önce yeşile döndüğünü söylerken hatırlayacaktı. Hoş, rahibe Agnes'in yavaşladığı hiç olmazdı ya. Lâkin Joshua trafik ışıklarının tam vaktinde değişmesinden Tanrının değil de Lobsang'in altprogramlarının sorumlu olduğundan şüpheleniyordu.

Joshua o güne kadar sayısız Dünya'da gezmesine rağmen hiç uçmamıştı. Sürecin nasıl işlediğini ve yapılması gerekenleri bilen Rahibe Agnes, onu kayıt masasına kadar götürdü. Havayolu çalışanı Joshua'nın rezervasyon kaydını girdiğinde susup kaldı ve telefonu eline aldı. Joshua, Lobsang'in dostluğunun ne anlama geldiğini işte o zaman anladı. Yolcu kuyruklarının arasından alınıp koridorlardan geçirilirken Joshua'ya elinde nükleer silahlar bulunan ve onların kullanımı konusunda tasasız bir yaklaşım sergileyen bir ülkenin siyasi liderine yakışır cinsten bir nezaket gösterildi.

Joshua içinde Disney World'deki hamburger tezgâhı uzunluğunda bir bar bulunan salona getirildi. Bar ne kadar etkileyici olsa da Joshua pek sık alkol tüketmezdi ve o sırada bir hamburgeri içkiye yeğlerdi. Bunu ona hizmet etmek için heyecanla çırpınan genç adama şaka yollu söyledikten yalnızca birkaç dakika sonra önüne mükemmel bir hamburger kondu. Hamburgerin içi ilave malzemelerle o kadar doluydu ki köftesi düşse farkına varmazdınız. Joshua yediklerini sindirdiği sırada genç adam tekrar ortaya çıktı ve onu uçağına kadar götürdü.

Koltuğu kokpitin hemen arkasındaydı ve oturduğu koltuk dikkat çekmeyen kadife bir perdeyle diğer yolculardan gizlenmişti. Hiç kimse ona pasaport sormadı ve zaten Joshua'nın pasaportu da yoktu. Hiç kimse pabuçlarının içinde patlayıcı taşıyıp taşımadığını kontrol etmekle uğraşmadı. Ve uçuş boyunca kimse onunla konuşmadı. Joshua huzur içinde bir haber özeti seyretti.

Chicago'daki O'Hare Havalimanı'nda terminal binasından epeyce uzaktaki başka bir uçağına götürüldü. Bu seferki şaşırtıcı derecede küçüktü. Uçağın içinde deriyle kaplı olmayan her yere halı döşenmişti ve ne deriyle ne de halıyla örtülmemiş tek şey genç bir kadın olan hostesin göz kamaştırıcı beyazlıktaki dişleriydi. Joshua yerine otururken hostes ona bir bardak Cola ve bir telefon verdi. Joshua yanında getirdiği küçük çantayı görebileceği bir şekilde önündeki koltuğun altına soktu. Sonra da telefonu açtı.

Lobsang onu ânında aradı. "Seni uçakta görmek çok güzel, Joshua! Yolculuk şu âna kadar hoşuna gitti mi? Uçak bugün yalnızca senin kullanımına ayrıldı. Arkanda bana son derece rahat olduğu söylenen bir yatak odası bulacaksın. Ayrıca banyodaki duşakabinden faydalanmaktan çekinme."

"Yolculuk uzun mu sürecek?"

"Seninle Sibirya'da buluşacağım, Joshua. Bir Black Şirketi deneysel atölyesinde. Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun?"

"Gizli bir tesis," diyen Joshua orada ne ürettiklerini merak etti.

"Evet. Oh, Sibirya'dan bahsetmedim mi?"

Motorların alışma sesi duyuldu.

“Bu arada pilotun bir insan. Yolcular kontrollerin başında etten kemikten birinin durmasından hoşlanırlar. Ama sakın endişelenme. Uçağı aslında *ben* kontrol ediyorum.”

Joshua lüks koltukta arkasına yaslandı ve dūřüncelerini bir dūzene soktu. Rahibelerin deyiimiyle Lobsang kendinden bir hayli emin gōzüküyordu. Fakat belki de kendinden emin olmak için çok sebebi vardı. Joshua o anda bir bakıma Lobsang'in *içindeydi*. Joshua bilgisayarlardan pek anlamazdı ve onların bir parçası olduğu elektronik medeniyetle taban tabana zıttı. Ne de olsa komşu dūnyalarda cep telefonları çekmediği için önemli olan tek řey siz, bildikleriniz ve yapabildiklerinizdi. Joshua gūçlendirilmiş camdan hazırladığı kıymetli bıçağıyla karşısına ne çıkarsa çıksın kendini hayatta tutabilirdi. Bundan hoşlanıyordu da. Belki de Lobsang'le —veya Lobsang'in ne kadarı yolculuğa katılacaksa o kadarıyla— arasında biraz sūrtūřme yaşanması kaçınılmazdı.

Uçak Rahibe Agnes'in yan odadaki dikiş makinesi kadar ses çıkararak havalandı. Joshua uçuř sırasında cin tonik yudumladı ve Yıldız Savaşları serisinin ilk filmini seyrederek çocukluk nostaljisinin içinde boğuldu. Sonra bir duř aldı —ihtiyacı olduğundan değil; öylesine— ve devasa yatağı bir denedi. Genç bayan onun arkasından yatak odasına girdi ve ona istediği başka bir řey olup olmadığını birkaç kez sordu. Joshua yalnızca bir bardak sıcak sūt isteyince de hayal kırıklığına uğramış gibi gōzūktū.

Joshua bir sūre sonra uyanarak hostes tarafından yerine sabitlenmeye çalıştığını keşfetti. Kadını iterek kendinden uzaklaştırdı; kısıtlanmaktan nefret ederdi. Kadın almış olduğu eğitimden gelen kibarca bir inatla işini yapmayı sūrdürdü; tâ ki bir telefon alana dek. Telefonla konuştuktan sonra “Özür dilerim, bayım,” dedi genç hostes. “Anlaşılan gūvenlik kuralları geçici olarak kaldırılmış.”

Joshua gittikleri Sibiry'a'nın dūz, rüzgârlı ve sođuk bir yer olmasını beklemiřti. Fakat mevsimlerden yazdı ve uçak koyu renkli imenlerle, kır çiçekleriyle ve rengârenk kelebeklerle kaplı tepelik bir araziye dođru alçaldı. Sibiry'a beklenmedik bir gūzelliđe sahipti.

Jet uçađı iniř pistine inmedi de sanki onu ptū.

Telefon yeniden çaldı. “Olmayan Yer'e hoş geldin, Joshua. Umarım gelecekte de Olmayan Havayolu'yla uarsın. Kapının hemen yanındaki gardıropta termal i çamaşırları ve duruma uygun açık hava giysileri bulabilirsin.”

Joshua hostesin termal i çamařırlarını giyerkenki yardım teklifini yūzū kızararak reddetti. Fakat sıra Pillsbury Doughboy³⁴ gibi gōrūnmesine yol açsa da řařırtıcı derecede hafif olan kalın açık hava giysilerine geldiđinde teklifi kabul etti.

Uçaktan indiğinde kendisi gibi giyinmiş bir grup adam tarafından karşılandı. Joshua o ılık havada hemen terlemeye başladı. Adamlardan biri sırtıttı, bariz bir Boston aksanıyla Joshua'ya “Batı!” diye bağırdı, kemerine bağlı kutudaki bir şaltere bastı ve ortadan kayboldu. Hemen sonra arkadaşları da onu takip ettiler.

Joshua da Batı'ya adımladı ve neredeyse öncekinin tıpatıp aynısı bir araziye vardı, ancak kendini bir kar fırtınasının içinde buldu ve neden kiř giysilerine ihtiyaç duyduğunu iřte o an anladı. Bostonlu adam yakınlardaki kūuk bir kulūbenin yarı açık duran kapısından onu ağırmaktaydı. Kulūbe bir kervansaraya, komşu dūnyalarda giderek yaygınlaşan bir tūr yolcu barınağına benziyordu. Fakat barınak son derece sade olup yolcuların bir sonraki adımlarını

atmaya devam etmeden önce daha rahat istifra edebilecekleri dört duvardan ibaret işlevsel bir yerdi.

Mide bulantısı çekermiş gibi gözüken Bostonlu kapıyı Joshua'nın arkasından kapadı. "Sen sahiden de osun, değil mi? Kendini iyi hissediyorsun ha? Ben de pek sıkıntı çekmem, ama..." Adam bir elini boşlukta salladı.

Joshua daracık karyolaların kenarında yüzükoyun yattığı ve her birinin suratının altında birer kova duran iki adamın bulunduğu kulübenin arka tarafına doğru baktı. Kovalardan yükselen koku her şeyi açıklıyordu.

"Bak, kendini gerçekten iyi hissediyorsan yola devam edebilirsin. Burada VIP sensin. Biz beklemene gerek yok. Batıya üç kez daha adımlaman lazım. Her birinde bunun gibi dinlenme istasyonları var ama sanırım onlara ihtiyacın olmayacak... Yahu sen ciddi misin? Demek istiyorum ki bunu nasıl yapıyorsun?"

Joshua omuz silkti. "Bilmem. Herhalde bu bir tür yetenek."

Bostonlu kapıyı açtı. "Hey, burada bir söz vardır: Adımlarken bastığın yere dikkat et!" Joshua bir kahkaha atmaya uğraşıp da başaramayınca Bostonlu özür diler gibi konuştu. "Herhalde fazla misafir ağırlamadığımızı anlamışsındır. İyi şanslar, ahbab."

Joshua üç kere daha adımladıktan sonra yağmura yakalandı. Yakınlarda yine bir kulübe ile biri kadın olmak üzere iki işçi daha vardı. Kadın gelip Joshua'nın elini sıktı. "Sizi görmek çok güzel, bayım." Kadın belirgin bir Rus aksanına sahipti. "Havamız hoşunuza gitti mi? Sibiryaya bu dünyada iki derece daha sıcaktır ve hiç kimse bunun sebebini bilmez. Ben ekibin geri kalanını beklemek zorundayım ama siz hemen sarı tuğlalı yoldan³⁵ gidebilirsiniz." Kadın işçi yere dikili çubukların üstüne tutturulmuş bir dizi turuncu imleci işaret etti. "İnşaat alanına varmak için kısa bir yürüyüş yeterli."

"İnşaat mı? Neyin inşaatı?"

"İnanın bana gözden kaçırmayacaksınız."

Joshua inşaatı gözden kaçırmadı, çünkü istese de bunu başaramazdı. Çam ormanının bir bölümü kesilmişti ve ilk bakışta uçan bir binayı andıran bir şey daire şeklindeki çıplak alanın üzerinde asılı duruyordu. Evet, asılı duruyordu; yağmur boyunca Joshua'nın gözüne bağlantı kabloları ilişti. Nesne, bir zeplin misali kocamandı. Güçlendirilmiş tellerden yapılan kısmen şişirilmiş gövdenin her yanına TransDünya logoları yapııştırılmıştı. Gövdenin altında bulunan, baştan aşağı vernikli ahşaptan inşa edilmiş çok katlı gondol tüm o lombozlarıyla ve dökme camlarıyla bir Art Deco³⁶ fantezisi gibiydi.

Bu bir zeplindi!

Joshua karşısındaki manzaraya bakarken elinde bir telefon tutan başka bir işçi tez adımlarla yanına geldi. "Joshua sen misin?" Adam Avrupa, belki de Belçika aksanına sahipti. "Tanıştığımıza sevindim, hem de çok! Beni izle. Çantanı taşımana yardım edebilir miyim?"

Joshua çantasını o kadar çabuk geri çekti ki adam onu tutmuş olsa eli yanardı.

İşçi bir adım geri çekildi. "Pardon, pardon. Çantan sende kalsa da olur. Güvenlik sorunu diye bir şey yok; en azından senin için. Beni takip et."

Joshua o biçimsiz zarfın³⁷ altındaki ıslak arazi boyunca adamın peşinden gitti. Bir ahşap geminin gövdesi gibi tasarlanmış gondol muhtemelen yerel üretimli çelikten inşa edilmiş metal bir iskeleye bağlı gibiydi. İskelenin altında da duvarsız bir asansör kafesi mevcuttu. Kılavuzu açık

kafese dikkatle çıktı ve Joshua da yanına gelince bir düğmeye bastı.

Yolcu bölümünün altına kadar yaptıkları yolculuk kısa sürdü. Orada bir kapaktan geçerek yağmuru arkalarında bıraktılar. Joshua kendini vernikli tahtanın yoğun kokusuyla dolu küçük bir kompartımanda buldu. Duvarlarda pencereler veya belki de lombozlar vardı ama o sırada yağmurun haricinde hiçbir şey görünmüyordu.

“Keşke sizinle beraber gidebilseydim, delikanlı,” dedi işçi neşeyle. “Artık bu şey her nereye gidiyorsa, tabii *bizim* bunu bilmemiz mümkün değil. Fırsat bulursan mühendislik bölümünü gözden geçir. Elbette yapımında hiç demir kullanılmadı. Gövde iskeleti alüminyumdan... Neyse. Hepimiz onunla gurur duyuyoruz. Bon voyage³⁸. Yolculuğun keyfini çıkar!” Adam asansöre geri döndü ve asansör alçalarak gözden kaybolurken vernikli zeminde bulunan bir levha kayarak deliği örttü.

Havada Lobsang'in sesi yankılandı. “Bir kez daha gemiye hoş geldin, Joshua. Ne kötü bir hava, değil mi? Ama dert etme. Yakında bizi onun üstüne çıkaracağım. Aslında ondan uzaklaştıracağım demem daha doğru olur.”

Bir sarsıntı yaşandı ve zemin sallandı. “İskeleden ayrıldık. Hemen havalanıyor muyuz?” diye sordu Joshua

“Eh, gitmeye hazır olmasaydık buraya getirilmezdin. Altımızdaki kamp daha şimdiden kaldırılıyor. Sonra bu bölgede Tunguska olayının³⁹ küçük çaplı bir versiyonu yaşanacak.”

“Herhalde güvenlik sebebiyledir.”

“Elbette. İşçilere gelince onlar karışık bir grup: Ruslar, Amerikalılar, Avrupalılar, Çinliler. Hiçbiri yetkililerle konuşmaktan hoşlanan tipler değil. Pek çok efendiye hizmet etmiş aklı başında insanlar ve o yüzden de çok yararlılar. Fazlasıyla unutkan olmaları da cabası.”

“Peki uçağı kim temin etti?”

“Ah. Lear'da⁴⁰ yaptığın yolculuk hoşuna gitti mi? Uçak aracı şirkete ait ve belirli zamanlarda bir rock yıldızına kiralanıyor. Uçağın bakımdan geçeceği için müsait olmadığını öğrendiğinden beri yıldızımız çok kızgın. Fakat son albümünün müzik listelerini bir gecede iki basamak birden tırmandığını duyunca bunu unutacak. Görüyorsun ya, Lobsang'in kolu her yere uzanır. Artık yola çıktığımızı göre.

Bir iç kapının sessizce açılmasıyla birlikte göze batmayan lâmbaların aydınlattığı ahşap kaplamalı bir koridor ortaya çıktı. Koridorun sonunda mavi renkli bir kapı vardı.

“*Mark Twain*'e hoş geldin. Lütfen kendini evinde hisset. Bu koridorda birbiriyle tıpatıp aynı olan altı kamara bulacaksın; canın hangisini isterse onu seç. Soğuk hava için tasarlanmış kıyafetini artık çıkartabilirsin. Ayrıca mavi kapıya dikkatini çekmek isterim. O kapı diğer şeylerin yanı sıra bir laboratuara, atölyeye ve imalathaneye çıkar. Her güvertede benzer bir kapıyla karşılaşacaksın. Davet edilmedikçe onların ardına geçmesen iyi olur. Soracağın bir şey var mı?”

Joshua rastgele seçtiği odada üstünü değiştirdi ve ardından *Mark Twain*'i keşfe çıktı.

Kısmi basınç altında dalgalanmakta olan dev zarfın dışının güneş enerjisi hücreleri içeren bir filmle kaplı olduğu ve enerjinin de bu şekilde temin edildiği belliydi. İtici güç, yukarı ve sağa sola hareket edebilen narin görünümlü ünitelerle sağlanmaktaydı. Çok katlı gondolun içi en az dışarıdan görüldüğü kadar lükstü. Katlarda kamaralar, bir dümen evi, bir gözlem güvertesi, pahalı bir lokantanın mutfağı kadar iyi donanımlı bir yemekhaneyi de içeren bir gazino ve de elli kişi için restoran —veya daha da inanılmazı *sinema*— vazifesi görebilecek geniş bir salon

mevcuttu. Ayrıca kapalı ve kilitli duran mavi kapılara her güvertede rastlamak mümkündü.

Joshua biraz düşününce bir hava gemisinin içinde adımlamanın önemini anlamaya başladı, tabii böyle bir şeyin adımlaması mümkünse (Joshua bunun nasıl mümkün olabileceğini şimdilik tahmin edemiyordu). Hızlı bir şekilde adımlamanın en büyük sorunlarından biri de engellerdi. Joshua bazı engellerin —mesela Buzul Çağı sırasında Kuzey Amerika'nın büyük bölümünü kaplayan kilometrelerce yükseklikteki buz tabakasının— etrafından dolanılamayacağını Uzun Dünya'yı keşle çıktığı daha ilk gecede öğrenmişti. Hava gemisi bu engeli aşmak için yapılan bir girişimdi; onunla buzullar veya seller gibi külfetlerin üzerinden geçilebilir, yolculuk çok daha rahat bir hale getirilebilirdi.

“İyi de bu kadar görkemli olması gerekiyor muydu, Lobsang?” diye havaya sordu Joshua.

“Niye olmayacaktı ki? Nasılsa gizlenemeyiz. Keşif aracımın on beşinci yüzyılda Hindistan ve Arabistan yerlilerini şaşkına çeviren Çin hazine gemilerine benzemesini istedim.”

“Şaşkınlık konusunda sıkıntı çekmeyeceğinden eminim. Bu şeyde demir yok, değil mi?”

“Korkarım ki yok. Gerçeklik duvarının demire karşı gösterdiği geçirmezlik Black Şirket'in bilim insanları için bile gizemini koruyor. Elimde bol miktarda teori var ama uygulamadaki sonuçlar çok kısıtlı.”

“Sen bu yolculuktan bahsederken seni bir şekilde yanımda taşıyacağımı zannetmiştim.”

“Oh, hayır. Ben bu hava gemisinin sistemlerine bağlıyım. Bir bakıma tüm gemi benim vücudum olacak. Asıl *ben* seni taşıyacağım, Joshua”

“İyi de sadece akıllı canlılar adımlaya—”

“Evet. Ve ben de senin gibi akıllıyım!”

Joshua işte o zaman gerçeği anladı. Hava gemisi Lobsang'in ta kendisiydi, ya da en azından Lobsang'in bedeniydi. Lobsang adımladığı zaman tıpkı Joshua'nın adımlarken kendi vücudunu ve giysilerini de karşı tarafa “taşıdığı” gibi hava gemisi denen o beden de onunla birlikte gidecekti. Bir hava gemisi işte böyle adımlayabilirdi.

Lobsang'in kibirli ve kendini beğenmiş bir tavrı vardı. “Tabii akıllı *olmasaydım* böyle bir şey yapamazdım. Bu da insanlığımın bir diğer kanıtı sayılmaz mı? Teknolojiyi çoktan test ettim, sana da söylediğim gibi önceki keşif gezisinin izini sürdüm. Tüm bunlar ne kadar heyecan verici, değil mi?”

Joshua gondolun tabanına indi ve daha evvelden gözüne kestirdiği gözlem güvertesine girdi. Güçlendirilmiş camdan yapılmış bir kabarcık Aşağı Dünya'daki bu Sibiry'a'nın harikulade manzaralarını sunuyordu. Ormanın içlerine kadar uzanan ikincil tesisleriyle, ikmal depolarıyla, yatakhaneleriyle ve bir iniş pistiyle beraber tüm o inşaat alanı dört bir tarafa yayılıyordu.

Gördüklerine kafa yoran Joshua, Lobsang'in burada ne kadar büyük bir iş başardığını anlamaya başlıyordu, tabii hava gemisi vadedildiği gibi adımlayabilirse. Daha önce hiç kimse bir *taşıtın* tıpkı insanlar gibi dünyalar arasında adımlamasını sağlayamamıştı. Uzun Dünya'da çıkılacak ciddi bir keşif seferini engelleyen başlıca şey de buydu. Yakın Doğu'da, hatta Teksas'ta kurulan insan zincirleri Esas'a kovalar dolusu petrol taşıyordu. Eğer Lobsang bizzat bir taşıt haline gelerek imkânsız gerçekleştirebilirse... eh, geçmişteki ilk demiryolları gibi dünyayı, hem de bütün dünyaları değiştirecekti. Güvenliğin bu denli sıkı tutulduğuna şaşkırmamak lazımdı. Tabii plan işe yararsa. Tüm bunların henüz deney aşamasında olduğu aşikârdı. Ve Joshua gümüşü bir balinanın karnında Uzun Dünya'yı yüzerek kat edecekti. “Sahiden de benden bu şeyin içinde canımı tehlikeye atmamı mı bekliyorsun?”

“Daha fazlasını da bekliyorum. 'Bu şey' bozulursa beni eve geri götürmeni bekliyorum.”

“Sen aklını kaçırmışsın.”

“Mümkündür. Ama seninle bir kontratımız var.”

O sırada mavi bir kapı kayarak açıldı ve Lobsang bizzat —daha doğrusu gezici bir birimin içinde— kendini göstererek Joshua'yı hayrete düşürdü. “Yeniden hoş geldin! İlk yolculuğumuza uygun biçimde giyinmenin iyi olacağını düşündüm.” Robot erkekti, inceydi ve atletik yapılıydı. Gür ve siyah peruğuyla bir sinema yıldızı gibi yakışıklıydı ve üzerinde siyah bir smokin vardı. James Bond'un balmumu heykeline benziyordu ve hareket ettiğinde —hele hele gülümsediğinde— yapaylığından hiçbir şey kaybetmiyordu.

Joshua ona bön bön bakarken gülmek için kendini zor tuttu.

“Joshua?”

“Pardon! Seninle bizzat tanıştığımıza memnun oldum...”

Motorların çalışmasıyla birlikte güverte hafifçe sarsıldı. Joshua küçük bir çocuk gibi yolculuğun beklentisinden heyecan duyduğunu hissetti. “Sence orada ne bulacağız, Lobsang? Herhalde yeteri kadar uzağa gidersen her şey mümkündür. Ejderhalara ne dersin?”

“Bu gezegende rastlanan şartlarda ve fizik yasaları dâhilinde var olabilecek bir şeyle karşılaşmayı beklemenin daha doğru olacağı kanaatindeyim. Ayrıca gezegenin her zaman şimdiki kadar huzurlu olmadığını aklından çıkarma. Örneğin Dünya'daki tüm canlılar yerçekimi örsünde dövülerek şekillendirildiler ki bu da ebatlarını ve morfolojilerini etkiledi. O nedenle uçabilen ve ateş püskürten zırhlı sürüngenlerle karşılaşacağımızdan kuşkuluyum.”

“Kulağa ne kadar sıkıcı geliyor.”

“Lâkin önemli bir etmeni belirtmezsem bana tam anlamıyla insan denemez: Belki de bütünüyle yanılıyorumdur. İşte öylesi çok heyecan verici olur.”

“Eh, nasılsa gerçeği öğreneceğiz, tabii bu şey sahiden adımlayabilirse.”

Lobsang'in sentetik suratı bir tebessümle büzüştü. “Aslına bakarsan son bir dakikadır adımlıyoruz.”

Joshua pencerelerden birine doğru döndüğünde bunun doğru olduğunu gördü. İnşaat alanı ortadan kaybolmuştu; ilk birkaç adımda bilinen dünyalar demetini geride bırakmış olmalıydılar. Tabii “bilinen” sözcüğü burada bir şaka gibiydi. Esas Dünya'ya komşu dünyalar bile daha ancak ucundan kıyısından keşfedilmişti; insanlar pek çok dünyaya yayılmış incecik çizgiler halinde Uzun Dünya'ya yerleşiyorlardı. Ormanların içinde herhangi bir şey yaşıyor olabilirdi... Ve anlaşılan Joshua daha önce hiç kimsenin gitmediği kadar o ormanların derinliklerine gidecekti.

“Bu şey ne kadar hızlı gidebilir?”

“Bilsen şaşırırsın, Joshua.”

“Bu teknolojiyle dünyayı değiştireceksin, Lobsang.”

“Oh, biliyorum. Şimdiye kadar Uzun Dünya'ya sadece yaya olarak erişildi. Her şey ortaçağdak gibi. Hayır, daha da kötü; henüz atlardan bile faydalanamadık. Resmen Taş Devri'ndeyiz! Ama elbette insanlar yaya bile olsa Adım Günü'nden beri daha ötelere gidiyor ve yeni hudutların, başka dünyalardaki zenginliklerin hayalini kuruyorlar...”

[34](#) Amerikalı bir unlu mamuller firmasının tombul reklam maskotu, —çn

[35](#) Orj. yellow brick road: Vadedilmiş Topraklar'a çıktığına inanılan bir yol. Ayrıca Oz Büyücüsü kitabında geçen bir öge. —çn

[36](#) 1920'lerde ortaya çıkan, cüretkâr geometrik biçimleriyle ve yalın bileşimiyle tanınan bir dekoratif sanat tarzı. — çn

37

Bir hava balonunun şişirilen kısmı. — çn

38

Fransızca da “iyi yolculuklar.” —çn

39

1908 yılında Rusya'ya büyük bir göktaşımın düşmesi sonucu oluştuğuna inanılan çok büyük bir patlama, —çn

40

Küçük bir yolcu uçağı olan Learjet'in kısaltması, —çn

Monica Jansson insanları Uzun Dünya'da şanslarını tekrar tekrar denemeye çeken şeyin yeni dünyalardaki zenginliklerin vaadi olduğunu çok iyi anlamıştı. Jim Russo gibiler için çoğu zaman yasalar, hırslarının önündeki önemsiz birer engelden ibaretti.

Adım Günü'nün on yıl ardından Portage Doğu 3 kentine yaptığı ilk ziyarette adımlamanın neden olduğu mide bulantısını atlattıktan sonra bile orada kendisine neyin tanıdık geldiğini çıkarması bir iki dakikasını aldı. Bu yeni Portage'da buhar gücüyle çalışan ve tuğla bacalarından duman kusan koca koca bıçkışaneler, yanık metal kokularıyla dolu dökümhaneler vardı. Jansson'un kulağına işçilerin bağırışları, buhar düdüklelerinin sirenleri, demirci çekiçlerinin düzenli tangırtıları geliyordu. Her şey çocukken okuduğu türde fantastik romanlardan fırlamışa benziyordu. Oh, hiçbir kitapta on iki metre uzunluğundaki kütükleri omuzlarında taşırken bir anda ortadan kaybolan işçi yoktu. Fakat Jansson bu dünyada Uzun Dünya Ticaret Şirketi gibi son derece mütevazı bir isim taşıyan kuruluşun komşu Wisconsin'ı âdeta steampunk⁴¹ temalı bir eğlence parkına çevirdiğine yemin edebilirdi.

Ve tüm bu değişimin kaynağı olan adam şimdi onun yanına geliyordu.

“Komiser Yardımcısı Jansson? Küçük işletmemi görmek için buraya kadar adımlamanıza müteşekkirim.”

Jim Russo Jansson'dan daha kısa boyluydu. Üzerinde gri renkli kırışık bir takım elbise vardı ve bakımlı saçları şüphe uyandıracak kadar parlak bir kahverengi tondaydı. Yanaklarının arasındaki geniş sırtışın bu denli genç görünmesi için dışarıdan biraz yardım almış olması pekâlâ mümkündü. Jansson adamın kırk beş yaşında olduğunu, üç defa iflasını ilan etmesine rağmen her seferinde toparlanabildiğini ve şimdi de bu yeni dünyalar arası girişimine sermaye bulmak amacıyla kendi evine ipotek koydurduğunu biliyordu.

“Bana teşekkür etmenize hiç gerek yok, bayım,” dedi kadın. “Yapılan şikayetleri soruşturmak bizim görevimiz.”

“Ah, evet. Yine işçilerden gelen isimsiz sızlanmalar. Eh, bunlar normal şeyler.” Adam Jansson'u çamurlu toprakta yürütürken çalışma alanının boyutlarıyla onu etkilemeye çalıştığı belliydi. “Yine de Portage Emniyet Teşkilatı'ndan birinin gelmesini beklerdim. Burası onların yerel çalışma alanı.”

“Merkeziniz Madison kütüğüne kayıtlı.” Hem zaten Wisconsin civarındaki sansasyonel Uzun Dünya meselelerinde genellikle “Acayip” Jansson görevlendirilirdi.

Bir diğer işçi grubunun kütük yığınınından muazzam uzunluktaki bir kütük almasını seyretmek için durakladılar. Ustabaşı bir geri sayım başlattı —“üç, iki, bir”— ve sonra hafif bir patlama sesiyle adımlayarak gözden kayboldular.

“Buranın işlek bir yer olduğunu görüyorsunuz, Komiser Yardımcısı Jansson,” dedi Russo. “Elbette işe sıfırdan başladık. Üzerimizde taşıyabildiklerimizden başka hiçbir şeyimiz yoktu, tabii demir aletlerimiz de. İlk günlerde dökümhanelere öncelik tanıdık ve bıçkışaneler ondan sonra geliyordu. Artık yüksek kaliteli demir çelik akışımız var. Yakında da buharlı bıçkı makineleri ve toplayıcılar üreteceğiz. Ondan sonra ısıtılmış bir bıçağın tereyağını kesmesi gibi bu ormanları biçip geçtiğimizi göreceksiniz. Tüm bu kütükler Esas Dünya'da bekleyen tır filolarına taşınıyor.” Adam, Jansson'u bir tür galeri vazifesi gören önu açık bir ahşap kulübeye getirdi. “Üstelik

hammadde imalatı dışında diğer pek çok alana da yayılıyor. Şuna bir bakın.” Russo'nun gösterdiği pompalı tüfek piriçten yapılmışçasına ışıldıyordu. “Yeni açılan öncü⁴² pazarları için. Bu tüfeğin hiçbir parçası demirden değil.

“Uzun Dünya'nın ortaya çıkmasının ardından ekonomik gerileme yaşadığımızın farkındayım; fakat bu gerileme kısa süreli olacak. Düşük kaliteli iş gücü oranındaki kayıp ve bazı kıymetli metallerdeki aşırı bolluk zamanla geçecek. Esas Dünya'da Birleşik Devletler birkaç asır içinde koloni günlerini geride bırakıp aya gitti. Aynı şeyi çok sayıdaki diğer Dünyalarda da yapmamamız için hiçbir sebep yok. Ben, şahsen çok heyecanlıyım. Yeni bir çağa girdik, Komiser Yardımcısı Jansson. Ve ben bunlar gibi mallar ve ürünler sayesinde o çağın öncülerinden biri olmaya niyetliyim.

Tıpkı daha başka yüzlerce, hatta binlerce ihtiyaç sahibi girişimci gibi, diye aklından geçirdi Jansson. Üstelik bu girişimcilerin çoğu Russo'dan daha genç ve daha zeki olup önceki başarısızlıkların ağırlığını taşııyordu. Russo için o başarısızlıklardan ilki komşu bir Sutter Değirmeni'ne giderek oradan altın çıkarmaya yönelik gülünç denebilecek kadar safça bir girişimle, yeniçağın ekonomik gerçeklerinin neredeyse klişeleşmiş bir yanlış anlamasıyla başlamıştı.

“Elde ettiğiniz kârı işgücünüzün yaptığı baskıyla dengelemek herhalde sorun oluyordur, değil mi, Bay Russo?”

Bu soruya hazırlıklı olan adam rahat bir tebessüm etti. “Ben burada piramit inşa etmiyorum, Komiser Yardımcısı Jansson. Köle kırbaçladığım da yok.”

Fakat Jansson onun hayır amaçlı bir dernek işletmediğini de biliyordu. Çoğunlukla genç ve eğitimsiz olan işçiler bunun gibi yerlerde işe girmeden evvel Uzun Dünya'da neler olup bittiğine dair en ufak bir fikre sahip değillerdi. Alın terlerini kendilerine ait bir şey inşa etmekte kullanabileceklerini anlar anlamaz yeni bir Ortaklık kurmak ve daha uzak komşu dünyalara gidip yerleşmek gibi bir eğilim gösteriyorlardı. Yahut orada hiçbiri Jim Russo gibi adamlar tarafından sahiplenilmemiş sayısız Dünya bulunduğu kafalarına dank ediyordu ve sonsuz boşluğa doğru öylece çekip gidiyorlardı. Hatta bazıları ellerinden geldiğince geçimlerini doğadan sağlıyor, yürüyorlar da yürüyorlardı. Buna Uzun Dünya Sendromu deniliyordu. Russo'yla ilgili şikayetler kaynağı da oydu. Russo'nun işçilerini ceza niteliğinde ağır koşullara sahip kontratlarla bağlayarak kalmaya zorladığı ve kontratı çiğnemeleri halinde peşlerinden fedailer gönderdiği söyleniyordu.

Jansson ansızın tıpkı öncekiler gibi Russo'nun bu macerasının da hüsrarla sonuçlanacağı hissine kapıldı. Ve her şey altüst olduğunda Russo kuralları daha da çok çiğneyecekti.

“Bay Russo, hakkınızdaki şikâyetlerle ilgili ayrıntılara değinmemiz gerek. Yalnız konuşabileceğimiz bir yer var mı?”

“Elbette...”

Jansson biliyordu ki emeğin sömürüldüğü tüm yakın Dünyalarda insanlar kaçış ve özgürlük hayalleri kuruyorlardı. Russo'nun bir fincan kahve getirmesini beklerken adamın dikkatini gelen yazışmalar sepetinde bir el ilanı, Batı'ya gitmeye hazırlanan bir diğer yeni Ortaklığın kuruluşuyla ilgili lapa gibi bir kâğıda basılmış bir sayfa çekti. Yeni hudutların hayali bu ufak çaplı iş adamının bürosuna kadar girmişti. Yaşı artık kırka yaklaşan Jansson bile kimi zaman pılını pırtını toplayıp gitmeyi, Esas Dünya'yı ve her geçen gün daha belirsiz bir hal alan Aşağı Dünyaları geride bırakmayı aklından geçirmiyor değildi.

[41](#) Sanayi Devrimi temel alınarak tasarlanan bir geleceği anlatan bilimkurgu alt türü. — çn

[42](#) Orj. pioneer: Daha iyi bir yaşam ümidiyle bilinmeyen topraklara yerleşmek için uzun yolculuklara çıkan kimse, —çn

Uzun Dünya hayalleri. Yeni bir hududun düşleri. Evet, Adım Günü'nden on sene sonra Jack Green de bunu anlamıştı. Çünkü bunlar karısının hayalleriydi ve Jack o hayallerin ailesini parçalayacağından korkmuştu.

1 Ocak. Madison Batı 5. Noel'i elde evde kutladıktan sonra yeni yılın ilk günlerini geçirmek üzere bir pansiyona geldik ama okul başlayacağı için yakında Esas Dünya'ya gemi geri döneceğiz. Benim adım Helen Green. On bir bir yaşımdayım. Annem (Doktor Tilda Lang Green) Meryl Teyze'nin hediye hediye ettiği bu defterde ~~günük~~ ~~günlük~~ günlük tutmam gerektiğini söylüyor, çünkü ~~elektrik~~ elektrik olmazsa bu şeyin yazım denetimi yok ÇILDIRICAAAM!!!...

Jack Green, kızının günlüğünün sayfalarını dikkatle çevirdi. Defter kalın bir cep kitabına benzese de Batı 5'te üretilen kâğıtlardan çoğunun o lapa gibi dokusuna sahipti. Jack güneşli bir Pazar sabahında Helen'in odasında yalnızdı. Helen dışarıda, ParkZone Dört'te softball⁴³ oynuyordu. Katie de dışarıdaydı ama Jack onun nerede olduğundan emin değildi. Tilda ise alt katta Batı'ya gidip yeni bir Ortaklık kurmaları için akıllarını çeldiği bir grup arkadaşıyla ve meslektaşıyla sohbet ediyordu.

“... İmparatorluklar kurulur ve yıkılır. Türkiye'ye bir bakın. Orası da bir zamanlar büyük bir imparatorluktu ama şimdi görseniz tanıyamazsınız...”

“... Orta sınıfsan sola bakarsın ve aktivistlerin Amerikan değerlerini ayaklar altına aldıklarını görürsün. Sonra sağa bakarsın ve serbest ticaret yüzünden iş imkânlarının nasıl başka ülkelere kaydığını görürsün...”

“... Biz Amerika'ya tüm kalbimizle inandık. Ama şimdi Çinliler büyük atlımlar gerçekleştirirken biz vasatlığa saplanmış bir haldeyiz...”

Tilda'nın sesi: “Kaçınılmaz Kader⁴⁴ kavramı tarihsel olarak elbette ki zan altında. Ama yeni hudutlar tecrübesinin Amerikan bilincindeki önemini kimse reddedemez. Eh, şimdi bizim neslimizin önünde de yeni hudutlar var. Hatta belki arkamızdan gelecek sayısız neslin önünde...”

Grup sohbeti sona erdi ve konuşmalardan kaynaklanan bir uğultu başladı. Aynı anda Jack'in burnuna yoğun bir koku geldi. Kahve içip kurabiye yeme vakti gelmişti.

Jack günlüğe geri döndü. Sonunda oğlundan bahsedilen bir kısma geldi. Yazım hatalarını ve üstü çizili kelimeleri atlayarak okumayı sürdürdü.

23 Mart. Madison Batı 5'teki yeni evimize taşındık. Burası yazın epey eğlenceli olacak. Annem ve babam sırayla gidip geliyorlar; para kazanmak için Esas Dünya'da çalışmaları lazım. Rod'u yine Meryl Teyze'nin yanında bırakmamız gerekti çünkü o bir fomik [kız fobik, yani adımlayamayan kimse demek istiyordu, bu yazım şekli Jack'in gözüne takıldı] ve adımlayamıyor bu çok üzücü adımladıktan sonra ağladım ama Rod ağlamadı tabii biz gittikten sonra ağladıysa o başka. Yazın ona mektup yazacağım ve onu görmek için geri gideceğim BU ÇOK ÜZÜCÜ çünkü burası yazın çok eğlenceli ama Rod gelemiyor. ..

“Cık cık.” Ses karısına aitti. “O günlük mahrem bir şey.”

Jack suçlu bir edayla ona doğru döndü. “Biliyorum, biliyorum. Ama çok büyük değişimler geçiriyoruz. Kafalarından neler geçtiğini öğrenme ihtiyacı hissediyorum. Bence bu şu an için mahremiyetten daha önemli.”

Tilda omuz silkti. “Karar sana kalmış.” Kadın yanında getirmiş olduğu ağzına kadar dolu kahve bardağını ona teslim etti ve dönüp panoramik pencereden dışarı baktı. Evdekilerin en iyisi olan bu pencereye yerel olarak üretilen düz camlardan bulabildikleri en az kusurlusunu taktırmışlardı. Birlikte ikinci gölgelerinin daha yeni yeni uzamaya başladığı Madison Batı 5'i izlediler. Kadın araya tek tük gri tellerin de karıştığı kızılımsı sarı saçlarını kısa kestirirdi ve boynunun zarif kıvrımı o anda pencerenin önündeki bir silüetten ibaretti. “Hâlâ harika bir gün,” dedi Tilda.

“Bulduğumuz yer de öyle...”

“Evet. Neredeyse mükemmel.”

Neredeyse mükemmel. Bu ifadenin altında gerçek bir ayı kapanı yatıyordu.

Madison Batı 5, Esas Dünya'daki ağabeyinin egemen olduğuyla esasen tıpatıp aynı bir araziye rahatça yayılmış bulunuyordu. Fakat bereket, ışık ve açık alanlarla dolu bu yer, Madison'daki nüfusun çok ufak bir yüzdesine sahipti. Tabii bu durum kentteki binalardan çoğunun devasa olduğu gerçeğini değiştirmiyordu. Aşağı Doğularda ve Batılarda gelişen mimari tarzların başlıca simgesi ağırlıktı. Bakir dünyalarda hammaddeler sudan ucuz olduğu için binalar ve mefruşatlar genellikle hantal bir yapıya sahipti. Belediye binasının katedral kalınlığındaki duvarlarının ve lazer yardımıyla kesilen koca koca ağaçlardan yapılmış çatı kirişlerinin nedeni de buydu. Fakat etrafta Esas Dünya'dan kolayca ithal edilen hafif elektronik eşyalardan ve diğer zamazingolardan da bol miktarda vardı. Kütüklerden inşa edilen, çatısıysa güneş enerjili boyayla kaplanan küçük ahşap kulübelere sıkça rastlamak mümkündü.

Yine de Dünya'da, en azından Esas Dünya'da olmadığınızı asla unutamazdınız. Kentin sınırlarında egzotik yaban hayatını dışarıda tutmak için tasarlanmış geniş bir çit ve hendek sistemi mevcuttu. Bir Columbia mamut sürüsünün göçü, alelacele yapılan bir banliyö tahliyesine yol açmıştı.

Adım Günü'nden sonraki ilk yıllarda Jack ve Tilda Green gibi kariyer, çocuk ve banka hesabı sahibi pek çok çift biraz ilave mülk edinmek ve çocuklarına oynayabilecekleri bir alan temin etmek amacıyla komşu dünyalara daha farklı bir gözle bakar olmuştu. Bu kimseler apar topar inşa edilen alelacele yapılmış ev ve ofis uzantılarıyla Madison Batı 1'in Esas Dünya'ya bağımlı olduğunu çabucak fark etmişlerdi. Greenler ilk başta Batı 2'de küçük bir kulübe kiralamışlardı. Fakat fazla düzenli, eve fazla yakın muhitleri kısa zamanda bir eğlence parkı hissi vermeye başlamıştı. Üstelik birileri araziyi çoktan sahiplenmişti.

Fakat daha sonra Madison Batı 5'in sıradan bir şehirden daha fazlası amaçlanarak ileri teknolojiyle ve çevre dostu bir anlayışla sil baştan kurulması projesini keşfetmişlerdi. Her ikisi de bu gelişme karşısında şevke gelmişti ve oraya ilk yerleşenlerin arasında yer almak için birikimlerinin önemli bir bölümüyle yatırım yapmışlardı. Jack kentin teknolojik ayrıntıları üzerinde çalışan bir yazılım mühendisi, Tilda ise yerel yönetimlerin ve toplumsal meselelerin alışılmamış türlerini irdeleyen kültür tarihi alanında bir öğretim görevlisi olarak tasarımın son aşamalarına epey katkıda bulunmuşlardı. Burada yeterince para kazanamıyor olmaları ve

devamlı işleri için Esas'a gidip gelmelerinin gerekmesi ise büyük bir talihsizlikti.

“Burası bizim şehrimiz. Ama sadece 'neredeyse mükemmel,' öyle mi?” dedi adam.

“Hı hı. Bir hayalde yaşıyoruz ama o hayal başka birine ait. Ben kendi hayalimi istiyorum.”

“İyi de oğlumuzun fobik olması—”

“O kelimeyi kullanma.”

“Herkes onu kullanıyor, Tilda. Oğlumuz o hayali paylaşamayacak.”

Kadın kahvesini yudumladı. “Hepimiz için neyin en iyi olduğunu düşünmek zorundayız. Rod kadar Katie ve Helen için de en iyisini düşünmeliyiz. Kendimizi oğlumuzla kısıtlayamayız. Bu eşsiz bir an, Jack. Hükümet şimdilik egemenlik kurallarıyla ve yeni çıkan Yerleşim Yasasıyla komşu Amerikalardaki toprakları resmen bedavaya veriyor. Ama bu fırsat sonsuza dek sürmeyecek.”

Jack homurdandı. “Tüm bunlar sadece bir ideoloji.” *Yeni Hudutlar*: John F. Kennedy'nin yaptığı eski bir seçim konuşmasından alınan bu söz bir slogan olarak kullanılıyordu. Federal hükümet Amerikalıların ve hatta başkalarının yeni dünyalara göç etmelerini destekliyordu; tabii Amerikan egemenliğini kabul etmeniz, Amerikan yasalarına uymanız ve Amerikan vergilerini ödemeniz —yani bir Amerikalı *olmanız*— kaydıyla. “Federal hükümetin tek isteği Birleşik Devletlerin tüm bu komşu versiyonlarına başkalarından önce bizlerin yerleşmesi.”

“Bu düşüncede yanlış olan bir şey yok. On dokuzuncu yüzyılda batıya doğru ilerlemenin kaynağı da aynı dürtüydü. Tabii çoğu Amerikalının *Batı*'ya gitmeyi seçmesi entelektüel bakımdan oldukça ilginç, üstelik de bunun coğrafi batıyla hiçbir ilgisi bulunmayan keyfi bir yakıştırma olmasına rağmen. Aynı şekilde çoğu Çinli göçmenin de *Doğu*'ya gittiğini duydum...” dedi Tilda.

“Tanrım, sadece yolculuk bile aylar sürüyor. Hem de sırf kendini ve çocuklarını medeniyetten uzak bir vahşiliğin ortasına atma fırsatı için bu uzun yolculuğa katlanıyorsun. Bir yazılım mühendisi öyle bir yerde ne işe yarar ki? Veya kültür tarihi öğretim görevlisi?”

Kadın sevecen bir ifadeyle gülümsedi. Bu davranışı çileden çıkarıcıydı; Jack karısı tarafından zerre kadar bile ciddiye alınmadığını görebiliyordu. “Bilmemiz gerekenler her neyse zamanla öğreniriz.” Tilda kahvesini bıraktı ve kollarını kocasına doladı. “Bence bunu yapmamız gerek, Jack. Bu bizim fırsatımız. Bizim neslimiz. Çocuklarımızın fırsatı.”

Çocuklarımız, diye aklından geçirdi Jack. *Ama zavallı Rod hariç*. Tanıştığı en zeki insanlardan biri olan karısı karşısına geçmiş, Amerika'nın ve insanlığın geleceği gibi konularda idealizme dem vuruyor, fakat bir yandan da öz oğlunu terk etmeyi düşünüyordu. Jack yanağını kadının yavaş yavaş ağarmakta olan saçlarına dayadı ve onu günün birinde anlayıp anlayamayacağını düşündü.

43 Beyzbola benzeyen, fakat daha iri ve yumuşak bir topla oynanan bir takım oyunu, —çn

44 Orj. Manifest Destiny: Özellikle genişleme döneminde ulusun kaderinin tüm kıtaya yayılmak olduğunu ileri süren bir Amerikan siyasi doktrini, —çn

Eski dünyanın dört bir yanında Uzun Dünya hayalleri kuruluyordu. Bu hayallerden bazıları yeniyken aynı zamanda da çok ama çok eskiydi...

Kafadarlar arabanın yakınında, çalılığın epey içlerinde oturarak bira içiyorlar ve değişen dünyayı düşünüyorlardı. Önceden yapmış oldukları Adımcı kutuları da kızıl kumların üstünde duruyordu. Tepelerindeki orta Avustralya göğü yıldızlarla öylesine doluydu ki içlerinden bazıların parıldamak için sırasını beklemesi gerekiyordu.

Bir süre sonra adamlardan biri üzüntülü bir şekilde söze girdi. “Bir şey Jimbo'nun karnını yarıp onu bir kütükten oyulmuş bir kano gibi bırakmış. Bunu biliyorsunuz, değil mi? Şaka falan değil! Bir aynasız da oraya gitti! Geri geldiğinde herifin suratı yoktu!”

Söz sırası bir hafta boyunca düşünüp taşınmadan kolay kolay konuşmayan Billy'e geçti. “Sanki her şey rüya zamanından⁴⁵ fırlamış, dostum. Atalar buraya gelmeden önceki gibi. O bilim adamının bize ne söylediğini hatırlıyor musunuz? Kazdıkları her yerden koca koca hayvan kemikleri çıkıyormuş. İri ve hantal ama kazma gibi de dişleri olan hayvanlar. Hepsi aynı gökyüzünün altındaki bunca yeni dünya. Üstelik hiçbirinde insan yok, değil mi? Biz bu dünyanın içine sığmadan önce olduğu gibi! Oralara gidebilirsek neler yapabileceğimizi bir düşünün!”

Ateşin öteki tarafındaki biri ona karşılık verdi. “Tabii ya, dostum. Oralarda da içine sığarız, olup biter. Ama ben suratımdan memnunum ve onu kaybetmek gibi bir niyetim yok!”

Kahkahalar yükseldi. Fakat Albert daha fazla sessiz kalmadı. “Ne oldu biliyor musunuz? Atalarımız o hayvanların topunu birden vahşice öldürüp yediler. Şu anda sahip olduklarımız dışında her şeyin kökünü kuruttular. Ama bizim öyle yapmamıza gerek yok, değil mi? Oradaki dünyaların aynı buradaki gibi olduğu söyleniyor. Sadece insanlar yokmuş. Ne bir erkek, ne bir kadın, ne bir polis, ne bir şehir, ne de bir silah; sadece uçsuz bucaksız topraklar. Buradaki su çukuru oradakiyle aynı. Ve hepsi bizi bekliyor!”

“Hayır, değil. Oradaki su çukuru bir kilometre uzakta.”

“Yeterince yakın işte; sen ona bak. Niye gidip şansımızı denemiyoruz, beyler?”

“İyi de bu *bizim* ülkemiz. İşte şu an tam da üzerinde bulunduğumuz bu yeri diyorum.”

Albert öne eğilirken gözleri parlıyordu. “Evet ama *diğerleri de öyle! Hem de hepsi!* Bilim adamlarını konuşurlarken duydum. Her kaya, her taş aynıymış! Doğru söylüyorum!”

Sabahleyin akşamdan kalma bir halde olan küçük grup kimin oraya gidip denemede bulunacağını belirlemek için yazı tura attı.

Billy yarım saat sonra feci şekilde öğürerek geri döndü. Onu yerden kaldırdılar, biraz su verdiler ve beklediler. Adam nihayet gözlerini açtı. “Her şey doğru. Ama ortalığı sel götürüyor, beyler!”

Herkes birbirine baktı.

“İyi de duyduğum tüm o yaratıklar ne olacak? Hani eskiden yaşayanlar? Kazma dişli kangurular! Hem de koca koca! Pençeli dev hayvanlar!” dedi içlerinden biri.

Bir sessizlik oldu. Sonra Albert tekrar konuştu. “Biz atalarımız kadar iyi değil miyiz? Onlar c puştların işini bitirdiler. Niye biz de bitiremeyelim?”

Diğerleri ayak sürüdüler.

“Bakın,” dedi Albert en sonunda. “Yarın bentemelli oraya geçeceğim. Kim benimle geliyor? Artık ne varsa orada var, beyler. Her şey bizleri bekliyor; hem de en başından beri.

Ertesi gün sona ermeden şarkılar⁴⁶ uzamaya, “asla”ların yerini “elbette”ler almaya başlamıştı. Yine de kafadarların bazen bira almak için geri geldikleri olmuyor değildi.

Zaman geçtikçe ve eski âdetler yenileriyle kusursuz olarak kaynaştıkça yeni —tabii bir o kadar da alışılmadık— kasabalar türemeye başladı. Kimsenin karnını doyurmakta sıkıntı çektiği de yoktu.

Ve daha ileriki bir zamanda yapılan araştırmalar, Adım Günü sonrası göçlerinde Esas Dünya'yı en büyük oranda terk eden etnik grubun Avustralya Aborjinleri olduğunu gösterdi.

45 Orj. dreamtime: Avustralya yerlileri arasında yaygın olan, dünyanın oluştuğu ve canlıların yaratıldığı dönemi ifade eden mitolojik bir inanış. —çn

46 Orj. songline: Avustralya yerlilerinin inanışına göre Rüya Görme sırasında bir Aborjin atanın izlediği yolu ifade eden ve de geleneksel şarkılarda, öykülerde ve danslarda kullanılan bir kavram. —çn

Helen Green'in günlüğünden alınan, babası veya namı diğer Bay J. Green tarafından iyi niyetle niyetle yazım denetiminden geçirilen bir pasaj:

*İşte size
Green ailesinin
Uzun Dünya'yı kat edip
yeni evine gitmesinin
öyküsü*

11 Şubat 2026. Bir helikoptere bindik, yaşasın! Richmond —Virginia'daki Virginia'daki Richmond— Batı 10'dan yola çıkacağız, çünkü Buz Çağı dünyalarındaki tüm o buzulların güneyinden dolaşmamız gerekiyor. Biz de Esas Dünya'ya dönüp bir helikopterle Richmond'a kadar gittik!! Ama Chicago'daki havaalanında Rod'a veda etmemiz gerekti ve bu beni çok üzdü...

Jack Green yazılım alanındaki mesleği dolayısıyla hep bol bol seyahat etmek zorunda kalmıştı ve son yıllarda yolculuklar giderek daha ilginç bir hal almaktaydı. Herkes uzun coğrafi seyahatlerini karmaşık ulaşım ağlarına sahip Esas'ta yapıyordu. Bir Adımcı sizi bin komşu Dünya'dan geçirebilirdi ama yatay düzlemde bir metre bile ilerlemenizi sağlamazdı. O nedenle ulaşım sektörü, Esas'ın adımlama sonrasındaki durgun ekonomisinde patlama yapan az sayıdaki alandan biri olmuştu. Hatta Esas'ın artık Uzun Dünya için bir kavşak vazifesi görmeye başladığı bile söylenebilirdi.

Ve bir sonraki tren istasyonunda kiminle karşılaşacağınızı asla bilemezsiniz. Yeni bir bronz alet takımı satın almak ve dişlerini yaptırmak için geri gelen keşifçi tipler. Keçi peynirini meme iltihabı kremiyle takas eden ileri teknoloji çağının hippileri. Hatta bir keresinde selofan ambalajlı beyaz bir gelinliği büyük bir mutlulukla sımsıkı tutan ve gülümsemesinde kısa bir öykü saklayan Pocahontas⁴⁷ giyimli bir kadın. Sadece seyahatleri boyunca da olsa Esas'ta birbirine karışan her türlü yeni yaşam tarzını benimsemiş insanlar.

O nedenle yolculuklarının Richmond'a yapacakları bu son ayağında Jack ve Tilda kızlarına helikopterle uçuş keyfi yaşatmaya karar vermişlerdi. Nasılsa gelecekte kağıt arabalarından ve oyma kanolardan başka bir şeye binemeyeceklerdi; niye fırsatları varken ileri teknolojinin biraz tadını çıkarmasınları ki?

Böylece helikopter pistinde Rod'a veda ettikleri o yürek parçalayıcı sahneyi kısa bir süreliğine de olsa unutmuşlardı. Tilda'nın ablası Meryl oğlanı yanına almayı kabul etmişse de ailenin bölünmesinden duyduğu hoşnutsuzluğu gizleme gereği görmemişti. Henüz sadece on üç yaşında olan Rod ise tepkisizdi. Jack helikopter nihayet havalandığında herkesin rahatladığını tahmin ediyordu. Annesininkine çok benzeyen kısa kesilmiş kızılımsı sarı saçların altındaki o küçük suratın yukarı çevrildiğini görmüş, sonra da kızlar zevk çığlıkları atmaya başlamışlardı.

Tilda'nın Ortaklığı da dâhil doğu Birleşik Devletler'in komşu versiyonlarına yolculuk yapacak

gruplar için bir toplanma merkezi olan Richmond Batı 10, geçimini bu şekilde sağlıyordu. Jack'in orada ne beklemesi gerektiğine dair hiçbir fikri yoktu.

Jack kendini sokakların birbirini dik kestiği bir yerleşim sistemi üzerinde ağır kütüklerden, padavralardan ve hatta kil öbeklerinden inşa edilmiş evlerin arasında uzanan toprak yollu bir sokakta dururken buldu. Üzerlerine elle yazılmış tabelalar, ana caddedeki binaların arasında kiliselerin, bankaların, misafirhanelerin, otellerin ve de buradan başlanan yolculuklarda ihtiyaç duyulacak gıda, giysi ve diğer temel ihtiyaçları satan dükkânların bulunduğunu söylüyordu. Direklerde ve çatılarda dalgalanan Amerikan bayraklarına tek tük Konfederasyon⁴⁸ bayrakları da karışıyordu. Ortalık insan kaynıyordu. Bunların arasında Greenler gibi parlak suni kumaşlarla dikilmiş kıyafetler giyen temiz görünümlü yeni ziyaretçiler olsa bile çoğunun üzerinde tekrar tekrar yamanmış ceketler ve pantolonlar, elde kesilen deriden dikilmiş paltolar ve pelerinler gibi yıpranmış "sınır" kıyafetleri vardı. Her şey Esas Richmond'un bomboş bir kıtanın kıyısındaki kürk, post ve tütün ticaret merkezi olduğu geçmiş günlerdeki bir taklidiydi.

Sanki eski moda bir kovboy filminin setindeydiler. Jack kendini sudan çıkmış balık gibi hissediyor, adımlamadan kaynaklanan mide bulantısının geçmesi için karnını ovuşturup duruyordu.

Kır Mermeri Misafirhanesi'ne, yapımında en çok kullanılan malzemenin adı verilmişti; "kır mermeri," yani ahşap bir iskeletin çevresine yığılan kil öbekleri. Misafirhane kasvetli ve rutubetli bir yer olmasına rağmen geniş ve kalabalıktı. Tezgâhın arkasındaki kadın onlara ekibin geri kalan üyelerinin "balo salonunda" toplandığını söyledi. Bahsi geçen yer paçavradan bozma bir halının üstüne konulmuş el yapımı mobilyaların bulunduğu bir ahırdı, içerisi genellikle yetişkinlerden, birkaç da çocuk ve bebekten oluşan yüz kişilik bir kalabalıkla tıklım tıklım doluydu. Aslan yelesini andıran harikulade gri sarı saçlara sahip gür sesli bir adam konuşma yapıyor, iş planının önemiyle ilgili bir tür konferans veriyordu. Oradakilerden birkaçı ihtiyatlı bir tavırla hafifçe gülümseyerek yeni gelenlere doğru döndü. Tilda da onlara aynı şekilde gülümseyerek karşılık verdi. "Bu insanların çoğuyla yolculuğu ayarlarken internet üzerinden tanıştım. Daha önce onlarla hiç yüz yüze konuşmadım..."

Jack bunların belki de ömürlerinin geri kalanını birlikte geçirecekleri insanlar olduklarını düşündü. Hepsi de yabancıydı. Jack her şeyi karısına bırakmıştı ama dünyalar arası yolculuğa çıkabilecek kapasitedeki bir Ortaklık toplamanın epey beceri gerektirdiğinin de farkındaydı. Sizi gideceğiniz yere götürmek için profesyonel kaptanların yanı sıra kâşifler, kılavuzlar ve hamallar da lazımdı; bunları bulup kiralamak nispeten daha kolaydı. Fakat grubun çekirdeğini hep birlikte yüz bin dünya uzağa yerleşecek insanlar oluşturuyordu. Bunun için de birbirini tamamlayan yeteneklere ihtiyaç duyulurdu: terziler, marangozlar, fıçıcular, demirciler, tekerciler, değirmenciler, dokumacılar, mobilya ustaları. Tabii doktorlar da, hatta bulabilerseniz bir de dişçi. Başvurduğu ilk Ortaklıklarca reddedilmesinin ardından Tilda yeni bilgiler öğrenmiş, kendini bir öğretmen ve tarihçi olarak takdim etmişti. Jack ise temel çiftçilik becerilerini —fiziksel olarak öyle bir şeyin altından kalkabileceğini düşünüyordu— ve yedek tıbbi yetkinlikleri seçmişti.

Yeni yol arkadaşlarına bakarken Jack'in aklına onların da çoğunlukla kendisi ve Tilda gibi oldukları geldi. Farklı etnik kökenlerden gelmelerine rağmen hepsi de yeterince varlıklı, hevesli ve biraz da tedirgin gözükmekteydi. Bilinmeyene yelken açan orta sınıftan insanlar: Uzun Dünya öncülerinin klasik profili işte buydu. Tilda'ya göre aynı şey eski günlerin Vahşi Batısı için de geçerliydi. Çok zenginler yolculuk etmezlerdi, çünkü Esas'ta hiçbir şeyden vazgeçemeyecek kadar

rahatlan yerindeydi. Çok fakirler de en azından bunun gibi organize bir grupla beraber böyle bir işe kalkışamazlardı, zira yolculuğun masraflarını karşılayacak paradan yoksundular. Uzak Batılara gidenler özellikle de bu zorlu ekonomik dönemde sıkıntı çeken orta sınıfa mensup insanlardı.

Ayaktaki gevezenin adı Reese Henry'ydi. Jack'in anladığı kadarıyla adam bir tür satış elemanı olmasının yanı sıra boş zamanlarında bir hayatta kalma meraklısıydı⁴⁹. Henry şimdi de tuvalet planlamasından bahsediyordu. “Genç Amerikalılar bir kez daha vahşi doğaya; sokak lâmbalarının yanmadığı, cep telefonunun diğer tarafında polislerin bulunmadığı yerlere gidiyorlar. Medenileşmiş, kentleşmiş, internet bağımlısı, şımarık, kendini beğenmiş bizler şimdi en saf haliyle tabiatın ortasına atıyoruz.” Adam sırıttı. “Bayanlar ve baylar, hayatın gerçeklerine hoş geldiniz.”

[47](#) Amerikan tarihindeki ünlü bir kızılderili kadın, —çn

[48](#) 1861 yılında Birleşik Devletler'den ayrılan ve Amerikan İç Savaşı'nın ardından tekrar federal hükümete bağlanan eyaletler topluluğu, —çn

[49](#) Orj. survivalist: Özellikle Amerika'da ekonomik buhran, III. Dünya Savaşı, halk ayaklanması gibi sebeplerle medeniyetin çökeceğine inanan ve öyle bir durumda tabiattan faydalanarak yaşamını sürdürmeyi planlayan kişilere yapılan yakıştırma, —çn

Richmond Batı 10'un yegâne kitapçısı oradan geçen müstakbel öncülere yaptığı her satışta zevkten dört köşe oluyordu. Her biri kâğıda basılmış kitaplar! Ölü ağaç teknolojisi! Dikkatle saklanırsa binlerce yıl dayanacak bilgiler! Üstelik de pilsiz. Humphrey'e göre bunlar bir reklam panosuna konulabilirdi.

Humphrey Llewellyn III⁵⁰'ün elinden gelse tarih boyunca yazılmış her kitap özenle saklanır, en azından bir kopyası koyun derisiyle ciltlenerek keşişler tarafından yaldızlanırdı (veya çıplak rahibeler tarafından, Humphrey'nin tercihleri daha çok o yöneydi). Bu nedenle insanlığın şimdi bir kez daha kitap tutkunu olup çıkmasını sağlamayı umuyor, bir yandan da kasım kasım kasılıyordu. Öncü dünyalarda elektronik cihazlar yoktu, değil mi? İnternet neredeydi? Hah! Google neredeydi? Annenizin eski Kindle'⁵¹ neredeydi? Ya iPad 25'iniz? Peki ya Wickedpedia⁵²? (Humphrey sırf hoşnutsuzluğunu göstermek için Wikipedia'ya hep böyle derdi ama bunu çok az kişi fark ederdi.) Ey kâfirler, bunların hepsi buhar olup gitmişti! Tüm o süslü püslü oyuncaklar çekmecelere kaldırılmış, ekranlar ölü gözleri gibi boş bakar olmuştu.

Kitaplar —oh evet, gerçek kitaplar— raflardan âdeta uçuyordu. Uzun Dünya'da insanlık her şeye Taş Devri'nden başlıyordu. İnsanlık eski âdetleri geri kazanmalıydı. Neyi yiyip neyi yemeyeceğini, harici bir tuvaleti nasıl inşa edeceğini, tarlaları güvenli oranlardaki insan ve hayvan dışkısıyla nasıl gübreleme yapacağını öğrenmeliydi. Kuyulardan anlamalıydı. Ayakkabı yapmaktan da! Evet, nasıl demir bulacağını, nasıl grafit işleneceğini ve mürekkebin nasıl üretileceğini de bilmeliydi. O yüzden Humphrey'nin baskı makineleri durmaksızın çalışarak jeolojik haritalar ve araştırmalar, sıradan kitaplar ve yıllıklar basıyordu. Matbaacılık yitirdiği tüm o bilgilere tekrar kavuşuyordu.

Humphrey verniklenmiş deri kaplı bir cildi okşadı. Oh, eninde sonunda tüm bu bilgiler yeniden elektriğin o tehlikeli hapishanesine dönecekti. Fakat kitaplar yeteri kadar sabretmişti ve şimdilik gün onların günüydü.

O sırada Richmond Batı 10'un başka bir kısmında Ortaklıkların kalan boşlukları doldurmak için tutacak adam aradıkları bir tür işçi pazarı vardı. Franklin Tallyman da tabelasını başının üstünde tutarak kalabalığın arasında dikkatle ilerliyordu. Hava sıcaktı ve Frank keşke daha fazla su içmiş olsaydım diye yakmıyordu.

Yanına orta yaşlı bir adamın liderliğindeki küçük bir grup yaklaştı. “Siz Bay Tallyman mısınız? Hani şu demirci? Özgeçmişinizi Kır Mermeri Misafirhanesi'nde gördük.”

Adam kafa salladı. “Evet, bayım. Benim.”

“Ortaklığımızı tamamlamaya çalışıyoruz.” Adam elini uzattı. “Adım Green. Jack Green. Bu beyefendi de kaptanımız Bay Batson. Tallyman bir Karayip ismi, öyle değil mi?”

“Hayır, bayım. Bildiğim kadarıyla sadece bir Karayip mesleği⁵³. Tabii yanılıyor da olabilirim; orada hiç bulunmadım. Ben Birmingham doğumluyum, Alabama'dakinde değil; İngiltere'dekinde. Yani orijinalinde ve en iyisinde.” Adamın bu esprisi boş bakışlarla karşılandı. “Demek özgeçmişime baktınız.”

Tedirgin görünen bir kadın öne çıktı. “Sahiden de tüm o dediklerinizi yapabilir misiniz? Bronz üretebilir misiniz? Öyle bir şey yapabilen birileri kaldı mı ki?”

“Evet, hanımefendi. Batı 1'de işlerini iyi bilen demircilerin yanında dört sene çıraklık yaptım. Demir söz konusu olduğundaysa eğer sıfırdan üretiyorsam tek ihtiyacım demir cevheridir. Kendi ocağımı ve fırınımı inşa edebilir, tel çekebilirim. Bu arada elektrikten de iyi anlarım; bana bir su değirmeni temin ederseniz bölgenizi elektrikle donatabilirim. Oh, tabii silah da: işinizi görecektir bir msket tüfeği üretebilirim, modern tasarımlarla yarışamaz ama avlanmak istediğinizde işinizi görür.

“Üç yıllık bir sözleşme arıyorum.” Franklin sunumuna giderek ısınyordu. “Egemenlik yönetmeliği gereği üçüncü yılın sonunda Amerikan vatandaşlığı kazanacağım. Siz de o zamana kadar ortalamanın çok üstüne çıkmış olacaksınız, bayanlar baylar.” Adam not defterinin bir sayfasını açıp onlara gösterdi. “Bu da bana ödemeniz gereken ücret.”

Yeni hudutların müstakbel vatandaşları arasından hayret nidaları yükseldi. “Bu ücret pazarlığa açık mı?” diye sordu Green.

“Sadece arttırabilirsiniz. Depozitoyu Öncü Desteği'ne yatırabilirsiniz. Oh, ayrıca bir çırak yetiştirmemi isterseniz çırağın faydadan çok külfet getirecek olması sebebiyle ilave ücret ödemeniz gerekir.

Adam gruptaki kuşkulu yüz ifadeleri karşısında gülümsedi ve fazla üzerlerine gitmemeye karar verdi. Hepsi de iyi insanlara benziyordu. Tek amaçları havanın temiz olduğu bir dünyada rahatça yerleşebilecekleri, komşularına güvenebilecekleri, daha iyi bir gelecek beklentisiyle her şeye baştan başlayabilecekleri bir yer bulmaktı. Tıpkı diğer herkes gibi. Zaten insanların hayali *hep* bu olmamış mıydı? Gruptakilerin çocukları bile geleceğe umutla bakıyordu.

“Bakın, Bay Green. Sizin gibi ben de dersimi çalıştım. Ortaklığınızın tanıtımını okudum ve girişiminizi baştan aşağı planlamış olduğunuzu görebiliyorum. Bir doktora, marangoza ve kimyagere sahipsiniz. Tarzınız hoşuma gitti. Bugün alacağım tek teklif sizinki olmayacak ama sizler işini iyi bilen ve akli başında bir gruba benziyorsunuz. Beni kabul ederseniz size seve seve katılırım. Anlaştık mı?”

Anlaştılar.

Franklin o akşam eşyalarını ve demir içermeyen aletlerini toparlayarak çıkacağı yolculuğa hazırlandı. Artık tek yapması gereken yolculuk boyunca sırrını sakladığından emin olmaktı ve bu da Adımlayıcısına patates koymadan adımlamaması gerektiği anlamına geliyordu.

Franklin doğal adımlayıcıları internette duymuştu. Sonra Batı 1'de bulunduğu bir gece sırf deneme amacıyla patatesi kutudan çıkarıp —yani kutunun gücünü kesip— adımlamayı denemişti. Denemesi işe yarayınca da hayret etmişti. Ama işin asıl garip tarafı hâlâ bir kutuya ve kutunun üstündeki şalteri kaydırmaya ihtiyaç duymasıydı. Anlaşılan adımlamak için o tıkrıtyı işitmesi gerekiyordu. Bu ne kadar tuhaf bir durumdu, değil mi?

Evet, kendisi gibi insanların söylentisini duymuştu. Ve öylelerinin —ucube veya anormal biriymişsiniz gibi— dövüldüğüne dair söylentileri de. O nedenle yolculuk boyunca kimseyle muhatap olmayacak, yeri geldikçe patatesi değiştirecek, midesi bulanıyormuş gibi yapacak, yani kısacası tüm kurallara uyacaktı. Bir kez alışkanlık edindiniz mi bu şekilde yaşamak pek de zor değildi.

Yine de insan ister istemez etrafındaki insanların kaçının daha böyle rol yaptığını merak ediyordu.

Franklin o gece rüyasında sıcak demirhaneleri ve uzak tepeleri görerek iyi bir uyku çekti.

Third) o kişinin dedesiyle ve babasıyla aynı ön ismi taşıdığıını gösteriyor, —çn

[51](#) Amazon.com şirketince e-kitapların okunması için satışa sunulan bir tablet bilgisayar markası, —çn

[52](#) Ünlü internet ansiklopedisi Wikipedia'nın ismindeki “Wiki” yerine “Wicked (fena, yaramaz, habis)” getirilerek yapılmış bir kelime oyunu. —çn

[53](#) Tallyman: Eski zamanlarda hesap kitap işlerini yürüten bir meslek grubu; çeteleci. —çn

Üçüncü Gün (Richmond Batı 10'dan beri).

Daha şimdiden üç gün geçti! Ama Kaptan Batson Buz Kuşağı'nı aşmamızın yüz günümüzü alacağını söylüyor. Ondan sonra da Maden Kuşağı'nı (artık o her neyse) aşmamız aylar sürecekmış. Kış gelmeden önce gideceğimiz yere varmamız gerekiyor. Ve kış tüm dünyalara geliyor.

Her günün yaklaşık altı saatini dakikada bir kez adımlamakla geçiriyoruz. Sürekli mide bulantısı çekmemek için hap alıyoruz ama yine de zorlanıyoruz. Bizi yer seviyesinin dünyadan dünyaya fazla değişmediği yerlerden geçirmeye çalışıyorlar. Aşağıya düşerseniz elektrik çarpmış gibi oluyorsunuz ve ayak bilekleriniz yerin on santim altına denk geldiği takdirde adımlayamıyorsunuz. Ama iki yüz insanın bavullarıyla ve eşyalarıyla birbiri ardına gözden kaybolmasını ve bir sonraki dünyada belirmesini tekrar tekrar izlemek harika oluyor.

İnternete bağlanmayı özlüyorum.

Telefonumu özlüyorum!!!

Okulu özlüyorum. Ya da en azından oradaki bazı arkadaşlarımı. Diğerlerini ise pek değil.

ROD'U DA ÖZLÜYORUM. Bazen saçma sapan davransa da.

Ponpon kızlık yapmayı özlüyorum.

Babam hoşlandığım şeyleri de yazmam gerektiğini söylüyor. Yoksa torunları bu günlüğü okurken pek eğlenmezlermiş. Torunlar mı!? Daha çok bekler.

Beşinci Gün.

Kamp yapmaktan hoşlanıyorum!

Batı 5'teyken ara sıra yapardık ve öncülük derslerinde de yaptığımız oldu. Ama burada çok daha eğlenceli.

Yolculuk başladıktan bir iki gün sonra Doak adlı bir aileyle dostluk kurduk, ikisi erkek ikisi kız dört çocukları var ve benim kızların yanında kalmam konusunda anlaşıldı. Adları Betty ve Marge. Her akşam bir pijama partisi gibi geçiyor!

Artık ateş yakabiliyorum! Alevleri başlatmak için bir lensim var. Ayrıca hangi çalı çırpının ve tahtanın daha iyi yandığını biliyorum. Yabani ot, bitki kökü, mantar gibi yiyecek şeyler bulabiliyorum. Fındıkları, meyveleri ve başka şeyleri de biliyorum ama şimdilik bunların mevsimi değil. Eski dikiş ipliklerinden ve hatta ısırgan otu sapından olta misinası yapabiliyorum. Nerede balık bulunacağını da biliyorum. Süper.

Bay Henry bugün bize nehirde alabalık kapanı yapmayı öğretti. Duvarları olan bir tür havuz kuruyorsun. Balıklar da onun içine yüzüp kapana kısıyorlar. Bay Henry balıkları tutup kayalara vururken sırtıyor. Benimse ağlayasım geliyor. Bay Henry biz gençlerin böyle şeyleri de öğrenmesi gerektiğini söylüyor.

Marge Doak eskiden bir ponpon kızmış! Birlikte rutinleşmiş hareketlerimizi çalışıyoruz.

Sekizinci Gün.

Dün bir dizi buz dünyasına ulaştık.

Bir patikadan gidiyoruz. Etrafta imleçler ve küçük küçük höyük falan var. Otoyol işaretleri gibi

kaçıncı dünyada olduğunuzun yazdığı tabelalar ve ıvır zıvır zulaları da. Hatta oradan kimin geçtiğine bağlı olarak Doğu'ya veya Batı'ya götürülmesi için mektuplarınızı koyabileceğiniz küçük kutularla bile karşılaşırız.

Neyse, bir ara İLERİSİ BUZ yazan bir tabelaya rastladık. İlk bir iki günde birkaç Buz Ça dünyasından geçtik ama teker teker. Zaten isterseniz oralarda fazla oyalanmadan adımlayabiliyorsunuz. Ama sonra onlardan koca bir diziye geldik. Hep beraber durmamız gerekti. Hamallar bize Kutup paltoları, pantolonları, kar maskeleri falan dağıttılar. Ertesi sabah Kaptan Batson bizi sekizli onlu gruplara ayırıp hepimizi iplerle birbirimize bağladı. Bebeklerin de sıkı sıkıya kundaklanıp parmaklarından hiçbirinin dışarı çıkmadığından emin oldu.

Adımlamamızla birlikte gözlerimiz kamaştı. Parlak mavi gökyüzünde hiç bulut yoktu ve etrafta fazla buza da rastlanmıyordu. Ama ayaklarımın altındaki toprak kaya gibi kaskatı donmuştu. Sonra soğuk içime işleyerek minicik iğneler gibi yanaklarıma battı.

Sonra tekrar adımladık. Ve tekrar. Daha başka kış dünyalarından geçtik. Bazen geldiğimiz yerlerde tipiye veya kar fırtınasına yakalanıyorduk. Bazen de hava birazcık ısınıyordu ve toprak çamurlu olduğu için yürüyünce arkamızda ayak izleri bırakıyorduk. Bir de her tarafı eğri büğrü olan tuhaf tuhaf cüce ağaçlara rastladık. Hele o ufak sinekler yok mu! Boynuzları bir avizeye (bu kelimeyi babam söyledi) benzeyen kocaman bir geyik gördüm. Ben Doak bir kıllı mamut gördüğünü söylüyor ama hiç kimse onun dediklerine inanmıyor.

Bu kadar güneşe, Richmond'a işte bu yüzden, yani Batı'ya yürüyebilmek için geldik. Çünkü Esas Dünya bir Buz Kuşağı'nın ortasında. Buz Çağı'nın sürdüğü dünyaların arasında olduğu için adımlamak istiyorsanız buzulların güneyine inmeniz gerekiyor. Fakat buz örtüsünden uzakta bile tüm dünya soğuktan etkileniyor.

Soğukta geçirdiğimiz o ilk geceden sonra bazı insanlar kendilerine *bundan* hiç bahsedilmediğini söyleyip geri döndüler. Ama tabii ki bahsedilmişti ve söylenenleri iyi dinlemeleri gerekirdi.

Yirmi Beşinci Gün.

Geceleri küçücük çadırların içine doluşmamız gerekiyor. İçerisi biraz dar oluyor. Üstelik bunlar bize yabancı insanlar. Marge Doak fena değil ama Betty'nin diş aralarını karıştırma huyu var. Üstelik horluyor da.

Annem tüm yemek pişirme ve temizlik işlerini kadınların yapması gerektiğini söyleyen Bay Henry'yle kavgaya tutuştu! Kaptan Batson idarenin Bay Henry'de olmadığını söylüyor. Ama babamın dediklerine bakılırsa bunu onun yüzüne karşı söylemiyormuş.

Başımızdan dert tasa hiç eksik olmuyor yani!

Kırk Üçüncü Gün.

Başımızdan geçenleri yazmayı unutup duruyorum. Çok yoruluyorum. Hem olup biten çok şey var.

Buz dünyalarının ortalarına varınca eve daha çok benzeyen yerlere, yani "buzularası" (bunu da babam söyledi) dünyalara geliyorsunuz. Buzularası dünyalar ağzına kadar hayvan dolu. Sonradan at olduklarını anladığım kocaman sürüler gördüm. Komik görünen inekler, antiloplar ve develer de var. Develer yahu! Babama göre bu hayvanlar büyük ihtimalle insanlar gelmeden önce Amerika'da da yaşamış. Kurtlar. Çakallar. Yaban geyikleri. Kervan çullukları. Ayılar! Kaptan

Batson, koruluklarda bozayıların yaşadığını söylüyor. Biz de oralardan uzak duruyoruz. Her yer yılan dolu; bastığın yere dikkat etmen gerekiyor. Kargalar, kuzgunlar, hindi akbabaları, baykuşlar. Gündüzleri kuş seslerini, geceleri de suya yakın bir yerdeyseniz kurbağa vıraklamalarını ve sinek vızıltılarını dinliyorsunuz. Erkekler bazen ava çıkıyorlar. Tavşan, ördek, hatta antilop avlıyorlar.

Armadillolar da var! Hayvanat bahçesindekiler gibi değil; bunlar iri iri. Babam onların evrim geçirdikleri Güney Amerika'dan buraya gelmiş olabileceklerini söylüyor. Anlaşılan insanlar Amerika'da maymun da görmüşler. Bazen kıtalar birleşiyormuş ve bu hayvanlar karşıya geçiyormuş. Bazen de geçmiyormuş. Kimse kesin bir şey bilmiyor. Hiç kimsenin elinde bu dünyaların haritası yok.

Bazı dünyalarda hiç ağaca rastlamıyoruz. İşte o zaman ateş yakmak için "bufalo kırmıkları" toplamamız gerekiyor. *Yani dışkı!!* Bunlar güzel yanıyor ama çıkan kokuyu herhalde tahmin edebilirsin, canım.

Bir de her şeyin kül gibi olduğu komik dünyalar var. Çöller falan işte. Sadece bir dünya genişliğindeki yerler. Eğer buralar tehlikeliyse genelde tabelalar oluyor. İşte o zaman şapkalarımızı takmamız ve ağızımızı filtrelerle kapatmamız gerekiyor. Kaptan Batson bu dünyalara Jokerler diyor.

Bazen daha önce başka insanların buldukları yerler görüyorsun. Kırık dökük mekânlar, kulübe harabeleri, yanıp kül olmuş kızılderili çadırları. Hatta yere çakılmış haçlar. Bay Batson'ın dediği gibi Uzun Dünya'da en iyisini ummak yetmiyor.

Altmış Yedinci Gün.

Ben Doak hastalandı. Temiz olup olmadığı kontrol edilmemiş bir su çukurundan su içti. Öyle yerler bufalo sidiğiyle kirlenmiş olabiliyor. Ben'i iyileşmesi için antibiyotiğe boğdular. Umarım iyileşir. Daha önce de birkaç kişi hastalandı ama hiçbiri ölmedi.

Geri dönen başkaları da oldu. Kaptan Batson dil dökerek onları ikna etmeye çalışıyor. Bay Henry ise gülerken onlara korkak diyor. Ben hata yaptığını itiraf etmenin korkaklık olduğunu düşünmüyorum. Bana sorarsanız öyle bir şey cesaret ister.

Burada yaşayan ve herhalde daha önce insanlarla hiç karşılaşmayan bu hayvanlara çok tuhaf görünüyor olmalıyız. Buralara kadar gelip de her şeyi altüst etmeye ne hakkımız var?

Yüz İkinci Gün.

Buz Kuşağı'nı geride bıraktık! Üstelik programın sadece iki gün gerisindeyiz! Otuz altı bin dünya boyunca yolculuk ettiğimizi, ama yatay olarak sadece birkaç kilometre gittiğimizi düşünmek çok tuhaf. Eh, şimdi bu Dünya'da ciddi bir yolculuğa çıkarak birkaç yüz kilometre kuzeydeki New York Eyaleti'ne gideceğiz. Sonra yerleşeceğimiz yere kadar aşağı yukarı altmış bin dünyayı daha adımlayacağız.

Yürümemiz gerektiğini sanıyordum. Ama hayır! Burada yerleşik bir kasaba var. Şey, daha doğrusu ticaret merkezi olarak kullanılan bir köy. Orada Buz Kuşağı teçhizatımızı Maden Kuşağı dünyaları için daha uygun eşyalarla değiştirebileceğiz.

Üstelik bizi bir de yük katarı bekliyor! Babamın Conestoga dediği üstü kapalı kocaman yük arabaları. Tekerlekli teknelere benzeyen bu şeyleri atlar çekiyor, komik görünen atlar ama gene de atlar. Burada gereken demiri yapacak bir dökümhane var ve arabaların tekerlekleri otomobil

lastiklerine benzer bir şeyle kaplı. Onları görür görmez sevinçle bağrışarak koşturduk! Conestogalar! Acaba onlara binmek helikopterle uçmaktan daha mı eğlenceli olacak?

Yüz Doksan Dokuzuncu Gün.

Babamın deyimiyle Dünya Batı Yetmiş Bin Küsur'dayız. Bunları sabahın erken saatlerinde, henüz kamp toplanmamışken yazıyorum. Geçen gece yetişkinler geç saatlere kadar uyumayıp angarya işler konusunda tartıştılar. Onlar öyle grup toplantılarında birbirlerine laf yetiştirirlerken biz çocuklar kısa bir süreliğine de olsa sıvışıp gidebiliyoruz.

Kötü şeyler yaptığımızdan değil hani. Şey, en azından çoğunlukla kötü şeyler yapmadığımızdan. Biz genelde

(Durup düşün. Doğru sözcüğü ara.)

seyrediyoruz. Evet, işte bu. Seyrediyoruz. Burada angarya işlerden ve bize zorla öğretmeye çalıştıkları derslerden başka bir şey olmadığı için babamın birer zombiye dönüştüğümüzden endişelendiğini biliyorum. Ama bu öyle değil. Dikkatimizi dağıtacak hiçbir şey olmayınca öylece oturup seyrediyoruz. O yüzden bu kadar sessiziz. Beyinlerimiz pelte gibi olduğu için değil. Seyrettiğimiz için.

Ve yetişkinlerin görmedikleri şeyler görüyoruz.

Okuduğum evrim kitaplarından hiçbirine uymayan bazı çok garip hayvanlar ve bitkiler.

Yetişkinler bu sıkıcı, kurak Maden Kuşağı dünyalarının arasındaki Joker Dünyalar'ın genellikle ölü olduğunu sanıyorlar. Ama öyle değil. İnanın bana.

Tabii bir de Griler var.

Turuncu renkli olmalarına rağmen biz onlara öyle diyoruz. Kılılı küçük çocuklara benziyorlar ama birine yakından bakarsanız ve turuncu apış arasındaki malafatı görürseniz çocuk falan olmadıklarını anlarsınız. Gözleri de çizgi filmlerdeki uzaylılarınkı gibi kocaman. Kampın etrafında bir belirip bir kayboluyorlar. Geldikleri gibi gidiveriyorlar. Belli ki adımlıyorlar.

Adımlayabilen hayvanlar!

Uzun Dünya herkesin sandığından daha garip. Babamın sandığından bile. Hatta Kaptan Batson'ın. Hatta Bay Henry'nin.

Özellikle Bay Henry'nin.

İki Yüz Seksen Birinci Gün.

Aylardan kasım mı? Babama sorsam bilir.

Başardık!

Dünya Batı 100,000'e vardık! Veya biz kaşarlanmış öncülerin deyimiyle Emektar Yüz Binlik'e. Mısır Kuşağı'nın başlangıcına.

Emektar Yüz Binlik'te bir *hediyelik eşya dükkânı* var. Oradan tişörtler ve fincanlar satın alabilirsiniz. Üzerlerinde "Tâ Emektar Yüz Binlik'e Kadar Adımladım," yazan şeyler. Ama etiketlerinde "Made in China" yazıyor!

Dünyalar bir süredir değişiyordu. Yeşillenip nemleniyordu. Farklı hayvan türleri görüyorduk. Daha da önemlisi *ağaçlar*. Bir koloni, bir kasaba ve geri kalan ne varsa yapmak için diğer her şeyden çok ağaç ve tahta lazım. Zaten o yüzden böyle uzaklara kadar yol almamız gerekiyordu. Maden Kuşağı'nda yeterince ağaç bulunmuyor. Buradaysa her yer kırlarla, yağışlarla ve ağaçlarla dolu. Burası iyi bir tarım alanı. Hiç kimse Mısır Kuşağı'nın ne kadar sürdüğünü bilmiyor.

Buralarda boş alandan bol bir şey daha yok ve her yerin kısa bir sürede dolup taşması zor gözüküyor.

Neyse, artık buradayız. Bunu kanıtlamak için de dükkânın arkasında tıpkı evdeki gibi yeni çıkmış mısırların ve otlayan koyunların olduğu bir çift tarla duruyor. Koyunlar! Babam onların Esas'tan buraya kadar adımlamış insanlarca getirilen kuzulardan ürediklerini söylüyor, çünkü bilinen dünyaların hiçbirindeki Kuzey Amerika'da yerli koyun yokmuş.

Dükkânda biz çocukların başına üşüştüler. Biranın yanında posası bol ev yapımı limonataları vardı. Daha önce hiç o kadar lezzetli bir şey içmemiştim. Bize Doğu'da, Esas'ta ve Aşağı Dünyalar'da neler olup bittiğini sordular. Biz de gevezelik ederek ve atıp tutarak onlara kendi yolculuğumuzun öyküsünü anlattık. Anlaşılan bu yolculuklar her sene biraz değişiyormuş.

Kendini Hermione Dawes olarak tanıtan bir İngiliz kadın öykümüzü kütüphaneye benzer küçük bir yerde kocaman bir deftere kaydetti. Kütüphane öyle kayıtlarla doluydu. Bayan Dawes anneme hayattaki amacının duyduklarını yazmak olduğunu, kaydedecek gerçek bir tarihin bulunduğu böyle bir yerde yaşamaktan büyük zevk aldığını söyledi. Herhalde ömrü boyunca burada kalacak ve gelip geçenlerin anlattıklarını yazacak. İnsanlar çok tuhaf olabiliyorlar; ama o hayalinden memnunsa bence bir sorun yok. Bu arada sanırım bir kadın kovboyla evliymiş.

Alışveriş de yaptık! Ne büyük bir lüks.

Son olarak yetişkinler talep ettikleri toprakları sicil kütüğüne kaydettirmeye gittiler. Burada her birkaç yılda bir değişen ve yola çıkmadan önce Esas'tan satın aldığımız toprak imtiyazlarını denetleyip onaylamakla görevli Birleşik Devletler hükümet yetkililerinden biri var. Nereye gideceğimizi belirlemek için hep beraber talep formlarını karşılaştırdık. Yetişkinlerin rastgele bir dünya seçtiler ve onlara Batı 101,753 denk geldi. Yani bir haftalık rahat bir gezinti. Tekrar bir araya geldiğimizde, grubumuzda Doakların yanı sıra Harry Bergreen ile kemani da vardı. İşte buna çok sevindim. Melissa Harris idare ederdi ama Reese Henry'ye kafam bozuldu. Toplamda yüz kişiydik.

Ve tekrar yola koyulduk. Adımlayıp kamp kurarken Kaptan Batson'ın koltuklarını kabartacak bir disiplin gösterdik. Ama Bay Harris çamaşır yıkamaya yine yardım etmedi.

Bir hafta sonra 101,753'e vardığımızda yağmur yağıyordu. O yüzden aramızda bakıştık, kendi gruplarımızın içinde el ele tutuştuk ve bir kez daha adımlayıp günlük güneşlik bir havaya kavuştuk.

Koca bir dünyayı bir diğerine işte o şekilde tercih ettik. Oraya vardığımızda hava güneşli olduğu için! 753'teki Avustralya'da elmastan dağlar bile olsa artık bilemeyecektik. Ama zaten bunun bir önemi yoktu. Dünya Batı 101,754: *bizim* Dünyamız. Artık evimizdeyiz!

Uçuşun o ilk ikindi vakti *Mark Twain* tekrar tekrar adımlarken her bir geçiş Joshua'nın omuriliğinden aşağı heyecan verici bir ürperti yayılmasına sebep oluyordu. Lobsang, gemisinin kapasitesini keşfettikçe adımlama oranı da yavaş yavaş artıyordu. Joshua bilgisayarın dünyametreler dediği, tüm kamaraların duvarlarına yerleştirilmiş küçük monitörleri kullanarak geride bıraktıkları dünyaları sayabiliyordu.

Hava gemisi adımlarken bir yandan da yatay olarak yol alıyor, batıdaki Avrasya'ya doğru ilerliyordu. Joshua monitörlerdeki küçük harita göstergeleri sayesinde izledikleri rotayı gözlemleyebiliyordu. Buldukları konum yıldızlara bakarak belirlense de üzerinden geçtikleri bu keşfedilmemiş dünyaların arazi yapısı sadece varsayımlara dayanıyordu.

Gözlem güvertesinde Joshua'nın karşısında oturan Lobsang o plastik tebessümünü ediyordu. İkisinin de elinde birer bardak kahve vardı, Lobsang de kahvesini yudumlarken Joshua robotun karnında bir tankın dolduğunu düşünüyordu.

“Yolculuk nasıl?” diye sordu Lobsang.

“Şimdiye kadar iyi.” Aslında iyiden de öteydi. Joshua'nın Esas'ı geride bıraktığı her seferinde olduğu gibi oradayken kaçınılmaz bir şekilde tecrübe ettiği bunalma hissi çabucak geçiyordu. Joshua büyürken o baskının tam olarak farkına varmamıştı; tâ ki ondan kurtulana dek. Genç adam, bunun nedeninin diğer zihinlerle, öteki insanların bilinçleriyle tıka basa dolu bir dünyanın baskısı olduğu fikrindeydi. Görünüşe bakılırsa bu sezgisi son derece hassastı; uzaktaki komşu dünyalardayken yakınlarında birileri, hatta küçük bir grup bile belirlediğinde hemen anlardı. Fakat Joshua telepatiye benzer bu garip yetenekten —veya sakatlıktan— Rahibe Agnes dışında hiç kimseye bahsetmemişti ve buna Memur Jansson da dâhildi. Şimdi onu Lobsang'le de konuşmamayı seçiyordu. Buna rağmen özgürlük, o özgürlük hissi geri gelmişti. Aynı şey karşıdaki bir sıradağdan devasa ve kadim bir çanın çınlaması gibi belli belirsiz algılayabildiği, ona çok uzak bir zihni hatırlatan Sessizliğin kendine has farkındalığı için de geçerliydi... Tabii Lobsang şimdi yaptığıının aksine konuşmadığı zamanlarda.

“Mümkün olduğu kadar batıya uzanan enlem hattından gideceğiz. Saatte elli kilometrelik bir sürati rahatlıkla koruyabiliriz. Bu sakin tempo bize yeter; nasılsa keşif amacıyla burada bulunuyoruz. Bu da bizi birkaç hafta içinde Birleşik Devletler'in izdüşümüne ulaştıracaktır...”

Joshua Lobsang'in suratının yetersiz bir özel efekt animasyonu gibi pek de gerçekçi olmadığını düşündü. Fakat Lobsang'in bu fantastik aracın içindeki şaşırtıcı düşlerinde, Joshua tuhaf bir şekilde ona giderek daha fazla ısınıyordu.

“TransDünya'daki görüşmemizin ardından Ev'e geri döndüğümde hakkında epey bilgi edindim, Lobsang. İnsanlar herhangi bir süper bilgisayarın açılır açılmaz yapabileceği en akıllıca şeyin bir daha kapatılmamasını sağlamak olduğunu söylüyorlardı. Söyledikleri bir diğer şey de reenkarnasyon geçirmiş Tibetli öyküsünün tam da o amaçla, yani seni kapatmamaları için uydurduğun bir masal olduğuydu. Bunu hep birlikte oturup konuştuk ve Rahibe Agnes eğer bir bilgisayar kapatılmamayı arzuluyorsa bu onun bir benlik bilincinin, dolayısıyla da bir ruhunun olduğu anlamına gelebileceğini söyledi. Papa'nın sonradan buna karşı bir hüküm verdiğini biliyorum ama Rahibe Agnes'tan sonra o Vatikanlının ne dediği umurumda bile değil.”

Lobsang söylenenleri düşündü. “Günün birinde Rahibe Agnes'la tanışmayı dört gözle

bekliyorum. Demek istediğini anladım. Teşekkür ederim, Joshua.”

Joshua tereddüde kapıldı. “Bana teşekkür ederken belki bir soruya da cevap verebilirsin. Bu sahiden *sen* misin, Lobsang? Yoksa sen şu anda Esas'ta, MIT'deki bir bilgisayar sunucusunda mısın? Bu anlamlı bir soru mu?”

“Oh, kesinlikle öyle. Joshua, Esas'tayken pek çok bellek deposuna ve işlemci bankasına dağılmış vaziyetteyim. Bu kısmen güvenlik, kısmen de veri toplamada ve işlemede verimlilik ve etkinlik sağlama amacıyla böyle. İsteseydim *benliğimin* çok sayıdaki merkeze, farklı bilinç odaklarına dağıldığını farz edebilirdim.

“Ama ben insanım. Ben Lobsang'im. Kemikten yapılmış bir mağaradan, tek bir bilinç mahallinden dışarı bakmanın nasıl bir şey olduğunu hatırlıyorum. Ve kendimi o şekilde muhafaza ettim. Benden yalnızca bir tane var, Joshua. Tek bir Lobsang var ama pek çok dünyaya dağılmış yedek bellek depolarım da mevcut. Ve o “ben” bu yolculukta seninle birlikteyim. Kendimi bütünüyle görevimize adadım. Bu arada içinde bulunduğum süre boyunca bu gezici birim de “ben” oluyorum, tabii “benim” hava gemisini uçurmaya yetecek kadarlık bir kısmım bu kabuğun dışında kalıyor, o ayrı. Bozulacak veya kaybolacak olursam Esas Dünya'daki yedek bir kopyam devreye girecek ve gemideki bellek depolarından kurtarabildiğin kadarıyla senkronize olacak. Ama öyle bir durumda ortaya başka bir Lobsang çıkacak; beni hatırlamasına hatırlayacak ama o “ben” olmayacak... Umarım yeterince izah edebilmişimdir.”

Joshua anlatılanlara kafa yordu. “Standartlara uygun bir insan olduğuma seviniyorum.”

“Eh, pek öyle sayılmazsın ama olsun,” dedi Lobsang şaka yollu. “Bir de artık yola çıktığımızı göre kongre keşif gezisi katliamı hakkındaki raporumu yetkililere ulaştırdığımdan emin olabilirsin. Ve tabii tedbir amacıyla güvenilir bulduğum gazetelere de iletebilirsin. Bunların arasında Uzun Dünya fenomeninin tüm araştırmacılarına hitap eden *Fortean Times*⁵⁴ da var. Kamaradaki ekrandan derginin eski sayılarına erişebilirsin... Yani her şey halloldu. Anlaşma anlaşmadır.”

“Teşekkürler, Lobsang.”

“Neyse, sonuçta öyle veya böyle yola çıktık! Bu arada kahve makinesi seninle konuşursa şaşırma. Ortaklarımızdan birinin üzerinde çalıştığı bir yapay zekânın beta testi yapılıyor. Oh, bir de kedilere karşı bir rahatsızlığın var mı?”

“Beni hapşırtırlar.”

“Shi-mi hapşırtmaz.”

“Shi-mi mi?”

“TransDünya için bir diğer ilk. Bu gondolun boyutlarını gördün; içinde ulaşılması zor olan pek çok berbat yer var. Haşaratlar başımıza iş açabilir. Yere indiğimizde sabitleme kablolarımızdan tırmanarak gemiye çıkmaları zor olmaz. İhtiyaç duyduğumuz son şey kabloları kemiren bir fare. O yüzden işte sana Shi-mi. Gel bakayım, pisi pisi.

Güverteye bir kedi girdi. Kıvrak ve sessiz yaratık neredeyse inandırıcıydı. Fakat her bir yeşil gözünde bir LED parıltısı vardı.

“Bu dişi kedi,”

“Dişi mi, Lobsang?”

“İstenmesi halinde insana optimal bir huzur hissi veren hoş bir mırıltı çıkarabilir. Fareleri kızılötesi görüşüyle izleyebilir ve harika bir işitme duyusuna sahiptir. Avını düşük bir elektrik akımıyla sersemletebilir, küçük bir yiyecek ve su haznesinin bulunduğu karın boşluğuna

yutabilir, sonra da güvenli bir yere konulana dek farenin rahatça yaşayabileceği ufak bir vivaryuma nakledebilir.”

“Bir fare için bu kadar uğraşmaya değer mi?”

“Budist âdetleri böyle gerektirir. Bu prototip, temiz ve hijyenik olup avına zarar vermez ve genel anlamda evcil bir kediden beklediğin çoğu davranışı sergiler; tabii stereo kulaklıklarının üstüne kaka yapmak dışında, bana söylendiği kadarıyla bu yaygın bir şikayetmiş. Oh, bir de varsayılan ayarlarında senin yatağında uyur.”

“Robot bir gemide robot bir kedi ha?”

“Avantajları yok değil. Tıpkı gezici birimimdeki gibi onun da jelden yapılmış bir beyni var ve sıradan bir kediden çok daha akıllı. Ayrıca tüyleri sentetiktir. Seni hapşürtmayacağına söz veriyorum.”

Adımlama aniden sona erdi ve Joshua ileri doğru fırlamışçasına tuhaf bir sarsıntı hissetti. Güverte ışıkla doldu. Joshua pencerelerden dışarı baktı. Belli ki güneşli bir dünyaya gelmişlerdi. Güneşli fakat buzla kaplı bir dünyaya.

“Niye durduk?”

“Aşağı bak. Dolaplarda dürbünler var.”

Beyazlıktaki çok renkli ufak bir nokta netleşerek kubbe biçimli fosforlu turuncu bir çadır ile üzerlerindeki kalın Kutup kıyafetleriyle cinsiyetsiz birer Doughboy'a benzeyen bir çift insan halini aldı. Buzun üstüne portatif bir kazı iskelesi kurulmuştu ve bir Amerikan bayrağı yakındaki bir direkte gevşek bir şekilde asılı duruyordu.

“Bilim insanları mı?”

“Rhode Island'dan gelen bir üniversite ekibi. Biyotayı inceleyip buz numuneleri falan topluyorlar. Doğal olarak insanlara dair karşılaştığım tüm izleri kaydediyorum. Bu baylarla karşılaşmayı bekliyordum ama belirledikleri nominal hedeften birkaç dünya uzağa gelmişler.”

“Yine de onları buldun.”

“Görme duyum tanrısal, Joshua.”

Aşağı bakmakta olan Joshua, üniversitelilerin ansızın tepelerinde beliren koca bir balina benzeri hava gemisini fark edip etmediklerinden emin değildi. “Yere inecek miyiz?”

“Öyle bir şey hiçbir amaca hizmet etmez. Ama yine de inmeden onlarla konuşabiliriz. Bir dünyanın herhangi bir yerinden yayın yapmamıza ve almamıza imkân tanıyacak orta —ve kısa— dalga telsizlerden tut da... eh, daha basit cihazlara kadar geniş bir iletişim ekipmanı yelpazesi taşıyoruz. Donanma istihkakı bir helyografımız, hatta bir megafonumuz bile var.”

“Bir megafon ha! Demek Yehova gibi gökyüzünden gümbür gümbür konuşabilirsin, öyle mi?”

“Tüm bu ekipmanlar yalnızca gerekli durumlarda kullanılmak için burada, Joshua. Her davranış sembolik bir anlam taşımaz.”

“Ama her insan davranışı sembolik bir anlam taşır, Ve sen de bir insansın, değil mi, Lobsang?”

Lobsang'in hiçbir uyarıda bulunmaksızın adımlamaya devam etmesiyle birlikte hafif bir sarsıntı yaşandı. Araştırma kampı bir anda yok oldu ve dünyalar birbiri ardına önlerinden geçip gitti.

Joshua hava gemisindeki ilk gecesinin ardından kendini elmaslarla doluymuş gibi hissederek uyandı. Gemi düzenli olarak adımlıyor, çeşitli mekanizmalarının sesi bir kedinin mırıltısını

andırıyordu. Joshua o mirıltının sahiden de bacaklarının üstüne kıvrılıp yatmış kediden çıktığını fark etti. Onun kıpırdanmasıyla birlikte kedi ihtışamlı bir şekilde yerinden kalktı, gerindi ve sıçrayarak oradan uzaklaştı.

Joshua karnından gelen gurultuların etkisiyle yemekhaneyi keşfe çıktı.

Bugünlerde komşu dünyalarda doğru düzgün bir yemek bulmak Joshua için oldukça kolaydı; onu ismiyle ve şöhretiyle tanıyan öncü adımlayıcılar Joshua'yla karşılaşmaktan hoşlanırlar ve ona bir maskot muamelesi yaparlardı. Kervansaraylarda, yani yakınlardaki Dünyalarda hızla türeyen yolcu barınaklarında yemek yemesi için istemesi yeterliydi. Fakat Rahibe Agnes eskiden beri beleşçiliğın karın doyurmadığını söylerdi; o yüzden Joshua yanında hep yeni avlanmış bir geyik veya vahşi hindi götürürdü. Yeniyetme öncüler de eskileri gibi taze etten hoşlanırlardı ama henüz Bambi'yi kesip yeme fikrine alışamadıkları için Joshua avının derisini yüzmeye biraz zaman ayırırdı. Genellikle takaslardan bir iki torba unla ve bir sepet dolusu yumurtayla ayrıldığı olurdu; tabii onları içinde taşıyabileceği bir sepeti varsa.

Hava gemisindeki yemekhanenin yolcu barınaklarından birazcık daha lüks donatıldığı söylenebilirdi. Bol miktarda jambon ve yumurta içeren bir buzdolabının yanı sıra çuval çuval tuz ve karabiberle dolu bir erzak dolabı vardı. Joshua bundan bayağı etkilendi: bir avuç tuz çoğu dünyada size bir akşam yemeği ve bir gecelik konaklama satın almaya yeterdi. Hele karabiber daha da değerliydi. Joshua hiç vakit kaybetmeden pastırmayı pişirmeye koyuldu.

Lobsang'in sesi onu irkiltti. "Günaydın, Joshua. Umarım iyi uyumuşsundur."

Genç adam tavadaki pastırmaları ters çevirdi. "Rüya gördüğümü hatırlamıyorum. Sanki hiç hareket etmiyorduk. Şu an neredeyiz?"

"Evle aramızda on beş binden fazla adım var. Yemeğini daha rahat yiyebileşin diye adımlamayı yavaşlattım ve bizi üç bin fitte sabitledim; tabii sensörler ilgi çekici bir şey bulduğunda kimi zaman alçaldığımız oluyor. Bu sabah çoğu yerel dünyada hava günlük güneşlik ve aşağıdaki çimlerin üstünde biraz çiy var. O nedenle kahvaltını bir an önce bitirmeni ve gözlem güvertesine inip manzaranın tadını çıkarmanı öneririm. Ha bu arada kilerde müsli dolu torbalar var; eminim ki Rahibe Agnes bağırsaklarının düzenli çalışmasını isterdi."

Joshua ters ters bakacak biri olmadığı için boşluğa ters ters bakmakla yetindi. "Rahibe Agnes burada değil." Yine de nerede olursanız olun rahibelerin ne yaptığınızı bir şekilde bildiklerini aklından çıkarmayarak mahcup bir edayla kileri eşeledi ve kurutulmuş meyve ile yemiş karışımını bir porsiyon karpuzla beraber mideye indirdi.

Sonra da pastırmasının başına döndü.

Pastırma yağını sıyırmak için bir dilim de ekmek kızarttı. Ne de olsa buralar epey soğuktı ve biraz yakıtı ihtiyacı vardı.

Joshua bu düşüncenin teşvikiyle kamarasına döndü. Geniş elbise dolabının içinde, gelirken giydiği soğuk hava kıyafetinin yanında bazıları çeşitli kamuflaj desenleri taşıyan orta kalınlıkta pek çok giysi de vardı. Lobsang'in hiçbir şeyi unutmadığı belliydi. Joshua kendine bir parka seçip gözlem güvertesine indi ve yalnız başına oturarak Dünyaların tanrısal bir slayt gösterisindeymişçesine geçip gitmesini seyretti.

Gemi herhangi bir uyarıda bulunmadan bir dizi buz dünyasından geçti.

Işık Joshua'ya âdeta çarptı: göz kamaştırıcı, kör edici günışığı buzdan yansıyarak havayı doldurdu. Sanki tüm güverte Joshua'nın bir böcek misali içine kısılıp kaldığı bir ampule dönmüştü. Aşağıdaki dünyalarda hafifçe kıvrılan buz düzlükleri uzanıyor, bunlar yalnızca arada

bir buz örtüsünün üstündeki koyu renkli şeritlere benzeyen sırtlarla bölünüyordu. Her dünyanın yerel iklimine bağlı olarak daha sonra bulutların, ardından dolu yağışının, sonra tekrar güneşin içinden geçtiler. Bir şiddetlenip bir yumuşayan ışık gözü acıyordu. Joshua buz örtüsünün dev bir dalga gibi Dünya'dan Dünya'ya kabarıp alçaldığını fark etti. Her bir dünyada Avrasya'yı kaplayan o koca buz tabakası titreşiyor, buz kubbeleri kayıyor, buzulun güney ucu asırdan asra ileri geri hareket ediyordu. Sanki Joshua o muazzam kıtasal değişimin fotoğraflarına bakıyordu.

Sonra buz halkası geride kaldı. Buzularası dünyaların üzerinde yol alırlarken Joshua ağaç tepelerinden başka bir şey görmez oldu. Bir Dünya'dan ötekine Uzun Dünya ağaç tepeleriyle doluydu.

Joshua nadiren sıkılırdı. Fakat sabah saatleri ilerledikçe çabucak sıkıldığını hissedip şaşırı. Ne de olsa muhtemelen daha önce hiç kimsenin görmediği binlerce manzaraya tepeden bakmaktaydı. aklına Keats⁵⁵ aşığı Rahibe Georgina geldi:

Sonra hissettim ki...

... sanki gürbüz Cortes'im, o şahin gözleriyle

Nasıl da seyredirdi Pasifik'i — ve tüm adamları

Birbirlerine bakarlardı vahşi bir küşümle —

Darien'deki bir zirvenin üstünden, sessizce.

Joshua o günlerde vahşi bir küşümün bir tür egzotik kuş olduğunu sanmıştı. Eh, şimdi kendisi yeni dünyalara ehli denebilecek bir küşümle tepeden bakıyordu.

Arkasından ayak sesleri geldi. Lobsang'in gezici birimi ortaya çıktı. Lobsang bir safari gömleği ve pantolonuyla duruma uygun giyinmişti. Joshua ne kadar kısa zamanda ona bir robot değil de insan gözüyle bakar olduğunu düşünmeden edemedi.

“Kafa karıştırıcı olabiliyor, değil mi? Kendi öncü uçuşumda verdiğim tepkileri hatırlıyorum. Uzun Dünya böyle sürüp gidiyor, Joshua. Harikaların bile aşırısı zamanla zihni uyuşturur.”

Yirmi binincinin civarındaki rastgele bir dünyada durakladılar. Burada hava kapalıydı ve onları yağmurla tehdit ediyordu. Güneş ışığı olmayınca aşağıdaki engebeli otlak koyu orman yeşilinin de karıştığı donuk gri yeşil bir renkteydi. Joshua bu dünyada en ufak bir duman da dâhil insanlara ait hiçbir iz göremiyordu. Yine de bir hareket mevcuttu. Kuzeye doğru arazide kayıp giden dev bir sürü gözüne ilişti. Bunlar at mıydı? Bizon mu? hatta deve mi? Yoksa daha egzotik bir şey mi? Joshua ayrıca aşağıdaki bir gölün çevresinde su kıyısını siyah bir çeper gibi kaplayan daha başka hayvan grupları da seçti.

Tamamen durmalarının ardından *Mark Twain*'in sistemleri işe koyuldu. Gondoldaki ve zarfın tepesindeki kapakların açılmasıyla birlikte bazı balonlar serbest kaldı. Her biri TransDünya logosu ve Amerikan bayrağı taşıyan paraşütlere bağlı dubalar yavaşça yere doğru süzüldü. Hatta tıslayarak ve arkalarında dumandan bir sütun bırakarak hızla havaya yükselen küçük sondaj roketleri bile vardı.

“Bir Dünya'dan numune almak için durduğumuzda rutinimiz bu olacak,” dedi Lobsang. “Böylece belirli bir dünyayı tek bir bakış açısının dışında da inceleyebileceğim. Şimdi biraz veri toplayacağım. Dönüşte bu dünyaya uğradığımız —veya gelecekte başka bir araç buradan geçtiği — zaman da devam eden gözlemlerde birikmiş verileri indireceğim.”

Aşağıdaki gölün yanında bulunan yaratıkların arasında dev gergedanlara benzer ve tuhaf denebilecek incelikte bacaklara sahip kocaman hayvanlar da vardı. Bunlar göl kıyısında kümelenip birbirlerini itişerek su içmeye çalışıyorlardı.

“Gözlem güvertesinin çeşitli noktalarında dürbünler ve kameralar bulabilirsin,” dedi Lobsang. “O hayvanlar birer elasmotheriuma⁵⁶ benziyor. Veya onun epey evrim geçirmiş bir soydaşına.”

“Bu dediğin benim için hiçbir anlam ifade etmiyor, Lobsang.”

“Biliyorum. Kendine ait bir canlı türü ister misin? İstersen onları isimlendirebilirsin; gördüğümüz, duyduğumuz, konuştuğumuz ve yaptığımız her şeyi kaydediyorum. Eve döndüğümüz zaman da gerekli tescil başvurularında bulunacağım.”

Joshua arkasına yaslandı. “Yola devam edelim. Burada zaman harcıyoruz.”

“Zaman mı? Dünyalardaki tüm zaman bizim. Yine de...”

Adımlamaya kaldıkları yerden devam ettiler ve gergedanımsı sürü gözden kayboldu. Joshua şimdi yolculuğu bozuk bir yolda ilerleyen iyi süspansiyonlu bir arabadaymış gibi hafif bir sarsıntı şeklinde hissediyordu.

Artık her bir iki saniyede bir Dünya aştıklarını tahmin etti. Bu tempoyu gün boyu korurlarsa (ki korumayacaklardı) her gün kırk binden fazla yeni dünyayı aşabilirlerdi. Joshua hızlarından etkilenmesine rağmen bunu dile getirmedi. Manzaralar geminin pruvasının altından geçip giderken genç adam onları sadece en genel hatlarıyla seçebiliyor, koca koca dünyalar onun nabzına eşlik edercesine geride kalıyordu. Hayvan sürüleri ve yalnız canlılar göze çarptığı anda kayboluyor, komşu dünyaların farklılığından gelen bir gerçeküstülüğe karışıyordu. Ağaç kümeleri bile dünyadan dünyaya şekil ve ebat değiştiriyordu. Arada bir ışık da artıp azalıyordu; anlık karanlıklara gömüldükleri, parlak ışık sellerine kapıldıkları, araziye tuhaf renk cümbüşlerinin kapladığı oluyordu. Türlü türlü olağanüstü dünyalar daha idrak edilemeden Joshua'nın görüş alanından çıkıveriyordu. Diğer Dünyalar ise bir zincir gibi uzanıp gidiyor, geminin hareketi onları bir tekdüzelik çatısı altında birleştiriyordu.

“Joshua, nerede olduğunu hiç merak ediyor musun?”

“Nerede olduğumu biliyorum. Buradayım.”

“Evet ama burası neresi? Her birkaç saniyede farklı bir komşu dünyaya giriyorsun. Öyleyse bu dünya Esas'a göre nerede? Ya bir sonraki ve ondan sonraki? Hepsine birden yetecek kadar boş alan nasıl olabilir?”

Aslında Joshua da bunu merak etmişti. Böyle sorular sormadan bir adımlayıcı olmak mümkün değildi. “Willis Linsay'in arkasında bir not bıraktığını biliyorum: 'Bir sonraki dünya tek bir düşüncenin kalınlığı kadar uzakta.' ”

“Maalesef kaleme aldığı tek anlaşılabilir şey buydu. Onun dışındakilerde bocalamaktan başka bir şey yapamıyoruz. Peki *bu* dünya, bu belirli Dünya nerede? Esas Dünya'yla tıpatıp aynı uzay ve zamanda olduğu belli. Sanki tek bir gitar telinin farklı bir titreşim aralığında. Aradaki tek fark önceden onu tespit bile edemezken şimdi ona gidebiliyor olmamız. TransDünya bünyesindeki fizikçilerinin bulabildikleri en iyi cevap bu.”

“Tüm bu bilimsel şeyler Linsay'in notlarından mı çıktı?”

“Bilmiyoruz. Linsay âdeta kendi matematiğini yaratmış. Warwick Üniversitesi bunun üzerinde çalışıyor. Fakat Linsay aynı zamanda yazdığı her şeyi inanılmaz derecede esrarlı bir koda sıkıştırmış. IBM onu çözmeyi denemiyor bile. Ayrıca adamın el yazısı korkunç.”

Lobsang konuşmayı sürdürse de Joshua onu duymazdan gelmeyi becerdi. Bunun geliştirmeye

ihhtiyaç duyacağı bir beceri olduğundan şüpheleniyordu.

Güvertely bir klavsenin⁵⁴ soğuk notalarıyla çalınan bir müzik doldurdu.

“Lütfen şunu kapatır mısın?”

“Bu Bach,” dedi Lobsang. “Bir füğ. Benim gibi matematiksel bir varlık için klişe bir seçim olduğunun farkındayım.”

“Sessizliğı yeğlerim.”

“Tabii ki yeğlersin.” Müzik kesildi. “Onu deyim yerindeyse kafamın içinde dinlemem seni rahatsız etmez, değil mi?”

“Nasıl istiyorsan öyle yap.” Joshua en son manzaraya boş boş baktı.

Bir sonrakine ve ondan sonrakine de.

Yuvarlanarak koltuktan kalktı ve güvertenin tuvaletini denedi. Plastik duvarlı bir kompartmanın içinde kimyasal bir klozet ile dar bir duşakabin bulunmaktaydı. Joshua bilgisayarın burada da gözü olup olmadığını merak etti. Eh, elbette ki vardı.

Gün böyle geçip gitti. Sonunda sayısız güneşin kendi ufkunda batmasıyla beraber tüm Dünyalarda hava karardı. “Uyumak için kamarama mı dönmeliyim?”

“Koltuğun açılabilir. Sağındaki kola asıl yeter. Bazasında battaniyeler ve yastıklar bulabilirsin.”

Joshua söyleneni denedi. Koltuk uçakların birinci sınıf bölümündeki koltuklar gibiydi. “Enteresan bir şey olursa beni uyandır.”

“Her şey enteresan, Joshua. Sen uyumana bak.”

Genç adam konforlu bir ağırlığa sahip örtünün altına girerken motorların uğultusunu dinledi ve adımlamanın yaşattığı o hafif, baş döndürücü sürüklenme duygusunu hissetti. Joshua Valiente için dünyalar arasında geçiş yapmak bir beşiğin içinde sağa sola sallanmak kadar huzur vericiydi. Genç adam mışıl mışıl uyudu.

Uyandıığında hava gemisi yine durmuştu.

⁵⁴ Bilimin çözemediğı fenomenlere adanmış ünlü bir aylık bilim dergisi. —çn

⁵⁵ John Keats: Ünlü bir İngiliz şair, —çn

⁵⁶ Buzul Çağı'nda yaşamış, gergedan soyuna mensup bir canlı türü, —çn

⁵⁷ Piyanonun atası olarak bilinen enstrüman, —yhn

Gemi Lobsang'ın demir attığı üst üste yığılmış bir kaya yığınının yakınına alçalmıştı. Vakit sabahın erken saatleriydi ve dağınık bulutlarla bezeli gökyüzü derin bir maviye boyanmıştı. Fakat burası tipik bir Buz Kuşağı dünyasıydı ve karlı düzlükler göz kamaştırıyordu. Yine de biraz ötede genişçe bir göl mevcuttu.

Joshua kahve makinesini kullanana kadar pencereden dışarı bakmayı bile reddetti.

“Batı 33,157'ye hoş geldin, Joshua. Şafağın hemen öncesinden beri sabit duruyoruz. Senin uyanmanı bekliyordum.”

“Herhalde enteresan bir şey buldun.”

“Aşağıya bir bak.”

Demirledikleri siyah kayalığın üstünde doğal bir anıt duruyordu: kocaman, yaşlı ve yalnız bir çam ağacı. Fakat ağaç, köküne yakın bir noktadan kesilmişti. Birbirine geçmiş dallar ve üst gövde yerde öylece duruyor, iç tahtanın teşkil ettiği soluk disk açık havaya maruz kalıyordu. Bir baltanın kullanıldığı belliydi.

“İnsanlığın bıraktığı bu ize ilgi duyabileceğini düşündüm. İkinci sebep de şu, Joshua: yedek gezici birimimi denemenin vakti geldi.”

Joshua gondolun etrafına bakındı. “Peki o ne?”

“Şensin.”

Gerekli ekipman bir sandığın içindeydi. Joshua bir yüz maskesi ile bir acil durum oksijen tüpü, bir ilkyardım seti, bir el feneri, demir içermeyen metalden yapılmış bir tabanca, bir kangal çok ince ip ve diğer bazı eşyalar içeren hafif bir bohçayı göğsünde taşıyacaktı. Sırtına da sert, sağlam ve hava geçirmez bir kasanın içine konmuş gizemli bir modül barındıran kanaviçe bir çanta asacaktı. Lobsang'le konuşmak için eski modellere benzeyen bluetooth bir kulaklık takması da gerekecekti ama Joshua ekipmanın daha başka hoparlörler ve mikrofonlar da içerdiğini tahmin etmekteydi.

Genç adam odasına döndü, ağır Pillsbury kıyafetiyle geri geldi ve sırt çantasını omuzlarına astı. “Bu lanet şey de pek ağırmış.”

“Geminin dışındayken onu hiç çıkarmayacaksın.”

“Sırt çantasındaki hava geçirmez modülde ne var?”

“Ben,” dedi Lobsang kısaca. “Daha doğrusu uzaktan kumanda edilebilen bir birim. Ona bir yedek de diyebilirsin. Hava gemisi sağlam kaldığı müddetçe çanta gemideki ana işlemciyle senkronizasyonunu koruyacak. Fakat gemiyi kaybedersek sen eve dönene kadar o çanta hafızamı saklayacak.” Joshua güldü. “Paranı boşa harcamışsın, Lobsang. Bu şeyin hangi şartlar altında işe yarayacağını sanıyorsun ki? Yeteri kadar uzaklaşırsak ve hava gemisini kaybedersek ikimiz de eve bir daha dönemeyiz.”

“Hayal edilebilen tüm ihtimallere göre plan yapmaktan zarar gelmez. Sen benim nihai tedbirimsin, Joshua. O yüzden buradasın. Ayrıca teçhizatın henüz tam değil.”

Joshua tekrar sandığa bakıp içinden küçük bir alet daha çıkardı. Lenslerle, mikrofonlarla ve diğer sensörlerle dolu bu iskelet bir omuz biriminin üstüne takılıydı. “Benimle kafa buluyor olmalısın.”

“Göründüğünden daha hafiftir. Sensör takımı omzuna sıkıca bağlanmalı. Sırt çantasına

takılacak bir veri kablosu da... ”

“Sahiden de Milyonuncu Dünya'yı omzumda bu *papağanla* keşfetmemi mi bekliyorsun?”

Lobsang gücenmiş gibi konuştu. “Madem öyle istiyorsun, adı papağan olsun... Böyle kibirli davranmanı beklemezdim, Joshua. Seni kim görecektir? Hem zaten bu çok kullanışlı bir düzenek. Gördüklerini görecektir, duyduklarını duyacağım; birbirimizle sürekli iletişim halinde olacağız. Hem başın derde girerse—”

“Ne yapacaksın? Yumurtlayacak mısın?”

“Lütfen şunu tak, Joshua.”

Cihaz genç adamın sağ omzuna rahatça oturdu. Lobsang'in söz verdiği gibi oldukça hafifti. Fakat Joshua o şeyin orada durduğunu, aldığı her nefeste Lobsang'in gerçek anlamda başında beklediğini asla aklından çıkaramayacağını iyi biliyordu. Aman, ne önemi vardı ki. Bu yolculuğun bir eğlence gezisi olmasını beklememişti ve papağan işini daha da zorlaştıracak değildi. Hem zaten cihaz büyük ihtimalle yakın bir zamanda bozulurdu.

Joshua başka bir şey söylemeden erişim güvertesine indi, kamaranın hafif yüksek basıncı karşısında kapıyı asılarak açtı —Lobsang güvenli olup olmadığını anlayana kadar gemiye harici bir hava sızmasını diye hava basıncı yüksek tutuluyordu— ve küçük asansör kafesine girdi. Bir vinç onu kayalık çıkıntının yanındaki zemine kadar sarsmadan indirdi.

Yere basıp dizlerine kadar karlara gömüldükten sonra Joshua bu soğuk Dünya'nın havasından derin bir nefes aldı ve kendi ekseninde yavaşça döndü. Gökyüzü artık bulutluydu ve havada bir ağırlık vardı: kar geliyordu. “Herhalde bunu sen de görüyorsunuzdur. Karla kaplı standart bir düzlük.”

Lobsang kulağına fısıldadı. “Görüyorum. Aslına bakarsan papağanda burnuna takarsan koku almamı sağlayacak burun filtreleri—”

“Yok daha neler.” Joshua birkaç adım yürüdü, arkasına döndü ve hava gemisini gözden geçirdi. “Bunu görebiliyor musun? Gemide bir aşınma olup olmadığını kontrol etmen için sana fırsat veriyorum.”

“İyi düşündün,” diye mırıldandı papağan.

Joshua ağacın yanına diz çöktü. “Gövde halkalarını işaretlemekte kullanılmış ufacık bayraklar var.” içlerinden birini çekip çıkardı ve harfleri okudu. “Krakow Üniversitesi. Bunu bilim insanları yapmış. Acaba ne amaçla?”

“Ağaç halkalarına bakarak iklim kaydı tutmak için, Joshua. Tıpkı Esas'taki gibi. Ne ilginçtir ki böyle kayıtlar birbirine komşu dünyalar arasındaki ayrımın genellikle beş yüz yıl civarı olduğunu gösteriyor. Yani sıradan bir çam ağacının ömrü kadar. Tabii bu da pek çok soru doğuruyor.”

Joshua bir homurtu, bir tür su şırıltısı ve trompet sesini andıran tiz bir uğultu duydu. Yavaşça o tarafa döndü; anlaşılan bu dünyada yalnız değildi. Karanın iç kısımlarına doğru kısa bir mesafe ileride bir av ve avcı sahnesi tespit etti: başını zar zor kaldırabilecek kadar ağır dişleri varmış gibi görünen kedimsi bir yaratık, tank zırhına benzer bir postu olan paytak bir hayvanı kovalıyordu. Bunlar Joshua'nın bu dünyada gördüğü ilk hayvanlardı.

Onun gördüğünü Lobsang de gördü. “Aşırı silahlı, aşırı zırhlıyı kovalıyor. Evrimsel silahlanma yarışının bir sonucu. Esas Dünya'da da çeşitli şekillerde defalarca yaşanmış bir olay; ta ki dinazorların çağından sonra her iki grubun da soyu tükenene kadar. Anlaşılan evrensel bir mesele. Esas'ta nasılsa Uzun Dünya'da da öyle. Joshua, kayalık çıkıntının etrafından dolaş. Göle ulaşacaksın.”

Joshua döndü ve yürüyerek kayalığın etrafından dolaştı. Kar kütlesi derin ve yararak ilerlemek için oldukça ağır olsa bile gondolda geçirdiği onca saatin ardından Joshua'ya bacaklarını esnetmek iyi geliyordu.

Göl tüm genişliğiyle karşısına çıktı. Gölün üstünde bir buz tabakası olmasına rağmen kıyının yakınında açık su mevcuttu ve burada dev ama zarif yaratıklar bulunuyordu: kule gibi upuzun bacaklarının arasında yavrular gezinen kürklü bir fil ailesi. İçlerinden bazıları sığ sulara açılmaktaydı. Yetişkinler göl yatağını kazarak metrelerce bir alandaki suları bulandırmakta kullandıkları kürek biçiminde acayip dişlere sahipti. Bir anne havada ışıltılar saçan su damlalarının arasında yavrusuyla oynuyordu. Yeniden kar yağmaya başlıyor, kayıtsız fillerin kürküne iri iri kar taneleri konuyordu.

“Gompotherler⁵⁸,” diye mırıldandı Lobsang. “Veya onların akrabaları yahut soydaşları. Yerinde olsam sudan uzak dururdum. Orada timsahların yaşadığından kuşkulaniyorum.” Karşıdaki sahne nedense Joshua'yı etkilemişti; bu dev yaratıkların huzur verici bir yanı vardı. “Bizi buraya bunu görelim diye mi indirdin?”

“Hayır. Bu dünyalar fil cinsi yaratıklarla dolu. Bol miktarda Pakidermalara⁵⁹ vardı. Normalde dikkatini onların üstüne çekmezdim. Ama onlar üst düzey bir av hayvanı ve görünüşe bakılırsa izleniyorlar. Ve ne ilginçtir ki aynı şey senin için de geçerli.”

Joshua hareket etmeden durdu. “Bunu benimle paylaştığın için sağol.” Şiddetlenen kar yağışının arasında etrafına bakındıysa da hareket eden başka bir şey göremedi. “Bana ne zaman koşmam gerektiğini söyle yeter, tamam mı? *Hemen şimdi* demekten de çekinme...”

“Joshua, ihtiyatla üzerine gelen o yaratıklar senin hakkında konuşuyorlar; fakat sesleri çok yüksek perdeli olduğu için onları duyabileceğini hiç sanmıyorum. Belki ağızdaki dolgular sızlar, o kadar.”

“Ağızımda hiç dolgu yok. Dişlerimi hep doğru şekilde fırçaladım.”

“Zaten olsa şaşardım. Avcılarımızın aralarındaki iletişim epey karmaşık ve ne yapacaklarına karar vermek üzereymişler gibi gittikçe hızlanıyor. Sesleri gidip geliyor, çünkü sürekli adımlıyorlar. Bu neredeyse gözle görülemeyecek kadar hızlı gerçekleşiyor, tabii *senin de* göremeyeceğin kadar hızlı. Davranışlarına bakarak kurbanlarının yerini belirleyip etrafını sarmak için ustaca bir nirengileme⁶⁰ yöntemi kullandıkları sonucuna varabilirim. Tabii burada o kurban sen oluyorsun.”

“Dur bir dakika. Biraz geri git. *Adımladıklarını mı* söylüyorsun? Adımlayabilen hayvanlardan, yırtıcılardan mı bahsediyorsun?” Joshua'nın başı döndü, “İşte bu bir ilk.”

“Sahiden öyle.”

“Burada durmanın sebebi o yaratıklar, değil mi?”

“Evet ama korkman için herhangi bir sebep görmüyorum.”

“Sahi mi? O niye o?”

“Eh, aç yaratıklardan ziyade meraklı yaratıklara benziyorlar. Muhtemelen senin onlardan korktuğundan çok onlar senden korkuyorlardır.”

“Bu konuda bahse girmek ister misin? Mesela hayatım üstüne?”

“Gel bu işin nasıl sonuçlanacağına bakalım. Joshua, lütfen kollarını kaldırıp sağa sola salla. Güzel. Bırak seni görsünler. Kar yağışı doğal olarak görüş mesafesini düşürüyor. Şimdi bir halka üzerinde yavaşça yürü. Evet, ben söyleyene kadar orada bekle. Endişelenme. Durum kontrolüm altında.”

Lobsang'in güvencesi Joshua için hiçbir anlam ifade etmiyordu. Genç adam elinden geldiğince kırırtısız durdu. Kar iyice şiddetlenmişti. Paniklerse kazara adımlayabilirdi ve... kim bilir nereye çıkardı. Adımlayabilen yırtıcı hayvanların varlığı düşünülürse kendini daha kötü bir durumda bulması pekâlâ mümkündü.

Lobsang onun bu tedirginliğinin farkına varmış olmalı ki kulağına mırıldanarak Joshua'yı sakinleştirmeye çalıştı. "Joshua, *Mark Twain*'i benim yaptırduğımı unutma. Ve tabii onun —yani *benim*— sana sürekli göz kulak olduğunu da. Sana zarar vermeye çalıştığını algıladığım herhangi bir şey daha farkına bile varmadan ölmüş olur. Ben elbette bir pasifistim; fakat *Mark Twain* görünmeyecek kadar küçük boyutlu silahlardan görünmeyecek denli büyük silahlara kadar pek çok farklı tipte silaha sahip. Tabii nükleer sözcüğünü kullanacak değilim."

"Bence de kullanma."

"Öyleyse anlaştık demektir. Şimdi rica etsem bir şarkı söyler misin?"

"Bir şarkı mı? Hangi şarkıyı?"

"Hangisini istersen! Bir şarkı seç ve söylemeye başla. Neşeli bir şey olsun... *bir tane söyle işte!*"

Lobsang'in buyruğu tamamen delice olmasına rağmen sabrının sınırına vardığı ve karafatmaları bile kaçırdığı zamanlarda Rahibe Agnes'in ses tonundaki otoriteyi taşıyordu. O yüzden Joshua aklına gelen ilk şarkıyı söylemeye başladı: "Şefe selam olsun, o bizim şefimiz ve biz onu selamlarız. *Şefe selam olsun, o bizim şefimiz ve...*"

Şarkı bitince karlı düzlüğe bir sessizlik çöktü.

"İlginç bir seçim," dedi Lobsang. "Hiç şüphe yok ki senin şu rahibelerden kalan bir diğer alışkanlık. Siyasi meselelerde oldukça ateşliler, değil mi? Eh, bu da işimizi görür. Şimdi bekleyeceğiz. *Lütfen hareket etme.*"⁶¹

Joshua bekledi. Ve tam bu kadar yeter demek için ağzını açtığı sırada etrafı karanlık suretlerle çevrildi. Kardaki delikleri andıran simsiyah şekillerin geniş göğüsleri, iri kafaları ve kocaman patileri vardı. Neyse ki patileri pençeliymiş gibi gözüküyordu; daha ziyade boks veya beyzbol eldiveni takmış ellere benziyordu.

Üstelik büyük bir haz gösterisiyle geniş pembe ağızlarını açıp kapatarak şarkı söylüyorlardı. Fakat bu ne Joshua'nın dile getirdiği gibi siyasi bir zevzeklik, ne de bir tür hayvan ulumasıydı. Ses *insan* sesiydi ve Joshua tüm sözcükleri anlayabiliyordu. Şarkıcılar farklı armonilerle ve ikilemelerle şarkıya katıldıkça çoklu akorlar birer yılbaşı süsü gibi havada asılı kalıyordu. Bu böyle dakikalarca sürüp gitti. Sonunda o akıl almaz müziğin yolları ve güzergahları birleşerek sınımsız bir sessizlik halini aldı.

Şarkının ana nakaratı şöyleydi: 'Wotcher!' all the neighbours cried, 'Oo yer gonna meet, Bill? 'Ave yer bought on the Street, Bill' Laugh? — I fort I should've died. Knocked 'em in the Old Ken Road...

Hayretler içindeki Joshua neredeyse soluk almayı unutacaktı. "Lobsang—"

"İlginç bir şarkı seçimi. Notting Hill, Londra sakini Albert Chevalier tarafından yazıldı. İlginçti ki sonradan Shirley Temple⁶² tarafından da kaydedildi."

"*Shirley Temple...* Lobsang, bu Mighty Joelann⁶³ böyle bir tipinin ortasında eski İngiliz komedi şarkıları söylemelerinin geçerli bir sebebi olsa gerek."

"Oh, kesinlikle."

"Ve herhalde sen o geçerli sebebi biliyor sundur."

“İyi bir fikrim var, Joshua. Zamanı gelince her şeyi açıklayacağım.”

Yaratıklardan biri tenis raketi boyutlarındaki ellerinde bir şey taşırcasına genç adamın yanına kadar geldi. Yaratığın ağzı açıktı ve şarkının enerjisiyle hâlâ soluk soluğaydı. O ağzın içinde epey diş vardı ama yaratığın genel ifadesi bir tebessüme benziyordu.

“Büyüleyici,” diye fısıldadı Lobsang. “Bir primat olduğu belli; kesinlikle bir maymun türü. Bir hominid⁶⁴ kadar dik duruyorlar ama bu insan evrimiyle bir bağıntılarının olduğu anlamına—”

“Şimdi ders verme zamanı değil, Lobsang,” diye mırıldandı Joshua.

“Haklısın elbette. Bu fırsatı sonuna kadar değerlendirmeliyiz. Hediye al.”

Joshua çekinerek bir adım öne çıktı ve kendi ellerini uzattı. Yaratık yapılacak önemli bir iş verilen ve onu tam olarak yapmak isteyen bir çocuk gibi heyecanlı gözüküyordu. Joshua'nın ellerine ağır sayılabilecek bir şey bıraktı. Joshua aşağı baktı. Tuttuğu şey iri, güzel ve parlak bir somon balığıydı.

Kulağında Lobsang'in sesini duydu. “Harika! Beklediğimin bu olduğunu söyleyemem ama umduğum kesinlikle buydu. Bu arada senin de onlara bir hediye vermen uygun olacaktır.”

Harikulade balığın bir önceki sahibi teşvik edici bir ifadeyle Joshua'ya sırtıyordu.

“Şey, yanımda cam bıçağım var ama bu şeyin bir bıçağa ihtiyaç duyacağını hiç sanmıyorum.” Joshua kendini mahcup hissederek tereddüde kapıldı. “Hem o *benim* bıçağım; onu ithal edilmiş bir parça obsidyenden yontmuştum.” Bıçak hayatını kurtardığı birinden hediyeydi. “Uzun zamandır da yanımda.”

Lobsang sabırsızca konuştu. “Bir de şöyle düşün. Kısa bir süre önce vahşice bir saldırıya uğramayı bekliyordun, değil mi? Ama bu yaratık öyle yapmaktansa *kendi* balığını *sana* verdi. Burada verme eyleminin verilen hediyeden daha önemli olduğu görüşündeyim. Eğer silahsız kalınca kendini çıplak hissedeceksen lütfen cephanelikteki laminant bıçaklardan bir tane almaktan çekinme, tamam mı? Ama şimdi *ona bıçağını ver.*”

“Bir cephaneliğimiz olduğunu bile bilmiyordum!” dedi Joshua öfkeyle. Öfkesi daha ziyade kendine yönelikti.

“Yaşadığımız sürece yeni şeyler öğreniriz, dostum. Hâlâ her ikisini de yapma şansı bulduğuna şükret. Hediyeler parayla ölçülemeyecek bir değer taşır. Bıçağı verirken kameralar için neşeyle gülümsemeyi ihmal etme, Joshua; çünkü burada tarih yazıyorsun: Dünya'da evrim geçirecek kadar nezaketli yabancı bir canlı türüyle kurulan ilk temas.”

Joshua çok sevdiği bıçağını yaratığa takdim etti. Bıçak abartılı bir özenle alındı, ışığa doğru tutuldu, hayran gözlerle incelendi ve kesici kısmı dikkatle sınıandı. Sonra Joshua'nın kulaklığından bowling toplarıyla dolu bir çimento mikserinden çıkana benzer bir kakofoni yükseldi.

Neyse ki bu gürültü birkaç saniye sonra insaf edercesine kesildi ve yerini Lobsang'in neşeli sesi aldı. “Çok ilginç! Sana şarkı söylerken bize göre normal olan frekanslar kullandılar. Fakat kendi aralarında konuşurlarken ultrasonik seslerle iletişim kuruyor gibiler. Az önce duyduğun gürültü o ultrasonik konuşmaların insanlar tarafından anlaşılmayacaksa da algılanabilecek bir aralığa çevirme girişimimdi.”

Sonra yaratıklar bir anda ortadan kayboldular. Kardaki kocaman ayak izlerinin dışında onların orada bulunmuş olduğunu gösteren hiçbir şey yoktu ve o izler de tipi nedeniyle daha şimdiden doluyordu. Tabii somon balığı hâlâ yerli yerindeydi.

Joshua gemiye döndükten sonra itaatkâr bir edayla o koca balığı yemekhanedeki buzdolabına koydu. Sonra eline bir bardak kahve alıp yemekhanenin önündeki koltuğa oturdu ve havaya konuştu. “Seninle konuşmak istiyorum, Lobsang. Havadaki bir sesle değil, yumruk atabileceğim bir suratla.”

“Kızgın olduğunu görebiliyorum. Fakat asla tehlikede olmadığını garanti edebilirim. Ayrıca tahmin edebileceğin gibi bu yaratıklarla karşılaşan ilk insan sen değilsin. Onlarla karşılaşan ilk insanın o yaratıkları birer Rus sandığı yönünde güçlü bir hipotezim var.

Ve Lobsang ona Er Percy Blakeney'in günlüğünde bulunmuş notlardan ve 1960'larda ansızın ortaya çıktıktan sonra götürüldüğü Esas Fransa'daki bir hastanede çalışan şaşkın bir hemşireye yaptığı yorumlardan derlediği öyküsünü anlattı.

[58](#) Eski çağlarda yaşamış, fil familyasına mensup bir canlı türü. —çn

[59](#) Kalın postlu canlılara verilen bir ad. —çn

[60](#) Üç farklı nokta yardımıyla yapılan bir konum tespit tekniği. —çn

[61](#) Orj. Hail to the Chief: Amerika Birleşik Devletleri'nin resmi başkanlık marşı. —çn

[62](#) 1928'de doğmuş Amerikalı bir oyuncu, dansçı ve şarkıcı. —çn

[63](#) Joe Young: 1949 yapımı Mighty (Kudretli) Joe Young adlı Amerikan yapımı filmin devasa goril kahramanı, —çn

[64](#) Maymun türünün insansılar üst familyasına mensup bir canlı familyası. —çn

Bu el değmemiş yemyeşil ormanda şarkı söyleyen ruhsuz yabancıların oluşturduğu kuyrukla karşılaşan Er Percy'nin jetonu çabuk düştü.

Tabii ya! Bunlar Ruslar olmalıydı! Artık Ruslar da savaştaydı, değil mi? Üstelik *Punch*⁶⁵ dergisinin Rusları tam da birer ayı gibi gösteren bir sayısı siperlerde elden ele dolaşmamış mıydı?

Kendisi gibi Percy adını taşıyan dedesi bir keresinde Crimea'da esir düşmüştü ve sonrasında meraklı torununa Ruslardan bahsetmeye her daim hazır olmuştü. “Leş gibi kokarlardı, evlat. Son adamına kadar hepsi de pis pasaklıydı. Bana hep orman kaçkınları gibi gelirlerdi. O ormanın nerede olduğunuysa ancak Tanrı bilirdi. O zamandan beri hiç öylesini görmedim! Kat kat kürk giyerlerdi ve içinde keçi beslenebilecek kadar gür sakalları olurdu. Tabii bir keçi bile onların yanında kalmak yerine kaçıp gitmeyi tercih ederdi, orası ayrı. Ama şarkı söylemesini iyi bilirdilerdi, evlat. Leş gibi koksalar da Gallilerden bile güzel şarkı söylerlerdi! Yine de önceden hiç görmemişsen onları hayvan sanırdın.”

Percy kıllı ve duygusuz olsalar bile pek de düşmanca durmayan suratlara bakıp cesurca konuştu. “Ben var İngiliz askeri, tamam? Aynı tarafta! Çar çok yaşa!”

Bu sözleri nezaket dolu bir ilgi kazanmasını sağladı ve kıllı adamların kendi aralarında bakışmalarına sebep oldu.

Belki de başka bir şarkı daha istiyorlardı. Zaten annesi Percy'e müziğin evrensel bir dil olduğunu söylemez miydi? Üstelik Rusların onu hapsettikleri veya vurdukları yoktu. Bu yüzden de Percy onlara “Tipperary” marşının coşkulu bir nakaratını söyledi ve asker selamı çakıp “Tanrı Kral'ı korusun!” diye bağırarak marşı sonlandırdı.

Ruslar da bunun üzerine kocaman ellerini sağa sola sallayarak ve hatırı sayılır bir şevkle “Tanrı Kral'ı korusun!” diye gürleyerek onu şaşırttılar. Sesleri bir tünelin içinden bağırarak adamlarınkine benziyordu. Sonra da bir anlaşmaya varırcasına kabarık kafalarını birbirine yaklaştırdılar ve bir kez daha “Dertlerini Heybene Kaldır” şarkısına başladılar.

Lâkin bu sefer ne heybe aynı heybeydi, ne de dertler aynı dert. Er Percy neyi dinlediğini anlamak için epey uğraştı. Oh, evet, şarkı aynıydı; fakat adamlar onu bir Pazar ayini korosu gibi söylüyorlardı. Şarkıcılar her nasılsa Percy'nin şarkısını parçalara ayırarak âdeta ona kendince bir hayat veriyorlardı. Armoniler çiftleşen yılan balıkları misali birbirinden ayrılıp tekrar iç içe geçiyor, sonra hava kabarcıklarının andıran bir sesle yeniden dağılıyordu. Buna rağmen şarkı hâlâ aynı “Dertlerini Heybene Kaldır” şarkısı idi. Hayır, ondan bile daha iyiydi; sanki, şey, daha bir *oradaydı*, daha bir gerçektir. Daha önce hiç böyle bir müzik dinlememiş olan Er Percy ellerini çırpı. Ruslar da top patlaması gibi bir sesle aynısını yaptılar. Bir yandan şarkılarını söyleyip bir yandan da onun kadar büyük bir şevkle —hatta belki daha fazla— el çırpıyorlardı.

O sırada Percy'nin aklına dün akşamki karavidelerin doğru düzgün bir yemekten ziyade bir atıştırma olduğu geldi. Eh, bu Ruslar dost ise paylaşabilecekleri Rus erzakları da olabilirdi, değil mi? O kabarık parkaların altında yeterince gürbüz görünüyorlardı. Denemeye değerdi; o yüzden Percy umutlu bir bakışla karnını ovuşturdu ve imalı bir edayla parmaklarını ağzına götürdü.

Yaratıklar şarkılarını bitirdikten sonra tekrar kafa kafaya verdiler. Percy'nin duyabildiği tek ses

bir sivrisineğin geceleri insanı uyutmayan o sinir bozucu vızıltısı kadar hafif bir fısıltıydı. Adamlar bir tür karara vardıklarında yeniden şarkıya başladılar. Fakat bu sefer kuşları taklit edercesine yalnızca ısıklar ve cıvıltılar çıkardılar. Üstelik taklitleri hiç fena değildi; biraz bülbülleri, biraz da sığircıkları hatırlatan sesler Percy'nin şimdiye kadar işittiği en güzel kuş cıvıltılarıydı. Buna rağmen nedense adamların *kendisi* hakkında konuştukları, daha doğrusu şarkı söyledikleri gibi bir izlenime kapıldı.

Sonra adamlardan biri onun yanına kadar yürüdü ve ötekilerin dikkatli bakışları karşısında Percy'nin sesini kullanarak Tipperary'i baştan sona kusursuzca söyledi. Percy bunun *kendi sesi* olduğundan emindi; annesi duysa o da aynı şeyi söylerdi.

Bunun ardından bir çift Rus, ağaçların arasına girip gözden kayboldu ve geri kalanları Percy'nin etrafında sakin sakin oturmaya bıraktı.

Percy de onlarla beraber yere oturunca ansızın bir rehavete kapıldı. Yıllardır çatışmadan çatışmaya koşan ve bu huzurlu yeşilliği bir gün olsun tecrübe etmeyen Er Percy belki de biraz kestirmeyi hak ediyordu. O nedenle nehirden birkaç yudum su içti ve etrafını saran kıllı Ruslara rağmen çimlerin üstüne uzanıp gözlerini kapadı.

Percy uykusundan ancak ağır ağır çıkabildi.

Er Percy pratik zekâlı ve sistemli bir delikanlıydı. O yüzden gördüğü kâbusun ardından çimlerin üstünde yatmayı sürdürdü ve onu öldürmeye çalışmadıkları sürece Rusları dert etmemeye karar verdi. Endişelerinizi botlarınıza saklayın, çocuklar, derdi kıdemli askerler hep.

Botlar! Uykulu beyni ona bu hatırlatmada bulundu. Önemli olan onlar! Sen botlarına iyi bakarsan botların da sana iyi bakar! Percy eskiden beri botlarını düşünmeye çokça vakit harcardı.

Yavaşça uyanmakta, savaşın etkilerini hâlâ üzerinden atamadığı için uzay-zamanda başıboş sürüklenmekte olan Er Percy bu noktada hâlâ o botları giyebileceği bacaklarının olup olmadığını merak etti. Ona her iki bacağını birden kaybetse bile şoku atlatana kadar bunun farkına varamayabileceği söylenmişti. Tıpkı ayağa kalkmayı deneyene kadar ayaklarının yerinde olmadığını fark etmeyen zavallı Mac gibi. Percy tabii ki bu ormanda gezindiğini hatırlıyordu; fakat belki de *asıl o kısım* bir hayaldi ve şimdi bir çamur ve kan deryasının içine geri dönmüştü.

O yüzden Percy kendini dikkatli bir şekilde doğrultmaya çalıştı ve en azından her iki eline de sahipmiş gibi gözüktüğünü fark ederek sevindi. Ağrıyan bedenini nazik hareketlerle oynattı; tâ ki... evet, çizmelerini görene kadar! O güzel çizmeleri! Üstelik de kendisine aitmiş gibi duran, dahası hâlâ gövdesine yapışık olan bacaklarda.

Tıpkı bacaklar gibi botlar da güvenilmez olabilirdi. Mesela kırk milimetrelik bir top mermisi koca bir cephaneye kasasına düştüğünde ve Percy'nin ortalığa çekidüzen verecek ekipte yer aldığı gibi. Çavuş iş bitene kadar fazla konuşmamış, Percy çamurların arasında bir bot bulmasına rağmen o botu giyen bir ayağa rastlamayıp da panikleyince ona beklenmedik derecede yumuşak davranmıştı. Adam Percy'nin omzunu sıvazlayıp demişti ki: "Kafası da olmadığına göre bunu fark edeceğini hiç sanmam, delikanlı. Sen sadece sana söyleneni yap: askerlik cüzdanları, saatler, mektuplar, yani bu zavallıların kimliğini belirlememizi sağlayacak ne varsa topla. Sonra onları siperin önüne yığ. Evet, delikanlı; bu ölüleri oraya yığ! Mermi yiyecekleri kesin ama gittikleri yerde hiçbir şey hissetmeyecekler. Üstelik onlara gelen bir mermi bize gelecek bir merminin eksilmesi demektir. Aferin. Bir fırt rom ister misin? Derdinin devası

işte bu.”

O yüzden hâlâ yerli yerinde duran kendi ayaklarının keşfi arkadaşları arasında Çıban olarak da bilinen Er Percy'i sevince boğdu. Percy'nin bu lâkaba itirazı yoktu, çünkü adınız sahiden Percy Blakeney olup da “Black-knee” diye okunduğunda ve üstüne üstlük yirmili yaşlarınızda hâlâ ergenlik sivilceleriyle boğuştuğunuzda Çıban'ı seve seve kabul eder ve size daha kötü bir isim takmadıklarına şükrederdiniz⁶⁶. Tekrar yere uzanan Percy'nin içi geçmiş olmalıydı.

Bir dahaki sefere gözlerini açtığında hava günlük güneşlikti ve boğazı iyice kurumuştu. Percy doğrulup oturdu. Hâlâ orada olan Ruslar onu sabırla seyrediyorlardı. Percy o kıllı suratların kendisine şefkatli denebilecek bir ifadeyle baktığını düşündü.

Belki de artık zihni biraz açılıyordu; teçizatını iyice bir gözden geçirmesi gerektiğini ilk defa o zaman akıl etti.

Çantasını açıp içindekileri yere boşalttı. İşte o zaman soyulduğunu anladı! Matarası, kasaturası ve siper kazmakta kullandığı kazmasının yalımı gitmişti. Aslına bakılırsa miğferi de ortalarda yoktu; Percy uyandığında onun başında durduğunu hatırlamasa da kayışını boynunda buldu. Vay canına, bot bağcıklarının uçlarını ve topuğundaki kabaraları bile almışlardı! İçerisinde çelik olan ne var ne yoksa gitmişti. Daha da tuhaf olan şey ise mataranın yalnızca çelikten yapılma termos kısmının kayıp olmasıydı; dikişli deri kese tek parça halinde çimlerin üstünde duruyordu. Ayrıca askerlik cüzdanına da dokunulmamıştı ve rom istihkakını içeren cam şişe yerli yerindeydi. Bu ne tuhaf bir hırsızdı böyle. Üstelik boyaları da hâlâ duruyordu, fakat küçük boya tüpleri taşıyan metal kutu ortadan kaybolmuştu. Bu kadarı da artık pes dedirtiyordu; birisi resim fırçalarının kıllarını çevreleyen metal şeritleri bile çıkarma zahmetine girmişti ve kıl taneleri şimdi asker heybesinin dibine dağılmış bir vaziyetteydi. İyi de neden?

Peki ya silahları? Percy kemerindeki tabancayı kontrol etti. Ondan geriye kalan tek şey tahta kabzasıydı. Neden? Bir tabancanın çalınmasında anlaşılmayacak bir şey yoktu; fakat kabzası olmadan onu biraz zor kullanırdınız. Bu hiç mantıklı değildi, iyi de zaten mantıklı olan ne vardı? Batı cephesinde mantık denen şeye en son ne zaman rastlanmıştı ki?

Bu sahneyi sessizce seyreden Ruslar onun çırpınışları karşısında şaşkına dönmüşe benziyorlardı.

Anılar hangi hendeğe saklanmışsa oradan yavaş yavaş geri gelmeye başladı.

Er Percy bacağına aldığı yaranın ardından kamuflaj birliklerine atanmıştı. Kara Kuvvetleri her nasılsa onun eskiden bir teknik ressam olduğunu öğrenmişti. Ordu silah tutabilen ve daha da önemlisi mermi yiyebilen adamlara ihtiyaç duymasına duyuyordu; fakat ihtiyaç duyduğu bir diğer şey de kalem tutabilen ve bir Mark I tankını zararsız bir saman yığını —tabii arkasındaki askerler biraz sigara tütürmek istemişlerse üzerinden hafifçe duman yükselen bir saman yığını — gibi göstermek için Tanrının gökkuşağından en uygun renk tonunu seçebilen adamlardı. Percy bu nispeten sakin görevden mutluluk duymuştu. Zaten yanında bir boya kutusu taşımasının sebebi de renk uyumu sağlamak ve kamuflaj yeşilindeki harcın olağan tatbikinden sonra ufak tefek düzeltmeler yapmaktı.

Hatırladığı daha başka ne vardı? Bombardıman başlamadan önceki son şey neydi? Oh, evet; göğüs cebinde o sefil Ahitlerden birini taşıdığı için acemi askerlerden birinin bölük çavuşundan bir güzel fırça yemesi, bilirsiniz ya; hani annelerin ve sevgililerin onları koruması için cephedeki delikanlılarına yolladıkları, iman tek başına işe yaramazsa diye bir de tunç kaplattıkları İncil ayetleri. Bir sonraki görevine gitmek amacıyla teçizatını toparlayan Percy çavuşun âdeta sinir

krizi geçirdiğini, sakıncalı nesneyi oğlanın gözü önünde sallayarak bas bas bağırdığını hatırlıyordu. “Seni gidi gerizekâlı seni! Kahrolası anan hiç şarapnel diye bir şey duymamış mı? Eskiden bir lağımçı er vardı, iyi çocuktü. Sonra demir Ahitine bir mermi isabet etti ve o şey zavallı oğlanın kalbini vücudundan çıkardı!”

O sırada başlayan bombardıman büyük bir kabalık ederek çavuşun sözünü kesmişti. Acaba suratı kıpkırmızı kesilmiş delikanlı ve çavuş neden Percy'nin az ötesine düşen bir bombanın akkorluğunda kaybolmuştu da Percy şimdi bu barışçıl dünyada, dostane görünen bu Rusların eşliğinde oturarak harikulade kuş cıvıltıları dinliyordu? Percy bu tür sorulara asla cevap bulamayacağını yüreğinin derinliklerinde hissedebiliyordu.

Öyleyse en iyisi hiç sormamaktı.

O kafasının içindeki kapkara kuyudan çıkmak için uğraşırken Ruslar yeşil çimlerde oturarak onu sabırla izlemeyi sürdürdüler.

İki Rus avcısı geri geldiğinde biri yeni öldürölmüş koca bir geyiğın yumuşak ve etleri sarkmış leşini bariz bir rahatlıkla taşıyordu.

Kocaman ve kıllı bir Rus tarafından önüne bir geyik leşi bırakılması toy bir adamın kafasını karıştırabilirdi. Fakat Er Percy'nin kısa süren ergenliğinde edindiğı kaçak avcılık tecrübeleri ve ön cephede geçirdiğı yıllar boyunca süregelen yetersiz beslenmesi tek bir amaç etrafında birleşti. Hayvanı çelik olmadan kesmek pis bir işti; fakat heybesinde bulunan düğme kancası ince pirinçten yapılmıştı ve onun faydası oldu. Rom istihkakından geriye kalanları içeren şişeyi kırmak ona birkaç keskin kenar daha kazandırdı.

Rusların yemeklerini elleriyle yemeleri ve de Percy'nin çocukken içlik dediğı bağırsaklar ile ciğerleri özenle seçip ağızlarına tıkmaları genç adamın biraz iştahını kaçırdı. Fakat Percy zavallı Rusların ancak bu kadarına akıl erdirebildiklerini düşünerek olaya hoşgörölü bir açıdan bakmayı yeğledi. Ortalıkta çelik bir eşya, hele hele bir tüfek görmemesiyse tuhaftı. Sonuçta Ruslar buraya İngilizlerle omuz omuza çarpışmak için gelmişlerdi, değil mi? Muhakkak bir tür silahları olmalıydı; çünkü silahsız bir asker ne işe yarardı?

O sırada Er Percy'nin kafasında bir şimşek çaktı. Başına gelenleri ancak Tanrı bilse de o anda Percy firari sayılırdı. Belki bu Ruslar da birer asker kaçağıydı. Herhalde silahlarını atmışlar ama kocaman kürk parkalarını yanlarına almışlardı. Öyleyse bile Percy ne diye endişelenecekti ki? Rusların durumu yalnızca onları ve Çar'ı ilgilendirirdi.

O yüzden Percy kendine bir parça geyik eti aldı, Rusların sofrada adabına dik dik bakmaktan kaçınmak için diplomatik davranarak oradan uzaklaştı, otların üzerinde kuru bir yer buldu, devrik bir ağaçtan birkaç tane kurumuş dal kopardı ve kıymetli kibritlerinden birini daha kullanarak başka bir ateş yaktı.

Beş dakika sonra et pişmeye devam ederken sanki Kral'ın ta kendisiymiş gibi Ruslar yine Percy'nin etrafına dizilmişlerdi.

Yemeğın ardından şarkı söyleyerek Percy'le beraber oradan ayrılırlarken genç adam bildiğı tüm müzikhol şarkılarını onlara teker teker okudu.

[65](#) Nükteli karikatürleriyle ün yapan eski bir İngiliz mizah dergisi, —çn

[66](#) İngilizcede “knee” ile “acne (sivilce)” sözcükleri kafiyelidir. Arkadaşları o yüzden Percy'ye bu lâkabı uygun görmüşler, —çn

“Tüm bunları nereden biliyorsun, Lobsang?”

“Er Percy hakkındakileri mi diyorsun? Çoğunlukla *Fortean Times* adlı o açıklanamazlar güncesinden. Aralık 1970 sayısı eski bir İngiliz asker üniforması giyen yaşlıca bir adamın birkaç yıl evvel bir Fransız hastanesine yatırılması öyküsüne yer vermişti. Gömleğindeki Kraliyet Ordusu askerlik cüzdanına göre o kişi bir Kent alayına mensup Er Percy Blakeney'iniş. Blakeney, Vimy Ridge muharebesinin ardından meydana gelen bir çatışmada kayıp olarak kayıtlara geçirilmiş. Buna rağmen iyi beslenmişe benziyormuş ve biraz şaşkın olmasına rağmen morali yüksekmiş. Lâkin onu hastaneye getiren çiftçinin sürdüğü traktörün altında kaldığı için ağır yaralıymış. Çiftçi polise yaşlı adamın sanki daha önce hiç motorlu taşıt görmemiş gibi tarlanın ortasında öylece dikildiğini ve kendisinin de zamanında duramadığını anlatmış.

“Hastane çalışanlarının tüm çabalarına rağmen Percy kazada aldığı yaralardan dolayı can vermiş. Ne kadar ironik bir son! Ama ölmeden önce İngilizce bilen hemşirelerden biri onun şuna benzer bir şeyler söylediğini işitmiş: 'Sonunda Ruslara savaşın ne âlemde olduğunu görmek için geri dönmek istediğimi söyledim. Hepsi de iyi çocuklardı. Benim için eve giden bir yol buldular. Çok iyilerdi. Şarkı söylemeyi de pek severlerdi. Pek naziktiler...' Ve benzeri.

“Adamın eski bir Kraliyet Ordusu üniforması giymesi ve 'Ruslar' kelimesini kullanması jandarmanın çağrılmasına yetecek kadar güvenlik endişesi yaratmış. Eh, İngiliz Lejyonu'na göre Vimy Ridge'deki çatışmada sahiden Percy Blakeney diye biri vardı. Blakeney açılış bombardımanının ardından kayıp olarak bildirilmişti. Askerlik cüzdanının niçin onlarca yıl sonra şimdi Fransa'nın merkezindeki bir mezarlıkta gömülü bulunan esrarengiz bir gezginin üzerinden çıktığına yönelik resmi bir açıklama yapılmadı.”

“Ama herhalde senin bir açıklaman vardır.”

“Gerçeği senin de görebildiğinden eminim, Joshua.”

“Blakeney oraya adımladı mı? Hani şu Rusların bulunduğu ormana?”

“Muhtemelen,” dedi Lobsang. “Veya belki de trollerden biri kazara kendini siperlerde buldu ve Blakeney'e yardım etti.”

“'Trol' mü?”

“O yaratıkları en iyi tarif eden mitolojik terim bu gibi. Bizim dünyamızda görüldükten sonra bir anda kaybolan, tamamıyla yanlış anlaşılan, efsanelere konu olan yaratıklar yeni bir kavram sayılmaz. Hatta bu terim Uzun Dünya'nın bazı kısımlarında daha şimdiden yaygınlaştı, Joshua. Onları gören sadece Percy değildi.”

“Yani bu... adımlayan insansıları bulmayı bekliyordun, öyle mi?”

“Mantıksal çıkarıma dayanarak. Şarkı söylemeyi ise Percy'nin açıklamalarından akıl ettim. Bir düşün: insanlar adımlayabilirler ama şempanzeler adımlayamazlar, bunu belirleyecek deneyler yapıldı. Fakat belki de geçmişteki hominid akrabalarımız —veya onların daha modern soydaşları — adımlayabiliyordur. Niye olmasın ki? Yolculuğumuzun daha başlarında öyle varlıklarla karşılaşmak elbette başlıca amaçlarımızdan birini başardığımız anlamına geliyor. Ayrıca yolculuk boyunca böyle pek çok grupta daha karşılaşmayı beklemeliyiz ya da en azından ummalıyız. Entelektüel açıdan ne kadar heyecan verici!”

“Yani Percy'i onca yıl boyunca canlı mı tuttular?”

“Öyle gözükyor. O 'Ruslar' Percy'i içinde hiçbir Fransız'ın yaşamadığı bir Fransa'da başıboş gezerken buldular ve ona onlarca yıl iyi davrandılar. Belki de kendi nesillerinden birkaçı boyunca. İnanılmaz. Bildiğim kadarıyla Percy dostları hakkındaki gerçeği asla anlamadı. Fakat Fransa'ya gönderilmeden önce başka bir ülkeye mensup birini muhtemelen hiç görmemişti ve hem İngiliz hem de eğitimsiz olması nedeniyle herhalde bir yabancıнын kendisinden çok daha farklı görünmesine hazırlıklıydı. Bir Rus niçin kocaman ve kıllı bir maymuna benzemeyecekti ki?”

“Er Percy geri kalan ömrünün büyük bölümü boyunca o 'Ruslarla' beraber sakin, gür ormanlı, bol sulu bir dünyada seyahat etti. Troller onu etle ve meyvelerle güzelce besledikleri gibi ona her açıdan saygılı davrandılar. Tâ ki Percy geldiği yere dönmek istediğini açıkça belli edene kadar. Tabii bunu onlara nasıl anlattığını bilmiyorum.”

“Şarkılar son derece açıklayıcı olabilir, Lobsang. Ev hasretini bir şarkıyla dile getirebilirsin.”

“Olabilir. Ve bizim de tecrübe ettiğimiz gibi troller şarkılarımızı çok iyi öğrenip hatırladılar. O şarkılar nesilden nesle, hatta belki de gruptan gruba aktarılmış olmalı... ilginç. Bu yaratıkların sosyal hayatına dair bilgi edinmeliyiz. Neyse, sonunda troller koruyucu meleklerin yapması gerektiği gibi onu evine, yani Fransa'ya geri götürdüler, hem de insanların tahrip gücü yüksek patlayıcılarla başka insanları parçalarına ayırmadıkları bir dönemde.”

O sırada gezici birim sakin adımlarla güvertenin arka kısmındaki mavi kapıdan çıkageldi ve biraz ürkütücü bir şekilde sohbeti bedensiz karşılığının kaldığı yerden sürdürdü. “Daha başka soruların da var mı, Joshua?”

“O savaş hakkında bir şeyler okumuştum. Çok da uzun sürmemiş. Blakeney niye daha önce geri dönmedi ki?”

Gezici birim soğuk ellerinden birini Joshua'nın omzuna koydu. “Sen olsan döner miydin? Birinci Dünya Savaşı korkunç, insanlık dışı bir anlaşmazlıktı. Genç adamları en etkili ve bir o kadar da dehşet verici bir biçimde yok eden bir ölüm makinesiydi. Sen öyle bir şeye geri dönmek için acele eder miydin? Üstelik Percy bir adımlayıcı olduğunun farkında değildi. Fransa'nın başka bir yerine düştüğünü zannediyordu. Hem 'Ruslar' onu tanımaktan memnundu. Sanırım söylediği şarkılar, aralarındaki bağı güçlendirdi. Percy trollerin şarkı dinlemeye bayıldıklarını anlatıyor. Bildiği tüm şarkıları onlara öğretmiş. Ve sen, Joshua Valiente, bugün onlardan birini dinledin.

“Neyse, eğitim gezimize geri dönelim. Belki bir operasyonel bilgilendirme toplantısına ihtiyacımız vardır. Seni tehlikeye attığımı sandın, değil mi? Öyle bir şey yapmayacağımı söylediğimde lütfen bana inan. Hem o şekilde kendi çıkarlarıma da hizmet etmiş olmam, değil mi?”

“Karşılaşacağımız şeyler hakkında çok şey biliyorsun, üstelik de onlarla karşılaşmadan önce. Beni önceden uyarabilirdin.”

“Doğru. Bunu kabul ediyorum. Aramızdaki iletişim üzerinde çalışmamız gerek. Bak, destansı yolculuğumuza daha yeni başladık; henüz birbirimizi çok az tanıyoruz. Birlikte takılmaya ne dersin?”

Bazı durumlarda insanın elinden bön bön bakmaktan başka bir şey gelmezdi. *Birlikte takılmak*, demişti suni adam! Joshua elbette ki bir ifadeye yabancı değildi. Zaten Rahibe Agnes onu her duyduğunda öfkeden deliye döndüğü için istese de yabancı olamazdı. Aslında Rahibe Agnes'in öfke nöbetleri pek de şiddetli geçmezdi. En fazla birkaç kötü söz söylenirdi —tabii “Cumhuriyetçi” hariç; bu Rahibe Agnes'in gözünde çok ağır bir hakaretti— ve hiçbir eşyanın sağa sola fırlatıldığı olmazdı (en azından zarar verebilecek bir eşyanın sertçe fırlatıldığı). Fakat “bir

şeyler yapmak” ve “birlikte takılmak” gibi ifadeler tepesinin tasını çok fena attırır. “Ne olduğu anlaşılmayan sözler! Kendini ifade sanatını sulandırarak tabirleri istediğin anlama çekmek; tâ ki ortada bir anlam kalmayana dek!” Joshua'nın aklına televizyondaki birinin o ölümcül ifadeyi, yani “basmakalıp düşünmemek” sözünü kullandığı gün geldi. Çocuklardan bazıları patlamadan önce kaçıp gitmişti.

Birlikte takılmak, demişti Lobsang.

Joshua gezici birimin simüle suratına baktı. Robot nedense yorgun veya stres altındaymış gibi gözüküyordu, tabii yüz ifadesinden okunabildiği kadarıyla. “Hiç uyuduğun olur mu, Lobsang?”

Lobsang'in suratı işte o zaman gücenik bir ifade takındı. “Tüm bileşenlerimin bir bekleme döngüsü vardır. Öyle zamanlarda ikincil sistemler iş yükünü gerektiği ölçüde üstlenirler. Sanırım bu durum uyku eylemi olarak düşünülebilir. Kaşlarını çattığını görüyorum. Cevabım yetersiz mi?”

Joshua geminin çıkardığı tüm belli belirsiz seslerin, organik gıcırtilarının ve iniltilerinin, tali sistemlerinden yükselen uğultunun farkındaydı. Lobsang sürekli faaliyet halindeydi. Acaba o seviyede kesintisiz bir bilince sahip olmak nasıl bir histi? Herhalde Joshua'nın aldığı her nefesi kontrol etmesi, her kalp atışını düzenlemesi gibiydi. Lobsang'in bilinçli bir eylem olan adımlamayı hiç şüphesiz kontrollü bir şekilde gerçekleştiriyordu. “Seni rahatsız eden belirli bir şey var mı, Lobsang?”

Robotun çehresi bir tebessümle buruştu. “Elbette var. Beni her şey rahatsız eder, özellikle de bilmediğim ve kontrol edemediğim şeyler. Bilmek benim işim, benim görevim, benim varoluş sebebidir. Yine de akıl sağlığım optimal seviyede; bunu belirtmeden geçemeyeceğim. İki kişinin binebileceği bir bisikleti nerede bulabileceğimi dahi bilmiyorum ama bir iki saat içinde nispeten süratli bir çift kişilik bisiklet üretebileceğimden eminim... Neden bahsettiğime dair hiçbir fikrin yok, değil mi? Bu gece sinema seçeneğini deneyeceğiz ve seyredeceğimiz ilk film *2001* olacak. Eğitiminizi tamamlamamız gerek, Joshua.”⁶⁷

“Şimdilik senin gerçekten bir insan olduğunu ve insanlara özgü zayıflıklarının bulunduğunu kabul edersek strese kapılmana mümkün gözüyle bakabilir miyiz? Eğer öyleyse ara sıra kafa dağıtmak sana iyi gelebilir. Tabii, gel 'birlikte takılalım.' Ama böyle dediğimi sakın Rahibe Agnes'a söyleme.” Joshua'nın aklına olmadık bir fikir geldi. “Dövüşebilir misin?”

“Joshua, koca bir bölgeye yıkıp geçebilirim.”

“Hayır hayır. Yumruk yumruğa dövüşmeyi kastettim.”

“Açıkla.”

“Kimi zaman biraz boks yapmak insanı güçlendirir. Ev'deyken bazılarımız sokaklarda başımızın çaresine bakabilmek için aramızda boks müsabakaları düzenledik. Bir kum torbasıyla egzersiz yapmanın bile faydası olur. Hem belki hoşuna da gider. Ne dersin? Bu çok insanca bir şey. Üstelik bu, vücudunun verdiği tepkiyi keşfetmen için de bir fırsat.”

Hemen cevap gelmedi.

“Hadi ama. Bir karar ver.”

Lobsang gülümsedi. “Kusura bakma. 'Rumble in the Jungle'⁶⁸ filmi seyreliyordum.”

“Ne yapıyorum dedin?”

“Evet, George Foreman ile Muhammad Ali arasındaki dövüşü seyreliyordum. Araştırma yapmayı asla ihmal etmem, Joshua. Rakibinden daha yaşlı ve tecrübeli bir boksör olan Ali'nin kurnazlığı sayesinde dövüşü kazandığını gördüm. Harika!”

“Bugüne kadar televizyonda yayınlanmış tüm boks maçlarını portatif bir hafızada sakladığını mı söylüyorsun?”

“Evet, elbette. Niye saklamayacaktım ki? Öngörerek ve anlam çıkartarak iki çift boks eldiveninin, onlarla beraber kullanılacak el sargılarının, iki şortun, iki dişliğin ve cinsel organın için plastik bir koruyucunun üretimine başlamış bulunmaktayım.”

Joshua üretim güvertelerindeki artan faaliyetin sesini duyabiliyordu. O sırada kafasındaki başlıca düşünce cinsel organının korunmasıydı. “ 'Rumble in the Jungle' bir boks maçı değildi, Lobsang. Daha ziyade küçük çaplı bir savaş gibiydi. Onu bir iki defa izlediğim oldu. Rahibe Simplicity büyük müsabakaları arada bir seyrediyor. Hepimiz onun iri yarı ve kan ter içindeki adamlara karşı bir zaafı olduğunu...”

“Boksun kurallarını yeterli bir süre boyunca çalıştım,” diyen Lobsang ayağa kalktı. “Tam olarak bir saniyenin milyonda ikisi kadar. Pardon, kibirli bir şekilde mi konuştum?”

Joshua iç geçirdi. “Kulağa daha ziyade abartılı bir espri gibi geldi.”

“Güzel!” dedi Lobsang. “Benim de niyetim aynen oydu.”

“İşte *şimdi* kibirli bir şekilde konuştun.”

“Eh, kibirli davranmak için epey sebepim var, değil mi? Şimdi bana müsaade edersen...”

Lobsang yürüyüp gitti. Joshua onu ilk gördüğünde sarsakça hareket eden gezici birimin suni olduğu hemen anlaşılıyordu. Şimdiyse bir sporcu gibi yürüdüğü genç adamın gözünden kaçmadı. Lobsang'ın kişisel gelişime önem verdiği belliydi. Robot birkaç dakika sonra beyaz renkli kalın bir boroz giymiş halde geri geldi ve Joshua'ya ekipmanını uzattı. Joshua arkasını dönüp üstünü değiştirmeye koyuldu.

“Boks: Egzersiz yaparken aynı zamanda beynin gözlem, çıkarım ve öngöründen sorumlu bölümlerini çalıştırmanın ve tabii sportmenlik ruhu geliştirmenin sağlıklı bir yolu,” diye ezberden okudu Lobsang. “Gerçek bir dövüş yerine 1891'de Tuğgeneral Houseman tarafından bir eğitim seansı için belirlenen kuralları kullanmamızı öneririm. Bu arada Houseman'ın o tarihten kısa bir zaman sonra Sudan'da kendi adamlarından birince başından vurularak öldürüldüğünü belirtmek isterim. Boks alanındaki uzmanlığının onu kurtaramamış olması ne kadar ironik! Buna müteakiben bu spor dalına yönelik olarak yapılmış birkaç bin referans daha topladım. Cidden, Joshua; şortunu giymek için bana arkamı dönerken gösterdiğin tevazuyu takdir ediyorum ama öyle bir şeye hiç gerek yok.”

Joshua tekrar öteki tarafa doğru döndüğünde yeni bir Lobsang'le karşılaştı. Robot üzerindeki borozu çıkardığında boks formasının ve şortun altındaki vücut Arnold Schwarzenegger'i bile ürkütürdü.

“Hayatı çok ciddiye alıyorsun, değil mi, Lobsang?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Boş ver. Tamamdır,” dedi Joshua. “Şimdi eldivenlerimizi tokuşturacağız, geri çekileceğiz ve dövüş başlamış olacak...” Genç adam pencerelerin dışında geçip giden dünyalara bir göz attı. “İyi de senin *Mark Twain'e* göz kulak olman gerekmiyor mu? Biz yumruklarla geminin körü körüne adımlamasının iyi bir fikir olduğundan emin değilim.”

“Sen onu kafana takma. Gemiye bir müddet idare edecek otomatik alt birimlere sahibim. Bu arada Mark Twain'in bizzat kendisi de bu yaptığımızı duruma çok uygun bulurdu! Dövüşü kazandıktan sonra ne demek istediğimi açıklarım. Başlayalım mı, Joshua?”

Hâlâ iyi dövüşebildiğini görmek Joshua'yı şaşırtmadı. Ne de olsa Uzun Dünya'da ya

reflekslerinizi ve dayanıklılığınızı korurdunuz, ya da ölür giderdiniz. O anda Lobsang'e Lobsang'in ona vurduğundan daha fazla vuruyor gibiydi. Bir sonraki yumruğu bloke ederken “Elinden geleni yaptığından emin misin, Lobsang?” diye sordu Joshua.

Birbirlerinden uzaklaştıklarında Lobsang sırttı. “Seni tek bir darbeyle öldürebilirim; bu kollar gerekirse kazık çakıcı işlevi görebilir.” Joshua'dan gelen çekingen bir hamle karşısında dikkatle yana çekildi. “O yüzden uygun bir tepki seviyesi ayarlayabilmek için ilk önce senin bana vurmana izin verdim. Şu an seninle aynı kuvvette dövüşüyorum ama maalesef aynı hızda değil. Sanırım benden hızlı olmanın sebebi kas hafızasına doğuştan sahip olmanda yatıyor. Bütünleşik biliş gereği kaslar, kişinin genel zekâsının bir parçası olarak faaliyet gösterir. Harikulade! Vücudumun bir sonraki yükseltmesinde tasarımı daha da geliştirip bu özelliği kendi anatomime de yansıtacağım. Ayrıca kısıtlı vücut diline rağmen blöf yapmakta oldukça başarılısın, Joshua. Bu başarından dolayı seni tebrik ederim.”

Lobsang'in söylediği doğrudu, çünkü tam o anda Joshua karşısındaki koskocaman göğsün ortasına bir yumruk indirdi. “Tibet'e özgü bir söz olup olmadığından emin değilim ama eski bir atasözü vardır,” dedi Joshua. “Dövüşürsün konuşma, dövüş!”

“Evet, haklısın tabii. Kişi dövüşürken zihninin tamamını kullanmalıdır.”

Ansızın Joshua'nın gözlerinin tam arasına bir yumruk geldi. Yumruk gerçekten temas etmedi; Lobsang darbesini hayret verici bir hassasiyetle ayarlamıştı. Joshua'nın tek hissettiği burnundaki küçük tüylere yapılan hafif bir basınç oldu.

“*Sahiden de Tibet'ten çıkmış bir atasözü vardır,*” dedi Lobsang. “ 'Ağaç kesen bir Tibetliye fazla yaklaşma.' Her açıdan çok yavaşsın, Joshua. Buna rağmen belki bir süre daha beni kurnazlıkla alt edebilirsin; tâ ki ben senin beceri seviyeni aşana kadar. Bu egzersizi dinlendirici, canlandırıcı ve öğretici buluyorum. Devam edelim mi?”

Nefes nefese kalmış olan Joshua tekrar işe koyuldu. “Bu hoşuna gidiyor, değil mi? Yine de geçmişini düşününce kung fu falan yaparsın sanıyordum.”

“Sen yanlış türde filmler seyretmişsin, dostum. Unutma, ben bir motosiklet tamircisiydim; yumruklarımı ve ayaklarımı kullanmaktan çok mekanik ve elektrik işlerinden anlardım. Bir keresinde atölyemin kapısına bir manyeto bağlamıştım, düzenli olarak gelip hırsızlık yapan yan komşum yüksek voltajlı bir elektrik akımına kapılsın diye. Bunu bir tür âni karma olarak da düşünebilirsin. Hayatım boyunca bir insanı yere serdiğim tek an oydu. Üstelik *kickboxa* gerek duymadan.”

Tekrar ayrıldılar.

“Ve şimdi sen bana asıl Mark Twain'i taklit etmemde yardım ettin, dostum. *Mississippi'de Yaşam*⁶⁹ adlı otobiyografik eseri doğruysa Twain de bir kursiyer pilota kabadayılık taslayan ve kıçtan çarklı bir gemide son sürat giden başka bir pilotla dövüşmüş. Üstelik arada sırada kavgaya ara vermesi ve geminin hâlâ rotasında olup olmadığını kontrol etmesi gerekmiş, tıpkı boks maçımız sırasında benim de gemimizi dünyalar arasında yönlendirmem gibi. Twain'in anekdotlarını biraz abartma yönündeki huyu göz önüne alınırsa bunun doğruluğundan emin değilim; fakat ona hayranlık duyuyorum ve zaten o sebeple gemiye onun adını verdim... Aslında Twain kitabına *Batıya Adımlamak* diyecekti ama maalesef bu başlık William Wordsworth tarafından sahiplenilmişti. Lake District'in ihtiyar koyunu⁷⁰ harika bir şairdi ama nedense “*Wordsworth*” bir gemi için o kadar da güzel bir isim sayılmaz, değil mi?”

“Rahibe Georgina'ya göre Wordsworth de fena değilmiş. Ne *güzel bir ikindi, sakin ve özgür...*”

*“Evet, biliyorum. Bu kutsal zaman, tapınmayla nefesi kesilmiş bir rahibe kadar sessiz.”*⁷¹ İçinde bulunduğumuz duruma cuk oturuyor! Birbirimizle şiir yarışına mı gireceğiz, Joshua?”

“Kapa çeneni ve dövüş, Lobsang.”

[67](#) Stanley Kubrick'in 1961 yapımı meşhur 2001: A Space Odyssey filminin öğelerinden biri de Bicycle Built For Two (İki Kişilik Bisiklet) şarkısıdır. Filmde bu şarkı Hal adlı bir yapay zekâ tarafından seslendirilmektedir. —çn

[68](#) Boks konulu eski bir sinema filmi, —çn

[69](#) Orj. Life in the Mississippi. —çn

[70](#) 18. ve 19. yüzyıllar arasında yaşamış olan William Wordsworth, İngiltere'nin kuzey batısındaki Lakeland (diğer bir adıyla Lake District) bölgesiyle özdeşleşmiş ünlü bir İngiliz şairdir. Burada “Lake District'in ihtiyar koyunu” derken o kastediliyor, —çn

[71](#) William Wordsworth'ün It is a Beauteous Evening, Calm and Free adlı şiirinden bir alıntı, —çn

Maç bittiğinde bütün dünyalarda güneş batıyordu.

Joshua duş alırken “tuhaf” sözcüğünün tüm anlamlarını ve kullanımlarını düşündü. Altlarından çok sayıda dünya geçip giderken yapay bir adamla bir on dokuzuncu yüzyıl buhar teknesi kaptanı gibi boks yapmak... Yaşantısı bundan daha garip bir hal alabilir miydi? Sonunda muhtemelen alabileceğine karar verip düşünmekten vazgeçti.

Sebebini tam olarak bilmesede dahi Lobsang'den hoşlanmaya başlıyordu. Üstelik de Lobsang'ir ne olduğunu hâlâ bütününü kavrayamamasına rağmen. Yapay zekânın tuhaf olduğu kesindi. Fakat o güne kadar pek çok insan *Joshua'ya da* tuhaf ve hatta daha kötü yakıştırmalarda bulunmuştu.

Genç adam kurulandı, yeni bir şort ile “Dert etme! Kafanda ne varsa başka bir Dünya'da çoktan olup bitti,” yazılı bir tişört giydi ve gemi salonunun güvertesine döndü. Önünden geçtiği boş kamaralar onu rahatsız ediyor, *Mark Twain*'in bir hayalet gemiye benzemesine yol açıyordu. Herhalde kendisi de onun ilk ve muhtemelen son hayaletiydi.

Joshua yemekhaneye girdiğinde Lobsang'i sade bir tulum giymiş olarak bir heykel gibi sabırla dikilirken buldu. “Akşam yemeği ister misin, Joshua? Klavistik ön analizlere göre sana verilen balık tam olarak bir somon sayılmaz ama ızgarada pişmeye yetecek kadar somon olduğu belli. Elimizde ona uygun her türlü baharat var. Ayrıca gerekli çeşnilere de sahibiz. İşte *onları* daha önce hiç duymadığına bahse girebilirim.”

“Çeşniler bir yemeğin ana unsurunu tamamlayan ve en azından geleneksel olarak bahsi geçen unsurun yöresinde bulunan besinlerdir, mesela sığır beslenen kırsal bölgelerde yaban turpu köküne bol miktarda rastlanması gibi. Beni etkiledin, Lobsang.”

Lobsang hoşnut bir şaşkınlığa kapılmış gibiydi. “Aynı şekilde sen de beni etkiledin. Ben bugüne dek basılmış tüm sözlüklere erişebilen dehası onaylanmış biriyim. Peki sen böyle az kullanılan eski sözcüğü nereden öğrendin?”

“Rahibe Serendipity eski yemek pişirme usûlleri konusunda gerçek bir uzmandır. Dorothy Hartley adlı birinin *İngiltere'de Yemek* adlı bir kitabı var. Serendipity o tür şeyleri baştan sona bilir; eline hangi malzemeler geçerse geçsin iyi bir yemek pişirebilir. Tadına doyum olmaz patates ve yolda ezilmiş hayvan eti yahnisini görmem lazım. Bana tabiatın beslenme konusunda çok şey öğretti.”

“Böyle yetenekleri olan bir kadının vaktini talihsiz gençlere ayırması ne güzel. Kendini başkalarına adadığı belli.”

Joshua kafa salladı. “Şey, evet. Ama belki bunun bir sebebi de FBI tarafından aranıyor olmasıdır. Zaten o yüzden fazla dışarı çıkmaz ve bodrumda yatar. Rahibe Agnes her şeyin bir yanlış anlaşılardan kaynaklandığını ve zaten merminin o senatörü bir kilometreyle ıskaladığını söyledi. Tabii bu konuda pek fazla konuşmazlar.”

Lobsang güvertede ileri geri volta atmaya başladı. Ne zaman bir duvara ulaşırsa hızla arkasına dönüyor ve bir nöbetçi gibi gerisingeri yürüyordu.

Joshua somonu hazırlamaya girişti; fakat sonu gelmez yürüyüş ve tahta döşemelerin gıcirtısı bir süre sonra sinirine dokundu. Lobsang on ikinci defa önünden geçerken daha fazla dayanamadı. “Kaptan Ahab'ın²² da böyle yaptığını biliyor muydun? Bak onun başına neler geldi.

Aklını kurcalayan nedir, Lobsang?”

“Aklımı ne mi kurcalıyor? Neredeyse her şey! Yine de boks gibi yumuşak bedensel egzersizlerin bilişsel süreçlere harika geldiğini belirtmeden geçemeyeceğim. Ne kadar insansı bir gözlem yaptım, değil mi?” Volta kaldığı devam etti.

Somon benzeri balık nihayet pişmeye başladıysa da Joshua gözünü ondan ayırmadı.

Lobsang en sonunda gezinmeyi bıraktı. “Dikkatini toplamada oldukça iyisin, değil mi, Joshua? Dikkat dağıtıcı eylemleri görmezden gelmek faydalı bir kabiliyet. Üstelik sana belirli bir huzur da veriyor olmalı.”

Joshua'dan ses çıkmadı. Pencerenin dışında bir ışık parladı, uzaklardaki bir yanardağ Avrasya'nın sonsuz yeşillikleri üstünde patlıyordu. Yeniden adımlamalarıyla birlikte o da göz açıp kapayana dek kayboldu.

“Dinle, Joshua,” dedi Lobsang. “Gel doğal adımlayıcılardan konuşalım. Senin gibi.”

“Ve Er Percy, değil mi?”

“Yaptığım araştırmaları sormuştun. Adım Gününden beri bu yeni ve dikkat çekici fenomeni her yönüyle keşfetmeye gayret ettim. Örneğin ilkel insanlar tarafından kullanılan mağara sistemlerini incelemeleri için dünyanın dört bir yanına araştırmacılar gönderdim. Bunların görevi bitişik dünyalardaki benzer mağaraları denetlemek, paralel yerleşkeler olup olmadığını belirlemektir. Bu pahalı bir girişim olmasına rağmen sonuç verdi, çünkü araştırmacılarım kısa sürede komşu Fransaların birindeki Chauvet yakınında bulunan bir mağarada diğer bazı şeylerle beraber bir de resim buldular. Daha doğrusu Birinci Dünya Savaşı'na katılmış belirli bir Kent alayının tamamen doğru bir şekilde çizilmiş nişanını.”

“Hani şu Er Percy'nin de mensubu olduğu alayın mı?”

“Evet. Eh, ondan ve adımlama maceralarından zaten haberim vardı. Fakat yılmak bilmez araştırmacılarım daha sonra Somerset, İngiltere'deki Cheddar Gorge mağaralarının komşu bir versiyonunda orta yaşlı bir adamın eksiksiz iskeletinin yanı sıra ağız tıpayla kapatılmış bir testi elma şırası, birkaç sikke ve de on sekizinci yüzyılın ortalarında üretilip metal parçalarından geriye yalnızca altın ve pirinç kısımları kalan bir saate rastladılar. Orası sulu bir mağara olmasına rağmen adamın botları henüz yok olmamıştı ve tıpkı zavallı adamın kendisi gibi onlar da tavandan damlayan suyun yol açtığı ışıltılı bir kalsiyum karbonat tabakasıyla kaplıydı. Ne ilginçtir ki botların kabaraları ve bağcık uçları yerinde yoktu.”

“Bağcık uçları mı?”

“Bağcıkların uç kısmına takılan küçük metal başlıklar... Burada sana bir betimleme yapmaya çalışıyorum, Joshua.”

“Betimlemen biraz sıkıcı, Lobsang.”

“Sabrediver. Bu keşfin asıl ilgi çekici kısmı şuydu: ceset sırf bir elinin parmakları mağaranın dibindeki çok ufak bir boşluğa sıkıştığı için bulundu. Çalışanlarım beyefendiye aşağı mağaralardan birini keşfederlerken rastladılar. Tavandan çıkıntı yapan parmaklar gördüler. Sanki adam ölmeden önce o daracık aralığı boş yere genişletmeye çalışmıştı. Ne kadar Edgar Ailen Poe'ca, değil mi? Adamlarım elbette ki buldukları mağaranın tavanını kazarak yukarıdaki boşluğa ulaştılar. Gerisini tahmin edebilirsin. Sonradan adamın yörede Passover diye bilinen azılı bir hırsız ve serseri olduğu anlaşıldı.”

“Adam da bir adımlayıcıydı, değil mi?” diye lafı uzatmadan sordu Joshua. “Ve bahse girerim ki mağaranın başka bir girişi yoktu.” Kanayan parmaklarına karanlıkta buz gibi su damlayan,

tabutumsu bir mağaradan çıkmak için çırpınan birini kısa bir süreliğine hayalinde canlandırdı. Adamcağız iki tek atmış olsa gerek. Rahibe Serendipity bir keresinde bana elmadan yapılan Somerset şirasının kurşun güllerden yapılmışçasına ağır olduğunu söylemişti. Demek ki adam kafayı bulduktan sonra yönünü şaşırıldı, *adımladı* ve adımladığının farkına bile varmadan kendini o küçücük mağarada buldu. Tabii bu onu daha da şaşırttı. El yordamıyla dışarı çıkmaya çalışırken kafasını çarpıp bayıldı. Nasıl gidiyorum?”

“Harika. Adamın kafatası gerçekten de biraz hasar görmüştü,” dedi Lobsang. “İyi bir yoldan ölmediği kesin. Acaba daha başka kaç kişi başlarına neyin geldiğini anlamadan kendini bir yerlere sıkışmış halde bulmuştur?”

“*Doğal adımlayıcılar*, Joshua. Kayıtları nasıl gözden geçirmen gerektiğini bilirsen Esas Dünya'nın tarihi onlarla dolu. Gizemli kayboluşlar. Gizemli ortaya çıkışlar! Her türden kilitli oda esrarları⁷³. Thomas Rymer, yani elflerin kraliçesini öpüp bu dünyadan ayrıldığı söylenen İskoç kâhini en sevdiğim örneklerden biridir. Elbette daha modern zamanlarda da kara bilim ve istihbarat⁷⁴ edebiyatı alanında belgelenmiş pek çok vaka var.”

“Elbette.”

“Kısacası sıradışısın, Joshua. Fakat eşsiz değilsin.”

“Bunu bana niye şimdi söylüyorsun?”

“Çünkü aramızda sır kalsın istemiyorum. Ayrıca az sonra tehlikeli bir konuya değineceğim ve sana annenden bahsedeceğim.”

Mark Twain Batı istikametinde adımlarken itilen havanın dışındaki patlamadan daha az ses çıkıyordu.

Joshua pişmekte olan balığın altını dikkatlice kıstı ve elinden geldiği kadar sakin bir şekilde konuştu. “Anneme ne olmuş ki? Rahibe Agnes bana bilmem gereken her şeyi anlatmıştı.”

“Hiç sanmıyorum, çünkü *o da* her şeyi bilmiyordu. Ben biliyorum. Ve bir bütün olarak ele alındığında hakikatin pek çok şeye açıklama getiren iyi bir hakikat olduğunu söyleyebilirim. Bence o hakikati öğrenmek sana iyi gelecektir. Ama istersen bunu aklımdan çıkarabilirim. Yani hafızamdan ebediyen silebilirim. Seçim sana kalmış.”

Joshua büyük bir soğukkanlılıkla dikkatini balığın üstünde tuttu. “Sen böyle konuştuktan sonra 'bana ondan bahset' demem de ne derim?”

“Pekâlâ. Rahibe Agnes'in Ev'in kontrolünü bu olay sonucu devraldığını herhalde biliyor veya en azından tahmin ediyor olmalısın. Bu olay derken senin doğumunu çevreleyen skandalı kastediyorum. Sonrasında yaşananların yanında tefecileri Tapınak'tan atmak⁷⁵ bile bir bekarlığa veda partisi gibi kalıyor. İnan bana, dosyaları gördüm; artık bir kardinaler meclisinin dahi Agnes'i makamından almaya kalkışacağından kuşkuluyum. O tüm sırları biliyor. Dahası sırların *altında* neyin yattığını da...”

“Annen sana hamile kaldığında gençti; hem de çok genç. Ev'in bu konuda onu yeterince koruyamadığı belli. Ayrıca babanı ben bile tanımıyorum.”

“Hiç şaşırmadım. Maria ondan hiç bahsetmezdi.”

“Eski yönetim sırasında annenin tüm yaşantısı sonu gelmez bir kefareten ibaretti. Bu kefaretin nasıl ödetildiğini anlatan tutanaklar Rahibe Agnes'in özel kasasının yanı sıra benim kendi dosyalarım da mevcut ve açığa çıkmak için uygun zamanı bekliyorlar. Eski yönetim modern çağa hiç uygun değildi. Aslında hiçbir çağa uygun değildi ama bir zamanlar ona

müsamaha gösterilebilirdi.”

Joshua robota doğru dönüp ifadesiz bir sesle konuştu. “Birinin maymunlu bileziğini annemden aldığını biliyorum. Aptalca bir takıydı ama ona kendi annesinden kalmıştı. Elindeki tek şey oydu. Rahibe Agnes bana öyle söyledi. Herhalde batıl bir eşya olarak görüldü.”

“Evet, bilezik hakkında öyle düşündüler. Tabii ortada epeyce bir kötü niyet de vardı. Maria o sırada hamileliğinin ileri safhalarındaydı. Evet, bu önemsiz bir hadise gibi gözükebilir ama onun için olabilecek en kötü zamanda bardağı taşıran son damlaydı. Bu yüzden o akşamüstü doğum sancıları başladığında Maria evden kaçmaya çalıştı. Fakat panik yaptı ve *adımladı*. Bu noktada da devreye sen girdin.

“Annen aslında *iki defa* adımladı. Seni doğurdu ve Esas'a dönerek Ev'in dışındaki yolun yakınlarında belirdi. Rahibe Agnes onu orada buldu. Agnes anneni sakinleştirmeye çalıştı; Maria elbette ki perişan bir haldeydi. Fakat ne yaptığını anlayıp tekrar adımladı. Geri geldiğinde seni de pembe tiftik kazağına sarılı olarak yanında getirdi ve bebeğini hayretler içindeki Rahibe Agnes'a teslim etti. Tabii Agnes'ın olup bitenlerden hiç haberi yoktu. Ancak Adım Günü'nden sonra adımlamak yaygınlaştığı zaman gerçeği kavramaya başladı.

“Ve Maria doğum sonrası kan kaybından öldü, Joshua. Bunun için çok üzgünüm. Rahibe Agnes elini ne kadar çabuk tuttuysa da ona yardım edemedi.

“Böylece geriyesen kaldın, dostum. Doğum ânında sadece bir iki dakikalığına bile olsa çok büyük bir ihtimalle *koskoca bir evrendeki* tek insan olman seni eşsiz kılıyor. O sırada tamamıyla yapayalnız, bütünüyle tek başınaydın! Bu olayın bebeklik dönemindeki bilincine nasıl bir etkisi olduğunu çok merak ediyorum.”

Ömrü boyunca Sessizlik'in uzak ve kutsal mevcudiyetinin farkında olan Joshua da bunu merak ediyordu. *Benim mucizevi doğumum*, diye aklından geçirdi.

Lobsang sözlerine devam etti. “Neyse, konumuza dönelim. Bu ayrıntıların hiçbirinden haberin yoktu, değil mi? Duydukların kendini biraz daha iyi anlamana yardım etti mi?”

Joshua Lobsang'e boş gözlerle baktı. “Balığı soğumadan servis etsem iyi olacak.”

Lobsang genç adamın ufak ufak doğranmış soğanlarla, bezelyeyle ve Lobsang'in adli meselelerde çok işine yarayan burnunun dahi, bileşimini tam olarak çıkartamadığı —fakat bol miktarda rezene içerdiğinden emin olduğu— bir dereotu sosuyla pişirilen balığın büyükçe bir kısmını yemesini sessiz sedasız izledi. Joshua tüm bulaşıkları ıslık ıslık parlayana kadar sistemli bir biçimde yıkarken ve her şeyi ancak kusursuz olarak tanımlanabilecek bir düzende yerine koyarken de Lobsang onu izlemeyi sürdürdü.

Joshua uyandı. Sanki gerçeklik baharda kabaran bir nehirmiş de Joshua'nın üstünü kaplamış gibiydi. Lobsang böyle hissetmişti.

“Sana bir hediyem var,” dedi Lobsang nazikçe. “Eminim ki annen de bunu almanı isterdi.” Lobsang yumuşak kâğıda sarılı küçük bir eşya çıkarıp mutfak tezgâhının üstüne yavaşça bıraktı. Öyle yaparken yaşla ve büyük kayıplarla başa çıkmayı konu alan çok sayıda çalışma indiriyor, bir yandan da arka planda geminin sistem kontrollerini gerçekleştiriyordu.

Joshua paketi ihtiyatla açtı. İçinde annesinin ucuz ama bir o kadar da değerli plastik bileziği vardı.

Sonra Lobsang genç adamı yalnız bıraktı.

Lobsang gemi boyunca ilerlerken Benjamin Franklin'in de belirttiği gibi yürüme sürecinin

düşünmeyi ne kadar kolaylaştırdığına bir kez daha şaşıtı. Bunun somutlaşmanın, somut bir hale gelmiş bilişin bir yönü olduğunu tahmin ederek bu fenomeni araştırması —veya hatırlaması— gerektiğine karar verdi. O yürürken arkasında kalan ışıklar birer birer sönüyor, gemi gece moduna geçiyordu.

Dümen kumanda odasına vardığında pencereyi açtı. Suni tenine yerleştirilmiş nanosensörlere karşı dünya üstüne dünya dolusu temiz ve dondurucu havanın tadını çıkardı ve pek çok ayın ışığıyla gözler önüne serilen Uzun Dünya'ya baktı. Ara sıra gökyüzünü aydınlatacak kadar güçlü bir volkanik faaliyetin olduğu veya karanlıkta göz kamaştırıcı bir yıldırım düşmüş orman da olmasına rağmen arazinin kendisi nadiren önemli bir değişim gösteriyordu. Ay, güneş ve Dünya'nın temel geometrisi geçip giden dünyaların değişen, birbirine karışan biyolojileri için statik bir sahne teşkil ediyordu. Fakat ay ışığı bile dünyalar boyunca sabit değildi. Gökteki aylara epey dikkat eden Lobsang dünyaları birbiri ardına geride bıraktıkça o tanıdık ve kadim suratın nasıl kayıp aktığını gözden kaçırmıyordu. Kadim lav denizleri yerini korusa bile her bir gerçeklikte rastgele kozmik kayaların farklı bir grubu ay yüzeyini dövmüş, geride farklı bir krater ve kanal örüntüsü bırakmış oluyordu. Lobsang eninde sonunda *aysız* —veya negatif aylı— bir dünyaya geleceklerini biliyordu. Ne de olsa ay bile bir tesadüftü, güneş sisteminin oluşumu sırasında yaşanan rastlantısal çarpışmaların bir sonucuydu. Uzun Dünya'da yeteri kadar yolculuk ederseniz ayın yokluğu bir kaçınılmazlıktı. Lobsang'ın tek yapması gereken tahmin ettiği diğer pek çok tesadüf gibi bununla da karşılaşana kadar beklemektir.

Lobsang pek çok şeyi anlıyordu. Fakat yolculukları sürdükçe adına Uzun Dünya denen gizem onu giderek daha çok endişelendiriyordu. Evdeyken yanında çalıştığı ehli profesörler Uzun Dünya'dan bir tür kuantum-fiziksel yapı olarak bahsederlerdi, çünkü öyle bilimsel bir dil en azından ortaya doğru bir tablo koyuyor gibiydi. Fakat Lobsang artık bunun tam tersine, tüm o mürekkep yalamışların yanlış tabloya bakmakla kalmayıp yanlış sanat galerisinde bulunuyor olabileceklerine inanmaya başlıyordu. Uzun Dünya düşünülen çok daha garip bir şey olabilirdi. Lobsang gerçeği bilmiyor ve bilmemekten nefret ediyordu. Bu akşam endişe içinde ayların batmasını seyredeceğinin, sonra da gün ağarana kadar endişelenmeyi sürdüreceğinin bilincindeydi. Sonra günlük angarya işlerin zamanı gelecekti ve o işlerin arasında yeni bir tane daha olacaktı: endişelenmek.

[72](#) Moby Dick romanının baş kahramanı, —çn

[73](#) Orj. locked room mystery: imkânsız görünen şartlar altında gerçekleştirilmiş suçları konu alan bir polisiye edebiyat türü, —çn

[74](#) Bilimkurgu, tarih, fantezi ve sihir öğelerini bir arada kullanan bilimkurgu alt kolu, —çn

[75](#) Hz. İsa'nın Kudüs'teki kutsal tapınağı bir hırsız yuvası haline getirmekle suçladığı tefecileri oradan kovmasıyla ilgili bir Hristiyan inancı, —çn

Joshua ertesini gün neredeyse utanırcasına Lobsang'den doğal adımlayıcılar —kendisi ve annesi gibi insanlar— hakkında daha fazla bilgi istedi. “Geçmişten gelen efsaneler değil; modern çağa özgü örnekler. Elinde epey malzeme olduğundan eminim.”

Lobsang de ona yetkililerin dikkatini çekmiş ilk doğal adımlayıcılardan biri olan Jared Orgill'in öyküsünü anlattı.

Her şey bir diğer Jack in the Box⁷⁶ oyunundan ibaretti: Austin, Teksas'ta ona öyle diyorlardı; tabii dünyanın dört bir yanındaki çocuklar aynı oyunun birbirinden farklı adlar taşıyan pek çok çeşidini geliştirmişlerdi. Ve o gün Jack olma sırası on yaşındaki Jared Orgill'deydi.

Çocuklar yasadışı çöplükte eski bir buzdolabı bulmuşlardı. Paslanmaz çelikten üretilmiş koca kütle diğer çöplerin arasında ön yüzü yukarı bakacak şekilde yatmaktaydı. “Bir robotun tabutuna benziyor,” diye belirtmişti Debbie Bates. Raflarını, plastik gözlerini ve diğer şeylerini çıkardıktan sonra içeride çocuklardan birinin sığabileceği kadar boş yer açılmıştı.

Sonradan ebeveynleri aksini iddia edecek olsalar da Jared dolaba zorla sokulmamıştı. Hatta sırası çığnınmeye kalkılsa diğerleriyle kavgaya bile tutuşurdu. Oğlan cep telefonunu Debbie'ye verdi —elbette yanınıza asla bir telefon almazdınız— ve içeri girip uzandı. Buzdolabının dâhili aksamının çıkıntıları ve köşeleri vücuduna battığından yattığı yer pek rahat sayılmazdı. Ayrıca içeride kimyasal bir koku vardı. Kocaman ağır kapağın çarparak kapanmasıyla birlikte hem gökyüzü hem de sırtan suratlar gözden kayboldu. Bu durum Jared'i rahatsız etmedi; her şey sadece birkaç dakika sürecekti. Diğerleri kapağın açılmaması için buzdolabının üstüne çöp yığarak olağan rutini izlerlerken oğlan bir süre patırtılar, çarpmalar ve sürtünmeler işitti.

Sonra kısa bir sessizlik ve birkaç sürtünme daha oldu, buzdolabı sallanmaya başladı. Diğer çocuklar Jared'i oraya kapatmanın daha iyi bir yolunu akıl etmişlerdi. Organize olmaları bir dakikalarını aldı ama sonunda içlerinden yarım düzinesi yan yana dizilerek ağır dolaba yüklenmeye ve her itişlerinde onu biraz daha ileri doğru sallamaya başladı. Nihayet buzdolabının devrilmesiyle birlikte kapağının üstüne bir de kendi ağırlığı bindi. Karanlıkta sağa sola savrulan Jared kapağın iç kısmına yüzükoyun düştü... ve bir çatırtı duydu. Bileşen yığınyla dolu plastik bir kutudan ibaret olan Adımcısı bir iplik yardımıyla belindeki kemere bağlıydı. Ve oldukça kırıldı.

Jared'in oyun gereği beş on dakika beklemesi gerekecekti, hatta belki de bir saate yakın bir süre. Elbette ki zamanı kestirmesinin imkânı yoktu. Sonra Batı 1 veya Doğu 1'e adımlayacak, dolabın bulunduğu yerden biraz uzaklaşacak ve Esas'a geri dönecekti. Ta-da! Böylece Jack kutudan çıkmış olacaktı.

Fakat Jared Adımcısının üstüne düşmüştü.

Cihaz gene de çalışabilirdi. Jared onu hemen denemedi. Çabucak dışarı çıkarak korkak gözükme istemiyordu. İstemediği bir diğer şey de Adımcının kırıldığını ve orada mahsur kaldığını öğrenmekti.

Ne kadar beklediğini kestiremedi. Hava şimdiden sıcak ve boğucuydu. Belki on dakika geçmişti, belki daha fazla.

Sonunda eliyle yoklayarak Adımcı'nın şalterini buldu, gözlerini kapadı ve onu Doğuya

kaydırdı. Hiçbir şey olmadı. Hâlâ o boğucu karanlıktan başka bir şey yoktu. Oğlanın içini yine korku kapladı. Şalteri Batı'ya getirince de sonuç almadı. Şalteri sağa sola oynattıkça oynattı; tâ ki elinde kalana dek. Jared çığlık atmamaya çalıştı. Sırtüstü döndü ve buzdolabı enkazını yumruklamaya başladı. “İmdat! Hey, çocuklar! Beni buradan çıkarın! Debbie! Mac! Yardım edin! Beni çıkarın!”

Sessizce durarak kulak kesildi. Cevap gelmedi.

Arkadaşlarının ne yapacaklarını biliyordu, çünkü kendisi de aynıını yapardı. Diğerleri dakikalarca, yarım saat, bir saat, belki daha bile fazla bekleyecekti. Sonra bir şeylerin ters gitmiş olabileceğinden kaygılanmaya başlayacaklardı ve evlerine dağılacaklardı. Ailelerine bir şeyler geveleyeceklerdi ve herkes arabasına atlayıp çöplüğe gelecekti. Babası onlara kahrolası buzdolabının yerini göstermeleri için bas bas bağıracaktı ve dolabın üstündeki çöp yığını kaldırıp atacaktı...

Asıl sorun tüm bunların saatler sürebilecek olmasıydı. Hava daha şimdiden yetersiz geliyordu ve nefes alırken Jared'in göğsü yanıyordu. Oğlan tekrar panikledi. Adımcı kutusunu darmadağın edene dek uğraştı. Çığlıklar attı, buzdolabını yumrukladı ve altına kaçtı. Ağlamaya başladı.

Sonra bitkin bir halde tekrar hareketsiz kaldı ve Adımcısının enkazını karanlıkta yokladı: patates, elektrik kabloları, devre kartının parçaları. Cihaza o şekilde yüklenmek yerine onu onarmaya çalışması gerekirdi. Belki onu ilk başta nasıl yaptığını hatırlarsa şimdi tekrar birleştirebilirdi. Devre şemasını ilk kez telefonunun ekranında gördüğü gibi hatırladı. Jared'in öyle şeyler için güçlü bir hafızası vardı. Şemayı hayalinde canlandırarak bobinleri, frekans uyumlamalarını *düşündü* ve—

Otuz santim kadar aşağı düşerek yumuşak toprağa çarptı. Ansızın tepesinde göz kamaştırarak kadar parlak bir gökyüzü belirdi. Ciğerleri havayla doluverdi.

Dışarıdaydı! Jared titreyerek ayağa kalkarken Adımcı parçaları yere döküldü. Havanın yoğunluğu başını döndürüyordu. Sanki ölmüştü de şimdi yeniden dirilmişti. Pantolonunun ıslak olması utanç vericiydi.

Oğlan etrafına bakındı. Gür bir ormanlık alandaydı ama ağaçların arasından ışıkları görebiliyordu; Austin Doğu 1 veya Batı 1'in ışıklarını. Eve dönmesi lazımdı. İyi de nasıl? Adımcı artık daha da haşat bir vaziyetteydi. Jared yine de buzdolabının bulunduğu yerden birkaç adım uzaklaştı ve—

Ezilmiş ve parçalanmış haldeki pis kokulu çöplerin arasında, muhtemelen buzdolabının üstündeki hurda yığını olan büyükçe bir tümseğin yanında belirdi. Esas'a geri adımlamıştı. Jared neler olduğunu anlamıyordu. Bu sefer Adımcısına dokunmamıştı bile. Üstelik midesi de bulanmıyordu.

Yine de umurunda değildi. Eve dönmüştü! Buzdolabının yanından koşarak uzaklaştı. Ebeveynleri henüz onu aramaya çıkmamış olabilirlerdi. İçi içine sığmayan Jared telefonunu nasıl geri alıp arkadaşlarına kendini nasıl öveceğini planlamaya başladı.

Ama ne yazık ki ebeveynleri onu aramaya çıkmışlardı. Çoktan aramış buldukları polislerden biri, kırık Adımcı'yı fark edecek ve o çok önemli soruyu soracak kadar akıllıydı: oğlan bir Adımcı olmadan dünyalar arasında adımlamayı nasıl becermişti? Jared isteği dışında yapılan tıbbi tetkikler sebebiyle bir süre okuldan uzak kaldı. Ayrıca adımlama ve Uzun Dünya konularındaki “uzmanlar” olarak tanıtılan bir fizikçi, psikolog ve nörolog tarafından bir terapiden geçirildi.

Hikâye yerel bir haber sitesine düştükten kısa süre sonra siteden geri çekildi. Bunun ardından olayın bir miktar örtbas edilmesi gerekti ama böyle konularda tecrübeli olan Birleşik Devletler hükümeti her şeyi yalanlamayı, Jared de dâhil tüm görgü tanıklarını güvenirliliğini sarsmayı ve de bütün hadiseyi çok gizli dosyalara gömmeyi başardı.

Tabii Lobsang o dosyaların içeriğinden bütünüyle haberdardı.

“Madem öyle, insanların Adımcılara neden ihtiyacı var?”

“Belki de tahmin edilenden daha dolaylı bir sebeptendir, Joshua. Linsay'ın geride bıraktığı kısa notlar her bir bileşen konumunun hayati önem taşıdığını ve bileşenlerin o konumlara büyük bir özenle yerleştirilmesi gerektiğini ısrarla vurguluyor. Böylece cihazı yapan kişinin bu işe tüm dikkatini vermesi sağlanıyor. Elle sarılmış iki bobinin birbiriyle uyumlanması gereği bana eski metal detektörlerinin ayarlanmasını hatırlatıyor. Diğer bileşenlerse tamamıyla cihazın *görünüğü* için oradaymış gibi duruyor ve bu çok önemli bir ayrıntı olabilir. Özellikle bobinlerin sarılması hipnotik bir eylem. Kısa bir süreliğine bir Tibetli gibi konuşmama izin verersen bu aygıtın hiç belli etmeden zihni başka bir hale sokmak için tasarlanmış ve gündelik batı teknolojisi kılıfına gizlenmiş modern bir mandala⁷⁶ olduğunu söyleyebilirim. Yani bir insanın adımlamasını sağlayan şey cihazın kendisi değil de bir Adımcı yapma eylemi. Ben de gezici bir birim vasıtasıyla bir Adımcı oluşturmanın fiziksel sürecini geçirdim. Bu sürecin içimizdeki varlığının farkında bile olmadığımız bir kapıyı açtığını söyleyecek kadar ileri gidebilirim. Fakat Jared Orgill'in öyküsünün —ve hatta seninkinin— de gösterdiği gibi bazı kimseler bozuk bir kutuyla kazara adımladıklarında veya aynı şeyi panikledikleri bir anda hiç kutu kullanmaksızın yaptıklarında Adımcılara ihtiyaçları olmadığını anlıyorlar.”

“Yani hepimiz de doğal adımlayıcılarız,” dedi Joshua dalgın bir edayla. “Sadece çoğumuz bunun farkında değiliz. Yahut kafamızdaki o kasları çalıştırmak için böyle bir desteğe ihtiyaç duyuyoruz.”

“Onun gibi bir şey. Fakat *herkes* derken yanılıyorsun. Şimdiye kadar bazı kabaca yapılmış istatistikler oluşturmaya yetecek kadar çok sayıda adımlayıcı incelenmiş bulunuyor. insanlığın aşağı yukarı beşte birini doğal adımlayıcıların oluşturduğu düşünülüyor. Onlar için Uzun Dünya halka açık bir park kadar erişilebilir durumda. Bu doğal adımlayıcılar hiçbir desteğe gereksinim duymadan biraz eğitimle veya devre şemasını hayalinde canlandıran Jared'in tesadüfen tecrübe ettiği gibi bir tür zihinsel disiplinle adımlayabiliyorlar. Öte yandan insanlığın beşte birlik diğer bir kısmı belki de Esas'tan asla ayrılamayacak, tabii başkaları tarafından taşınarak küçük düşmeyi göze almadıkça.”

Joshua bunun anlamını düşündü, insanlık ansızın köklü bir biçimde birbirinden ayrıldı, kimse henüz bunun farkında değildi.

⁷⁶ Kurma kolu belirli bir süre çevrildiğinde üst kapağı açılan ve içinden yaylı bir palyaço (jack) fırlayan kutu şeklindeki bir oyuncak, —çn

⁷⁷ Hinduizm'de ve Budizm'de kozmik mertebeleri temsil eden bir tür ilahî şema, —çn

Joshua dünyaların geçişini resimli bir kitabın sayfalarının çevrilişi gibi seyretmekteydi. Düzenli olarak batıya doğru ilerlerken kendilerince bir sınır çizgisini daha geride bıraktılar: çoğu dünyada varlığını koruyabilmiş engebeli bir arazi olan Ural dağları.

Fakat artık dünyalar farklıydı. Hem Buz Kuşağı hem de Maden Kuşağı çok gerilerde kalmıştı. Şimdi altlarındaki dünyalar Amerikan kâşiflerinin ve sefer kaptanlarının tabiriyle Mısır Kuşağı'na aitti. Bereketli ve sıcak olan bu dünyaların en azından Kuzey Amerika bölümleri çayırlarla ve kırlarla kaplı olup tanıdık ağaçlarla, çalılarla ve sağlıklı görünen kalabalık hayvan sürüleriyle bezeliydi. Yani bu dünyaların hepsi de tarım için idealdi. Geçtikleri Dünyaların sayısı Lobsang'in dünyametresine göre yüz bini aşmıştı. Yolcuların yaya olarak buraya ulaşması dokuz ay sürerdi. Hava gemisiyse aynı mesafeyi dört günde kat etmişti.

Ne zaman dursalar Lobsang iyonosfere sahip herhangi bir Dünya'nın kavisi boyunca taşınacak olan kısa dalga telsiz iletilerine yönelik bir tarama gerçekleştiriyordu. Dinleme yapmak amacıyla birkaç Mısır Kuşağı dünyasında mola verdiler. Bunlardan ilki olan Batı 101,754'te komşu bir New England'daki uzun ve geveze bir haber bülteniyle karşılaştılar: şu tesadüfe bakın ki aslen Madisonlu olan bir çocuk kendi tuttuğu günlükten parçalar okuyarak blog oluşturuyordu. Joshua onu dinlerken Uzun Dünya'nın kıtalarına dağılarak upuzun bir sıra halinde uzanan umut dolu bucaklardan birini hayal etti. Ve onlardan her birinin anlatacak kendince bir öyküsü olduğunu...

Merhaba benim sadık dinleyicilerim. Radyo dalgalarını engelleyen düşük teknolojili blogcunuz Helen Green bir kez daha karşınızda. Bu kısım üç yıl öncesine ait. Tarih 5 Temmuz, yani bildiğiniz gibi 4 Temmuz'dan⁷⁸ bir gün sonrası. İşte başlıyoruz...

Akşamdan kalmalık dedikleri bu mu?

Aman! Tanrım!

Dün Bağımsızlık Günü'ydü! Yaşasın! Sekiz aydır buradayız ve henüz hiç kimse ölmedi. Yine yaşasın! Parti vermek için bir bahane gerekirse bundan iyisi zor bulunur. Bizler Amerikalıyız, burası resmen Amerika ve günlerden 4 Temmuz'du; işte bu kadar.

Yine de burada geçirdiğimiz bu ilk yaz mevsiminde bizi görseniz Kızılderili olduğumuzu sanırsınız. Hepimiz de tentelerde, kızıl derili çadırlarında, derme çatma kulübelerde ve kare şeklindeki kocaman müşterek evlerde kalıyoruz. Hatta bazıları hâlâ kamp çadırlarını kullanıyor. İnsanların buraya sırtlarında getirdikleri tavuklar ve yavru köpekler her tarafta koşuşturuyor. Çiftçiliğe daha başlamadık. İlk hasadımız gelecek sene kalkacak. Tarla açmak için dönüşümlü olarak çalışıyoruz: yakıyoruz, kesiyoruz, kayaları taşıyoruz. Hepsi de ağır iş ve onları yapmak için kas gücünden başka hiçbir şeyimiz yok. Gelecekte ekmek için yanımızda mısır, bezelye, keten ve pamuk tohumları getirdik, hem de hasat kötü çıkarsa diye yıllarca yetecek kadar. Oh, evlerin yakınında açtığımız yerlere, yani “bahçelerimize” çoktan balkabağı, sukabağı ve bezelye ektik.

Ama şimdilik avcı ve toplayıcıyız! Neyse ki burası avlanmak ve yiyecek toplamak için bereketli bir arazi. Kışın nehirde levrek yakaladık. Ormanda tavşan ve geyik gibi görünen şeyler avladık. Bir de o ufak tefek, komik atlar var ama hiçbirimiz onları yemeye yanaşmadık; midilli yemeye benziyordu. Şimdi mevsim yaz olduğu için sahilde daha çok vakit geçiriyoruz. Orada balık tutup

midye topluyoruz.

Burada kendinizi vahşi doğadaymış gibi hissediyorsunuz. Esas'tayken başkalarının her şeyi *ehlileştirmekle* geçirdiği asırlarda yaşıyordum. Buradaysa orman hiç kesilmedi, bataklıklar hiç kurutulmadı, nehre hiç baraj veya set kurulmadı. Böyle yaşamak tuhaf. Ve tabii tehlikeli.

Sanırım babam bazı insanların da tehlikeli olduğunu düşünüyor. Hepimiz birbirimiz hakkında giderek daha çok şey öğreniyoruz ama yavaş yavaş. Ayrıca başkalarını dış görünümüne bakarak her zaman tanıyamıyorsunuz. Bazıları bir yerlere gitmek için değil de bir şeylerden kaçmak için buraya geldiler. Eski bir asker. Annemin küçükken taciz edildiğini düşündüğü bir kadın. Çocuğunu kaybetmiş başka bir kadın. Eh, bence bunun bir sakıncası yok.

Her neyse, sonuçta buradayız. Ormanda veya nehir kenarında bir gezintiye çıkarsanız evlerden yükselen dumanları görebilir, tarlalarda çalışanların seslerini duyabilirsiniz. İstedğiniz yönde sadece bir iki dünya adımlasanız bile aradaki farkı hemen hissedersiniz. İnsanlı bir dünyaya karşı insansız bir dünya. Ciddi söylüyorum; farkı kafanızın içinde hissedebilirsiniz.

Yeni köyümüze ne diyeceğimiz konusunda büyük bir tartışma çıktı. Yetişkinler bir toplantı yaptılar ve her şey alışıldık bir sözcük cümbüşüne dönüştü. Melissa buraya "Bağımsızlık," "Kurtuluş" veya "Yeni Umut" gibi uzun ve coşkulu bir isim koymakta kararlıydı. Ama babam sonuncusuna gülüp bir *Yıldız Savaşları* esprisi yaptı.⁷⁹

Önerinin benden mi yoksa Ben Doak'tan mı geldiğini bilmiyorum ama sonunda akılda kalıcı bir şey bulduk. Ya da en azından hiç kimsenin karşı çıkacak kadar nefret etmediği bir şey. Öneri kabul edildiğinde babam ve diğer birkaç kişi sahilden gelen patikanın yanına bir tabela diktiler.

RESET'E HOŞ GELDİNİZ
KURULUŞ: M.S. 2026
NÜFUS: 117

"Şimdi tek ihtiyacımız bir posta kodu," dedi babam.

Şimdi de ondan bir yıl sonra babam tarafından yazılmış bir kısım okuyacağım. Ben bu günlüğü tutarken babam bana yazım kuralları da dâhil pek çok konuda yardım etti. Sağol, Baba!...

İsmim Jack Green. Bunu okuyorsanız herhalde Helen'in babası olduğumu biliyorsunuzdur. Zamanla iyice kıymete binen bu günlüğe birkaç not eklemek için Helen'dan özel izin aldım. Kızım şu anda başka bir işle meşgul ama bugün onun doğum günü ve bu tarihin üzerinde durmak istedim.

Nereden başlasam ki?

Artık evlerimizi büyük ölçüde tamamladık. Tarlalar da yavaş yavaş açılıyor. Genellikle başımı önüme eğip çalışıyorum. Herkes öyle yapıyor. Ama arada bir köyde gezintiye çıkarak doğayı nasıl parça parça kemirdiğimizi görüyorum.

Bıçkılıhanede çalışır durumda. İlk büyük toplu projemiz oydu. Şu an yazı yazarken bile onun gürültüsünü duyuyorum. Bıçkılıhaneyi gece gündüz işler vaziyette tutmaya uğraşıyoruz ve o ormanı yavaş yavaş işleyerek bir köye dönüştürürken çıkardığı iki aşamalı o belirgin ses hiç eksik olmuyor. Bir çömlek fırınımız, bir kireç fırınımız ve bir sabun kazanımız var. Tabii harika çocuk Franklin sayesinde bir de demirhanemiz. Jeolojik tetkik haritalarımız dört dörtlük çıktı. Ne kadar

hızlı ilerleme kaydetmiş olmamız bazı açılardan hayret verici.

Fakat dışarıdan yardım almadık da değil. Seyyar vaizimiz Peder Flerrin'in tavsiyesi üzerine bir Amish ailesi bu taraflara uğradı. Amishler tuhaf ama dostane insanlar. Ayrıca işlerinde çok becerikliler. Mesela bir bacaya sahip kutu gibi bir yapı olan çömlek fırınımızı kurmamıza yardım ettikleri zamanki gibi. Çömleklerimiz pek bir halta benzemiyor ama toprağı kazarak bizzat açtığınız bir bahçede yetişmiş çiçeklerle dolu el emeği bir vazoyu yine bizzat kendi yaptığınız bir rafa koymanın ne kadar gurur verdiğini hayal bile edemezsiniz.

Ama bu bile Franklin'in demirhanesinden çıkan ilk demir aletlerle kıyaslanamaz. Demir ve çelik aletlerimiz olmadan elbette ki işlerimizi halledemezdik. Yine de demirin yerel ekonomimiz üzerinde tuhaf bir etkisi var. Buraya ilk geldiğimizde yüzümüz birden tek bir dünyaya yerleşmek yerine ayrı ayrı dünyalara yayıldık. Niye yayılmayacaktık ki? Nasılsa etrafta boş alandan bol bir şey yok. Fakat yerel olarak üretilmiş demir eşyaları bile dünyalar arasında taşıyamıyorsunuz. O yüzden insanlar başka bir dünyada aynı sürece baştan başlamaktansa yavaş yavaş 754'e dönüyorlar (tabii Franklin ücretinin katlanarak artması karşılığında öyle bir şey teklif etmedi değil).

Bana insanlığın Uzun Dünya'ya yayılmasını her yönüyle etkileyen tek bir şey varmış gibi geliyor: Metalik demirle beraber adımlayamamak. Örneğin bir afet veya kötü hava şartları yüzünden tüm mahsulü birden kaybetmemek için komşu Dünyalarda paralel tarlalar açmak gibi bir fikrimiz vardı. Lâkin buna değmeyeceği anlaşıldı; burada yapmış olduğumuz demir aletlerle 754'teki tarlalarımızı genişletmek daha kolay.

Bu arada Amishler gibi misafirlere hizmetleri karşılığında ödeme yapma şeklimiz oldukça enteresan. Şey, en azından bence. Para! Burada, Uzun Dünya'da değer taşıyan ne olabilir? Hei insan kendi altın madenini açabilecekken neye kıymetli gözüyle bakılabilir? Biraz düşününce bunların ilginç teorik sorular olduğunu siz de görebiliyorsunuz, değil mi?

Kendi aramızda Esas'ın para birimlerini kullanıyoruz. Uzun Dünya'da ekonomik durgunluk başladığından beri özellikle de sahteleri üretilmediği için, yen ve ABD doları değerini korumayı başardı, İngiliz sterlini ise nüfusun yarısı —ki buna paha biçilmez demircimiz Franklin de dâhil— o küçük ve kalabalık adadan kaçıp gittiğinde değerini kaybetti. Yine de böyle bir durumla ilk kez karşılaşmayan İngiltere bu sıkıntılı süreci atlatmayı başardı. İngilizler ekonominin kötü gittiği önceki yıllarda “kıyak,” yani değişken değerli bir para birimi geliştirmişlerdi. Kısaca açıklamak gerekirse bu madeni para biriminin değerine alışveriş sırasında alıcı ve satıcı birlikte karar veriyordu. Tabii bu özelliği ondan vergi alınmasını güçleştirdiği için Esas'ta hiçbir işe yaramıyordu. Fakat kıyak yeni dünyalar için ideal para birimi. Bu hiç de şaşırtıcı sayılmaz, çünkü aynı sistem henüz elden ele dolaşacak bir para birimi olmadığı ve olsa bile onu geçerli kılacak etkili bir hükümetin bulunmadığı kuruluş günlerinde Amerika Birleşik Devletleri'nde de kullanılıyordu.

Görüyorsunuz ya, Reset gibi yerlerde hayat küçük takaslarla dolu. Hayvan yağlarını kaynatıp donyağı yapıyorsunuz. Bundan elinizde çokça birikince komşunuzun da birazını kullanabileceğini düşünüyorsunuz. Sahiden de öyle olduğu anlaşılıyor ve komşunuz donyağı karşılığında yarım kilo demir teklif ediyor. Demir sizin işinize yaramasa da Demirci Franklin'in işine yarayacağı kesin; o yüzden onu Franklin'e verip ileriki bir zamanda kullanılmak üzere kıyak kazanıyorsunuz. Böylece bir kıyak *alacağınız* oluyor. Franklin o kıyak karşılığında size elle tutulur bir şey verebileceği gibi Yüz Binlik'e veya Esas'a yapacağı bir dahaki yolculukta dükkândan satın

alınmış bir şey getirmeyi de teklif edebiliyor.

Bu sistem bir medeniyetin yürümesini sağlamaz ama herkesi tanıdığınız ve herkesin de sizi tanıdığı yüz kişilik bir koloni için hiç fena değil. Üçkâğıtçılık yapmak anlamsız; böyle bir şey yalnızca kısa bir süreliğine işe yarar. Sonuçta hiç kimse en çok ihtiyaç duyduğu anda kapıların suratına kapanmasını istemez.

O yüzden arada bir pozitif ve negatif kıyaklarınızı topluyorsunuz ve kârdaysanız bir gün tatil yapıp balık avlamaya falan gidebiliyorsunuz. Özellikle hemşirelerin ve ebelerin durumu çok iyi. Başarılı bir doğum kaç kıyağa bedeldir? Tekrar iş yapabilesiniz diye özenle tedavi edilen bir elin değeri nasıl ölçülür?

Herkesin diğer herkesten gelecek iyi niyete ve samimiyete ihtiyacı olan böyle küçük bir toplulukta sağduyu epeyce faydalı oluyor. Ara sıra bölgemizden geçen evsizlere muamele şeklimizi bile etkiliyor. Avareler diye adlandırdığımız bu kişiler anladığım kadarıyla bizim gibi bir yere yerleşmeyi düşünmeden çalışarak dünyadan dünyaya atılıyorlar. Diğer bir deyişle bahçeden geçmekle yetinip alçaktaki meyvelerden besleniyorlar, o kadar. Eh, neden olmasın? Uzun Dünya'da insanların o şekilde yaşamaları için bol bol yer var. Bizi ateşlerimizin dumanına bakarak buluyorlar; onları hoş karşılıyor, doyuruyoruz ve gerek varsa doktorlarımıza tedavi ettiriyoruz.

Tabii karşılığında bir şeyler, genellikle biraz iş veya evden gelen ilginç haberler beklediğimizi açıkça belli ediyoruz. Çoğu kimse bu tür bir anlaşmayı hemen kabul ediyor. Bağımsız insanlar nasıl yaşayacaklarını ve birbirlerine nasıl muamele edeceklerini iyi biliyorlar. Bu herhalde ilkel insanın öğrendiği bir özellik. Ama galiba bazıları o dersi tam olarak kavrayamıyor. Bazen ufka çok uzun süredir bakıyormuşçasına afallamış bir halleri oluyor ve herhangi bir dünyada mola vermekte zorlanıyorlar. Bu duruma Uzun Dünya Sendromu dendiğini duydum.

Evden gönderilen daha başka resmi yazılar aldık. Bunları bir postacı dağıtıyor! Bill Lovell diye iyi bir adam. Mektuplara bakarak adı sanı bilinmeyen federal bir büronun çeşitli toprak taleplerini onayladığını öğrendik. Bana en önemli ileti Öncü Desteği'nden, yani göçmen meseleleriyle ilgilenmesi için kurulmuş hükümet teşkilatından geldi. Banka hesaplarım ve yatırım fonlarım hâlâ aktif halde. "Fobik" —veya Esas'ta moda olan argosuyla "ev yalnızı"— oğlumuz Rod'un maddi ihtiyaçlarını karşılamaya elbette ki devam ediyorum. Tilda nedense bunun hile yapmak olduğunu, öncülük ruhuna yakışmadığını düşünüyor. Fakat o hesapları açmaktaki niyetim hiçbirimizin buralarda sıkıntı çekmemesiydi. Zaten niye çekecekmişiz ki? Bu da benim çözümüm; ailemin en iyi şekilde korunması için verdiğim bir taviz.

Rod'dan hiç mektup gelmedi, tek bir tane bile. Biz ona yazıyoruz ama o bize yazmıyor. Ne olursa olsun bunu kendi aramızda hiç konuşmuyoruz. Yine de yavaş yavaş kalbim kırılıyor.

Sevindirici bir haberle sözlerimi noktalamak istiyorum.

Cindy Wells'in doğum sancıları tutalı yirmi dört saat geçti. Bu koloninin ilk doğumu. Cindy dostlarını yanına çağırdı ve ebelik eğitimi gören Helen da onlarla beraber gitti. Tanrım, kızcağız daha sadece on beşinde. Eh, doğum uzun sürmesine rağmen sağ salim atlatıldı. Ben bunları yazarken vakit şafağın biraz geçiyordu ama onlar hâlâ Cindy'nin yanındalar.

Ne kadar gurur duyduğumu size anlatamam. Özellikle de böyle bir şey Helen'in doğum gününde olduğu için. (Teşekkürler, Baba!)

O yüzden bugün yapacak bir işim daha var. Köy tabelamıza düzeltme yapılması gerekiyor.

RESET'E HOŞ GELDİNİZ
KURULUŞ: M.S. 2026
NÜFUS: 117 118

Ve dünyanın öbür tarafındaki gökyüzünde süslü bir hava gemisi şafağın ışığında asılı duruyor, komşu gerçekliklerin derinliklerinde kaybolmadan önce bunun gibi fısıldanan öyküleri dinliyordu.

[78](#) Bağımsızlık Bildirgesi'nin ilan edildiği 4 Temmuz 1776'ya ithafen ABD'de her sene kutlanan resmi bayram, —çn

[79](#) Yeni Bir Umut (A New Hope), Yıldız Savaşları serisinin 4. filminin adıdır, —çn

Joshua uyandı. Yatmadan önce üzerine serdiği büyük yün battaniye biraz küf kokuluydu, epey ağırdı ve son derece huzur vericiydi. Kamara penceresinden dışarı baktığında Dünyaların çabucak geçip gittiğini gördü. Bazen yanan, genelde karla kaplı olan Avrasya ormanı bitmek bilmezcesine uzanıyordu. *Mark Twain*'de bir sabah daha başlıyordu.

Genç adam yataktan dikkatle kalktı, bir duş aldı, kurulandı ve maymunlu bileziği koluna taktı. Annesinin hayatı boyunca sahip olduğu tek şey buydu. Ucuz plastik halka Joshua'nın bileğine dar gelse de onun gözünde altının olup olabileceğinden çok daha değerliydi.

Mark Twain Joshua'nın adımlama durduğu zaman beklemeyi öğrendiği o küçük sarsıntılardan birini daha geçirdi. Joshua teoride sarsıntı yaşanması için bir sebep bulunmadığını bilse de her geminin kendine has özellikleri olurdu. Genç adam tekrar pencereden dışarı baktı.

Gemi o sırada tüm beklentileri boşa çıkartırcasına göz alabildiğince geniş bir okyanusun üstünde duruyordu. Günlerdir Avrasya'nın uçsuz bucaksız topraklarını aşıyorlardı ve Joshua yakınında göller bulunan Madison'da büyümüştü. *Tanrım, biraz yüzmek ne güzel olurdu*, diye aklından geçirdi ve hemen bir mayo giydi.

Sonra Lobsang'e danışmadan gondolun asansörüne koştu ve açık kafes bir göl kadar durgun olan okyanusun birazcık üzerinde asılı kalana dek aşağı indi.

Tepedeki kapakta gezici birim belirdi. “İşte buradasın. Bu tuzlu denize şöyle bir dalıp çıkmaya niyetliysen bir kez daha düşün derim. Gelir gelmez her zamanki gibi balonlarımı ve sondaj roketlerimi gökyüzüne saldım. Bu gezegende kara varsa bile ondan çok az olduğuna emin sayılırım. Deniz seviyesi çok yüksek. Şu an muhtemelen sular altında kalmış kıtaların üstünde duruyoruz.”

“Yani bir okyanus dünyasındayız.”

“Suda balık kadar karmaşık bir canlı olup olmadığını bilmiyorum. Bazıları aşırı derecede yeşil bir renge sahip su yosunlarından başka bir şey yokmuş *gibi gözüküyor*. Bu büyüleyici bir dünya ve onu keşfetmek harika bir girişim olacaktır. Her ne kadar sana yüzmeyi yasaklayamasam da ben güvenlik kontrolü yapmadan önce öyle bir işe kalkışmamanı şiddetle öneririm.”

Durgun deniz cezbedici bir ışılıyordu. “Oh, hadi ama. Bir şey olmaz.” Joshua'nın kulağına yukarıda gemide gerçekleşen mekanik faaliyetlerin sesi çalındı.

“Olmayacağından emin misin? Böyle bir dünyada evrimin nasıl geliştiğini kim bilebilir? Joshua, ben kontrol edene kadar derinliklerden bir şeyin çıkıp gelmesi ve seni 'nal sesi' diye tarif edilebilecek bir sesle hem bu hem de diğer dünyalardan ebediyen koparıp götürmesi pekâlâ mümkün.”

Joshua şimdi de gemide bir kapağın açıldığını duydu. Bunu suya düşen bir şeyin şapırtısı izledi.

“Senin kadar özel birinin deney kobaylığı yapmaya hakkı yok, özellikle de bu iş için çok daha uygun yaratıklar varken. Mesela sualtı gezici birimim gibi. İşte!” dedi Lobsang.

Denizden mekanik bir yunusu andıran bir şey fırladı, bir an için havada asılı kaldı ve sonra tekrar daldı.

Joshua başını kaldırıp Lobsang'e baktı. O yapay surattaki ifadenin kasten mi biçimlendirildiğini, yoksa bir tür refleks gibi iç duyguların gerçek bir dışavurumu mu olduğunu

hâlâ merak ediyordu. Her halükârda o an yeni tasarımını seyredirken robotun zevkten dört köşe olduğu belliydi. Lobsang oyuncaklarına pek düşküdü.

Fakat sırtış çabucak kayboldu. “Çeşitli balıklar tespit edildi, su canlılarından numuneler alındı, planktonlar tanımlandı, okyanus yatağının derinliği kesin olarak belirlenemedi... bir şey yukarı çıkıyor... gemiye dönmen iyi bir fikir olabilir, sıkı tutun!”

Asızın yükselen asansör yukarı vardığında sarsılarak durdu. Joshua aşağıya bakınca harikulade sucul birimin son bir kez havaya sıçradığını, sonra da devasa çenelerin tüyler ürpertici bir nihailikle onun üstüne kapandığını gördü.

Derinden sarsılmış olan Joshua robota doğru döndü. “Buna bir nal sesi denilebilir mi?”

“Bence her şey göz önüne alındığında bir NAL SESİ bile denilebilir!!”

“Dersimi aldım. Oyuncak denizaltın için üzgünüm. Pahalı mıydı?”

“Hem de nasıl. Ayrıca bol patentliydi ama maalesef ağır zırhlı değildi. Neyse ki yedeklerimiz var. Gel hadi. Bu sefer bir değişiklik yapıp kahvaltıyı ben hazırlayayım.”

Kahvaltı sona erdiğinde Lobsang onu gözlem güvertesinde bekledi.

“Aç misafirimizi şimdilik bir köpekbalığı olarak niteledim. Aşırı derecede iri köpekbalıklarının eskiden Dünya'da da var olduğu iyi biliniyor ve onun güzel bir resmini çektim; bırakalım da kararı balıkbilimciler versinler. Bacaklarını kullanmaya devam edebilecek olmanıysa benden gelen bir hediye farz et.”

“Tamam, anladım. Teşekkürler...”

Mark Twain daha şimdiden ileriye adımlıyordu. Çok gerilerde kalan okyanus dünyasından sonra Joshua kendini tekrar ormanlara bakarken buldu. Artık ne deniz vardı, ne de göz kamaştırıcı günüşiği. Lobsang ile Joshua beraber sessizce oturup beklediler. Bu bir bakıma onlarda alışkanlık haline gelmişti. Aralarında makul bir ilişki gelişmişse de tek kelime bile etmeden bu şekilde uzun saatler geçebiliyordu.

Zihnini tekrar Batı'ya çeviren Joshua kafasının içinde tuhaf bir basınç hissetti. Sanki artık ileriye gitmiyor da Esas'a geri dönüyordu.

Her nedense ilk defa kendini bu yolculuğun sonunu düşünürken buldu. “Lobsang, ne kadar ileriye gitmeye niyetlisin? Sonuna kadar yanındayım; anlaşmamız böyle. Ama evde de bazı sorumluluklarım var. Rahibe Agnes ve diğerleri artık eskisi kadar dinç değiller.

“Yalnız kurttan böyle bir tepki geldiğini duymak ilginç,” dedi Lobsang alaycı bir üslupla. “Vahşi Batı'daki iz sürücülere ve avcılara çok benzediğini düşünüyorum, Joshua. Seni daha önce de kıyasladığım Daniel Boone gibi insanlardan sakınıyorsun ama sürekli değil. Zaten Danie Boone'un bile bir karısı ve bir sürü çocuğu vardı.”

“Tabii hakkında okuduklarım doğruysa çocuklarından bazıları onun değil ağabeyininmiş, o ayrı.”

“Seni anlıyorum, Joshua. Söylemeye çalıştığım bu.”

Joshua'nın tepesi attı. “Benimle ilgili en ufak bir şeyi bile anladığından kuşkuluyum, teneke adam.”

“Eh, o zaman şöyle bir anlaşmaya ne dersin? Önümüzdeki iki hafta içinde konuşabileceğin birini bulamazsak gemiyi gerisingeri çevirip eve döneceğiz. Nasılsa üniversitelerdeki dostlarımı sevinçten havalara uçuracak kadar veri topladık. Sen biraz dinlenirken ben de *Mark Trine*'in planları üzerinde çalışmaya başlarım, tabii Bay Clemens'in⁸⁰ ruhu beni affederse.” Joshua'nın

şaşkın yüz ifadesine bakan Lobsang bir açıklamada bulundu. “ 'Twain' sözcüğünün bir anlamı da iki rakamıdır. 'Trine' ise üç demektir. Küçük bir espri yaptım, o kadar.”

“Hava gemisi imalathaneni yıktın sanıyordum. Küçük bir Tunguska olayı demiştin.”

“Black Şirketi'nin pek çok deneysel atölyesi var, Joshua. İşin ilginç tarafı şu ki sen tam geri dönmeyi önerdiğin sırada çok gerilerde kalan o buz dünyasındaki şarkı meraklısı dostlarımız da benzer bir fikre kapıldılar.”

“Troller mi? Ne demek istiyorsun?”

“Onlardan oluşan dağınık grupların dünyalar boyunca seyahat etmelerini gözlemliyordum. Trollerden ve onlarla soydaş gibi gözüken çeşitli canlılardan bahsediyorum. Bunu anlık gözlemlerimizden kestirmek güç; incelenmesi gereken çok şey var. Fakat basit demografik bir takip onların yolculuğumuz boyunca izlediğimiz rota üzerinde genel olarak *geriye* gittiklerini öne sürüyor. Üstelik oldukça kalabalıklar. Muhtemelen bir tür göç söz konusu.”

“Hımm,” dedi kafasındaki o hafif basıncı hissetmeyi sürdüren Joshua. “Veya belki de bir şeyden kaçıyorlar.”

“Her iki ihtimal de oldukça ilginç, değil mi? Adımlayan insansılar! Göçebe trollerin daha fazlası Esas'a ulaştığında ne olacak merak ediyorum.”

“*Daha fazlası* mı? O da ne demek?”

“Sana eski zamanlardan kalma bölük pörçük görgü tanığı ifadelerinden bahsetmişim, hani efsanelerde bir belirip bir kaybolan varlıklarla ilgili olanlardan. Trollerin ve diğer bazı canlı türlerinin binlerce yıldır Dünyamızı ziyaret ettiklerine inanıyorum. Belki yalnızca geçip gitmek için, belki de başka amaçlarla. Öyle ifadelerin sıklığı son asırlarda azalmış bulunuyor, muhtemelen bilimsel okur yazarlıktaki gelişme dolayısıyla.”

Veya belki de zihinsel baskıdan dolayı, diye düşündü Joshua. Dünya nüfusu arttıkça troller ile kuzenleri de kalabalıklara tıpkı kendisi gibi tepki veriyor olabilirlerdi.

“Fakat son on yılda ve özellikle de Adım Günü'nün ardından bu tür olaylar yine artışa geçti. Belki de büyük bir göçün ilk dalgasına tanıklık ediyoruz. Dur sana artık anlam kazanan eski bir vakayla örnek vereyim...”

80 Mark Twain'in gerçek ismi Samuel Longhorne Clemens'e bir gönderme. —çn

Sonradan iki öğrenci tarafından verilen —ve tabii kayıtlara geçmesinin ardından İngiliz Devlet Sırları Yasası uyarınca örtbas edilen— ifadeye göre olayın vuku bulduğu gece hava bulutlu, gökyüzü simsiyahtı. İngiltere'nin merkezinde yer alan Oxfordshire ülkedeki en karanlık yerlerden biriydi. Gareth pille çalışan gemici fenerinin ışığında sırt çantasını açıp gerekli araçları çıkardı: bir kriket sopası ve kazığı, bir beyzbol sopası, üniversite orkestrasının vurmali çalgılar bölümünden aşırılmış davul tokmakları, hatta bir kroket tokacı. Yani dikilitaşlara vurmakta kullanılacak olan şeyler.

Lol ise o sırada alnını bir meşe ağacına vurmakla meşguldü.

Meşe ağacı tıpkı diğer arkadaşları gibi bir devin daire şeklinde yere saplanmış kırık dişlerini andıran taşlara tepeden bakıyordu. Bunun ülkedeki en eski anıtlardan biri olduğu söylenirdi; İngiltere'deki koca taş anıtların çoğunu üretmiş çiftçilerin çağından bile öncesine dayanıyor olması mümkündü. Fakat hiç kimse emin değildi, çünkü alanda doğru düzgün bir arkeolojik inceleme yapılmamıştı. Ne muntazaman açılmış bir patika, ne de asla gelmeyen ziyaretçilere kılavuzluk edecek bilgi panolu bir danışma kulübesi vardı. Her şey taşlardan ve onları neredeyse yutmuş gibi gözüken ormandan ibaretti, tabii bir de bu taşların elfleri ve iblisleri dünyanın dışında tutmak için şarkı söylediklerine yönelik bir efsaneden. Gareth'i buraya getiren şey de o efsaneydi.

Lol kollarını ağacın budaklı gövdesine sardı. “Ağaçlar. Ağaçlar bizim kökümüzdür, Gaz. Bizi beslerler. Ağaçlar bu gezegende üç yüz milyon yıldır var. Bunu biliyor muydun? Karbon Dönemi'nden kalma koskocaman eğreltiotları. Ağaçlar türleriyle değil biçimleriyle tanımlanırlar. Bir zamanlar ağaçlarda yaşardık. Tüm efsanelerimizin temelinde ağaçlar vardır! Dünyanın her tarafında merdiven gibi göğe yükselen dünya ağaçlarının öyküleri anlatılır.”

Yirmi yaşındaki her iki genç de fen bilimleri alanında öğrenciydi. Lol kuantum fiziği, Gareth ise akustik okuyordu. Yaşından genç gösteren Lol motosikletçi kıyafeti giyen on beşindeki bir oğlana benziyordu ve hâlâ ailesinin yanında yaşıyordu. Fakat sayıkladığı tüm o tabiat mitolojisi saçmalıklarına rağmen keskin bir zekâsı olduğunu aklınızdan çıkarmamalıydınız. Gareth derslerde gördüğü akışkan mekaniğin doğrusal olmayan denklemlerinde zorlanırdı ama onlar bile Lol'un kuantum fiziğinin yanında kolay sayılırdı...

Gareth birisi adımlamışçasına bir pıt sesi duydu ve sesin geldiği tarafa doğru döndü. Taşların fener ışığıyla birlikte ortaya çıkan upuzun gölgeleri arasında bazı hareketler görür gibi oldu. Acaba bir orman hayvanı beslenmeye mi gelmişti?

“Bana bir bira versene,” dedi Lol.

Gareth ona bakakaldı. “Biraları sen getirecektin.”

“Hayır, sen.”

“Ben tokaçları getirdim ya. Tanrım. İçkileri bir kez de sen ısmarlasan olmaz sanki.” Delikanlının fırlattığı davul tokmağı Lol'un başını kıl payı ıskaladı. “Madem ki biramız yok işimizi çabucak bitirelim ve ayılmadan önce meyhaneye dönelim.”

“Kusura bakma, birader,” dedi Lol tokmağı yerden alırken. Gareth telefonunu eline aldı ve onu taşlara vurmaya başladıkları zaman çıkacak sesleri kaydetmeye ayarladı.

Gareth bunları bir kızın kendisini fark etmesi için yapıyordu.

Kız güzel sanatlar bölümünde okuyordu. Gareth onu bazen şehre indiği otobüste görüyor, fakat onunla konuşacak hiçbir şey bulamıyordu. İç sıkıcı mühendislik derslerinden elbette ki bahsedemezdi. Bu arkeolojik akustik deneyinse onu etkileyebileceğini düşünmüştü.

Arkeologlar asırlardır inceledikleri anıtlarda ses ögesini gözden kaçırmışlardı. Gareth bir keresinde bir berber dörtlüsünün⁸¹ Neolitik bir kabirde şarkı söylemesini dinlemişti. Sonuç harikaydı; mekânın akustik amaçlı tasarlandığı belliydi. Gareth buraya akustik özellikleri sebebiyle konulup konulmadıklarını anlamak için şimdi bu dikilitaşları *çalmayı* deneyecekti. Bu fikir, taşların o yöredeki geleneksel adı olan Şarkıcı Taşlar'dan ve taşların kötü niyetli ruhları uzak tutmak için şarkı söyledikleri efsanesinden doğmuştu. Gareth'ın bir amacı da gerçekliğin ansızın geçirgen hale geldiği bu yeni Uzun Dünya çağında hayalet, ruh ve diğer gezici varlıklara dair efsanelerin nasıl bambaşka bir anlam kazandığını irdelemektir.

Belki tüm bunlar biraz şaşılacaklardı. Üstelik Gareth asıl amacına ulaşamamıştı: burada o kızla değil de Lol'la beraberdi. Fakat en azından yeni dünyalar hakkında İngiltere'deki çoğu kimseden daha yaratıcı düşünmenin bir yolunu bulmuştu. Bu olay Adım Gününden sadece birkaç yıl sonra gerçekleşiyordu. Üniversiteye başlamadan önce Gareth'ın bir yıl tatil yaptığı ABD'de uzaktaki dünyalara yolculuk etmek ve sayısız komşu Amerikalılar kurmak hakkında konuşuluyordu. Oysa ki İngiltere'ye tam bir rehabet hâkimdi. Uzun Dünya nedense John Bul'a⁸² ilham vermemişti. Tabii komşu İngilterelerden her birinin tepeleme orman dolu olmasının da yardımı dokunmamıştı. Esasen Batı veya Doğu'daki İngilterelerde görüp görebileceğiniz tek şey orta sınıfa mensup banliyö sakinlerinin bezelye yetiştirmek, evde yağmur yağdığı zamanlarda biraz güneşlenmek veya arada bir yaban domuzlarının saldırısına uğramak için ormanda açmış oldukları dikdörtgen şeklindeki küçük küçük arsalarıdır. Bir yandan da genciyle yaşlılarıyla tüm yoksullar makûs talihlerine ve asgari ücretli işlerine veda ederek tabiatın içinde kaybolurken şehirler boş kalan varoşlardan başlayarak içten dışa doğru ölüyor, ekonomi yavaş yavaş çöküyordu...

Lol uzunca bir süre sessiz kaldı. En azından ona göre uzunca bir süre. Gareth başını kaldırdı.

Lol gözünü bir yere dikmiş bakıyordu.

Taş halkasının tam ortasında daha önce orada olmayan bir grup bodur ve kalın şekiller duruyordu. Bu şekiller ilk bakışta Gareth'a kabaca dizilmiş bir diğer dikilitaş halkasının merkezi gibi gözüktü. Ama hayır, dikilitaş değillerdi. Şempanzelerinki gibi suratları, siyah ve kıllı vücutları vardı. Üstelik de dik duruyorlardı. Maymun kostümü giyen çocuklara benziyorlardı. Fenerin ışığı kararsız, gölgeler koyu siyahtı.

“Buraya adımlamış olmalılar,” diye fısıldadı Lol.

“Bu bir tür şaka mı? Cadılar Bayramı daha gelmedi, zavallılar.” Gareth tedirgindi; kontrol edilemeyen çocuklar onda hep öyle bir etki yaratırlardı. “Bakın, eğer hemen—”

Küçük insanlar aynı anda ağızlarını açıp şarkı söylemeye başladılar. Hemen bir akora, çok parçalı bir armoniye girdiler. Akoru abes bir süre boyunca devam ettirdikten sonra bir tür şarkıya geçtiler. Çıkan ses Gareth'ın kulaklarına fazla hızlı ve biçimsiz geliyordu. Fakat armonilerinin tonu kusursuz ve bir o kadar da güzeldi. Öyle ki Gareth'ın göğsünü sıkıştırıyordu.

Halkanın karşı tarafındaki Lol'un dehşete düşmüş bir hali vardı. Genç adam ellerini kulaklarına bastırdı. “Sustur şunları!”

Gareth'ın aklına bir fikir geldi. Hemen tokaçlarını kaptı. “Taşlara vur! Hadi!” Elindeki beyzbol

sopasını en yakındaki dikilitaşa indirdi. Taştan bir çınlama yükseldi.

O ve Lol delicesine taşlara vurdular. Boğuk çınlamalar tüm çirkinliği ve ahenksizliğiyle birbirini izledi. Maymunumsu yaratıklardan duyduğu korkuya rağmen Gareth'in içini bir utku, haklı çıkmaktan doğan bir gurur kapladı. Bu taşlar sahiden de birer litofondu⁸³. Görünüşlerine göre değil, çıkardıkları sese göre şekillendirilmişlerdi. Gareth de var gücüyle onlara vurmaya sürdürdü ve Lol da aynısını yaptı.

Davranışları maymuna benzeyen yaratıkları rahatsız etti. Düzenli dizilişleri bozuldu ve maymun maskelerine benzeyen suratları kırışarak dişleri açığa çıktı. Söyledikleri şarkı siren ve konuşma sesleri arasında dağıldı. Yaratıklar birer birer gözden kaybolarak komşu dünyalara adımlamaya başladılar. Şarkı Söyleyen Taşlar bu amaçla mı dikilmişti? Böyle rahatsız edici bir gürültü çıkarmaları ve efsanelerde yazdığı gibi şarkı söyleyen o maymunumsu yaratıkların Dünya'ya adımlamalarını engellemek için mi dikilmişti?

Taşların arasındaki açık alan kısa sürede bir kez daha boş kaldı. Gareth gözünü taşlardan ve onların uzun gölgelerinden ayıramadı. O an dünyanın duvarları ona çok ince göründü.

Mark Twain'deki Lobsang ile Joshua da trollerin mecburi göçündeki öncülerin hayal edilenden çok daha içerilere sızdıklarını işte bunun gibi hadiselerin kayıtları sayesinde öğrendiler.

81 Orj. barbershop quartet: Çalgısız olarak şarkı söyleyen dört kişilik bir müzik grubu, —çn

82 İngiltere'nin simgesi, ABD'nin simgesi Uncle Sam (Sam Amca) gibi. —çn

83 Farklı notaların sesini çıkarması için biçimlendirilmiş taşlardan yapılan bir müzik enstrümanı, —çn

Joshua ile Lobsang temkinli araştırmalarını genişleterek Uzun Dünya'nın daha da derinlerine gitmeyi sürdürdüler.

Mısır Kuşağı'nın banalliği arasına bol miktarda Joker sıkışmıştı. Bir ara karşılarına bir çekirge dünyası çıktı; hava gemisi koca koca böceklerin oluşturduğu uçan bir sürünün tam ortasında belirdi. Böcekler kısa bir süre gondolun duvarlarına çarptıktan sonra orası da geride kaldı. Oyalandıkları bir diğer dünyada Lobsang'in şüpheleri doğruysa tektonik çarpışmaların bir ürünü olan Tibet platosu asla oluşmamıştı. Geminin insansız hava araçları Himalayalann bulunmadığı bu yerde tüm orta ve güney Asya ve hatta Avustralya ikliminin tamamen farklı olduğunu ortaya çikardı.

Hiç anlam veremedikleri dünyalar da vardı. Kâbuslardan fırlamış bir Mars'a benzeyen daimi bir kızıl toz fırtınasının etkisindeki bir dünya. Bir diğerisi ise bulutsuz koyu mavi bir göğün altında yer alan bowling topu gibi bir dünyaydı.

Adımlamaya gene ara verdiler. Salıncaktan düşmeye benzer o her zamanki tuhaf sarsıntı bir kez daha oldu. Joshua aşağıya baktı. Burası sararmış otlarla ve incecik ağaçlarla dolu bir dünyaydı. Hava gemisi yatağında kuruyup kalmış, çatlak çamurların oluşturduğu geniş kenarları arasında sicim gibi akan bir nehrin üzerinde süzölüyordu. Suyun etrafında toplanan hayvanlar birbirlerini tedirgin gözlerle izliyorlardı, Joshua dünyametreye bir göz attı: 127,487. Anlamsız bir sayı dizisi.

“Bu dünyanın uzun bir kurak mevsimin etkisi altında olduğunu görüyorsunuz,” dedi Lobsang. “Böylece suyun etrafında alışılmadık bir hayvan yoğunluğu oluşuyor. Tabii bu da bize etkili bir gözlem imkânı sağlıyor. Böyle elverişli yerlerde duraklamayı huy edindiğimi fark etmişsindir.”

“Amma da çok at var.”

Sahiden de vardı, irili ufaklı yaratıkların cüssesi Shetland midillilerinden⁸⁴ zebra ya kadar değişiklik gösteriyordu. Ayrıca aralarında ufak tefek farklılıklar da yok değildi: kimisi daha kıllıydı, kimisi daha tombuldu, kimisinin toynağı iki, üç veya dört tırnaklıydı. Fakat hiçbirisi *gerçek* atlara, yani Esas atlarına tam olarak benzemiyordu.

Sürülerin arasında suya ulaşmak için itiğip kakışan başka hayvanlar da mevcuttu. Uzun ince bir hayvan topluluğu zürafa kalıbına sokulmuş develeri andırıyordu. Yavruları pipet inceliğindeki bacaklarıyla yürek sızlatacak kadar kırılgan gözüküyordu. Çeřitli tipte fildişlerine sahip filler bulunuyordu. Bir de gergedan, hipopotam gibi şeyler... Geçici olarak bir araya gelmek zorunda kalan bu otoburlar gergin ve ürkekti, zira çevrede etoburlar da vardı. Zaten etobur hep olurdu. Joshua sırtlanlara benzer bir sürü ile leopardan çok da farklı olmayan bir kedi tespit etti. Bunlar nehirden su ićen temkinli kalabalıkları izliyor, bekliyordu.

Sonra adaleli bir devekuşuna çok benzeyen bir yaratık çikageldi. Gergedan benzeri bir hayvan ailesi kaygıyla geriledi. Fakat kuş boynunu uzattı, gagasını kocaman açtı ve gülleyi andıran bir mermi fırlattı. Bu mermi iri bir erkek gergedanın göğüs kafesine çarptı ve hayvan böğererek yere devrildi. Aile kaçışırken kuş yerde yatan erkek gergedandan beslenmek üzere avına yaklaştı.

Lobsang gondola takılı bir uyuşturucu tüfikle kuşu bayılttı ve onu incelemesi için gezici birimini aşağıya yolladı. Kuşun, dışkı, kemik, çakıl, tahta parçacıkları ve sindirilmesi zor daha

başka şeylerle dolu olan ikinci bir midesi vardı. Tüm bunlar salyayla birleşerek büyük ve tikağacı tahtası kadar sert bir top yapımında kullanılıyordu. Uzun Dünya sahiden de harikalarla doluydu ve Joshua için topçu kuş da galerideki haklı yerini aldı.

Dünya kayıtlara geçtikten sonra hava gemisi yoluna devam etti. Lobsang'in o akşamki film seçimi *Galaxy Quest*'ti. Aksiyona bir türlü konsantre olamayan Joshua, en sonunda adımlayan geminin sarsıntıları ve “Asla vazgeçme! Asla teslim olma!”⁸⁵ sözleri arasında yavaş yavaş uykuya daldı.

Uyandığında güneş parlıyordu. Gemi tekrar durmuştu ve sondaj roketleri hiçbir şeyden habersiz gökyüzüne doğru yükseliyordu.

Öncekilerden biraz daha sıcak olan bu dünyada —Batı yönündeki azimli ilerleyişleri sürdürdükçe Lobsang sıcaklıkların giderek arttığını gözlemliyordu— orman örtüsü yer yer göllerle bölünmüştü. Lobsang'e göre bunlar dünyaya düşmüş çok sayıda göktaşının sonucuydu. Göllerden ikisi dar bir kara parçasıyla birbirinden ayrılıyor, bu dikkat çekici yer şekli Joshua'ya Madison'ın Mendota ve Monona bölgeleri arasındaki kıstağı hatırlatıyordu.

“Burası Dünya Batı 139,171. Halen Mısır Kuşağı'ndayız,” diye duyuru yaptı Lobsang.

“Niye durduk?”

“Kuzeye bak.”

Joshua dumanı hemen gördü. Siyah renkli ince duman sütunu birkaç kilometre kuzey doğudaydı.

“Bu bir kamp ateşi değil,” dedi Lobsang. “Orman yangını da. Dumanlar yanan bir yerleşkeden yükseliyor olabilir.”

“Yani insan kaynaklı.”

“Oh, evet. Ayrıca bir telsiz sinyali alıyorum.” Lobsang genç adama İngilizce, Rusça ve Fransızca dillerini kullanarak varlığını sessiz bir dünyaya yayınlayan kaydedilmiş hoş bir kadın sesinden bir kesit dinletti. “Bağımsız koloniciler. Sinyal Kozmik Üçkâğıt Kurbanları Kilisesi'ne mensup olduklarını iddia ediyor. Evden epey uzaktayız; daha ileride olsa olsa birkaç tane daha kayda değer yerleşke olabilir, o kadar. Duman yanan binalardan yükseliyor. Anlaşılan burada bir şeyler ters gitmiş.”

“Gidip bakalım.”

“Tehlikenin boyutları bilinmiyor. Kestirilemez de.”

Joshua yalnızlığı seviyor olabilirdi; fakat Uzun Dünya'nın böyle uzak köşelerinde başı dertteki gezginlere ve topluluklara yardım etmek gibi yazılmamış bir kural geçerliydi. “Gidiyoruz, işte o kadar.”

Hava gemisinin koca pervanelerinin çalışmasıyla birlikte dumana doğru yola koyuldular.

“Sana Kozmik Üçkâğıt Kurbanlarından bahsedeyim mi?”

Joshua Esas'taki kutsal yerlere —Vatikan, Mekke gibi— kolay erişimden dolayı başlıca dinlerin Aşağı Dünyalardaki yoğunluğunu korumasına rağmen yan dinlere mensup pek çok topluluğun binlerce yıldır Dünya'da da olduğu gibi ifade özgürlüğü arayışıyla Uzun Dünya'nın derinliklerine uzandığını öğrendi. Bu tür hacıların seçtikleri yerler yalnızca Esas'a uzak olmakla kalmıyor, coğrafi açıdan da ücra noktalarda yer alıyordu, tıpkı bu dünyadaki köyün Esas'taki Moskova'nın epey doğusuna kurulmuş olması gibi. Fakat tüm bu âsi gruplar arasında bile Kozmik Üçkâğıt Kurbanları sıradışılığıyla öne çıkıyordu.

“Onlar dinlerinin evren hakkındaki gerçeği yansıttığı görüşündeler. O gerçek de evrenin özünde anlamsız olmasıdır. Gerçek Kurbanlar dakika başı yeniden doğduklarına inanırlar. Ayrıca ilahi Şaka'yı takdirle karşılayacak daha fazla insan zihni olsun diye üretken yaşayıp çoğalmaları gerektiğine de.”

“Bu Şaka pek de komikmiş gibime gelmiyor,” diye mırıldandı Joshua.

Merkezi bir yerleşkenin etrafındaki ormanda açılmış birkaç kilometre karelik boş alanın üzerinden uçarak geçtiler. Çevresi köyle sarılı olan tepecik o kıstaktaki tek yüksek noktaydı. Tepeciğin üstüne de nispeten büyük bir bina inşa edilmişti. Sınırları sıra sıra taşlarla belirlenmiş tarlalar göze çarpıyordu. Lobsang ekinlerden bazılarının karakteristik renklerine dikkat çekti. Dönümlerce uzanan marihuana bitkileri bu topluluğun doğası hakkında epey bilgi vermekteydi.

Her yer ceset doluydu.

Lobsang gemiyi beş yüz fite kadar çıkarıp orada asılı tuttu. Huzuru kaçan kargalar kanat çırparak havalandılar ve sonra tekrar alçaldılar. Görünüşe bakılırsa Kozmik Üçkâğıt Kurbanları yeşil cüppeler giymeyi tercih ediyorlardı ve o yüzden köyün ana meydanı ile ona bağlanan toprak yollar zümrüt yeşili lekelerle kaplıydı. Kim hayatın bir yalan olduğunu düşünmekten başka hiçbir eksantrikliği bulunmayan birkaç yüz barışsever insanı ortadan kaldırmak için bunca yol teperdi ki?

“Aşağıya iniyorum,” dedi Joshua.

“Bu suç, bu saldırı kısa zaman önce gerçekleşmiş,” dedi Lobsang. “Cesetlerin henüz leş yiyiciler tarafından temizlenmediğine dikkatini çekerim. Bir şeyler yahut birileri üç yüz insanı katletmiş, Joshua. Saldırganların hâlâ aşağıda olmaları mümkün.”

“Belki de üç yüz birinci insan hâlâ yaşıyor.”

“Köyün merkezindeki, şu tepeciğin üstündeki büyük bina var ya.” Tepecik bütün kıstaktaki tek yüksek noktaydı. “Telsiz sinyalinin kaynağı orası.”

“Beni oranın yüz metre uzağına indir.” Joshua biraz düşündü. “Sonra da birkaç dünya atla, biraz oyalan ve geri adımla. Burada hâlâ birileri varsa belki onları kandırarak ortaya çıkmalarını sağlayabiliriz.”

“ 'Onları kandırarak...' Bu hiç de güven verici bir fikir değil.”

“Sen dediğimi yap yeter, Lobsang.”

Hava gemisi alçaldı.

Etrafa yağ ve yanık et kokusu hâkimdi.

Joshua omzundaki papağanla birlikte dümdüz uzanan çamurlu bir sokakta yürüyordu. Sinirlenen birkaç karga havaya yükseldi. Bu denli uzaklarda bunun kadar çok gelişmiş bir yerleşke bulmak şaşırtıcıydı. Sağlam kereste iskeletler üzerinde hasır örgü ve toprak kullanılarak inşa edilmiş binalar düzgün sıralar halinde diziliydi. Joshua imar planını hazırlayan öncülerin bir gün o plana göre kurulacak bir şehir düşlediklerini tahmin etti. Fakat binalardan çoğu yanıp kül olmuştu; daha ileride bütün bir mahalleden gelişigüzel dumanlar yükseliyordu.

Joshua ilk cesedine rastladı. Orta yaşlı bir kadına ait olan cesedin gırtlığı parçalanmıştı. Böyle bir şeyi herhalde insanlar yapamazdı.

Genç adam yoluna devam etti. Bir hendekte, kapı eşiklerinde, evlerin içinde daha başka insanlar —erkekler, kadınlar ve çocuklar— buldu. Bazıları öldürülmeden hemen öncesine kadar koşmuş gibi gözüküyordu. Hiçbiri üzerinde Adımcı taşıymıyormuş gibiydi ama bu alışılmadık bir

durum değildi. Bu dünyadayken evlerindeydiler; güvende olduklarını sanmışlardı.

Joshua tepecikteki büyük merkezi binaya ulaştı. Bu köy dini amaçlarla kurulan diğer pek çok koloninin izinden gitmişse burası büyük ihtimalle kilise, yerleşkenin kutsal binası, inşa edilen ilk kalıcı binasıydı. O yüzden de telsiz istasyonu veya herhangi bir jeneratör gibi topluluğun ortak malları buraya konmuş olmalıydı. Ayrıca batı medeniyetlerinin tarihi boyunca tüm kiliseler gibi burası da bir felaket sırasında sığınılacak ilk yerdi. Binanın etrafında bir sürü ceset olduğu belliydi. Belki de düşman sabah dualarının veya Kurbanlar'daki karşılığı her neyse onun — mesela Sabah Tek Kişilik Gösterisi— hemen ardından saldırmıştı.

Kapılar kapalıydı. İçeride herhangi bir şey olabilirdi. Joshua kapıya yaklaşırken simsiyah sinek bulutları kondukları yerlerden havalandı ve kargalar kindar gözlerle onu çatılardan seyretti.

Hava gemisi tam tepede belirdi.

“Lobsang, herhangi bir hareket var mı?”

“Yakınında hiç sorunlu bölge yok.”

“Kiliseye girmeyi deneyeceğim. Veya tapınak mıdır nedir işte ona.”

“Dikkatli ol.”

Joshua bir tür sıvayla kaplı olan kalın taş duvardaki çift kanatlı kapıya ulaştı. Kapıyı bir tekmeyle açmaya çalışınca az daha ayak bileğini kırıyordu. Kendini ikinci bir denemeye hazırladı.

“Narin iç iskeletine boşu boşuna zarar verme,” dedi Lobsang alaycı bir dille. “Arka tarafta açık bir kapı var.”

Arka kapı aslında açık olmayıp menteşelerinden kırılmıştı ve sokağa doğru sarkmaktaydı. Joshua kırık kapı çerçevesinin içinden geçerek bir vericinin o masum mesajı evrene yollamayı sürdürdüğü küçük bir telsiz odasına adım attı. İlk işi vericiyi saygıyla kapatmak oldu. Diğer bir kapı çok amaçlı bir odaya, her kilisede ya da şapelde bulunan cinsten mutfak ile depo karışımı bir yere çıkıyordu ve içeride bir semaverin yanı sıra tahtadan acemice oyulmuş anaokulu oyuncakları mevcuttu. Hatta duvarlarda çocuklardan kalan parmak boyları ve İngilizce yazılmış bir temizlik programı bile vardı. Gelecek hafta temizlik sırası Rahibe Anita Dowsett'taydı.

Daha ileriki bir kapı ise ana salona açılıyordu. Cesetlerin çoğu da oradaydı. Kan yerleri kaplayıp duvarlara sıçramıştı. Oldukları yere yığılmış hareketsiz vücutların üzerinde sinek bulutları uçmaktaydı.

Salona girerken ağzını bir mendille örten Joshua cesetlerin üzerinden atlamak zorunda kaldı, içlerinden bazılarını ters çevirerek yaralarını inceledi. İlk başta bu insanların kalın duvarlara ve ağır kapılara güvenerek buraya kaçtıklarını düşündü, bu herkesten uzak öncülerin bile böyle bir durumda eski içgüdülere göre hareket etmeleri kaçınılmazdı. Fakat ortada bir tuhafılık vardı.

“Joshua?”

“Buradayım, Lobsang.” Genç adam bir kilise mihrabına ulaştı. Mihrap altın bir burnun önünde nanik yapan büyük bir gümüş el heykeliyle süslüydü. “Bunlar komedi ateistleri. Burada yaşamak kim bilir ne kadar eğlenceliydi. Böyle bir sonu hak etmiyorlardı. Bu bir suçsa ve bu katliamı insanlar yapmışsa geri döndüğümüzde olup bitenleri yetkililere bildirmeliyiz.”

“İnsanlar yapmadı, Joshua. Etrafına bak. Bütün yaralar elle oyularak açılmış. Isırıklar, ezik kafatasları. Bu iş hayvanların, üstelik de korkmuş hayvanların başının altından çıkmış. Ayrıca arkadaki kapı içe değil, dışa doğru kırılmış. Katliamı her ne yapmışsa binaya kapıdan girmemiş. Buraya *adımlamış* ve kapıdan *dışarı* çıkmış.”

Joshua kafa salladı. “Öyleyse belki köy halkı buraya sığınmadı. Zaten burada sabah duasını

ediyorlardı. Ve onları bu hale sokan her neyse tam ortalarında belirdi. Adımlayarak bir şeyden kaçan hayvanlar.”

“Yaratıklar belli ki paniklediler. Ben asıl havada tespit ettiğim kafa yapıcı ot dumanlarının onlar üzerinde nasıl bir etki yarattığını merak ediyorum.

Joshua kendini yerde yatan bir cesede bakarken buldu. Kıllarla kaplı olan çıplak ceset bir insana ait değilse bile aşağı yukarı insan ölçülerindeydi, açıkça bipeddi⁸⁶ ve ince yapılı olmasına rağmen kuvvetliydi. Gövdenin üstünde bulunan küçük kafa bir şempanzeninki gibi bir kafaya ile maymunların basık burnuna sahipti. Yaratık bir trol değildi ama başka tür bir insansıydı. Boğazına aldığı bir bıçak yarasıyla ölmüştü; göğsü kurumakta olan kanla kaplıydı. Demek ki birisi ailesine saldıran korku dolu ve süper güçlü maymun adamlarla dövülecek kadar cesaret göstermişti.

“Bunu görüyor musun, Lobsang?”

Papağandaki kameralar vızıldayarak odaklandı. “Görüyorum.”

Joshua doğrulup cesedin başından ayrıldı ve gözlerini kapayıp hayal kurdu. “Geniş bir alandaki en yüksek nokta olan bir tepenin zirvesindeyiz. Acelen varsa gür bir ormanda adımlaman zordur. Ailenle beraber pek çok dünya boyunca kaçmak istiyorsan üstü açık ve yüksek bir yerde toplanman gerekir, çünkü diğer türlü ağaçlar sana engel olur. Fakat bu dünyadaki insanlar o en yüksek noktaya, yani tam da yaratıkların yolunun üstüne kiliselerini inşa etmişlerdi.”

“Devam et.”

“Bence bu yaratıklar adımlıyorlardı. Tepenin zirvesinde toplanarak tıpkı troller gibi Doğu'ya gidiyorlar, daha Batı'daki dünyalardan kaçıyorlardı. Hem de izdiham halinde.”

“İyi de *neyden* kaçıyorlardı?” diye sordu Lobsang. “Eve dönmeden önce bu sorunun cevabını öğrenmeye mecburuz, Joshua.”

“Ansızın kendilerini *burada*, böyle dar bir alanın içinde bunca insanla yan yana buldular. Paniklediler. İçeriye yığıldıkça yığıldılar... Buradakileri öldürdüler, binadan kaçtılar ve diğer herkesi avladılar.”

“Haklarında edindiğimiz bilgiler doğruysa troller böyle bir şey yapmazlar, Joshua. Er Percy'le nasıl muamele ettiklerini düşün. Onu kolayca öldürebilirlerdi.”

“Olabilir. Ama bunlar trol değildi.”

“Bu yaratıkları *elfler* olarak adlandırmamızı öneririm. Yine mitolojiden alıntı yapıyorum. Birer hayalet gibi dünyamızdan geçip giden gizemli, ince yapılı, insansı yaratıklarla dair kısmi kayıtlar mevcut. O tür yanlış anlaşılmalara konu olan adımlama kabiliyetine sahip çeşitli insansıların varlığı mitolojinin büyük bir bölümüne açıklık getirebilir, Joshua.”

“Kim bilir Uzun Dünya'da bana bahsetmediğin bunun gibi daha başka kaç olay vardır,” dedi Joshua alaycı bir dille.

“Var tabii. Bu arada,” dedi Lobsang daha aceleci bir üslupla, “yeni bir şey saptadım. Bulduğumuz yerin yaklaşık yarım kilometre batısında.”

“İnsanlar mı? Troller mi? Ne?”

“Git kendin gör.”

⁸⁴ Oldukça ufak bir midilli cinsi, —çrı

⁸⁵ Galaxy Quest filminde geçen bir söz. —çrı

Joshua kiliseden aceleyle çıkarken açık havaya döndüğüne ve kan kokusundan uzaklaştığına memnundu.

Lobsang yarım kilometre batıda demişti. Joshua güneşin konumuna bir göz attı, döndü ve o tarafa doğru koştu. Daha birkaç yüz metre bile gitmemişken iniltiyi işitti.

Toprağın üstünde sırtüstü yatan dişi yaratık bir insansıydı. Trol değilse bile Lobsang'ın tapınaktaki tespitlerine dayanarak elflerin bir çeşidiydi. Fakat orada incelediklerine tıpatıp benzediği de söylenemezdi. Kısacası Joshua bir diğer yeni canlı türüyle karşı karşıyaydı. Yaklaşık bir buçuk metre boyundaki dişi yaratık sıskaydı, vücudu kıllarla kaplıydı ve dik duruşlu bir şempanzeye benziyordu. Basık maymunsu burnuna rağmen ürkütücü derecede insansı bir surata sahipti. Ayrıca tapınaktaki hayvanın aksine şişkin bir başı vardı ve Joshua'ya kafatası vücuduna göre fazla iriymiş gibi geldi. Beyninin bir insanınkinden bile daha büyük olduğu belliydi.

Zor durumdaki yaratık hamileliğin son safhalarındaydı. Bilinci ucu ucuna açıktı. İnleyip çırpınıyor, şiş karnının üstündeki kürkü avuçluyor, bacaklarının arasından sulu bir kan sızıyordu.

Joshua onun üstüne eğilirken dişinin gözleri açıldı. Çizgi filmlerdeki uzaylılar gibi kocaman çekik gözleri olmasına rağmen bunlar maymunlarınkı gibi kahverengiydi ve bir insanın gözaklarından yoksundu. Genç adamı görünce o gözler bir an için panikle genişledi ve Joshua'ya yalvarırcasına baktı.

Joshua yaratığın karnım yokladı. “Doğurmak üzere. Bir terslik var. Bebeğin şimdiye kadar doğmuş olması gerekirdi.”

“Bana bebeğin koca kafası böyle bir doğumu imkânsız kılarmış gibi geliyor.”

“Bu çantaya ne koydun?” diye sordu Joshua. Sonra Lobsang'ın cevap vermesine fırsat bırakmadan göğsündeki çantayı açtı ve ilkyardım setini bulmak amacıyla içeri karıştırdı. “Lobsang, gemiyi indir. İşimiz bitene kadar daha başka malzemelere de ihtiyacım olacak.”

“Hangi işten bahsediyorsun?”

“Bu bebeği doğurtacağım.” Joshua dişinin yanağını okşadı. Bir zamanlar kendi annesi de tam bebeğini doğurmak üzereyken koskoca bir dünyada yalnız kalmıştı. “Demek hiç ıkinasın yok⁸⁷. Öyleyse gel bunu Amerikan usûlü yapalım.”

“Bir sezaryen mi gerçekleştireceksin?” diye sordu Lobsang. “Öyle bir şey yapabilecek kapasiteye sahip değilsin ki.”

“Olmayabilirim. Ama sen kesinlikle sahiptin. Bunun altından birlikte kalkacağız, Lobsang.” Joshua ilkyardım çantasının içindekileri yere boşaltarak düşünmeye çalıştı. “Morfine ihtiyacım olacak. Mikrop öldürücü bir sıvıya. Neştere, iğne ipliğe...”

“Evden çok uzaktayız. Böyle anlamsız bir şey için tıbbi malzemelerimizi harcayacaksın. Daha fazlasını üretecek tesislere sahibim ama—”

“Bunu yapmaya mecburum.” Joshua'nın elinden Kurbanlar için bir şey gelmese de bu dişi elfe yardım edebilirdi, veya en azından deneyebilirdi. Joshua için dünyayı azıcık bile olsa daha iyi bir hale getirmenin yolu işte buydu. “Bana yardım et, Lobsang.”

Çağlar süren bir sessizlik yaşandı. “Elbette ki çoğu büyük tıbbi prosedürün tam kayıtlarına sahibim. Bunlara doğumbilim de dâhil, tabii böyle bir yolculukta ona ihtiyaç duyacağın

aklımdan bile geçmezdi.”

Joshua yaptıklarını Lobsang de görebilsin diye papağanı ayarladı. “Lobsang, konuş benimle. Önce ne yapacağım?”

“Uzunlamasına bir yarık mı, yoksa bir aşağı uterin kesigi mi açmamız gerektiğine karar vermeliyiz...”

Joshua hayvanın midenin alt kısmını alelacele tıraş etti. Sonra elini titretmemeye çalışarak karın duvarına bronz bir neşter dayadı. Tam eti keseceği sırada bebek ortadan kayboldu. Rahim içe çökerken Joshua onun eksikliğini hissetti.

Genç adam hayretler içinde geri çekildi. “Bebek adımladı! Kahretsin, bebek adımladı!”

Sonra yetişkinler çıkageldi. İki dişi: Annesi ile kız kardeşi mi? Joshua'nın etrafında bir belirip bir kaybolan yaratıklar gözün takip edemeyeceği bir tempoyla adımlıyorlardı. Joshua bizzat görmese böyle bir süratle adımlamanın mümkün olabileceğine asla inanmazdı.

“Sakin kıpırdama,” diye mırıldandı Lobsang.

Yetişkinler Joshua'ya dik dik baktılar, anneyi yerden kaldırdılar ve hafif pıt sesleriyle yok oldular.

Joshua durduğu yere çöktü. “Buna inanamıyorum. Ne oldu öyle?”

Lobsang'in sesi coşku doluydu. “Evrim, Joshua. Evrim oldu. Dik duran tüm insansılar doğum yaparken sıkıntı çekerler. Bunu sen de annen de zor yoldan öğrendiniz. Biz evrim geçirirken dişilerin leğen kemiği iki ayak üzerinde durmaya imkân tanımak için küçüldü. Fakat aynı zamanda bebeklerin beyinleri büyüdü. Zaten bu yüzden doğduğumuzda o kadar çaresiz oluyoruz. Bağımsızlığımızı kazanamadan önce daha epey gelişmemiz gerekiyor.

“Fakat anlaşılın bu canlı türü leğen kemiği problemini es geçmiş. Hem de gerçek anlamda.” Lobsang nazikçe güldü. “Onlarda bebek doğum kanalından çıkmıyor. Rahimden dışarı *adımlıyor*, Joshua. Herhalde plasenta ve göbek bağıyla birlikte. Böylesi çok daha mantıklı. Ondan istifade etmesi için evrime süre tanırsan adımlama kabiliyeti bir canlı türünün yaşamını her yönüyle etkileyecektir. Doğmak gibi bir dertle uğraşmana gerek kalmazsa beynin dilediğin kadar büyüyebilir.”

Joshua kendini bitkin hissediyordu. “Birbirlerine yardım ediyorlar. Ben o dişinin karnını yarsaydım açtığım yaradan sağ kurtulamazdı.”

“Bunu bilemezsin,” diye genç adamın kulağına mırıldandı Lobsang. “Sen elinden geleni yaptın. Artık eve dön. Bir duş alman lazım.”

87 Orj. Too-posh-to-push: İngiltere'de gündeme gelen, kadınların normal doğum yapmaktan kaçınmalarını eleştiren bir slogan, —
çn

Daha da Batı'da Uzun Dünya giderek yeşillenirken kurak dünyalarda kıtlık iyice arttı. Öncekilerden de gür bir bitki örtüsüyle kaplı olan ormanlı dünyalarda meşe benzeri ağaçlar nehir vadilerinden etrafa yayılıyor, kabaran yeşil bir dalga misali yüksek rakımları yalıyor. Nadiren göze çarpan ovalardaki at, geyik, deve benzerleri hayvanlar Joshua'ya hâlâ tanıdık geliyordu. Yine de bazen daha tuhaf hayvanlar görmüyor değildi. Bunlara ne kedi ne de köpek olan tıknaz, yere yakın yırtıcılar ile fil gergedan karışımı kocaman, uzun boyunlu otoburlar da dâhildi.

On dokuzuncu günde, Batı 460,000 civarında Lobsang biraz keyfi olarak Mısır Kuşağı'nın sonuna geldiklerini duyurdu. Buradaki dünyalar çok sıcak, ormanlar ise tarım yapmaya değmeyecek kadar gürdü.

O esnada Avrupa'nın Atlantik kıyısından, İngiltere'nin bulunduğu enlemin yakınından geçiyorlardı. Çoğunlukla aralıksız devam eden yeşil bitki örtüsünün üzerinde sıkıcı bir gezinti halini almış yolculukları denize açılırlarken daha da sıkıcı olup çıktı.

Joshua saatler boyunca gözlem güvertesinde oturdu. Lobsang'in nadiren konuşması onun için bir lütuftu. Hava pompalarından gelen fısıltılar ve tavana asılı cihaz paletlerinin sağa sola dönerken çıkardığı vızıltılar dışında gondol neredeyse sessizdi. Serbestçe sürüklenmekte olan bu duyusal yoksunluk tankında⁸⁸ kapalı kalmış Joshua kas yapısındaki ve zindeliğindeki gerilemeden şikayetçiydi. Kimi zaman gerinme egzersizleri ve yoga hareketleri yapıyor, bazen de yerinde koştuğu oluyordu. Hava gemisindeki tek eksik bir spor salonuydu ve Joshua'nın Lobsang'den o tür bir ekipman üretmek de içinden gelmiyordu; öyle bir şey yapması halinde fazla zaman geçmeden kürek makinesinde gezici birimle yarışa tutuşması işten bile değildi.

Lobsang okyanus üzerindeyken yatay süratlerini arttırmıştı. Yirmi beşinci günde Amerika'nın doğu kıyısına, New York enleminin yakınlarında bir yere ulaştılar ve kendilerini yine ormanlarla kaplı bir arazinin üstünde buldular.

Artık durmaktan veya geri dönmekten bahsedene yoktu. Her ikisi de insan benzeri bu yaratıkların göçüne neyin yol açtığına dair bazı bulgular saptayana dek gidebilecekleri kadar ileri gitmenin gereğini anlamıştı. Joshua ne zaman Kozmik Üçkâğıt Kurbanları köyünde tanık olduğu katliamın bir benzerini Madison, Wisconsin'da hayal etse tüyleri diken diken oluyordu.

Fakat tekrar karaya ulaştıklarında bir anlaşma yaptılar ve Lobsang yolculuğu sadece geceleri yapmaya karar verdi. Nasılsa öyle bir şey Joshua'nın uykusunu bölmüyordu ve Lobsang'in duyuları karanlıkta bile Joshua'nıninkilerin gündüzleri olduğundan çok daha keskindi. Joshua her günün birkaç saatini toprağa basarak geçirmeye başladı, artık o toprak hangi dünyada olursa olsun. Bazen Lobsang de gezici birim yardımıyla onunla beraber asansöre binerek aşağı iniyordu. Robot yürürken engebeli araziyle bile kolayca başa çıkarak, hatta ara sıra göllerde çok gerçekçi bir şekilde yüzerek Joshua'yı şaşkına çeviriyordu.

Bu uzak dünyalardaki ormanlar hakkındaki konuşmalar genel olarak devam etti. Joshua gündüz gezintileri sırasında bazı ayrıntılar gözlemliyordu. Otobur ve etobur türlerinde ufak tefek değişiklikler olmasının yanı sıra dünyaların karakteri genel bir çerçeve dâhilinde farklılık gösteriyordu: çiçekli bitkiler azalıyor, eğreltiotları artıyor, dünyalara daha kasvetli bir hava hakim oluyordu. Joshua her gündüz gece döngüsünde yirmi veya otuz bin yeni dünyadan

geçiyordu. Fakat doğrusunu söylemek gerekirse binlerce dünya daha birbiri ardına geride kalırken birini görmek adeta hepsini gördüğünüz hissini uyandırıyor. Verdikleri molalar arasında Lobsang gözlemlerini derlerken ve teknik raporlar hazırlarken Joshua da koltuğunda oturup uyukluyor veya zihninin dişlerle dolu yeşil rüyalara dalmasına izin veriyordu. Bu rüyalar o kadar gerçekçi oluyordu ki Joshua uyuyup uyumadığını bilemiyordu.

Arada bir tuhaflıklarla da karşılaşmıyor değillerdi. Bir keresinde Mezar Taşı adı verilebilecek bir yerin yakınlarında Joshua bir mantardan numune topladı. İnsan boyundaki devasa mantarlar biraz ileriden at sırtında çıkagelseler Wyatt Earp⁸⁹ ile Doc Holliday'e⁹⁰ bile engel teşkil ederdi. Kremi bir görünümü olan mantarlar akla başka şeyler getirecek kadar harika kokuyordu⁹¹. Fare benzeri bazı küçük yaratıklar da aynı fikre kapılmış olacaklar ki mantarları İsviçre peyniri gibi delik deşik etmişlerdi.

Lobsang kulaklıktan konuştu. “İstersen biraz yiyebilirsin. Ve her hâlükârda bana da test etmem için büyükçe bir parça getirmeyi unutma.”

“Sen zehirli olup olmadıklarını belirlemeden önce onlardan yememi mi istiyorsun?”

“Zehirli olmaları çok düşük bir ihtimal. Hatta ben de tatlarına bakmaya niyetliyim.”

“Şaşırdım desem yalan olur. Seni kahve içerken görmüştüm. Yemek de yiyorsun, öyle mi?”

“Elbette! Belirli bir miktar organik girdi şart. Ama mantarı sindirirken onu moleküllerine ayırıp analiz de edeceğim. Özel beslenme gereksinimlerine sahip pek çok insan da aynı usandırıcı süreci atlamak zorunda kalır ama tabii anatomimin bir parçası olan kütle spektrometresi onlarda bulunmaz. Ne kadar çok gıdanın içinde fındık olduğunu bilsen hayret edersin...”

Lobsang'ın o akşam verdiği hükme göre dev mantarların etli kısımlarının birkaç kilosunun içinde bir insanı haftalarca canlı tutmaya yetecek kadar protein, vitamin ve mineral mevcuttu. Buna karşın damak tadına hitap ettikleri pek söylenemezdi. “Yine de,” diye ekledi Lobsang, “bu kadar çabuk büyüyen, bir insanın ihtiyaç duyduğu tüm besinleri içeren ve hemen hemen her yerde yetişebilen bir şey hiç şüphe yok ki hızlı gıda sektörünün ilgisini çekecektir.”

“TransDünya'ya para kazandırmak benim için bir zevk, Lobsang.”

Joshua rutin yaşantısına renk katmak amacıyla o gece uyumayıp yolculuğa tanıklık etti. Bazen karanlık arazilerde birbirinden ayrı yangınlar çıkmış oluyordu. Fakat zaten ağaçların, kuru otların ve yıldırımların bulunduğu yerlerde yangınlar hep çıkardı. Hadi yürüyün, çocuklar. Görecek bir şey yok.

Joshua bir ara manzaranın sıkıcılığından dert yandı.

“Ne bekliyordun ki?” dedi Lobsang. “Genel anlamda pek çok Dünya'nın en azından ilk bakışta tekdüze görünmesi doğal. Hem unutma ki çoğu kez ilk bakıştan fazlasını bulamıyoruz. Çocukluğunda gördüğün Jura jeolojik zamanına ait dinazorların resimlerini hatırlıyor musun? Hani tüm o türler tek bir fotoğraf karesinde toplanırdı ve ön planda bir tiranosor ile bir stegosor kavgaya tutuşmuş olurdu? Tabiat çoğunlukla öyle değildir, tabii dinazorlar da. Tabiat genel anlamda ya nispeten sessizdir ya da dünyayı sarsacak kadar gürültülüdür. Yırtıcılar ile avları seyrek bir dağılım gösterir. Zaten onun için farklı canlı türlerinin mecburen su birikintilerinde bir araya toplandığı kurak dünyalarda duraklamak gibi bir alışkanlık edindim.”

“İyi de acaba neleri gözden geçiriyoruz, Lobsang? Bir dünyada mola verdiğimizde bile yola devam etmeden önce bıraktığın tüm o sondaj çalışmalarına ve roketlere rağmen ona neredeyse hiç bakmıyoruz. Tek elde ettiğimiz şey bir ilk bakıştan ibaretse...” Joshua yıllık izinlerinden

edindiği tecrübelerle dayanarak bir dünyayı anlamak için Uzun Dünya sayfalarını çevirirken onu şöyle bir taramak yerine onda bir süre yaşamak gerektiğini yüreğinde hissediyordu. O sırada yolculuklarının otuz üçüncü günündeydiler. “Şimdi neredeyiz?”

“Öyle derken Dünya coğrafyasını kastettiğini varsayıyorum. Takriben Kuzey California civarında. Niçin sordun?”

“Gel burada duralım. Bir ayı aşkın zamandır bu uçan otelin içinde yaşıyorum. En azından bir günümüzü tek bir yerde geçirelim. Yani biraz gevşeyelim, tamam mı? *Ve tecrübe edelim*. Bütün bir gün ve gece boyunca. Hem böylece geminin su tanklarını doldurabilirsin. Açıkçası buraya tıkilip kalmaktan içim sıkıldı.”

“Pekâlâ. Böyle bir isteğe karşı çıkamam. İlgi çekici bir dünya bulup adımlamaya ara vereceğim. California üzerinde olduğumuza göre senin için bir sörf tahtası üretmemi ister misin?”

“Ha ha.”

“Değiştin, Joshua. Bunun farkında mısın?”

“Seninle tartıştığım için mi?”

“Aslına bakarsan evet. Bende merak uyandırıyor; eskisinden daha hızlısın, daha az tereddüttesin ve daha az dalgınsın. Tabii hâlâ sensin. Hatta çok uzun bir zamandan beri hiç bu kadar sen olup olmadığını merak ediyorum. Belki nasıl doğduğunu öğrenmenin de bunda etkisi vardır.”

Joshua omuz silkip geçti. “Şansını zorlama, Lobsang. Bilezik için teşekkürler ama sen bir terapist değilsin. Belki de seyahat etmek zihnimi açmıştır.”

“Joshua, zihninin biraz daha açılırsa kulaklarından dışarı akmaya başlayacak.”

Vakit gece yarısı olmasına rağmen Joshua'nın hiç uyuyası yoktu. O da gidip kendine bir yemek hazırladı.

“Film seyretmeye ne dersin, Joshua?”

“Okumayı yeğlerim. Bir tavsiyen var mı?”

Kitap ekranı hemen aydınlandı. “Duruma bundan daha uygun bir kitap düşünemiyorum!”

Joshua ekrana baktı. “*Yol Tepmek*⁹² mi?”

“Hep bunun pek çok açıdan Twain'in en iyi çalışması olduğunu düşünmüşümdür, tabii *Mississippi'de Yaşam*'a karşı daima bir zaafım olacak. Bunu bir oku. Adından da anlaşılacağı gibi yeni yerlere seyahat etmeyi anlatıyor; üstelik de bunu genelde çok komik ve dobra bir dille yapıyor. Keyfini çıkar!”

Joshua da aynen öyle yaptı. Okudu, kestirdi ve bu sefer rüyasında Kızılderili saldırıları gördü.

Ertesi gün öğle civarı adımlama o tanıdık sarsıntıyla sona erdi. Joshua kendini bir göle, ormanda hemen göze çarpan gri mavi bir kalkana bakarken buldu.

“Sörf vakti, ahbab!” diye duyurdu Lobsang.

“Of yüce Tanrım.”

Orman zeminine ayak basmak hoştu. Yeşile çalan ıslak tahta ve yaprak küfü kokulu havada yarasa filoları sinek kovalıyordu. Ne gariptir ki Joshua'nın etrafındaki sesler yalnızca sessizliğin olabileceğinden çok daha hafifti. Joshua tabiattaki mutlak bir sessizliğin yalnızca dikkat çekici olmakla kalmayıp tehdit edici bir durum da olduğunu daha önce öğrenmişti. Fakat bu gür ormanın mırıltısı doğal bir parazit cızırtısı gibiydi.

“Joshua, soluna bak,” dedi Lobsang. “Ve ses çikarma.”

Utangaç ve çekingen görünen yavru köpek ebatlarındaki hayvanlar eğri büğrü tuhaf boyunlar ile yastıklı ayaklara sahipti. Ayrıca güdük bir hortumu bulunan, fakat boyu bir metreyi geçmeyen fil benzeri bir şey daha vardı.

“Pek hoş,” dedi Joshua.

“Göl dümdüz ileride,” dedi Lobsang.

Gölün etrafı ağaç gövdelerinden oluşan bir duvarla ve perçeme benzer dar bir açık alanla çevriliydi. Durgun sular sazlarla ve hasırotlarıyla doluydu. Mavi bir göğün altındaki nadir rastlanır bu açık alanda egzotik görünümlü pembe beyaz kuş sürüleri uçuşuyordu. Joshua karşı kıyıda köpeği andıran son derece büyük bir hayvan fark etti. Dört beş metre boyunda olması gereken yaratık kocaman bir kafaya ve en az bir metre daha çıkıntı yapar gibi duran devasa çenelere sahipti. Joshua dürbününden bakmadan önce hayvan ormanın gölgeleri arasında kayboldu.

“O şey kesinlikle bir memeliydi. Ama bir timsahınki gibi çeneleri vardı.”

“Evet, memeliydi. Hatta balinanın —yani bizdeki balinanın— uzak bir akrabası olduğunu düşünüyorum. Ayrıca alışıldığı üzere suda gerçek timsahlar var, Joshua. Diğer bir evrensel.”

“Sanki birileri evrimle oyun oynayıp hayvanların vücut parçalarını birbirine karıştırmıştı.”

“Şu an Esas'tan yüz binlerce adım uzaktayız, Joshua. Olasılık ağacının bize ait dalında bulunan pek çok hayvan türünü bu uzak dünyada da görüyoruz, ama sanki yeniden tasavvur edilmiş olarak. Anlaşılan tıpkı hava durumu gibi evrim de kaotik bir süreç ve—”

Joshua bir domuzdan, hem de iri bir domuzdan çıkmış gibi gelen bir homurtu duydu. Homurtunun kaynağı arkasında duruyordu.

“Joshua, sakın koşma. Arkana dön. Çok yavaş hareket et.”

Genç adam ona itaat etti. Öyle yaparken de silahlarını —belindeki bıçağı, göğüs çantasındaki havalı tabancayı— hayalinde canlandırdı. Tabii bir de hava gemisi, yani Lobsang'in emrindeki uçan cephanelik vardı. Joshua kendini güvende hissetmeye çalıştı.

Kocaman yaban domuzları. Joshua'nın ilk izlenimi buydu. Güçlü görünümlü bacaklar üzerinde duran yaratıkların sayısı yarım düzineyi buluyordu. Her birinin diken diken kıllarla kaplı hörgüçlü bir sırtı, ufacık kömür karası gözleri ve hem uzun hem de kuvvetli çeneleri vardı. Ayrıca hepsi de üstünde bir insansı taşıyordu, bir trol değil; şempanzemi suratlara ve pas kahverengisi saçlara sahip dik duruşlu, sıska bir canlı türü. Bunlar kocaman ve çirkin atlara biner gibi yaban domuzlarının sırtında oturuyordu.

Joshua sığınabileceği ağaçlardan epey uzaktaydı.

“Yine elfler,” diye fısıldadı Lobsang.

“Kurbanlar'ı ortadan kaldıran tür mü?”

“Veya onların kuzenleri. Uzun Dünya büyük bir arena, Joshua; içinde pek çok türleşme mücadelesi veriliyor olmalı.”

“Beni bu yaratıklarla karşılaşayım diye buraya indirdin, değil mi? Senin dinlendirici bir moladan anladığın bu mu?”

“İlginç bir durumla karşı karşıya olduğunu inkâr edemezsin, Joshua.”

Elflerden biri bir şempanze gibi kesik kesik uludu ve bineğini topuklarıyla dürttü. Altı yaban domuzu boğuk homurtular çıkararak Joshua'ya doğru tırıs kalktı.

“Lobsang, bir tavsiyen var mı?”

Domuzlar hızlanıyordu.

“Lobsang—”

“Kaç!”

Joshua kaçtı; fakat domuzlar ondan daha süratliydi. O daha alçalmakta olan hava gemisine veya ormana yaklaşmadan önce koca bir beden büyük bir hızla yanından geçip gitti. Joshua'nın burnuna toprak, kan, bok ve bir tür yağlı misk kokusu çalındı. Aynı anda sırtına inen küçük bir yumruk onu yere serdi.

Genç adamın etrafına üşüşen domuzlar cüsselerine ve ağırlıklarına rağmen garip bir muziplik sergiliyorlardı. Rastgele şiddet gösterileri dehşet vericiydi. Joshua ezilmeyi veya domuzların burunlarının ucuna gömülü köpekdişleriyle deşilmeyi bekledi. Fakat domuzlar öyle bir şey yapmaktansa onun çevresinde koşuşturmayı sürdürdüler. Aynı anda insana benzeyen yaratıklar, yani elfler de uluyup bağıştılar ve yana sarkarak ona vuracakmış gibi yaptılar. Joshua'nın üstüne doğru bıçaklar savruldu; taş bıçaklar! Genç adam korkuyla iyice yere çömelip yana doğru yuvarlandı.

Yaratıklar en sonunda geri çekilip onun etrafında geniş bir çember oluşturdular. Titreyerek ayağa kalkan Joshua kendi silahlarını yokladı. Yüzündeki çizikler ve bıçaklardan birinin tulumunda açtığı yarık dışında yaralanmadığını fark etti. Fakat elfler göğsündeki malzeme çantasını kesip aldıkları gibi belindeki bıçağı da aşmışlardı. Joshua ustaca soyulmuştu ve geriye sadece omzundaki papağan ile sırtındaki işlemci paketi kalmıştı.

Elfler onunla oyun oynuyorlardı.

insana benzeyen yaratıklar tuhaf bineklerinin sırtında ayağa kalktılar. Troller gibi değillerdi. Çok daha sıskaydılar, daha zarifteler, esnek yapılydılar ve kuvvetliyidiler. Dik duran tüylü vücutlarıyla çocuk jimnastikçileri andırıyorlardı. Ağaçlara kolayca tırmanabilen uzun kolları, son derece insansı bacakları ve şempanzelerinki gibi kırışık suratlı küçük kafaları vardı. Hepsi de erkeğe benziyordu. Hatta bazılarının ereksiyon olmuş ince penisleri göze çarpıyordu.

Joshua duruma olumlu açıdan bakmaya çalıştı. “Eh, benden daha ufak tefekler. Bir buçuk metre ya var ya yoklar.”

“Onları hafife alma,” diye kulaklıktan nasihat verdi Lobsang. “Senden daha güçlüler. Üstelik bunun onların dünyası olduğunu unutma.”

Kesik kesik ulumalar tekrar başladı ve bir kreşendoya ulaşır gibi gözüktü. Sonra elflerden biri domuzunun kaburgalarını tekmeledi. Gözleri Joshua'ya dikili olan hayvan emin adımlarla ilerlemeye başladı. Elf de bir insaninkilere benzeyen dişlerini gösterip tısladı.

Artık oyun oynamıyorlardı.

Dehşetin zamanı bir pekmezin akışı gibi yavaşlattığı anlar vardır. Çocukken Ev'den bisikletle sadece on dakikalık mesafede bulunan bir kireç çukurunun kenarında Joshua'nın ayağı kaymıştı ve arkadaşları onu yukarı çekememişlerdi. Onlar yardım getirmeye giderlerken Joshua'nın kenara tutunarak beklemesi gerekmişti. Kolları çok fena ağrıyordu. Fakat en iyi hatırladığı şey gözlerinin hemen önündeki kayanın ufak ayrıntılarıydı. Mikayla bezeli kayanın üstü güneşten dolayı sararmış minyatür bir liken ormanı ile kaplıydı. O ufak arazi Joshua'nın tüm dünyası olup çıkmıştı; tâ ki birileri bir yerlerde bağirmaya başlayana kadar. Sonra adamın biri onun bileklerini kavramıştı ve Joshua'yı sıcak kurşunla doluymuş gibi gelen kollarından tutarak yukarı çekmişti...

Elf havaya sıçradı ve bir anda gözden kayboldu. Yaban domuzuysa homurdandı ve hızlanarak yoluna devam etti. Joshua güneşin ısıttığı kayadaki mika zerreciklerinin berraklığıyla elf

tarafından avlandığını anladı. Ve de yaratığın *adımladığını*.

Domuz hâlâ üstüne geliyordu. Joshua yerini korudu. Hayvan son saniyede tereddüt etti, bocaladı ve kayarak durdu.

Elf domuzun üstündeki yerine geri döndü. Ayakları hayvanın sırtında, elleriyse Joshua'nın boynunun iki yanında belirdi. Genç adamı boğazlama hareketine *dünyaya dönmeden önce başlamıştı*. Joshua manevranın ustalığı karşısında hayrete kapılmadan edemedi.

Fakat artık elfin kuvvetli maymun elleri boğazını sıkıyordu. Nefes alamayan Joshua dizleri üstüne düştü. Kendini kurtarmak için uzandı ama elfin kolları onunkilerden daha uzundu. Genç adam yaratığın hırıldayan suratına erişemeyerek çırpındı ve gözü kararmaya başladı. Bir şeyler düşünmeye çalıştı. Silahları ve çantası ya çalınmış ya da etrafa dağılmıştı; fakat papağan halen omzundaydı. Joshua papağanın çerçevesini iki eliyle birden tutup elfin suratına doğru savurdu. Cam ve plastik parçaları çevreye saçılırken elf de çığlık atarak geri çekildi ve neyse ki ellerini Joshua'nın boğazından çekti.

Fakat yaban domuzlarının üstündeki diğer elfler çığlık atarak saldırıya geçtiler.

“Joshua!” diye gökyüzünde bir hoparlör gürledi. Ağır ağır alçalan hava gemisi aşağıya bir ip merdiven sarkıtmıştı.

Joshua ezik boğazı yüzünden güçlükle nefes alarak ayağa fırladı. Fakat domuz sırtındaki elfler onunla merdiven arasında duruyorlardı ve yerdeki yaralı elf hiddetle haykırıyordu. Joshua'nın etrafını saran çemberdeki tek açıklık baş elfin saldırmış olduğu taraftaydı.

Joshua da o yüzden hava gemisinin aksi istikametine koşarak elf çemberinden çıktı. Harap haldeki papağan hâlâ kablolarla tulumuna bağlıydı ve o koştukça cihaz da peşinden sürükleniyordu. Bağrışan elfler takibe geçmişlerdi. Joshua bir şekilde etraftan dolanmayı başarırca veya ormana ulaşabilirse—

“Joshua! Hayır! Dikkat—”

Genç adamın ayakları altındaki toprak bir anda kayboldu.

Joshua bir metre kadar düştü ve kendini köpeklerle dolu bir çukurda buldu, hayır köpek değil; köpek ile ayı karışımı bir hayvan. Joshua güçlü kafalara, ayılarınki gibi burunlara sahip köpeğimsi vücutlu bu türü daha önce de şöyle bir görmüştü. Siyah tüylü bedenleriyle Joshua'nın etrafında debelenen yaratık sürüsü dişilerden ve yavrulardan oluşuyordu. Bu bir tuzak değil, bir tür mağaraydı. Fakat sürekli hırlayan ve ısırın yavrular bile pek saldırgandı, içlerinden neredeyse sevimli denecek kadar küçük bir tanesi ayıya benzeyen çenesiyle Joshua'nın bacağına yapıştı. Joshua küçük hayvanı başından savmak için bir tekme attı. Diğer köpekayılar havlayıp hırıldarken Joshua her an üstüne hücum edilmesini bekledi.

Fakat tam o anda domuzumsu binekleriyle birlikte elfler çıkageldi. Yetişkin köpekler bir sürü halinde inlerinden fırladılar ve kendilerini yaban domuzlarının üstüne attılar. Cıyıklamalarla, havlamalarla, homurtularla, haykırışlarla, ulumalarla, diş takırtılarıyla, acı çığlıklarla ve kan püskürmeleriyle dolu bir kavga patlak verdi. O sırada elfler bir disko ışığının altındaymışçasına bir belirip bir kayboluyorlardı.

Mağaradan dışarı çıkan Joshua kavgadan koşarak uzaklaştı, daha doğrusu uzaklaşmaya çalıştı. Fakat o inatçı yavru bir türlü bacağına bırakmıyor ve Joshua absürt papağan hurdasını hâlâ peşinden sürüklüyordu. Genç adam başını kaldırıp yukarı baktı. Hava gemisi neredeyse tam tepesindeydi. Joshua ip merdivene doğru sıçradı, onu yakaladı ve yavru köpeği acımasızca tekmeledi. Hava gemisi birden yükseldi.

Aşağıda köpekler dev yaban domuzlarının etrafını sarmıştı ama domuzlar da onlara amansızca karşı koyuyordu. Joshua iri bir köpekayının dişlerini bir domuzun boynuna geçirdiğini gördü. Domuz böğürerek yere devrildi. Fakat başka bir domuz iri dişli çenesiyle bir köpeği yerden aldığı gibi havaya fırlattı. Göğsü yarılan köpek cıyaklayarak uzağa savruldu. O esnada elfler de katliamın içinde bir kaybolup bir beliriyorlardı. Joshua bir köpeğin elflerden birinin boğazına doğru sıçradığını gördü. Ansızın yok olan elf havada uçan köpeğin yanında belirdi, balerin zarafetiyle kendi ekseninde döndü ve ince taş bıçağını düşmanın gövdesine doğru savurarak o daha yere düşmeden önce köpeğin karnını deşti. Elfler hayatta kalma mücadelesi vermelerine rağmen Joshua birbirleri değil de sırf kendileri için dövüştükleri gibi bir izlenime kapıldı; sanki bu olay onların gözünde bir kavga değil de bir dizi düelloydular. Yani herkes kendi başının çaresine bakıyordu.

Hava gemisi yükselerek ağaçların üzerine ve günışığının içine çıktı. Kavga hava gemisinin sakin sakin üstünde süzüldüğü arazideki tozlu ve kanlı bir ayrıntıdan ibaret hale geldi. Hâlâ güçlükle nefes alabilen Joshua merdiveni tırmanıp gondola girdi.

“Bir yavru köpeğe tekme attın,” dedi Lobsang Joshua'yı suçlar gibi.

“Git beni mahkemeye ver,” dedi genç adam soluk soluğa. “Gelecek sefere bir tatil beldesi seçerken biraz daha Disneyland gibi bir yer düşün.” Sonra elfle yaptığı yakın temastan beri yerini koruyan karanlık perdesi nihayet üstüne çöktü.

[88](#) İçine girildiği zaman her türlü ışığı ve sesi keserek kişinin başlıca duyularını işlevsiz hale getiren bir tank, —çn

[89](#) Tombstone (Mezar Taşı), Arizona'da şeriflik de yapmış olan ünlü bir 19. yüzyıl şahsiyeti, —çn

[90](#) Wyatt Earp'ün tanınmış dostlarından biri, —çn

[91](#) Uyuşturucu etkisi olan bazı mantar türleri kafayı bulmak amacıyla da tüketilmektedir, —çn

[92](#) Orj. Roughing It: Mark Twain'in otobiyografik bir eseri, —çn

Joshua epeyce ağır yaralandığını daha sonra öğrendi. Boynu ile boğazı zedelenmişti. Kavga sırasında fark etmediği bir sürü ufak tefek yaraya ek olarak vücudunda çizikler, kesiklere ve hatta bir ısırık vardı, sonuncusu ayak bileğine yapışmış o yavrudan değil de omzunu ısırılmış bir elften kalmaydı. Lobsang'in gezici birimi onun yaralarını tedavi etti, ona antibiyotik ile ağrı kesiciler verdi.

Joshua'nın sık sık içi geçiyor, bazen de kısa süreliğine uyanarak tepedeki kemik beyazı yıldızları veya hava gemisinin altından kayıp giden yeşil örtüyü hayal meyal gördüğü oluyordu. Adımlamanın sallantılı ritmi huzur vericiydi. Joshua bu şekilde günlerce uyudu.

Fakat Batı'ya yaptıkları yolculuk sürdükçe Joshua uyurken bile başındaki o tuhaf basıncın daha çok farkına varmaya başladı. Bu his Esas'a her dönüşünde içini kaplayan o sıkıntıya, tüm o kalabalık zihinlerin Sessizliği boğan baskısına benziyordu. Acaba Uzun Dünya bazılarının söylediği gibi bir tür çemberdi de şimdi yeniden başlangıca, yani Esas'a mı dönüyorlardı? Bu bile yeterince tuhaf bir ihtimaldi. Peki ya öyle değilse onları ne bekliyor olabilirdi? Ve trolleri dünyalar zincirinde önüne katıp götüren şey neydi?

Joshua nihayet tamamen kendine geldiğinde adımlamaya bir kez daha ara vermişlerdi. Genç adam koltuğunda doğrulup oturdu ve etrafına bakındı.

“Acele etme, Joshua,” diye yükseldi Lobsang'in ruhani sesi.

“Durmuşuz.” Joshua'nın boğazı ağrıya da en azından her şey düzgün bir şekilde işliyordu.

“Derin bir uyku çektin, Joshua. Uyanmana sevindim. Konuşmamız gerek. Herhalde oradayken asla gerçek bir tehlikenin içerisinde olmadığını farkındasındır, değil mi?”

Joshua boğazını ovuşturdu. “Ben o sırada hiç de öyle hissetmedim.”

“O elfleri istediğim an teker teker vurabilirdim. Gelişmiş lazerli hedefleme sistemim—”

“Peki niye vurmadın?”

“Kara iznine çıkmayı sen istemiştin. Halinden hoşnut olduğumu sanıyordum!”

“Daha önce de söylediğin gibi aramızdaki iletişim üzerinde çalışmamız lazım, Lobsang.”

Joshua örtüyü attı ve ayağa kalkıp gerindi. Üzerinde giydiğini hatırlamadığı bir şort ile tişört vardı. Kendini bir maraton koşabilecekmiş gibi hissetmemesine rağmen bayılacak gibi de değildi. Dikkatle yürüyerek lavaboya gitti ve vücudundaki terin bir kısmını üstünkörü yıkayıp temizlendi. Vücudundaki küçük yara bereler şimdiden iyileşiyordu ve boğazı artık sızlamanın ötesine geçmiyordu. Sonunda tuvaletten çıkıp elbise dolabından temiz bir şeyler aldı.

Kamarasının penceresinden dışarı baktığında hava gemisinin yeşil kaplı bir ufka kadar uzanan gür bir yağmur ormanının üstünde demirli olduğunu gördü. Ağaçlarla dolu vadilerde sis bulutları asılı duruyordu. Güneş aşağıdaydı; Joshua sabahın erken saatlerinde olduklarını tahmin etti. Hava gemisi yerden yaklaşık otuz metre yüksekteydi.

“Her gün mola vermiyoruz ama buradan gözlem yapmak oldukça güç,” dedi Lobsang.

“Ormanın sıklığı yüzünden mi?”

“Bir süredir gezici birimi aşağıya gönderiyorum. Evden çok uzaktayız, Joshua. Dokuz yüz binden fazla dünyayı adımladık. Bunu bir düşün. Buradan bakarak genel bir fikir edinebilirsin, göz alabildiğine uzanan ormanlar bu dünyada tipik bir durum. Ağaçlar muhtemelen tüm kıtayı kaplıyordur. Tabii bu da gözlem yapmayı zorlaştırıyor.”

“Ama belli ki burada ilgini çeken bir şey var, öyle değil mi?”

“Canlı yayına bir bak,” dedi Lobsang.

Duvar ekranındaki belirli görüntü çok uzaklardaki bir kameradan alınmıştı. Kamera ormandaki bir açıklığı, ortasında bir ağacın yattığı yarığı göstermekteydi. O açıklığa üstü liken ve egzotik mantarlarla kaplı devasa ağaç gövdesinin devrilerek sebep olduğu belliydi. Tepelerindeki gür yaprakların kaybolmasıyla birlikte ışığa erişebilen kısa boylu fidanlar ve bodur çalılar hızla boy atmıştı.

Ve bu yeni oluşum oraya bazı insan benzeri yaratıkları çekmişti. Joshua bir grup trole benzer bazı yaratıklar saptadı. Açık havada sıkı bir küme halinde oturan troller sabırla birbirlerini tımar ediyorlardı. Her biri önündekinin sırtına yapışmış böcekleri ayıklarken bir yandan da hep beraber durmadan şarkı söylüyorlardı. Havaya kısmen unutulmuş şarkılara benzer melodi kesitleri karışıyordu. Oracıkta doğaçlamayla ortaya çıkan ve hemen sonrasında unutulan ikili, üçlü ve dörtlü armoni parçaları uzak mikrofonlar tarafından belli belirsiz yakalanıyordu.

“Bunlar trol mü?”

“Öyle gözüküyor,” diye mırıldandı Lobsang. “Söyledikleri şarkının yapısını çözmek bir müzikologun asırlarını alır. İzlemeye devam et.”

Gözleri titrek görüntüye alışmaya başlayan Joshua açıklığın diğer kısımlarında ve ormanın gölgeleri arasında daha başka insansı gruplar olduğunu da fark etti. Bazıları onun tanımadığı türlere ait yaratıklar oyun oynuyorlar, iş yapıyorlar, birbirlerini tımar ediyorlar, belki de avlanıyorlardı. Hepsi de maymundan ziyade insansı yaratıklara benziyordu; ne zaman biri yerden kalksa iki ayak üzerindeki duruşundaki düzeni görebiliyordunuz. “Birbirlerini rahatsız eder gibi bir halleri yok,” dedi Joshua. “Yani farklı türleri kastediyorum.”

“O kadarı belli. Hatta tam tersini yapıyorlar.”

“Niçin burada toplanmışlar? Ne de olsa bunlar farklı cinste yaratıklar.”

“Bana kalırsa bu kendine has toplulukta birbirlerine bağımlı hale gelmişler. Birbirlerinden istifade ediyorlar. Muhtemelen küçük farklılıklar gösteren duyu aralıklarına sahipler; o nedenle cinslerden biri yaklaşan bir tehlikeyi diğerlerinden önce fark edebiliyor olsa gerek, mesela trollerin ultrasonik sesler kullandıklarını biliyoruz. Benzer şekilde farklı yunus cinslerinin bir arada yüzdüğünü gözlemleyebilirsiniz. Görüyorsunuz ya; tavsiyene uyuyorum, Joshua. İnsan benzeri yaratıkların bir araya gelmesi gibi Uzun Dünya harikalarını incelemeye daha çok vakit ayırıyorum. Harikulade bir manzara, değil mi? Farklı hominid türlerinin bir araya geldiği evrimsel geçmişimizden çıkmış bir rüya sanki.”

“Peki ya gelecekte ne haber, Lobsang? İnsan koloniciler büyük bir şevkle buraya geldiklerinde ne olacak? Bu durum nasıl devam edebilir?”

“Eh, o başka zaman cevaplanması gereken bir soru. Peki ya hepsi birden daha büyük bir göç dalgasıyla Doğu'ya akacak olursa? Bu arada aşağıya inmek ister misin?”

“Hayır.”

Daha sonra hava gemisi yoluna devam ederken insanlığın Uzun Dünya'daki garip eşsizliği hakkında konuştular. Ve Lobsang Adım Günü'nden kısa süre sonra bin farklı Dünya'da insanlığın kuzenlerini bulmak için başlattığı arayışlardan bahsedip Nelson Azikiwe adlı bir adamın öyküsünü anlattı.

Ailesine sorsanız ona vaftizinde Nelson ismini ünlü amiralin⁹³ anısına koyduklarını söylerlerdi. Fakat gerçekte Nelson Mandela'dan esinlenmiş olmaları daha muhtemeldi. Annesine göre o Nelson şimdi Tanrının yanı başında oturuyordu ve genç Nelson büyüdüğü yıllarda bunun iyi bir şey olduğuna, Mandela'nın kindar İsrailoğulları tanrısını dizginleyerek insanlığın başına daha başka dertler açmasını engelleyebileceğine inanmıştı.

Annesi onu kendi tabiriyle İsa'nın gözetiminde büyütmişti ve Nelson annesinin hatırına inançlarına bağlı kalmıştı. Ve nispeten karmaşık bir kariyerin ve daha da karmaşık bir felsefi yolculuğun ardından Kilise'ye katılmayı seçmişti. Sonunda kâfirlere İyi Haberler!⁹⁴ vermek için İngiltere'ye davet edilmişti, herhalde ne ekersen onu biçersen sözünün bundan daha iyi bir kanıtı olamazdı. Nelson İngilizlerden hoşlanmıştı. İngilizler pardon lafını çok kullanıyorlardı ve gerek soyları gerekse de atalarının suçları sebebiyle bu anlaşılabilir bir davranıştı. Ayrıca Canterbury Başpiskoposu nedense onu öyle beyaz bir köy kilisesine atamıştı ki yöre halkına bakmak neredeyse gözleri kamaştırıyordu. Belki Başpiskopos'un espri anlayışı böyleydi, belki de bir hususu vurgulamak istemişti. Tabii sırf neler olacağını görmek için öyle yapmış olması da mümkündü.

Bulunduğu yerin küçükken annesinden dinlediği Birleşik Krallık olmadığı kesindi. Annesinin ölümünden uzun zaman sonra ziyaret ettiği Londra çok çeşitli bir nüfus içermekteydi. Yakın geçmişteki ataları Afrika yıldızları altında yürümemiş bir spikerin sunmadığı haber bültenlerine nadiren rastlıyordunuz. Hatta demokrasinin beşiğine ne zaman yağmur yağacağını bile siyahi erkekler ve kadınlar söylüyordu. Üstelik de boşalan bir ülkenin, banliyöleri birbiri ardında terk edilmiş bir başkent'in tüm o ürkütücülüğüne rağmen.

Nelson bundan Suda Yürüyen Aziz John Kilisesi'nin emekliye ayrılan papazı Peder Davic Blessed'e de bahsetmişti. İsimsel belirleyiciliğe⁹⁵ destek verdiği açıkça anlaşılan Peder Blessed⁹⁶ onu ilk gördüğünde şöyle demişti: “Evladım, en az önümüzdeki altı ay boyunca akşam yemeği davetlerinden başını kaldıramayacaksın!” Ailesinden kalmış bir miktar paranın da yardımıyla sahip olduğu sayfiye evine çekilmek ve kendi tabiriyle “Nelson ilk ayını düzenlediğinde çıkacak şenliği seyretmek” için erken emekliye ayrılan Peder Blessed'in bu kehanetinin doğru olduğu kısa sürede anlaşılmıştı.⁹⁷

Yaşlı pederden köyün papazlık konutunu devralan Nelson orada yalnız yaşasa da her gün ona öğle yemeği pişirmek ve etrafa çekidüzen vermek için yaşlıca bir kadın tarafından ziyaret ediliyordu. Kadın pek konuşkan değildi ve zaten Nelson da onunla ne hakkında konuşabileceğini bilmiyordu. Üstelik gerek papazlık konutunun aşırı derecede cereyan yapması, gerekse de tesisat sisteminin Tanrı tarafından bile zor anlaşılacak kadar karmaşık olması sebebiyle Nelson'ın uğraşması gereken yeterince derdi vardı. Özellikle ikinci sorun öyle bir boyuttaydı ki geceleri sifonun sebepsiz yere kendi kendine çekildiği oluyordu.

İngiltere'nin bu kısmı mucizevi bir şekilde Uzun Dünya'dan muaf kalmıştı. Hatta Nelson'ın görebildiği kadarıyla yirmi birinci yüzyıldan da. Ülkenin orta kesiminde yaşayan halk İngilizlerin Zuluları gibiydi. Nelson'ın köydeki her iki erkekten birinin geçmişte bir savaşçı —hem de yüksek rütbeli bir savaşçı— olduğu gibi bir izlenime kapılması uzun sürmedi. Emekliye ayrılmış olan bu kişiler şimdilerde bahçeleriyle ilgileniyorlar, asker yerine patates yetiştiriyorlardı. Yine de

gösterdikleri nezaket Nelson'ı fazlasıyla şaşırtıyordu. Eşleri ona öyle çok pasta pişiriyorlardı ki Nelson bunları Lambeth Sarayı'ndaki⁹⁸ yetkililer tarafından bir süre daha orada kalması ve yeni rahibin durumu hakkında bilgi vermesi istendiğine inandığı Peder Blessed ile paylaşmak zorunda kalıyordu.

Bir gün eşi Kadınlar Enstitüsü'ndeki⁹⁹ bir toplantıya katılırken Peder Blessed'in sayfiye evinde sohbet ediyorlardı.

“Elbette ki kalıcı önyargılara sahip birileri daima olacaktır,” dedi David. “Fakat buralarda öylelerini fazla bulamazsın; çünkü İngiliz sınıf sisteminin refleksi hemen devreye girer, anlarsın ya? Sen uzun boylusun, yakışıklısın ve İngilizceyi onların çocuklarından daha iyi konuşuyorsun. Ayrıca ihtiyar Humphrey'in cenazesinde W. H. Hudson'ın *Bir Çobanın Yaşamı*¹⁰⁰ kitabından alıntılar yaptığında —ki harika bir iş çıkardın— içlerinden bazıları yanıma yanaştı ve sana akıl verip vermediğimi sordu. Tabii ben de vermediğimi söyledim. İnan bana; haber etrafa yayılınca sınavı başarıyla geçmiş oldun. Senin yalnızca İngilizcede değil, *İngiltere'de* de akıcı olduğunu fark ettiler. Böyle bir özellik buralarda büyük anlam ifade eder.

“Üstüne üstlük bir bahçe kiraladın ve Tanrının toprağını kazıp oraya bitki ekerken görüldün. Bu da herkesin gözüne girmeni sağladı. Anlıyorsun ya, senin geldiği duyunca herkes tedirgin olmuştu. Bu kadar... nasıl söylesem, “hevesli” olmanı beklemiyorlardı. Ama sen aramızdaki misyonuna son derece iyi hazırlanmış görünüyorsun.”

“Bir bakıma bütün hayatım boyunca bu iş için hazırlandım,” dedi Nelson. “Çocukken benim gibi bir *bongani*'nin Güney Afrika'da rahatça koşup oynayabilmesi çok büyük bir şanstı. Ama ebeveynlerim sıkı çalışmaya razı olanlar için daha iyi bir gelecek gördüler. Onların dediği dedik ebeveynler olduklarını düşünebilirsin ve öyle yaparak yanılmış olmazsın. Yine de beni sokaklardan uzak tuttular ve okula gitmemi sağladılar.

“Tabii sonra Black Şirketi 'Geleceği Aramak' programını başlattı. Annem onu hemen gözüne kestirdi ve mülakata girmemi sağladı. Ondan sonrası alınyazısı gibiydi. Anlaşılan beni soktukları her sınavdan tam puan almışım. Ansızın Şirket kendisine bir sembol, 210 IQ'ya sahip Afrikalı bir çocuk bulmuş oldu. Bana resmen dile bizden ne dersen dediler. Fakat o sırada ne yapmak istediğimi bilmiyordum. Tâ ki Adım Günü'ne kadar... Adım Günü'nde sen neredeydin, David?”

Yaşlı rahip meşe tahtasından yapılmış büyük bir çalışma masasına gitti, kalın bir defter çıkardı ve sayfaları çevirdi. “Neler olduğunu ilk duyduğumda akşam duasına hazırlanıyordum. Peki duyunca ne mi düşündüm? Kimin doğru düzgün düşünecek hali vardı ki?”

“Yine de buralarda durum çok kötü değildi. Kırsal kesim kentlerden farklıdır. İnsanlar o kadar kolay paniklemezler ve buradaki çoğu çocuk elektronik parçalara ilgi duymaz. Zaten gerekli malzemelerin bulunduğu en yakın yer Swindon. Ama herkes neler olduğunu televizyonda seyretti. Buralardaki insanlar diğer dünyaları *görebilmek* için gökyüzüne bakıyorlardı, yani durumu o kadar az anlıyorduk. Fakat ağaçların arasında hâlâ rüzgâr esiyordu ve inekler hâlâ süt veriyordu. O yüzden radyoda haber bültenleri kadar *The Archers*'i¹⁰¹ da dinlemeyi ihmal etmiyorduk.

“Konuyla ilgili herhangi bir fikrim olduğunu hatırlamıyorum; en azından bizimkine bir düşünce kadar yakın ve görünüşe bakılırsa kapıları bize sonuna kadar açık olan daha başka milyonlarca Dünya bulunduğu resmen ilan edilene kadar. Buradakiler işte *onu* duyunca kulak kesildiler. Mesele toprakla ilgiliydi! Taşrada toprak tüm dikkatleri üstüne çeker.” Rahip brendi bardağına baktı, onun boş olduğunu gördü ve omuz silkti. “Kısacası kendimi 'Tanrı ne yaptı '¹⁰²

derken buldum.”

“Sayılar Kitabı,¹⁰³” dedi Nelson hiç düşünmeden.

“Aferin, Nelson! Elektrikli telgrafın icadından sonra Samuel Morse'un 1838'de yolladığı ilk resmi sözcükler de bunlardı.” Yaşlı adam brendi bardağını doldurdu ve Nelson'un da isteyip istemediğini sormak için karmaşık bir el hareketi yaptı.

Fakat Nelson'ın dalgın bir hali vardı. “Tanrı ne mi yaptı? Dur Tanrının ne yaptığını sana söyleyeyim, David. Adım Günü'yle birlikte Uzun Dünya'dan haberdar olduk ve ansızın her kafada yeni sorular belirdi. Daha evelden Louis Leakey'e ve onun karısıyla beraber Olduva Geçidi'nde¹⁰⁴ yaptığı çalışmalara¹⁰⁵ dair bulabildiğim her şeyi okumuştum. Dünyadaki herkesin özünde Afrikalı olduğu düşüncesi bana heyecan vermişti. Ben de o yüzden Şirket'e insanın nasıl insan olduğunu öğrenmek istediğimi söyledim. *Sebebini* bilmek istiyordum. En çok da Uzun Dünya bağlamı içerisinde burada ne aradığımızı bilmek istiyordum. Kısacası ne amaçla var olduğumuzu bilmek istiyordum.

“Tabii o zamana kadar anneme ve inancıma sırt çevirmiştım. Deyim yerindeyse kendimi Tanrıdan daha akıllı zannediyordum. İsa'nın doğumundan sonraki dört asırda yaşanan olaylar ve o günlerden beri Hıristiyanlığın düzensiz gelişimi konusunda bilgi edinme fırsat bulmuştum. Bana öyle geliyordu ki evren hakkındaki hakikat her ne olursa olsun bunu birbiriyle geçinemeyen bir grup antika din adamının kestirmesi mümkün değildi.”

David bağırarak kahkaha attı.

“Ayrıca paleontolojiye bayılıyordum. Kemikler ve onlara bakarak öğrenebildiklerimiz beni büyülüyordu. Özellikle de yirmi yıl öncesine kadar araştırmacıların hayal bile edemeyecekleri aygıtlara artık sahip olduğumuz için. Hakikati öğrenmenin yolu işte oydu. Ve ben o alanda çok başarılıydım, hatta aşırı derece başarılı. Sanki kemikler dile gelip benimle konuşuyordu...”

Peder Blessed akıllıca davranarak sessizliğini korudu.

“Neyse. Adım Günü'nden kısa zaman sonra beni Black Şirketi'nden aradılar ve Olduva Geçidi'nin ödenekler elverdiği kadar çok türevine keşif gezileri düzenlememi istediler. İnsanlığın doğum yerine bir de yeni dünyalarda bakacaktım.

“Black Şirketi'yle iş yaptığın zaman o ödenekler neredeyse sınırsızdır. Asıl sorunumuz eğitilmiş insan eksikliğiydi. Bir paleontolog olmak için harika bir zamandı ve pek çok genci eğittik. Uygun bir diploması ve kazması bulunan herkes üzerinde tek başına çalışabileceği bir Geçit'e kavuşabilirdi. Daha başka ne olursa olsun kemik avcıları kendi Eldoradolarını¹⁰⁶ bulmuşlardı.

“Eh, Afrika Gedik Vadisi gibi yerlere Uzun Dünya'nın büyük bölümünde rastlanır; jeolojik nispeten sabittir. Ve tıpkı ümit ettiğimiz gibi çoğu hedef bölgede kesinlikle hominid olan kemiklere rastladık. Ben dört sene boyunca bu projede görev aldım. Çalışma alanımızı giderek daha çok genişlettik ve hep aynı sonuçla karşılaştık. Evet, kazdığımız her yerden kemik çıkıyordu. Dünyada farklı bir Lucy'e¹⁰⁷ ev sahipliği yapmış olabilecek daha başka kazı alanları da seçtim, mesela Afrika'dan başlayan eski bir yayılmanın sonucu olarak Çin'e kadar uzanabilecek bir dal gibi.

“Fakat Black Şirketi ve diğerlerinin finansmanı ile ardışık Dünyalarda gerçekleşen iki *bin* kazının ardından o çok eski kemikler hariç insanlığın gelişiminden kalmış hiçbir emareye rastlamadık. Zaten o kemiklerin de büyük bölümü çok küçüktü ve bazıları deforme olmuş, bazılarıysa hayvanlar tarafından zedelenmişti. Australopithesinlerin, yani Lucylerin ötesinde hiçbir şey yoktu. İnsanlığın beşikleri boştu.

“Oralarda hâlâ arayışlarını sürdüren çalışanlar var ve geçen yıla kadar programı yine ben yönetiyordum. Fakat sonunda Uzun Dünya'nın ıssızlığı —en azından insanlık açısından ıssızlığı— beni o denli rahatsız etti ki istifa ettim. Black Şirketi bana veda armağanı olarak cömert bir meblağ ödedi ama bir gün aralarına döneceğimi umduklarının farkındayım.

“Görüyorsun ya; o boş kafatasları, o küçük kemikler canıma tak etti. Yolculuğu görebiliyordun ama o yolculuğun nereye vardığını asla göremiyordun. Ve bir gün ansızın kendimi tüm o dünyalarda her şeyin nerede yanlış gittiğini merak ederken buldum. Yoksa yanlışlık *burada mıydı*? Belki de insanlığın evrimi korkunç bir kozmik hatadan ibaretti.”

“Sen de en sonunda Kilise'ye mi döndün? Bu çok büyük bir değişiklik.”

“Bana son yıllarda hiç kimsenin benim kadar çabuk papaz yapılmadığı söylendi. Anladığım kadarıyla İngiltere Kilisesi geçmişte doğal filozof olarak görülen kişilere iyi gözle bakarmış. Pek çok papaz Pazar ikindilerini neşeye yeni kelebek türleri yakalayıp kavanozlara koyarak geçirirmiş. Daima bunun ne kadar harika bir yaşam olduğunu düşünmüştüm: bir elinde İncil, diğerindeyse bir şişe dolusu eter.”

“Darwin de işe öyle başlamamış mıydı?”

“Darwin Kilise'ye katılacak kadar ileri gitmedi. Kınkanatlı böcekler yüzünden dikkati dağılmıştı... İşte bu yüzden beni burada görüyorsun ya. Sanırım yeni bir bakış açısına ihtiyaç duydum. Teolojiye dört elle sarılmayı, onu ciddiye almayı düşündüm. Bakalım onun aracılığıyla ne gibi şeylere ulaşacaktım. Bu arada vardığım ilk sonuç Tanrı diye bir şeyin olmadığı. Kusura bakma.”

“Oh, bakmadım.”

“Tabii bu da onun yerine *neyin* olduğunu bulmam gerektiği anlamına geliyor. Fakat şimdilik hayat felsefemi kısa bir alıntıyla özetleyebilirim: 'Sabahları kalktığınızda yaşamının, nefes almanın, idrak etmenin, zevk duymanın, sevmenin ne kadar kıymetli bir ayrıcalık olduğunu düşünün.' ”

Peder Blessed gülümsedi. “Ah, hey gidi Marcus Aurelius hey. İyi de Nelson, o bir pagandı!”

“Bu da teorimi ispatlıyor. Bir bardak daha brendi alabilir miyim, David?”

“Nelson esasen haklıydı,” dedi Lobsang, Joshua'ya. “Belli ki hominidlerin bulunduğu dal ve onların geldiği maymunlar büyük bir evrimsel potansiyele sahipti. Fakat adımlama kabiliyeti ilk olarak Esas'ta ortaya çıkmışsa adımlayabilen insansıların çabucak Esas Dünya'dan uzaklara göç ettikleri ve geriye çok az fosil kalıntısı bıraktıkları gün gibi ortada. Modern insanlığa doğru yapılan ağır ve zahmetli yolculuğu gösteren kemikleri sadece Esas'ta bulabilirsin.”

“Peki bu ne anlama geliyor, Lobsang? Nelson'ın sorusu da oydu. Uzun Dünya *hangi amaçla* var?”

“Sanırım biz de o sorunun cevabını bulmak için buralara kadar geldik. Şimdi yolumuza devam edelim mi?”

[93](#) Amiral Horatio Nelson; İngiliz Kraliyet Donanması'nda görev yapmış ünlü bir 18. yüzyıl, amirali, —çn

[94](#) Orj. Good News: Hıristiyanlık inancında İsa'nın öğretileri, —çn

[95](#) Orj. nominative deterministti: Bir insana verilen adın o kişinin kariyeri ve mesleği üzerinde önemli bir etkisi bulunabileceğine yönelik bir teori. —çn

[96](#) Blessed” sözcüğü İngilizcede “Tanrı tarafından kutsanmış” anlamına gelmektedir, —çn

- [97](#) Burada Nelson'un zenci olması ve İngiltere'nin taşra kesiminde zenci din adamlarına pek sık rastlanmaması vurgulanıyor, —çn
- [98](#) Canterbury Başpiskoposu'nun resmi ikametgâhı. —çn
- [99](#) Orj. Women's Institute: İngiltere'de kadımlara yönelik olarak kurulan sosyal dernekler. —çn
- [100](#) Orj. A Shepherd's Life, —çn
- [101](#) İngiltere'de uzun yıllardır devam eden bir radyo pembe dizisi, —çn
- [102](#) Orj. What had God wrought? —çn
- [103](#) Orj. Book of Numbers: Beş Tevrat kitabından dördüncüsü, —çn
- [104](#) Afrika'da insanlığın doğum yeri olduğu düşünülen bir bölge, —çn
- [105](#) Ünlü bir İngiliz arkeolog ve doğa bilimci olan Louis Leakey ile eşi, insan evriminin Afrika'daki gelişimi konusunda yaptıkları çalışmalarla adlarını duyurmuşlardır, —çn
- [106](#) Tüm binaları altından yapılmış efsanevi bir Aztek şehri, —çn
- [107](#) 1974'te Etiyopya'da çıkartılmış 3.2 milyon yıllık bir insan iskeletine verilen ad. —çn

Çetrefilli insansı kolonisini arkalarında bırakarak yolculuklarına kaldığı yerden devam ettiler. Artık doğuya doğru Pasifik kıyısından uzağa ve kıtanın iç kısımlarına doğru gidiyorlardı.

Bir diğer kilometre taşını neredeyse fark etmeden aştılar: Esas'tan sonraki bir milyonuncu adım. Ne dramatik bir değişim yaşadılar, ne de yeni bir bakış açısı kazandılar; sessiz sedasız sayım yapan dünyametreler yeni bir basamak atladı, hepsi o kadar. Fakat artık ilk dalga öncülerinin Yukarı Menziller diye adlandırdıkları dünyalardaydılar. Lobsang de dâhil hiç kimse birilerinin daha önce bu kadar uzağa adımlayıp adımlamadığını bilmiyordu.

Kuzey Amerika'yı kaplayan yağmur ormanı gittikçe daha gü, yoğun ve buğulu bir hale geldi. Havadan bakıldığında orada burada üstü açık su birikintileriyle delinmiş yeşil bir örtüden fazlası görülmüyordu. Lobsang'in havadan yaptığı tetkikler bu dünyalardaki ormanların buzsuz kutuplara kadar yayılmış olabileceğini öne sürdü.

Lobsang önceden olduğu gibi her gün Joshua'nın keşfe çıkması ve bacaklarını açması için mola veriyordu. Joshua kendini her ebatta eğreltiotlarıyla ve tanıdık tanımadık ağaçlarla dolu, hanımeli ve asma gibi sarmaşıklarla bezeli bir ormanlarda buluyordu. Çiçekler daima rengarenkti. Joshua bazı günler üzümün bilinen çeşitlerine kıyasla daha ufak ve sert olan, ama tatlılığını da koruyan üzüme benzeyen meyvelerle geri dönüyordu. Ormanın yoğunluğu hayvanların büyümesini engellese de hoplayıp zıplamasıyla biraz kanguruyu andıran uzun ve esnek burunlu bazı tuhaf yaratıklar hâlâ mevcuttu. Joshua otların arasında bıraktıkları izler şaşmaz bir biçimde su kaynaklarına ulaşan bu yaratıklara güvenmeyi öğrendi. Ayrıca bitki örtüsü dâhilinde dev kanatlarını ağır ağır çırparak uçan bazı yaratıklar tespit etti. Hatta bir keresinde her açıdan ahtapota benzeyen ve ağaçların arasında bir frizbi gibi döne döne yol alan eciş bücüş bir şeyle karşılaştı. *O şey de nereden çıkmıştı öyle?*

Genç adam sırf eski günlerin hatırına birkaç geceyi geminin dışında geçirdi. Bu anlar tıpkı yıllık izinleri gibiydi, özellikle de Lobsang'den bir iki dünya uzaklaşınca. Dediği dedik efendisi onun bu davranışını tasvip etmese de Joshua fırsat buldukça ateşinin yanına oturup Sessizlik'e kulak veriyordu. Güzel gecelerde diğer Dünyaları ateşinin mini minnacık ışık çemberinin hemen ötesinde bekleyen uçsuz bucaksız boş alanların sayısız ihtimali olarak hissedebildiğini düşünüyordu. Sonra da eşsiz gizemlerini neredeyse hiç keşfetmediği koca bir dünyayı geride bırakıp tekrar hava gemisine çıkıyordu.

Yolculukları böylece dünyadan dünyaya sürüp gidiyordu.

Ve sonra, elli günün ve 1.3 milyondan fazla dünyanın ardından hava ve kara ışıldar gibi oldu. Dünyalar değiştikçe orman eriyip gitti ve Kuzey Amerika'nın orta yerinde ufuktan ufka uzanan, köpüklü dalgalan güneş altında göz kamaştırıcı bir deniz ortaya çıktı.

Lobsang adımlamaktan vazgeçmeksizin kara arayışıyla geminin yönünü güneye çevirdi.

Dünyadan dünyaya yerini koruyan deniz yaşam kaynıyordu. Yemyeşil yosun demetleri, mercan kayalıkları olabilecek soluk beyaz şekiller ve yüzerken arada bir sudan dışarı fırlayan yunusa benzer yaratıklar göze çarpıyordu. Su seviyesine kadar yaptıkları dikkatli dalışlar denizin tuzlu olduğunu ortaya koydu. Tabii bu durum karşılarındaki Amerika Denizi'nin daha geniş okyanus dünyasına açıldığını kanıtlamıyordu; iç denizler de buharlaşmaya bağlı olarak tuzlu

hale gelebilirdi. Lobsang'ın aldığı su numuneleri egzotik —en azından konunun uzmanları için— deniz yosunlarıyla ve kabuklu deniz hayvanlarıyla doluydu. Lobsang hem örnek canlıları hem de görüntüleri kaydetmeyi ihmal etmedi.

Güney yönündeki ilerleyişleri sürerken nihayet bir sahil şeridi buldular. Lobsang adımlamaya ara verdi ve bu son kuşağın rastgele seçilmiş bir dünyasını incelemeye koyuldular. Öncelikle kalın bir sis tabakasına, ardından denize yakın uçan kuş benzeri kocaman yaratıklara ve sonra da gür ormanın neredeyse kıyıya kadar saçıldığı karaya ulaştılar. Lobsang yaklaştıkları rakımı yüksek arazinin Ozark Platosu'nun bir akrabası olabileceğini düşündü.

Oradan doğuya ilerlemeyi sürdürdüler; tâ ki Mississippi veya Ohio nehirlerinin uzak bir akrabası tarafından oyulmuş olabilecek muazzam bir vadiye gelene dek. O noktada kuzeye yönelerek vadiyi takip ettiler ve nehrin iç denize döküldüğü bir halice ulaştılar. Tatlı suyun tuzlu denize karıştığı yer kıyıda kilometrelerce öteye kadar yayılan çamur birikintisi sayesinde kolayca görülebiliyordu.

Ve burada, tatlı su nehrinin iki yakasındaki açık alanda hayvanlar su içiyordu. Bir kez daha dünyalar arasında adımlayarak gezilerine devam ederlerken Joshua muazzam hayvanlardan oluşan sürülerin belirip kaybolmasını seyretti. Kimisi dört, kimisiyse iki bacaklı olan bu yaratıkların bazıları neredeyse fil gibiyken diğerleri uçamayan kuşlara benziyordu ve ayakları dibinde daha küçük yaratıklar koşturuyordu. Buna birkaç saniye baktıktan sonra karşılarına en az önceki kadar sıradışı başka bir manzara çıkıyor, sonra bunu bir diğeri izliyordu.

“Tıpkı bir Ray Harryhausen gösteri sarmalı gibi,” dedi Lobsang.

“Ray Harryhausen de kim?” diye sordu Joshua. “Ve gösteri sarmalı ne demek?”

“Bu akşamki filmimiz *Jason ile Argonotlar*'ın orijinal versiyonunu olacak ve onu resimli bir söyleşi takip edecek. Sakın kaçırma. Her şey bir yana, bu ne büyük bir keşif, Joshua! Bu Amerikan Denizi'ni kastediyorum. Tüm bu sahil şeridini. Gelip yerleşmek için ne kadar harika bir yer! *Bu* Kuzey Amerika ikinci bir Akdeniz'e, bir kapalı denize sahip, tabii böyle bir şeyin vadettiği tüm zenginlikler ve kültürel bağlantılar da cabası. Kolonileşme potansiyeli bakımından Mısır Kuşağı'nın pabucunu dama atıyor. Burası yepyeni bir uygarlığın merkezi olup çıkabilir. Turizm fırsatlarından bahsetmiyorum bile. Üstelik daha şimdiden bunun gibi yüzlerce dünyanın üzerinden geçtik. ”

“Belki de buna 'Lobsang Kuşağı' adını verirler,” dedi Joshua dalga geçer gibi.

Lobsang espriyi anladiysa da belli etmedi.

Bir başka gece, Joshua için bir başka rahat uyku.

Ertesi sabah uyandığında odasındaki monitörde bir kamp ateşinin yakın çekimine benzer bir görüntü yer alıyordu.

Joshua yataktan fırladı. Pantolonunu bacaklarına geçirirken Lobsang'ın çıkagelmesi biraz daha acele etmesine sebep oldu. Anlaşılan yakın bir zamanda Lobsang'e kapı çalmayı öğretmesi gerekecekti.

Lobsang gülümsedi. “Bu güzel günde sana günaydın, Joshua.”

“Sana da sana da.” Joshua'nın bugün Lobsang'ın saçmalıklarına ayıracak vakti yoktu. Hakiki bir insanla sohbet edebilmenin fikri bile heyecan vericiydi. Çoraplar, dayanıklı botlar... “Tamam, aşağı inmeye hazırım. Lobsang, o ateşi bir insan mı yakmış?”

“Öyle gözüküyor. Ateşi yakan kadını dinozorların arasında güneşlenirken bulabilirsin.”

“Dinozorlar! Kadın! Güneşlenmek!”

“Kendi gözlerinle görmeyen gerekecek. Ama dikkatli ol, Joshua. Dinozorlar yeterince yumuşak başlı gözüküyor. Şey en azından bir kısmı. Ama *o kadın* seni ısırabilir.

Artık yere inip çıkmanın asansörden başka bir yolu daha vardı. Teknik açıdan bu son derece karmaşık düzenek hava gemisinin geniş ambarındaki rastgele ıvır zıvırla dolu bir depodan alınmış eski bir araba lastiğinden, uzun bir halattan ve Joshua'nın göğüs çantasındaki basit bir panik düğmesinden oluşmaktaydı. Joshua o düğmeye basarak lastiği aşağıya çağırabilir, daha da önemlisi kovalanması durumunda hızla yükselmesini sağlayabilirdi. Genç adam gözünü kan bürümüş o elflerle karşılaşmasının ardından bu kaçış mekanizmasını hazırladığı için kendini çok daha iyi hissediyordu ve bugünlerde acil bir durum ihtimaline karşılık lastiğin yer seviyesinde beklemesinde ısrar ediyordu.

Şimdi bir kez daha yeni bir Dünya'ya doğru alçalıyordu. Ve buralarda bir yerlerde başka bir insan vardı. Joshua bunu sahiden *hissede biliyordu*. Joshua'ya göre insanlar buldukları dünyanın farklı bir his vermesine yol açarlardı.

Lobsang kazanmaya başladığı bir alışkanlığı yineleyerek Joshua'yı dosdoğru hedefine indirmek yerine oraya daha temkinli yaklaşabilmesini sağlamak için onu biraz uzağa bırakmaya karar vermişti. Bu yüzden hava gemisi tek tük ağaçların, çalılıkların, bataklık bir alanın ve küçük göllerin karışımı olan halicin hemen kenarında asılı kaldı. Hava temiz olmasına rağmen hem tuz hem de ormandan gelen bir nevi ıslak çürüme kokusu taşıyordu. Joshua aşağıya inerken bunların altında bir türlü çıkartamadığı daha hafif ve kuru bir koku yattığını düşündü. Güneydeki daha yüksek bölgeden oraya kadar akarcasına inen gür orman bu çamurlu düzlüğün kıyısını kucaklıyordu. Ve karanın iç kesimlerinden o ateşin dumanı yükseliyordu.

Joshua su kenarının biraz ötesinde ormana indi. Yere ayak basınca dumana doğru dikkatle yürümeye başladı. “Burnuma... kuru bir koku geliyor. Pas. Hayvanat bahçesindeki kertenkele kafesi gibi.”

“Bu dünya Esas'tan çok daha farklı olabilir, Joshua. Olasılık ağacında epey yol kat ettik.”

Ormanın açılmasıyla birlikte aheste dalgaların vurduğu bir kumsal görüldü. Ve Joshua suya yakın bir kayalığın üstünde tembel tembel güneşlenen bir grup tombul, iri, fok balığı benzeri hayvanla karşılaştı. Sayıları bir düzineyi bulan grubun içinde birkaç yavru da bulunuyordu. Ağır vücutları solgun sarı kıllarla kaplı olan yaratıkların neredeyse konik denebilecek kafaları, siyah gözleri, küçük ağızları ve bir şempanzeninki gibi basık burun delikleri vardı. Kısaca insansı suratlara sahip fok balıkları gibiydiler. Sopa niyetine kullanıldıktan sonra tamir edilen ve o anda Joshua'nın omzunda duran papağanın lensleri vızıldayarak odaklandı ve görüntüyü yakınlaştırdı.

Fok benzeri yaratıklar ziyaretçilerini o yaklaşımdan çok önce fark ettiler. Maymunsu kafalarını çevirdiler, uyarı amaçlı ulumularla üstünde yattıkları kayalardan apar topar kalktılar ve peşlerinden koşuşturan yavrularla beraber suya doğru kumların üstünde süründüler. Joshua uzuvlarının maymunsu bir kol bacak ile yüzgeç karışımı bir şey olduğunu gördü. O uzuvların ucundaki güdük el ve ayakların parmak araları perdeliydi. Suyu kolayca kayan yaratıkların denizdeyken karaya kıyasla çok daha zarif oldukları hemen anlaşılıyordu.

Fakat hemen sonra deniz şiddetle çalkalandı ve sudan küçük bir kayık boyundaki bir üst çene fırladı. Fok benzeri hayvanlar cıyaklayarak ve çırpınarak panikle etrafa dağıldılar.

“Timsah,” diye homurdandı Joshua. “Nereye gidersen git onlardan kurtulamıyorsun.” Genç

adam yerden yassı bir taş alıp su kenarına yollandı.

“Joshua, dikkat et—”

“Hey sen!” Joshua taşı gücü yettiği kadar sertçe fırlatarak suda kaydırıldı. Taş timsahın sağ gözüne çarpınca da memnun oldu. Hayvan homurdanarak suyun içinde yön değiştirdi.

Sonra da güçlü görünen arka bacakları üzerinde doğrularak sudan dışarı fırladı. Timsah on iki metre boyunda olmalıydı; o haliyle koşu yapan amfibik bir tekneye benziyordu. Hayvanın ayakları yere çarptıkça Joshua toprağın sarsıldığını hissedebiliyordu. Ve timsah öfkeden kudurmuş bir halde onun üstüne geliyordu.

“Kahretsin.” Joshua dönüp koştu.

Kısa süre sonra başka bir ormanlık alana vardı ve ağaçların rutubetli gölgeleri arasına daldı. Ağaçlar tarafından geri püskürtülen timsah şaşkın bir halde başını sağa sola çevirerek kükredi. Sonra da başka bir avın peşinden kumsalda seke seke uzaklaştı.

Nefes nefese kalmış olan Joshua bir ağaca yaslandı. Etrafındaki ağaçlarda ve zeminde çiçekler vardı; gölgelere rağmen ortalık rengarenkti. Ve her taraftan gürültüler yükseliyor, çıkan sesler orman boyunca yankılanıyordu: bitki örtüsünden gelen cıyıklamak çığlıklar, ileriden duyulan daha derin homurtular.

“O süper timsah karşısında şanslıydın,” dedi Lobsang. “Aptaldın ama şanslıydın da.”

“İyi de şu an o insansıları mideye indiriyorsa bu benim suçum. Onlar sahiden de insansıydı, değil mi, Lobsang?”

“Bence öyleydiler. Ama sadece kısmen; iki milyon yıl biped bir maymunu bir foka dönüştürmek için yeterli değildir. O insansılar Darwin'in uçamayan karabataklarına benziyorlar...”

Devasa bir gölge kaydı. Joshua'nın gökyüzünden bir şey, hareket eden bir binaya benzer muazzam bir kütle geçti. Fillerinki gibi yuvarlak bir bacak şiddetle yere indi. Bacak bir meşe ağacının gövdesi kadar kalındı ve Joshua'dan daha uzundu. Ağaçların muhafazasından ayrılmaya cesaret edemeyen Joshua başını kaldırıp gözlerini kıstı ve karşısındaki gövdeye baktı. O gövdeyi kaplayan ağır ve kırışık deri, top mermileriyle açılmış kraterlere benzer eski yara izleriyle bezeliydi.

Ansızın bir yırtıcı koşarak çıkageldi. Kocaman arka bacaklara, daha küçük ve pençeli ön ayaklara ve de taş öğütücü gibi bir kafaya sahip olan buharlı lokomotif boyutlarındaki ve süratindeki hayvan bir tiranosoru andırıyordu. Joshua saklandığı yerde daha da büzüldü. Avcı biraz ilerideki dev hayvana doğru sıçradı, koca çenelerini kapattı ve Joshua'nın gövdesi büyüklüğünde bir et parçası kopardı. Dev yaratık bir şilebin sis düdüğü gibi mesafeli bir sesle böğürdü. Fakat tıpkı Joshua'nın bir pire ısırığını fark etmeyeceği gibi o koskoca yaraya kayıtsız kalarak yürümeyi sürdürdü.

“Lobsang.”

“Gördüm. Hâlâ da görüyorum. Jurasik beslenmesi.”

“Jurasik atıştırması demek daha doğru olur,” dedi Joshua. “Yoksa dinazorları mı bulduk, Lobsang?”

“Dinazorları değil. Yine de bu ismi kullanacağını tahmin etmiştim. Aslına bakarsan burada öyle bir şey için *çok fazla* evrim geçirildiği açık. Bu hayvanlardan bazıları o dinazor katili göktaşının asla düşmediği ve böylece dinazorların yok olmadığı bir dizi dünyadaki Kretase çağı sürüngenlerinin ileri düzeyde evrim geçirmiş torunları olabilir. Fakat mesele o kadar basit değil,

Joshua. Seni ezmesine ramak kalan o koca etobur bir sürüngen değil bir memeliydi.”

“Sahi mi?”

“Bir dişiydi, sanırım bir tür keseli hayvandı. Fırsat bulabilseydin kesesinde beygir boyutlarında bir yavru taşıdığını görebilirdin. Kaydettiğim görüntüleri sana daha sonra izlettirim. Öte yandan aynı morfoloji —çok büyük otoburların çok saldırgan yırtıcılarca avlanması— dinazor çağında yaygındı ve bu da bir diğer evrensele benziyor.

“Joshua, zamanda geriye yahut ileriye gitmediğini asla aklından çıkarma. Dramatik fakat yarı-rastgele küresel felaketlerin düzenli aralıklarla canlı türlerini ortadan kaldırdığı ve böylece evrimsel yenileşme için yer açtığı bir gezegendeki olasılık ağacında büyük bir yol kat ettin. Bahsettiğim yenileşmenin her bir Dünya'da az veya çok değişiklik göstermesiye kaçınılmaz... Bu arada kamp ateşine iyice yaklaştın. Sudan tarafa dön.”

Halice ve oradaki tatlı suya giden yeni bir hayvan grubu ezilen çalıların hışırtısı eşliğinde ormanlık alanda ilerliyordu. Joshua ağaçların arasından alçak bedenler, boynuzlar, son derece renkli sorguçlar görür gibi oldu. Sayıca kalabalık hayvanlardan yetişkinlerin boyu Joshua'nın omuz hizasını geçiyor, bunların hareketli sütunları andıran bacakları arasında da yavruları geziniyordu. Kocaman olmalarına rağmen Joshua'nın daha önce rastladığı o dev keselinin yanında cüce kalıyorlardı. Yaratıkların su içmeye gittiklerini gören genç adam onları elinden geldiğince takip etti.

Ormanın sınırında küçük bir tatlı su akıntısıyla karşılaştı. Halicin bataklık düzlüğünün karşısında kocaman kuş veya kuşa benzeyen hayvanların oluşturduğu sürüler caka satarak geziniyor, birbiriyle didişiyor ve besleniyordu. Koyu mavi gökyüzünün altındaki bataklık çiçekleri bin bir farklı renkle göz alıyordu. Joshua daha derin sularda kayarak ilerleyen başka timsahsıların tırtıklı sırtlarını görür gibi oldu. Su kenarındaysa o iri ve sorguçlu hayvanlar bir an önce su içmek amacıyla itişip kakışıyordu.

Ve beyaz kumlardan oluşan bir sahilin kenarında bazı dik omurgalı bipedal kertenkeleler güneşin tadını çıkarıyordu. İçlerinden küçük olanları kumda birbirini kovalıyor ve kimi zaman sahili yalayan köpüklü dalgalara batıp çıkıyordu. Muziplikleriyle insanlara, özellikle de Californialı gençlere benziyorlardı. Sonra irice bipedlerden biri Joshua'yı fark etti ve burnuyla en yakındaki komşusunu dürttü. Karşılıklı tıslamaların ardından minyatür dinozorlardan ikincisi şekerlemesine geri dönerken ilki doğrulup oturdu ve meraklı gözlerle Joshua'yı seyre koyuldu.

“Çok eğlenceliler, değil mi?” dedi bir kadın sesi.

Kalbi gümbür gümbür atan Joshua hızla arkasına döndü.

Kısa boylu ve sağlam yapılı kadının sarı saçları etkili bir topuzla başının arkasında toplanmıştı. Üzerinde her tarafı ceplerle dolu olan işlevsel görünümlü kolsuz bir ceket vardı. Joshua'dan biraz daha yaşlı görünüyordu: belki de otuzlu yaşlarının başındaydı. Kare biçimli sıradan suratı güzelden ziyade güçlü olup güneşte iyice bronzlaşmıştı. Kadın Joshua'yı alıcı bir gözle süzüyordu.

“Saldırıya uğramadıkları sürece zararsızdırlar,” dedi kadın. “Akıllıdırlar da; işbölümü yaparak çalışırlar ve alet olarak adlandırabileceğin şeyler kullanırlar. Midye çıkarırken faydalandıkları kazma çubukları gibi. Üstüne üstlük basit fakat işe yarar kayıklar ve oldukça karmaşık balık kapanları yapabilirler. Tüm bunlar gözlem gücü, mantık yürütme, yaratıcı düşünme, ekip çalışması ve daha iyi bir gelecek için bugüne ipotek koyma anlayışı gerektirir...”

Joshua kadına aval aval bakmakla yetindi.

Kadın onun bu haline güldü. “Sence ağzını kapatmanın vakti gelmedi mi?” Elini uzattı.

Joshua o ele bir savaş silahıymış gibi baktı.

“Seni tanıyorum. Sen Joshua Valiente'sin, öyle değil mi? Günün birinde seninle karşılaşacağımı biliyordum. Dünya ne kadar küçük, ne dersin?”

Joshua donakaldı. “Sen de kimsin?”

“Bana... Sally diyebilirsin.”

Lobsang ısrarcı bir sesle Joshua'nın kulağına konuştu. “Onu gemiye davet et! Aklını çel! Açıkçası sende heba olan harikulade bir mönümüz var. Ona seks teklif et! Ne yaparsan yap ama onu bu kahrolası gemiye çıkar!”

“Lobsang? İnsan ilişkilerinden zerre kadar anladığın yok,” diye fısıldadı Joshua.

Lobsang gücenir gibi oldu. “İnsan cinselliği hakkında bugüne kadar yazılmış tüm incelemeleri okudum. Hem eskiden benim de bir vücudum vardı. Bebek Tibetlilerin dünyaya nasıl geldiklerini sanıyorsun? Bak, bunların hiçbir önemi yok. Bu *genç bayanı mutlaka gemiye bindirmeliyiz*. Bir düşün! Bunun gibi hoş bir kızın Yukarı Menziller'de ne işi olabilir?”

Lobsang haksız sayılmazdı. Bu kadın her kim olursa olsun bir milyondan fazla dünyayı adımlayarak buraya kadar nasıl gelmişti? Joshua gibi midesi bulanmayan doğal bir adımlayıcı mıydı? Diyelim ki öyleydi. İyi de insanın her gün ne kadar adımlayabileceğinin bir sınırı vardı. Joshua yardım almaksızın bir günde bin defa adımlayabilirdi. Sonuçta herkesin durup karnını doyurması ve uyuması gerekmez miydi? Yolunu yordamını öğrendikten sonra tedbirsiz bir geyiği adımlama yöntemiyle avlayabilirdin; fakat deriyi yüzme ve pişirme işleri aceleye getirilemezdi. Tabii bu da seni yavaşlatırdı... Bu denli uzağa adımlamak yıllar sürerdi.

Kadın onu kuşkuyla süzüyordu. “aklından ne geçiyor? Kiminle konuşuyordun?”

“Şey, gemimin kaptanıyla.” Bu tam anlamıyla bir yalan sayılmazdı ve rahibeler yalan söyleme konusunda daima katı davrandıkları için Joshua'nın içi rahattı.

“Sahi mi? Herhalde havadaki o saçma sapan gaz balonunu kastediyorsun. O canavarın mürettebatı kaç kişilik? Ayrıca umarım bu dünya için planların yoktur, Fatih Robur [108](#). Bu ufaklıklardan epey hoşlanıyorum.”

Joshua aşağıya baktı. Meraklarına yenik düşen minyatür dinazorlar tıpkı firavun fareleri gibi arka bacakları üzerinde doğrularak onunla kadının etrafında bir halka oluşturmuştu. “Kaptan seni gemiye davet ediyor,” demeyi becerdi Joshua.

Kadın gülümsedi. “O şeye mi çıkacakmışım? Kusura bakma ama çok beklersin, bayım... Yine de,” dedi biraz tereddüt ederek, “yanında hiç sabun var mı? Elbette ki külden kendi sabunumu yapabiliyorum ama cilde biraz daha iyi gelen bir şeye hayır demem.”

“Eminim ki—”

“Hele bir de gül kokulu olursa.”

“Hepsi bu mu?”

“Biraz da çikolata.”

“Tabii.”

“Karşılığında... bilgi teklif ediyorum. Tamam mı?”

Joshua'nın kulağındaki ses hemen atıldı. “Bize kendi başımıza bulamayacağımız ne gibi bir bilgi verebileceğini sor.”

Joshua bu soruyu sorduğunda Sally alaycı bir kahkaha attı. “Kendi başınıza neler bulabildiğinizi nasıl bileyim? Geminizdeki tüm o antenlere ve çanaklara bakılırsa Tanrının e-

postasını bile kırabilirsiniz gibi görünüyor.”

“Dinle,” dedi Joshua, “şimdi gemiye dönüp biraz sabun ve çikolata alacağım. Sonra da hemen geri geleceğim, tamam mı? Yeter ki burada kal.”

Sally kahkahalara boğularak onu utandırdı. “Vay be, gerçek bir beyefendi. Bahse varım çocukluğunda izcilik yapmışsındır.”

Joshua *Mark Twain*'e doğru yükselirken Lobsang yine kulağına fısıldadı. “Adımlamanın daha etkili bir yöntemi varsa onu öğrenmemiz hayati önem taşıyor!”

“Biliyorum, Lobsang. Biliyorum! Elimden geleni yapıyorum işte.” Fakat o esnada adımlamanın gizemi Joshua'nın aklından geçen son şeydi.

Öğle yemeklerini kumsalda yediler: kamp ateşinde pişirilen yeni toplanmış istiridyeler.

Bu karşılaşma Joshua'nın elini ayağına dolamıştı. Joshua kadınlarla arkadaşlık etmeye alışkın değildi, en azından rahibe örtüsü takmayan kadınlarla. Çocukluğunda Ev'deki tüm kızlar onun için birer kardeş gibiydi ve rahibelerin hepsi de hem lazerli görme, hem de ufuk ötesi işitme duyularına sahipti: Mesele karşı cins olduğunda daima gözetim altındaydınız. Ayrıca vaktinizin büyük bölümünü yeni Dünyalarda geçirirseniz çok az insanla karşılaştırdınız ve karşılaştıklarınız da *sizin* özel alanınızı ihlal eden baş belaları olurdu.

Üstelik şimdi bir de hiçbir şeyi gözden kaçırmamak için boyunlarını sağa sola çevirip duran minyatür dinazorların oluşturduğu dikkat dağıtıcı bir çemberle etrafı çevriliydi. Bu durum bir grup meraklı çocuk tarafından seyredilmeye benziyordu. Joshua'nın içinden kalkıp sinemaya gitmeleri için onlara birkaç papel vermek geliyordu.

Fakat bu gizemli Sally ile konuşmaya mecburdu. Kendini gergin hissediyordu; sanki içi karşılanmayı bekleyen koca bir ihtiyaçla doluydu. Ve kadına bakarken onun da aynı hisse kapıldığını düşünüyordu.

“Dinazorları kafana takma,” dedi Sally. “Epey akıllı olsalar da tehlikeli değiller. Üstelik daha büyük dinozorlardan ve timsahlardan uzak durmakta üzerlerine yoktur. Arada bir geri gelip onlara göz kulak olmaya özen gösteririm.”

“İyi de nasıl? Buraya kadar nasıl geldin, Sally?”

Kadın kamp ateşinin közlerini karıştırınca küçük yaratıklar ürkerek geriye sıçradılar. “Eh, orası seni hiç ilgilendirmez. Vahşi Batı'da kural oydu ve aynı kural burada da geçerli. İstiridyeler pek güzel kızarmış, değil mi?”

Sahiden de öyleydi. Joshua dördüncü istiridyesini daha yeni yemişti. “Ağzıma jambon gibi bir tat geldi ve şimdije dek domuza benzer pek çok hayvan gördüm, onlar da bir evrensele benziyor. Ama bu şey Worcester sosuyla pişirilmiş kadar güzel. Haklı mıyım?”

“Aşağı yukarı. Ben hazırlıklı seyahat ederim.” Sally ona bakarken Kilpatrick usûlü pişirilmiş istiridyelerin suyu dudaklarından akıyordu. “Neyse, anlaşma anlaşmadır. Seninle açık konuşacağım ve sen de benimle konuşurken açık olacaksın. Eh, bir dereceye kadar. Şimdi müsaade et de hakkında bildiklerini anlatayım. Öncelikle orada asılı duran koca şeyin içinde şu an sadece tek bir insanın olduğunu tahmin ediyorum. Çünkü kalabalık bir mürettebat olsaydı bana rastladığında herkes başıma ve küçük dünyama üşüşürdü. Seni de dâhil edersek bu iki kişilik bir mürettebat anlamına gelir. O gemi iki kişi için epey büyük, değil mi? İkincisi, gemin çok pahalıya benziyor ve üniversitelerde bu kadar çok para ve hükümetlerde bu kadar çok hayal gücü olmadığı için ortada bir şirket var demektir. O da Douglas Black'tir herhalde?” Kadın

gölümsedi. “Kendini suçlama; hiçbir şey belli etmedin. Black'in kafası iyi çalışır ve bu tam onun tarzı.”

Joshua'nın kulaklığından ses gelmedi.

Kadın, Joshua'nın tereddüdünü fark etti. “Karargâhtan ses seda yok mu? E hadi ama! Douglas Black'in ilgisini çekecek kadar yetenekli herkes eninde sonunda onun için çalışır. Kendi babam da buna dâhildi. Tabii işin asıl cazibesi para değildir. Çünkü bir konuda gerçekten başarılıysan Douglas sana bol bol oynayasin diye bir torba dolusu oyuncak verir, tıpkı yukarıdaki o hava gemisi gibi. Haksız mıyım?”

“Ben Black'in çalışanlarından biri değilim.”

“Yani sözleşmeli çalışıyorsun, öyle mi?” deyip geçti Sally. “Şirketin New Jersey'deki merkezinde her çalışanın aynı seninki gibi bir kulaklık taktığını biliyor muydun? Böylece Douglas canı ne zaman isterse onlarla özel konuşabilir. Sessizliğinin bile tehditkâr olduğu söylenir. Fakat babam bir gün o şeyi daha fazla takmamaya karar verdi. Ve şimdi, Joshua, sen de bana saygı göstererek kendi kulaklığını çıkaracaksın. *Seninle* konuşmaya itirazım yok. Hakkında çok şey duydum ve Adım Günü o çocukları kurtardığını biliyorum. Belli ki doğru düzgün bir insansın. Ama o modern köle zincirini çıkar.”

Joshua kendini suçlu gibi hissederek bu isteği yerine getirdi.

Sally hoşnut bir edayla kafa salladı. “İşte şimdi konuşabiliriz.”

“Kötü bir niyetimiz yok,” dedi Joshua kararsızca, fakat bunun ne kadar doğru olduğundan emin sayılmazdı. “Keşif için burada bulunuyoruz. Bakmak ve öğrenmek, Uzun Dünya'nın haritasını çıkarmak için. Yolculuğumuzun amacı bu.” *Daha doğrusu insansızların göçü meselesine ve Uzun Dünya'da gözlemlediğimiz kargaşaya odaklanmadan önce öyleydi,* diye aklından geçirmeyi de ihmal etmedi.

“Ama *senin* amacın o değil. Başka ne olursan ol sen bir kaşif değilsin, Joshua Valiente. *Sen* niye buradasın?”

Joshua omuz silkti. “Gerçeği bilmek istiyorsan ben tehlikeleri önlemek için buradayım. Yani bir fedaiyim.”

Sally buna gülümsedi. “Ha!”

“Babanın Black için çalıştığını söyledin,” dedi Joshua.

“Evet.”

“İşi neydi?”

“Adımcı'yı icat etti. Tabii bunu boş zamanlarında yaptı.”

“Yani baban Willis Linsay miydi?” Akli hemen Adım Günü'ne ve Linsay'in icadıyla kend yaşantısının ne kadar değiştiğine giden Joshua kadına bakakaldı.

Sally gülümsedi. “Pekâlâ. Hikâyenin tamamını duymak mı istiyorsun? Ben bir adımlayıcılar ailesindenim. Doğal adımlayıcılar ailesinden... Oh, kapa şu ağzını, Joshua. Dedem ve annem gib ben de kendiliğimden adımlayabilirim. Fakat babam *adımlayamıyordu* ve o yüzden Adımcı kutusu gibi bir şey icat etmesi gerekiyordu. Etti de. İlk defa dört yaşındayken adımladım. Ve kısa süre sonra elimi tutması halinde babamın da adımlayabildiğini öğrendim. Bizim bir fotoğrafımızı çektiler. Annem sayesinde tüm bu sihirli kapı olayıyla hiç sorun yaşamadım. Annem tam bir kitap kurduydü ve bana Tolkien, Larry Niven, E. Nesbit gibi yazarlardan okurdu. Evde eğitim gördüğümü söylememe herhalde gerek yoktur. Üstelik kendime ait bir Narnia'yla¹⁰⁹ büyüdüm! Doğrusunu söylemek gerekirse Adım Günü'nden beri *kendi* gizli âlemimi başkalarıyla paylaşmak

kafamı bozuyor. Ama o günlerde annem yapabildiklerimi hiç kimseye anlatmamam gerektiğini tembihlerdi.”

Joshua söylenenleri şaşkına dönmüş bir halde dinliyordu. Kendisi gibi adımlayıcılardan oluşan bir ailede büyümenin nasıl bir şey olduğunu hayal etmekte zorlanıyordu.

“O günlerde hayat güzeldi. Genellikle babamla beraber onun kulübesinde takılırdım, çünkü kulübe başka bir dünyadaydı, tabii babamı o diğer Wyoming'e benim götürüp getirmem gerekirdi.

“Ama babam oraya nadiren uğrardı, çünkü Black Şirketi onu hep bir yerlere gönderirdi. O yerler MIT'den tut da İskandinavya'daki veya Güney Afrika'daki bir araştırma laboratuvarına kadar değişirdi. Bazen gece geç vakit bir helikopter çıkagelirdi ve babam ona binip giderdi. Bazen de aradan bir saat bile geçmeden helikopter geri gelip onu eve bırakırdı. Babama ne yaptığını sorduğumda bana hep, 'Öylesine bir şeyler,' der geçerdi. Yine de bunları kafama takmazdım, çünkü babam hep en doğrusunu bilirdi. O *her şeyi* bilirdi.

“Babamın üzerinde çalıştığı projelerden haberim olmazdı. Fakat Adımcı'yı icat ettiğinde hiç şaşırmadım. O parlak zekâlı bir teoriyen ile uygulamalı bir mühendisin sıradışı bir karışımıydı; Uzun Dünya'nın gerçek doğasını anlamaya diğer herkesten daha çok yaklaştığı görüşündeyim... Ama annemin ölümü ona çok ağır geldi. Bu, teknolojiyle üstesinden gelemeyeceği bir sorundu. Bu olaydan sonra durum iyice tuhaflaştı.” Sally tereddüt etti. “Yani öncekinden de çok tuhaflaştı.

“Babam çalışmaya devam etti. Ama neyin üzerine çalıştığını ve onun ne için kullanılacağını önemsemekten vazgeçtiği gibi bir izlenime kapıldım. Babam hep etik biri olagelmişti, anlarsın ya? Uzun bir hippie soyundan gelen bir hippiydi işte. Lâkin artık hiçbir şey umurunda değildi.

“İkili bir yaşantı sürdürüyordu. Adımcı gibi şeyleri başkalarından saklıyordu. Babam bir şeyleri saklamaktan hoşlanırdı. Bunu hippilik günlerinde marihuana otlarını kilerde saklarken öğrendiğini söylerdi. Bir keresinde orayı bana da göstermişti. Kilerde gevşek çivilerden biri belirli bir mesafeye kadar itilirse ve bir boya kutusu doksan derece çevrilirse duvardaki bir panel kayarak açılırdı. Panelin arkasında da orada olduğuna inanamayacağın bir boşluk vardı ve içerisi hâlâ ot kokuyordu...

“Neyse, işte benim öyküm bu. Kendimi bildim bileli adımladım ve o şekilde büyüdüm; Adım Günü benim ailem için yoldaki bir tümsekten ibaretti. Oysa ki senin adımlamayı kendi başına keşfetmen gerekti, değil mi, Joshua? Rahibeler tarafından büyütüldüğünü duymuştum. hakkındaki efsanenin bir parçası da bu.”

“Ben bir efsanem olsun istemiyorum.”

“Demek rahibeler ha? Seni dövmeye veya... olmadık bir şey yapmaya kalkıştılar mı?”

Joshua gözlerini kıstı. “Hiç de öyle bir şey yaşanmadı. Şey, Rahibe Mary Joseph hariç ama Rahibe Agnes bir saat geçmeden onu postaladı. Yani senin anlayacağın tarağa yan bastı. Yine de evet; geriye dönüp baktığımda orası çok tuhaf bir yerdi. Ama iyi bir açıdan. Güzel bir tuhaflık. Rahibeler bize çok geniş özgürlükler tanırlardı. İncil'den önce Cari Sagan okuduk.”

“Özgürlük. Eh, isle bunu anlarım. Babam o yüzden Douglas Black'e sırtçevirdi. Douglas bir gün Adımcı kutusundan haberdar oldu ve her nasılsa babamı zorla konuştu. Zaten sanırım annem öldükten sonra babam insanlardan nefret etmeye başlamıştı. Fakat Black'in yaptığı bardağı taşıran son damlaydı. Babam bir gün ortadan kayboluverdi. Sahte referanslarla Princeton'da öğretim üyeliğine başladı. Ama bu göze batan bir işti ve Black tarafından izinin

bulduğunu anlayınca Madison'a gidip başka bir sahte isimle oradaki üniversiteye girdi. Geliştirdiği Adımcı teknolojisini de yanında götürdü. Ben de onun peşinden gidip orada okumaya başladım. Babamı fazla görmedim. Yine de ona elimden geldiğince göz kulak olmaya çalıştım. Bu arada gerçek ismi Willis Linsay değil.” “Tahmin etmiştim.”

“Black Şirketi'nin *yine* peşinde olduğunu anlayınca adımlamayı tüm dünyayla paylaşmaya, böylece hiç kimsenin onu sahiplenmeyeceğinden veya vergilendirmeyeceğinden emin olmaya karar verdi. Babam büyük şirketlerden hiç haz etmezdi. Hükümetleri ise hiç sevmezdi. Sanırım herkes adımlayarak onların elinden kurtulabilirse dünyanın daha iyi bir yer olacağını umuyordu. Bildiğim kadarıyla babam hâlâ bir yerlerde yaşamını sürdürüyor.”

“O amaçla mı buradasın? Babanı mı arıyorsun?”

“Bir sebep de o.”

Havada tuhaf bir değişim oldu. Küçük dinazorlar gerinerek doğruldular ve bakışlarını gökyüzüne çevirdiler. Joshua gözlerini Sally'den ayırmadı. Kadın tepki vermiyor, bir çubuk yardımıyla ele avuca sığmaz son istiridyeyi tavadan alıyordu.

“Babanın öyle yapmakla doğru davrandığını düşünüyor musun? Adımcı konusunda?”

“Eh, belki. En azından insanlara yeni bir seçenek sundu. Yine de insanların Uzun Dünya'ya açıldıklarında *düşünmeyi* öğrenmeleri gerekeceğini söylerdi. Bir keresinde dedi ki: 'İnsanlığa sayısız dünyanın anahtarını veriyorum. Kıtlığı ve umalım ki savaşı sona erdirecek, hatta belki de hayata yeni bir anlam kazandıracak bir anahtar. Tüm bu dünyaların keşfini senin nesline bırakıyorum, canım. Ama şahsen her şeyi berbat edeceğinizi düşünüyorum.' Niye bana öyle bakıyorsun?”

“Baban sana cidden bunları söyledi mi?”

Sally omuz silkti. “Dedim ya, o nesillerce hippiden gelen bir hippiydi. Hep öyle şeyler söylerdi.”

O anda Lobsang'in hoparlörlerden yükselen sesi kumsalda gümbürdeyerek küçük dinzorları tekrar ürküttü. “Joshua! Hemen gemiye dön! Acil durum!”

Havada yanan plastiğe benzer yeni bir koku vardı. Joshua kuzey ufkuna baktı; orası gri bir bulutla kaplıydı ve bulut giderek büyüyordu.

“Ben onlara emiciler diyorum,” diye sakın sakın açıkladı Sally. “Yusufçuklara benzerler. Organik ne bulurlarsa sokup içine bir zehir akıtırlar. Bu zehir hücreleri çabucak çözer ve bir torba dolusu çorba olup çıkarırsın. Sonra da seni pipetle içer gibi içerler. Ama nedense dinozorlara dokunmazlar. Elektronik dostun acil durum konusunda haklı, Joshua. Artık gitmen gerek. Hadi bakayım, göreyim seni.”

Ve kadın bir anda yok oldu.

108 Orj; Robour le Conquerant: Jules Veme'in aynı adı taşıyan ve çeşitli hava araçlarını içeren bilimkurgu romanının baş kahramanı, —çn

109 C.S. Lewis'in Narnia Günlükleri adlı fantastik roman dizisinde geçen, gerçek dünyadaki sihirli bir dolaba girerek ulaşılabilen masalsi bir dünya. —çn

Sally adımlayarak kaybolduktan sonra Joshua da Doğu'ya, hava gemisinin seyahat yönünden aksi tarafa doğru bir dünya geriye adımladı. Tehlikeye düştüğünüz zamanlarda içgüdüsel olarak öyle yapar ve geldiğiniz dünyaya dönerdiniz, çünkü ilerideki dünyalar daha tehlikeli olabilirdi. Joshua artık sonu gelmeyen ağaçlar nedeniyle gözün bile sadece yüz metrelik bir mesafeyi ancak görebildiği uçsuz bucaksız bir ormanın bulunduğu klasik bir kereste dünyasındaydı. Etrafta ne Sally, ne dinazorlar ne de hava gemisi vardı. Joshua sağ tarafına baktığında orası biraz daha parlakmış gibi geldi; bu yüzden kalkıp ağır adımlarla oraya yöneldi. Bir süre sonra yanmış kütüklerden ve kül düzlüklerinden ibaret engin bir araziye ulaştı. Çoktan sönmüş olan yangının yeni çıkmadığı belliydi; pis kokulu kapkara toprak daha şimdiden fidan vermişti ve etrafta yeşil yapraklar göze çarpıyordu. Tüm bu geri dönüşüme sıradan bir orman yangını sebep olmuştu. Her şey 1.3 milyon defa tanık olduğunuzda iyiden iyiye canınızı sıkmaya başlayan tabiat döngüsünün bir parçasıydı.

Hava gemisi ansızın tepesinde belirdi; açıklığa düşen gölgesi âni bir güneş tutulması gibiydi. Joshua kulaklığını tekrar kulağına soktu.

Lobsang'in sesi asabi bir mızırdanma şeklindeydi. “Onu kaybettik! Aklını çelip gemiye binmesini sağlayamaz mıydın? Adımlamanın yeni bir yöntemini keşfettiği apaçık ortada! Dahası —”

Joshua kulaklığı bir kez daha çıkardı ve renkli mantarlarla kaplı kof bir kütleden ibaret olan bir kütüğün üstüne oturdu. Sally'le karşılaşması ve kadının epeydir içinde biriktirdiği anlaşılabilir o zehir zemberek sözleri genç adamı sersemletmişti. Ayrıca Sally eskiden onun da yaptığı gibi yalnız başına yolculuk etmekteydi. Joshua yıllık izinleri sırasında bunun gibi pek çok dünyada sağ kalmayı başarmıştı.

Birden bundan böyle tepesinde asılı duran kahrolası bir hava gemisi istemediğini fark etti.

Joshua kulaklığı taktı ve ne diyeceğini düşündü. Burnu havada bir kilise yetkilisi Ev'e gelip de ukalalık ettiğinde Rahibe Agnes'in ettiği o laf neydi? “Beni duyuyor musun, Lobsang? Sakın patronum olduğunu zannetmeyesin. Şu an yapabileceğin tek şey beni öldürmek ve öyle yapsan bile patronum değilsin.”

Cevap gelmedi.

Joshua ayağa kalkıp yavaş yavaş tepeden aşağı indi. Aslında indiği yere tepe denemezdi ama kesinlikle bir yokuştur ve bu da ileride bir nehir olduğu anlamına geliyordu. Nehir de açık alan, sığınak ve çok büyük ihtimalle bir tür av hayvanı demektir. Yani burada hayatta kalmasına yetecek her şey.

Lobsang nihayet karşılık verdi. “Haklısın, Joshua. Senin patronun değilim ve öyle olmak gib bir niyetim de yok. Öte yandan gemiyi terk etme konusundaki imalarında ciddi olduğuna inanmıyorum. Unutma, yolculuğumuzun bir amacı var.”

“O amaç ne olursa olsun adam kaçırarak değilim, Lobsang.” Joshua durdu. “Tamam, gemiye döneceğim. Ama bazı şartlarım var.”

Hava gemisi artık tam üstündeydi.

“Başlıca şartım istediğim zaman gidip gelebilmem, tamam mı?”

Lobsang bu sefer gümbür gümbür yankılanan ilahi bir sesle hoparlörden konuştu. “Benimle

pazarlık yapmaya mı çalışıyorsun, Joshua?”

Joshua burnunu kaşıdı. “Aslına bakarsan talepte bulunmaya çalışıyorum. Sally'e gelince ne tür planlar kurarsan kur içimden bir ses onu çok yakında tekrar göreceğimizi söylüyor. *Sen* tüm bu ormanlık dünyalarda yalnız bir insanı bulamazsın ama o gökyüzündeki koskoca bir hava gemisini kolayca bulabilir. Yani o bizi bulacak.”

“Ama Sally tıpkı senin gibi yalnız başına seyahat ediyor. Hatta senden çok daha uzaklara ulaşmayı başarmış. Belki başka insanlara ihtiyacı yoktur ve bizi bulmak için herhangi bir motivasyona sahip değildir.”

Joshua alçalmakta olan asansör halkasına doğru nemli küllere basa basa yürüdü. Evet, başka insanlara ihtiyacı yok. Ama ben onun başka insanları *istediğine* inanıyorum.”

“Bunu nasıl bilebilirsin?”

“Benimle konuşma şeklinden. Tüm o sözcükler ağzından âdeta döküldü, çünkü onları söylemesi gerekiyordu. Çünkü senin o pek değerli dağ adamlarınla buluştuğumda onlar da aynen öyleydi. Çünkü *ben de* aynen öyleyim. Çünkü Joshua denen bu insan arada bir de olsa dostlarını görmek, ailesiyle birlikte vakit geçirmek, kısacası kahrolası bir insan olabilmek için evine döner. Daniel Boone'un canı cehenneme.”

“Daha önce de söylediğim gibi, Joshua. Bu yolculuk kelime hâzineni değilse bile zihnini epey genişletti.”

“Hem zaten bir şey daha var, Lobsang. Gözden kaçırdığın bir şey. O kadının yanan bir kamp ateşiyle beraber öylece yolumuza çıkivermesi sence bir tesadüf olabilir mi?”

“Eh—”

“Geleceğimizi biliyordu, Lobsang. Bundan eminim. Bizden bir şey istiyor. Asıl soru ne istediği.”

“Fikrini açıkça beyan ettin. Onu değerlendireceğim. Bu arada o uçan yaratıklardan bazılarını yakaladım ve keserek inceledim. Eşekarılarına çok benziyorlar ama daha çok balarıları gibi davranıyorlar. Yeni bir alt sınıf. Bu nedenle 'dinozorlar' gibi keyfi ifadeler kullanmaktan kaçınmalıyız.”

“Sen sesini mi değiştirdin?”

“Evet, aynen öyle. Artık daha sıcak ve düşünceli, öyle değil mi?”

“Bir haham gibi konuşuyorsun!”

“Ah, evet; epey yaklaştın. Aslına bakarsan bu ses David Kossoff'a, yani 1950'lerde ve 60'larda ün yapmış Yahudi bir aktöre ait. Ara sıra gösterdiğim tereddüdün ve belli belirsiz fark edilen şaşkınlık kaynaklı sevimliliğin dostane ve huzur verici bir etki yarattığı fikrindeyim.”

“Yaratıyor yaratmasına ama bunu bana söylemesen daha iyi olurdu. Davranışın bir sihirbazın hilelerini açıklamasına—” Kahretsin. Lobsang onu yine güldürüyordu. Lobsang'e uzun süre öfke beslemek çok zordu. “Peki, gemiye geliyorum. Şartlarım üzerinde anlaştık mı?”

Halka yumuşak bir şekilde alçalmayı sürdürdü.

Joshua gemiye bindiğinde robot Lobsang onu kamarasında bekliyordu. Gezici birimde yeni iyileştirmeler yapılmıştı.

Joshua her şeye rağmen kahkahalara boğuldu. “Bir otelin kapı görevlisine dönmüştün! Bu da nereden çıktı böyle?” Lobsang ona yumuşak bir sesle karşılık verdi. “1930'ların İngiliz kâhyalarına benzemeye çalıştım, bayım. Ve fevkalade bir iş çıkardığım kanaatindeyim. Daha

önceden denediğim *Blade Runner*'daki katil androidler kadar ürkütücü bir izlenim yaratmadığıma inanıyorum ama önerilere de açığım.”

Fevkalade. “Eh, en azından bu seferki daha farklı bir ürkütücülük. Sanırım böyle de idare edersin. Ama bayım demeyi bırak, tamam mı?”

Kâhya eğilerek selam verdi. “Teşekkürler... Joshua. Bana kalırsa bu yolculuktan *ikimiz de* bir şeyler öğreniyoruz. Bundan böyle o genç hanım bizimle görüşmek isteyene kadar sıradan bir insanın günlük kapasitesinden daha fazla adımlamayacağım.”

“İyi fikir.”

Tekrar adımlamaya başladıkları zaman hafif ve kısa süreli bir baş dönmesine benzer o alışıldık his geri geldi. Onlar her saat yalnızca birkaç adımla sınırlı olan aheste bir tempoda yol alırken aşağıdaki Uzun Dünya genç adamın çocukken Ev'in tavan arasında bulduğu eski model bir slayt makinesinin görüntülerine benziyordu. Düğmeye bir kez basınca Bakire Meryem'le, iki kez basınca da İsa'yla karşılaşılırdınız. Siz hareketsiz dururken Dünyalar önünüzden gelip geçiyordu. Seçip beğenmesi size kalmıştı.

Lobsang o gece gazino güvertesinin büyük ekranında *Aydaki Fare*¹¹⁰ adlı eski bir İngiliz filmini oynattı ve cisimleşmiş haliyle Joshua'nın yanına oturup ona eşlik etti. O hallerine Sally'nin gözlerinden baktığını hayal eden Joshua eğer bu yolculukta tuhafı çoktan geride bırakıp acayibe doğru tam yol gitmeselerdi epey tuhaf görünmelerinin işten bile olmayacağını düşündü. Yine de yirminci yüzyıl uzay yarışını tiye alan eski filmi seyrettiler ve Joshua David Kossoff'u hemen tanıdı. Lobsang'in hakkını yememek gerekirdi; adamı aynen taklit etmeyi başarmıştı.

Film bittikten sonra Joshua güvertiyi hızla kat edip gözden kaybolan bir fare görür gibi oldu. “Milyonuncu Dünyadaki Fare,” diye espri yaptı.

“Shi-mi'yi hemen üstüne salarım.”

“Kediyi mi? Ben de o şeye ne olduğunu merak ediyordum. Bak, Sally bana bir adımlayıcılar ailesinde büyüdüğünü anlattı. Doğal adımlayıcılar demek istiyorum. Komşu dünyalarda hiç yalnız kalmamış. Ama ailesi ona kimseyle bu konu hakkında konuşmamasını tembihlemiş, tıpkı *kendilerinin de* asla konuşmadığı gibi.”

“Tabii ki öyle yapmışlardır. Sen de benzer bir teşebbüste bulunmuşsun, Joshua. Bu doğal bir içgüdü.”

“Herhalde hiç kimse başkalarından farklı olmak istemediği içindir.”

“O da var. Adımlama gibi bir güç eski zamanlarda cadı damgası yiyip yakılmana sebep olurdu. Şimdilerde bile Esas Dünya'da adımlama fikrinden ve Uzun Dünya'dan rahatsızlık duyan insanlar mevcut. Ve sayıları Adım Günü'nden beri gittikçe artıyor.”

“Kimmiş bunlar?”

“Siyasete hiç yatkınlığın yok, değil mi, Joshua? Elbette ki adımlayamayanları kastediyorum. *Onlar* Uzun Dünya'dan ve orada yolculuk edebilenlerden ve tüm bu yayılmanın getirdiklerinden nefret ediyorlar. Üstelik bu yeni düzende büyük paralar kaybedenler oluyor. Zaten *öyleleri* hep vardır...”

Adım Günü'nden on beş yıl sonra Memur Monica Jansson'un hayatı da diğer herkesinki kadar Uzun Dünya fenomeninin etkilerinden nasibini almıştı. Dünya onun yaşlanan bedeninin etrafında öyle veya böyle değişirken —ve polisler tüm bu süreçte düzeni sağlamakla uğraşırken — Jansson bu değişimlere anlam vermeye çalışıyordu. Bu akşam Önce İnsanlık adlı fesat bir akımın kötü şöhretli göstermelik lideri Brian Cowley'nin bir bilgisayar ekranındaki görüntüsüne karamsar gözlerle bakıyordu. Cowley etrafına zehir saçarak başkalarını yoldan çıkaran bir adamdı. Görüntülerde bazıları akıllıca, fakat hepsi de bölücü ve son derece tehlikeli olan kendi uydurduğu popülist siyasi anekdotlarla meşguldü. Jansson fazla düşünmeden sesi kıstı. Buna rağmen adamın nefreti tıpkı ter gibi suratından sızmayı sürdürdü.

Ama zaten tüm Uzun Dünya fenomeni daha en başından itibaren nefret ve şiddet içermemişti miydi?

Adım Günü'nden sadece iki gün sonra teröristler hem Pentagon'u, hem de İngiliz Parlamentosu'nu vurmuşlardı. Her iki olay da daha kötü sonuçlanabilirdi. Pentagon'a adımlayan delikanlı mesafeyi ve açları iyi ayarlayamadığından uyduruk bombası bir koridorda patlamış, tek kurban da kendisi olmuştu. İngiliz teröristin ise geometri derslerini daha iyi dinlediği açıktı ve tam olarak Avam Kamarası'nın toplantı salonunda belirip bombasını öyle patlatmıştı. Yine de ev ödevini doğru düzgün yapmadığı belliydi, çünkü onun gördüğü son şey ringa balığı avı konulu önemsiz bir yasa hakkında konuşan beş Parlamento mensubu olmuştu. Eğer adam Avam Kamarası'nın barına saldırmayı akıl edebilseydi çok daha fazla can alabilirdi.

Yine de her iki patlama dünya genelinde yankı yapmış, yetkililerin paniklemesine yol açmıştı. Sıradan vatandaşlar arasında da endişe doğmamış değildi; artık siz uyurken herhangi bir kimsenin kolayca evinize adımlayabileceğim anlamak için dâhi olmaya gerek yoktu. Tabii paniğin olduğu yerde çıkarlar da söz konusudur. Bir anda atölyelerde ve evlerde anti-adımlama aygıtları geliştirilmeye başlanmıştı. Bunlardan bazıları akıllıca, çoğuysa aptalcaydı. Hatta bir kısmı düpedüz ölümcüldü, muhtemel hırsızlara değil de sahiplerine karşı. Boş odaların içini anti-adımlama tuzaklarıyla donatma girişimleri küçük çocukların parmaklarını o tuzaklara kısırmalarıyla ve ev hayvanlarının sakat kalmasıyla sonuçlanmıştı, insanlar kısa zaman içinde en etkili caydırıcı yöntemin Victoria tarzına uygun olarak odaları tepeleme mobilyayla doldurmak ve böylece adımlayıcılara yer bırakmamak olduğunu keşfetmişlerdi.

Aslına bakılırsa adımlama yöntemiyle yapılan büyük çaplı hırsızlık tehdidi hakikatten ziyade bir şehir efsanesiydi. Borçlarından, sorumluluklarından ve intikamdan kaçan insanlar elbette ki vardı, tıpkı onların peşine düşen çok sayıda ajan olduğu gibi. Vurulup öldürülene kadar dünyalar arasında hırsızlık, tecavüz ve cinayet suçları işleyenler de yok değildi. Fakat Esas'taki onca suçu ve kargaşayı tetikleyen sosyal baskılar büyük ölçüde ortadan kalktığı için Uzun Dünya'da kişi başına suç oranları oldukça düşüktü.

Tabii hükümetler vergi mükelleflerinin adımlayarak çekip gitmelerinden pek hoşnut sayılmazdı. Fakat sadece İran, Burma ve İngiltere adımlamayı ciddi ciddi yasaklamaya kalkışmıştı. İlk başta özgür dünyadaki hükümetlerin çoğu ABD'nin himaye planına benzer bir plan benimsemiş, ülkelerinin sonsuza kadar giden tüm o dünyalardaki izdüşümlerinden siyasi bağıllık talep etmişti. Örneğin Fransızlar ülkenin tüm izdüşümlerinin Fransız olmak isteyen

herkese açık olduğunu duyurmuşlardı. Yapmanız gereken tek şey Fransız olmanın *anlamını* genel hatlarıyla açıklayan bir belge hazırlamaktı. Maalesef yurt genelinde yapılan bir müzakereye rağmen hiçbir Fransız'ın Fransız olmanın anlamı konusunda ortak bir görüşe varamaması bu cesurca fikre darbe indirmişti. (Yine de bir diğer kanıya göre sizi neyin Fransız yaptığını tartışmanız, sizi Fransız yapan şeylerden biriydi.) Ama nasıl bir yönetim şekli benimsenirse benimsensin uygulamada hükümetlerin söz sahibi olmadığı, çünkü iyi veya kötü niyetli herhangi bir hükümetin bulunmadığı bir yere kadar adımlamak zor değildi.

Peki ya insanlar? Onlar oradan oraya adımlayıp duruyorlar, çoğunlukla hedeflerini nereye *gitmek istediklerinden* ziyade nerede *kalmak istemediklerine* göre belirliyorlardı. Kaçınılmaz bir şekilde içlerinden pek çoğu önceden hazırlık yapmaksızın ya da iyice düşünmeksizin yola çıkıyor ve büyük bölümü bunun sonuçlarına katlanıyordu. Fakat insanlar Amishler gibi toplulukların uzun zaman önce bellediği bir dersi, yani orada asıl ihtiyaçlarının diğer insanlar ve iyi bir hazırlık olduğunu yavaş yavaş öğreniyorlardı.

On beş yılın ardından Uzun Dünya'nın çok uzaklardaki boş arazilerinde başarıyla varlığını sürdüren yerleşimler mevcuttu. Göç dalgasının azalmaya başladığı düşünülüyordu ama tahminlere göre Dünya nüfusunun toplam beşte biri kendine yeni bir dünya bulmaya gitmişti. Bu demografik düşüşün bir dünya savaşında veya büyük bir küresel salgında kaybedilebilecek insan miktarına eşit olduğu söylenmekteydi.

Fakat Jansson'a göre vakit hâlâ erkendi. Bir açıdan bakıldığında insanlık sınırsız bolluk fikrine daha yeni yeni alışıyor. Toprak ve kaynak kalığı olmayınca yepyeni yaşam biçimleri ortaya çıkıyordu. Jansson daha dün gece televizyonda bir kuramsal antropologun bir zihin deneyi yapmasını seyretmişti. "Şöyle düşünün," demişti kadın antropolog. "Uzun Dünya sahiden de sonsuzsa, ki öyle gözükmeye başlıyor, *insanlığın tamamı* avcı toplayıcı gruplar halinde balık tutarak, midye çıkartarak ve midyeler ne zaman bitse yahut canları ne zaman istese başka bir yere taşınarak sonsuza kadar yaşayabilir. Tarım yapılmaksızın Dünya belki bir milyon insanı böyle yaşatabilecek kapasitededir. Biz on milyar kişiyiz ve dolayısıyla on bin Dünya'ya ihtiyacımız var. Fakat ansızın ona ve hatta çok daha fazlasına kavuşmuş durumdayız. Artık bu kadar büyük bir kalabalığı hayatta tutmak için tarıma ihtiyacımız yok. Peki öyleyse şehirlere ihtiyacımız var mı? Ya okuma yazmaya ve sayılara?"

Fakat insanlığın kaderindeki bu muazzam değişim sürerken Uzun Dünya'nın miktarı belirsiz hâzinelerine asla ulaşamayacak çok sayıda insan olduğu ve bunların büyük bir hoşnutsuzluk duyduğu her gün biraz daha da açıklık kazanıyordu.

Ve bu durum Adım Günü'nden on beş yıl sonra Brian Cowley'nin konuşmasını gitgide artan bir umutsuzlukla seyreden Monica Jansson'da büyük bir endişe yaratıyordu.

Hava gemisi tekrar durduğunda bu sefer çorak bir dünyadaydılar. Sondaj roketleri her zamanki gibi bulutlu göğe doğru yükselirken güçlkle solunabilen hava kül kokuyordu.

“Bir akıbet dünyası,” dedi Lobsang. “Bir göktaşı da düşmüş olabilir ama tahminimce aşağı yukarı bir asır evvelki bir Yellowstone¹¹¹ söz konusu. Belki güney yarıkürede hayat vardır; fakat tabiatın temizlik yapması uzun sürecek.”

“Burası koca bir çöl.”

“Elbette öyle. Dünya çocuklarını tekrar tekrar öldürür. Ama artık kurallar değişti. Esas Dünya'daki Yellowstone Ulusal Parkı'nın altında bulunan yanardağın yakın gelecekte aktif hale geçeceği kesin olarak biliniyor. Peki o zaman ne olacak? İnsanlar başka dünyalara adımlayacaklar. İnsanlık tarihinde ilk defa böyle bir afete büyük bir trajedi değil de geçici bir sıkıntı gözüyle bakılacak. Güneş sönene kadar daima başka dünyalar olacak ve insanlık Uzun Dünya'nın bir yerlerinde neslinin tükenmesinden muaf kalarak varlığını sürdürecektir.” “Acaba Uzun Dünya o amaçla mı var?”

“Henüz yorum yapabilecek nitelikte değilim.”

“Niye durduk, Lobsang?”

“Çünkü AM frekansında bir sinyal alıyorum. Sinyal oldukça zayıf ama verici çok yakında. Gidiş kimin aradığına bakmak ister misin?” Lobsang'in suratı bir sırtışı kusursuzca taklit ediyordu.

Joshua hava gemisinin lokantasında güzel bir yemek masası bulunduğunu, hele hele bunun misafir ağırlamadıkları zamanlarda kullandığı gözlem güvertesindeki eğreti raftan çok daha iyi olduğunu reddedemezdi. Önündeki ana yemek taze beyaz etten hazırlanmıştı.

Başını kaldırdığında Sally'nin gözleri tam karşısındaydı.

Eti Sally temin etmişti. “Yerel dünyalarda rastlanılan bir tür yabani hindi,” dedi kadın. “Yakalayabilirsen yemesi güzeldir ama bu bir av türü ve neredeyse bir kurttan bile daha hızlı koşabilir. Bazen onlardan birkaç tane birden yakalayıp öncülere satarım.

Joshua kadının bir münzeviye göre epeyce konuşkan olduğu fikrindeydi. Fakat davranışının sebebini anlıyor, kendisiyse sadece yemeğini yiyerek o ânın keyfine varıyordu. Artık kadınların yanında olmasına alışmaya başlıyor olabilirdi, en azından bu kadınıninkine.

Lobsang elinde bir tepsiyle içeri girdi. “Portakal şerbeti. Portakallar Yeni Dünya'da bulunmaz ama münasip yerlere ekilmek üzere yanımda tohum getirmiştik. Afiyet olsun.” Bardakları servis etti, geri döndü ve mavi kapıdan girip gözden kayboldu.

Sally Lobsang'in kimliğini ve doğasını öğrenene kadar oldukça kibar davranmış, sonra da gülmekten yerlere yatmıştı. Şimdi sesini alçalttı. “Bu Jeeves¹¹² havaları da ne oluyor?”

“Sanırım seni en iyi şekilde ağırlamak istiyor. Bu arada bize bir sinyal göndereceğini biliyordum.”

“Nasıl?”

“Çünkü yerinde olsam ben de aynıını yapardım. Hadi ama, Sally. Bize geri geldin ve bizden bir şey istediğin için öyle yaptığını düşünüyoruz. O yüzden gel alışveriş edelim. Senden ne öğrenmemiz gerektiğini biliyorsun. *Buralara kadar nasıl gelebildin?*”

Sally onu süzdü. “Sana bir ipucu vereyim. Yalnız değilim. Buralarda sandığından daha

kalabalığız. Arada sırada bir Adımcı kutusunun *kekelediği* olur. Bir keresinde Esas'tan yirmi bin adım uzakta bir adamla karşılaşmıştım. Adam Pasadena'dan sadece bir kez sıçradığına emindi ve bir türlü evine dönememesi onu şaşkına çevirmişti. Ben de adamı bir kervansaraya götürüp bıraktım.”

“Niye yolunu şaşırın bu kadar çok insanla karşılaştığımı hep merak etmişimdir. Sadece aptal olduklarını sanıyordum.” “Herhalde çoğu öyledir.”

Lobsang'in sesi havada yankılandı. “Bahsettiğin fenomenin farkındayım, Sally. Ve ona bu kadar münasip bir isim bulduğun için sana teşekkür ederim. *Kekelemek*. Fakat şimdiye kadar onu taklit edebilmiş değilim.”

Sally havaya kötü kötü baktı. “Konuştuğumuz her şeyi dinliyor muydun?”

“Elbette. Benim gemim, benim kurallarım. Rica etsem Joshua'nın sorusunu cevaplar mısın. Yalnızca kısmi bir karşılık vermiş bulunuyorsun; olayın gizemi yerini koruyor. Buraya kadar nasıl geldin? Herhalde kekelemekten daha kasıtlı bir şekilde olsa gerek. Bu riski göze alıyorum.”

Sally pencereden dışarı baktı. Hava karanlık olsa da yıldızlar büyük bir hışımla parlıyordu. “Siz ikinize hâlâ tam olarak güvenmiyorum. Uzun Dünya'da herkesin bir koza ihtiyacı vardır ve benim kozum da bu. Yine de şu kadarını söyleyebilirim: daha da ilerlerseniz karşı taraftan gelen bir sorunla karşılaşacaksınız. ”

Joshua'nın kafatasındaki o zonklama aklından bir türlü çıkmıyordu. “Neymiş o?”

“Ben bile henüz bilmiyorum.”

“Trollerin ve diğer insansıların göçüne o sorun sebep oldu, değil mi?”

“Demek o olaydan haberiniz var? Eh, zaten gözden kaçırmanız zor olurdu.”

“Lobsang ve ben bu meseleyi araştırmamız, ona neyin sebep olduğunu bulmamız gerektiğine inanıyoruz.”

“Öyle yaparak dünyayı mı kurtaracaksınız?”

Joshua kadının alaycı tavrına alışıyor. Sally gerek bir hazine gemisini andıran zeplinden, gerekse de genç adamın gösterişli sözleri ile hayallerinden etkilenmiş benzemiyordu. Tabii onun şöhretinden de. “Öyleyse niye bizi tekrar buldun? Bize gülmek için mi, yardım etmek için mi? Yoksa bizden bir şey istemek için mi?”

“Sebeplerden biri de o. Şimdilik bu kadar yeter.” Kadın ayağa kalktı, “İyi geceler, Joshua. Jeeves'e söyle de bana bir kamara hazırlasın. Tercihen seninkine komşu olmayan bir tane. Oh, hemen panik yapma; iffetin güvende. Uyumken horlarım, hepsi bu...”

[111](#) Amerika'daki bir ulusal park. Burada parkın üstüne kurulmuş olduğu Yellowstone Çöküntüsü'ne, yani kıtadaki en büyük pasif volkana benzer bir süper yanardağın patlaması kastediliyor, —çn

[112](#) PG. Wodehouse romanlarıyla ünlene hayali bir kâhya, —çn

Gemi gece boyunca adımladı ve Joshua belki de ilk defa her adımlamayı hisseder gibi oldu. Nihayet şafaktan hemen önce içi geçti. Ondan bir saat sonra da Sally gelip kapısını yumrukladı.

“Kalk bakalım, genç denizci.”

Joshua inledi. “Neler oluyor?”

“Dün gece Lobsang'e bazı koordinatlar verdim. Oraya vardık.”

Joshua giyindikten sonra çabucak gözlem güvertesine indi. Gemi hareketsizdi. Washington Eyaleti'nin bu versiyonunda Pasifik kıyısından fazla uzakta değillerdi. Ve aşağıda, Uzun Dünya'nın çok ama çok derinlerinde, kolonici dalgasının ulaşabileceği sınırın çok ötesinde, hiçbir kasabanın olamayacağı bir yerde bir kasaba mevcuttu. Joshua bakakaldı. Bir dizi binadan ve gür, nemli bir ormanın içine açılmış patikalardan oluşan kasaba nispeten büyükçe bir nehrin kenarına yayılmıştı. Fakat Joshua'nın görebildiği kadarıyla civarda ne bir tarla, ne de tarım yapıldığına dair bir iz vardı. Her yer insan kaynıyordu. Bu insanlar tepelerinde koca bir hava gemisi beliren kimseler her ne yaparlarsa aynen öyle yapıyorlar, yani yukarıyı gösterip heyecanla konuşuyorlardı. İyi de çiftlikler olmadan bu kadar kalabalık nüfuslu bir topluluk nasıl hayatta kalabiliyordu?

Aynı anda nehrin yanı başında bazı tanıdık ve iri yarı suretler göze çarpıyordu. Bunlar ne tam anlamıyla insan, ne de tam anlamıyla hayvandı.

“Troller.”

Sally şaşırarak ona bir göz attı. “Burada onlara öyle deriz. Zaten belli ki bunu biliyorsun.”

“Biz yola çıkmadan önce Lobsang'in de bildiği gibi.”

“Etkilenmedim desem yalan olur. Onlarla önceden karşılaştınız, değil mi? Joshua, trolleri ve Uzun Dünya'yı anlamak istiyorsan önce burayı anlamalısın. Sizi o yüzden buraya getirdim. Tanıtmak amacıyla.”

“Burası Esas olsaydı şu anda Grays Harbor İlçesi'ndeki Humptulips adlı bir kasabanın üzerinde duruyor olurduk. Pasifik kıyısından pek de uzak sayılmayız. Tabii arazide ve nehir yatağında bazı ufak farklılıklar var. Umarım midye çorbasını ocağa koymuşlardır.”

“Midye çorbası mı? Burayı o kadar iyi mi biliyorsun?”

“Elbette.”

Sally de kendine has bir şekilde Lobsang kadar sinir bozucu olabiliyordu.

Hava gemisi yerleşkenin merkezindeki geniş bir toprak meydana indi. Meydanın etrafında bulunan binalar aşınmış tahtadan yapılmaydı ve bazıları taş kaideler üstüne oturtulmuştu. Joshua neredeyse binaları görür görmez onların çok eski olduğu gibi bir izlenime kapıldı. Birkaç yüz kişilik olabilecek bu yerleşke sanki Adım Günü'nden çok daha önce kurulmuştu. Meydan Sally'e göre “Belediye Konağı” diye bilinen basık bir kamu binasının hakimiyetindeydi. Kadın onları işte bu binaya götürdü. Çarpıcı sedir kirişlerin oluşturduğu bir iskeletin üstüne inşa edilmiş yapı yüksek bir tavana, cilalı ahşap bir zemine ve mobilyalara, göz seviyesindeki camsız pencerelere ve de karşılıklı iki büyük kapıya sahipti. Ortadaki ateş çukuru içeriyi yeteri kadar aydınlatmaktaydı.

Gezici birimini duruma uygun olarak safran bir kaftanla giydirmiş olan Lobsang de onlarla beraber aşağıya inmişti. Robot 1980'lerin vücutçularına özgü cüssesine rağmen daha önce hiç

bu kadar Tibetli durmamıştı. Üstelik nedense utangaç bir hali vardı, aslında öyle olması normaldi, çünkü salon onlara bön bön bakarak gülümseyen kasabalılarla ve *trollerle* doluydu. Bir piknikteki evcil köpekler gibi insanların arasına karışmış olan trollere aldırış eden yoktu. Hava hafif nahoş bir misk kokusuyla doluydu.

Belediye Konağı'nda sahiden de koca kazanlar içinde fokur fokur kaynayan midye çorbası bulunuyordu. Esas'tan ne kadar uzakta oldukları düşünülürse bu son derece yersiz bir lütuftu.

Onları belediye başkanı karşıladı. Ufak tefek ve zarif adamın iyi İngilizce bilen orta Avrupalılarınki gibi bir aksanı vardı. Sally tabii ki onu tanıyordu. Karşılaştıkları anda adama küçük bir paket verdi ve adam onları ortadaki bir masaya götürdü.

Sally yapılan alışverişin Joshua'nın dikkatini çektiğini fark etti. "Karabiber.

"Epey takas yapıyorsun galiba."

"Öyle sanırım. Sen yapmaz mısın? Üstelik yatıya kaldığım da olur. Sadece burada değil. Yeterince ilgi çekici göçmenlerle karşılaşsam durup onlara tarlalarında falan yardım ederim. Bir dünyayı öğrenmenin yolu budur, Joshua. Hâlbuki siz, sürekli gökyüzündeki o kocaman penis hakkında konuşan ikiniz hiçbir şey öğrenmiyorsunuz."

"Sana söylemiştim," diye başkalarına duyurmadan Lobsang'e mırıldandı Joshua.

"Olabilir," diye usulca karşılık verdi Lobsang. "Yine de tüm kusurlarımıza rağmen bu sefer o bize geldi. Haklısın, Joshua. Sally'nin bizden istediği bir şey var. Tüm bu oyalanmalar sırasında onun ne olduğunu bulmak için çabalamalıyız."

Sally de o sırada konuşuyordu. "Tüm duraklarım arasında buranın yeri ayrıdır. Ben buraya Mutlu Rıhtımlar derim."

"Belli ki uzun zaman önce kurulmuş," diye gözlemde bulundu Lobsang.

"Hem de çok uzun zaman önce. İnsanlar döner dolaşır buraya çıkarlar... Burası bir nevi insan mıknatısındır. Siz de göreceksiniz."

Başkanın onlara verdiği tek isim Spencer'dı. Kâselerinden çorbalarını yudumlarlarken adam da bu eşsiz topluluk hakkında konuşmaktan memnundu.

"Bir 'insan mıknatısı'; evet, güzel bir benzetme. Ama asırlar boyunca buraya gelenler köyümüze başka adlar verdikleri gibi ona sövdüler de, üstelik çok çeşitli dillerde. Civarda çok eski binalar var ve bazen basit tabutların içine konmuş yaşlı kemiklere rastlarız. Hem de asırlarca öncesine ait. İnsanlar çok ama çok uzun bir zamandır buraya geliyorlar. Belki de binlerce yıldır!

"Çevrenizde gördüğünüz nüfusun çoğu tabii ki burada doğdu, aynı benim gibi. Ama yeni gelenler de hiç eksik olmaz. Göçmenlerin hiçbiri buraya nasıl ulaştıklarını bilmezler ve her misafirin hikâyesi aynıdır: bir gün Dünya'da, yahut şimdiki adıyla Esas'ta işinize bakıyorsunuzdur ve kendinizi ansızın burada bulursunuz. Bazen stresli bir durum söz konusudur, mesela bir şeyden kaçırıyorsunuzdur. Ama genelde o da olmaz." Adam sesini alçalttı. "Kimi zaman yalnız çocuklar çıkagelir. Başiboşlar. Kayıp oğlanlar ve kızlar. Hatta bebekler. Genelde daha önce hiç adımlamamış insanlar. Emin olun ki onları hep en iyi şekilde karşılarız. Lütfen biradan için; biramız pek güzeldir. Biraz daha çorba ister misiniz, Bay Valiente? Nerede kalmıştım?

"Tabii bugünlerde içimizde bilime düşkün olanlar tüm bu insanları buraya getiren bir tür eşsiz bir fiziki özellik, yani uzayda bir delik olduğu konusunda birleşiyorlar. Buranın bir tür gizemli lanet —veya bu şartlar altında Tanrının bir lütfü— barındırdığına yönelik eski düşünüş tarzı terk ediliyor.

“Neyse sonuçta deyim yerindeyse ıssız bir adaya düşen kazazedeler gibi işte buradayız. Yine de hiçbir denizcinin daha konuksever bir kıyıya vurmadığını söylesem herhalde abartmış olmam. Burada yaşamının şikâyet edilecek bir tarafı yok. Son gelenlerin anlattıklarından sonra yaşlılarımız yirminci yüzyılın büyük bölümünü kaçırmış olmaktan memnuniyet duyuyorlar.” Spencer iç geçirdi. “Bazıları buraya geldiğinde cennete düştüğünü sanıyor. Çoğu kimse şaşkın ve bazen korkmuş bir halde çıkageliyor. Ama tüm gelenleri en iyi şekilde karşılıyoruz. Yeni misafirlerimiz sayesinde diğer Dünyalarda neler olup bittiğini öğrenebiliyoruz. Ayrıca her türlü yeni bilgiye, kavrama, fikre ve yeteneğe açığız. Fakat şimdilerde kısıtlı da olsa kendi kültürümüzü yarattığımızı söylemekten mutluluk duyuyorum.”

“Büyüleyici,” diye mırıldandı Lobsang, bir kaşık çorbayı yapay dudaklarının arasından dikkatle geçirirken. “Uzun Dünya'nın uzak köşelerinde kendiliğinde oluşan yerel bir insan medeniyeti.”

“Ve de yeni bir seyahat biçimi,” diyen Joshua bu son algısal değişimin ardından serseme dönmüş gibiydi. “Adım adım ilerlemenin zahmetini ortadan kaldıran bir yöntem.” *hatta yepyeni bir yöntem*, diye aklından geçirdi, Sally'nin kullandığı “kekelemek” ifadesini anımsayarak.

“Evet. Anlaşılan Uzun Dünya görüldüğünden de garip; bu yeri inceleyerek onun bağlantısallığı hakkında epey bilgi edinebiliriz. Fakat bu yeni fenomenin ne kadar kullanışlı olduğunu ancak zaman gösterecek.”

“Kullanışlı mı?”

“Sabit bir solucan deliği, yani iki sabit nokta arasındaki bir tünel söz konusuysa o kadar kullanışlı olmayacaktır.”

“Harikalar Diyarı'na çıkan tavşan deliği gibi,” dedi Joshua.

“Öğrenebildiğimiz her şeyi öğrenmeliyiz.”

Sally de o sırada ağzı bir karış açık vaziyette Lobsang'in yemek yemesini seyrediyordu. “Joshua... *bu şey yemek de mi yiyor?*”

Genç adam sırttı. “Böyle bir ortamda yemek yemeseydi çok daha tuhaf gözükmeydi? Zaten başka hiç kimsenin dikkat ettiği yok. Bunu daha sonra konuşuruz.”

Spencer sandalyesinde rahatça arkasına yaslandı. “Elbette Sally'i çok iyi tanıyoruz. Şimdi lütfen bize kendinizden bahsedin, beyler. Dünya belli ki değişiyor ve o değişim bize harikulade zeplininizi getirdi! Önce sen, Lobsang. Lütfen egzotik varlığına duyduğumuz merakı bağışla...”

Joshua yol arkadaşını ilk defa bu kalabalık, dost canlısı yerde ve bir kabaredeki izleyicileri andıran trollerin gözü önünde böylesine bocalarken görüyordu. İşte böyle anlarda Lobsang'in özünde bir insan mı, yoksa utanç da dâhil insanların her türlü ruh halini taklit edebilecek kadar zeki bir simülasyon mu olduğunu hakikaten kestiremiyordu.

Lobsang genzini temizledi. “Öncelikle belirtmek isterim ki vücudum suni bile olsa bir insanın ruhunu taşıyorum. Acaba protez kavramına aşına mısınız? Bir insanın hayatını devam ettirebilmesi için yapay uzuvlar ve organlar kullanması... Bana aşırıya kaçmış bir vaka gözüyle bakabilirsiniz.”

Spencer'in hiç de şaşırılmış bir hali yoktu. “İnanılmaz! Ne kadar büyük bir adım. İnsan benim yaşıma geldiğinde evrenin zekâyı niçin vücutlarımız kadar kırılğan yuvalara koyduğunu merak etmeye başlıyor. Acaba bizimle paylaşabileceğin özel yeteneklerinin olup olmadığını sorabilir miyim? Tüm misafirlerimize aynı şeyi sorarız; o yüzden lütfen alınma.”

Lobsang'in bu isteğe vereceği tepkiyi tahmin eden Joshua içten içe inledi.

“Özel yetenekler mi? Yeteneğimin olmadığı alanları saysam daha kolay olur. Henüz

suluboyada pek iyi değilim...” Lobsang merakla etrafına bakındı. “Buranın sıradışı bir gelişim geçmişine sahip sıradışı bir yer olduğu açıkça ortada. Endüstriniz ne âlemde? Belli ki demiriniz var. Ya çelik? Güzel. Kurşun? Bakır? Kalay? Altın? Kablosuz telsiz? Telgraf evresini mutlaka geride bırakmışsınızdır. Ayrıca kâğıdınız varsa matbaacılık—”

Spencer kafa salladı. “Evet var ama korkarım sadece el yapımı. Elizabeth döneminden beri öyle. Elbette gelişmeler olmadı değil ama uzun zamandır kâğıt üretimi hakkında bilgi sahibi bir zanaatkâra rastlamadık. Ne de olsa sadece buraya rastgele düşen kişilerin hünerlerinden yararlanabiliyoruz.”

“Bana demir içeren metaller temin edebilirseniz size su gücüyle çalışan bir baskı makinesi üretebilirim. Bu arada su gücüne aşinasınız, değil mi?”

Spencer gülümsedi. “Romalılar döneminden beri su değirmenlerimiz var.”

Joshua burada temsil edilen zamanın derinliği karşısında bir kez daha hayrete düştü. Sally onun tepkisinden keyiflenmişe benziyordu.

“O halde sağlam bir alternatör yapabilirim. Elektrik akımı için. Başkan Bey, size günümüze kadar olan tıp ve teknoloji alanlarındaki keşiflerin bir ansiklopedisini bırakabilirim. Tabii onu azar azar okumanızı öneririm. Gelecek şoku yaşanmayasınız diye.”

Lobsang'ın tuhaflığına ilgi duyarak salonda toplanmış olan kalabalık bunu duyunca beğeniyle mırıldandı.

Fakat konuşulanları sabırsızca dinlemiş olan Sally daha fazla dayanamadı. “Çok naziksin, Lobsang, ama tüm bu Robert Heinlein zırvalarının beklemesi gerekecek. O *sorun* yüzünden buradayız, hatırladın mı?” Kadın dönüp Spencer'a baktı. “Ve sen o konuyu iyi biliyorsun.”

“Ah, trol göçünü mü kastediyorsun? Maalesef Sally haklı. Sahiden de endişelenmek için geçerli bir sebep var. Bunun kendini geç belli eden bir sorun olduğunu söyleyebiliriz; fakat dünyalar —veya sizin deyiminizle Uzun Dünya— genelinde ciddi sonuçları olduğuna inanıyoruz. Ama o meselenin bile yarına kadar beklemesi gerekecek, Sally. Gelin gidip güneşin keyfine varalım.” Adam onları binadan dışarı çıkardı. “Sizi ağırlamaktan duyduğumuz memnuniyeti ne kadar söylesem azdır, Göldüğünüz gibi insanoğlunun tüm soylarından gelen ziyaretçilerin başımızın üstünde yeri var. Sally'nin buraya taktığı Mutlu Rıhtımlar ismini komik buluyoruz; fakat burası bizim için sadece evim. Belediye Konağı'nda uyunabilecek boş yerler daima mevcuttur ama mahremiyeti yeğlerseniz aile kulübelerimiz de oldukça ferahtır. Hoş geldiniz, hoş geldiniz...”

Misafirler gülümseyen kalabalıkların arasından geçtiler.

Joshua kasabanın yerleşim planını ve mimarisini tuhaf buldu. Yol sistemi belli bir düzenden yoksun görünüyordu; her şey o şekilde evrim geçirmiş gibi birbirini kesen ve ormana doğru rastgele uzanıp giden şeritlerden ibaretti. Ve binalar genelde çok eski görünen temeller üzerine dikilmişti. Burası sahiden de çok uzun zamandır yavaşça fakat sürekli büyümüş bir yer havası taşıyordu ve ağaç gövdelerindeki halkalar misali sıra sıra dizili binalarla doluydu. Yine de sanki son zamanlarda, belki de son bir iki asırda çok daha fazla insan gelmiş gibi eski bir çekirdeği kaplayan modern binalar ağırlıkta gözüküyordu. Joshua bu artışın Esas Dünya nüfusunun hızla çoğaldığı ve dolayısıyla Mutlu Rıhtımlar'a daha büyük bir akımın yaşandığı döneme rastladığını tahmin ediyordu.

Joshua nehir kıyısında yürürken insanların burada nasıl yaşadıklarına dair bir fikir edinmeye başladı. Kıyı boyunca kurumaya bırakılmış askılar dolusu balık diziliydi. Güzelce temizlenmiş bu balıklar çoğunlukla somon benzeri iri, sağlıklı hayvanlardı. Binaların içinde de bir kısmı tütsülenmiş daha başka balıklar asılıydı. Hiç kimsenin çok sıkı çalışır gibi bir hali yoktu ama Joshua nehirde bentler, tuzaklar, ağlar ve de kanca, olta, zıpkın gibi şeyler onaran birkaç işçi tespit etti. Kasaba merkezinin biraz dışında birkaç tane ekili tarla olduğunu —buralarda genellikle acil durumlarda tüketilmek ve az sayıdaki kutu kullanıcısının Adımcısına güç vermek için patates yetiştirilmekteydi— fakat halkı hayatta tutan gıdanın büyük bölümü nehirden karşılandığını sonradan öğrendi. Dost canlısı kasabalılar birbirinden tuhaf çok çeşitli aksanlarla ister insan ister trol olsun tüm nüfusun senelik somon göçleri sırasında nehre geldiğini ve yatağından taşacak kadar dolan sudan balık topladığını anlattılar. Daha başka balık türlerinin de olduğu belliydi ve Joshua midye ile istiridye kabuklarının yığılı olduğu çöplükler fark etti. Ayrıca dutlara, palamutlara, fındıklara ve tanımlayamadığı bazı hayvanların butlarına bakarak ormanın da cömert olduğunu görebiliyordu.

“Bu yüzden burada tarım yapılmıyor,” diye ona mırıldandı Sally. “Daha doğrusu neredeyse hiç yapılmıyor. Tabiat o kadar bonkör ki tarıma ihtiyaç yok. Kolomb öncesi dönemde Esas'ın bu bölgesinde yaşayan avcı toplayıcılar en az çiftçiler kadar karmaşık topluluklar kurarlardı, hem de çok daha az emek harcayarak ve hiç bel ağrısı çekmeyerek. Burada da durum aynen öyle.” Yağmur çiselemeye başlarken kadın bir kahkaha attı. “Belki o yüzden Mutlu Rıhtımlar *burada*, tüm dünyadaki en cömert yerlerden birinde ortaya çıkmıştır. Bir de sürekli yağmur yağmasaydı burası tam bir cennet olacaktı.”

Fakat Esas'taki Washington Eyaleti'nin aksine etraf trol kaynıyordu. İnsansılar Joshua'nın bir ayı ile dik omurgalı bir domuzun melezi benzer yaratıklardan beklemeyeceği bir özen ve dikkatle insan turistlerin arasında geziniyorlardı, insanlar ile trollerin bariz ılımlı ilişkisi ve her iki canlı türünün de aynı ölçüde hoş karşılanması buraya huzurlu bir hava katıyordu.

Ne tuhaftır ki aynı şey Joshua'yı huzursuz ediyordu. Joshua'nın niye böyle hissettiğine dair net bir fikri yoktu. Trollerle bu denli bütünleşmiş olan kasaba halkı ona *fazla* sakin gözüküyordu. Sanki tamamıyla insan değilmiş gibi... Joshua yaşamında ilk kez olmamak kaydıyla kendi içinde çelişkiye düştüğünü ve kafasının karıştığını hissediyordu; bu yer hakkında henüz anlamadığı çok şey vardı.

Sonra merkezi meydanda trollerden biri yere çömelip şarkı söylemeye başladı. Kısa zaman içinde diğerleri de ona katıldı. Trollerin şarkıları daima olağanüstüydü; onu duyunca durduğunuz yere çivilenmiş gibi oluyordunuz. Joshua bu hissi asla izah edemeyeceğinin bilincindeydi. Tok akorların uzak ormanlardan yankılandığı şarkı sanki bitmek bilmiyordu, buna rağmen bittiğinde saatine bakan Joshua şarkının sadece on dakika sürmüş olduğunu gördü.

Sally onun omzuna dokundu. “Buna trollerin kısa çağrısı denir, genç adam. Uzun çağrı bir ay bile sürebilir, iç açıcı, değil mi? En azından tüyler ürpertici bir şekilde. Bazen onlardan yüzlercesini açık bir alanda toplanmış olarak hep birlikte şarkı söylerken görürsün. Görünüşte birbirlerinden bağımsız ve hatta habersiz gibidirler, tâ ki Thomas Tallis¹¹³ misali tüm şarkıyı koca bir akorla bitirene kadar, işte o zaman aynı anda dört farklı boyuttan üstüne çullanmış gibi olurlar.”

“Tallis'in tüm bestelerini bilirim, Sally,” dedi Lobsang. “Güzel bir benzetme yaptın.”

Joshua sohbetin dışında kalmamaya karar verdi. “Tallis'i duymuştum. Rahibe Agnes'a göre bugün hâlâ yaşasaymış bir Harley'e binermiş. Tabii ona göre kahramanlarının çoğu birer Harley'e biner...”

“Müzikte bazı örüntüler tespit ettim,” dedi Lobsang. “Analiz etmem biraz zaman alacak.”

“Sana kolay gelsin, arkadaş,” dedi Sally. “Trolleri yıllardır tanımama rağmen ben bile neyden bahsettiklerini bilmem. Ama az önce bizi ve hava gemisini konuştuklarından emin sayılırım. Hava kararmadan evvel bu kıtadaki tüm troller şarkıyı kusursuzca söyler hale gelene kadar onu tekrar etmiş olacak. Şarkılar onlar için bir tür ortak hafıza vazifesi görüyor, en azından ben öyle düşünüyorum. Hatta sanırım şarkılarda bir tür sağlama, hataları otomatik olarak düzelten bir mekanizma gizli. Böylece tüm troller aynı bilgiyi hata yapmadan paylaşabiliyorlar. Herhalde bu şarkı trol göç yollarına da bağlı olarak zamanla diğer dünyalara da yayılır. Yani erişilebilir durumdaki her trol bugün burada bulunduğumuzu önünde sonunda öğrenecek.”

Diğerleri bu bilgileri sessizce dinlediler. Pek çok dünyayı kapsayan bir şarkı-hafıza fikri Joshua'ya hayret verici, hatta ürkütücü geldi.

Yürümeyi sürdürdüler. Sakin ve sıcak ikinci vaktine arada bir kısa süreli ahmakıslatan yağmurları karışsa da hiç kimse buna aldırış etmiyor gibiydi. Ortalıkta ne bir taşıt ne de bir yük hayvanı vardı. Yalnızca birkaç el arabası ve her yeri dolduran balık askıları göze çarpıyordu.

Joshua dönüp Sally'le konuştu. “Artık sadede gelsek iyi olacak. Belli ki trolleri tanıyorsun. Hatta onlarla epey haşır neşir olmuşa benziyorsun. İnsansı göçlerinden de haberdarsın. Bizi garip bir insan-trol topluluğunun olduğu bu yere getirdin... Bizden bir şey istediğin belli. Bu istek göçlerle mi ilgili, Sally?”

Kadın ilk başta hiçbir şey söylemedi. “Evet,” dedi sonunda. “Pekâlâ. Sizden bir şeyler saklamak gibi bir niyetim yok. Sadece kendiniz anlayın istedim. Evet, göçlerden endişe duyuyorum. Yarıttıkları kargaşa Uzun Dünya boyunca yankılanıyor. Ve evet, sorunun kaynağını tek başıma araştırmamın doğru olacağını ve hatta böyle bir şeyin altından kalkabileceğimi sanmıyorum. Ama birilerinin illâ ki bunu yapması gerek, değil mi?”

“Öyleyse aynı amacı taşıyoruz,” dedi Lobsang.

Joshua ayak diretti. “Hadi ama, Sally. Çıkar ağzındaki baklayı. Açık konuşmamızın zamanı geldi de geçiyor bile. Sana yardım edeceğiz ama bize karşı tamamen dürüst davranman lazım. Bu kasabanın burada olduğunu nereden biliyordun? Ve daha en başında nasıl bu kadar uzağa gelebildin?”

Sally temkinli gözüktü. “Siz ikinize güvenebilir miyim? Yani *cidden* güvenebilir miyim?”

“Evet,” dedi Joshua.

“Hayır,” dedi Lobsang. “Bana söyleyeceğin her şey bir bütün olarak insanlığın iyiliği için uygun gördüğüm şekilde kullanılacaktır. Fakat sana veya ailene herhangi bir zarar vermeyeceğim. Bana bu konuda güvenebilirsin. Uzun Dünya'nın bağlantısallığı hakkında bizim bilmediğimiz bir şey biliyorsun, değil mi?”

Yanlarından el ele tutuşan bir çift geçti; kadın İsveçliye benziyordu ve adam neredeyse kapkaraydı.

Sally derin bir nefes aldı. “Ailem buralara yumuşak yerler der.”

“Yumuşak yerler mi?” diye sordu Joshua.

“Kestirme yollar. Her zaman değilse bile çoğunlukla karanın epeyce içlerinde, kıtanın ortasındadırlar. Genelde suya yakındırlar ve alacakaranlıkta güçlenirler. Neye benzediklerini veya onları nasıl bulacağınızı size açıklayamam. Oraları bulmak her şeyden çok hislere dayanır.”

“Anladığımdan emin—”

“Bir seferde çok sayıda Dünya'yı aşmaya imkân tanıyan yerlerden bahsediyorum.”

“Yedi fersah çizmeleri¹¹⁴ gibi mi?”

“Solucan deliğinin daha uygun bir benzetme olduğu fikrindeyim,” diye mırıldandı Lobsang.

“Ama yer değiştirirler,” dedi Sally. “Açılıp kapanırlar. Yolu bulup o yoldan gitmeniz gerekir... Tabii neyi arayacağınızı bilmeniz de. Ama bu öğrenebileceğiniz bir şey değildir. Daha ziyade hatırlayacağınız bir şeydir, uzun zaman önce duyduğunuz ve tam ihtiyacınız olduğu bir anda karşınıza çıkan bir şey. Adımcı kekelemesi gibi değildir. Daha çok, şey, bir yardım eli gibidir. Organik bir şeydir işte, anlarsınız ya? Hani denizciler okyanus akıntılarını, gelgitleri, rüzgârı, hatta suyun tuzluluğunu bilirler ya, onun gibi. Üstelik kayarlar. Açılıp kapanırlar veya bambaşka bir yere bağlanırlar. İlk başlarda her şey gelişigüzedir ama ben artık herhangi bir yere üç dört adımda ulaşabiliyorum, tabii akıntı doğru yönde.”

Joshua duyduklarını hayalinde canlandırmaya çalıştı. Uzun Dünya'yı her adımda ancak tek bir halkasını aşabildiği bir dünyalar zinciri, bir hortum gibi gözünde canlandırdı. Öyleyse şu yumuşak yerler neydi? Upuzun muhtemel Dünya dizilerini atlamaya olanak sağlayan hortum duvarındaki delikler mi? Belki de bir kentin yollarının altında gizlenerek farklı noktaları birbirine bağlayan, yukarıda yaşananlardan bağımsız olarak kendi topolojisine sahip bir metro şebekesi demek daha doğrudu. Ve o şebekede boğum noktaları, kavşaklar olmalıydı...

“Bahsettiğin şu yumuşak yerler nasıl çalışır?” diye açık açık sordu Lobsang.

“Nereden bileyim? Babamın Uzun Dünya'nın yapısı hakkında hipotezleri vardı. Sarmallardan kaotik matematiksel oluşumlardan bahsedirdi. Bana sorma. Günün birinde onu bulabilirsem—”

“Tanıdığın kaç insan bu yeteneğe sahip?”

Kadın omuz silkti. “Ailemin tamamında bile yok. Ama orada bir yerde benim gibi başkalarının da olduğunu biliyorum, bazen onlarla karşılaşırım. Tek söyleyebileceğim bir yumuşak yere rastladığımda onu tanırım ve genellikle hangi yönde nereye kadar gittiğine dair iyi bir fikir edinirim. Annemin babası *gerçek* bir adımlayıcıydı. Bir yumuşak yeri üç kilometre öteden sezebilirdi. Dedem oralara peri yolları derdi. Aslen İrlandalıydı ve bir yumuşak yere adımlarsar kendi deyimiyle *sek sek sekebileceğini* söylerdi. Annemse sektikçe bir gün ödemek zorunda kalacağın bir borç biriktirdiğini anlatırdı.”

“Peki ya Mutlu Rıhtımlar?” diye sordu Joshua. “İnsanlar belediye başkanının da dediği gibi

buraya nasıl kendiliğinden gelebiliyorlar?... Belki sebep yumuşak yerlerin oluşturduğu şebekede yatıyordu. İnsanlar yağdıkça bir çukurda biriken kar taneleri gibi burada toplanıyor olabilirler.”

“Evet, mümkündür,” dedi Lobsang. “İstikrarın, her nasılsa Uzun Dünya'nın anahtarı olduğunu biliyoruz. Belki Mutlu Rıhtımlar bir tür potansiyel kaynaktır. Hem Adım Günü'nün çok daha öncesinden beri faaliyette olduğu belli.”

“Bakın,” diye araya girdi Sally, “asıl mesele başka. *Troller tedirgin*. Burada bile öyleler; bunu kendiniz anlayamıyorsanız sözüme güvenin. Asıl ilgilenmemiz gereken konu o. Siz palyaçolara ve saçma sapan filikanıza bu yüzden katlanıyorum. Çünkü kendi kısıtlı bakış açınızla benim gördüklerimi siz de gördünüz. Uzun Dünya boyunca bir şey trolleri ve diğer insanları korkutuyor. Bu da beni korkutuyor. Ve sizin gibi ben de neler döndüğünü öğrenmeliyim.”

“Peki en çok kimler için endişeleniyorsun, Sally?” diye sordu Joshua. “İnsanlar mı, yoksa troller mi?”

“O kadarını da sen akıl et,” diye tersledi kadın.

Alacakaranlık çöktüğünde trollerin akşam duasını dinlediler. Trol şarkısı trollerin ta kendisiydi; onlar asla sessiz kalmayan bir dünyada yaşıyorlardı.

Tabii aynı şey Mutlu Rıhtımlar halkı için de geçerliydi. İnsanlar günbatımında bile dışarıda geziyorlar, el sallıyorlar, gülüyorlar, birbirlerinin ahbablığından zevk alıyorlardı. Her yerde ateşler yakılıyordu; çoğu dünyada kuzeybatı Amerika'nın Pasifik kıyısı boyunca yakacak odun kıtlığı çekilmiyordu. Ayrıca Joshua hava karardıkça daha başka insanların da yakındaki yerleşim yerlerinden çıkageldiklerini fark etti. Bunlardan bazıları yayayken diğerleri peşleri sıra çocukların ve yaşlıların bindikleri küçük yük arabaları çekiyorlardı. Demek ki Mutlu Rıhtımlar'ın Humptulips merkezi ıssız bir yer değildi.

Seattle'ın bu dünyadaki izdüşümü kadar uzaklardan bile gelenler olduğunu öğrendiler. Üstelik 1954'te Kitty Hartman adlı bir hanımefendi kendi halinde Pike Place Pazarı'ndan eve dönerken farkında bile olmadan adımladığından ve etrafındaki binaların yok olması karşısında şaşkınlıktan küçük dilini yuttuğundan beri o bölgenin bu Dünya'daki adı da Seattle'dı. *Mark Twain*'in gezginleri Bayan Montecute olarak bilinen kadınla tanıştırdılar. Ak saçlı ve son derece enerjik biri olan Bayan Montecute pek konuşkandı.

“Elbette büyük bir şok geçirdim. Hatırlıyorum da hangi *eyalette* bile olduğumu bilmiyordum! Artık Washington'da olmadığım kesindi. Yanıma küçük bir köpek ve bir çift kırmızı pabuç¹¹⁵ alsa mıydım diye düşündüm! Sonra burada ismi kadar hoş olan François Montecute¹¹⁶ diye biriyle tanıştım. François insanın baktıkça bakası gelen bir adamdı. Üstelik yatakta tam bir sanatçıydı; bilmem anlatabiliyor muyum.” Kadın bunu kendisinin de seks yaptığını —üstelik görünüşe bakılırsa bol bol yaptığını— genç insanlara duyurmakta kararlı olan yaşlıca bir kadının neşe dolu açsözlülüğüyle dile getirdi.

Bayan Montecute'un halinden hoşnut bir havası vardı ve Joshua'ya Mutlu Rıhtımlar'dak herkes bir dereceye kadar öyleymiş gibi geliyordu. Yine de bunu ifade etmek zordu.

Düşüncesini dile getirdiği zaman ona Sally karşılık verdi. “Ne demek istediğini biliyorum. Herkes çok... şey, akli başında gözüküyor. Buraya pek çok defa geldim ve hep aynı manzarayla karşılaştım. Burada şikayete veya rekabete hiç rastlamazsın Bir hükümete gerek bile yok. Başkan Spencer'ın akranlarından kayda değer bir farkı olmadığını söyleyebilirim. Halledilmesi gereken büyük bir proje çıktığında kendiliğinden kolları sıvayıp işe girişirler.”

“Tüm bunlar bana biraz Stepford Kadınları¹¹⁷ gibi geliyor.” Sally güldü. “Rahatsız oldun, değil mi? Demek mutlu bir insan topluluğu ancak ucu ucuna insan olan Joshua Valiente'yi rahatsız ediyor. Eh, aslında haksız sayılmazsın, bu sahiden de tuhaf bir durum. Ama olumlu bir açıdan. Ortada telepati veya ona benzer zırvalar yok.”

Joshua sırttı. “Canın istedikçe dünyadan dünyaya sıçramak gibi zırvalardan mı bahsediyorsun?”

“Tamam, haksız değilsin,” dedi Sally. “Ama ne demek istediğimi biliyorsun. Her şey çok iyi. İnsanlarla konuştuğumda bunun temiz havadan kaynaklandığını söylüyorlar. Kalabalığın, yiyecek kıtlığının, haksız vergilerin olmaması falan filan.

“Belki de sebep trollerdir,” dedi Joshua dobra dobra. “Troller ile insanların bir arada yaşamasıdır.”

“Belki,” diye kabul etti Sally. “Bazen merak ediyorum...”

“Neyi merak ediyorsun?”

“Burada Lobsang'i bile düşünüş biçimini değiştirmek zorunda bırakacak kadar büyük bir şeyler dönüp dönmediğini. Şimdilik bu sadece bir önsezi; kuşku duyuyorum, hepsi o. Ama zaten kuşku duymayan bir adımlayıcı ölü bir adımlayıcı değil midir?”

[113](#) Kilise müziği alanında ünlü bir İngiliz bestecisi, —çn

[114](#) Avrupa folklorunda giyen kişinin bir adımda yedi fersah aşmasını sağladığına inanılan masalsı çizimler, —çt1

[115](#) Burada Oz Büyücüsü romanına gönderme yapılıyor. Oz Büyücüsü'ndeki Dorothy'nin de küçük bir köpeği ve bir çift kırmızı ayakkabısı vardı, —çn

[116](#) “Cute” sözcüğü İngilizcede “hoş” anlamına gelir, —çn

[117](#) Orj. Stepford Wives: Connecticut'taki bir mahallede yaşayan itaatkâr ev kadınlarının aslında birer robot olması konulu satirik bir roman, —çn

Joshua ertesi sabah erkenden kalkıp keşfe yalnız başına devam etti. Dostane kasaba halkı yürümeye, sohbet etmeye ve hatta ona toprak bardaklarda limonata ikram etmeye dünden razıydı. Joshua hem onları dinledi, hem de sessiz kalma yönündeki doğal eğilimini bastırarak sohbete iştirak etti.

Joshua bölgenin artık iyice uygarlaştığını, kıyı ve nehir vadileri boyunca müreffeh kasabalar bulunduğunu öğrendi. İnsanlar festival günlerinde —yahut Lobsang ile onun hava gemisi gibi ilginç misafirler gelmesine— bir araya toplanmasına rağmen bu kasabaların hiçbirinde nüfus birkaç yüzü geçmiyordu. Ayrıca son on yılda iyice çoğalan yerleşimcilere bağlı olarak yaşam alanının genişletilmesi, kırsal kesime yeni kasabalar kurulması gerekmişti.

Joshua'nın öğrendiği bir diğer şey de bu hızlı genişlemenin troller sayesinde mümkün olmasıydı. Troller faydalı, samimi ve dost canlısı yaratıklardı. Ayrıca ağır yük taşımak gibi aktivitelerden büyük zevk duymaları onların önemini daha da arttırmaktaydı. Sahip oldukları kas gücünü cömertçe paylaşmaları buradaki kolonicilerin işgücü, yük hayvanı ve makine eksikliğini gidermelerine yardım etmişti.

Fakat bir bakıma tüm bu inşaat işlerinin, onca yeni kasaba kurulmasının *sebebi de* trollerdi. Joshua trollerin kalabalıklara —daha doğrusu insan kalabalıklarına— alerjisi olduğunu keşfetti. Sayıları kaç olursa olsun troller yakın çevrelerinde bin sekiz yüz doksandan fazla insan bulunduğu tedirginliyorlardı. Anlaşılan bu rakama dikkatle yapılan deneyler sonucunda ulaşılmıştı. Aslında sinirlendikleri falan yoktu; sadece insanlardan birkaç düzinesi lütfedip de gidecek başka bir yer bulana ve nüfus tekrar sınırın altına düşene kadar sersem sersem yollarına devam edip oraya geri gelmiyorlardı, hepsi bu. Trollerin yardımseverliği son derece değerli olduğu için de Mutlu Rıhtımlar bir trol dostu küçük kasabalar konfederasyonu halinde güneye doğru yayılıyordu. Üstelik bu durum insanlar için hiç de zahmetli değildi, zira yürüyerek birkaç dakika içinde bir sonraki kasabaya ulaşabilirdiniz ve bu sulak arazide bol miktarda boş alan mevcuttu.

Joshua o sabahın ilerleyen saatlerinde Henry adlı bir delikanlının bu meseleye, yani kasabaların büyüklüğüne yoğun bir ilgi duyduğunu öğrendi. Amishler arasında büyümüş olan Henry günün birinde bir yumuşak yere denk gelmişti ve tabiri caizse farklı bir seçilmiş halkın arasına düşmüştü¹¹⁸. Joshua genç adamın bu değişimi memnuniyetle karşıladığı gibi bir izlenime kapıldı. Henry ona Esas'taki halkına göre birbirine bağlı bir toplumun aşağı yukarı yüz elli kişiden meydana geldiğini, o nedenle burada kendini evinde gibi hissettiğini açıkladı. Fakat Henry aynı zamanda öldüğüne ve Mutlu Rıhtımlar'ın cennet değilse bile yolculuğun geri kalanı için bir toplanma merkezi olduğuna inanıyordu. Ölmüş olmaktan pek de rahatsızlık duyar gibi bir hali yoktu. Bu küçük toplumda kendine uygun bir yer edinmişti: iyi bir çiftçiydi, hayvanlara karşı nazikti ve trollerden epey hoşlanıyordu.

İşte tüm bunlara bağlı olarak Joshua o sabah Lobsang'in de isteği üzerine delikanlıyı birkaç trolle beraber hava gemisine çıkardığında Henry nihayet cennete yükseldiğini ve karşısında Tanrıyı bulduğunu zannetti. Ne kadar iyi niyetli olurlarsa olsunlar rahibeler tarafından büyütüldüğünüzde tahammül edemeyeceğiniz bazı şeyler vardır. Joshua da Henry'yi gökyüzüne çıktığı zaman tanıştığı safranlara bürünmüş etkileyici şahsın Tanrı olmadığına inandırmaya

çalıştı. Lâkin Lobsang'ın egosu ve çokbilmiş tavırları sebebiyle onu bu düşüncesinden vazgeçirme çabaları boşa çıktı.

O sırada Lobsang trollerin dilini öğrenmek için yanıp tutuşuyordu. Buna bağlı olarak daha şimdiden gözlem güvertesindeki gezici birimin iki yanında birer dişi trol duruyor, dört veya beş yavru da Shi-mi'yle oynayarak hoşça vakit geçiriyordu. Trolleri sakinleştirmesi amacıyla Henry'yi de yanlarına almalarını Sally önermişti; fakat bunun gereksiz olduğunu anlaşılmıştı, hiçbir şey bir Mutlu Sonlar trolünü telaşlandırır benzemiyordu. Yaratıklar büyük bir mutlulukla asansöre binmişlerdi ve gemiye çıktıklarında bir yapay insan ile bir robot kedi de dâhil gördükleri her şeyi kendilerine has paldır küldür tavırlarıyla kabullenmişlerdi.

“Troller elbette ki memeli,” dedi Lobsang. “Ve memeliler yavrularını çok sevip onların üstüne titrerler; şey, genellikle. Anneler bildiklerini çocuklarına öğretirler. Ben de o sebeple tıpkı bir çocuk gibi ufak adımlarla öğreniyorum. Bir çocuk gibi davranarak basit bir kelime dağarcığı türetebildiğimi hissediyorum: iyi, kötü, yukarı, aşağı gibi. İşte böyle böyle ilerleme kaydediyoruz.”

Joshua onun bu durumdan zevk aldığını görebiliyordu. “Bakıyorum da trol uzmanı olup çıkmışsın, Lobsang.”

Fakat Lobsang genç adamı duymazdan gelip halinden hoşnut trollerin arasında gezindi. “Bak, onlara parlak bir top uzatıyorum. Ne güzel! Joshua, çıkardıkları beğeni ve ilgi seslerine dikkat et. Bakın bakın, ne kadar parlak bir şey! Ve şimdi onu geri alıyorum. Ah, üzüntü ve mahrumiyet sesleri; çok güzel. Ama bak, yetişkin dişi tetikte bekleyerek kararsızlık sesleri çıkarıyor ve tüylü küçük dostlarımıza bir şey yapacak olursam kolumu koparıp beni onunla döve döve öldüreceğini ima ediyor. Harika! Bak, Joshua; topu yavruya geri veriyorum. Annenin kaygısı azalıyor ve yine gülücükler saçıyor.”

Joshua sahiden öyle olduğunu görebiliyordu. Mutlu Rıhtımlar'ın üstündeki aydınlık gökyüzünde demirli duran *Mark Twain* esintide hafif hafif sallanıyor, ahşap aksamı size kendinizi bir hamaktaymışsınız gibi hissettirerek uykunuzu getirmeye yetecek kadar gıcırdayıyordu. Gemi mutlu mu mutlu trollerle dolu hoş bir yer olup çıkmıştı

O büyülü hava Lobsang'ın bir sorusuyla dağıldı. “Henry, acaba bana ölü bir trol temin edebilir misin?”

Henry'nin bu istekten epey rahatsız olmuş gibi bir hali vardı. Konuştuğunda tuhaf, inişli çıkışlı bir aksan kullanmaktaydı. “Bayım, içlerinden biri ölünce çok derin bir çukur kazarlar ve cesedi oraya gömerler. Ama gömmeden önce sanırım yeniden dirilişi sağlamak için üstüne çiçek serperler.”

“Ah, öyleyse adli bir inceleme söz konusu değilmiş gibi gözüküyor. Ben de bundan korkuyorum... Kusura bakma,” dedi Lobsang. Joshua onun özür dileyerek incelik göstermesini alışılmadık buldu. “Saygısızlık etmek istemedim. Fakat öyle bir şeyin bilimsel değeri yüksek olurdu. Şimdiye kadar bilinmeyen bir canlı türüyle karşılaşmış bulunuyoruz, hem de bizim medeniyet dediğimiz kavramdan ve bizimki gibi bir zekâdan yoksun olmasına rağmen internet yaygınlaşana kadar insanlığın hayal bile edemediği ölçüde karmaşık ve derin bir iletişim yöntemine sahip bir canlı türüyle. Bu kabiliyetleri sayesinde bir trolün öğrendiği ilginç veya faydalı bir şeyin çok kısa bir sürede diğer tüm trollerce de öğrenildiğine inanıyorum. Genellikle hem kişiye özel hem de ırk genelinde anıların saklanması ve işlenmesi sürecinde kullanıldığını düşündüğüm gelişmiş ön loblara sahipmiş *gibi gözüküyor*... Ah keşke keserek inceleyebileceğim

bir kadavram olsaydı! Eh, öyle bir şey yoksa da elimden gelenin en iyisini yapacağım, ki o da yapılabileceklerin en iyisi olacak.”

Henry güldü. “Mütevazılığa pek inanmıyorsunuz galiba, Bay Lobsang.”

“Kesinlikle hayır, Henry. Mütevazılık kibrin üstü örtülmüş halidir, o kadar.”

Joshua bebek trollerden birine bir top attı. “İkel insanlar da ölülerinin üstüne çiçek koyarlarmış. Konunun uzmanı değilim; Discovery Channel'da seyretmişim. Buna göre troller neredeyse insan mı oluyorlar?” Yavru trol topu şevkle geri atarken Joshua eğilmeyi akıl etti ve başının üstünden geçip tahta duvara çarpan top orayı çatlattı.

“Gençler deneye deneye öğrenecekler,” diye bu olayı değerlendiren Lobsang sözlerini sürdürdü. “'Neredeyse insan' doğru bir ifade, Joshua. Yunuslar, orangutanlar ve biraz bonkör davranmak gerekirse üst düzey maymunların geri kalanı gibi. Onlarla aramızda ufak bir ayırım var. Üstelik hiç kimse *Homo sapiens*'in nasıl zeki hale geldiğini bilmiyor. Sally, troller alet kullanırlar mı?”

Sally oyundan başını kaldırdı. “Oh, evet. İnsanlardan uzaktayken taş ve çomakları doğaçlama aletler olarak kullandıklarını gördüm. Ayrıca Mutlu Rıhtımlar'a yeni bir trol grubu getirirseniz ve bir insanın nehirdeki bir bendi onardığını görürlerse bir trol eline testere alıp ona yardım edebilir, tabii ne yapması gerektiğini gösterirseniz. Akşamına kalmadan da gruptaki tüm troller o işi kapmış olurlar.”

Lobsang trollerden birini okşadı. “Yani görüyorlar ve taklit ediyorlar.”

“Hayır,” dedi Sally. “Görüyorlar, oturup enine boyuna düşünüyorlar, uygun bulurlarsa kaldıraç veya ona benzer işe yarar bir şey yapıyorlar ve aynı gün içinde diğer trollere de onun faydalarından bahsediyorlar. Söyledikleri uzun ilahiler diğer her şeyden farklı olarak bir tür trol Wikipediası. 'Bu mor renkli fili yersen kusar mıyım?' gibi bir sorunun cevabını bilmek istersen bunu başka bir trolde öğrenebilirsin.”

“Dur bakalım,” dedi Joshua. “Yani mor renkli filler gördüğünü mü söylüyorsun?”

“Pek sayılmaz,” dedi Sally. “Fakat Afrikaların birinde kamuflaj sanatında uzman bir fil gördüğüme yemin edebilirim. Hayal edebileceğin hemen hemen her şeyi Uzun Dünya'nın bir yerlerinde bulabilirsin.”

“'Hayal edebileceğin her şey,' ” diye mırıldandı Lobsang. “İlginç bir ifade seçimi. Sally, aramızda kalsın ama Uzun Dünya'nın bir bütün olarak yalnızca meta-organik —veya belki de meta-animistik— bileşen diye adlandırabileceğim bir yönü bulunduğunu hissetmekten kendimi alıkoyamıyorum.”

“Hımm. Olabilir,” dedi Sally, trollerden birinin başını sıvazlayarak. “Yine de tüm bu düzen asabımı bozuyor. Uzun Dünya bize karşı fazla sevecen. Her şey çok mükemmel! Tam da biz Esas'ın içine etmişken, tam da onu paylaştığımız canlılardan çoğunu ortadan kaldırmışken ve kaynak savaşlarıyla kendi kendimizi yok edecekken, abrakadabra! Karşımıza sonsuz sayıda Dünya çıkıyor. Nasıl bir Tanrı bu tür bir iş çevirir ki?”

“Böyle bir lütfaya karşı mı çıkıyorsun?” diye sordu Lobsang. “Sahiden de güvensiz birisin, değil mi, Sally?”

“Güvensizlik duymak için pek çok sebebim var.”

Lobsang trollerini okşadı. “Ama belki de meselenin herhangi bir tanrıyla ilgisi yoktur. Sally, bizler —insanlığı kastediyorum— Uzun Dünya'yı anlamaya daha yeni başladık. Belki bilirsin; Newton kendisinden önünde keşfedilmemiş koskoca bir hakikat denizi uzanırken kumsalda

oyynamakla, taşlarla veya deniz kabuklarıyla oylanmakla yetinen bir çocuk olarak bahsedirdi. Newton diyorum! Anladığımız o kadar az şey var ki. Evren kendini ne diye dikkatli ve özenli bir araştırmaya açsın? Ve niye bu kadar cömert, bereketli, yaşamı ve hatta zekâyı teşvik edici olsun? Belki de Uzun Dünya bir bakıma o teşvikin ifadesidir.”

“Öyleyse bile onu hak etmiyoruz.”

“Eh, orası tartışılır... Bu arada bir trol cesedi elde edemezsem araştırmacılarım cidden hüsrana uğrayacaklar.”

“Öyle bir şeyi düşünme bile,” dedi Sally.

Lobsang sert bir üslupla çıktı. “Sakin bana ne düşüneceğimi söyleme. Düşünüyorum, öyleyse varım; benim işim bu. Siz ikinize gidip Mutlu Rıhtımlar'ın tadını çıkarmanızı ve beni dostlarımla yalnız bırakmanızı önerebilir miyim? Onları öldürüp parçalamayacağıma söz veriyorum.”

Aşağıdaki ulaşım güvertesinde bulunan asansör kapağının çarparak açılması artık gitmeleri için yeterli bir imaydı.

Tekrar yere ayak bastıklarında Sally kıkır kıkır güldü. “Herifin tepesi bazen nasıl da atveriyor, değil mi?”

“Öyle galiba.” Joshua biraz endişeliydi. Daha önce Lobsang'in hiç bu kadar dengesizce davrandığını görmemişti.

“Acaba içinde bir yerde gerçekten bir insan var mı?”

“Evet,” diye kestirip attı Joshua. “Olduğunu sen de biliyorsun, çünkü ona *herif* dedin.”

“Oh, aman ne akıllıca. Gel hadi. Biraz daha gezelim.”

Sally için o ikindi vakti uzun zamandır görmediği dostlarına tekrar kavuşmak gibiydi. Joshua memnuniyetle onun peşinde geziyor, bir yandan da Mutlu Rıhtımlar hakkındaki hislerini analiz etmeye çalışıyordu.

Buradan hoşlanıyordu. İyi de neden? Çünkü burası ona nedense, şey, *doğru* bir yer gibi gözükiyordu. Sanki tüm insanlık buraya aitti. Belki kendisinin de yumuşak yerlere, Lobsang'in deyimiyle buradaki istikrar kaynağında toplanan yumuşak güzergahlara karşı hassasiyeti vardı. Buna rağmen yalnız başına yürürken aklındaki *belkiler* asabını bozuyordu. Asabını bozan bir diğer şey de Mutlu Rıhtımlar'dan ne denli hoşlanıyorsa bir o kadar da hoşlanmıyormuş, sanki buraya yeterince güven duymuyormuş gibi hissetmesiydi.

Sally'nin Lobsang karşısında öne sürdüğü argümanları dikkatle dinlemişti —kadın bu konularda kendisinden daha bilgili değilse bile daha konuşkandı— ve şimdi de öğrendiklerinden bir anlam çıkarmaya çalışıyordu. Gerçekten de insan nereye aitti? Kaya yatağına kadar ilkel zamanlara ait fosillerin yer aldığı Esas'ta bu sorunun cevabı belliydi. Fakat hükümetlerin görüşleri ve egemenlik iddiaları ne olursa olsun artık insan ırkı Uzun Dünya'ya hızla yayılıyordu; hiç kimse bunu durduramayacağı gibi kontrol da edemezdi; Esas'taki dindar geçinen, konuşurken ağzından tükürükler saçan, istese de adımlayamayan gevezeler ne kadar denerlerse denesinler. Ortada o kadar çok Dünya vardı ki herkesi ayrı birine koysanız gene bitiremezsiniz. İyi de tüm bunların amacı neydi? Rahibe Agnes ona hayatın amacının elinden gelenin en iyisi haline gelmek olduğunu söylerdi, tabii başkalarına da aynı şeyi başarabilsinler diye yardım ederek. Ve belki de Uzun Dünya tıpkı Lobsang'in dediği gibi insan potansiyelinin azami biçimde ifade edilebileceği bir yerdi... Sonuçta Uzun Dünya'nın *ne amaçla* var olduğu tam anlamıyla

kestirilebilir miydi? O amaç insanlığı ulaşılabileceği en üst seviyeye çıkarmak mıydı? İşte tüm bu kozmik muammanın orta yerinde başıboş insanların sürüklenip toplandığı Mutlu Rıhtımlar yer alıyordu. Peki onun amacı neydi?

Elbette ki bunlardan hiçbirinin cevabı yoktu.

Joshua çöken alacakaranlıkta trollere çarpmamaya dikkat ediyordu. Troller insanlara nadiren çarparlardı. Aslında Mutlu Rıhtımlar'daki görgü kuralları hiç kimsenin hiç kimseye çarpmaması yönündeydi. Fakat Joshua ansızın karşısına çıkan bir file çarptı.

Neyse ki fil ne mor renkliydi, ne de kamuflajlıydı. Yaklaşık olarak bir öküz cüssesindeki ince kahverengi kıllarla kaplı hayvan epey küçük sayılırdı. Üstelik bir de binicisi vardı. Tıknaz ve kır saçlı adam Avustralya aksanı kullanarak Joshua'ya neşeyle seslendi. “Yeni gelen biri daha! Sen de nereden çıktın, ahbab? Benim adım Wally. On bir yıldır buradayım. Amma tuhaf bir yer, değil mi? İyi ki buraya düşmeden önce evlenmemişim! Denemedim de değil hani; ne öncesinde ne de sonrasında.” Konuşkan Wally minyatür filinin sırtından indi ve kösele gibi ellerinden birini uzattı. “Gel bakayım şöyle!”

El sıkıştılar ve Joshua kendini tanıttı. “Ben daha sadece bir iki gündür buradayım. Uçarak geldim. Uçan bir makineyle,” diye çabucak ekledi.

“Öyle mi? Harika! Peki ne zaman gidiyorsun? Geminde bana da yer var mı?”

Joshua bölge sakinlerinden niye daha fazlasının böyle bir soru sormadığını, buradan ayrılmak istemediğini merak etmişti. “Sanırım işin o kısmı henüz belli değil, Wally. Tamamlamamız gereken bir tür görevimiz var da.”

“Dert etme,” diyen Wally üzölmüşe benzemiyordu. “Bugün nehirde aşağı kürek çekerken şu Jumbo'yu buldum. Ufaklık çok yumuşak başlı, değil mi? Hem uzun mesafelerde yük taşıyor, hem de kafası iyi çalışıyor. Bunlar ovalardan gelirler.” Adam iç geçirdi. “Ben açık alanları tercih ederim. Ormanlardan hoşlanmam; oralar çok ürkütücü gelir. Rüzgârı yüzümde hissetmek isterim.” İtaatkâr bir edayla peşlerinden gelen Jumbo'yla beraber Belediye Konağı'na doğru ilerlemeyi sürdürdüler. “Güneyde yeni bir yol açıyoruz. Kesebildiğim sürece ağaçları hiç dert etmem! Ama artık burada masraflarımı karşıladığıma inanıyorum. O yüzden bir tekne yapmamın ve gidip Avustralya'yı keşfetmenin zamanı geldi. Ben uzun mesafe diye asıl buna derim.”

“Orası dünyanın öteki ucunda, Wally. Hem gidebilsen bile hatırladığın Avustralya'yı bulamayacaksın.”

“Biliyorum ama *herhangi* bir Avustralya da işimi görür. Tabii oraya dosdoğru gidemem. Yine de sahilden fazla açılmayıp kıyı boyunca aşağı inebilirim. Nasılsa yolumun üstünde yiyecek bol. Oradan da ver elini Hawaii. Adımlayıcıların yerleşmek isleyecekleri ilk yerlerden birinin orası olacağına bahse girebilirsin. Sonra da... eh işte, bekleyip görmem gerekecek. Ama nerede insan varsa orada bir meyhane de olacaktır. Ve nerede bir meyhane varsa eninde sonunda Wally'i orada görebilirsin!”

Joshua adamla el sıkışarak ona iyi yolculuklar diledi.

Sally'i her zamanki gibi Belediye Konağı'nda etrafını dostane yüzlerle çevrili olarak buldu. Sally onu görünce kalkıp yanına geldi, “İnsanlar fark etmeye başlıyorlar. Burada bile.”

“Neyi?”

“Trollerin göçünü. Giderek daha fazla sayıda trol Doğu'ya adımlıyor. Yabani gruplar gelip geçiyor. Evcil diyebileceğin yerel trollerden bazılarının da gitmek istediğini sanıyorum ama

herhalde nezaket icabı kalıyorlar. Bölgenin yerlileri huzursuzlanıyor.”

“Hımm. Yani adına Mutlu Rihtımlar denilen süs havuzu çalkalanmaya mı başlıyor?”

“Acaba Lobsang Doktor Dolittle'cılık oynamayı bitirmiş midir? Yola koyulup yeniden Batı'ya gitmemizin vakti geldi.”

“En iyisi gidip bakalım.”

Geminin gözlem güvertesi yavru köpekler gibi birbirine sokulup yatmış bir trol yığını dışında boş gözüküyordu. Sonra yığın yerinden oynadı ve Lobsang sırtarak başını dışarı çıkardı.

“Kürk, dokunuşa hassas yüzeyler üzerinde harika bir etki yaratıyor, değil mi? Kendimi çok mutlu hissediyorum. Üstelik konuşuyorlar da! Son derece tiz bir sesle ve küçücük bir kelime dağarcığı kullanarak... Görünüşe bakılırsa farklı iletişim yollarına sahipler; hatta trol olmanın iletişim üstüne kurulu olduğunu söyleyebilirim. Yine de asıl bilgi alışverişinin şarkılarda gerçekleştiğini tahmin ediyorum.

“İyi/kötü, onay/ret, zevk/acı, gece/gündüz, sıcak/soğuk, doğru/yanlış ve de 'şimdi meme emmek istiyorum' ifadelerinin karşılığını öğrendiğime inanıyorum, tabii sonuncusunu pek sık kullanacağımı sanmam. Yolculuğumuza devam ettiğimizde —ki yarın sabah ilk iş öyle yapacağız — dahasını da öğreneceğim. Bu trolleri yanıma almaya niyetliyim. Yeni dostlarımla hava yoluyla seyahat etmeye karşı çıkmayacaklarını umuyorum. Galiba benden hoşlanıyorlar!”

Sally'nin yüzü dikkatle kontrol altında tutulan bir maske gibiydi. “Aman ne güzel, Lobsang. Peki böyle zaman geçirirken işe yarar bir şey de yapıyor musun?”

“Kesin olmayan neticelere varıyorum. Trollerin son derece uyumlu ve hem etçil hem de otçul varlıklar olduğu belli. Uzun Dünya'ya bu denli yayılmalarına şaşmamak lazım, ideal göçebe tanımına dört dörtlük uyuyorlar. Muhtemelen kök habilin¹¹⁹ türünün adımlamayı öğrenmesinden sonraki bir iki milyon yıllık bir evrimin sonucunda bu hale gelmişler.”

“Habilin mi?” diye sordu Joshua.

“*Homo habilis*. Becerikli insan. İnsan evrim hattının ilk alet kullanıcıları. Görüyorsunuz ya, adımlama yeteneğinin alet yapma yeteneğiyle beraber geliştiğini düşünüyorum. Bir canlının her iki yetenek için de benzer bir hayal gücü kapasitesine ihtiyaç duyması kaçınılmaz: bir taş parçasının nasıl bir balta haline geleceğini hayal etmek ile bir dünyanın diğerinden nasıl farklılık göstereceğini hayal edip ona adımlamak. Veya belki de işin sırrı kişinin seçimlerine bağlı olarak alternatif gelecekler hayal etme yeteneği ile ilgilidir: bugün avlanmaya mı gitmeli, yoksa o bereketli fındıklığa mı dönmeli... Her hâlükârda böyle bir yeteneğe kavuşan bir canlı türü ikiye ayrılacaktır. Bir yanda çekip giden becerikli adımcılar, diğer yandaysa beceriksizler ve hatta hiçbir şekilde adımlayamadıkları için evde kalanlar yer alacaktır, ikinci grubun adımlayıcılara karşı etkin bir direnç geliştirerek karşı bir üstünlük kazanması bile mümkün olabilir.”

“Esas Dünya'da insanlığın gelişmesini sağlayan evine düşkün bir tür gibi,” diye tahmin yürüttü Joshua.

“Muhtemelen. Meslektaşım Nelson'ın arkeolojik araştırmaları bunu gösterire benziyor. Fakat burada sadece tahmin yürütüyorum. Adımlama yeteneği daha bile erken, insan öncesi maymunlar çağında gelişmiş de olabilir. Kapsamlı bir çalışma yapana ve evrimsel ilişkiler saptanana kadar bu yaratıkların hominidden ziyade insansı olarak tarif edilmesi daha uygun olacaktır.”

“Peki niçin göç ettiklerini sana söylediler mi?” diye sordu Sally.

“Bir düşüncem var... Yine de ulaştığım neticeye kesin gözüyle bakılmamak, hem de alfa dışisinin pantomim konusunda takdire şayan bir başarı göstermesine rağmen. Kafanızın içinde bir basınç, zihninizde bir tür fırtına hayal edin.”

Joshua Batı'ya gittikçe kendi kafasında toplanan fırtınanın, milyarlarca insan barındıran Esas'a yaklaşırcasına artan basınç hissini fazlasıyla farkındaydı. *Evet*, diye düşündü. *Bu taraflara doğru akıllara zarar bir fırtına geliyor. Peki onu yönlendiren ne?*

Lobsang başka bir şey söylemedi. Cıyaklayan trol yavrularının arasına dönüp yeniden bir kürk yığınının içinde kayboldu. “Ah. Dokunmayla algılanılabilen hassas yüzeyler...”

Ansızın Lobsang yok oldu. Gezici birimin fiziksel varlığı hâlâ yerli yerindeydi; fakat geminin göze çarpmayan bir tarafı ortadan kalkmıştı.

Joshua dönüp Sally'e baktı.

“Sen de hissettin mi?” dedi kadın. “Anlayamadığımız bir şey mi oldu? Lobsang nereye gitti? O ölemez, değil mi? Ya da... bozulamaz, ha?”

Joshua ne diyeceğini bilemiyordu. Gemi her zamanki gibi çalışmayı sürdürüyor, sayısız mekanizması hiçbir şey olmamışçasına vızıldayıp tıkırdıyordu. Fakat ışıltılı aydınlatılan bu kompleksin içinde Joshua kontrol unsurunu, yani Lobsang'i tespit edemiyordu. Hayati öneme sahip bir şey eksikti. Yaşlı Rahibe Regina öldüğünde de böyle olmuştu. Kadın yıllarca yatağa mahkum olarak yaşamışsa da çocukları görmekten hoşlanırdı ve her şeye rağmen hepsinin adını bilirdi. Çocuklar bir gün onun kokusundan, kâğıt gibi incecik derisinden tedirginlik duymalarına rağmen kadını görmek üzere sıraya dizilmişlerdi. Sonra varlığından habersiz oldukları bir şey ansızın ortadan kaybolmuştu.

“Lobsang'in hastalanmış olabileceğini düşünüyordum,” dedi Joshua kararsız bir şekilde. “Trol yavrularının altına gömüldüğünden beri eskisi gibi değildi.”

O anda hoparlörlerden Lobsang'in sesi yükseldi. “Gereksiz yere endişelenmeyin.”

Ürken Sally kaygılı bir kahkaha attı. “Ne yani, *gerekli* yere mi endişelenelim?”

“Sally, lütfen biraz sabret. Herhangi bir arıza yaşanmadı. Şu an size bir acil durum tali sistemi hitap ediyor. Lobsang kendini yeniden derliyor. Yani çok büyük miktarda yeni bilgiyi bünyesine katıyor. Bu iş birkaç saat sürecektir. Fakat biz altsistemler bahsi geçen devrede tüm gerekli fonksiyonları yerine getirebilecek kapasitedeyiz. Lobsang'in devre dışı kalmaya ihtiyacı var; yeterince zeki tüm canlıların önünde sonunda çalışmaya ara verip durum değerlendirmesi yapması gerekir. Buna hak vereceğinizden eminiz. Güvendesiniz. Lobsang sabaha karşı sizinle tekrar arkadaşlık etmeyi dört gözle bekliyor.”

Sally burun kıvrıdı. “Nedense sözlerini 'iyi günler dilerim' diyerek bitirmesini bekliyordum ama tabii insan her istediğini elde edemiyor. Sence söylenenlerden ne kadarı doğrudu?”

Joshua omuz silkti. “Herhalde Lobsang trollerden çok fazla şey öğreniyordun Hem de çok kısa bir sürede.”

“Ve şimdi onların kâbuslarını özömsüyor. Neyse, önümüzde boş bir akşamüstü var. Bara tekrar uğramaya ne dersin?”

“Hangi bara?...”

Hepsi de bedavaya ısmarlanan içkilerini içip uzun uzun veda etmelerinin ardından Joshua kadını gemiye kadar taşımak zorunda kaldı. Onu kamarasındaki yatağa bırakırken Sally'nin uyurken daha genç görüldüğünü düşündü. Durduk yerde ona karşı korumacı bir dürtüye kapıldı ve

Sally'nin uyuduğu için bunu fark etmediğine sevindi.

Lobsang'den hâlâ bir iz yoktu. Sesi sedası çıkmıyordu.

Ve görünüşe bakılırsa troller kendi başlarına çekip gitmişlerdi. Herhalde asansör düğmesini görmüşler, düğme hakkında düşünmüşler, sonra da ona basıp gemiden ayrılmışlardı. Lobsang trollerle yaptığı temastan daha çok şey öğrenmek istemişti ama belli ki troller *ondan* öğreneceklerini öğrenmişlerdi.

Yalnız kalan Joshua gözlem güvertesindeki koltuğuna oturup yıldızlan seyretti.

Şafakta yolcuları henüz uyanmamışken gemi nazikçe yükseldi. Ormanın en yüksek ağaçlarının tepesine çıkana kadar irtifa kazandı ve sonra adımlayarak küçük bir gök gürültüsüyle ortadan kayboldu.

[118](#) Diğer pek çok mezhep gibi Amishler de Tanrı tarafından hususi olarak seçildiklerine, onun gözde halkı olduklarına inanırlar, —çn

[119](#) Homo habilis familyasının alt kollarından biri. —çn

Sabah olduğunda Lobsang geri gelmişti. Joshua o günkü ilk kahvesini içerken onu sezebiliyor, gezici birim gözlem güvertesine girmeden önce bile gemiye bir tür bilincin döndüğünü hissedebiliyordu.

Onlar sakin bir tempoyla adımlarken dünyalar altlarından kayıp gidiyordu. Uzun Dünya her zamanki gibi çoğunlukla ağaçlardan ve sudan, sessizlikten ve monotonluktan ibaretti. Joshua geride bıraktıkları Mutlu Rıhtımlar'ın kestirilmesi güç tuhafılığından kurtulduğuna memnundu; fakat bir kez daha Batı yönünde ilerlerken başındaki basınç geri gelmişti. Joshua ona aldırış etmemeye çalıştıysa da başarılı olamıyordu.

İkisi sessizlik içinde oturup beklediler. Lobsang'in habersizce çekip giden trol dostlarının veya devre dışı kaldığı saatlerin bahsi hiç açılmadı. Joshua onun ruh halini anlayamıyor, troller olmadan kendini yalnız hissedip hissetmediğini merak ediyordu. Acaba troller gitmeyi seçti diye hayal kırıklığına uğramış, araştırması yarım kaldığı için hüsrana kapılmış olabilir miydi? Lobsang'in giderek daha dengesiz, daha kestirilemez hale geldiğini görmek az da olsa huzursuz ediciydi. Belki de bu yeni tecrübeler ona fazla gelmişti.

Böyle geçen bir saatin ardından Lobsang nihayet konuştu. “Hiç geleceği düşünür müsün, Joshua? Yani uzak geleceği?”

“Hayır. Ama eminim ki sen düşünüyorsundur.”

“İnsanlığın Uzun Dünya geneline yayılması kesinlikle siyasi sorunlardan çok daha fazlasına yol açacak. İnsanoğlunun çok çeşitli dünyalara dağılacağı ve bunun sonucu olarak insan hegemonyasının her iki ucunda da büyük genetik farklılıkların belireceği bir zamanı öngörebiliyorum. İnsanoğlunun bütünlüğünü kaybetmeyecek kadar homojen kalabilmesi için bir tür karşılıklı göçün zorunlu hale getirilmesi gerekebilir.

Aşağıdaki yanan bir orman, geminin termal hava akımlarında kısa süreliğine dans etmesine sebep oldu.

“Henüz o konuda endişelenmemiz gerektiğini düşünmüyorum, Lobsang.”

“Ama ben endişeleniyorum, Joshua. Ve Uzun Dünya'yı ne kadar çok görürsem boyutları beni o kadar çok etkisi altına alıyor ve endişeye sevk ediyor. İnsanlık kendini sürekli tekrar eden tek bir gezegende esasen galaktik bir imparatorluğu idare ettirmeye çalışacak.

Gemi sarsılarak durdu. Aşağıdaki dünya alçak bulutlarla kaplıydı.

Üstüne bir bornoz giymiş ve başına bir havlu sarmış olan Sally rahat adımlarla güverteye girdi. “Sahi mi? Geçmişteki hatalarımızı da tekrarlamamız gerekecek mi? Sonsuz sayıdaki yeni dünyada Roma lejyonları kol gezecek mi?”

“Günaydın, Sally,” dedi Lobsang. “Umarım iyice dinlenebilmişsindir.”

“Mutlu Rıhtımlardaki biranın en iyi tarafı en kaliteli Alman mahsulü kadar saf olmasıdır. Ertesi gün baş ağrısı çekmezsin.”

“Tabii sen bu teoriyi sonuna kadar sınamak için elinden geleni yaptın, o ayrı,” dedi Joshua.

Kadın ona aldırış etmeden etrafına bakındı. “Niye bu kadar yavaş gidiyoruz? Ve hatta niye durduk?”

“Sen uykunu iyice alabilesin diye yavaş yolculuk ettik, Sally,” dedi Lobsang. “Ama ayrıca eleştirini dikkate aldım. Küçük ayrıntıları incelemek fayda sağlayabilir; ben de o yüzden senin

büyük bir keyifle uçan penis olarak adlandırdığın gemimizin hızını düşürdüm. Küçük ayrıntılar demişken, hemen altımızda gelişmiş bir medeniyetin kalıntıları var. Durmamızın sebebi de o.”

Heyecanlanan Joshua ile Sally kısaca bakiştılar.

Hava gemisi irtifa kaybederken onlar da gözlerini altlarındaki bulutlara diktiler.

“Radar tarayıcım bulutların altından görüntü alıyor,” dedi Lobsang, boşluğa bakarmış gibi durmasına rağmen. “Uzun zaman önce kurduğu anlaşılan bir nehir vadisi görüyorum. Ve de toprağı işlenmiş bir taşkın havzası. Tanımlanabilir bir elektromanyetik yayılım veya başka bir ileri teknoloji yok. Nehir kenarında kasıtlı inşaat izleri mevcut —çökeli çok olmuş bir köprü de dâhil. Ayrıca yerde dikdörtgenler var, dostlarım— tuğladan veya taştan yapılmış *dikdörtgenler!* Yine de varlığını sürdüren karmaşık yaşam biçimlerine dair bir işarete rastlamıyorum. İnşaatçıların kim olduklarına dair hiçbir fikrim yok. Belki asıl amacımızdan sapmak gibi olacak ama karşımızdaki fenomeni bir ön incelemeden geçirmemiz gerektiğini söylediğimde hepimiz adına konuştuğumdan eminim. Haklı mıyım?”

Joshua ile Sally yeniden bakiştılar.

“Ne tür silahlar taşıyoruz?” diye sordu Sally.

“Silahlar mı?”

“Emin olmak pişman olmaktan iyidir.”

“Portatif silahları kastediyorsan çeşitli bıçaklarımız, hafif fakat son derece kullanışlı tabancalarımız, karşılaşılabileceğimiz metabolizma biçimlerine uygun olarak tasarlanmış farklı tipte oklar atan arbaletlerimiz var. Bahsi geçen okların gücü 'hafif uyku' ile 'âni ölüm' arasında değişmekte. Ayrıca tamamı renk kodlamasıyla, Braille alfabetiyle ve resimlerle işaretlenmiş durumda. Bu donanımdan epey gurur duyduğumu söyleyebilirim. Ayrıca hava gemisinde kontrolüm altındaki çok sayıda menzilli silah bulunuyor. Gerekirse küçük fakat çok sessiz bir tank da üretebilirim.”

Sally burun kıvrıdı. “Bir tanka ihtiyacımız olmayacak. Burada nesli tükenmiş bir uygarlıkla karşı karşıyayız. Tabii nesli tükenmiş uygarlıklar da arkalarında kötü sürprizler bırakabilirler.”

Lobsang kısa bir süre sessiz kaldı. “Elbette. Haklısın. Duruma uygun biçimde hazırlanmakta fayda var. Lütfen bekleyin.”

Gezici birim ayağa kalkıp mavi kapıdan geçti. Joshua ile Sally bir kez daha bakiştılar.

Bir iki dakika sonra kapı açıldı. Gezici birim üzerinde bir fötr şapka, kılıfındaki bir tabanca ve elbette kısa bir kamçıyla geri geldi.

Sally ona bakakaldı. “Eli, Lobsang, böylece benim Turing testimden¹²⁰ başarıyla geçmiş oluyorsun!”

“Teşekkürler, Sally. Bunu hep hatırlayacağım.”

Joshua hayretler içindeydi. “Sadece birkaç dakika içinde bir kamçı üretebiliyor musun? Örgü örmek zaman alır. Bunu nasıl yaptın?”

“Her ne kadar her şeye kadırmışım gibi bir izlenim yaratmak istesem de manifestoda bir kamçı olduğunu belirtmeden geçemeyeceğim. Kamçı fazla bir bakım gerektirmeyen basit ve çok yönlü bir araçtır. Neyse, keşfe çıkıyor muyuz?”

Hep beraber yakındaki bir çöle indiler. Joshua kendini tabanında yaşamak için çabalayan birkaç perişan ağacın ve iki yanında mağaralarla bezeli yamaçların olduğu geniş bir vadide buldu. Çevrede en küçük bir çöl faresi de dâhil hiçbir canlı yoktu. Lobsang'ın bahsettiği çökmüş köprü

ve yerdeki dikdörtgen harabelerse gözünden kaçmadı.

Fakat tüm bunlar bir anda aklından çıkıverdi, çünkü vadinin ilerisinde *koskoca* bir bina vardı. Havadan öyle gözüküyorsa bile dikdörtgen biçimli yapıya buradan bakıldığında pencerelere düşmanlığı olan uluslararası bir holdingin karargâhına benziyordu.

Lobsang başında şapkasıyla grubu oraya yönlendirdi.

“Genel olarak gerçekler ile öyküler birbirleriyle pek örtüşmez,” diye bildirdi Lobsang. “Tarihi mekânlar kelle uçuran giyotin tuzaklarıyla veya açılarak arkasından dart okları fırlatan taş panellerle dolu değildir. Olmaması ne kötü, değil mi? Yine de bir dizi esrarengiz sembol tespit etmiş bulunmaktayım. Vadi yamaçları soluk gir kireçtaşından oluşmuş ve bilinmeyen canlılarca yoğun bir biçimde işlenmişe benziyor. Kullanılan semboloji bilinen herhangi bir insan alfabetiyle uyuşmuyor. Buna ek olarak ilerideki büyük bina bazalt olabilecek siyah bloklardan inşa edilmiş ve taş işçiliği konusunda başarılı bir örnek olduğu söylenemez. Bu taraftan bakıldığında bariz bir giriş göze çarpmıyor; fakat havadayken öteki tarafta eğimli bir yüzey, bir gölge gördüğümü sanıyorum. Belki de içeri girmenin bir yoludur.” Tüm bunlardan sonra ciddiyetini hiç bozmadan ekledi: “Ne kadar eğlenceli, değil mi? Siz ne düşünüyorsunuz?”

“Benim tek düşündüğüm o şeyden neredeyse iki kilometre uzakta olduğumuz ve senin görme duyunun bizde bulunmaması, Lobsang. Biz faniler de amma zavallıyız, değil mi? Bizi niye bu kadar uzağa indirdin?”

“Kusuruma bakmayın. İhtiyatlı yaklaşmanın daha mantıklı olacağını düşündüm.”

“Bu onun standart davranış biçimidir, Sally,” dedi Joshua.

Peşlerinden ağır ağır süzülen gemiyle beraber yola devam ettiler. Kanyon duvarlarının dibinde kayşat yokuşları mevcuttu ve de seyrek ağaçların arasında hayata tutunan liken, yosun ve bodur ot öbekleri göze çarpıyordu. Fakat hayvan yaşamından hâlâ eser yoktu; gökyüzünde bir akbaba bile bulunmuyordu. Burası çok uzun zamandır hiçbir şeyin olmadığı ve uzun zaman daha olacakmış gibi gözükmediği ıssız bir yerd. Ayrıca hava çok sıcaktı; bulutların arasından sızan güneş ışığı duvarlardan yansıyor, kurak kanyon daha şimdiden güneş enerjisiyle çalışan bir fırın gibi geliyordu. Bu durum olimpiyatlara hazırlanırcasına şevkli adımlarla yürüyen Lobsang'ı yıldırılmıyordu. Lâkin kan, ter ve toz toprak içindeki Joshua'nın huzursuzluğu giderek artıyordu.

Sonunda iç karartıcı binaya vardılar. “Tanrım, şuna bir bakın,” dedi Sally. “İyice yaklaşıp kadar insan onun ne kadar büyük olduğunu anlamıyor!”

Joshua başını kaldırıp binanın dimdik yükselen cephesine uzun uzun baktı. Yapının mimari açıdan mucizevi bir tarafı yoktu, muazzam ölçeği hariç hiç de etkileyici değildi, inşasında kullanılan bazalt benzeri siyah kayalar birbirine iyi kötü oturtulmuşsa da aynı ebatlarda değildi. Buradan bakıldığında bile aralarda boşluklar ve kusurlar görebiliyordunuz. Bunlardan bazıları kuş dışkıları ve yuvalarıyla kapatılmışa benziyordu ama o işin uzun zaman önce yapıldığı belliydi.

“Mimarisi de pek hoşmuş,” dedi Sally. “Herhalde birileri 'kocaman ve ağır olsun, bir de sonsuza kadar ayakta kalsın' diye emretti ve istediğini aldı. Tamam, gelin etraftan dolaşip girişi bulalım ve üstümüze yuvarlanan dev kaya topundan sakınıp—”

“Hayır,” dedi Lobsang sertçe, heykel gibi kıpırtısız durarak. “Planda değişiklik yapmamız gerekiyor. Daha sinsi bir tehlike algılıyorum. *Tüm bina radyoaktif*. Bu durum uzaktan değil yalnızca kısa mesafeden tespit edilebiliyor, onun için özür dilerim. Geldiğimiz yoldan hızla geri gitmemizi öneriyorum. Lütfen karşı çıkmayın ve güvenli bir mesafeye erişene kadar da nefesinizi

boşa harcamayın.

Tam anlamıyla koşmuş sayılmazlardı; büyük bir azimle yürüdüklerini söylemek daha doğru olurdu.

“Burası ne peki? Bir tür atık toplama tesisi mi?”

“Binaya hazırlıksız girmenin ölüme yol açacağını gösteren çok sayıda işaretle karşılaştın mı? Hayır, ben de karşılaşmadım. Kullanılan teknolojinin seviyesi buranın bir tür nükleer reaktör veya benzeri bir tesis olması için çok düşük gözüküyor. Binayı inşa edenlerin neyle uğraştıklarını bilmediklerinden kuşulanıyorum. Tahminimce bu kültür ilginç özelliklere sahip faydalı bir cevherle, belki de doğal bir nükleer maddeyle karşılaştı...”

“Oklo gibi,” dedi Joshua.

“Evet, Gabon'dakinden¹²¹. Doğal bir uranyum konsantrasyonu. Belki de parıl parıl parlayan kutsal bir cam bulduklarını sanmışlardır.. Tabii bu da onlara ruhların iş başında olduğunu göstermiştir, değil mi?”

“Hem de müritlerini öldüren ruhların,” dedi Sally.

“Gitmeden önce en azından tapınaktan veya o bina her neyse ondan güvenli bir mesafedeki bazı mağaralara göz atabiliriz.”

Keşfetmeyi seçtikleri ilk mağara büyük, geniş ve serindi ve de içi ölümlerle doluydu.

Üçü birlikte bu kemik deposunun girişinde bir süre beklediler. Karşısındaki manzara Joshua'yı yıldırmasına rağmen bu ölümcül ve ümit kırıcı yer için münasip bir son gibi gözüküyordu.

Toprağın bulabildikleri kadar açıktaki kısımlarına basarak dikkatle içeri girdiler. İskeletler kolayca ufalanacak derecede kırılıyordu. Joshua cesetlerin buraya aceleyle yığılmış olması gerektiğini düşündü. Belki de toplumun son günlerinde onları doğru düzgün gömecek —veya bu kültürde ölümlere her ne yapıyorsa onu yapacak— kimse kalmadığı için bu yola başvurmuşlardı. İyi de hayatta oldukları zamanlarda bu yaratıklar neydi? İlk bakışta az çok insana benziyorlar, bacak kemiklerini ve dar kalçaları inceleyen Joshua'nın acemi gözüne bipedal canlılar gibi gözüküyorlardı. Fakat kask benzeri yuvarlak kafataslarının insansı hiçbir tarafı yoktu.

Mark Twain'in mürettebatı mağaranın orta yerinde çaresizce durup bekledi. Lobsang'in başı vızıldayarak yavaşça — ve belki de ilk kez insanlarınkine hiç benzemeyen mekanik bir hareketle — dönüp duvarlara kazınmış sembolleri taradı ve kaydetti.

“Fark ettiniz mi?” dedi Sally. “Bu cesetleri yiyen bir hayvan olmamış. Buraya atıldıklarından beri onlara hiçbir şey dokunmamış.”

Lobsang bir yandan çalışırken bir yandan da mırıldandı. “Bu arada her zamanki gibi roketleri fırlattım. Dünya'nın bu versiyonunun daha başka herhangi bir yerinde teknolojiden ve zekâdan eser yok. Onlar yalnızca burada var. Böylece gizem derinleşmiş oluyor.”

“Belki de onları buraya çeken zehirli madde aynı zamanda kültürel zirveye ulaşmaları için onlara ilham da vermiştir, tabii hepsini birden öldürmeden önce,” diye homurdandı Sally. “Ne büyük bir ironi. Tabii bir ihtimal daha var.”

“Neymiş o?” diye sordu Joshua.

“Tapınağın altındaki nükleer madde doğal olmayabilir. Sadece çok ama çok eskidir...”

Joshua ile Lobsang'in buna verecek bir karşılıkları yoktu.

“Yine de,” dedi Sally, “bir dinozor medeniyeti eşsiz bir keşif.”

“Dinozorlar mı?” diye sordu Joshua.

“Şu sorguçlu kafataslarına baksana.”

“Bu medeniyeti dinazorların evrimsel torunlarının kurduğunu söylemek daha doğru olacaktır,” diye kılılık etti Lobsang. “Doğru ifadeler kullanmaya dikkat etmeliyiz.”

Joshua parmak olabilecek bir kemiğe uzun uzun baktı. Kemik, safirlerle bezenmiş kocaman bir altın yüzükle süslüydü. Genç adam eğilip onu yerden aldı. “Şuna bakın. Böyle bir şey dekorasyondan başka bir amaç taşıyamaz. Dinozor olsunlar veya olmasınlar bize benziyorlarmış. Zekiymişler. Alet kullanıyorlarmış. Binalar ve hatta bir şehir inşa etmişler. Sanattan ve süs eşyalarından da anlıyorlarmış...”

“Evet,” dedi Lobsang. “Trollerin aksine bir konuda bize çok benziyorlarmış. Bu yaratıklar tıpkı bizim gibi etraflarında kültürel bir çevre yaratmışlar. Objelerimiz, şehirlerimiz geçmiş çağların bilgeliğini temsil eden harici depolardır. Troller öyle şeylerden anlamazmış gibi görünüyorlar, tabii şarkıları o yönde atılmış bir adım olabilir. Fakat bu yaratıklar belli ki o kabiliyete sahiplermiş.”

“Üstelik bizim gibi dik omurgalı bipedlere benziyorlar, değil mi?” dedi Joshua.

“Belki burada bazı evrenselleştirilmiş karşı karşıyayızdır,” dedi Lobsang. “Dört uzuvlu temel bir vücut planı söz konusu olduğunda dik omurgalı bipedal bir tasarım alet kullanabilen faydalı bir formdur; ve belki de zeki, insansı ve alet kullanabilen yaratıklar şehir türü oluşumlarda toplanmaya yatkındırlar. Parlak nesnelere yönelik bir ilgi bile yaygın bir özellik olabilir. Fakat burada tüm bunlar kaybolup gitmiş. Bu yaratıklar kendi kendilerini zehirledikleri gibi şimdi de bizi zehirliyorlar.”

Sally dönüp Joshua'ya baktı. “Ölü doğan bir ikiz kardeşim olduğunu öğrenmiş gibiyim.”

“Burada daha fazla zaman geçirmemizin hiçbir anlamı yok,” dedi Lobsang. “Bu yerin uygun donanımlı —ve tabii radyasyon kıyafetleri giyen— bir arkeoloji heyetine ihtiyaç duyduğu ortada. Yine de gönül rahatlığıyla ayrılabiliriz; Esas'tan çok uzaktayız ve bu yerin yakın bir zamanda turistlerce ziyaret edileceğinden kuşkuluyum. Gelin bakalım, çocuklar. Eve gidelim. Burada yapacak hiçbir şeyimiz yok.”

Asansöre dönerlerken Joshua buruk bir edayla konuştu. “Tüm bunlar tam bir israf gibi gözüküyor, değil mi? Yani tüm bu dünyalar. Bilinç olmadan ne anlamı var ki?”

“Ne yaparsın, düzen böyle,” dedi Lobsang. “Sen bu meseleye yanlış bir açıdan bakıyorsun. Daha başka gezegenlerde zeki canlı türleri bulma ihtimalimiz nedir? Astronomlar diğer yıldızlarda birkaç bin gezegen tespit ettiler ama oralarda bizim gibi birilerinin yaşadığına dair hiçbir emareye rastlamadık. Belki de alet kullanan zeki canlıların ortaya çıkması zordur. Ve belki olasılık uzayının bu denli yakınındaki bu canlılarla tanışmamıza ramak kaldığı için bile minnet duymalıyız.”

“İyi de bu yaratıklar gerçekten zekiye niye onları tek bir dünyada bulduk?” dedi Sally. “Komşu dünyalarda da onlara ait bulgular tespit etmemiz gerekmez miydi? En azından bu konumda. Acaba zekâlarına rağmen adımlayamıyorlar mıydı?”

“Belki,” dedi Lobsang. “Veya belki de doğal adımlayıcılar hiç adımlayamayanlar tarafından koyulmuşlardır. Tıpkı şu an Esas Dünya'da olduğu gibi. Belki de bu kendi geleceğimizden bir kesittir.”

Her ikisi de gizli birer doğal adımlayıcı olan Sally ile Joshua halden anlar bir ifadeyle aralarında bakiştılar.

[121](#) Gabon Cumhuriyeti'nin Oklo bölgesindeki uranyum madenlerinde bir dizi doğal nükleer füzyon reaktörü keşfedilmiştir, —çn

"Doğal adımlayıcılar. Ne kadar hoş bir laf, değil mi? Sonuçta hepimiz adım atıyoruz. Hepimiz de ana sütünü bıraktıktan sonra onu yapmayı öğreniyoruz. 'Oh, bak; bebeğin ilk adımları.' " Gerçek bir şovmen olan Brian Cowley elinde mikrofonla ufak ufak adımlar atarak sahnede ileri geri yürüdü. O yürürken kocaman konferans salonunun spot ışıkları onun üstüne çevriliydi. Bu basit gösteri ona birkaç tezahürat kazandırdı.

Sivil kıyafetli Monica Jansson tezahüratı kimin yaptığı için bodrum katında etrafına bakındı.

"Bu doğal bir şey. Yani yürümek. Peki ya onların adımlamak dediği şey?" Adam başını iki yana salladı. "Onda doğal olan hiçbir şey yok. Adımlamak için bir alete ihtiyacınız var, değil mi? Yürümek içinse hiçbir şeye ihtiyacınız yok. Adımlamak. Ben ona öyle demiyorum. Dedem yaşasaydı o da öyle demezdi. Mürekkep yalamamış biz sıradan insanların o tür işler için başka sözcükleri vardır. *Anormal* gibi sözcükler. *Musibet* gibi sözcükler. *Günah* gibi sözcükler."

Cowley'nin ağzından çıkan her tabir yüksek tezahürlara sebep oldu. Jansson yakayı ele vermemek için bir süre sonra tezahürlara katılması gerekeceğinin bilincindeydi.

Sahnedeki gelen loş ışığın aydınlattığı oda tıklım tıklım doluydu ve hamam gibi sıcaktı. Cowley halkın karşısına sadece yeraltında, bodrumlarda, mahzenlerde, bu otelin yer seviyesinin altındaki konferans salonu gibi mekânlarda çıkmaya özen gösterirdi, yani adımlayıcıların öncelikle bir çukur kazmadan ona ulaşamayacağı yerlerde. Burada kimliğini gizleyerek bulunan Jansson'a Madison Emniyet Teşkilatı'ndan, Yurtiçleri Güvenlik'ten (çoğul eki Adım Günü'nden on sene sonra eklenmişti), FBI'dan ve daha başka teşkilatlardan meslektaşları eşlik ediyordu. Tüm bu kuruluşlar Cowley'nin Önce İnsanlık akımının aşırı unsurlarından çıkan çatlak sesler sebebiyle alarma geçmiş bulunuyordu.

Jansson daha şimdiden kalabalığın içinde bazı tanıdık simalar seçmişti. Hatta onlardan biri şu an sahnede, Cowley'nin para babası destekçilerinin arasındaydı: bonkörce adlandırılmış Uzun Dünya Ticaret Şirketi hâlâ faaliyetini sürdüren, fakat dünya hayal gücünün ötesinde değişirken büyük servetler kaybetmiş olan Jim Russo. Jansson birkaç yıl önceki işgücü sömürsü şikayetleri üzerine Russo'yla görüştüğünden beri gözünü onun üstünde tutmuş, adamın kaçınılmaz olarak uğrayacağı bir sonraki kayba nasıl tepki vereceğini merakla beklemişti. Görünüşe bakılırsa Russo'nun tepkisi pek de iyi değildi. Artık elli yaşındaki adam ihanet olarak algıladığı bir diğer hüsranın ardından geriye kalan servetinin bir bölümünü bu adama, Brian Cowley'e, adımlayıcı karşıtlarının sözde liderine vermişti. Üstelik Uzun Dünya'nın getirdiği finansal zorluklara katlanan tek kişi Russo değildi; Cowley'nin destekçi sıkıntısı çektiği söylenemezdi.

Cowley kendisine basında en çok ilgiyi kazandıran ekonomik argümanlarına geçmek üzereydi.

"Ben vergilerimi ödüyorum. Siz de vergilerinizi ödüyorsunuz. Bu hükümetimizle aramızdaki akdin bizim üzerimize düşen kısmı ve siyasetçi olacak o herifler başkente bir kez kapağı attıktan sonra ne söylerlerse söylesinler bu hâlâ *bizim* hükümetimiz. Fakat akdin diğer kısmı şu: onlar sizin vergilerinizi yine sizin için kullanmak zorundalar. Sizi, çocuklarınızı, ana babalarınızı evlerinizde güvenle yaşatmak için. Ben aramızdaki anlaşmanın hep böyle olduğuna inandım. Ama ben başkentte yaşamıyorum. Ben aynı senin gibi, senin gibi ve senin gibi sıradan bir vatandaşım," derken kalabalıktakileri tek tek işaret etti. "Peki bu sıradan vatandaş vergilerimizle

ne yaptıklarını öğrendi, biliyor musunuz? Durun size söyleyeyim. *Koloncilere* para ödüyorlar. Tanrının burada yarattığı gibi atların, akbabaların ve sığırların olmadığı bazı yapay dünyalarda öncülük oyunu oynayan o insanlara para ödüyorlar. Onlara *posta hizmetleri* sağlıyorlar. Onlara *nüfus memurları* yolluyorlar. Onlara *ilaç* yolluyorlar. O dengesiz insanlar kendi annelerini öldürmeye veya kendi kızlarını hamile bırakmaya kalkıştıklarında onlara *polis* yolluyorlar...”

Jansson en azından son kısmın yalan olduğunu biliyordu. Kalabalıkların ve mahrumiyet baskısının bulunmadığı komşu dünyalarda o tür suçlar nispeten azdı.

“Üstelik o *cesur öncülerin* burada, asıl dünyada, tek gerçek dünyada bıraktıkları tüm paranın yine onlara harcanmasını sağlamak için sizin vergilerinizle koskoca bir sistem kurdular; Öncü Desteği'nden bahsediyorum. Hatta o öncülerden bazılarının buradaki evleri bomboş duruyor. Bugün Amerika'da evsiz kaç kişi var dersiniz?

“Peki tüm bunlar ne için? Peki *sen* bu anlaşmadan ne kazanıyorsunuz? Ya sen ve sen? Kereste falan taşıyabileceğiniz Dünya 1, 2 ve 3'ün ötesinde diğer dünyalarla *ticaret* yapılmıyor. Milyonuncu Dünya'dan Houston, Teksas'a kadar bir boru hattı döşeyemezsiniz. Hatta bir sığır sürüsü bile getiremezsiniz.

“Federal hükümet size yıllarca Uzun Dünya'ya yapılan yayılmanın Vahşi Batı'daki öncü yerleşimlerine benzediğini anlattı durdu. Eh, ben başkentte işlerin nasıl yürüdüğünü bilmem ama kendi ülkemin geçmişini ve doların değerini iyi biliyorum. Ve size bunun bir *yalan* olduğunu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim. Bu *saçmalığın daniskası*. Birileri bu işten parayı götürüyor ama biz avucumuzu yalıyoruz. Yahu gidip Ay'a açılırsak daha iyi. En azından o Tanrının kendi ayı! En azından oradan ay taşları getirebiliriz!

“Birkaç gün sonra Başkanla yapacağım görüşmede başlıca talebim şu olacak: Uzun Dünya kolonilerine desteği kes. Adımlayıcılar burada mülk bırakmışlarsa onları kamulaştır. Eğer o dinsiz dünyalarda yaşayanlar üretkense gözlerinden yaş gelene kadar onları vergilendir. Madem ki o insanlar birer öncü olmak istiyorlar, bırakalım olsunlar. Ama benim ve sizin vergilerinizle değil...”

Kalabalıktan yükselen destek homurtulan rahatsız edecek derecede yüksekti.

Jansson kızılımsı sarı gür saçlarıyla kolayca ayırt edilebilen Rod Green'i fark etti. Rod polislerin “ev yalnızları” diye adlandırdıkları, komşu dünyalarda yeni bir hayat kurmanın cazibesine kapılan ailelerince terk edilmiş adımlama kabiliyetinden yoksun gençlerden biriydi. Artık koca bir sınıf teşkil eden bu insanlar için Uzun Dünya'nın açtığı yaralar maddi boyutun çok ötesindeydi. Ve o delikanlı şimdi burada Cowley'nin zehrinden içmekteydi.

Cowley artık söylevinin özüne, yani bu zarar görmüş insanların duymak için orada toplandıkları can alıcı meseleye geliyordu. Konuşmalarının kaydedilmesini işte bu sözleri sebebiyle yasakladı.

“Size tesadüfen denk geldiğim bir şey göstereyim,” diyerek bir gazete kupürü çıkardı. “Üniversitelerdeki o *profesörlerden* birinin beyanı. Bakın, bu adam ne diyor. Aynen okuyorum.

“ 'Adımlama kabiliyeti insanlık için yeni bir şafağı, dil gelişimiyle ve çok parçalı alet yapımıyla eşdeğer yeni bir bilişsel yeteneğin doğuşunu temsil etmektedir,' falan filan.”

“Bu adamın ne söylediğini anlıyor musunuz, bayanlar ve baylar? Neyden bahsettiğini? Herif *evrimden* bahsediyor.

“Size bir hikâye anlatayım. Bir zamanlar bu gezegende başka tür bir insan yaşardı. Biz onlara *Neandertal* ırkı diyoruz. Onlar da aynı bizim gibiydi. Deriden yapılmış kıyafetler giyerler, alet

yaparlar, ateş yakarlardı. Hatta hastalarıyla ilgilenirler ve ölülerini saygıyla gömerlerdi. Ama bizim kadar zeki değillerdi. Yüz binlerce yıl yaşadılar ama onca zaman içinde biri bile yedi yaşındaki herhangi bir Amerikalı çocuğun yapabileceği bir ok ve yay kadar karmaşık bir şey akıl edemedi. Yine de hayvan avlayarak ve balık yakalayarak yaşamlarını sürdürürlerdi.

“Sonra bir gün yeni bir grup insan çıkageldi. Basık suratları, ince vücutları, becerikli elleri ve kocaman beyinleri olarak bir grup. Üstelik bu insanlar ok ve yay yapabiliyorlardı. Bahse girerim o günlerde de Neandertal profesörlerden biri çıkıp, 'ok ve yay yapma kabiliyeti insanlık için yeni bir şafağı temsil etmektedir,' gibi bir şeyler söylemiştir. Belki o Neandertal profesörü de yeni insanların ok ve yay yapmalarını teşvik etmek için Ug'un ve Mug'un onlara mamut etiyle vergi ödemesini istemiştir. Ve eminim ki her şey güllük gülistanlık olmuş, herkes birbiriyle kuzu kuzu geçinip gitmiştir.

“Peki Ug ve Mug şimdi nerede? Nerede Neandertaller? Ben size söyleyeyim: hepsi de otuz bin yıl önce öldü. *Soyları tükendi*, işte size korkunç bir kavram. Böyle bir şey ölümden beterdir, çünkü soyunuz tükenince çocuklarınız da ölür ve ne torunlarınız ne de onların çocukları *asla doğmaz*.

“Ben olsam o Neandertallere ne derdim biliyor musunuz? O oklu ve yaylı insanlar çıkageldiğinde ne mi yapmaları gerekirdi?” Cowley avucunu bir masaya vurdu. “Koca yumruklarını ve çirkin taş aletlerini kaldırıp yeni insanların kafasına kafasına vurmaları, hepsinin de kökünü kazımaları gerekirdi. Çünkü öyle yapsalardı torunları bugün hayatta olurdu.” Adam avucunu masaya vurarak cümlelerini vurgulamaya devam etti. “Şimdi federal siyasetçiler ve üniversite profları bize aramızda yeni bir insan türü olduğunu ve yeni bir evrimin yaşandığını söylüyorlar. Artık biz sıradan vatandaşların arasında süpermenler varmış. Tek yeteneği geceleyin size belli etmeden çocuğunuzun odasına gizlice girebilmek olan süpermenler. Bu ne biçim bir süpermen?

“Benim bir Neandertal olduğumu mu sanıyorsunuz? Onların yaptığı hatayı benim de yapacağımı mı zannediyorsunuz? O mutantların Tanrının bu cennet dünyasını ele geçirmelerine izin mi vereceksiniz? Neslinizin tükenmesine boyun mu eğeceksiniz? Ne dersin? Ya sen? Ya sen?...”

Sahnedekiler de dâhil herkes ayağa kalmış tezahürat ediyor ve alkış tutuyordu. Jansson da kimliğinin gizli kalması için alkışladı. Etrafındaki FBI ajanlarının sessizce kalabalığın fotoğraflarını çekmesi gözünden kaçmadı.

Dünya yeniden değişecekti. Durum onu gösteriyordu. Black Şirketi'nin gizlice yürüttüğü hava gemisi geliştirme çalışmaları meyve verdiğinde ve vadedildiği gibi dünyalararası taşıma kapasitesi büyük ölçüde arttırdığında muazzam bir ticaret akışı başlayacak, olağanüstü ekonomik büyümeler kaydedilecekti. Fakat bu değişim Russo ve Cowley gibiler için yeterince hızlı gerçekleşmiyordu. Jansson da herkes bir sonraki mucizeyi beklerken öylelerinin ne kadar büyük bir hasara yol açabileceklerini merak ediyordu.

Mark Twain âdeta bir sığınaktı. Bir kez havalandığınız ve adımlamaya başladığınız zaman dertlerinizi arkanızda bırakırdınız. Tıpkı o an olduğu gibi. Dikdörtgenler'den uzaklaşmak, yeni ve bilinmeyen yerlere doğru yol almak huzur vericiydi. Joshua kafasındaki artmayı sürdüren o meşum basınca rağmen bu kaçıştan fazlasıyla memnundu.

Lobsang hâlâ yavaş bir tempoda adımlayarak Dünyaları nispeten özenle incelerken Joshua ile Sally da gözlem güvertesinde vakit geçiriyorlardı. Gemi bulutlarla aynı hizada adımlıyordu, fakat buna rağmen koyu yeşil bir dünyanın üzerindeyken Joshua gemi omurgası boyunca yaprak hışırtıları duyar gibi oldu. Herhalde bir Joker gezegendeki dev ağaçlara sürtünmüşlerdi.

“Lobsang kaygılı, değil mi?” dedi Sally. “Dikdörtgenler'de rastladıklarımızı kafasına takıyor olmalı.”

“Eh, o bir Budist. Doğal olarak tüm canlılara hürmet eder. Ama kemik görmek hiç de hoş bir his doğurmaz. Filler de öyledir, değil mi? Ya bir tehlikeyi, ya da içlerinden birinin ölümünü simgelediği için kemiklere önem verirler..” Joshua kadının dikkatinin başka yerde olduğunu sezindi. “Sally, bir sorun mu var?”

“'Sorun' derken ne kastediyorsun?” diyen Sally'nin sözleri bir suçlama gibiydi.

Joshua kadının ses tonundan irkildi; içinden hiç kavga etmek gelmiyordu. O da yemekhaneye gidip Mutlu Sonlar'dayken elde dokunmuş bir çuvalın içinde onlara hediye edilen patatesleri soymaya başladı. Bunu yaparken de tüm dikkatini elindeki bıçağa verdi. Bu faaliyetin bir tür kaçış olduğunu biliyordu ama neyden kaçtığı düşünülürse yine de huzur vericiydi.

Onun peşinden gelen Sally biraz ötedeki yemek salonunun kapı eşiğinde durdu. “Beni sık sık seyrediyorsun, değil mi?”

Aslında soru sorduğu yoktu. Joshua da ona cevap olmayan bir cevap verdi. “Ben herkesi seyrederim. İnsanların ne düşündüklerini bilmek iyidir.”

“Öyleyse şimdi ne düşünüyorum?”

“Korkuyorsun. Herhalde dikdörtgenler seni de bizim kadar ürkütmüştür. Tabii bir de trol göçü var. O olay seni bizden daha bile fazla ürkütüyordur, çünkü trolleri bizden daha iyi tanıyorsun.” Patatesi doğramayı bitiren Joshua eğilip dokuma çuvalın içinden bir tane daha aldı. Çuvalı saklaması gerekecekti; Mutlu Sonlar'daki biri muhtemelen onu yapmaya saatler harcamıştı. “Bir çorba karıştıracağım. Midyeleri fazla bekletmek olmaz. Mutlu Rıhtımlar'dan verilen bir diğer armağan—”

“Kes şunu, Joshua. Kahrolası patatesleri boşver. Konuş benimle.”

Joshua bıçağı temizleyip dikkatlice yerine koydu; insan sahip olduğu aletlere daima çok iyi bakmalıydı. Sonra kadına doğru döndü.

Sally gözünü ona dikmişti. “Beni tanıdığını nereden çıkarıyorsun? Sen *herhangi* bir kimseyi gerçekten tanır mısın ki?”

“Birkaç kişiyi tanırım. Bir polis memuru. Ev'deki dostlarım. Hatta Adım Günü'nde yardım ettiğim ve sonrada bağlantıyı kesmeyen birkaç tanıdık. Tabii bir de rahibeler var. Onlarla iç içe yaşıyorsan rahibeleri tanımak akıllıcadır; bazen sağları solları hiç belli olmaz ve—”

“Canı çıkasınca rahibelerini dinlemekten bıktım!” diye çıkıştı Sally.

Joshua sükunetini korudu ve tekrar yemek pişirme faaliyetine kaçmak yönündeki içgüdüsünü

bastırdı. İçinden bir ses bunun önemli bir an olduğunu söylüyordu. “Bak, insanlarla fazla haşır neşir olmadığının farkındayım. Üstelik Rahibe Agnes bu dediğimi duysa derimi yüzerdi. Ama insanların yerini hiçbir şeyin alamayacağını da bilirim.

“Trolleri bir düşün. Evet, dostane ve yardımsever yaratıklar. Onlara bir zarar gelsin istemem. Ayrıca *mutlular* ve bu hallerine gıpta ediyorum. Ama inşa etmiyorlar, yaratmıyorlar ve dünyayı olduğu gibi kabul ediyorlar. İnsanlar ise dünyayı olduğu gibi *ele alıyorlar* ve sonra onu farklı bir hale getirmeye çalışıyorlar. Onları ilginç kılan da bu. Alelacele geçip gittiğimiz tüm bu dünyalarda bulup bulabileceğimiz en değerli şey başka bir insan. Ben böyle düşünüyorum. Ve eğer Uzun Dünya'da, hatta evrende bizim gibi birileri yoksa... eh, bu çok üzücü ve korkutucu bir ihtimal.

“Şu an karşımda başka bir insan görüyorum. O sensin ve sen mutlu değilsin. Ben de sana elimden geldiğince yardım etmek istiyorum. Bir şey söylemene gerek yok.

Acele etme.” Genç adam gülümsedi. “Nasılsa midye çorbasının pişmesine daha bir iki saat var. Oh, bir de bu akşamki film *The Ballad of Cable Hogue* olacak. Lobsang'in dediğine göre başrolünde Jason Robards'ın oynadığı, Vahşi Batı'nın son günlerini anlatan acı tatlı bir destanmış.”

İkilinin tüm eksantriklikleri arasında Sally en çok oturup eski filmleri seyretme alışkanlıklarıyla dalga geçiyordu. (Joshua *The Blues Brothers* filmine uygun biçimde giyindikleri gün kadının gemide olmadığına minnettardı.) Fakat Sally bu sefer tepki vermedi. Sessizliği bozan tek şey yemekhanenin gizli mekanizmalarının metronomik tıkırtıları ve vızıltılarıydı. *Birlikte yaşamaya mecbur kalmış iki kusurlu insanız işte*, diye aklından geçirdi Joshua.

Genç adam nihayet işinin başına döndü ve jambon ile baharat da ekleyerek çorbayı hazırlamayı bitirdi. Joshua yemek pişirmekten hoşlanırdı. Yemek pişirme eylemi özen göstermeyi mükafatlandırırdı; doğru yaparsanız her şey iyi giderdi. Kısacası güvenilir bir uğraştı ve Joshua güvenilir şeylere düşküdü. Yine de birkaç sap kerevizi olmasını çok isterdi.

İşi bitip de salona döndüğünde Sally'i küçülmek istercesine koltuğa oturmuş ve kollarını dizlerine dolamış halde buldu. “Bir fincan kahveye ne dersin?” diye sordu kadına.

Sally omuz silkti. Joshua ona ibrikten kahve koydu.

Aşağıdaki dünyalarda hava kararıyordu. Güverte ışıkları devreye girdi. Salonun bal sarısı bir renkle aydınlanması büyük bir gelişmeydi.

Joshua çekinerek söze girdi. “Küçük şeyler için endişelenmeyi severim. Yani endişelenmenin fayda sağlayabileceği şeyler için. Midye çorbası hazırlamak ve sana kahve ikram etmek gibi. Daha büyük şeyleriyse... eh, onlarla karşı karşıya kaldığın zaman halletmen gerekir.”

Sally ince bir tebessüm etti. “Garip davranışlara sahip antisosyal biri için bazen iyi bir gözlemci olabiliyorsun. Bak, kafamı en çok bozan şey sizden yardım istemeye mecbur kalmam. Eh, aslında *herhangi birinden* yardım istemeye. Yıllardır kendi başıma beceririm. Bu sorunu tek başıma çözemeyeceğimi düşünüyorum ama bunu kabul etmekten de hoşlanmıyorum. Hem bir şey daha var, Joshua.” Genç adamı bir süre süzdü. “Sen farklısın. Bunu reddetme. Sen süper adımlayıcısın. Balta girmemiş Uzun Dünya'nın kralısın. İçimden bir ses senin her nasılsa tüm bu olayların ortasında yer aldığını söylüyor. Hususi olarak *sana* gelmemin gizli sebebi işte o.”

Bunu duymak Joshua'yı derinden huzursuz etmekle kalmadı, ayrıca ihanete uğramış gibi hissetmesine yol açtı. “Ben hiçbir şeyin merkezinde yer almak istemiyorum.”

“Öyleyse alışmaya bak. Görüyorsun ya, benim sorunum da bu. Çocukken tüm Uzun Dünya

sadece ve sadece benim oyun alanımdı. Seni *kıskanıyorum*. Çünkü tüm bunlar benden çok sana ait olabilir.”

Joshua duyduklarını sindirmeye çalıştı. “Sally, belki de sen ve ben—”

Ve tam o anda, yani olabilecek en kötü zamanda kapı açıldı ve Lobsang gülümseyerek sallana sallana içeri girdi. “Ah! Midye çorbası! Hem de jambonlu. Harika!”

Sally ile Joshua kısaca bakiştılar, sohbetlerini ertelediler ve robota doğru döndüler.

Sally gözlerini Lobsang'e dikti. “Bakıyorum da yemek yiyen android geri gelmiş. Yine bir tabak çorbayı silip süpürecek misin?”

Lobsang suni bir hareketle oturup bacak bacak üstüne attı. “Evet, elbette. Niye silip süpürmeyeyim? Zekâmı barındıran jel tabakanın organik bileşenlere ihtiyacı var. O bileşenler neden en iyi yemeklerden gelmesin ki?”

Sally dönüp Joshua'ya bir göz attı. “Ama yemek yiyorsa bir süre sonra illâ ki...”

Lobsang gülümsedi. “Ürettiğim asgari miktarda atık, doğada çözünür bir ambalajın içinde dikkatle sıkıştırılmış bir gübre olarak dışarı atılmaktadır. Bunu niçin komik buluyorsun? Soruyu sen sordun, Sally. Tabii bana karşı takındığın her zamanki küçümseyici tavırlarından sonra alaycılığın bile olumlu bir değişiklik sayılır. Neyse, şimdi yapacak başka işlerimiz var. Lütfen benim için bu yaratıkları tanımlar mısınız?”

Lobsang'in arkasındaki bir duvar paneli aşağı kayd ve ortaya çıkan ekran biraz titreşerek çalıştı. Joshua karşısında cılız, pasaklı ve sarımsı renkteki tanıdık bir biped buldu. Yaratığın elinde sopa gibi tuttuğu bir tahta parçası vardı ve görünmeyen gözlemcilerine kötü bir şey yapacakmış —veya çoktan yapmış— gibi bakıyordu. Joshua yaratığı iyi biliyordu.

“Biz onlara elf deriz,” dedi Sally.

“Biliyorum,” dedi Lobsang.

“Sanırım bazı kolonilerde eski UFO mitlerinden yola çıkarak onlara Griler de deniyor. Onları Yukarı Menziller'de sürekli görürsünüz. Bazen aşağı dünyalara da indikleri olur. Genellikle insanlara temkinli yaklaşırlar ama yalnız kalmışsanız veya yaralıysanız şanslarını denemekten çekinmezler. Adımlayarak avlanan çok hızlı, süper kuvvetli, son derece zeki avcılardır.”

“Biliyorum,” dedi Joshua. “Onlarla daha önce tanıştık.”

“Elfler. Biraz düşününce hiç de fena bir isim değil. Eskiden elflere küçük şirin yaratıklar gözüyle bakılmazdı. Kuzey Avrupa efsaneleri onları uzun boylu, güçlü ve ruhsuz yaratıklar olarak tasvir eder. Benim buna hiç itirazım yok. Elfleri ne kadar kötülese az. Bir de mitolojilerde elfler demirden korkmuyorlar mıydı? Sanırım buna şaşmamak lazım; demir onları yakalamak, adımlamalarını önlemek için kullanılabilir.”

Joshua yemekhanedeki çorbanın başına döndü ve o çalışırken Lobsang de kadına Joshua'nın domuz binicisi suikastçılarla olan kavgasını kısaca anlattı.

Genç adam geri geldiğinde Sally ona yepyeni bir saygıyla bakıyordu. “Hayatta kalmayı başarmışsın.”

“Evet. Üstelik o gün güya tatil yapacaktım. Uzun hikâye.”

“Neşe dolu yaratıklar, değil mi?”

“İşte bir tür daha,” dedi Lobsang. Ekranda Joshua'nın kurtarmaya çalıştığı o hamile, koca kafalı elfin bir resmi belirdi.

“Ben bu türe lolipoplar diyorum,” dedi Sally. “Sizin de görebildiğiniz gibi büyük beyinlere sahipler ama gözlemlediğim kadarıyla pek de akıllı değiller.”

Lobsang kafa salladı. “Kulağa mantıklı geliyor. Adımlayarak doğurma yöntemi beynin fiziksel boyutlarında dramatik bir gelişmeye imkân tanıdı ve belki bunun fonksiyonel kapasitedeki bir artışla da desteklenmesi gerekiyordun Diğer bir deyişle gerekli donanım sahipler ama yazılım henüz evrim geçirmedi.”

“Bu arada diğer elf türleri onları avlar. Yani beyinleri için. Koca kafalıları yediklerine tanık oldum,” dedi Sally.

Kadının bu beyanı sessizlikle karşılandı.

Lobsang iç geçirdi. “Tüm bu trollere ve elflere rağmen Uzun Dünya pek de Rivendell'e¹²² benzemiyor, değil mi? Söyle bana, Sally; Uzun Dünya'da tek boynuzlu atlar da var mı?”

“Balık çorbası hazır,” dedi Joshua. “Soğumadan için.”

Yemeğe oturdukları sırada Sally tekrar konuştu. “Aslına bakarsan var. Üstelik bazıları Mutlu Rıhtımlar'dan sadece birkaç adımlık mesafede. İstersen sana gösterebilirim. Ama çok çirkinler ve hiç de Barbie'yle takılacak cinste yaratıklar değil. Hepsi de şahmerdana benzeyen koca birer et yığını. Üstelik o kadar aptallar ki boynuzlarını ağaç gövdelerine sıkıştırıp dururlar. Bu genellikle çiftleşme mevsiminde olur...”

O anda ekrana leşlerden beslenen, kanlı ağızlarıyla itişip kakışan bazı elf görüntüleri ekrana yansıdı.

“Bunu bize niçin gösteriyorsun, Lobsang?” diye sordu Sally.

“Çünkü o altımızdaki dünyadan alınan canlı bir görüntü. Adımlamayı bıraktığımızı fark etmediniz mi? Çorbanızı için; elfler sabahı bekleyebilir.”

[122](#) J.R.R. Tolkien'in yarattığı Orta Dünya'da bir elf şehri, —çn

Ertesi gün güneş geç vakitte doğarak Joshua'yı şaşırttı. Günişiği aşağıda koca bir çöl, görünüşe bakılırsa çok az suyun ve dolayısıyla çok az canlının bulunduğu kurumuş bir araziye gözler önüne serdi.

Lobsang gözlem güvertesindeki Joshua'ya katıldı. “Çekici bir yer sayılmaz, değil mi? Ama ilginç özellikleri yok değil.”

“Güneşin geç doğması gibi.”

“Evet. Ayrıca hem troller hem de elfler buradan geçiyorlar. Neredeyse hepsi Doğu'ya gidiyor. Dış kameralardan her iki canlı türünün de güzel resimlerini çekiyorum.”

Güverte hafifçe eğildi. “Aşağı mı iniyoruz?” dedi Joshua.

“Evet. Sally'nin de bizimle beraber yere inmesini istiyorum. Mümkün olursa bir elfi yakalayacağım. Onlarla iletişim kurmaya çalışmak gibi bir niyetim var.”

Joshua kuşkuyla homurdandı.

“Karşılaşmadan fazla bir şey elde etmeyi beklemiyorum; fakat hiç belli olmaz. Her ihtimale karşı sizin için kasklar ve boyun zırhları ürettim; adımlasa da adımlamasa da sizi arkadan boğmaya kalkışacak biri buna pişman olacak. Yarım saat sonra asansörün orada görüşürüz.”

Joshua kapısını çaldığında Sally giyinmeyi bitirmişti. “Kasklar ha!” diye çıkıştı kadın.

“Kusura bakma. Lobsang'in fikriydi.”

“Lobsang gibilerin bakıcılığı olmadan da Uzun Dünya'da yıllarca hayatta kaldım. Tamam, tamam, biliyorum. Ben burada sadece bir yolcuym. Lobsang'in ne planladığına dair bir fikrin var mı?”

“Galiba bir elf yakalamayı deneyecek.”

Sally gülüp geçti.

Lobsang hava gemisini şiddetle aşınmış bir kayalığın hemen üstünde durdurdu. Tüm arazi pas kızılı bir çölden ibaretti. Joker standartlarına göre bile burası garip bir Dünya'ydı. Joshua kemikleri kurşunla kaplanmışçasına kendini normalden ağır hissediyordu ve yanından ayırmadığı çantası ona büyük bir yükmuş gibi geliyordu. Hava yoğun olmasına rağmen tatmin edici değildi ve nefes alırken ciğerlerini zorlaması gerekiyordu. Rüzgâr boğuk bir ulumayla durmaksızın esiyordu. Çıplak düzlükte ne bir ot ne de başka bir bitki mevcuttu. Arazi sanki o sabah tıraş edilmemiş gibi yer yer yeşil mor bir maddeyle kaplıydı.

Ayrıca Joshua bazen bir kıpırtı görür gibi oluyor, daha doğrusu görmekten çok hissediyordu. Sanki bir şeyler neredeyse hiç var olmamışçasına büyük bir hızla adımlayıp geçiyordu...

“Burası da ne böyle, Lobsang?” diye sordu Sally. “Bir mezarlıkta gibiyiz!”

“Sahiden öyle,” dedi Lobsang. “Hem de kemiklerin bile olmadığı bir mezarlıkta.” Lobsang, etrafında tozların uçuştığı bir heykel gibi kıpırdamadan durdu. “Başınızı biraz sola çevirip gökyüzüne bakın. Ne görüyorsunuz?”

Joshua bir süre gözlerini kıstıysa da sonra vazgeçti. “Neye baktığımı bilmiyorum ki.”

“Yokluğu sebebiyle dikkat çeken bir şeye,” dedi Lobsang. “Şu an Esas'ın tam bu noktasında duruyor olsaydınız gündüz göğünde silik bir ay görürdünüz. Bu Dünya'nınsa öyle bir ayı yok.

Yörüngesinde çıplak gözle seçilemeyen birkaç büyük kaya var, o kadar.”

Lobsang bunun karşılaşmayı beklediği bir ihtimal olduğunu daha önce de söylemişti. Esas Dünya'nın ve çoğu komşu kardeşinin uydusunu yaratan feci çarpışma belli ki burada hiç gerçekleşmemişti. Sonuçta ortaya çıkan uydusuz Dünya doğal olarak Esas'tan daha büyüktü ve o yüzden yerçekimi daha güçlüydü. Ayrıca ekseninin eğimi de farklı ve istikrarsızdı; dünyanın daha hızlı dönmesi değişik bir gündüz gece döngüsüne ve kayalık, cansız kıtaları durmaksızın süpüren bir rüzgâra yol açıyordu. Burası canlıların barınabileceği bir yer değildi: gelgit eksikliği okyanus sularının durgunlaşmasına sebep oluyor, gezegeni Esas'ta karmaşık yaşamın gelişmesini sağlayan bereketli akıntılardan yoksun bırakıyordu.

“Genel teori bu yönde,” dedi Lobsang. “Ayrıca güneş sisteminin oluşma döneminin sonlarına doğru kuyruklu yıldızlar yağmur gibi yağarken bu dünyanın hakkı olan suyu alamadığını sanıyorum. Belki o olay da bir şekilde Ay'ı yaratan çarpışmayla veya onun eksikliğiyle bağlantılıdır. Ne yazık ki bu gezegen oyunu kaybetmiş; muhtemelen bizim Marsımız bile ondan daha iyi durumdadır.”

Fakat telafiler de yok değildi. Joshua eliyle güneşe karşı gözlerini örttüğünde gökyüzünü yarıp geçen jilet keskinliğindeki bir halkayla karşılaştı. Bu Dünya tıpkı Satürn gibi bir halka sistemiyle çevriliydi. Uzaydan bakıldığında manzara şahane olmalıydı.

“Şu an bir trolün gelmesini bekliyorum,” dedi Lobsang. “Yaklaşık on beş dakikadır ultrasonik bir ses kullanarak trol dilinde yardım istiyorum ve kopyalaması epey kolay olan trol feromonları salıyorum.”

“Demek o yüzden dişlerim sızlıyor,” dedi Sally. “Ve yine o yüzden ikinizden biri bugün duş almamış gibi geldi. Burada oyalanmaya mecbur muyuz? Hava berbat kokuyor.”

Joshua kadının koku konusunda haklı olduğunu düşündü. Bu dünya sokağın sonundaki asla yaklaşmamanızın söylendiği, içinde yaşayan son insan öldükten sonra kilitlenip pencerelerine kalasların çivilendiği o eski ev gibi kokuyordu. Koku Joshua'yı dinazor benzeri dünyadakinden bile daha çok rahatsız ediyordu. Tamam, Dikdörtgenler'i inşa edenler ölüp gitmişti ama onlar en azından *yaşamışlardı*. En azından ellerine bir fırsat geçmişti.

Fakat belki insanlar bu ıssız dünyaya hayat getirebilirler, diye aklından geçirdi Joshua. Niye olmasındı ki? Kendisi bir şeyleri onarmaktan hoşlanırdı ve bu dünyanın epey bir onanma ihtiyacı vardı. Günün birinde torunlarınıza anlatacak bir şeyiniz olsun isterseniz *bundan* iyisini zor bulurdunuz. Nasılsa Oort bulutunda¹²³ bol bol buz topu vardı ve doğru rotadaki nispeten küçük bir uzay aracı onlardan birini alıp buraya kadar getirebilirdi. Bir kez suya kavuştuktan sonra da gerisi kolaydı... Fakat tüm bunlar boş bir hayalden ibaretti. Uzun Dünya keşfedilmeden önce bile insanlık uzayı elektronik yollarla keşfetmekten daha hırslı projelere sırt çevirmeye başlamıştı. Artık yürüme mesafesinde bir sürü yaşanır dünya varken öyle şeylerle kim uğraşır?

Lobsang onu daldığı düşüncelerden çıkardı. “Troller yolda. Hiç de uzun sürmedi. Tabii gruplar halinde adımladıkları için kalabalık gelmelerini bekliyorum. Sizi önceden uyarayım: onlara şarkı söylemeye niyetliyim. Dilerseniz bana katılabilirsiniz.” Sonra da abartılı bir edayla genzini temizledi.

Gezici birim şarkıya tek başına başlamadı. Lobsang'in sesi hava gemisinin tüm hoparlörlerinden aynı anda gürleyerek bir dalga halinde geldi. “*Yolun sonuna kadar sık dişini, Yolun sonuna kadar sık dişini. Yol uzun bile olsa güçlü tut yüreğini. Yolun sonuna kadar sık dişini...*”¹²⁴ Kulak çınlatan yankılar arasında Joshua bu ölü yerin muhtemelen ilk kez bir insan sesi —

veya ona yakın bir ses— duyduğunu düşündü. “Yorgun ve bıkkın olsan bile yola devam et, Mutlu yuvana varana dek, Hayal ettiğin tüm sevgi orada, Seni bekleyecek yolun sonunda...”

Sally hayretler içinde bakakaldı. “Joshua, yoksa bunun devreleri mi yandı? Ne biçim bir şarkı söylüyor böyle?” Joshua ona Er Percy Blakeney ile Rus kafadarlarının yabancı bir Fransa'dak öyküsünü çabucak ve usulca anlattı. Öykünün sonunda Sally'nin daha da şaşkın bir hali vardı.

Fakat troller çıkageldiler. Şarkının sonunda Lobsang'in etrafı onunla uyumlu olarak uluyan trollerle sarılıydı. “Ne güzeller, değil mi? Grup hafızası diye ben buna derim! Şimdi ben onları neyin rahatsız ettiğini öğrenmeye çalışırken sabırla bekleyin.”

Troller bir alışveriş merkezinde Noel Baba görmüş iri yarı ve kıllı çocuklar gibi onun etrafına doluşurlarken Joshua ile Sally de minnetle geri çekildiler. Troller insanlara asla bilerek zarar vermezlerdi; fakat ağır kokuları çok kötü değilse bile bir süre sonra sinüslerinizi epey zorlamaya başlıyordu.

Öte yandan burası beklerken kısa bir gezinti yapmak için iyi bir dünya değildi. Burada *hiçbir şey yoktu*. Joshua diz çöktü ve yerdeki yeşilimsi maddeden rastgele bir parça kaldırdı. Tabakanın altında bir iki tane küçük böcek vardı. Çamur kahverengisi renkleriyle bunlar bile ilginç olmaktan çok uzaktı. Joshua parçayı yerine bıraktı.

“Biliyor musun,” dedi Sally, “açtığın yere işersen o böceklere iyilik yapmış olursun. Cidden! Merak etme, başımı öteye çeviririm. O toprak uzun zamandır aldığından daha çok fazla besine kavuşmuş olur. Kusura bakma, kabalık mı ettim?”

Joshua dalgın bir edayla başını iki yana salladı. “Hayır, sadece biraz yakışıksızdı.”

Sally güldü. “Yakışıksızmış! Lobsang ıssız bir gezegende Harry Lauder'dan şarkılar söylüyor ve şimdi etrafı trollerle çevrili. Sanki 'yakışıksız' sözü yetersiz kalıyor, öyle değil mi? Ayrıca artık dişlerimdeki dolgular fazla sızlamıyor. Troller de gidiyor, görüyor musun?”

Joshua görüyordu. Gizli bir el bir satranç tahtasının üstündeki taşları tek tek topluyor gibiydi. Önce vezirler ile piyonlar, sonra filler ile kaleler, son olarak da atlar ile şahlar ortadan kayboluyordu.

“Önce anneler gidiyorlar, çünkü yavrularını tehdit eden bir şey çıkarsa onu doğduğuna pişman edecekler,” dedi Sally. “Yaşlılar ortada ve yetişkin erkekler de sıranın en arkasında... Çünkü elfler arkadan saldırırlar. Bu yüzden arkana dikkat etmeye çalış.”

Son trolün de kaybolmasıyla beraber soludukları havanın kalitesi biraz arttı.

Lobsang salına salına onlara doğru yürüdü.

“Bunu nasıl yapıyor?” diye sordu Sally. “Şimdi de John Travolta gibi yürüyor!”

“Üretim güvertesinin gece gündüz çalıştığını duymadın mı? Lobsang kendini sürekli geliştiriyor, yeniden inşa ediyor. Tıpkı senin de spor salonuna gidiyor olabileceğin gibi.”

“Hayatım boyunca bir spor salonundan içeri adımımı atmadım. Uzun Dünya'da yeterince yalnız kalırsan ya forma girersin, ya da ölür gidersin.” Kadın sırtıttı. “Tabii seninkiler gibi bacıklarım olmasına hayır demezdim.”

“Bacakların bu haliyle de güzel,” karşılığını verdi Joshua. Ve cümle ağzından çıkar çıkmaz öyle dediğine pişman oldu.

Sally bir kahkaha atmakla yetindi. “Joshua, seni tanımak gerçekten eğlenceli. Biraz tuhaf olsan da iyi ve güvenilir bir yol arkadaşısın. Belki bir gün dost bile olabiliriz,” diye daha nazikçe ekledi. “Ama lütfen bacıklarım hakkında yorum yapma. Genellikle yırtılmaya dayanıklı kamuflaj pantolonun içinde oldukları için onları pek az gördün. Tahmin yürüterek haylazlık etme, tamam

mi?”

Neyse ki Lobsang o sırada gülümseyerek yanlarına vardı ve Joshua'yı daha büyük bir utançtan kurtardı. “Kendimle gurur duymadığımı söylersem yalan olur.”

“Demek ki her şey eski tas eski hamam,” dedi Sally.

“İyi de bir elf yakalamadık ki,” diye belirtti Joshua.

“Oh, öyle bir şeye gerek kalmadı. Amacıma ulaştım. Mutlu Rıhtımlar'da trol dilinin öğelerini öğrenmişim. Fakat o yerleşik nüfus tüm bu göçün altında yatan sebepler hakkında bana fazla bir bilgi verememişti. Şimdi bu yabancı troller bana çok daha fazlasını anlattılar. Boşuna nefes tüketme, Sally! Tüm sorularını cevaplandıracağım. Gelin gemiye dönelim. Önümüzde hâlâ uzun bir yolculuk var, belki de Uzun Dünya'nın sonuna kadar giden bir yolculuk! Öyle bir şey başarsak ne kadar hoş olurdu, değil mi?”

[123](#) Güneşten bir ışık yılı uzakta bulunan, güneş sistemini çevreleyen ve kuyruklu yıldızlardan pek çoğunun doğum yeri olan devasa göktaşı kümesi. —çn

[124](#) End of the Road (Yolun Sonu) adlı bir şarkının sözleri, —çn

Gözlem güvertesine sessizlik hâkimdi. Joshua yalnızdı. Gemiye döner dönmez Lobsang derha mavi kapıdan içeri girmiş ve Sally de kendi kamarasına çekilmişti.

Ansızın *Mark Twain* amfetamin almış bir step dansçısı gibi adımlamaya başladı. Dışarıda gökler yanıp sönüyor, araziler hızlı bir değişim geçiriyor, nehirler birer yılan gibi kıvrılıyor ve Jokerler flaş ışıkları gibi arada bir çakıyordu. Geminin gıcırdayabilen tüm kısımları Cape Horn'un¹²⁵ etrafından dolaşan bir yelkenli gemi misali gıcırdayıyordu. Adımlamanın yarattığı sarsıntı Joshua'nın içindeki bir dolu yağışı gibiydi. Joshua her geçen saniye çok sayıda dünyayı geride bıraktıklarını tahmin ediyordu.

Sally öfkeden köpürerek güverteye geldi. “Lobsang ne halt yediğini sanıyor böyle?”

Joshua'nın verecek cevabı yoktu. Fakat Lobsang'in garip ve dengesiz davranışları onu yine kaygılandırıyordu.

Lobsang'in gezici birimi zarif adımlarla mavi kapıdan çıkageldi. “Dostlarım, sizi endişeye sevk ettiysem çok üzgünüm. Şu an görevimizde aşama kaydetmek için can atıyorum. Size trollerden pek çok şey öğrendiğimi söylemiştim.”

“Onları neyin rahatsız ettiğini biliyorsun,” dedi Sally.

“En azından önceye kıyasla daha çok şey biliyorum. Kısaca açıklamak gerekirse troller —ve muhtemelen elfler ile diğer insansı türleri— sahiden de bir şeyden kaçıyorlar. Fakat bu fiziksel bir şey değil; bir bakıma kafalarının içine giren bir şey Üstelik bu bilgi Mutlu Rıhtımlar trolllerinden öğrendiklerimizi doğruluyor.

“Kapıldıkları his geçmek bilmeyen bir acıya benziyor, migren ağrılarında olduğu gibi. Bu his Batı'dan Doğu'ya doğru tüm dünyalara yayılıyor. İntihar vakaları bile yaşanmış. Bazı yaratıklar o acıya katlanmaktansa kendilerini uçurumdan aşağı atmışlar.”

Joshua ile Sally aralarında bakiştılar.

“Bir migren canavarı mı?” dedi Sally. “Bu ne ya, *Uzay Yolu* mu?”

Lobsang şaşırır gibi oldu. “Orijinal diziye mi atıfta bulunuyorsun, yoksa—”

“Tüm bunlar düpedüz delilik. Joshua, hava gemisi elle kumanda edilebiliyor mu?”

“Bilmiyorum. Ama bildiğim bir şey varsa o da Lobsang'in çok keskin kulakları olduğu.”

“Joshua o konuda haklı, Sally.

“Troller neyin geldiğini anlıyorlar mı? İçlerinde bir şey *gören* olmuş mu?”

“Anladığım kadarıyla hayır. Fakat onu fiziksel bakımdan devasa bir şey olarak hayal ediyorlar. Bu onlar için somut ile soyutun bir karışımı. Hızla yaklaşan bir orman yangını gibi. Bir acı duvarı.”

Mark Twain'in akşamından yükselen şikâyetler Joshua'yı korkutmaya başlıyordu. Geminin güvenle adımlayabileceği azami sürata dair genç adamın hiçbir fikri yoktu. Ayrıca bilinmeyen dünyalara ve bilinmeyen tehlikelere doğru böyle balıklama dalmak ona hiç de akıllıca gelmiyordu. Rakamları fıldır fıldır dönen dünyametreler hızla iki milyon sınırına yaklaşıyordu.

Lâkin Lobsang görünüşte bu tür endişelere kayıtsız kalarak konuştuğu konuşuyordu. “Henüz tüm düşündüklerimi sizinle paylaşmamın zamanı değil. Gerçek anlamda bir psişik fenomenle karşı karşıya olduğumuzu bilin yeter.

“İşte hipotezim: İnsanlar insanlıklarını bir şekilde neşrederler. Yani birbirimizi hissederiz.

Fakat çok uzun bir zaman boyunca insan düşünceleriyle ağzına kadar dolu bir gezegende yaşayabilmek için evrim geçirdik. Dolayısıyla da artık o düşüncelerin farkına bile varmıyoruz.”

“Tâ ki onlardan mahrum kalana dek,” dedi Joshua.

Sally genç adama merakla baktı.

“Bana göre eskiden tüm o yaratıklar —yani elfler, troller ve belki diğer bazı türler— arada bir Esas'a adımlarlar ve de orada bir müddet kalırlardı. Bu aynı zamanda pek çok efsanenin doğuşuna sebep oldu. Fakat öyle şeyler insan nüfusunun nispeten az olduğu günlerde yaşanırdı. Şimdi ise gezegen tıklım tıklım insan dolu ve zamanlarının çoğunu ormanlar ile bozkırların şuursuz sükunetinde geçiren yaratıklar için böyle bir şey dünyadaki tüm gençlik partilerine aynı anda katılmak gibi olsa gerek. O yüzden bugünlerde Esas'tan uzak durmayı yeğliyorlar. Fakat şimdi Batı'dan gelen kaçınılmaz bir şey aynı canlı türlerini Esas'a doğru göç etmeye zorluyor. Diğer bir deyişle adımlayabilen yaratıklar iki arada bir derede kalmış vaziyetler. Bunlar bazen panikliyorlar da. Joshua ile ben panikledikleri zaman neler olduğunı gördük, hatta troller bile kızdırıldıklarında insanlara zarar verebilirler. Kozmik Üçkâğıt Kurbanları Kilisesi'ni hatırlıyor musun, Joshua?”

Joshua dönüp Sally'e bir göz attı. Ondan beklediği tek şey kuşkulu bir yaklaşımdı. Fakat kadının düşünceli olduğunu görüp şaşırıldı. “aklından ne geçiyor, Sally?” diye ağız aradı.

“Tüm bunlar kulağa hiç de inandırıcı gelmiyor. Hal böyleyken... ben de senin gibiyim, Joshua. Bazen belirli bir amaç doğrultusunda şehre indiğim olur ama oradayken kendimi sallanan sandalyelerle dolu bir odaya kısılıp kalmış uzun kuyruklu bir kedi gibi hissederim. Oradan ayrılmak için can atarım. Esas beni boş dünyalara doğru âdeta *iter*. Oralarda çok daha rahat ederim.”

“Ama koşa koşa kaçmazsın, değil mi? O hissi her zaman fark etmezsin de. Tıpkı bir balığın suyu fark etmediği gibi.”

Sally gülümseyerek onu yeniden şaşırttı. “Tam bir Budist gibi konuştun. Seni neredeyse Lobsang'le karıştıracağım.” Genç adamı dikkatle süzdü. “Peki ya senden ne haber?”

Biliyor, diye aklından geçirdi Joshua. *Beni çok iyi tanıyor*. Yine de cevap vermeden önce tereddüt etti.

Sonra da süratle yol alan bu hava gemisinin içinde onlara kapıldığı histen bahsetti. Belki Rahibe Agnes'la veya Memur Jansson'la bile bu kadar açık konuşmamıştı.

Onlara Esas'a her dönüşünde başını dolduran o garip basıncı, sonunda fiziksel bir tiksintiye dönüşen isteksizliği anlattı. “Sanki kafamın içine bir şey gelip oturuyor. Çocukken sizden başka herkesin hoşça vakit geçirdiği bir partiye katılmak zorunda kaldınız mı? Hani manyetik bir alan sizi itiyormuşçasına bir adım daha atamayacak gibi olursunuz ya, işte öyle.”

Sally omuz silkti. “Ben partilere pek gitmezdim.”

“Sen antisosyal birisin, Joshua,” dedi Lobsang. “O dediklerini zaten biliyorduk. Anlatmaya çalıştığın nedir?”

“Mesele şu. Tüm bunlar ne anlama gelirse gelsin, sebebi ne olursa olsun bir süreden beri *burada da* aynı şeyi hiss ediyorum. Sanki hava gemisinin içinde yola devam etmemi zorlaştıran bir basınç var.” Joshua gözlerini kapadı. “Ve biz Batı'ya gittikçe daha da beter oluyor. Artık onu sürekli hiss ediyorum. Gelip içime oturmuş bir tiksinti gibi. Hareketsiz kaldığımızda ona katlanabiliyorum ama yolculuk ettiğimizde çekilmesi çok daha zor oluyor ve her geçen gün biraz daha kötülüyor.”

“Yani Batı'da seni iten bir şey mi var?” diye sordu Lobsang.

“Evet.”

Sally öfkeleni. “Niye bunu bana daha önce söylemedin? Yumuşak yerlerden, aile sırlarımdan bahsetmeme göz yumdun. Sana içimi döktüm,” dedi kadın neredeyse hırıldayarak. “Ve sen onca zamandır bunu saklıyor muydun?”

Joshua kadına bakmakla yetindi. Kapıldığı hissi Sally'e anlatmamasının sebebi Ev'de ve o günlerden beri yaşadığı çoğu yerde zayıflıklarını kendine saklamaya alışmış olmasıydı. “Şimdi anlatıyorum ya.”

Sally kendini sakinleşmeye zorladı. “Pekâlâ,” dedi. “Sana inanıyorum. Demek tüm bunlar gerçek. Artık ne kadar çok korktuğumu açık açık itiraf edebilirim.”

Lobsang'in heyecanlı bir hali vardı. “Şimdi neden bu kadar şevkle yolculuk ettiğimi anlıyor musunuz? Bir gizemin peşinden koşuyoruz, Joshua, Sally! Hem de Uzun Dünya'nın ötek ucundan gelen bir gizemin!”

Joshua ona aldırış etmeden dikkatini Sally'e verdi. “Her ikimiz de korkuyoruz. Ama bu meseleyle yüzleşeceğiz, değil mi? Yani kaçıp gitmeyeceksin. Hayvanlar kaçarlar. Troller kaçarlar. Biz ise mücadeleye devam ederek bizi neyin korkuttuğunu bulmaya ve onun üstesinden gelmeye çalışırız. İnsanlar öyle yaparlar.”

“Evet. Tâ ki yüzleştiğimiz şey bizi öldürene kadar.”

“Tabii o da var.” Genç adam ayağa kalktı. “Kahve ister misin?”

Joshua dikkati elden bırakmaması gerektiğini sonradan anlayacaktı. Özellikle de son dakikalarda ve aşağıdaki durgun yeşil örtünün kocaman ayak izlerini andıran kraterlerle yer yer bölündüğü son birkaç yüz dünyada. Başındaki artan basınca rağmen tetikte beklemeli, diğerlerini uyarmalıydı.

Yolculuğu sonlandırmalıydı, hem de gemi Gedik'e düşmeden çok önce.

[125](#) Şili'nin güneyinde bulunan, zorlu hava koşullarıyla tanınan bir burun. —çn

Joshua bir anda kendini düşerken buldu. Havaya yükseliyor, ayakları yerden kesiliyordu. Gözlem güvertesi iç çerçevesiyle ve kocaman pencereleriyle hâlâ etrafındaydı ama duvarlardaki ekranlar teker teker sönüyordu. Joshua pencereden dışarı baktığında zarfı hasar görmüş hava gemisinin iskeletimsi çerçevesinden gümüşü kumaş parçalarının yırtılıp koptuğunu görüyordu.

Onun ötesindeki tek şey siyah bir fonun üstünde duran göz kamaştırıcı güneşti. Güneş her zamanki yerinde olmasına rağmen dış dünyada ondan başka bir cisim kalmamıştı. Diğer her şey —mavi gökyüzü, yeşil dünya— sanki bir sahneydi ve sökülüp atılmıştı. Fakat artık güneş bile yavaşça sağa kayıyordu. Belki de gondol kendi ekseninde dönüyordu.

Sesi sedası çıkmayan Lobsang'ın gezici birimi güverteye mihlanmış bir heykel kadar kırıptızsızdı. Görünüşe bakılırsa robot devrede değildi. Kedi ise boşlukta patilerini savuruyor, küçük sentetik suratında bariz bir korku ifadesi taşıyordu. Sonra Joshua'nın omzuna bir el kondu, Sally'nin eli. Havada asılı duran kadının saçları uzay istasyonundaki bir astronotunkiler gibi başının etrafında dalgalanıyordu.

Güverte çatırdadı. Joshua dışarı kaçan havanın tıslamasına benzer bir ses duydu. Doğru düzgün düşünemiyordu. Nefes almaya çalıştığında göğsü ağrıyordu.

Sonra yerçekimi geri geldi ve mavi gökyüzü çevrelerini sarıverdi.

Herkes aynı anda zemine, daha doğrusu zeminin yerini almış duvara çakıldı. İçi su dolu ibrik güverte boyunca döne döne savruldu. Kedi Shi-mi bundan çok korkmuş olacak ki ayağa fırladığı gibi kompartımanlardan birine kaçtı. Üstleri, altları ve iki yanları bozulmakta olan ileri teknoloji ürünü cihazların bir senfonisi gibiydi.

“Jokerlerin en Jokerini bulduk, değil mi?” dedi Joshua. O anda midesi allak bullak oldu ve yere kustu. Sonra utangaç bir edayla tekrar doğruldu. “Daha önce adımlarken hiç midem bulanmamıştı.”

“Bunun adımlamadan kaynaklandığını sanmıyorum.” Sally de kendi midesini ovuşturuyordu. “Ağırlıksız kalmaktan oldu. Ve tabii yerçekiminin bir anda geri gelmesinden. Başımıza gelen şey düşmeye benziyordu.

“Evet. Hayal görmedim, değil mi? Gerçekten bunu yaşadık mı?”

“Öyle sanıyorum,” dedi Sally. “Bir gediğe rastladık. Uzun Dünyada bir Gedik bulduk.”

Gondol yavaşça düzeldi; fakat bu sefer de ışıklar söndü ve içeride yalnızca günışığı kaldı. Joshua dönmeyi ağır ağır bırakan metal nesnelere endişe verici gıcırtilarını duyabiliyordu.

Lobsang ansızın canlandı. Daha doğrusu başı ile suratı çalıştı ama vücudu hareketsiz kaldı. “*Chak pa!*”

Sally dönüp Joshua'ya baktı. “Ne dedi?”

“Sanırım Tibetçe sövdü. Veya belki de Klingonca¹²⁶.”

Ne gariptir ki Lobsang'ın sesi neşeli çıkıyordu. “Utançtan yüzüm kızardı, tabii lafın gelişi. Eh, herkes hata yapar. Yaralanan oldu mu?”

“Bizi neye toslattın, Lobsang?” diye sordu Sally.

“Hiçliğe tosladık, Sally. Mutlak bir hiçliğe. Uzay boşluğuna. Hemen geri adımladım ama *Mark Twain* epey hırpalanmışa benziyor. Sistemlerden bazıları devre dışı. Neyse ki gaz keseleri sağlam ama kişisel sistemlerimden bazıları hasar gördü. Kontroller devam etmesine rağmen durum pek

iyi gözüküyor.”

Sally öfkeden köpürüyordu. “*Dünya'dayken* uzay boşluğuna denk gelmeyi nasıl becerdin?”

Lobsang iç geçirdi. “Sally, Dünya'nın olmadığı bir yere adımladık. Gezegenler arası uzay boşluğunun mutlak vakumuna. Tahminlerime göre geçmişte orada bir Dünya vardı; fakat muhtemelen bir afet sonucu yok oldu. Büyük ihtimalle bir çarpışmanın etkisiyle. Onun yanında dinazor katili meteorun çakıl taşı gibi kaldığı devasa bir asteroitten bahsediyorum. Big Whack'i¹²⁷ bile cüce bırakan bir asteroitten.”

“Yani böyle bir şeyi bekliyor muydun?”

“Teorik bir ihtimal olarak.”

“Yine de körü körüne karanlığa doğru adımlamayı sürdürdün, öyle mi? Sen çıldırdın mı?”

Lobsang genzini temizledi. Akli başka yerde olmasına rağmen Joshua onun öyle yapmakta giderek ustalaştığını düşündü. “Evet, önceden tahmin ettim. Dünya'nın geçmişindeki sapmaları esas alarak muhtemel durumlara yönelik bir inceleme yaptım ve makul önlemler aldım. O önlemlere neredeyse kusursuzca çalışmış gibi gözükten otomatik bir geri adımlama modülü de dâhildi. Fakat maalesef bu bile bir yığın sorunla karşılaşmamızı önleyemedi.”

“Yani burada mahsur mu kaldık?”

“Evet, nispeten güvenli bir yerde 'mahsur kaldık,' Sally. Şu an tertemiz bir hava soluyorsun. Bu dünya Gedik'in hemen yanında olmasına rağmen görünüşe bakılırsa son derece sağlıklı bir yer. Fakat gezici birimim büyük ölçüde işlevsiz; otomatik onarım fonksiyonlarına erişemiyorum. Yine de sizi temin ederim ki her şeyimizi yitirmiş değiliz. Şirket'in Aşağı Dünyalar'daki hava gemisi geliştirme programı biz yola çıktıktan sonra da devam etti. *Mark Trine* şimdiye kadar tamamlanmış olmalı ve tam adımlama hızında bize birkaç günde ulaşacaktır.”

O âna kadar ışıkların büyük bölümü devreye girmişti. Joshua etrafa çekidüzen vermeye koyuldu. Bulunduğu yerden görebildiği kadarıyla mobilyaların ve bazı çanak çömleğin dışında her şey iyi durumdaydı; fakat Lobsang'in mavi kapılarının arkasında ne gibi bir hasarın olabileceği onu fazlasıyla endişelendiriyordu. “Tabii *Trine* uçabilecek durumda olsa bile operatörleri içine düştüğümüz çıkmazı bilemezler, değil mi, Lobsang?” dedi genç adam.

“Yani burada *cidden* mahsur mu kaldık?” diye nispeten daha soğukkanlı bir şekilde sordu Sally.

Lobsang yumuşak bir sesle ona karşılık verdi. “Endişeleniyor musun, Sally? O meşhu yumuşak yerlerine ne oldu? Peki ya senin aklından ne geçiyor, Joshua?”

Joshua önce biraz tereddüt etti. “Bana kalırsa işin özü değişmedi. Migren canavarını hâlâ araştırmamız gerekiyor. Gaz kesesinin iyi durumda olduğunu söyledin, değil mi? Yani adımlayabilir misin?”

“Evet ama gemiyi coğrafi olarak yönlendiremem. Ayrıca güç kaynağımız kısıtlı. Güneş enerjisi panelleri sağlam gözüküyor fakat altyapının büyük bölümü— Sorun gaz keselerinin ve boru hatlarının hasar almasının dışında kayganlaştırıcıların buharlaşarak—”

Joshua kafa salladı, “İyi. Öyleyse *ileri adımla*. Yola devam edelim.”

“Yani Geçit'in karşısına mı geçeceğiz?” diye sordu Sally.

“Neden olmasın? Trollerin ve elflerin kaçarken bu bölgeden geçtiklerini biliyoruz. En azından bazılarının canlı çıktığını da. Öyleyse bir şekilde Geçit'in karşı tarafına atlayabilmeleri lazım, mesela çifter çifter adımlayarak. Hem böylece zamandan da kazanıyorlardır.” Genç adam sırtıttı. “Gözlerimiz patlayıp da yüzümüzden aşağı akmadan çok önce atmosfere dönmüş oluruz.”

“Ne kadar da renkli bir hayal gücün var, ahbab.”

Fakat Lobsang donuk bir tebessüm etti. “2001 filmini izlerken dikkatini vermene sevindim, Joshua.”

“Buraya kadar geldik,” dedi Joshua. “Ben yola devam etmekten yanayım, bunu yaya olarak yapmamız gerekse bile.” Sally'nin elini tuttu. “Hazır mısınız?”

“Dalga mı geçiyorsun? Şimdi mi?”

“Kendimizi aksi yönde ikna etmeden önce. Lütfen bizi karşıya geçir, Lobsang.”

Joshua daha sonra neler olduğunu asla net bir şekilde hatırlayamayacaktı. Sahiden de uzayın o yakıcı soğuşunu hissetmiş miydi? Cidden galaksiler arasındaki hiçlik rüzgârının uğultusunu işitmiş miydi? Hiçbir şey gerçeğe benzemiyordu. Tâ ki kendini bulutlarla kaplı bir göğe bakana ve gondol pencerelerine çarpan yağmur damlalarının sesini duyana dek.

Bir günü dinlenmeye ve hava gemisini elden geldiğince onarmaya ayırdılar.

Sonra *Mark Twain* Batı'ya doğru tekrar adımlamaya başladı. Artık belki de öncekinin yarısı kadar olan daha ihtiyatlı bir hızda ilerliyorlar, her birkaç saniyede bir dünyayı geride bırakıyorlardı. Üstelik bunu sadece gündüz vakti yapıyorlardı.

Yirmi yahut otuz dünyanın ardından Geçit'in etrafındaki dünyaları bezeyen, belki de Geçit'i yaratmış nesnenin komşu gerçekliklerde kıl payı ıskalamasının izleri olan krater biçimli yer şekillerine rastlamamaya başladılar. Artık iki milyonuncu Dünya'nın ötesinde bir yerdeydiler. Buradaki dünyalar yavan ve tekdüzeydi. Amerika'nın bu derin izdüşümlerinde burası hâlâ Pasifik kıyısıydı ve onlar da sahil şeridinden fazla ayrılmayarak ormanların ve hatta okyanusun tehlikelerinden kaçınmaya çalıştılar. Rengârenk çiçeklerden, böceklerden ve kuşlardan yoksun olup ağaca benzer devasa eğreltiotlarıyla dolu bu dünyalar kuşağı Joshua'ya sıkıcı geliyordu. Fakat bazen denizin hemen kenarında harikulade balıkçıl yaratıklar, kollarındaki orağa benzer pençeleri suya daldırarak iri balıkları teker teker yakalayıp onları kumsala fırlatan bipedal koşucular görür gibi oluyorlardı.

Günler geçti. Dünyaların özellikleri daha da çok değişmeye başladı. Ormanlar denizden uzaklaşarak arkalarında çalılarla ve tek tük ağaçlarla kaplı geniş sahil şeritleri bıraktılar. Deniz de değişerek Joshua'ya daha yeşil gibi görünmeye başladı. Üstelik sanki suyun kendisi de durgunlaşmış, daha yapışkan ve yoğun bir hale gelmişti. Yolcular aralarında fazla konuşmadılar. Deneysel zekâlarına rağmen kahve makinelerinden hiçbirinin çalışmaması Sally'nin moralini kısa sürede bozdu.

Ve Joshua adımlamaya giderek daha zor katlanır oldu.

Bir gün Sally onun kolunu sıvazladı. “Partiye iyice yaklaşıyoruz, galiba, Joshua. Ne dersin?”

Joshua insanlara zayıflıklarını göstermekten oldu olası nefret ederdi. “Yaklaştık sayılır. Sen hiçbir şey hissetmiyor musun?”

“Hayır. Keşke hissetseydim. Sana söyledim ya; seni kısıkanıyorum, Joshua. Seninki gerçek bir yetenek.”

O akşam gemi dikkatle adımlamayı sürdürürken ve onlar mümkün merteye gevşemeye çalışırken Lobsang uzaydan bahsetmeye başlayarak Joshua'yı şaşırttı.

“Bir süredir düşünüyordum. Geçit bize ne kadar büyük bir fırsat sunuyor!”

Yemekhane büyük ölçüde devre dışı kaldığından Joshua bozuk bir cihazın parçalarıyla bir

ızgara yapmaya çalışıyordu. “Ne için bir fırsat?”

“Uzay yolculuğu için! Üstüne bir uzay elbisesi giyip tek bir adımlamayla uzaya açılabilirsin. Rokete binip Dünya'nın yerçekimi merkezinden çıkmakla uğraşmadan. Herhalde tıpkı Dünya gibi kendini Güneş'in yörüngesinde bulursun. Geçit'e bir tür altyapı kurduktan sonra da hiç zorlanmadan yola çıkabilirsin. Mesela Mars'a gitmek istersen öylesi çok daha verimli olur...”

“Biliyor musun, eskiden beri uzaya düşkün olmuştumdur. Tibet'teyken de öyleydi. Artık müzedeki roketleri bile bakımdan geçirmedikleri Kennedy Uzay Merkezi'ne kendi paramla biraz yatırım yaptım. Yörüngedeki bir avuç acınası mikrogravite fabrikamız hâlâ uzayda yolculuk edebilen bir canlı türü olduğumuz izlenimini veriyor; fakat hayallerimiz çoktan sona erdi, hem de Uzun Dünya'yla karşılaşmadan çok önce. Bildiğimiz kadarıyla evrenin başka hiçbir yerinde bir insanın korunmasız olarak hayatta kalabileceği bir yer bulunmayabilir. Ve şimdi elimizin altında milyonlarca Dünya varken kim içi sidik kokan bir uzay elbisesi giyip soğuk ve yakıcı boşluğa gitmek ister ki? Aynı yaşlı gezegenin bitmek bilmez kopyalarında kesip biçerek kendimize bir yol açacağımıza *orada bir yerde* galaktik federasyona katılmak için çabalayabilirdik.”

“İyi de kesip biçme işinde başı sen çekiyorsun, Lobsang,” dedi Sally.

“Eh, niye ikisini birden yapmayalım ki? Hem görmüyor musunuz; eğer Geçit'i geliştirirsek belki her iki amaca da ulaşabiliriz. Geçit sayesinde güneş sistemi avucumuzun içinde demektir. Bu konuşmamızı unutma, Joshua. Esas'a döndüğün zaman hücum başlamadan önce Geçit'in her iki yanındaki dünyalarda hak talep et de insanlık bedava yaşamak nasıl olurmuş görsün. Orada neler bulabileceğimizi hayal edin! Yalnızca güneş sistemimizin diğer gezegenlerinden bahsetmiyorum. Uzun Dünya'yı yaratan bir evren mutlaka Uzun Mars'ı da yaratmıştır, değil mi? Bir düşünsenize.”

Öyle yapmayı deneyince Joshua'nın başı döndü. Genç adam dikkatini ızgarayı tamamlamaya verdi. Yemekhanedeki fırınlar çalışmamasına rağmen Esas'ta olsalar geyik denebilecek bir hayvanın büyük bir kısmını ızgara yapmayı planlıyordu. Sally yaratığı kısa bir avın ardından yakalamıştı.

Gemi uyarıda bulunmadan adımlamayı durdurdu.

Ve Joshua bir şey duydu.

Duyduğu şey bir ses değildi. Bir şey, açık ve keskin bir algı beyninin içine kadar sızıyor, oradaki varlığının dışında hiçbir ipucu vermiyordu.

Ve de direkt ona hitap ediyordu.

“Lobsang, bir şey duyuyor musun?” demeyi beceri Joshua. “Radyo frekanslarında demek istiyorum.”

“Elbette duyuyorum. Adımlamaya niçin ara verdiğimi sanıyorsun? Çeşitli frekanslarda yayınlanan birbiriyle uyumlu sinyaller alıyoruz. Sanki birileri trol dilini konuşmaya teşebbüs ediyor. Müsaade ederseniz sinyali çözmeye yoğunlaşacağım.”

Sally'nin bakışları ikisinin arasında gidip geldi. “Neler oluyor? Hiçbir şey duymayan bir tek ben mi varım? O sinyaller altımızdaki şeyden mi geliyor?”

“Hangi şey?” diyen Joshua yemekhane pencerelerinin birinden aşağıdaki okyanusa baktı.

“Şu şey.”

“Lobsang,” dedi Joshua, “iskele tarafındaki kameran çalışıyor mu?”

[127](#) 4.5 milyar yıl önce Mars boyutlarındaki bir gök cisminin Dünya'ya çarparak Ay'ı oluşturduğunu öne süren bir hipotez, —çn

Vinçler bozulduğu için Joshua ile Sally yere inerken bir acil durum halatından aşağı kaymak zorunda kaldılar.

Joshua yere ayak bastıktan sonra etrafa bakınmak amacıyla bir kayalığın tepesine çıktı. Yeşil renkli yoğun bir okyanus, güneşsiz ve bulutlu bir gökyüzünün altındaki çamurlu bir sahili gönülsüzce yalıyordu. Karanın daha iç kesimlerindeyse ıssız bir arazi çok uzaklarda üst üste binmiş tepelere doğru uzanıyordu. Fakat buldukları yerin hemen güneyinde Arizona'daki Meteor Krateri¹²⁸ gibi devasa bir çöküntü mevcuttu. Tam o anda pterosaur¹²⁹ benzeri kocaman bir yaratık herhangi bir uyarıda bulunmaksızın ve en ufak bir ses çıkarmaksızın kraterden havalandı, sonra da uçarak Joshua'nın başının üstünden geçti ve Pasifik'in bu gezegendeki versiyonunun üzerinde hızla uzaklaştı. Kararan gökyüzünün önündeki silüetiyle Moskova'ya giden bir nükleer bombardıman uçağına benziyordu.

Sonra Pasifik'in bu uzak versiyonunda bir kıpırtı oldu. Kıpırtının kaynağı canlı bir adayı andıran muazzam bir şeydi. Joshua'nın baş ağrısı geçmişti, hem de tamamen. Fakat eskiden beri Sessizlik dediği his hiç bu kadar yoğun olmamıştı.

Sırt çantasındaki küçük bir hoparlörden Lobsang'in sesi yükseldi. “Bu gezegendeki Washington Eyaleti sahilindeyiz... Hava araçlarım artık çalışmadığı için görüş alanım oldukça kısıtlı. Nesne otuz beş kilometre uzunluğunda ve yaklaşık sekiz kilometre genişliğinde gibi gözüküyor. Bu bir yaratık, Joshua. Hem de Esas'ta eşi benzeri olmayan bir yaratık. Gövdesinin yan tarafında ebat ve şekil değiştiren bazı uzantılar saptadım. Buradan bakıldığında tüm kütle bir teknoloji parkını andırıyor; anten ve teleskop benzeri bazı cihazlar görüyorum ama bunlar sürekli değişim geçiriyor. Olağanüstü! Ayrıca gövde genelinde bir miktar hareket tespit ediyorum. Bir tehlike tahmini yapamam. Böyle bir şeyin âni bir harekette bulunabileceğini hayal edemiyorum ama bakarsın her an bir yerlerinden kanat çıkarıp havalanabilir de...”

Yaratığın üst yüzeyinde düzenli bir dalgalanma mevcuttu. Rengi beyazımsı olup biraz da transparandı. Hareketleri her nasılsa Joshua'yı derinden etkiliyor, sanki genç adamın bilincine anlaşılabilir bir algı gelip yerleşiyordu.

“Sally, daha önce hiç böyle bir şey görmüş müydün?”

Kadın alaycı bir kahkaha attı. “Sence görmüş olabilir miyim?”

“Az önce onunla el sıkıştım,” dedi Lobsang.

“Yine ne saçmalıyorsun?” diye çıkıştı Sally.

“İletişim protokollerinden bahsediyorum, Sally. Onunla temas halindeyim... Son derece zeki olduğu belli; bunu iletişimindeki “bilgi teorisel”¹³⁰ karmaşıklığa bakarak hemen anladım. Şu âna dek ondan tek bir şey öğrenebildim. İsmi—”

“O şeyin bir ismi de mi var?”

“İsmi Birinci Tekil Şahıs. Hemen bağırıp çağırmaya başlama, Sally. Bunu bilmemin sebep bana o bilgiyi yirmi altı farklı Dünya dilinde söylenmiş olması. Üstelik gururla belirtmeliyim ki bunlara Tibetçe de dâhil. Ben de bir süredir ona lazerle bilgi yolluyorum ve gönderdiklerimi çok çabuk öğreniyor; daha şimdiden geminin veri bankasının büyük bölümünü indirdi. Onun zararsız olduğu fikrindeyim.”

“Ne?” diye homurdandı Sally. “Rezervuar boyutlarındaki canlı bir şey zararsız olamaz. Bu

yaratık ne amaçla var? Daha da önemlisi ne yer ne içer?”

Joshua çantasını sırtından indirip kumsala bıraktı. Bulunduğu yerde hiçbir gürültü olmadığı dikkatinden kaçmamıştı. Ne hayvan bağırları, ne de pterosaur uçucuların uzaklardan gelen uğultuları vardı. Kulağına gelen tek ses sahile çarpan küçük dalgaların arasındaki yağlı atık suların bıraktığı izlerdi. *Sessizlikten başka hiçbir şey yok.* Hayatı boyunca insanlar arasındaki uçurumlarda işte bunu duymuştu. Olağanüstü boyutlardaki bir pirinç gongun yankılarına benzer kocaman düşünceleri. Ve şimdi o düşüncelerin kaynağı tam karşısındaydı.

Dünya'dan iki milyon adımdan daha uzak bir mesafede olmasına rağmen ne gariptir ki Joshua kendini evine dönmüş gibi hissediyordu.

Genç adam okyanusa doğru yürüdü.

“Joshua!” diye seslendi Sally. “Acele etme. Neyle karşı karşıya olduğunu bilmiyorsun...”

Joshua botlarını ve çoraplarını çıkardı. Ayakları çıplak bir şekilde bileklerine kadar suya girdi. Burnuna tuz ve çürümüş deniz yosunlarının iç kaldırıcı kokusu geliyordu. Su sıcak ve şurupsu denebilecek kadar yoğun. Ve içi yaşamla; beyaz, mavi ve yeşil renklerdeki hareketli küçücük yaratıklarla doluydu. Bunların bazıları şişip şişip inen keseleriyle ve peşleri sıra yüzen dokunaçlarıyla minicik denizanalarım andırıyordu. Fakat kocaman, tuhaf gözleriyle balığa benzer şeyler ve becerikli gözüken pençelere sahip yengecimsi yaratıklar da vardı.

Ve daha da ileride o şey duruyordu. Joshua yaratığın muazzam kenarına doğru suya bata çıka ilerledi. Lobsang'ın konuşmaları kulağına çalındıysa da Joshua onu duymazdan geldi. Birinci Tekil Şahıs'ın yan gövdesi kalitesiz cam gibi yarısaydamdı ve Joshua gözlerini kıstığı zaman içindekileri görür gibi oluyordu. Yaratığın içinde... her şey vardı. Balıklar. Hayvanlar. *Bir trol?! Eğreltiotuna benzer bir tür bitkiyle sarılmış trol gözleri kapalı olarak yapışkan bir sıvının içinde yüzüyordu ve ölüden ziyade huzur içinde uyur gibi bir hali vardı.*

Joshua o bulanık gövdenin önüne kadar gidip parmağının ucuyla ona dokundu. Hafifçe hissettiği duyumsama Joshua'ya hiç acı vermedi.

Kafasının içinde bir ses konuştu. “Merhaba, Joshua.”

Ve aniden uyanmışçasına zihnine oluk oluk bilgi aktı.

128 Arizona Çölü'nün kuzeyinde bulunan 70 km. çapındaki bir krater. —çn

129 Dinozorların çağında yaşamış kanatlı bir sürüngen, —çn

130 Orj. information theory : Uygulamalı matematik, elektrik mühendisliği, biyoinformasyon ve bilgisayar bilimleri branşlarından faydalanarak bilginin niceliğini ele alan bir bilim dalı, —çn

Ve uzun zaman önce bir gölge kadar yakın bir dünyada:

Kuzey Amerika'nın çok farklı bir versiyonu devasa, karayla çevrili, tuzlu bir deniz barındırıyordu. Bu deniz mikrobik yaşamla kaynıyordu. Tüm bu yaşam tek ve muazzam bir organizmaya hizmet ediyordu.

Ve bu dünyada, bulutlu bir gökyüzünün altında, o bulanık denizin tamamı tek bir düşünceyle çalkalanıyordu.

Ben...

Bu düşünceyi bir başkası takip ediyordu.

Hangi amaçla?

“Bu tarihi bir an,” dedi Lobsang heyecanla. “İlk temas! Milyon yıllık bir hayal gerçeğe dönüşüyor. Üstelik bu şeyin ne olduğunu sanırım biliyorum. Shalmirane... HiçŞehir ve Yıldızlar'ı¹³¹ okudunuz mu? Bu bir tür koloni organizması.”

“Vay canına, bir uzaylı!” dedi Sally dalga geçercesine. “Peki şimdi ne olacak? Ona Cari Sagan¹³² ve SETİ¹³³ düşünleri gibi matematiksel bulmacalar mı soracaksın?”

Joshua her ikisini de duymazdan gelerek Birinci Tekil Şahıs'la konuştu. “Sana adımlı söylemedim ki.”

“Söylemene gerek yoktu. Ben Birinci Tekil Şahıs'ım.” Genç adamın kafasının içindeki ses sanki ona aitti.

Joshua yarısaydam derinin altında balıklar, kuşlar ve bir süre sonra gerçek *bir fil* fark etti. Gözleri kapalı olan yarı uyanık haldeki fil, yarattığı dolduran sıvı her neyse onun içinde ağır ağır yüzmekteydi. Aynı şey troller, elfler ve diğer insansılar için de geçerliydi.

Sular yükseliyordu. Joshua yarattığı gücendirmemek veya korkutmamak için büyük bir dikkatle geri geri yürüdü. “Birinci Tekil Şahıs'ın amacı ne?”

“Birinci Tekil Şahıs dünyaları gözlemler.”

“İngilizceyi güzel konuşuyorsun.” Bu aptalca bir laftı ama kilometrelerce uzunluktaki bir solucana başka ne söylenebilirdi ki? *Rahibe Agnes olsa bilirdi*, diye aklından geçirdi Joshua.

Ânında bir karşılık geldi. “Birinci Tekil Şahıs 'Rahibe Agnes' diye bir şey bilmiyor. Hâlâ öğreniyorum. Benim için bir rahibe nedir tanımlayabilir misin?”

O kasvetli sahilde Joshua'nın ağzı bir karışık açık kaldı. Birinci Tekil Şahıs tekrar konuştu. “Karşılıklı referans, evet, rahibe, canlı türünün diğer mensuplarına hizmet etmek amacıyla üreme eyleminden kaçınan dişi bir bipedir. Eusosyal¹³⁴ böceklerle kıyaslanabilir mi? Karıncalar ve arılar... Daha başka. Ayrıca yaşlı ağaçların kalıntıları yakıt olarak kullanan büyük taşıtlarda yolculuk ederler. Daha başka. Kendilerini ilahiyatı düşünmeye adarlar. Konuyla ilgili ayrıntılar daha derinlemesine incelenene kadar bu geçici bir tanımlama olarak kabul edilecektir.. Bazı açılardan ben de bir rahibeye benziyorum. Dünyaları genel bir bakış açısıyla algılarım. Galiba *tapınmayla nefesi kesilmiş* tanımının ne anlama geldiğini anlayabiliyorum... Sahile geri dönsen iyi edersin.”

Yükselen sular Joshua'nın dizlerine kadar gelmişti. Genç adam kumsala kadar geri çekildi.

Sally onu hayretle izliyordu. “O şeyle konuşuyor musun?”

“Şey değil. Dişi. Sanırım evet. Bana kendi sesimle sorular sorulduğunu duyuyorum. Aklımdar geçenleri bilir gibi bir hali var, daha doğrusu benim bildiklerimi biliyor gibi. Onun ne olduğuna dair hiçbir fikrim yok ama mümkün olduğunca çok şey öğrenmeyi istiyormuş gibi görünüyor.” Joshua iç geçirdi. “Ben de senin kadar şaşkın durumdayım, Sally.”

Sırt çantasından Lobsang'in sesi yükseldi. “Gemiye geri dönün. Sanırım bir durum değerlendirmesi yapmamızın vakti geldi.”

Onlar *Mark Twain'e* doğru yürürlerken gökyüzünde cılız birer silüetten ibaret olan daha başka pterosaurlar da uçarak üstlerinden geçti.

Vinçler olmadığı için halata asılarak gondola çıkmak epey yorucuysa da artık tüm güvertelerde

ışık yanıyordu. Su ısıtıcısı da çalışır durumdaydı ve en azından hazır kahve yapabileceklerdi.

Sally tabii ki konuya bir an önce girmek istedi. Fakat bu isteği en azından kahve hazır olana kadar hem Joshua hem de Lobsang tarafından reddedildi.

Joshua daha sonra Birinci Tekil Şahıs hakkında edindiği izlenimi diğerlerine anlatmaya çalıştı. “Kendi dünyasında yalnızmış.”

“Yani bir tek o hayatta kalmış, öyle mi?” dedi Sally.

“Hayır. Tek başına *ortaya çıkmış*. O şekilde evrim geçirmiş. Daima yalnızmış...”

Lobsang genç adamı çapraz sorguya tâbi tuttu ve birlikte çalışarak gerçeği değilse bile bir hikâyeye derlemeyi başardılar.

Lobsang'in tahminince çoğu dünyada olduğu gibi Birinci Tekil Şahıs'ın dünyasında da yaşamın ilk çağları DNA'yı genetik bilgi depolamakta nasıl kullanacağını henüz keşfedememiş ve tüm canlıların temel taşı olan protein üzerinde yeterli kontrolü sağlayamamış yarım yaratıkların hayatta kalma mücadelesiyle geçmişti. Sığ okyanuslar milyarlarca hücreyle dolup taşmasına rağmen bunlar henüz birbirleriyle rekabet etmeyi *kaldırabilecek* kadar karmaşık değildi. Hücreler de öyle yapmaktansa işbirliği içine girdiler. Faydalı bir yenilik hücreden hücreye aktarıldı. Sanki bu küresel okyanustaki her şey tek bir mega-organizma olarak faaliyet gösteriyordu.

“Zamanla,” dedi Lobsang, “diğer pek çok dünyada ve tabii Esas'ta olduğu gibi hücrelerin karmaşıklığı ve organizasyonu her hücrenin yardım almadan da hayatta kalabileceği bir noktaya varır. İşte o andan itibaren çoğu dünyada rekabet baş gösterir. Yaşamın büyük krallıkları birbirinden ayrılır, yaratıklar günüşiğinin gücünden faydalanmayı öğrendikçe bir yan ürün olan oksijen havaya karışır ve çokhücreli biçimlere doğru uzun bir tırmanış başlar. Küresel işbirliği çağı sona erer ve genetik bileşimdeki gizemli emareler dışında geriye hiçbir iz kalmaz.”

“Çoğu dünyada öyle olabilir,” dedi Sally. “Ama herhalde Birinci Tekil Şahıs'ın dünyasında olmamış.”

“Hayır. Aslına bakarsan o dünya dikkate değer bir Joker olsa gerek. Giderek artan karmaşıklık orada da bizimkine benzer bir evrimsel süreci başlatmış; fakat tek bir küresel organizmanın bütünlüğü asla kaybolmamış. Sahiden de olasılık ağacının çok uzak bir dalına yolculuk etmiş bulunuyoruz. O şey—”

“O *dişi*, Lobsang,” dedi Joshua.

“Evet; 'dişi' o yaratık için uygun bir yakıştırma. O *dişi* sağlıklı görünen yaşam biçimlerine gebeye benziyor. Demek ki eskiden insan gibi bir yaratıktan ziyade olgunlaşmakta olan bir biyosfer gibiydi. Herhalde karmaşıklık arttıkça kontrol düğümleri ortaya çıktı. Daha da gelişmek için bilgi yapısının kendi kopyasını oluşturması ve içermesi gerekir ki organizmanın tamamı kendinden haberdar —yani bilinçli— hale gelebilsin.”

Duyduklarına anlam vermeye çalışan Sally kaşlarını çattı. “İyi de böyle bir yaratık ne isteyebilir?”

“Ben en azından o kadarına cevap verebilirim,” dedi Joshua. “Arkadaş istiyor. Hayatı boyunca yalnız kalmış. Tabii trollerle karşılaşana kadar bunu anlamamış.”

“Ah.”

Joshua bir grup trolün o dünyaya nasıl geldiğini asla öğrenemeyeceklerini fark etti. Troller Geçit'ten geçmiş olmalıydılar; belki de travma geçirmişler, hatta uzay boşluğuna maruz kaldıkları için yaralanmış da olabilirlerdi. “Fakat onları görmek dişiye büyüledi,” dedi Joshua, gözlerini kapatıp yoğunlaşarak ve *hatırlamaya* çalışarak. “Hem de sayılarının birden fazla olması gibi basit

bir sebepten. Birbirlerine bakış biçimlerinden, birlikte çalışmalarından, hepsinin birbirini tanımasından. Onlar kendisi gibi yalnız değildiler. Birbirlerine sahiptiler. Dişi de aynı şeye sahip olmak istedi. Eksikliğini çektiği tek şeye...

“Trollerden biri suya geldi.” Rüyadaymışçasına Joshua'nın gözlerinin önünde yere çömelerek siğ sudan yengeç toplayan bir trolün görüntüsü canlandı. Sonra yükselen bir su kütlesi onu sardı.

“Yani senin şu dişi onu öldürdü,” dedi Sally, Joshua gördüklerini tarif edince.

“Evet. Öyle bir niyeti yoktu ama sonuç o oldu. Troller kaçtılar. Dişi galiba bir başkasını, bir yavruyu yakaladı... onu inceledi. ..”

“Ve adımlamayı öğrendi,” diye tahminde bulundu Lobsang.

“Evet. Bunu başarması uzun sürdü. Karşılaştığımız şey onun tamamı değil; eskiden koca bir okyanusu doldururdu. Buradaki denizde bulunan şey onun bir... temsili. Özü. Adımlayabilecek kadar küçük bir formu.”

“Yani trollerin peşinden gitti,” dedi Sally. “Dünyalar zinciri boyunca Batı'ya adımladı.”

“Evet,” dedi Lobsang. “Yavaş fakat şaşmaz bir biçimde Esas'a doğru ilerledi. Hiç şüphe yok ki trollerin ve belki diğer bazı canlı türlerinin izdihamına o sebep oldu. Onun troller gibi sapient öncesi canlı türleri üzerinde tıpkı kalabalık bir insan topluluğuna benzer bir etki yarattığını düşünüyorum. Düşündüğü zaman ortaya çıkan gürültüyü varın siz hayal edin...”

“Demek doğruymuş. Karşımızdaki sahiden de migren canavarıymış,” dedi Sally. “Trollerin apar topar kaçmalarına şaşmamak lazım.”

“Dişinin niyeti onlara zarar vermek değil,” dedi Joshua. “Onları sadece *tanımak* istiyor. Ve de kucaklamak.”

“Joshua, o şeyden aynı bir insanmış gibi bahsettiğinin farkında mısınız?”

“Ben onu öyle hissettim.”

“Fakat bu sadece kısmi bir algı,” dedi Lobsang. “Dahası da var. Karşılaştığın varlık sadece bir.. tohum. Dişinin meydana geldiği bütünleşik biyosferin bir temsilcisi. Troller gibi üst düzey memeliler de dâhil yerel canlı türlerini soğurması yalnızca geçici bir adım. Uzun vadedeki amacı her bir Dünya'nın biyosferini kendisinininkinin bir kopyası haline getirmek olmalı. Diğer bir deyişle her dünyayı kendisine bağlamak ve mevcut tüm kaynakları tek bir amaca, yani kendi bilincine adanmak. Bu kötü niyetli veya herhangi bir açıdan *yanlış* bir fenomen değil. Bu hikâyede kötü adam diye bir şey yok. Birinci Tekil Şahıs sadece farklı türde bir zekânın ifadesi. İstersen buna başka bir model de diyebilirsin. Fakat—”

Sally'nin suratı kül gibi oldu. “Fakat bizim gibiler için yok oluşu temsil ediyor. O şey dokunduğu her dünyada kaçınılmaz olarak bireyselliğin sonunu getiriyor.”

“Evrimin de,” dedi Lobsang büyük bir ciddiyetle. “Yani bir bakıma dünyanın sonunu. Uzun Dünya zinciri boyunca ilerlerken birbiri ardına karşılaştığı her dünyanın sonunu getiriyor.”

“O dünyaların yıkıcısı,” dedi Sally. “O bir ruh toplayıcısı. Troller bunu az da olsa sezindilerse korkudan ödlerinin kopması çok doğal.”

“Tabii bir de niye *şimdiye kadar* meskun dünyalara erişmediği sorusu var. Niye Esas Dünya'yı çoktan yutmadığı ve onu neden merakla ve sevgiyle yok etmediği soruları da.”

Joshua kaşlarını çattı. “Geçit. Ona Geçit'in bu kadar yakınında rastlamamız tesadüf olamaz.”

“Evet,” dedi Lobsang. “Geçit'i aşamıyor. En azından şimdilik. Yoksa meskûn dünyalara çoktan ulaşırdı.”

“Ama biz Geçit'i aşabiliyoruz,” dedi Sally. “Tıpkı troller gibi. Dişi de bunu mutlaka öğrenecektir. Tabii bir de yumuşak yerler var. Onları kullanmayı da öğrenirse... Tan rım. O şey Uzun Dünya'yı teker teker yutan bir hastalıktan farksız.”

“Hayır,” dedi Lobsang kesin bir dille. “O ne bir hastalık, ne habis bir virüs ne de bir bakteri. O bilinçli bir varlık. Ve ben burada bir ümit olduğuna inanıyorum. Joshua, dişi ilk başta seninle nasıl konuştu? Kafanın içinde bir ses duydun, değil mi? Bu kulağa hiç de telepati gibi gelmiyor, ki zaten şu âna dek o iletişim yöntemine dair tek bir güvenilir delil bulabilmiş değilim. Dışının kullandığı yöntem yeni bir şeye benziyor. Sana rahibenin ne olduğunu sordu! Bir tahminde bulunmam gerekirse aklından geçen düşüncelere erişti. O sırada Rahibe Agnes'i düşünüyordun, değil mi? Bir mühendis olarak buna inanmakta zorlanıyorum. Fakat bir Budist olarak evrene hayal edebileceğimizden çok daha fazla açıdan bakabileceğimizi kabul ediyorum.”

“Umarım şimdi bir de dinden konuşmaya başlamayız,” dedi Sally sertçe.

“Biraz açık fikirli ol, Sally. Bu yalnızca evreni anlamanın başka bir yöntemi, o kadar. Sadece başka bir araç.”

“Peki öyleyse Joshua ne oluyor?” diye tersledi kadın. “Seçilmiş kişi mi?”

İkisi birlikte dönüp Joshua'ya baktı.

“Bir bakıma öyle,” dedi genç adam gönülsüzce. “Dişi benimle karşılaşmayı beklemediyse bile en azından beni tanımış gibiydi.”

Kıskandığı her halinden anlaşılan Sally kaşlarını çattı. “Niye sen?”

“Belki de sebep kahramanımızın mucizevi doğumunda yatıyordur, Sally,” dedi Lobsang nazikçe. “Doğduğun ilk anlarda başka bir dünyada yapayalnızdın, Joshua. Belli ki çığlıkların Uzur Dünya boyunca yankılanmış. Veya yankılanan belki yalnızlığın olmuştur. Belki de benzer biçimde yalnız olan Birinci Tekil Şahıs ve sen bir tür çift kutup oluşturmuşsunuzdur.”

Bu fikir Joshua'yı şaşkına çevirdi. Genç adam bir kez daha Rahibe Agnes'i görebilmeyi ve yaşananları onunla konuşabilmeyi diledi. “Beni buraya o yüzden mi getirdin, Lobsang? Başımızdan geçen her şeyi önceden tahmin ettiğini öğrenip duruyorum... *Bunun da* olacağını biliyor muydun?”

“Senin özel biri olduğunu biliyordum, Joshua. Hatta eşsiz biri olduğunu. Evet, bu niteliğinin... işe yarayabileceğini düşündüm. Fakat ne şekilde işe yarayacağını bilemediğimi itiraf etmeliyim.”

Sally kaskatı bir suratla Joshua'ya baktı. “Birinin parmağında oynatılmak nasıl bir duygu, Joshua?”

İç i Lobsang'e ve kendisini başkalarından ayrı tuttuğu için evrene karşı kor gibi bir öfkeyle dolan Joshua başını çevirdi.

Lobsang tekrar konuştu. “Birinci Tekil Şahıs hakkında daha fazla bilgi edinmemiz gerektiği gün gibi ortada.”

“Orası öyle,” dedi Sally. “Ve de onu trolleri ürkütmeden vazgeçirmenin bir yolunu bulmalıyız. Esas Dünya'yı yemesini önlemekten bahsetmiyorum bile.”

“Yarın gidip onu tekrar görürüz. Bu gece iyice dinlenmemizi ve yarın sabah anlatılmazla yeniden görüşmeye hazırlanmamızı öneriyorum. Fakat madem ki ilk teması Joshua sağladı, bu sefer söz bende olacak.”

“Hıh! Demek anlatılmaz ile katlanılmaz karşı karşıya gelecek. Ben artık yatmaya gidiyorum.” Sally hışımla güverteden ayrıldı.

“Hemen de kıziveriyor,” dedi Joshua.

“Ama neden kızdığını anlıyor olmalısın, Joshua,” dedi Lobsang yumuşak bir dille. “Sen seçildin. O ise seçilmedi. Muhtemelen seni asla affetmeyecek.”

O gece Joshua için tuhaf geçti. Genç adam çaresiz bir yalnızlığın içindeki biri tarafından isminin söylendiğini düşünerek uyanıp duruyordu, hem de bunu nereden bildiğine dair hiçbir fikri yokken. Sonra biraz daha kestiriyordu ve ardından bu döngü yeniden başa dönüyordu. Bu böyle sabaha dek sürdü.

Sabah olunca bir kez daha gözlem güvertesinin sessizliğinde toplandılar. Sally de Joshua gibi gözleri yorgundu. Lobsang ise akli başındayken giydirdiği ve alelacele onardığı gezici birimiyle alışılmadık derecede sessizdi. Joshua *onların* gecesinin nasıl geçtiğini merak etti.

Karşılaştıkları ilk sürpriz Birinci Tekil Şahıs'ı yerinde bulamamaları oldu. Yaratık bir kilometre kadar denize açılmıştı ve öyle yavaş hareket ediyordu ki arkasında neredeyse hiç iz bırakmıyordu. Şahıs'ın acele etmekle arasının iyi olmadığı her halinden belliydi; fakat öte yandan acele etmeyen şeyin Manhattan Adası'ndan iki kat büyük olduğunu unutmamak gerekirdi.

Onu takip edip etmemek konusunda bir tartışma yaşanmadı. Hepsi de öyle yapmalarının gerektiğini kabullenmişti. Fakat *Mark Twain* hâlâ dünyadan dünyaya adımlayabilmesine rağmen artık yatay düzlemde hareket edemiyordu.

“Lobsang,” dedi Joshua, “başka bir denizci birimin daha yok mu? Tedbirli davranmak konusunda nasılsındır bilirim. Dışarıda hemen hemen hiç rüzgâr yok ve bir sirk çadırından bile daha fazla ipe sahibiz. Ayrıca aşağıdaki koca dostumuzun acele ettiği söylenemez. Belki denizci birimin bizi çekebilir.”

Plan işe yaradı ama ancak ucu ucuna. *Mark Twain*'in üstesinden gelmesi gereken hava direnci hiç de az değildi. Hatta Sally durumu küçük bir römorkörün *Titanic*'i çekmesine benzetti. Fakat bu römorkör Lobsang tarafından tasarlanmış ve Black Şirketi'nce üretilmişti. Zaten buldukları çözüm de o sayede işe yaradı.

Genellikle dümen köşkü Lobsang'e özel bir mekândı. Fakat köşk bugün herkese açıktı ve üçü birlikte suda neredeyse hiç iz bırakmadan yüzen Birinci Tekil Şahıs'ı seyretti. Gezginin büyük bölümü artık su altındaydı. “İtiş sisteminin ne olduğunu ancak Tanrı bilir,” dedi Lobsang. “Tabii Tanrı öyle bir işe kalkışmışken civardaki denizlerin neden bir anda balıklarla dolup taştığını da tahmin etse iyi olur.”

Joshua söylenenin doğru olduğunu gördü. Su yüzgeçlerle ışıltı ışıltı; havada taklalar atan yunuslar bile vardı. Birinci Tekil Şahıs bir şeref kıtasının eşliğinde yüzüyordu. Joshua pek çok dünyada yaşam kaynayan nehirler görmeye alışkındı; insanlığın bulunmadığı denizler genellikle eskiden morina balıklarıyla tka basa dolu olduğu için ziyaretçilerin isterlerse suda yürüyebilecekleri söylenen Newfoundland'daki Grand Banks¹³⁵ kadar kalabalık olurdu. Esas Dünya'dan hiç ayrılmamış insanlar ne kaçırdıklarının farkında bile değillerdi. Fakat Grand Banks en bereketli olduğu dönemde bile muhtemelen gezginin arkasında bıraktığı sular kadar balıkla dolmamıştı.

“Anlaşılan o ki,” dedi Sally, “daha aşağı yaratıkları bir şekilde cezbediyor. Belki de bu sayede onları soğurabilecek kadar yakınına çekiyordun ”

Lobsang'in keyfi yerindeydi. “Harikulade, değil mi? O yunusları görüyor musunuz? Bir Busby Berkeley¹³⁶ gösterisinden bile daha iyi!”

“Busby Berkeley de kim oluyor?” diye sordu Sally.

Joshua bile bu sorunun cevabını biliyordu.

“Yine eski filmlerden bahsetmeye başlarsanız—” dedi Sally.

Lobsang genzini temizledi. “Dün gece *sıradışı* bir şey tecrübe ettiniz mi?”

Joshua ile Sally birbirlerine göz attılar.

“Konuyu sen açtın, Lobsang,” dedi Sally. “O yüzden önce sen konuş.”

“Dün gece bir nevi kırma girişimine maruz kaldığımı söyleyebilirim. Bu bile başlı başına bir başarı sayılır. Black Şirketi'nin mühendisleri için beni kırmaya çalışmak bir eğlenceydi ve ben de onlara karşı koydum. Yine de dün gece *bir şey* cesaretli bir teşebbüste bulundu. Fakat bunun iyi niyetle yapıldığına inanıyorum. Hiçbir şey alınmadı, hiçbir şey değiştirilmedi; sadece bazı bellek depolarına erişildiğini ve oradaki bilgilerin kopyalandığını sanıyorum.”

“Ne gibi bilgiler?” diye sordu Sally.

“Troller ve adımlama hakkında olanlar. Dün geceki olay sana anlatılanları doğruluyor, Joshua. Fakat bu çok kısmi bir hipotez. Yaptığım şey sıradan bir insanın unuttuğu bir şeyi hatırlamaya çalışmasına benziyor.”

“*Bir sanrı mıydı gördüğüm, yoksa bir rüya mı?*”¹³⁷ İkisi de dönüp kadına baktı. Yüzü kızaran Sally meydan okurcasına onlara çıkıştı. “Ne yani? Keats bilemez miyim? Pek çok insan onu bilir. Dedem sık sık onun şiirlerini okurdu.”

“Ben de Keats'i bilirim,” diye onu temin etti Joshua. “Tıpkı Rahibe Georgina gibi. Onunla tanışmanı çok isterim. Ayrıca ben de bir rüya gördüm. Büyük bir yalnızlık sezinledim.”

“Ben de,” diye itiraf etti Sally. “Fakat benimkisi harika bir duyguydu. Bir tür davete benziyordu.”

“Kapıldığın his suya atlamayı ve benliğini kaybetmeni sağlayacak kadar mı davetkârdı?” diye sordu Lobsang. “Bu arada giderek yaklaşıyoruz. Sanırım dışı kendisine yetişmemiz için bekliyor ve şahsen ben ona yetişmeyi çok istiyorum.”

“Ağır ol bakalım,” dedi Sally. “Benim o yüzen şeye çıkmak ve dâhili hayvanat bahçesinde bir diğer sergi olmak gibi bir niyetim yok.”

“Merak etme, Sally Birinci Tekil Şahıs'a tek başıma ayak basmayı planlıyorum. Tabii bu gezici birim vasıtasıyla. Adımlayarak yaptığı yolculuğuna devam etmeden önce onunla daha kapsamlı bir iletişim kurmak ve onu durması için ikna etmek istiyorum.”

Joshua bunu düşündü. “Peki ya geri dönmezse? Durdurulabilir mi?”

“Ne öneriyorsun, Joshua?” diye çıkıştı Lobsang. “Onunla nasıl savaşacaksın? İçinde yaşadığı her dünyayı nükleer bombalarla teker teker yok ederek mi?” Ses tonu aşağılayıcıydı. “İkiniz de çok küçük düşünüyorsunuz. Algıladığınız tek şey tehdit. Belki bunun biyolojik olarak kırılabilir bir yapıda olmanızla ilgisi vardır. Beni dinleyin. Dışi bizden bir şeyler öğrenmek istiyor. Fakat bizim de *ondan* öğrenebileceğimiz o kadar çok şey var ki. Uzayı ve zamanı insan kapasitesinin çok daha ötesindeki bir ölçekte algılayabilen bir yaratık olarak kim bilir neler biliyordur?” Lobsang'in yapay sesi monoton çıkmasına rağmen ne gariptir ki huşuyla doluydu. “Hiç katılımcı evren diye bir şey duydun mu, Joshua?”

“Katılımcı saçmalığı? Gene ne saçmalıyorsun?”

“Bak, gerçekliği biçimlendiren şey şuardur. Kuantum fiziğinin temelinde bu yatar. *Bizler* Esas'ın, yani diğerlerinden ayrı duran kendi Joker dünyamızın yaratılışına katkıda bulduk. Ama şimdi daha başka zihinlerle, elflerle ve trollerle ve tabii Birinci Tekil Şahısla tanıştık.

Görünüşe bakılırsa *onlar da* Uzun Dünya'nın, soyut ve harikulade bir birliğin, daha yeni yeni katıldığımız bir zihinler topluluğu tarafından oluşturulmuş bir çoklu evrenin yaratılışına bir şekilde katkıda bulunmuşlar. Esas'a dönerken yanında götürmen gereken ders işte bu, Joshua. Jeolojideki, coğrafyadaki ve egzotik hayyanlardaki farklılıkları boş ver. Gerçekliğe bakış açımızı — ve ne olduğumuzu— asıl ilgilendiren bu. Ve eğer ben evreni bizden çok daha iyi anlayabildiğine şüphe olmayan Birinci Tekil Şahıs'la iletişim kurabilirsem... Eh, tombul dostumuzla işte bunu konuşmaya niyetliyim. Tabii bir de onu bilinçsizce yol açtığı tehlikeden haberdar etmeye.”

“Dur bir dakika,” dedi Joshua, iyice düşündükten sonra. “Sen aşağıya ineceksin. Sahiden de o şeyin içine gireceksin.”

“Yapının içine gömülü olan yaratıkların tamamen sağlıklı ve hareketli görünmeleri sebebiyle bunu bir risk olarak değerlendirmiyorum. Ayrıca üçümüz arasında sadece ve sadece benim vazgeçilebilir olduğum hususunu unutma, en azından gezici biriminin içindeyken. Yine de kendimi bütünüyle ona yükleyeceğim. Ben Lobsang olarak benliğimi tamamen dışıyla yapacağım birleşime adayacağım.”

“Geri gelmek gibi bir niyetin yok, değil mi?”

“Hayır, Joshua. Birleşimin geri alınamaz değilse bile uzun vadeli olacağını sanıyorum. Yine de bunu yapmak zorundayım.”

Joshua'nın tepesi attı. “Beni bu yolculukta yanına alırken pek çok gizli amaç taşıdığını biliyorum. Varsın öyle olsun. Ama *ben* gelmeyi tek bir amaçla kabul ettim: seni sağ salim eve geri götürmek. Nihai tedbirin olduğumu söylemiştin.”

“Dürüstlüğüne saygı duyuyorum, Joshua. Ve seni anlaşmamızdan azat ediyorum. Geminin dosyalarına bununla ilgili bir not düşeceğim.”

“Bu kadarı hiç de yeterli—”

“Düştüm.”

“Hadi ama, maçoluk taslamayı bırakın,” dedi Sally alaycı bir üslupla. “Bir sürü yedeğin olduğundan eminim, Lobsang. Yani kendini gerçekten tehlikeye atmayacaksın, değil mi?”

“Sizinle tüm sırlarımı paylaşacak halim yok. Fakat devre dışı kalırsam veya kaybolursam hafızamın kopyalarını her milisaniye güncellenen çeşitli bellek depolarında bulabilirsiniz. Deyim yerindeyse başlıca 'kara kutum' geminin karnında yer alıyor. Adamantiumun¹³⁸ bile yanında macun gibi kaldığı bir alışımla kaplı olan bu kutunun gezegendeki yaşamı ortadan kaldıracak bir göktaşı düşmesi olayından bile sapasağlam çıkacağından eminim.”

Sally güldü. “Bir gezegendeki tüm yaşamı sona erdiren bir afetten kurtulmanın anlamı ne ki? Yani seni fişe takacak kimse kalmadıktan sonra ne yapacaksın?”

“Zamanla zeki canlı türlerinin bir kez daha ortaya çıkması ve beni yenileyecek kadar evrim geçirmesi ihtimali çok yüksek. O zamana kadar bekleyebilirim. Nasılsa okuyacak bir sürü şeyim var.”

Joshua'ya göre Sally o anda hiç olmadığı kadar sevimliydi, tabii sinir küpüyen onun hakkında böyle bir tabir kullanılabilirse. Ve Joshua ilk defa Lobsang'ın kadını bilerek kızdırdığından kuşkulandı. Lobsang galiba bir Turing testinden daha geçmiş oluyordu.

“Diyelim ki başarıya ulaştın,” diye lafa karıştı Joshua. “Ve onu dünyaları yemekten alıkoydun. Sonra ne olacak, Lobsang?”

“Sonra ikimiz birlikte evrenin altında yatan gerçeği aramaya devam edeceğiz.”

“Bu dediğin kulağa hiç de insancıl gelmiyor,” dedi Sally.

“Tam tersine, Sally. Bundan daha insancıl bir şey düşünemiyorum.”

Birinci Tekil Şahıs'a iyice yaklaşmışlardı. Yaratığın gövdesi boyunca kepçeye benzer etli antenler yükseliyor ve çok sayıda küçük yengeç onun sırtında yolculuk ediyordu, tıpkı yengeçlerin peşinde olan bazı deniz kuşları gibi.

“Eh,” dedi Lobsang, “gerisi size kalmış. Elbette ki hava gemisini Esas'a geri götürmeniz gerekiyor. TransDünya'dan Selena Jones'la bağlantıya geçin. O gemideki veri bankalarının Esas'taki kopyamla senkronize edilmesi için ne yapılması gerektiğini bilir. Görüyorsun ya, Joshua; bir bakıma beni eve götürmüş oluyorsun. Selena'ya benden selam söyle. Beni hep bir baba gibi gördüğünü düşünmüşümdür. Hem de kanunen vasim olmasına rağmen. Ne de olsa henüz yirmi yaşında bile değilim.”

“Bekle,” dedi Sally. “Sen olmadan *Mark Twain*'in zekâsı yok ki. O bizi başka dünyalara nasıl götürebilir?”

“Bunlar sadece teferruat, Sally! O kadarını da artık sen çöz. Şimdi müsaade ederseniz yetişmem gereken gizemli bir yüzer kolektif organizma var. Oh, son bir şey daha: lütfen Shi-mi'ye göz kulak olun...”

Lobsang bunun ardından son bir defa mavi kapıdan geçip gitti.

[131](#) Orj. *The City and the Stars*: Arthur C. Clarke'ın yazdığı bir bilimkurgu romanı, —çn

[132](#) Ünlü bir fizikçi, —çn

[133](#) Search For Extraterrestrial Intelligence: Dünya dışında var olabilecek zeki canlıların tespiti için yürütülen araştırmaların genel adı. —çn

[134](#) Genellikle böcek türlerinde rastlanan, üremeye görevli bireylere hizmet eden kısır bireylerin davranış biçimi. — çn

[135](#) Kuzey Amerika kıta sahanlığının güneydoğusundaki bir grup su altı platosu, —çn

[136](#) Meşhur bir 20. yüzyıl Hollywood yönetmeni ve müzik koreografı, —çn

[137](#) Orj. “Was it a Vision, or a waking dream?": John Keats'ten bir alıntı, —çn

[138](#) Yok edilmesi mümkün olmayan hayali bir metal, —çn

Lobsang'ın yakın temasta bulunmak amacıyla ayrılmasının ardından *Mark Twain*'in geride kalan mürettebatı yaratık ufka ulaşmadan önce gözden kaybolana dek gezginin suda bıraktığı izi seyretti. Hayvanlardan, kuşlardan ve balıklardan oluşan şeref kıtasıysa havalanarak, suya dalarak yahut inip çıkarak kendi yoluna gitti.

Gösteri sona ermişti. Karnaval kasabayı terk etmişti. Büyü bozulmuştu. Joshua dünyadan bir şey eksildiğini sezinebiliyordu.

Genç adam Sally'e bakarken onun suratında gördüğü şaşkınlığı kendisi de hissediyordu. "Birinci Tekil Şahıs beni korkuttu. Lobsang'ın de beni başka sebeplerden korkuttuğu zamanlar oldu, ikisini bir arada hayal etmekte zorlanıyorum. Hele hele neye dönüşebileceklerini düşündükçe..."

Sally omuz silkti. "Trolleri kurtarmak için elimizden geleni yaptık."

"Ve de insanlığı," diye nazikçe hatırlattı Joshua.

"Şimdi ne yapacağız?"

"Bence öğle yemeği yiyelim," diyen Joshua yemekhaneye doğru yol aldı.

Sally birkaç dakika sonra dumanı tüten bir fincan kahveyi cankurtaran halatıymışçasına sınıksız tutuyordu. "Fark ettin mi? Gezgin suyun altında adımlıyor. Bunu da ilk defa görüyorum."

Joshua kafa salladı ve işe küçük sorular sorarak başlamanın daha doğru olacağını düşündü. Kozmik gizemlerin arasında boğulmaktansa önce ufak tefek problemleri çözmek en iyisiydi. Tabii bir de eve nasıl dönecekleri meselesi vardı ama Joshua o konuda bir fikir edinmeye başlıyordu. "Biliyor musun, dışının gövdesinin içindeki o yaratıklardan bazıları çok uzak dünyalardan gelmiş olsalar bile tanıdık gözüküyordu. Mesela o yüzen şeylerden biri kocaman bir kanguruya benziyordu! Kameralar kayıttaydı. Görüntüleri birlikte gözden geçirebiliriz. Doğabilimciler bayram edecekler.

Kapının oradan hafif bir ses geldi. Joshua aşağı baktığında Shi-mi'yi gördü. Kedi robotik olsa da olmasa da sahiden çok zarifti.

Ve Shi-mi konuştu.

"Hedefe ulaştığımızda nakledilmek üzere vivaryuma konulan fare ve fare benzeri kemirgen sayısı doksan üç. Zarar görenlerin sayısı: sıfır. Yürekli bir farenin koca bir fili bile kaldırabileceği söylenir; fakat öyle bir şeyin bu gemide geçerli olmadığını belirtmekten memnuniyet duyuyorum." Kedi beklentili gözlerle her ikisine de baktı. Yumuşak ve kadınsı çıkan sesi bir insana aitmiş gibiyse de kedileri çağırıyordu.

"Yok daha neler."

"Kibar davran, Sally," diye mırıldandı Joshua. "Shi-mi, teşekkürler."

Kedi başka bir tepki gelecek mi diye sabırla bekledi.

"Konuşabildiğini bilmiyordum," dedi Joshua, laf olsun diye.

"Önceden gerek yoktu. Direkt bir arayüz vasıtasıyla Lobsang'e rapor veriyordum. Üstelik söz dediğin sudaki köpük gibidir, iş ise çil çil altındır."

Sally'nin bakışlarını azıcık yana kaydırması Joshua'nın tecrübelerine göre bir uyarı işaretiydi. "Bu atasözü de nereden çıktı?"

"Tibet'ten," dedi Shi-mi.

“Sen Lobsang'in avatari falan değilsin, öyle değil mi? Ondan nihayet kurtulduğumuzu umuyordum.”

Patisini yalamakta olan kedi başını kaldırdı. “Hayır. Fakat benim de alaycılığa karşı yüzde otuz bir oranında önyargıyla esaslı kısa söyleşilere, atasözlerine, kemirgen korumasına ve geyik muhabbetlerine göre uyarlanmış jel tabanlı bir kişiliğim var. Şu an bir prototipten ibaretim ama yakında Black Şirketi beni yeni bir evcil hayvan serisi olarak piyasaya sürecektir. Dostlarınızı haberdar edin. Şimdi müsaade ederseniz işimin başına döneceğim.” Kedi yürüyüp gitti.

O gözden kaybolduğunda Joshua kadına doğru döndü. “Eh, bir fare kapanından daha iyi olduğunu itiraf etmelisin.”

Sally'nin asabı bozulmuştu. “Ben de tam senin bu *Titanic*'inin daha fazla civıtamayacağını düşünüyordum. Hâlâ okyanusun üstünde miyiz?”

Joshua en yakındaki pencereden dışarı baktı. “Evet.”

“Geriyeye dönüp sahile gitsek iyi olacak.”

“Çoktan döndük,” dedi Joshua. “Lobsang'i bıraktıktan sonra kontrolleri ona göre ayarlamıştım. Yarım saat önce yola çıktık.”

“O yüzen robotumsu şeyin bizi karaya götürecektir kadar şarjı olduğundan emin misin?” diye soran Sally belli ki tedirgindi.

“Sally, *Mark Twain*'i Lobsang tasarladı. Deniz birimi Dünya'nın çevresini dolaşacak kadar şarja sahip. Lobsang yedeklerini bile yedekler; bunu biliyorsun. Bir terslik mi var?”

“Madem ki sordun, suya pek düşkün değilimdir. Özellikle de dibini göremediğim suya. Kural olarak omurganın altında su yerine ağaç bulundurursak çok sevinirim, tamam mı?”

“Seninle ilk karşılaştığımda bir sahilde oturuyordun.”

“Orası deniz kıyısıydı da ondan. Sular sığıdı! Üstelik burası Uzun Dünya. Altında neyin yüzdüğünü asla bilemezsin.”

“Lobsang'le beraber geçtiğim bir su dünyası vardı. Herhalde orada fazla kalmamışsmdır. Okyanustaki bir balık—”

“O dünyaya gelmeden önce bir bayırdan adımladım, iki metre aşağıdaki suya düştüm, tekrar adımlayabileceğimi bildiğim bir yere kadar yüzdüm ve bir çift çeneye yem olmadan hemen önce oradan ayrılmayı başardım. O çenelerin neye ait olduğunyuysa göremedim. Bana kalırsa atalarım kahrolası okyanustan çıkmak için çok çaba harcadılar ve benim onca emeği heba etmek gibi bir niyetim yok.”

Yemek hazırlamakta olan Joshua sırtıttı.

“Bak, Joshua. Ben Mutlu Rıhtımlar'a dönmekten yanayım. Ne dersin? Ansızın başkainsanlar göresim geldi... Oh. Ama *Mark Twain*'i de yanımıza almak zorundayız, değil mi? Lobsang'den geriye kalanlarla beraber. Tabii kediyi de. Elle çekmemiz gerekse bile *Mark Twain*'i yatay düzlemde hareket ettirebiliriz. Ama Lobsang olmadan onu nasıl adımlattıracağız?”

“Benim bir fikrim var,” dedi Joshua. “Ama acele etmesek de olur. Biraz daha kahve ister misin?”

O günün geri kalanına pazar günü muamelesi yaptılar, diğer bir deyişle o günü bir Pazar günü gibi geçirdiler. Ne de olsa büyük ve karmaşık kavramların beyindekilere zarar vermeden oraya yavaş yavaş yerleşmesi gerekir. Joshua sonunda bunun Lobsang için bile geçerli olduğunu fark etmişti.

Ertesi günün ikinci vakti Sally onları sahilin biraz içerisindeki bir yumuşak yere, yani Mutlu Rihtımlar'a çıkmalarını sağlayacak bir kısa yola götürdü, istedikleri noktaya vardıklarında yere indiler. *Mark Twain*, denizci biriminin onu kumsalda bıraktığı noktada asılı duruyordu. Gemiden sarkan iki uzun halat Joshua ile Sally'nin ellerindeydi.

Sonra su kenarında Joshua'nın bile görebildiği bir titreşim oldu. Sally aradıkları yumuşak yeri bulmuştu.

“Kendimi balon tutan bir çocuk gibi hissediyorum,” dedi Sally, elindeki halata bakarak.

“Planın işe yarayacağından eminim,” dedi Joshua.

“Neymiş o plan?”

“Bak, adımladığın zaman üstünde taşıdıklarını da yanında götürebiliyorsun ya, Lobsang *Mark Twain*'deyken bir bakıma geminin ta kendisiydi ve bu sayede adımlayabiliyordu. Biz de şu an *Mark Twain*'i elimizde tutuyoruz. Geminin büyük bir kütlesi olmasına rağmen teknik açıdan hiç ağırlığı yok, değil mi? O nedenle adımlamamız halinde onu da yanımızda götüreceğiz.”

Sally genç adama şaşkın gözlerle baktı. “Ne yani, planın bu muydu?”

“Elimden gelenin en iyisi bu.”

“Eğer evren esprini anlamazsa kollarımız bile kopabilir.”

“Öğrenmenin tek bir yolu var. Hazır mısın?”

Sally tereddüt etti. “El ele tutuşarak adımlasak olur mu? Böyle bir işe kalkışmışken birbirimizden ayrılmamız sorun yaratabilir.”

“Haklısın.” Joshua kadının elini tuttu. “Tamam, Sally. Göster bakalım marifetini.”

Sally artık onun varlığından habersizmişçesine dalıp gider gibi gözüktü. Havayı koklayıp ortamdaki ışığı süzdü ve tai- chi¹³⁹ yaparcasına zarif ve bir o kadar da tuhaf hareketler yaptı. Sanki bir şeyleri deniyor, yokluyordu veya belki de sadece su bulmaya çalışıyordu.

Adımladılar. Adımlama eylemi bu sefer her zamankinden daha sertti ve Joshua bir su kaydırağından aşağı hızla kayıyormuş gibi kısa süreli bir iç boşalması yaşadı. Sanki geçirdikleri süreç vücutlarındaki enerjiyi emmişti, o anda Joshua'nın içini bir ürperti kapladı. Artık farklı bir kumsalda, farklı bir dünyadaydılar, soğuk ve kasvetli bir dünyada. Demek ki yumuşak yerler sizi gitmek istediğiniz yere tek seferde ulaştırmıyordu. Ayrıca coğrafi bakımdan aynı *yerde değillerdi*; Joshua bunu hemen gördü. Durum giderek daha tuhaf bir hal alıyordu. Sally yeniden sağa sola dönerek bir şeyleri yokladı.

Yolculuk tam dört adım sürdü. Fakat nihayet tepelerindeki *Mark Twain*'le beraber Mutlu Rihtımlar'a ulaştılar.

İnsanlar onları gördüklerine şaşırdıkları kadar sevindiler de. Herkes dostaneydi, hem de gerçekten samimi bir şekilde davranıyorlardı. Çünkü burası Mutlu Rihtımlar'dı, değil mi? Tabii ki dostane olacaklardı. Güzelce süpürülmüş yollar tertemizdi. Kurumaya bırakılmış somonlar hâlâ muntazam sıralar halinde asılıydı. Erkekler, kadınlar, çocuklar ve troller hep birlikte güle oynaya yaşıyorlardı.

Ve Joshua garip bir biçimde kendini yine huzursuz hissediyordu. Hani bazen her şey o kadar iyidir ki kaderin bir oyun oynayıp hayatınızı bir anda tepetaklak edeceği hissine kapılırsınız ya, işte Joshua da öyle hissediyordu. Hatta Joshua geçen ziyaretinin ardından bunun ne kadar inatçı bir his olduğunu unutmuştu. Trollerin her yere yayılmış kokusundan bahsetmeye ise gerek bile yoktu.

İkiliye doğal olarak kasabanın merkezindeki kulübelerde konaklamaları teklif edildi. Fakat Joshua ile Sally kısaca bakıştıktan sonra *Mark Twain*'de kalmaya karar verdiler. Trol yavrularından birkaçı kaçınılmaz olarak onların peşinden kabloları tırmandı. Joshua akşam yemeğini leziz ve taze yiyeceklerle orada hazırladı; insanlar tıpkı önceden olduğu gibi büyük bir cömertlik sergileyerek yiyecek-içecek ikramından kaçınmamışlardı.

Sally yemekten sonra kendini tekrar hazır kahveyle zehirlerken —hasarlı *Mark Twain*'de içecek olarak bir tek kahve bulunuyordu— troller de gözlem güvertesinde keyif çatıyorlardı. “Hadi ama, çıkar ağızındaki baklayı,” dedi kadın. “Ben de çevremdekileri gözlemlerim. Yüzündeki ifadeyi fark ettim. Aklından ne geçiyor?”

“Herhalde senin aklından ne geçiyorsa o. Burada bir terslik var.”

“Hayır,” dedi Sally. “Terslik değil. Evet, bir *gariplik* var... Burada pek çok kez buldum ama sen surat astıkça ben de bunun farkına daha çok varıyorum. Tabii bizim *terslik* diye algıladığımız şey buranın taşıdığı anlamın bir ifadesi olabilir. Yine de—”

“Devam et. Bana söylemek istediğın bir şey var, değil mi?”

“Burada hiç kör birini gördün mü, Joshua?”

“Kör mü?”

“Burada gözlük takan yaşlılar var. Fakat hiç kimse *kör* değil. Bir keresinde Belediye Konağı'ndaki sicil kütüğünü gözden geçirmiştım. Kayıtlarda birkaç parmağı eksik kimselere rastlıyorsun ve bunun baltayla odun keserken dikkatsiz davranmaktan kaynaklandığını öğreniyorsun. Ama sanki büyük çaplı bir sakatlığı olan hiç kimse Mutlu Rihtımlar'a düşmüyor.”

Joshua duyduklarını değerlendirdi. “Buradaki insanlar mükemmel değiller. Mesela barlarda kafayı çekip sarhoş olduklarını gördüm.”

“Oh, evet. Eğlenmekten iyi anladıkları kesin. Fakat ilginç olan hepsinin de eğlenmeyi ne zaman kesmeleri gerektiğini bilmesi ve bu çok ender rastlanır bir kabiliyettir. Üstelik burada polise benzer hiçbir kurum da yok, fark ettin mi? Belediye Konağı'ndaki kayıtlara göre hiçbir kadına, erkeğe veya çocuğa cinsel amaçlı bir saldırı düzenlenmemiş. *Bir tane bile*. Uzlaşma yoluyla sakin sakin çözümlenmemiş hiçbir arazi anlaşmazlığı yaşanmamış. Hiç çocukları seyrettiğın oldu mu? Yetişkinler tüm çocuklar kendilerininmiş gibi davranıyorlar. Çocuklar da yetişkinlere aynı gözle bakıyorlar. Burası o kadar edepli, sağduyulu ve sevimli ki insanın çılgılık çılgılığa bağırması, sonra da bağırdığı için kendisine sövesi geliyor.” Sally halinden hoşnut mırıldanmasıyla kedileri bile utandırabilecek bir trol yavrusunu okşadı.

“Sebep troller olmalı,” diye duydukları karşısında fikir yürüttü Joshua. “Öyle olmak zorunda. Bunu daha önce de konuştuk. İnsanların ve trollerin iç içe yaşamaları yüzünden böyle. Aynı duruma başka hiçbir yerde rastlamadık. O yüzden burası diğer insan topluluklarına hiç benzemiyor.”

Sally onu bir süre süzdü. “Eh, artık bilincin başka bilinçleri şekillendirdiğini biliyoruz, değil mi? En azından o kadarını öğrendik. İnsanlar çok fazla olunca troller kaçmaya başlıyorlar. Ama belirli bir sayıyı aşmayınca troller yerlerinde kalıyorlar. insanlar içinse belki yeterince trol diye bir şey yoktur. Mutlu Rihtımlar o sayede huzur ve mutluluk verici bir yer.”

“Ama hiç kimse sakat değil. Hiç kimse bir şiddet suçu işlemeye kalkışmıyor. Buraya uyum sağlayamayan hiç kimse yok.”

“Belki öyle insanlar buraya alınmıyordun Bilinçsizce bile olsa.” Sally onu tekrar süzdü. “Belki insanlar *elekten geçiriliyorlardır*. Bu sahiden de meşum bir düşünce, değil mi?”

Joshua aynı fikirdeydi, “İyi de nasıl? Hiç kimse elinde sopayla hak etmeyenleri buradan kovmak için beklemiyor.”

“Hayır.” Sally arkasına yaslandı ve gözlerini kapatıp düşündü. “Bence burada kasaba halkının istemedikleri kimseleri dışlamaları gibi bir durum söz konusu değil. Peki öyleyse nasıl oluyor? Bugüne kadar Mutlu Rıhtımlar'ın birileri tarafından yönetildiğine dair hiçbir ize rastlamadım. Ortada ne bir tasarım var, ne de bir kontrol. Yani Mutlu Rıhtımlar buraya kimin gelip kimin gelmeyeceğini bir şekilde *kendisi mi* belirliyor? İyi de öyle bir şey nasıl olabilir?”

“Ve de ne amaçla?”

“Yalnızca *bilincin* varsa *amacın* olabilir, Joshua.”

“Evrimde bilincin parmağı yoktur,” dedi Joshua, Rahibe Georgina'nın Ev'de verdiği dersleri hatırlayarak. “Ne bir amaç, ne bir niyet, ne de bir hedef. Yine de evrim tüm canlıları şekillendiren bir süreçtir.”

“Yani Mutlu Rıhtımlar evrimsel sürecin bir özeti mi oluyor?”

Joshua kadını inceledi. “Onu sen daha iyi bilirsin. Burayı uzun zamandır tanıyorsun.”

“Çocukluktan beri ebeveynlerimle beraber gelip gittiğim oldu. Ama ne zaman siz ikinizle tanıştım, galiba eskiden beri aklımı kurcalayan sorular daha da netleşti. Acaba odamın duvarına 'Lobsang olsa ne düşünürdü?' diye bir poster falan mı assam?”

Joshua bir kahkaha attı.

“Eskiden beri burayı hep Cennet Bahçesi gibi görmüşümdür, ama yilansız bir tane¹⁴⁰. Yılanın nerede olduğunu da merak etmişimdir. Ailem yöre halkıyla iyi geçinirdi ama ben burada kalmayı hiç istemezdim. Kendimi asla buraya uyum sağlamış biri gibi hissetmedim. Belki yılan benimdir diye buraya hiç ev gözüyle bakmaya cüret edemedim.”

Joshua kadının yüz ifadesini anlamaya çalıştı. “Üzgünüm.”

Etmemesi gereken bir laf etmiş olacak ki Sally başını çevirdi. “Buranın önemli olduğunu düşünüyorum, Joshua. Hepimiz için. Yani insanlık için. Sonuçta burası eşsiz bir yer. Ama koloniciler buralara kadar ulaştıklarında ne olacak? Yani kazmalarıyla, kürekleriyle, bronz silahlarıyla gelen öncü dalgasını kastediyorum. İçlerinde karısını döven de olacak, dolandırıcılar da. İşte o zaman bu yer varlığını nasıl koruyacak? Kaç trol vurulacak, katledilecek, esir alınacak?”

“Deneyi her kim yürütüyorsa belki o zaman karşı koymaya başlar.”

Sally ürperdi. “Sahiden de Lobsang gibi düşünmeye başlıyoruz. Joshua, gel buradan ayrılıp *normal* bir yere gidelim. Biraz tatil yapmaya ihtiyacım var...”

¹³⁹ Bir yakın dövüş disiplini, —çn

¹⁴⁰ İncil'e göre Adem ile Havva'nın cennetten kovulmasının sebebi Şeytan'ı temsil eden yılan tarafından kandırılmalarıdır, —çn

Bir gün sonra, uzaklardaki bir dünyada, sıcak bir alacakaranlıkta Helen Green mantar topluyordu. Genç kız yeni kurulmuş Reset kasabasının birkaç kilometre dışındaki yüksekçe bir yere kadar uzaklaşmıştı.

Bir iç geçirme sesi duyuldu. Helen teninde hafif bir esinti hissetti. Arkasına döndü.

Otların üstünde ince yapılı, koyu tenli bir adam duruyordu. Adamın yanındaki kadının oraya aitmiş gibi bir hali vardı. Adımlayarak çıkagelen ziyaretçiler sıradışı bir durum değildi. Fakat öyleleri nadiren bu ikisi kadar şaşkın veya pasaklı gözükürdü. Veya ceketleri *kırağı tutmuş* olurdu.

Ve yine çok azı tepelerinde devasa bir hava gemisiyle beraber ortaya çıkardı. Helen bir koşu gidip birini getirmeyi düşündü.

Adam elini güneşe karşı gözlerine siper etti. “Sen kimsin?”

“Adım Helen Green.”

“Oh, Madisonlu şu blogcu mu? Ben de seninle tanışmayı umuyordum.”

Helen ona ters ters baktı. “Peki ya sen kimsin? Başka bir vergi memuru değilsindir herhalde. Sonuncusunu kasabadan kovduk.”

“Hayır hayır. Adım Joshua Valiente.”

“Şu ünlü Joshua Valiente mi?” Helen yüzünün kızardığını hissederek utandı.

“Tanrım sen bana sabır ver,” diye söylendi Joshua'nın yanındaki kadın.

Helen Green ergenlik yıllarının sonlarında gözükmekteydi. Kızılımsı-sarı saçlarını güzelce bağlayarak yüzünün önünden çekmiş olan kızın kolunda içi bir tür mantarla dolu bir sepet vardı. Üstüne bir gömlek, ceylan derisine benzer bir malzemedeki dikilmiş bol bir pantolon ve bir çift mokasen geçirmişti. Bu haliyle Esas'taki kalabalıklara uymamasına rağmen bir kolonileşme çağı müzesine ait olduğu da söylenemezdi. Joshua bunun geçmişteki öncülük günlerinin bir taklidi olmadığını fark etti. Helen Green yeni bir dünyadaki yeni bir şeydi. Üstelik bayağı hoş sayılırdı.

Bir tür suçlu veya haydut —yahut daha da kötüsü son günlerde kolonicilere düşman kesilmiş federal hükümetin bir temsilcisi— olmadığını anlaşıldıktan sonra Reset'te kalacak yer bulmak hiç de zor değildi. Joshua kasabada geçirdiği zaman zarfında halkın oradaki tabiriyle avarelere bile sıcak davrandığını gördü. Bunlar yüzlerinde dalgın bir ifadeyle Uzun Dünya'da amaçsızca gezinen, görünüşe bakılırsa bir yere yerleşmeyi *asla* düşünmeyen kimselerdi. Tabii buna bağlı olarak Reset'e fazla bir katkıları yoktu. Yine de bu uzak diyarlarda ne kadar kısa kalırlarsa kalsınlar anlatacak yeni bir hikâyesi olan her yeni sima yemek ve yatacak yer karşılığında tarla çapalamaya ya da odun kesmeye itirazları yoksa her zaman hoş karşılanırdı.

Akşam olduğunda Joshua ile Sally bir ateş yakıp *Mark Twain*'in karanlık suretinin altında yalnız başlarına oturdular.

“Buranın halkından hoşlandım,” dedi Joshua. “Hepsi de iyi insanlar. Akılları başlarında. İşlerini doğru yapıyorlar.” Joshua kendisi de aynı kafa yapısında olduğu için böyle düşündüğünün farkındaydı; insanların yapmaları gerekeni doğru düzgün ve sistemli bir şekilde yaptıklarını görmek Joshua'yı memnun ederdi. *Burada yaşayabilirim*, diye aklından geçirdi genç adam. Bu düşüncesi onu bile şaşırttı.

Fakat Sally burun kıvrıdı. “Hayır. Bu demode bir yaşam tarzı veya onun bir taklidi. Kalabalık insan gruplarını beslemek için toprağı ekmemize gerek yok. Artık tek bir dünyayla yetinmek zorunda değiliz. Elimizde sayısız dünya var ve bu dünyalar sayısız insanın karnını doyurabilir, işin doğrusunu o avareler yapıyorlar. Gelecek onlarda; senin şu küçük hayranın Helen Green gibilerde değil. Bak, bence burada bir hafta konaklayalım, hasadı kaldırmalarına yardım edelim ve ücretimizi erzak şeklinde alalım. Ne dersin? Sonra da eve döneriz.” Joshua biraz utanmışsa da sessiz kalmadı. “Peki ya daha sonra? Lobsang’i —veya *Mark Twain*’de ondan geriye kalanı— TransDünya’ya teslim edeceğiz. Tabii kedisini de. Ama ondan sonra ben tekrar yollara düşeceğim, Sally. Lobsang olsun veya olmasın. Artık ne varsa Uzun Dünya’da var. Adım Gününden beri geçen onca senede Uzun Dünya’yı daha yeni yeni keşfediyoruz. Ben her şeyi bildiğimi sanıyordum ama bu yolculuktan önce ne bir trol görmüş ne de Mutlu Sonlar diye bir yer duymuştum... Bulunacak daha neler olduğunu kim bilebilir?”

Sally onu göz ucuyla süzdü. “Yoksa birlikte yeni bir yolculuğa çıkmayı mı teklif ediyorsun, genç adam?”

Joshua hayatı boyunca başka hiç kimseye o kişinin hayatını kurtarmaya çalışmadığı takdirde böyle bir teklifte bulunmamıştı. Soruyu yanıtlamaktan kaçındı. “Eh, Geçit’i unutma. Uzun Mars’ da! Kim bilir? O konuya kafa yoruyordum. Yeterince uzağa adımlarsak yaşanabilir bir Mars bile bulabiliriz.”

“Sen de kafayı sıyırmaya başlıyorsun.”

“Eskiden epey bilimkurgu okurdum. Ama evet, önce eve dönelim. Zamanı geldi de geçiyor bile. Gidip Madison’a bir göz atalım. İnsanlar ne durumdalar bakalım. Sally, seni Rahibe Agnes’la tanıştırmayı çok isterim.”

Kadın gülümsedi. “Rahibe Georgina’yla da. Onunla oturup Keats hakkında konuşabilirim...”

“Daha sonra Lobsang 2.0¹⁴¹ *Mark Trine*’i tamamladığında ben de o gemiye binmeye niyetliyim. Kahrolası kediyle beraber kaçak yolculuk yapmam gerekse bile.”

Sally düşünceli gözüktü. “Küçüklüğümde biz çocuklar ortalıkta koşuştururken annemin ettiği bir laf vardı: ‘Birinin gözü çıkana kadar her şey güllük gülistanlıktır.’ Elimize geçen bu harikulade çoklu evren oyuncağıyla oynamayı sürdürerek şansımızı zorlarsak eninde sonunda koca bir ayağın çıkıp bizi ezeceğini düşünmeden edemiyorum. Tabii öyle bir durumda en azından başını kaldırıp ayağın kime ait olduğunu görebilirsin.”

“O bile ne kadar ilginç olurdu,” dedi Joshua.

Yolculuk hazırlıklarını sürdürürlerken gidip Helen Green’i aradılar. Onları burada ilk karşılayan Helen olmuştu ve gitmeden önce genç kıza veda etmek istiyorlardı.

Onu bulduklarında bir iş gününün ortasında olan Helen’in koltukaltında tekrar tekrar okunmuş bir deste kitap vardı. Sakin, becerikli, neşeli genç kız doğduğu yerden yüz bin Dünya uzakta yaşamını sürdürüyordu. Genç kız Joshua’yı karşısında bulunca her zamanki gibi heyecana kapıldı. Fakat yine de alnına düşen saçları yana çekip gülümsedi. “Bu kadar çabuk gittiğinizi görmek beni üzüyor. Yolculuk nereye? Esas’a mı?”

“Madison’a,” dedi Joshua. “Sen de oralyydın, değil mi? Bloğundan hatırlıyorum. Orada hâlâ dostlarımız ve yakınlarımız var...”

Fakat Helen kaşlarını çatıyordu. “Madison mu? Yoksa duymadınız mı?”

141 Bir bilgisayar programı geliştirilip tekrar piyasaya sürüldüğünde isminin sonuna versiyon numarası da eklenir ki kullanıcıların

bundan haberi olsun. Joshua burada Lobsang'in yeni versiyonunu kastediyor, —çn

Monica Jansson için Madison'ın kötü günü Clichy aradığında ve Wisconsin Üniversitesi'nde verilen Uzun Dünya'nın demografik etkileri konulu konferansı terk etmek zorunda kaldığında başladı. Jansson salondan çıkarken onun bir polis olduğunu bilenler dışındaki delegelerin ayıplayıcı bakışlarına hedef oldu.

“Jack? Ne oldu? Umarım iyi bir sebebin—”

“Kapa çeneni ve dinle, Jansson. Bir bomba var.”

“Bomba mı?”

“Bir nükleer bomba. Merkezi Madison'da. Hükümet Meydanı'nın¹⁴² bir yerlerine gizlendiği düşünülüyor.”

Kongre binası şehir merkezinin epeyce kuzey doğusundaydı. Jansson binadan koşarak çıkıp arabasına giderken daha şimdiden soluk soluğa kalmıştı; böyle zamanlarda şu ana kadar yaşadığı kırk küsur yılı tüm ağırlığıyla hissediyordu. Dışarıda bir siren çalmaya başladı.

“Bir nükleer bomba mı? İyi de nasıl—”

“Çantaya yerleştirilmiş bir tür patlayıcı işte. İkazlarda bulunulmaya başlandı. Beni dinle. Yapman gereken şu: *insanları kapalı mekânlara sok*. Anladın mı? hatta elinden gelirse yeraltına. Onları ikna etmek için gerekirse bir hortumun geldiğini söyle. Böylece o şey patlayacak olursa sıfır noktasının dışında kalan radyasyon kaynaklı ani ölümleri azaltıp— kahretsin, Jansson. Arabanın kapısını çarptığını mı duydum?”

“Senden de hiçbir şey kaçmıyor, başkomiserim.”

“Bana kentin dışına çıktığını söyle.”

“Öyle bir şey söyleyemem, amirim.” İnsanlar daha şimdiden ofis binalarından, mağazalardan ve evlerden parlak günışığına çıkarak şaşkın gözlerle etraflarına bakıyorlardı. Öte yandan bazıları da hiç düşünmeden kendini kapalı mekânlara atıyordu; Wisconsin hortumlardan nasibini alırdı ve insanlar uyanlara kulak asmaları gerektiğini bilirlerdi. Resmi öneriler ne olursa olsun bir-iki dakika içinde yollar şehirden çıkmaya çalışan insanlarla tıklım tıklım dolacaktı.

Jansson yol hâlâ nispeten açıkken gaz pedalını kökledi, sirenini açtı ve hükümet binasına doğru son sürat yola çıktı.

“Kahretsin, Jansson! ”

“Bak, başkomiserim, bu olaydan Önce insanlık türü aşırı eğilimli bir grubun sorumlu olduğunu sen de benim kadar iyi biliyorsun. Bu benim işim. Olay yerinde bulunursam belki bir şeyler görürüm. Olağan şüphelileri tespit ederim. Bu işi başlamadan bitirebilirim.”

“Ya da kahrolası lezbiyen kışını bir güzel kızarttığın için üzülürsün!”

“Hayır, başkomiserim.” Jansson belini yokladı. “Adımcım yanımda...”

O sırada arabanın gürültüsünü bastıran daha başka sirenlerin çaldığını duydu. Aracın içinde de çeşitli sistemler üzerinden acil durum mesaj lan yağmaya başladı: sivil telefonuna gelen bir 911 çağrısı, tablet bilgisayarında beliren e-postalar, telsizden yayınlanan çok önemli ibareli EAS¹⁴³ mesajları. Yine de Jansson bunlardan hiçbirinin yeterli olmadığını anladı.

“Başkomiserim, bu sefer farklı bir yöntem izlememiz gerek.”

“Sen neyden bahsediyorsun?”

“Görünüşe bakılırsa herkes standart prosedürü uyguluyor. *İnsanların adımlamalarını*

sağlamalısınız, amirim. Doğu veya Batı fark etmez; yeter ki Madison Sıfır'dan uzaklaşsınlar.”

“Herkesin adımlayamadığını sen de benim kadar iyi biliyorsun. Fobiklerin dışında yaşlılar, çocuklar, yatalaklar, hastanelerdeki hastalar—”

“Öyleyse insanlar birbirlerine yardım etsinler. Adımlayabiliyorlarsa adımlasınlar. *Ama adımlayamayan birini de yanlarına alsınlar.* Onları ister kucaklarında ister sırtlarında taşısınlar. Sonra geri gidip tekrar adımlasınlar. Bu böyle devam etsin...”

Clichy kısa bir süre sessiz kaldı. “Bunu daha önce de düşündün, değil mi, Jansson?”

“Zaten bu işi bana o yüzden verdin, Jack.”

“Sen aklını kaçırmışsın.” Bir duraksama daha oldu. “Tamam. Hemen gerisingeri dönersen dediğini yaparım.”

“Kesinlikle olmaz, amirim.”

“Öyleyse kovuldun, Jansson.”

“Anlaşıldı, amirim. Yine de hatta kalacağım.”

East Washington'a varınca Jansson'un karşısında hükümet binasının güneşin altında bembeyaz parlayan manzarası belirdi. İnsanlar etrafta geziniyorlar, ofislere ve mağazalara girip çıkıyorlardı. Bazıları el sallayarak onu durdurmaya çalıştı; kızgın bir halleri vardı ve herhalde bas bas bağırان sirenlerin gürültüsünden şikayet etmek istiyorlardı. Öndeki araba eski bir Green Bay Packers¹⁴⁴ plakasına sahipti. Asık suratıyla ve havaya kalkmış işaret parmağıyla bir virüs gibi yayılan Brian Cowley'nin duvarlardaki posterleri Jansson'un gözüne takıldı.

Sadece dakikalar içinde tüm bunların bir radyoaktif toz bulutuna dönüşeceğine inanmak imkânsızdı. Fakat artık araba telsizinden klasik duyuruların yanı sıra hemen adımlanması gerektiğine yönelik talimatlar yükselmekteydi. *Adım ve yardım. Adım ve yardım...* Jansson gülümsedi. Bu söz hemen bir slogan olup çıkacaktı.

Clichy yeni bilgiler iletti. Polisin aldığı tek ihbar kendini Mihvaukee'deki emniyet müdürlüğüne atmış olan zor durumdaki bir çocuktan gelmişti. On beş yaşındaki çocuk sosyal hayatını renklendirmek ve kızlarla tanışmak amacıyla bir Önce İnsanlık grubuna katılmıştı. Fakat aslında onlara yalan söylemişti; kendisi bir doğal adımlayıcıydı. İnsanlıkçılar bunu öğrendikleri zaman çocuğu Madison Emniyet Teşkilatı'nın kara listesindeki bir doktora götürmüşlerdi. Doktor onun kafatasını açıp içeri bazı elektrotlar sokmuş ve adımlamayla ilgisi olduğu düşünülen beyin merkezlerini yakmıştı. Bu operasyon hâlâ adımlayıp adımlayamamasından bağımsız olarak çocuğu kör etmişti. Çocuk da polise gitmiş ve arkadaşlarının Madison'ı yok etmek için ne planladıklarını anlatmıştı.

“Çocuğun tek bildiği İnsanlıkçıların 'çanta bombası' denilen bir şey edindikleri. Bana verilen bilgilere göre ABD'nin ürettiğini doğruladığı bunun gibi tek cihaz W54. Diğer adı da Ö.A.T.M. yani Özel Atomik Tahrip Mühimmatı. Yaklaşık altı kiloton gücünde, ki bu Hiroshima'ya atılanın üçte biri oluyor. Alternatif olarak RA-115 gibi bir Rus aygıtı edinmeleri de mümkün. Jansson, şunu bir dinle: eski Sovyetler Birliği'nin o şeylerden birkaçını ABD anakarasına saklamış olmas mümkünmüş. Herhalde tedbir olsun diye.”

Jansson nihayet Hükümet Meydanı'na vardı. Çoğu zaman sanat fuarlarıyla veya çiftçi pazarlarıyla dolu olan bu yerde artık ya bir düzine dünyanın egzotik ürünleri sergileniyor ya da çeşitli konularda protesto gösterisi düzenleniyordu. Bugün ise ortalık polislerle, Yurtiçi Güvenlik görevlileriyle, FBI ajanlarıyla ve tabii havada tur atan bazı helikopterler de dâhil onların araçlarıyla kaynıyordu. Emniyet personelinden bazıları nükleer-biyolojik-kimyasal korumalı

giysiler giymişti, sanki öyle yapmaları bir fark yaratacakmış gibi. *Bombadan kaçmayıp ona doğru koşan cesur yürekler*, diye aklından geçirdi Jansson. Meydanın etrafında dolanırken Wisconsin Üniversitesi'nin ana kampüsünü batı-doğu istikametindeki dosdoğru bir çizgi üzerinde Meydan'a bağlayan State Caddesi'nden aşağı baktı. Uzun Dünya'nın sebep olduğu ekonomik durgunluğa rağmen hâlâ insan kaynayan lokantalar, espresso kafeleri ve dükkânlar şehrin atan kalbini teşkil ediyordu. Bu akşamüstü ortalık öğrencilerle ve alışveriş meraklılarıyla doluydu. Bunlardan bazılarının aceleyle sığınacak bir yere gittiği belliydi; fakat diğerleri hiçbir şey olmuyormuş gibi kahvesini yudumluyor, telefonlarını ve dizüstü bilgisayarlarını kurcalıyordu. Jansson sirenlerin arasında hoparlörlerden herkesi kapalı mekânlara girmeye veya başka bir dünyaya adımlamaya teşvik eden bir polisin yankılı sesini açıkça duyabilmesine rağmen bu insanlardan bazıları hâlâ gülüp eğleniyordu.

“İnsanlar bize inanmıyorlar, amirim.”

“Sen onu bir de bana sor.”

Jansson arabasını terk etti ve yoluna çıkan herkese rozetini göstererek hükümet binasının bulunduğu tepeye doğru kalabalıkları yararak ilerledi. Betondan yankılanan sirenlerin gürültüsü sağır edici ve delirticiydi. Hükümet binasının etrafındaki dört büyük merdivenden aşağı kolalı takım elbiseler içindeki eyalet meclisi üyeleri, lobiciler ve avukatlar akıyordu. Ve o merdivenlerden birinin dibinde diğerlerinden daha pejmürde kılıklı bir grup sivil oturuyor, bunların başında da gevşek bir güvenlik halkası oluşturmuş polisler ve Yurtiçi görevlileri nöbet tutuyordu. Anlaşılan o ki uyarı geldiği sırada meydanda bulunan o siviller hemen gözaltına alınmışlardı ve telefonları ile silah olabilecek eşyalarının yanı sıra Adımcılarına da el konulmuştu. Halkanın hemen dışındaki Jansson kızgın ve korkmuş turistlerin, mağaza müşterilerinin ve iş adamlarının arasında tanıdık bir sima görmek için etrafına bakındı, içlerinden bazıları kendilerini alıkoyan görevlilere “Adımlayıcı olmaktan gurur duyuyorum” yazılı bilekliklerini gösteriyordu. *Ben “Önce İnsanlıkçı” falan değilim! Şuna baksanıza!*

Ve diğerlerinden biraz uzakta Rod Green oturuyordu.

Jansson gidip delikanlının yanına çöktü. Onun on sekiz yaşında olduğunu bilse de Rod daha genç gösteriyordu. Kızılımsı-sarı saçlarını kısa kestirmiş oğlanın üzerinde kot pantolon ile koyu renkli bir ceket vardı. Görünüşte diğer öğrencilerden farklı olmamasına rağmen ağız ve göz kenarlarında kırışıklıklar mevcuttu. Küskünlükten ve nefretten doğan kırışıklıklar.

“Bunu sen yaptın, değil mi, Rod?” Jansson sirenlerin arasında sesini duyurmak için bağırarak zorunda kalıyordu. “Hadi ama, evlat. Beni tanıyorsun. Yıllardır sana göz kulak oluyorum.”

Rod kadını süzdü. “Sen o Acayip dedikleri polissin.”

“Doğru bildin. Bunu sen mi yaptın?”

“Yardım ettim.”

“Kime? Nasıl?”

Delikanlı omuz silkti. “Büyük bir sırt çantasının içinde meydana kadar getirdim. Onu ben teslim ettim ama nereye saklandığını veya nasıl çalıştırıldığını bilmiyorum. Nasıl devre dışı bırakılacağını da.”

Hay aksi. “Buna gerek var mı, Rod? Sen annenden öç alsın diye tüm bu insanların ölmesi mi gerekiyor?”

Rod küçümseyici bir ifadeyle sırttı. “Eh, o kaltak nasılsa güvende.”

Bu sözü Jansson'u şok etti. Oğlan belki de annesi Tilda Lang Green'in uzaklardaki bi

Dünya'da bulunan küçük bir kolonide kanserden öldüğünden habersizdi. Ama şimdi onu haberdar etmenin zamanı değildi. “Böyle bir şeyin faydası olacağına sahiden inanıyor musun? Grubunun Madison'ı bir tür adımlama merkezi sandığının farkındayım. Fakat Uzun Dünya'yı durduramazsın. Wisconsin'ın tamamını dümdüz etseniz bile insanlar her neredelerse oradan adımlamaya—”

“Bombayla ilgili tek bir şey biliyorum.”

Jansson delikanlının omuzlarını kavradı. “Neymiş o? Söyle bana, Rod.”

“Zamanını biliyorum.” Oğlan saatine bir göz attı. “İki dakika kırk beş saniye. Kırk dört. Kırk üç...”

Jansson ayağa kalkıp polislere bağırdı. “Dediğini duydunuz mu? Hemen haber verin. Ve bu insanları buradan götürün. Adımcıları— Tanrı aşkına, onlara Adımcılarını geri verin!”

Polisler onun lafını iki etmediler. Rod'un sözlerine kulak misafiri olan tutuklu kalabalık panik halinde ayağa fırladı. Fakat Jansson oğlanın yanında kaldı.

“Benim zamanım doldu,” dedi Rod. “Adımlayamam. Zaten o yüzden buraya geldim. Böylesi daha uygun gözükte.”

“Sen öyle san.” Jansson uyarıda bulunmaksızın onu küçük bir çocuk gibi dizlerinin altından ve omuzlarından kavradı, sonra da tüm gücüyle yüklenerek ayaklarını yerden kesti. Rod onun için fazla ağırdı ve Jansson hemen oğlanla beraber devrildi. Fakat ikisi birlikte yere çarpmadan önce Adımlayıcısını da çalıştırmayı başardı.

Sırtüstü düştüğü yer yemyeşil çimlerle kaplıydı. Tıpkı o gün Esas'ta da olduğu gibi tepelerinde masmavi bir gökyüzü vardı. Sirenler kesilmişti. Hükümet binasının bulunduğu yeri kapatacak şekilde Batı 1'e kurulmuş inşaat iskelesi önlerinde yükselmekteydi.

Kadının üstünde yatan Rod kasıldı, kustu ve ağzı köpürmeye başladı. Turuncu iş tulumu giyen bir sağlık görevlisi oğlanı yana çekti.

“O bir fobik,” dedi Jansson. “Hemen—”

“Biliyoruz, bayan.” Sağlık görevlisi ilkyardım çantasından bir şırınga çıkarıp delikanlının boynuna batırdı.

Kasılmalar azaldı. Rod kurtarıcısının gözünün içine baktı. “İki dakika,” derken sözleri açıkça anlaşıldı. Sonra da gözleri karardı ve bilincini yitirdi.

İki dakika. Bu haber Madison Sıfır'a, onun Doğu ile Batı'daki yeni yeni olgunlaşan ikizlerine ve olay yerini pür dikkat seyreden dünya geneline çabucak yayıldı.

Sonra adımlamalar başladı.

Ebeveynler önce çocuklarını, ardından kendi yaşlılarını ve yine yaşlıca komşularını taşıdılar. Huzurevlerindeki şaşkına dönmüş bazı yaşlıların eline birer Adımcı tutuşturuldu ve bu insanlar hayatlarında ilk defa Doğu'ya veya Batı'ya gönderildiler. Okullarda öğretmenler öğrencilerini, büyük çocuklar küçükleri taşıdılar. Hastanelerde çalışanlar ve nispeten sağlıklı denebilecek ayakta tedavi gören hastalar, koma kurbanları da dâhil en ağır, en yatalak hastaları ve de kuvözlerdeki bebekleri kaldırıp adımlamanın yollarını buldular. Sonra dahasını da taşımak için geri gittiler ve cerrahlar yarım kalmış ameliyatlardaki hastalarını alelacele kapatırlarken beklediler. Madison genelinde çoğunluğu oluşturan adımlayabilir insanlar, azınlığı oluşturan adımlayamayanlara yardım ettiler. Tek bir adımlamayı bile kaldıramayan Rod Green gibi aşırı fobikler bile onları stabilize etmek için ellerinden geleni yapan sağlık görevlilerince karşılandılar,

sonra da tehlike bölgesinden uzaklaştırılıp Esas'a geri götürüldüler.

Madison Batı 1'deki Monica Jansson çalışmaların yavaş yavaş meyve vermesini izledi. Bölgenin çevresi TV kameralarıyla doluydu ve insansız hava araçlarından çekilen kuşbakışı görüntüler herkese iletiliyordu. Jansson için böyle bir kriz sırasında kendini *güvende* hissetmek tuhaf bir duyguydu; fakat sağlık görevlileri onun Adımcısını almışlardı ve yapabileceği daha başka hiçbir şey yoktu. O yüzden de olup bitenleri seyretmekle yetindi. Hatta biri ona bir bardak kahve bile getirdi.

Havadan baktığınızda Batı 1'de gölleri, kıstağı, yörenin kendine has coğrafyasını bir harita gibi açıkça görebiliyordunuz. Esas'taki bölgenin birebir ikizi olan bu yerde daha yirmi yıl öncesine kadar kimsecikler yaşamıyordu. Kesilmiş ormanlarıyla ve kurutulmuş bataklıklarıyla, karayolu denebilecek kadar geniş ve taş döşeli bazı yollarıyla, bina öbekleriyle, bıçkışhanelerinden ve demirhanelerinden yükselen buharlarla ve dumanlarla Madison Batı 1 bu dünyada kendi izini bırakmaya başlamıştı. Fakat bugün Batı 1'de yaşayanlar Esas'tan kaçıp gelenlere yardım etmek için çırpınıyorlardı.

Ve kaçıp gelenler hiç de az değildi. Jansson onların teker teker veya küçük gruplar halinde belirdiklerini gördü. Göllerde bile tekneleriyle veya sörf tahtalarıyla gelen adımlayıcılar mevcuttu. Kayıklar, noktaya dönüşmüş, el sallayan insanlara doğru parlak mavi suları yararak ilerliyordu.

Karadaki adımlayıcılar bu tarafa geldikçe Jansson adına Batı 1 denen yeşil halının üstünde Esas'taki şehrin bir haritasının belirlediğini görebiliyordu. Mendota'nın kıyısından güneye doğru uzanarak üniversite kampüsünün yerini belli eden üniversiteliler rengârenk bir leke gibiydiler. Aziz Mary, Meriter, Wisconsin Üniversitesi hastanelerinin ve de kliniklerin doktor, hemşire ve hasta kalabalıkları küçük dikdörtgenlerden ibaretti. Sınıfların olması gereken yerlerde başlarındaki öğretmenleriyle beraber öğrenciler yığılıydı. Monona kıyısında kongre merkezinin penguen sürülerini andıran takım elbiseli muhteviyatı belirdi. Hükümet Meydanı'nın etrafındaki bölge dolmaya başlarken meydanın elmas biçimli alanında hem State ve King caddelerinden gelen mağaza ve lokanta müşterileri hem de Doğu ve Batı Washington ilçelerinin sakinleri batıya ve doğruya doğru uzanan sokak hatlarında sıralanmaya başladılar. Jansson bunun sahiden de insanlardan oluşan binasız bir Madison haritası olduğunu fark etti. Allied Drive tarafına bakındığında bir grup rahibenin yanlarındaki savunmasız çocuklarla beraber Ev'den adımlayarak gerçeklik değiştirdiklerine tanıklık etti.

Ve son saniyede şehir merkezindeki yüksek binaların bulunduğu noktalarda insanların havada belirdiklerini yer seviyesinden gördü. Asansörlere ve merdivenlere ulaşacak veya başka bir şey yapacak kadar zamanları kalmadığı için çoğu takım elbiseli olan bu insanlar buldukları üst katlardan adımlamak zorunda kalıyorlardı. Sonu gelmiş binaların üç boyutlu hayaletleri teker teker ortaya çıkıyor, insanlardan oluşan bu hayaletler bir anlığına havada asılı kaldıktan hemen sonra yere düşüyorlardı.

Jansson'un yakınlarında bir Geiger sayacı¹⁴⁵ tıkırdamaya başladı.

¹⁴² Orj. Capitol Square. —çn

¹⁴³ Emergency Alert System: Amerika'da çok önemli durumlarda ülke geneline erişmek için tasarlanmış bir ulusal uyarı sistemi, —çn

¹⁴⁴ Bir Amerikan futbolu takımı, —çn

Joshua ile Sally son birkaç Madison'ı alelacele geride bıraktılar. Batı 10, 9, 8... Joshua bu kalabalık dünyalara ilgi duymuyordu; tek istediği eve dönmekti. 6, 5, 4... Aşağı Dünyalar'ın birinde coğrafi olarak Humptulips'ten Madison'a geçmek için zaman ayırdılar. Üstelik bunu Reset'in dâhi çocuğu Franklin Tallyman tarafından motorlarından biri onarılmış hava gemisinde uçarak yaptılar. 3, 2, 1... Son birkaç dünyada bazı engeller, bir tür uyarı tabelaları sistemi mevcuttu. Yine de yavaşlamadan yollarına devam ettiler ve sonunda—

Sıfır.

Madison artık yoktu.

Nefesi kesilen Joshua hayretler içinde kalakaldı. Sally onun kolunu kavradı. Bir moloz ovasının ortasında duruyorlardı. Etraftaki kara kuru şekiller yerden çıkıntı yapan duvar parçalarıydı. Güçlendirilmiş beton binaların kalıntısı olması gereken birkaç eğri büğrü enkaz göze çarpıyordu. Havada uçuşan kupkuru toz bulutları hemen Joshua'nın boğazını tıkadı. Hırpalanmış durumdaki hava gemisi tüm bu harabelerin üstünde körlemesine asılı durmaktaydı.

Hemen önlerinde biri vardı: koruyucu giysi içindeki bir adam. Hayır, bir kadın; Joshua tozlu vizörün arkasındaki suratı görebiliyordu.

“Adımlayıcıları karşılamak için bekliyoruz,” dedi kadın, hoparlörden çıkan bir sesle. “Buradan gidin. Hemen geri dönün.”

Şok geçiren Joshua ile Sally yanlarına hava gemisini de alarak el ele Batı 1'e adımladılar. Burada, parlak günışığının altında FEMA¹⁴⁶ üniformalı başka bir genç kadın elinde bir klasör ve not defteriyle yanlarına geldi. Kadın yukarıdaki hava gemisine baktı, başını hayretle iki yana salladı ve suçlayıcı bir üslupla onlara hitap etti. “Dezenfekte edilmeniz gerekecek. Komşu dünyalara uyarılar koyduk ama herkesi durdurmamız mümkün olmuyor. Endişelenmeyin, kanunları çiğnemediniz. İsimlerinizi ve sosyal güvenlik numaralarınızı almam gerekiyor...” Kadın not defterine bir şeyler karalamaya başladı.

Joshua etrafına bakındı. Son gelişine kıyasla bu paralel Madison oldukça kalabalıktı. Çadır kentlerle, sahra hastaneleriyle ve aşevleriyle dolu olan bölge koca bir mülteci kampına benziyordu.

“Bir insanın isteyebileceği her şeyin fazlasıyla bulunduğu bolluk içindeki bir dünyada yaşıyoruz,” dedi Sally buruk bir edayla. “Yine de bilileri kalkıp savaş çıkarmak istiyor. Biz insanlar adam olmayız.”

“Ama,” dedi Joshua, “kimse katılmazsa savaş falan çıkaramazsın. Dinle, benim Ev'e gitmem gerekiyor. Tabii Ev artık her neredeyse...”

FEMA görevlisinin belindeki telefon çaldı. Kadın telefonun ekranına baktı, şaşırılmış gibi gözüktü ve Joshua'ya bir göz attı. “Siz Joshua Valiente misiniz?”

“Evet.”

“Sizi arıyorlar.” Kadın telefonu ona uzattı. “Veriyorum, Bay Lobsang.”

¹⁴⁶ Federal Emergency Management Agency; Amerika'da doğal afetlere karşı kurulmuş federal bir teşkilat, —çn

Teşekkür

Bu romanda konum olarak Madison, Wisconsin'ı kullanmamızın sebeplerinden biri de kitabı geliştirirken Temmuz 2011'deki ikinci Kuzey Amerika Diskdünya kongresinin orada toplanması ve böylelikle yapacağımız araştırmaları biz yazarların deyimiyle ucuza getirebilecek olmamızdı. O kongre bir bakıma Uzun Dünya için bir tür toplu atölye haline geldi. Burada listelenemeyecek kadar çok sayıda olan tüm katılımcılara minnettarız; fakat bizlere Arboretum'dan Willy Sokağı'na kadar Madison'ın hem eski hem de modern halini göstermek için çok zaman harcayan ve dahası bu kitabın müsveddesinin son derece faydalı bir ön okumasını gerçekleştiren Madison Companion Hayvan Hastanesi'nin sahibi Doktor Christopher Madison ile eşine özellikle teşekkür ederiz. Sağolun, Madisonlılar. Güzel şehrinizi bu hale getirdiğimiz için de ayrıca özür dileriz. Tüm hatalar ve kusurlar yalnızca bizden kaynaklıdır. Son olarak Lobsang'in dünyasını inşa etmemizdeki yardımlarından dolayı Oxford Bodleian Kütüphanesi'nin Tibet Alanı Kütüphanecisi Charles Manson'a da teşekkürü bir borç biliriz.